

Förundersökningsprotokoll

Aklr
AM-104927-22

Signerat av
Louise Ekblom
STOCKHOLMS TINGSRÄTT
Avdelning 4

Signerat datum
2023-02-07 14:31

MÅLNR: B 11218-22

Datum
2022-11-30
AKTBIL: 48

Enhet

Region Stockholm, Grova brott 6 PO Sthlm City

Handläggare (Protokollförare)

Louise Ekblom

Undersökningsledare

Lucas Eriksson

Polisens diarienummer

5000-K872648-22

Arkiv/Åkl. ex

Personer i ärendet

Målsägande	Företrädare	
Hynninen, Kaija Orvokki	Granfelt, Jonas, förordnad 2022-08-31	
Förtursmål Nej	Beslag	Målsägande vill bli underrättad om tidpunkt för huvudförhandlingen Ja
Ersättningsyrkanden Finns	Tolk krävs	
Misstänkt (Efternamn och förnamn) Alibegovic, Ilma	Personnummer 19980706-0661	
Brott Vållande till annans död, grovt brott	Förhandsgodkännande enligt RB 48:10 Nej	
Information om att förenklad delgivning kan komma att användas av polis, åklagare och tingsrätt är överlämnad vid ett personligt sammanträffande 2022-11-02		
Information om att tillgänglighetsdelgivning kan komma att användas av polis, åklagare och tingsrätt är överlämnad vid ett personligt sammanträffande		
Underrättad om slutförd förundersökning / utredning enligt RB 23:18a 2022-12-01, muntlig underrättelse	Yttrande senast (rådrum) 2022-12-20	
	Resultat av slutunderrättelse Ingen erinran	
Försvare		
Nilsson, Peter, förordnad 2022-07-31		
Underrättad om slutförd förundersökning / utredning 2022-12-01, muntlig underrättelse	Yttrande senast (rådrum) 2022-12-20	
	Resultat av slutunderrättelse Ingen erinran	
Misstänkt (Efternamn och förnamn) Nordin, Alex	Personnummer 19920430-2658	
Brott Vållande till annans död, grovt brott	Förhandsgodkännande enligt RB 48:10 Nej	
Information om att förenklad delgivning kan komma att användas av polis, åklagare och tingsrätt är överlämnad vid ett personligt sammanträffande 2022-10-20		
Information om att tillgänglighetsdelgivning kan komma att användas av polis, åklagare och tingsrätt är överlämnad vid ett personligt sammanträffande		
Underrättad om slutförd förundersökning / utredning enligt RB 23:18a 2022-12-01, muntlig underrättelse	Yttrande senast (rådrum) 2022-12-20	
	Resultat av slutunderrättelse Ingen erinran	
Försvare		
Hoffman, Henrik, förordnad 2022-07-31		
Underrättad om slutförd förundersökning / utredning 2022-12-01, muntlig underrättelse	Yttrande senast (rådrum) 2022-12-20	
	Resultat av slutunderrättelse Ingen erinran	

Brott i ärendet

Brottsbeskrivning		
Vållande till annans död, grovt brott		
Brottsplatsadress	Händelse inträffad	Händelse inträffad mellan
Tb Rådmansgatan Södra, Sveavägen 80 A, Stockholm	- - :	2022-07-31 - 2022-07-31
Aktör		Roll
Abdulwassie, Semir		Vittne
Alibegovic, Ilma		Misstänkt
Bechini, Jesse-Lee		Vittne
Bellange, Angélica		Vittne
Christoffersson, Per-Olof Andréas		Vittne
Gottberg, Oscar Ludwig		Vittne
Hynninen, Kaija Orvokki		Målsägande
Jirout, Matous		Vittne
Jörnung, Hans Victor		Vittne
Lindberg, Adam Mikael		Vittne
Lindström, Sanna Elsa Maria		Vittne
Medic, Meho		Vittne
Nissas, Kim Gunnar		Vittne
Nordin, Alex		Misstänkt
Reis, Oscar Michael Evert		Vittne
Ribbegårdh, Anders Erik Wilhelm Anselm		Vittne
Tärning, Lars Johan		Vittne
Wirström, Karl Joakim		Vittne
Wårhem, Sara Jenny Matilda		Vittne

Notering

Innehållsförteckning

Diarienumr

Uppgiftstyp

Sida

Film finns i ärendet som skickas separat till åklagare

Anmälan

5000-K872648-22	Anmälan	6
	<i>Bilaga: Ursprunglig anmälan</i>	

Händelserapporter***Händelserapport - TryggC***

Händelserapport TRYGG C.....	8
------------------------------	---

Händelserapport - RLC

Polisens händelserapport, Regionsledningscentralen.....	12
---	----

Avrapportering från ordningsvakter

Händelserapport Patrull 1340 #2.....	22
Händelserapport Patrull 1340.....	24
Händelserapport Patrull 1930.....	26
Händelserapport Patrull 1950.....	28
Händelserapport Patrull 1960 #1.....	30
Händelserapport Patrull 1310 #1.....	32

FilmPM***Stillbilder från övervakningsfilm från övervakningskamera på TB******Rådmansgatan***

Fotografi(er) Film PM, övervakningskameror T-bana.....	34
--	----

Stillbilder från mobilfilm filmad av vittne

FILM PM från mobilkamera.....	45
-------------------------------	----

Förhör vittne - Sällskap till målsägande

Förhör med vittne, Tärning, Lars Johan Vän till Juha.....	55
Förhör med vittne, Tärning, Lars Johan	57
Förhör med vittne, Bellange, Angélica Vittnesförhör med Angelica.....	59
Förhör med vittne, Bellange, Angélica	61

Förhör vittne - ordningsvakter

Förhör med vittne, Wirström, Karl Joakim	63
Förhör med vittne, Christoffersson, Per-Olof Andréas	65
Förhör med vittne, Jörnung, Hans Victor	67
Förhör med vittne, Gottberg, Oscar Ludwig	69
Förhör med vittne, Lindström, Sanna Elsa Maria	71
Förhör med vittne, Ossandon Bechini, Jesse-Lee	73

Förhör vittne - ambulanspersonal

Förhör med vittne, Reis, Oscar Michael Evert	75
Förhör med annan, Holtze, Martin Ulf	77
Förhör med vittne, Olheden, Staffan Erik Vittnesförhör.....	79
Förhör med vittne, Nissas, Kim Gunnar	81

Förhör vittne - övriga***PM och förhör från Sara Wårhem***

PM Iakttagelser på platsen tidigare under natten.....	84
Förhör med vittne, Wårhem, Sara Jenny Matilda Vittne Wårhem.....	86
Förhör med vittne, Lindberg, Adam Mikael	88
Förhör med vittne, Jirout, Matous	90
Förhör med vittne, Abdulwassie, Semir	92

Förhör vittne - Utbildningsansvariga för ordningsvaktsutbildningen***Polisen***

Förhör med vittne, Medic, Meho	94
--------------------------------------	----

Utbildningsmaterial inkommet efter begäran från Meho Medic

Självskyddshandbok ordningsvaktsutbildning.....	99
Inkommen skrivelse Utbildningsmaterial för ordningsvakter.....	126

Väktarskolan AB

Förhör med vittne, Ribbegårdh, Anders Erik Wilhelm Anselm	227
---	-----

Utbildningsmaterial inkommet efter begäran från Anders Ribbegårdh

A081.136/2016 Grundkriterier för KKS-utb.....	231
Utbildningsmaterial.....	234

Utbildningsmaterial - konflikthantering / Självskydd - Handbok i ingripande- och självförsvarsteknik för polisen

Polisens självskyddshanbok.....	241
---------------------------------	-----

Ordningsvaktsförordnande

Alex -ordningsvaktsförordnande.....	423
Ilma - ordningsvaktsförordnande.....	425
Ilma - inhämtat från polisens rättsavdelning.....	427

Journalanteckningar

Journalanteckning Journalanteckning från akutläkarbilen.....	431
Journalanteckning Patientjournal NKS.....	432

Rättsmedicinskt utlåtande

Analyssvar: Preliminärt dödsfallsutlåtande.....	435
Analyssvar: Slutgiltigt dödsfallsutlåtande.....	438
Analyssvar: Slutgiltigt dödsfallsutlåtande.....	453
Analyssvar: Fotobilaga till slutgiltigt dödsfallsutlåtande.....	454

Analyssvar

Analyssvar: Analyssvar RMV.....	464
Analyssvar: Analyssvar RMV.....	467

Förhör misstänkt***Förhör med Ilma Alibegovic***

Förhör med misstänkt, Alibegovic, Ilma 24:8 förhör med misstänkt.....	470
Alibegovic.....	
Förhör med misstänkt, Alibegovic, Ilma	472
Förhör med misstänkt, Alibegovic, Ilma	479

Förhör med Alex Nordin

Förhör med misstänkt, Nordin, Alex 24:8 förhör med misstänkt Nordin.....	490
Förhör med misstänkt, Nordin, Alex Misstankeförhör.....	492
Förhör med misstänkt, Nordin, Alex Misstankeförhör.....	500
Förhör med misstänkt, Nordin, Alex	504

Ersättningsanspråk

Ersättningsanspråk från Hynninen, Kaija Orvokki	517
---	-----

Tvångsmedel

Frihetsberövande avseende Alibegovic, Ilma,	518
Frihetsberövande avseende Nordin, Alex,	519
Husrannsakan avseende Alibegovic, Ilma,	521
Husrannsakan avseende Nordin, Alex,	522
Kroppsbesiktning avseende Nordin, Alex, Topsning.....	523
Kroppsbesiktning avseende Alibegovic, Ilma, Topsning.....	525
Kroppsbesiktning avseende Nordin, Alex, Daktning.....	527
Kroppsbesiktning avseende Alibegovic, Ilma, Daktning.....	529

Personalia

Bilaga skäligen misstänkt, Alibegovic, Ilma.....	531
Personalia, Alibegovic, Ilma.....	532
Bilaga skäligen misstänkt, Nordin, Alex.....	533
Personalia, Nordin, Alex.....	534

Anmälningssuppgifter

Anmälningsdatum: 2022-07-31 03:48

Enhet: 5311UJUJ4, Utredningsjour 4 PO Sthlm City

Anmälningssätt: Polisanställd i tjänst

Anmälningsansvarig: Mkadmi, Maher

Brott/Händelse

Brott/Benämning: Vållande till annans död (grovt)

Variant: Vållande till annans död (grovt)

Brottsform: Fullbordat

Rubricering: Vållande till annans död, grovt brott

Tb Rådmansgatan Södra, Sveavägen 80 A, Stockholm

Fr.o.m Söndag 2022-07-31 01:20 t.o.m Söndag 2022-07-31 01:45

Misstänkta personer:

Alibegovic, Ilma

Medverkansform: Gärningsman

Nordin, Alex

Medverkansform: Gärningsman

Övriga aktörer:

Bellange, Angélica

Vittne

Tärning, Lars Johan

Vittne

Fritext

INLEDNING

Patrull 31-9280 med Pa M. Mkadmi och Pa E. Eklund samt 31-9310 blev av regionledningscentralen 2022-07-31 beordrade till TB Rådmansgatan i Stockholm. Detta med anledning av ett hjärtstopp.

BROTT

Ilma Alibegovic och Alex Nordin är misstänkta för GROVT VÅLLANDE TILL ANNANS DÖD alternativt VÅLLANDE TILL ANNANS DÖD genom att tillsammans och i samförstånd tagit stryppgrepp på målsäganden och legat på dennes överkropp vilket ledde till att målsäganden avled. Detta skedde i samband med ett ingripande mot målsäganden.

HÄNDELSE

Ordningsvakterna Ilma och Alex var ombord ett tåg som anlände till Rådmansgatans tunnelbanestation. På perrongen observerade de en kvinna som låg på golvet, ordningsvakterna klev ut ur tunnelbanan och ingrep mot den utpekade gärningspersonen, tillika målsäganden. Målsäganden gick till attack mot ordningsvakterna som fredade sig med batong tills dess att de fick ner honom på golvet. Brottningsmatch uppstod och i tumultet tappade målsäganden medvetandet..

HLR påbörjades och polis, räddningstjänst samt ambulans anslöt till platsen. Målsäganden avled till en följd av händelseförloppet.

POLISIÄRA ÅTGÄRDER

Polisiärt dödsfall.

Förhör.

PM.

Bildanalys har säkrat övervakningsfilm.

Beslag av den avlidnes kläder.

ÖVRIGT

Se även initiala ärendet/händelsen; 5000-K872651-22, anmälan om våld mot tjänsteman samt misshandel;

Förhör med ingripande ordningsvakter samt målsäganden.

Se även 5000-K872757-22, anmälan om misshandel.

Händelserapport från Trygghetscentralen: Rådmansgatan, Sjukdomsfall, 2022-07-31 01:34

Vi vill härmed informera dig om följande händelse:

Ärendeuppgifter:

Vårt ärendenummer: HT-DIP-470224

Tidpunkt för händelse: 2022-07-31 01:34

Rapporterat från: SOS

Uppgifter om åtgärdsplats och händelse:

Händelseplats: Rådmansgatan

Åtgärdsplats: Rådmansgatan

Trafikslag: T-bana

Bana: Tunnelbana 1 (Grön)

Trafikentreprenör: MTR

Linje:

Kommun: Stockholm

Trygghetsområde: 1. City

Övrigt: Södra biljetthallen

Händelsekategori: Personolycka

Händelse: Sjukdomsfall

Händelser i ärendet:

Datum/tid	Händelsetyp	Händelsebeskrivning
2022-07-31 01:34	Aggressiv person	Ambulans ropar in via Rakel för att meddela att en aggressiv man är på väg mot biljetthallen.
2022-07-31 01:34	Aggressiv person	Två män med utåtagerande beteende ses i bevakningskamerorna komma ner till södra biljetthallen. Båda uppfattas som kraftigt påverkade, varav den ene uppträder mer aggressivt.
2022-07-31 01:36	Aggressiv person	Den mer aggressive mannen går ner mot plattformen tillsammans med sitt sällskap
2022-07-31 01:37	Våld mot resenär	Den aggressive mannen tacklar ned en kvinna vid Selecta-maskinen, där hon faller till golvet.
2022-07-31 01:39	Överfallslarm	Ordningsvaktpatrull 1330 trycker överfall. I bevakningskamerorna ses de brottas med mannen på plattformen.
2022-07-31 01:40	Överfallslarm	Polisen informeras löpande om situationen på plats.
2022-07-31 01:42	Överfallslarm	Arbetsledare 1700 meddelar att det är tillräckligt med patruller på plats och att läget är under kontroll.
2022-07-31 01:43	IL Begäran	Arbetsledare 1700 sänder förtursanrop.
2022-07-31 01:44	Sjukdomsfall	Arbetsledare 1700 ropar upp att den tidigare aggressive mannen nu har hjärtstillestånd och att han önskar att Trygghetscentralen ringer 112. Detta ombesörjs omedelbart.

2022-07-31 01:45	Sjukdomsfall	Polis uppdateras om situationen på plats.
2022-07-31 01:46	Sjukdomsfall	Även trafikledningen uppdateras.
2022-07-31 01:52	Sjukdomsfall	Det har tagit tills nu att ha lämna över ärendet till SOS, det inberäknat fem minuters kötid till 112.
2022-07-31 01:55	Sjukdomsfall	Arbetsledare 1900 önskar förbikörning med hänsyn till patienten. Denne ombeds meddela detta till polis på plats, då polisen är de som har mandat att be trafikledningen om detta.
2022-07-31 02:06	Sjukdomsfall	Polisen meddelar att de inte fått förbikörning beviljad
2022-07-31 02:13	Sjukdomsfall	Ambulansen tar med sig mannen till Karolinska sjukhuset. Arbetsledare 1700 kommer hålla möte med samtliga resurser som varit inblandade i ärendet
2022-07-31 02:17	Sjukdomsfall	Jourstöd till plattformen beställd på arbetsledare 1700s begäran
2022-07-31 02:23	Sjukdomsfall	Arbetsledare 1700 ringer in om att samtliga patruller tas in till T-centralen för debriefing efter polisförhör på plats. En av patrullerna kommer ställas på gata det som de har varit med om.
2022-07-31 02:33	Sjukdomsfall	Arbetsledare 1900 har fått kameranummer relaterade till händelsen att lämna över till polisen.
2022-07-31 02:42	Sjukdomsfall	Arbetsledare 1900 meddelar att han håller debriefing med sin patrull som var involverad i ärendet. De kommer skriva en rapport om händelsen.
2022-07-31 03:07	Våld mot resenär	Ordningsvaktspatrull 1320 ropar upp från T-centralen att de står med kvinnan som den aggressive mannen initialt gav sig på. Hon är i sällskap med sin partner och patrullen önskar samtal från polis.
2022-07-31 03:13	Våld mot resenär	Ordningsvaktspatrull 1320 uppdaterar med att polisen skickar fram en patrull
2022-07-31 03:42	Våld mot resenär	Polispatrull är nu på plats i T-centralen och håller förhör med målsägande.
2022-07-31 04:06	Sjukdomsfall	I överlämningen av patrullnummer till trafikledningen, uppdagas det att de på eget initiativ kontaktat Johannes brandstation. Detta efter att det kommit de till känna att kön till 112 var lång. Därav att räddningstjänsten infann sig på plats.
2022-07-31 04:16	Sjukdomsfall	Ärendet avslutas och rapport skickas

Tillkallade resurser:

Trygghetsresurstyp	Patrullnummer	Tillkallad	På plats	Avslutad
Ordningsvakt	1960	2022-07-31 01:36	2022-07-31 01:40	2022-07-31 03:30
Ordningsvakt	1330	2022-07-31 01:38	2022-07-31 01:39	2022-07-31 03:45
Polis	319310 & 319280	2022-07-31 01:38	2022-07-31 01:49	2022-07-31 02:19

Ordningsvakt	1950	2022-07-31 01:39	2022-07-31 01:42	2022-07-31 03:31
Ordningsvakt	1700	2022-07-31 01:39	2022-07-31 01:41	2022-07-31 03:31
Övrigt	7726	2022-07-31 01:40	2022-07-31 01:48	2022-07-31 03:32
Ordningsvakt	1340	2022-07-31 01:46	2022-07-31 01:50	2022-07-31 03:32
Ordningsvakt	1310	2022-07-31 01:46	2022-07-31 01:50	2022-07-31 03:09
Ambulans (112)	331-9130 & 339-9910	2022-07-31 01:44	2022-07-31 01:54	2022-07-31 02:19
Ordningsvakt	1930	2022-07-31 01:46	2022-07-31 01:50	2022-07-31 03:31
Brandkår (112)	231-1220	2022-07-31 01:55	2022-07-31 01:55	2022-07-31 02:19
Ordningsvakt	1320		2022-07-31 03:05	2022-07-31 04:13
Polis	319460	2022-07-31 03:08	2022-07-31 03:40	2022-07-31 04:13

Åtgärdsinformation:

Åtgärdstid	Åtgärd	Trygghetsresurstyp	Patrull	Åtgärdsbeskrivning
2022-07-31 02:50	Tillkallat polis samt trygghetsresurser			
2022-07-31 02:50	Tillkallat ambulans			
2022-07-31 02:51	Tillkallat räddningstjänst			
2022-07-31 02:53	Rapport skickad			
2022-07-31 03:58	Informerat trafikledning			

Övrig information i ärendet:

För mer information rörande detta ärende, vänligen kontakta Trygghetscentralen: 08-1233 17 00.

Med vänlig hälsning
Trygghetscentralen

Händelseutskrift

KC-POLIS

Händelserapport: 5301-20220731-0095 (AVSLUTAD)

Spara som

Skriv ut

Utskriftsorsak

2022-07-31 01:38:52	0301, MORD/DRÅP	5301-20220731-0095 / 5301	TEL	GRUND
Prlo.: (1) 1 OMEDELBART	*RAPS 46*	NORRMALM	Ansvarig tjt nr: 075575	
Operatör: 3ALPA	Operatör: 3FILT	531110 (6582122,1628253)	-RLC53-823	

Adressinformation

GRÖN LINJE, TB RÅDMANSGATAN SÖDRA

SVEAVÄGEN 80A, VASASTADEN, STOCKHOLM, 11359

Platsinfo: 14INT

☒ Adressvaliderad

Åtgärdskod

ANMÄLAN

PROMEMORIA

FÖRHÖR

Anmälarinformation

07

☐ Media ☐ Kontakta anmälaren

Notes:

Datum/tid		
Påbörjad HR	2022-07-31	01:38:52
Parkerad	2022-07-31	01:39:11
Registrerad	2022-07-31	01:40:01
Beordrad	2022-07-31	01:40:26
Påbörjat uppdrag	2022-07-31	01:50:26
Klar på plats	2022-07-31	04:02:38
Klar	2022-07-31	07:50:01
Åtgärdskodad	2022-07-31	04:02:25
Avslutad	2022-07-31	07:50:01

Patrullaktivitet					
31-9310	2022-07-31	01:40:26	075575	066018	Beordrad
	GRÖN LINJE, TB RÅDMANSGATAN SÖDRA, SVEAVÄGEN 80A,				
31-9310	2022-07-31	01:41:22	075575	066018	Beordrad
	MEDDELANDE SÄNT TB RÅDMANSGATAN SÖDRA; SVEAVÄGEN 80A, VAS				
31-9280	2022-07-31	01:47:10	074375	057209	Beordrad
	GRÖN LINJE, TB RÅDMANSGATAN SÖDRA, SVEAVÄGEN 80A,				
31-9310	2022-07-31	01:50:26	075575	066018	Påbörjat uppdrag
	GRÖN LINJE, TB RÅDMANSGATAN SÖDRA, SVEAVÄGEN 80A,				
31-9280	2022-07-31	01:50:30	074375	057209	Beordrad
	MEDDELANDE SÄNT TB RÅDMANSGATAN SÖDRA; SVEAVÄGEN 80A, VAS				
	2022-07-31	01:50:45			
	RINGS IN SOM HJÄRTSTOPP NU				
	2022-07-31	01:51:00			
	RAPS 82				

31-9280	2022-07-31	01:56:10	074375	057209	Påbörjat uppdrag
	GRÖN LINJE, TB RÅDMANSGATAN SÖDRA, SVEAVÄGEN 80A,				
31-9310	2022-07-31	02:38:58	075575	066018	Påbörjat uppdrag
	MEDDELANDE SÄNT 066018 AVILÉS TB RÅDMANSGATAN SÖDRA; SVEAVÄ				
31-9280	2022-07-31	02:57:53	074375	057209	Knuten till HR
	SKALL KNYTNING GÖRAS MOT AKTUELL HÄNDELSE?				
31-9280	2022-07-31	02:57:53	074375	057209	Ledig
	PATRULLEN HAR TAGITS BORT 5301-20220731-0095				
31-9280	2022-07-31	02:57:53	074375	057209	Ledig
	PATRULLEN OMPRIORITERAD5301-20220731-0158 5301-20220731-0095				
31-9460	2022-07-31	03:16:35	060671	075741	Beordrad
	GRÖN LINJE, TB RÅDMANSGATAN SÖDRA, SVEAVÄGEN 80A,				
31-9460	2022-07-31	03:34:32	060671	075741	Påbörjat uppdrag
	138694				
31-9280	2022-07-31	03:55:53	074375	057209	Knytning raderad
	Knytning raderad				
31-9280	2022-07-31	04:01:11	074375	057209	Beordrad
	GRÖN LINJE, TB RÅDMANSGATAN SÖDRA, SVEAVÄGEN 80A,				
31-9280	2022-07-31	04:01:12	074375	057209	Påbörjat uppdrag
	GRÖN LINJE, TB RÅDMANSGATAN SÖDRA, SVEAVÄGEN 80A,				
31-9280	2022-07-31	04:02:35	074375	057209	Påbörjat uppdrag
	AVRAPP				
31-9280	2022-07-31	04:02:38	074375	057209	Klar på plats
	AVRAPP				
31-9460	2022-07-31	04:11:06	060671	075741	Klar på plats
	AVRAPP NORRMALM				
31-9250	2022-07-31	06:02:57	033724	075717	Beordrad
	GRÖN LINJE, TB RÅDMANSGATAN SÖDRA, SVEAVÄGEN 80A,				
31-9250	2022-07-31	06:11:22	033724	075717	Beordrad
	GRÖN LINJE, TB RÅDMANSGATAN SÖDRA, SVEAVÄGEN 80A,				
31-9250	2022-07-31	06:40:40	033724	075717	Påbörjat uppdrag
	162535				
31-9460	2022-07-31	06:49:03	060671	075741	Ledig
31-9310	2022-07-31	07:03:33	075575	066018	Ledig
31-9250	2022-07-31	07:27:43	033724	075717	Påbörjat uppdrag
	GRÖN LINJE, TB RÅDMANSGATAN SÖDRA, SVEAVÄGEN 80A,				
31-9280	2022-07-31	07:38:51	074375	057209	Klar på plats
	TB RÅDMANSGATAN SÖDRA, SVEAVÄGEN 80A, VASASTADEN,				
31-9250	2022-07-31	07:38:51	033724	075717	Påbörjat uppdrag
	TB RÅDMANSGATAN SÖDRA, SVEAVÄGEN 80A, VASASTADEN,				
31-9280	2022-07-31	07:49:11	074375	057209	Ledig
31-9250	2022-07-31	07:50:02	033724	075717	Ledig
	TB RÅDMANSGATAN SÖDRA, SVEAVÄGEN 80A, VASASTADEN,				
Relation:					
HÄNDELSE - REL.		5301-20220731-0285 LÄNKADE AV OPERATÖR: 3PEN0			
EXTERN KONTAKT - REL. TILL HÄNDELSE		POLITI AVTAL SJUKVÅRD POLITI			

K-NUMMER - REL. TILL HÄNDELSE	5000-K0872648-22:SKAPAT AV OPERATÖR 013309			
PERSON - AVLIDEN PERSON	JUHA HYNNINEN			
PERSON - MISSTÄNKT	Ilma Alibegovic			
PERSON - MISSTÄNKT	Alex Nordin			
Fritext				
OV TRYCKR ÖVERFALL	2022-07-31	01:39:17	RLC53-823	3ALPA
UNDER KONTROLL	2022-07-31	01:39:26	RLC53-823	3ALPA
--	2022-07-31	01:39:35	RLC53-823	3ALPA
FRYST LÄGE	2022-07-31	01:39:39	RLC53-823	3ALPA
MAN SOM TACKLAT EN KVINNA	2022-07-31	01:39:52	RLC53-823	3ALPA
--	2022-07-31	01:40:04	RLC53-823	3ALPA
TRYGGC SOM RINGER	2022-07-31	01:40:07	RLC53-823	3ALPA
.	2022-07-31	01:40:07	RLC53-825	3FILT
SER DETTA I KAMERR	2022-07-31	01:40:12	RLC53-823	3ALPA
31-9310 BEORDRAD VIA DRAG/SLÄPP	2022-07-31	01:40:27	RLC53-825	3FILT
TRYGGC SÄGER ATT DET SER STIMMIT UT	2022-07-31	01:40:32	RLC53-823	3ALPA
--	2022-07-31	01:40:48	RLC53-823	3ALPA
FLER OV LANDAR	2022-07-31	01:41:26	RLC53-823	3ALPA
--	2022-07-31	01:41:27	RLC53-823	3ALPA
VÅLD MOT TJÄNSTEMAN	2022-07-31	01:41:47	RLC53-823	3ALPA
--	2022-07-31	01:41:48	RLC53-823	3ALPA
TRYGG C RINGER	2022-07-31	01:44:13	RLC53-832	3WIFR
-	2022-07-31	01:44:14	RLC53-832	3WIFR
NÅGON SOM FÅTT HJÄRTSTOPP	2022-07-31	01:44:32	RLC53-832	3WIFR
TRYGG C HAR RINGT SOS	2022-07-31	01:44:43	RLC53-832	3WIFR
RLC-BEFÄL INFO	2022-07-31	01:45:43	RLC53-845	7ROWI
EVT GM SOM FÅTT HJÄRTSTOPP	2022-07-31	01:45:47	RLC53-832	3WIFR
-	2022-07-31	01:46:57	RLC53-820	3MOMI
-	2022-07-31	01:46:58	RLC53-826	3JEST
NU RINGER TRYGGC	2022-07-31	01:46:59	RLC53-820	3MOMI
PTRL INFO '	2022-07-31	01:47:06	RLC53-826	3JEST

31-9280 BEORDRAD VIA F10	2022-07-31	01:47:10	RLC53-832	3WIFR
-	2022-07-31	01:47:56	RLC53-826	3JEST
MAN HAR KONTAKT M SOS NUI	2022-07-31	01:47:58	RLC53-820	3MOMI
-	2022-07-31	01:47:59	RLC53-820	3MOMI
31-9310 INFO OM INSATS 24	2022-07-31	01:48:06	RLC53-826	3JEST
RINGER SOS FÖR RAPS	2022-07-31	01:48:55	RLC53-830	3FRBA
14 WIFR	2022-07-31	01:49:03	RLC53-832	3WIFR
-	2022-07-31	01:49:54	RLC53-830	3FRBA
RPA S46	2022-07-31	01:49:57	RLC53-830	3FRBA
RAPS 46	2022-07-31	01:50:02	RLC53-830	3FRBA
-	2022-07-31	01:50:02	RLC53-830	3FRBA
31-9310 Påbörjat uppdrag	2022-07-31	01:50:26	RLC53-832	3WIFR
31-9280 TAR RAPS	2022-07-31	01:50:35	RLC53-832	3WIFR
RINGS IN SOM HJÄRTSTOPP NU	2022-07-31	01:50:45	RLC53-822	3ISBR
RAPS 82	2022-07-31	01:51:00	RLC53-822	3ISBR
-	2022-07-31	01:51:04	RLC53-832	3WIFR
31-9310 HLR PÅGÅTT I 10 MIN NU	2022-07-31	01:51:10	RLC53-832	3WIFR
31-9310 PÅ PERRONGEN	2022-07-31	01:53:16	RLC53-832	3WIFR
31-9310 GM SOM FÅTT HJÄRTSTOPP	2022-07-31	01:54:08	RLC53-832	3WIFR
31-9310 JUHA HYNNINEN SKALL MANNEN HETA	2022-07-31	01:54:46	RLC53-832	3WIFR
-	2022-07-31	01:54:46	RLC53-832	3WIFR
Personnr: [REDACTED] Kön:M	2022-07-31	01:56:03	RLC53-832	3WIFR
SJUKDOMSFALL JUHA HYNNINEN	2022-07-31	01:56:03	RLC53-832	3WIFR
31-9280 Påbörjat uppdrag	2022-07-31	01:56:10	RLC53-832	3WIFR
14 INT	2022-07-31	01:56:25	RLC53-832	3WIFR
-	2022-07-31	02:01:13	RLC53-832	3WIFR
31-9310 ÖNSKAR FÖRBIKÖRNING TB*RÅDMANSGATAN	2022-07-31	02:02:10	RLC53-832	3WIFR
31-9310 KOMMER INLEDA FÖRHÖR MED OV PTRL 1 +2	2022-07-31	02:04:53	RLC53-832	3WIFR
-	2022-07-31	02:07:47	RLC53-820	3MOMI
TRAFIKLEDNINGEN GRÖN LINJE TBANA OCH TRYGGC INFO	2022-07-31	02:08:04	RLC53-820	3MOMI

	31			
31-9280 2 MÄ, 1 KVAR PPL, DEN ANDRA MÄ HAR LÄMNAT	2022-07-31	02:10:03	RLC53-832	3WIFR
31-9280 EVT FINNS DET FLER MÄ, OV BERÄTTAR ATT JUHA PUCKLAT PÅ FLERA PERSONER, DOCK INGEN MER MÄ SOM GER SIG TILLKÄNNA	2022-07-31	02:10:43	RLC53-832	3WIFR
-	2022-07-31	02:10:43	RLC53-832	3WIFR
14 INT	2022-07-31	02:11:33	RLC53-832	3WIFR
-	2022-07-31	02:16:25	RLC53-845	7ROWI
31-9310: ÅKER MED AMB TILL NYA KS	2022-07-31	02:17:29	RLC53-845	7ROWI
-	2022-07-31	02:17:29	RLC53-845	7ROWI
ÅTKOMSTSKYDDAT HR: AV RLC	2022-07-31	02:17:49	RLC53-845	7ROWI
PTRL SKA HÖRA MED 31-9140 HUR ÄRENDET HANTERAS	2022-07-31	02:18:33	RLC53-845	7ROWI
-	2022-07-31	02:29:02	RLC53-832	3WIFR
31-9310 LÄKARE MEDDELAR ATT JUHA KOMMER AVLIDA	2022-07-31	02:29:39	RLC53-832	3WIFR
-	2022-07-31	02:29:39	RLC53-832	3WIFR
31-9310 BOLLAR ÄRENDET MED 31-9140	2022-07-31	02:29:48	RLC53-832	3WIFR
-	2022-07-31	02:29:50	RLC53-832	3WIFR
31-9280 INHÄMTAR VITNESUPPGIFTER OCH KAMERAFILM FRÅN HÄNDELSEN	2022-07-31	02:30:13	RLC53-832	3WIFR
-	2022-07-31	02:30:14	RLC53-832	3WIFR
31-9310 ANM MISSHANDEL GÄLLANDE INTIALA UPPGIFTERNA, MED JUHA SOM MT, SAKNAR PERSONUPPGIFTER PÅ MÄ	2022-07-31	02:31:08	RLC53-832	3WIFR
-	2022-07-31	02:31:09	RLC53-832	3WIFR
31-9310 MITTÅT JUHA HAR AVLIDIT	2022-07-31	02:31:26	RLC53-832	3WIFR
AVLIDEN PERSON JUHA HYNINEN	2022-07-31	02:31:41	RLC53-832	3WIFR
-	2022-07-31	02:31:58	RLC53-845	7ROWI
BILDANLYS SOM ÄR AKTIVA REDAN MAA AV SKJUTNINGEN SKALL FÖRSÖKA TITTA PÅ DETTA ÄRENDE OCKSÅ. FÖR NÄRVARANDE ÄR DOCK KOPPLINGEN MOT KAMERORNA I TUNNELBANAN NERE MEN FÖRHOPPNINGSVIS	2022-07-31	02:43:56	RLC53-802	3MIPE
KOMMER DET IGÅNG SNART.	2022-07-31	02:43:56	RLC53-802	3MIPE
--	2022-07-31	02:43:58	RLC53-802	3MIPE
BILDANALYS TAR KONTAKT MED 31-9140	2022-07-31	02:44:13	RLC53-802	3MIPE
-	2022-07-31	02:44:14	RLC53-802	3MIPE
31-9280 PATRULLEN OMPRIORITERAD 5301-20220731-0158	2022-07-31	02:57:53	RLC53-815	3LINN
-	2022-07-	03:06:43	RLC53-827	3HEGR

	31			
TRYGG C RINGER - OV STÅR T-CENTRALEN MED KVINNAN SOM MANNEN TACKLAT	2022-07-31	03:07:02	RLC53-827	3HEGR
-	2022-07-31	03:07:02	RLC53-827	3HEGR
31-9310: PÅ SÖS MED DEN AVLIDNE	2022-07-31	03:11:17	RLC53-827	3HEGR
-	2022-07-31	03:11:17	RLC53-827	3HEGR
-	2022-07-31	03:12:10	RLC53-827	3HEGR
NUMMER TILL OV SOM STÅR MED PARET PÅ T-CENTRALEN SÖDRA 073 [REDACTED]	2022-07-31	03:12:26	RLC53-827	3HEGR
-	2022-07-31	03:12:27	RLC53-827	3HEGR
31-9460 BEORDRAD VIA DRAG/SLÄPP	2022-07-31	03:16:35	RLC53-827	3HEGR
--	2022-07-31	03:29:20	RLC53-824	3FRSV
31-9310 ÖNSKAR POLITI TILL VISNINGSRUMMET AKUTEN KS	2022-07-31	03:29:55	RLC53-824	3FRSV
--	2022-07-31	03:29:56	RLC53-824	3FRSV
POLITI AVTAL SJUKVÅRD POLITI	2022-07-31	03:31:06	RLC53-824	3FRSV
--	2022-07-31	03:33:49	RLC53-823	3ALPA
31-9460 Påbörjat uppdrag	2022-07-31	03:34:32	SYSASVRV	SYSTEM
--	2022-07-31	03:56:10	RLC53-824	3FRSV
31-9280 GROVT VÅLLANDE TILL ANNANS DÖD OV SOM GRIPIT DEN AVLIDNE	2022-07-31	03:56:46	RLC53-824	3FRSV
MT SPRUNGIT RUNT OCH SLAGIT FOLK PÅ PLATTFORMEN	2022-07-31	03:57:04	RLC53-824	3FRSV
OV SLAGIT MED BATONG	2022-07-31	03:57:08	RLC53-824	3FRSV
OV HAR STRYPT UT GRIPEN	2022-07-31	03:57:17	RLC53-824	3FRSV
HLR PÅBÖRJAS RÄTT SENT	2022-07-31	03:57:24	RLC53-824	3FRSV
AVLIDEN FÖRD TILL KS	2022-07-31	03:57:29	RLC53-824	3FRSV
--	2022-07-31	03:57:30	RLC53-824	3FRSV
Personnr: [REDACTED]	2022-07-31	03:58:19	RLC53-824	3FRSV
MISSTÄNKT Ilma Alibegovic	2022-07-31	03:58:20	RLC53-824	3FRSV
--	2022-07-31	03:58:22	RLC53-824	3FRSV
Personnr: [REDACTED]	2022-07-31	03:58:51	RLC53-824	3FRSV
MISSTÄNKT Alex Nordin	2022-07-31	03:58:52	RLC53-824	3FRSV
---	2022-07-31	03:58:54	RLC53-824	3FRSV
31-9280 BEORDRAD VIA F10	2022-07-31	04:01:11	RLC53-824	3FRSV

31-9280 Påbörjat uppdrag	2022-07-31	04:01:12	RLC53-824	3FRSV
--	2022-07-31	04:01:15	RLC53-824	3FRSV
ANMÄLAN GROVT VÅLLANDE TILL ANNANS DÖD	2022-07-31	04:01:50	RLC53-824	3FRSV
Åtgärds kod: 101, 107, 108	2022-07-31	04:02:26	RLC53-824	3FRSV
(RLC)	2022-07-31	04:02:26	RLC53-824	3FRSV
31-9280 Klar på plats	2022-07-31	04:02:38	RLC53-824	3FRSV
ÅTKOMSTSKYDD ÄNDRAT	2022-07-31	04:03:43	RLC53-824	3FRSV
31-9460 HÅLLIT VITTNESFÖRHÖR	2022-07-31	04:10:48	RLC53-825	3FILT
31-9460 Klar på plats	2022-07-31	04:11:06	RLC53-825	3FILT
31-9460 VID VITTNESFÖRHÖR FRAMKOMMER ATT JUHA HAR EN HUND SOM ÄR ENSAM I JUHAS LGH	2022-07-31	04:51:53	RLC53-825	3FILT
-	2022-07-31	04:51:56	RLC53-825	3FILT
I SAMBAND MED ATT DÖDSBUD MEDDELAS TILL ANHÖRIG SKALL INFORMATION LÄMNAS ANGÅENDE ATT DET FINNS EN HUND I JUHAS LGH SOM BEHÖVER TAS OMHAND	2022-07-31	05:00:52	RLC53-825	3FILT
-	2022-07-31	05:00:56	RLC53-825	3FILT
JFUL INFO >> DOCK OSÄKERT OM DET BLIR KRIMJOUREN SOM KOMMER HANTERA DÖDSBUD MED ANLEDNING AV HÖG ARBETSBELASTNING PÅ KRIMJOUREN	2022-07-31	05:01:23	RLC53-825	3FILT
31-9250 BEORDRAD VIA DRAG/SLÄPP	2022-07-31	06:02:57	RLC53-825	3FILT
PTRL KOLLAR MED JFUL SOM ÄGER ÄRENDET	2022-07-31	06:11:42	RLC53-825	3FILT
31-9250 LÄMNA DÖDSBUD	2022-07-31	06:11:57	RLC53-825	3FILT
-	2022-07-31	06:35:20	RLC53-845	3PEN0
31-9250 KOMMER ÅKER TILL RABATTVÄGEN	2022-07-31	06:35:41	RLC53-845	3PEN0
31-9250 Påbörjat uppdrag	2022-07-31	06:40:40	SYSASWSRV	SYSTEM
31-9460 Ledig	2022-07-31	06:49:03	RLC53-845	3PEN0
Relation: 5000-K0872648-22:SKAPAT AV OPERATÖR 013309	2022-07-31	06:50:53	SYSGENWSTN	013309
31-9250 KOMMER INTE IN I PORTEN PÅ RABATTVÄGEN, HAR FÅTT TELEFONNR TILL ANHÖRIGA OCH PROVAR RINGA	2022-07-31	06:55:01	RLC53-828	3MAPE
-	2022-07-31	06:55:01	RLC53-828	3MAPE
SÖKT IGENEOM UTAN ATT PÅTRÄFFA NÅGON PERSON	2022-07-31	07:02:01	RLC53-814	3ANJH
-	2022-07-31	07:02:03	RLC53-814	3ANJH
PATRULLVARNING FÖRLÄNGD: 31-9310	2022-07-31	07:03:33	RLC53-845	3PEN0
31-9310 Ledig	2022-07-31	07:03:33	RLC53-845	3PEN0
-	2022-07-31	07:25:12	RLC53-841	3PAMA

	31			
KOMM AVD FLAGGA SATT	2022-07-31	07:25:38	RLC53-804	3TOHA
31-9250 VARIT OCH LÄMNAT DÖDSBUD, ÅKER NU OCH HÄMTAR UPP DEN AVLIDNES HUND	2022-07-31	07:25:51	RLC53-841	3PAMA
31-9280 Ledig	2022-07-31	07:49:11	RLC53-845	3PEN0
ÅTKOMSTSKYDD BORTTAGET:: AV RLC	2022-07-31	07:49:58	RLC53-845	3PEN0
Gripna Omhä Övr.fb.	2022-07-31	07:50:01	RLC53-845	3PEN0
5301-20220731-0095 AVSLUTAD	2022-07-31	07:50:01	RLC53-845	3PEN0
Länkad Per Händelse 5301-20220731-0285	2022-07-31	07:57:39	RLC53-845	3PEN0
5301-20220731-0095 LÄST/SKRIVIT UT HRSYSWEBSTM	2022-07-31	18:26:33	SYSWEBSTM	073493

Tilläggstext

HR INFO HÄMTAT OCH SKICKAT TILL: 31-9310(): TB RÅDMANSGATAN SÖDRA; SVEAVÄGEN 80A, VASASTADEN, STOCKHOLM; MISSHANDEL; MISSHANDEL; 07 [REDACTED] 6582122; 1628253	2022-07-31	01:41:22	SYSAWSRV	SYSTEM
HR INFO HÄMTAT OCH SKICKAT TILL: 31-9280(): TB RÅDMANSGATAN SÖDRA; SVEAVÄGEN 80A, VASASTADEN, STOCKHOLM; *RAPS 46*; MISSHANDEL; 14 WIFR; 07 [REDACTED] 6582122; 1628253	2022-07-31	01:50:30	SYSAWSRV	SYSTEM
HR INFO HÄMTAT OCH SKICKAT TILL: 31-9310(066018 AVILÉS): TB RÅDMANSGATAN SÖDRA; SVEAVÄGEN 80A, VASASTADEN, STOCKHOLM; *RAPS 46*; MISSHANDEL; 14INT; 07 [REDACTED] 6582122; 1628253	2022-07-31	02:38:58	SYSAWSRV	SYSTEM
ÅTKOMSTSKYDD ÄNDRAT KBC53-891 KBC53-892 KBC53-893 KBC53-894 KBC53-895 PC-419664 PC-429636 PC-450255 PC-454969 PC-454970 PC-466823 PC-466830 PC-479317 PC-485091 PC-493087 PC-494479 PC-496222 PC-503913 PC-700814 PC-736179 PC-736287 PC-761008 PC-761009 PC-761010 PC-761011 PC-761012 RLC52-201 RLC52-211 RLC52-212 RLC52-213 RLC52-214 RLC52-215 RLC52-221 RLC52-222 RLC52-223 RLC52-224 RLC52-225 RLC52-311 RLC52-312 RLC52-321 RLC52-322 RLC53-001 RLC53-002 RLC53-003 RLC53-004 RLC53-005 RLC53-006 RLC53-007 RLC53-008 RLC53-009 RLC53-010 RLC53-099 RLC53-101 RLC53-102 RLC53-103 RLC53-104 RLC53-105 RLC53-106 RLC53-107 RLC53-108 RLC53-109 RLC53-110 RLC53-111 RLC53-112 RLC53-113 RLC53-114 RLC53-115 RLC53-116 RLC53-117 RLC53-118 RLC53-119 RLC53-120 RLC53-121 RLC53-122 RLC53-123 RLC53-124 RLC53-125 RLC53-126 RLC53-127 RLC53-131 RLC53-201 RLC53-202 RLC53-801 RLC53-802 RLC53-803 RLC53-804 RLC53-805 RLC53-807 RLC53-808 RLC53-810 RLC53-811 RLC53-812 RLC53-813 RLC53-814 RLC53-815 RLC53-820 RLC53-821 RLC53-822 RLC53-823 RLC53-824 RLC53-825 RLC53-826 RLC53-827 RLC53-828 RLC53-829 RLC53-830 RLC53-831 RLC53-832 RLC53-833 RLC53-834 RLC53-835 RLC53-836 RLC53-837 RLC53-838 RLC53-839 RLC53-840 RLC53-841 RLC53-842 RLC53-843 RLC53-844 RLC53-845 RLC53-855 RLC53-870 RLC53-871 RLC55-201 RLC55-202 RLC55-203 RLC55-204 RLC55-205 RLC55-206 RLC55-207 RLC55-208 RLC55-209 RLC55-210 RLC55-211 RLC55-212 RLC55-213 RLC56-201 RLC56-202 RLC56-211 RLC56-212 RLC56-213 RLC56-214 RLC56-215 RLC56-216 RLC56-217 RLC56-218 RLC56-219 RLC56-301 RLC56-311 RLC56-312 RLC56-313 RLC56-314 RLC56-315 RLC56-316 RLC56-317 RLC56-318 RLC56-319 RLC56-411 RLC56-412 RLC56-413 RLC58-201 RLC58-202 RLC58-203 RLC58-204 RLC58-205 RLC58-801 RLC58-802 RLC58-803 RLC58-804 RLC58-805 RLC58-806 RLC58-807 000321 000344 000637 001168 001212 001431 001581 0	2022-07-31	04:03:43	RLC53-824	3FRSV

Polismyndigheten
Tänk på sekretess vid utlämnande

TÄNK PÅ SEKRETESSEN INNAN DU LÄMNAR UT HR TILL ALLMÄNHETEN

KC-POLIS

5301-20220731-0285 (AVSLUTAD)

Händelserapport:

2022-07-31 07:50:12	9000, EXTERN SERVICE/TRANSPORT	5301-20220731-0285 / 5301	EGET	GRUND
Prio.: (3) 3 NÄRTID	EXTERN SERVICE/TRANSPORT	VÄLLINGBY	Ansvarig tjt nr: 033724	
Operatör: 3PEN0	Operatör: 3PEN0	531370 (6581912,1617779)	-RLC53-845	

Adressinformation

██████████ BLACKEBERG, STOCKHOLM, 16852

Platsinfo: [X] Adressvaliderad

Anmälarinformation

31-9250 [?] Media [N] Kontakta anmälaren

Notes:

Åtgärds kod
UTFÖRT
PROMEMORIA
KLAR FÖR AVSLUT

Datum/tid		
Påbörjad HR	2022-07-31	07:50:12
Parkerad	2022-07-31	07:50:12
Registrerad	2022-07-31	07:50:12
Beordrad	2022-07-31	07:50:13
Påbörjat uppdrag	2022-07-31	07:50:13
Klar på plats	2022-07-31	08:14:14
Klar	2022-07-31	10:01:18
Åtgärds kodad	2022-07-31	10:01:27
Avslutad	2022-07-31	10:03:47

Patrullaktivitet					
31-9250	2022-07-31	07:50:13	033724	075717	Ledig
	BEGÄRT EGET HR RLC53-845 5301-20220731-0285				
31-9250	2022-07-31	07:50:13	033724	075717	Beordrad
	, ,				
31-9250	2022-07-31	07:50:13	033724	075717	Påbörjat uppdrag
	, ,				
31-9250	2022-07-31	07:50:45	033724	075717	Påbörjat uppdrag
	██████████ BLACKEBERG, STOCKHOLM				
31-9250	2022-07-31	08:14:14	033724	075717	Klar på plats
	██████████ BLACKEBERG, STOCKHOLM				
31-9250	2022-07-31	08:14:17	033724	075717	Klar på plats
	AVRAPP				
31-9250	2022-07-31	10:01:18	033724	075717	Ledig

Relation:

HÄNDELSE - REL.		5301-20220731-0095 LÄNKADE AV OPERATÖR: 3PEN0		
Fritext				
31-9250 BEGÄRT EGET HR	2022-07-31	07:50:13	RLC53-845	3PEN0
31-9250 Påbörjat uppdrag	2022-07-31	07:50:13	RLC53-845	3PEN0
HÄMTA EN HUND	2022-07-31	07:50:38	RLC53-845	3PEN0
-	2022-07-31	07:53:51	RLC53-845	3PEN0
Länkad Till Händelse 5301-20220731-0095	2022-07-31	07:57:39	RLC53-845	3PEN0
INTEREMISTISKT BESLUT OM ATT OMHÄNDERTAGA HUNDEN ENLIGT DJURSKYDDSLAGEN 9 KAPITLET 6§ DÅ ÄGAREN AVLIDIT OCH INGEN ANNAN TILLGÄNGLIG PERSON KAN TA HAND OM HUNDEN. HUNDEN SKALL	2022-07-31	08:01:24	RLC53-805	3PEAS
ÖVERLÄMNAS TILL HUNDSTALLET ENLIGT INSTRUKTION FRÅN SB CITY INGELA BERGGREN.	2022-07-31	08:01:24	RLC53-805	3PEAS
BESLUTET FATTAT AV VB PETER ASP	2022-07-31	08:01:33	RLC53-805	3PEAS
AVRAPPORTERING ENLIGT RUTIN FÖR ÖVERLÄMNANDE TILL NATIONELLA DJURSKYDDSGRUPPEN KOMMER ATT SKE PÅ PO CITY.	2022-07-31	08:02:03	RLC53-805	3PEAS
31-9250 Klar på plats	2022-07-31	08:14:14	RLC53-824	3SOSK
31-9250 Ledig	2022-07-31	10:01:18	RLC53-824	3SOSK
Åtgärdskod: 123, 107, R300	2022-07-31	10:01:27	RLC53-824	3SOSK
(RLC)	2022-07-31	10:01:27	RLC53-824	3SOSK
Gripna Omhä Övr.fb.	2022-07-31	10:03:47	RLC53-828	3MAPE
5301-20220731-0285 AVSLUTAD	2022-07-31	10:03:47	RLC53-828	3MAPE

Polismyndigheten
Tänk på sekretess vid utlämnande
TÄNK PÅ SEKRETESSEN INNAN DU LÄMNAR UT HR TILL ALLMÄNHETEN

Händelserapport CSG

Datum

2022-07-31

Tidpunkt

01.40

Plats

Rådmansgatan

Patrull

1700 AL

Rapport skriven av

Jesse Bechini

Kollega i patrullen

-

Övriga patruller på plats

1330	1960	1950	1310	1340	1930
1900	7726				

Jobb inkom via

TryggC

Åtgärd

Sjukvård

Skyddsvisitation enligt § PL19 utförd?

NEJ

Belagd med handfängsel enligt § PL10a?

JA

Finns film från kroppsbyråns kamera att spara?

NEJ Om JA, kamera nr:

Övriga kameror som kan ha filmat händelsen**Har händelsen påbörjats inom SL:s område?**

JA

Är platsen förordnad enligt § LOV 3?

JA

Har någon av OV ådragit sig skador?

NEJ

Har den ingripandet riktats mot ådragit sig skador?

JA

Händelse

1700 Befann sig vid tekniska högskolan tillsammans med patrull 1950 (Sanna Lindström och Oscar Gottberg) när ett allanrop på citykanalen går ut att ordningsvaktens patrull 1330 sänder överfallslarm från Rådmansgatans tunnelbanestation. 1700 samt 1950 svarar på anrop och åker fram till platsen. Överfallslarmet var aktiverat 01:40 och vi var på plats 01:42. Ordningsvaktspatrull 1960 var på plats

strax innan oss och stöttade upp 1330 i ingripandet samt meddelar till trygghetscentralen att läget är grönt och att mannen är gripen.

Det jag ser när jag springer ner på plattform är att mannen ligger på marken och är belagd med handfängsel. Jag kontrollerar i första hand Ordningsvaktspatrull 1330 för att kontrollera att de inte är skadade för att sedan kontrollera den gripne mannen.

Den gripne mannen blöder ur munnen samt ligger medvetslös på plattformen, jag lägger mannen på sidan och påbörjar smärtstimulering på bröstorg för att sedan smärtstimulera vid örat. Smärtstimulansen ger ingen effekt eller reaktion hos mannen.

Vi kontrollerar sedan andning och konstaterar att mannen inte andas. HLR påbörjas direkt och jag tar ett steg tillbaka för att rapportera till trygghetscentralen. Efter ett flertal förtursanrop (IL-Begäran) får jag kontakt med trygghetscentralen och meddelar att vi har ett hjärtstopp och behöver ambulans omedelbart till platsen. Jag tillkallar även fler resurser till platsen för att avlösa patrullen i HLR samt att hålla bort allmänheten från platsen. Efter cirka 8 minuter anländer Ambulans, Akutläkare samt räddningstjänst. Och fortsätter med livsuppehållande åtgärder för att sedan transportera mannen till NKS. I efterhand när mannen har lämnat i ambulans håller polisen förhör med Ordningsvaktspatrull 1330. Jag kan konstatera att patrullen är väldigt skräddad över händelsen och inte mår bra. När vi var klara med förhör återsamlades samtliga patruller som var involverade i händelsen i T-Centralen för dibrifing.

Händelserapport CSG

Datum

2022-07-31

Tidpunkt

01.40

Plats

Rådmansgatan

Patrull

1340

Rapport skriven av

Alexandros Foks

Kollega i patrullen

Johan Lindros

Övriga patruller på plats

1330

1700

1950

1310

1960

1930

1900

7726

Jobb inkom via

TryggC

Åtgärd

Sjukvård

Skyddsvisitation enligt § PL19 utförd?

NEJ

Belagd med handfängsel enligt § PL10a?

JA

Finns film från kroppsburen kamera att spara?

NEJ

Om JA, kamera nr:

Övriga kameror som kan ha filmat händelsen**Har händelsen påbörjats inom SL:s område?**

JA

Är platsen förordnad enligt § LOV 3?

JA

Har någon av OV ådragit sig skador?

NEJ

Har den ingripandet riktats mot ådragit sig skador?

JA

Händelse

Ov patrull 1340 (A. Foks och J. Lindros) och 1310 och 1320 står på plattformen i T-centralen när de hör att patrull 1330 sänder överfall och de brottas med någon Efter att först bli nekade att åka så hör vi på radion att 1700 sänder il begäran och säger att det är hjärtstopp, så hoppar vi på första bästa tåg som kommer (1340 och 1310) Väl på tåget delar vi upp oss så att två st ska hjälpa till med hjärtstoppet och en hjälper till att hålla eventuellt folk borta och den fjärde tar kontakt med AL.

När vi anländer på plats så är vi flertalet patruller på plats redan som gör HLR samt håller folk borta så kollegorna kan vara ifred och fortsätta HLR. Vi roterar mellan kollegor med HLR tills att ambulans anländer och tar över ärendet.

Händelserapport CSG

Datum 2022-07-31
Tidpunkt 01.40
Plats Rådmansgatan

Patrull
1930

Rapport skriven av
Marcus Bremer

Kollega i patrullen
Daniel Öberg

Övriga patruller på plats

1330	1700	1950	1310	1340	1960
1900	7726				

Jobb inkom via
TryggC

Åtgärd
Sjukvård

Skyddsvisitation enligt § PL19 utförd?
NEJ

Belagd med handfängsel enligt § PL10a?
JA

Finns film från kroppsburen kamera att spara?
NEJ Om JA, kamera nr:

Övriga kameror som kan ha filmat händelsen

Har händelsen påbörjats inom SL:s område?
JA

Är platsen förordnad enligt § LOV 3?
JA

Har någon av OV ådragit sig skador?
NEJ

Har den ingripandet riktats mot ådragit sig skador?
JA

Händelse

Vi befinner oss i bilen på södermalm, rullande, höjd med Mariatorget.

Vi sitter i bilen och vi hör TryggC ropa ut att 1330 sänder överfall. Vi hängde inte riktigt med på vilken station det gällde, men vi antog att de var Medborgarplatsen då det brukar vara stökigt där vid den

tiden. Vi trycker upp oss och visar intresse för att bistå patrullen, men avstod/blev nekade då det visade sig att det var Rådmansgatan det gällde och flera resurser var på väg fram.

Vi styr då ned bilen till Hornstull med bedömningen att vi där ligger bättre till om läget skulle försämrats på Rådmansgatan. Väl vid Hornstull, södra biljetthallen, sänder 1700 en IL-begäran och säger klart och tydligt: "Rådmansgatan, hjärtstopp skicka fler patruller".

Med den informationen bedömde jag som förare (3006) att jag inte tänker vänta på att TryggC bekräftar vår framkörning, utan gör bedömningen att vi måste komma fram med vår bil som är bättre utrustad för vård än vad en fotpatrull är.

TryggC svarar på våran samtalsbegäran och bekräftar framkörning när vi åker över Sankt Eriksbron.

Kan tyvärr inte säga här i rapporten exakt när vi landade Rådmansgatan. Obs, vi tryckte inte en 4a när vi kom fram, vi meddelade öppet på radion och fick muntlig kvittens av TryggC.

Väl landat så börjar vi tömma bakluckan på all vårdmaterial vi har för att bistå med vård. Victor (1310) står uppe vid någon av CSGs bilar och ropar till mig (3006) att jag ska fokusera på att få fram en poketmask så vi kan göra inblåsningar.

Vi springer ned i biljetthallen och över plattformen där flera kollegor vårdar en man som ligger medvetslös på golvet. Dom har även kopplat på mannen en hjärtstartare.

När vi kommit fram till mannen så tror jag att polisen redan var där, annars kom dom bara sekunder efter oss. Mannen som ligger på golvet har inte på sig några handfängsel när vi kommer fram.

Jag löser tilldelad uppgift och tar fram en poketmask som Joakim (1960) sätter över mannens luftvägar och börjar göra inblåsningar i enlighet med HLR rutin.

Jag (3006) hoppar sedan in i HLR rotationen och gör kompressioner på mannen, 30 åt gången. Kollegan ser till att allmänheten håller sig på ett behörigt avstånd från platsen så vi kan jobba ostört.

Svårt att säga, men i ca 5 minuter utför vi HLR på mannen tills de att ambulansen landar. HLR fortsätter tills de att ambulanspersonalen sätter på en HLR maskin på mannen.

Ambulanspersonalen tog sedan över vården helt och hållet, och efter ytterligare ca 10-15 minuter så hjälper vi ambulanspersonalen att lyfta upp mannen från golvet upp på baren och sen från plattformen upp till ambulansen. Polisen höll förhör med några kollegor på plattformen löpandes under ärendet. Ytterligare förhör hölls på plattformen efter att ambulansen hade lämnat (inte med oss i 1930).

Vi möttes sedan upp, alla inblandade patruller, i TCE norra för uppslutning och avlastningssamtal.

Sammanfattningsvis så såg vi i 1930 inget av händelsen som ledde till att mannen hamnade på golvet eller de våldsamheter som omtalades. När vi kom till platsen var mannen medvetslös och inte handfängslad. Vårt arbete på platsen hade enbart med vård att göra och vi gjorde inga andra iakttagelser än de vårdrelaterade.

Händelserapport CSG

Datum 2022-07-31 **Tidpunkt** 01.40 **Plats** Rådmansgatan

Patrull
1950

Rapport skriven av
Sanna Lindström

Kollega i patrullen
Oscar Gottberg

Övriga patruller på plats

1330	1700	1960	1310	1340	1930
1900	7726				

Jobb inkom via
TryggC

Åtgärd
Sjukvård

Skyddsvisitation enligt § PL19 utförd?
NEJ

Belagd med handfängsel enligt § PL10a?
JA

Finns film från kroppsbyråns kamera att spara?
NEJ Om JA, kamera nr:

Övriga kameror som kan ha filmat händelsen

Har händelsen påbörjats inom SL:s område?
JA

Är platsen förordnad enligt § LOV 3?
JA

Har någon av OV ådragit sig skador?
NEJ

Har den ingripandet riktats mot ådragit sig skador?
JA

Händelse

Patrull 1950 befinner sig på tekniska högskolan tillsammans med 1700. På radion går det ut ett jobb om en aggressiv man som slår omkring sig vid Rådmansgatan. 1330 samt 1960 åker på jobbet. 1330 anländer först och ganska snabbt in på att de landat så ropar TryggC att 1330 har tryckt överfall. 1950 och 1700 åker mot platsen. Strax innan 1950 och 1700 landar så anländer 1960 och ropar att de har

kontakt. 1950 och 1700 springer ner på plattform. OV Wirström visar med handtecken att det är lugnt på plats.

Patrullerna slutar då springa och går de sista metrarna fram. 1330 sitter vid mannen som ligger fängslad på sidan. 1950 och 1700 byter av patrullen så att de kan få andas ut. OV Lindström sitter framför mannen och ser ganska snabbt att han är blå/lila i ansiktet. OV Lindström frågar då är om mannen andas. Det konstateras snabbt att mannen inte andas, varpå HLR påbörjas. 1700 skickar en IL-begäran och meddelar hjärtstopp. Någon OV springer och hämtar hjärtstartare. OV Lindström OV Gottberg och OV Wirström turas om att göra hjärtkompressioner. OV bestämmer sig för att ta bort mannens handfängsel. OV Gottberg låser upp mannens handfängsel, medan OV Lindström fortsätter göra kompressioner, medan mannen ligger på sidan och OV Wirström håller emot så att kompressionerna kan utföras.

OV anländer med hjärtstartare till platsen och OV Lindström kopplar på elektroder på mannen. OV pausar HLR då hjärtstartare analyserar mannen. Hjärtstartare rekommenderar inte att chocka mannen, varpå OV fortsätter med HLR. Under hela HLR förloppet så håller OV Wirström koll på mannens luftvägar. OV Lindström går och säger till två OV att byta av henne och OV Gottberg, då det nu anlänt fler patruller. 1950 tillsammans med övriga OV på plats hjälps sedan åt att få bort folk runtomkring. Polis, Ambulans, Akutläkare och Räddningstjänst anländer snabbt inpå varandra och tar över HLR. När ambulansen lagt mannen på bår och är klara för att lasta mannen, så går OV Lindström tillsammans med patrull från Rapid och ser till att södra biljetthallen är helt tom på människor så att ambulansen kan passera ostört. OV ser till att mannen blir lastad och kommer iväg och återsamlas sedan för debriefing.

Händelserapport CSG

Datum

2022-07-31

Tidpunkt

01.40

Plats

Rådmansgatan

Patrull

1960

Rapport skriven av

Joakim Wirström

Kollega i patrullen

Andreas Christoffersson

Övriga patruller på plats

1330

1700

1950

1310

1340

1930

1900

7726

Jobb inkom via

TryggC

Åtgärd

Sjukvård

Skyddsvisitation enligt § PL19 utförd?

NEJ

Belagd med handfängsel enligt § PL10a?

JA

Finns film från kroppsbyråns kamera att spara?

NEJ

Om JA, kamera nr:

Övriga kameror som kan ha filmat händelsen**Har händelsen påbörjats inom SL:s område?**

JA

Är platsen förordnad enligt § LOV 3?

JA

Har någon av OV ådragit sig skador?

NEJ

Har den ingripandet riktats mot ådragit sig skador?

JA

Händelse

Patrull 1960 får kl 01.36 larm från TryggC om att det är en aggressiv man på Rådmansgatan som ofredar/misshandlar anrda resenärer. Patrullen styr omedelbart mot Rådmansgatan från S:t Eriksplan. Bara minuten senare ropar patrull 1330 upp att de landar på Rådmansgatan och skall konfrontera mannen. 1960 meddelar TryggC att de fortsätter framkörningen. Kl 01.39 sänder patrull 1330 överfall.

1960 befinner sig då i bilen på Odengatan. Väl framme parkerar 1960 ca 100 meter från norra nedgången (pga mycket trafik och parkerade bilar på Sveavägen) och springer ned mot perrongen.

Efter ca halva perrongen ser 1960 kollegorna samt benen på mannen mellan en pelare och bänk i mitten av plattformen. Läget verkar just då lugnt. Det är mycket folk runtomkring på platsen men inget utåtagerande beteende. 1960 får intrycket av att denna samling består av främst offer för mannens framfart samt vittnen till händelsen.

Väl framme observerar 1960 att mannen var belagd med handfängsel och låg på mage med ansiktet mot östra sidan av perrongen (huvudet norrut). Det är blod på perrongen som verkar komma från mannens ansikte.

OV JW börjar prata med 1330 för att skapa sig en lägesbild om vad som hänt och vad som behöver göras. Den kvinnliga kollegan i 1330 berättar att mannen varit helt galen och bl.a slagit henne i ansiktet. OV JW sänder samtalsbegäran till TryggC för att bryta övriga framkörande patruller då läget just nu är grönt. Samtidigt kommer AL 1700 och patrull 1950 springande från norrände.

Samtidigt har OV AC observerat att mannen ligger väldigt stilla och verkar ha oregelbunden andning. OV AC gör en andningskontroll genom att titta på om bröstet rörde sig samt tar sin mobil och satte vid näsa och munnen för att se om imma uppstod. OV AC konstaterar att mannen inte andas, meddelar övriga på plats detta, höjde patienten och försökte att få kontakt med honom. OV påbörjar omedelbart utföra HLR. OV JW slängde bilnycklarna till OV AC för att hämta hjärtstartaren. 1700 sänder IL-begäran kl 01.44 och meddelar om hjärtstopp samt pågående åtgärder.

Flera patruller ankommer till platsen. Då 1700 har radiokontakt med TryggC försöker OV JW vara behjälplig genom att leda HLR-arbetet samt fördela resurser att spärra av, samt se till att patrullerna kan arbeta ostörda. OV JW är en av dem som vid flera tillfällen utför hjärtkompressioner. Då mannen fortfarande är belagd med handfängsel beslutar OV JW att dessa skall tas av för att optimera kompressionerna. Detta görs genom att mannen vänds på vänster sida, OV JW håller tryck mot ryggen så att en kollega kan fortsätta kompressionerna i sidled medans två andra kollegor snabbt får bort fänselerna. Så fort detta är klart läggs mannen på rygg och kompressioner på vanligt sätt fortsätter.

Polisen kommer ned ifrån södra biljetthallen efter en bra stund med hjärtstatare i handen. Efter en stund till kom ambulansen och en stund efter dem kom brandkåren och kopplade upp sin LUCAS.

Patrullerna fortsätter vara behjälpliga med vad polis/sjukvård önskar. Bl.a samlas vittnen upp.

Ca kl 02.20 är insatsen över. 1700 begär jourstöd till platsen då en hel del medicinskt mtrl finns kvar på platsen samt att det även är blod på perrongen.

Samtliga involverade patruller samlas upp i massen på TCE norra för debriefing. Då vi förutom tjänstgörande AL har en avdelningschef, en samverkanssamordnare samt två ordinarie AL i olika patruller så finns det ganska gott om i gruppen. Alla vill jobba vidare efter händelsen. Jag i samråd med 1700 beslutar att splittra 1330 med 1340 för att de som varit med om upptrappningen av händelsen skall få varsin ny rutinerad kollega under slutskedet av sitt arbetspass.

Händelserapport CSG

Datum 2022-07-31 **Tidpunkt** 01:40 **Plats** Rådmansgatan

Patrull
1310

Rapport skriven av
Victor jörnung

Kollega i patrullen
Filip Östman

Övriga patruller på plats

1330	1960	1950	1310	1340	1940
1900	7726				

Jobb inkom via
TryggC

Åtgärd
Sjukvård

Skyddsvisitation enligt § PL19 utförd?
JA

Belagd med handfängsel enligt § PL10a?
NEJ

Finns film från kroppsbyråns kamera att spara?
NEJ Om JA, kamera nr:

Övriga kameror som kan ha filmat händelsen
plf

Har händelsen påbörjats inom SL:s område?
JA

Är platsen förordnad enligt § LOV 3?
JA

Har någon av OV ådragit sig skador?
JA

Har den ingripandet riktats mot ådragit sig skador?
JA

Händelse

Patrull 1310 befinner sig på TCE norra när man från tryggC ropar ut larm om en aggressiv man som ger sig på resenärer på Rådmansgatan. Man skickar 1960 och 1330 meddelar att man ligger nära och kan åka med. 1330 landar först och ganska fort övergår ärendet till ett överfall då mannen som misshandlar andra resenärer helt växlar och angriper ordningsvakterna i 1330 när man försöker avbryta angreppen. 1310 och 1340 meddelar att man kan rulla från TCE med tåg inom 3 min men

nekas att rulla fram då man från TryggC bedömer att tillräckliga resurser är på väg fram då också polis. 1960 anländer kort senare och är 1330 behjälplig. Som vi förstår det så är läget nu under kontroll. Detta kommer dock att ändras omgående då man från plats ropar in hjärtstopp från patrullerna. 1310 och 1340 kliver då helt sonika på tåget som kommit in på TCE och meddlear att man är på väg fram. Väl på plats har patrullerna delat upp vart vi ska fördela oss för att bästa hjälpa patrullerna som redan är där. I detta skede vet vi inte att det är samma ärende uta ntvå olika.

När patrullerna är framme förstår vi att det är samma case och man påbörjar utväxlande av dem som kört HLR längst. AED är anbringad och meddelar efter en stund att den analyserar. Samtliga avbryter HLR och inväntar AED som inte vill ge någon stöt utan uppmanar till vidare HLR. HLR genomförs kontinuerligt till dess att ambulansen har applicerat LUKAS och den nu jobbar. Mannen lastas på bår och avtransporteras till Nya Karolinska. Patrullerna samlar ihop sig och tar sig mot TCE för gemensam krishantering enl rutin.

5000-K872648-22

Upprättad av: pa. Lindqvist

Datum: 2022-07-31

FILM-PM

Genomgång av övervakningsfilm från:

Säkrad av: Emil Lidén
Bildanalysgrupp 1, RUE

Brott: Vållande till annans död.

Filmen har granskats av: Kajsa Lindqvist

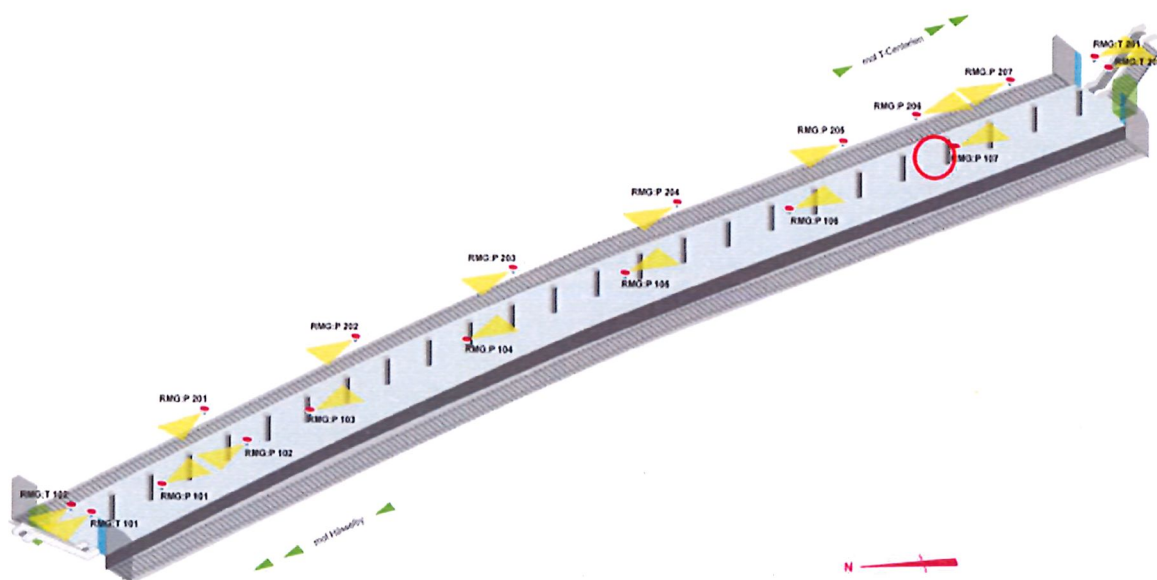
Spelare: SmartClient

Inhämtad film mellan: 2022-07-21 kl. 01:32 – 2022-07-31 kl. 02:15

Antal kameror inhämtade: 11 st.

Eventuella tidsangivelser i detta PM utgår från tidsangivelserna i filmen.

Ritning över perrongen och kamerornas placering. Den röda cirkeln markerar vart ingripandet ägde rum.

RÅDMANSGATAN T-BANESTATION
PLATTFORMSPLAN
RMG_PFP_Fack_ver1.3
2008-08-08/ELO

Sammanfattning av filmen:

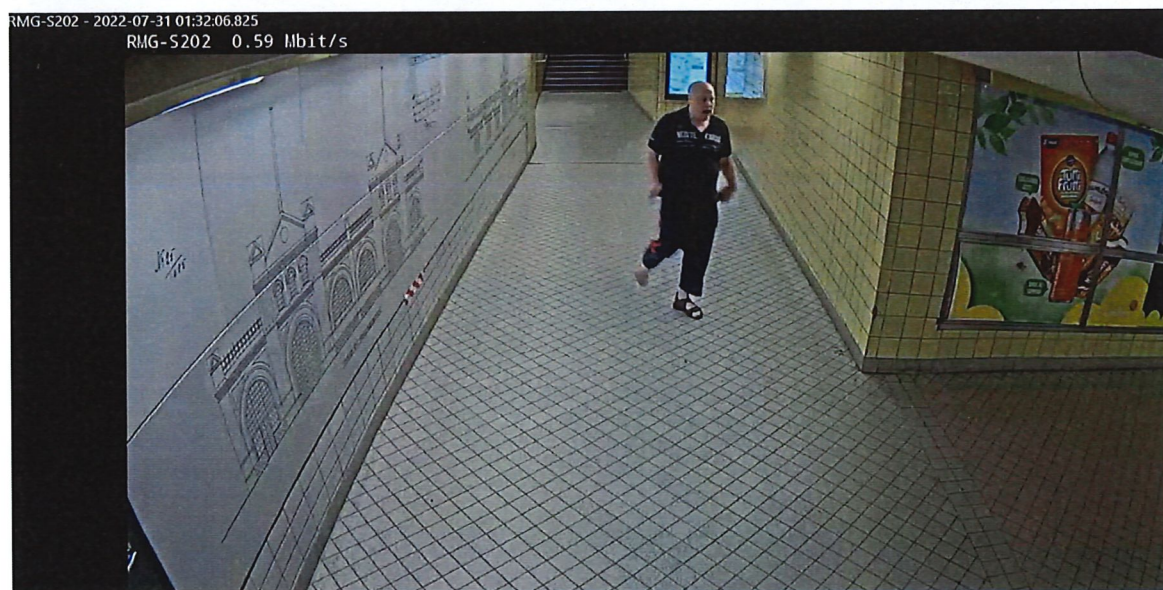
Filmen visar händelsen från att målsägande kommer in i biljetthallen och är påtagligt påverkad av någonting. Han är i sällskap med en man och en kvinna som ser ut att försöka lugna ner målsägande som är uppe i varv och går omkring.

Därefter går sällskapet ner på plattformen och på grund av kameravinkeln syns det inte exakt vad som händer men kvinnan i sällskapet verkar få ett slag eller en knuff av målsägande bakom en godismaskin så att hon faller till marken. Målsägande slår sedan en okänd man oprovocerat i ansiktet.

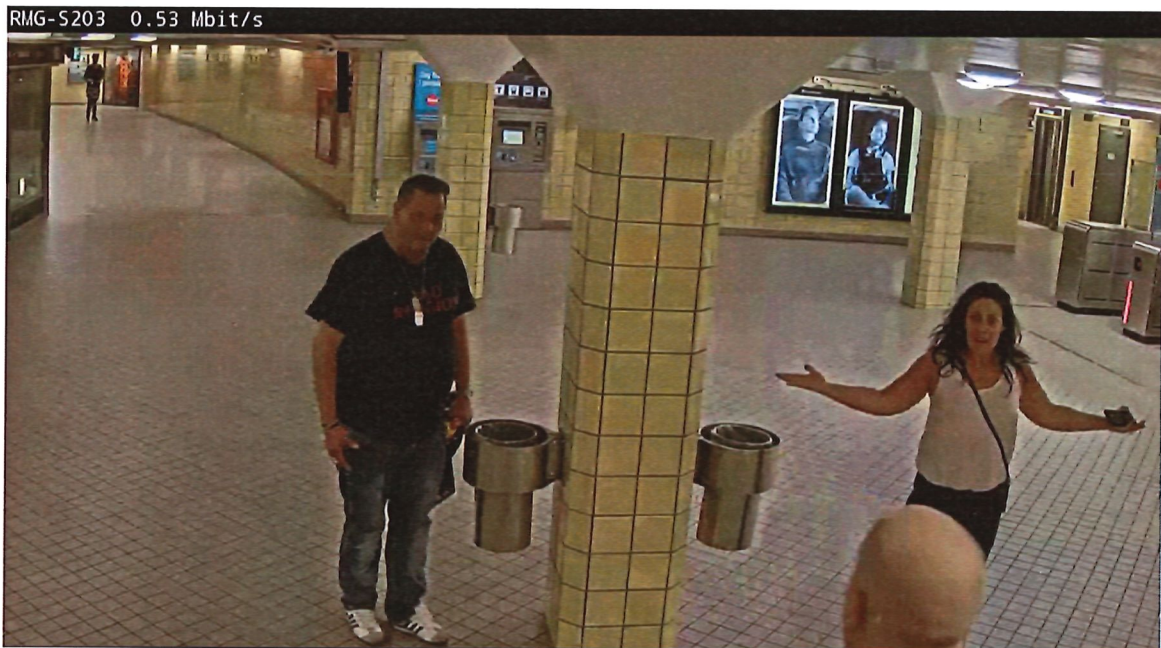
Kort där efter kommer en ordningsvaktspatrull och försöker ta tag i målsägande. Målsägande blir då utåtagerande och man kan se att ordningsvakterna får slita i målsägande samt slå honom med batong för att få honom under kontroll. Efter att ena ordningsvakten svingar ned målsägande till marken med ett nackgrepp landar patrullen samt målsägande på marken. Detta är bakom en bänk och kameravinkeln är relativt lågt från händelsen vilket gör att själva ingripandet inte syns i sin helhet från någon kameravinkel. Händelsen går att se fram till att ambulans senare lastar målsägande på bår och går iväg.

Skärmdumparna är tagna så att kamerans ID-namn syns på alla bilder i vänstra hörnet i ovankant.

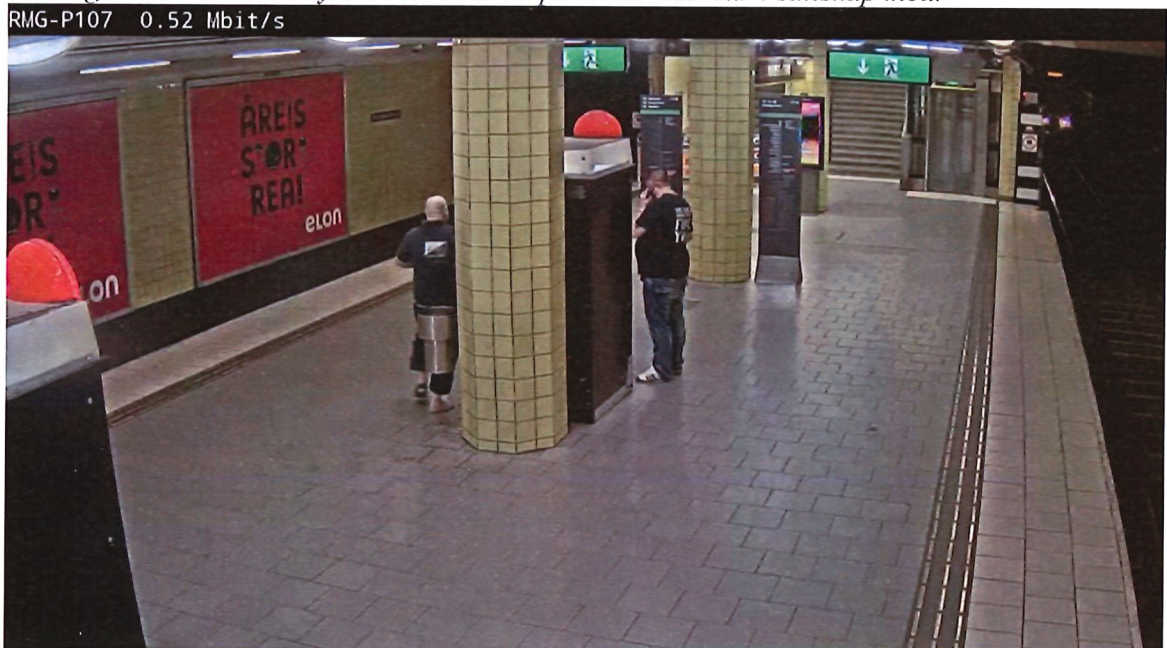
Utfall bilder:

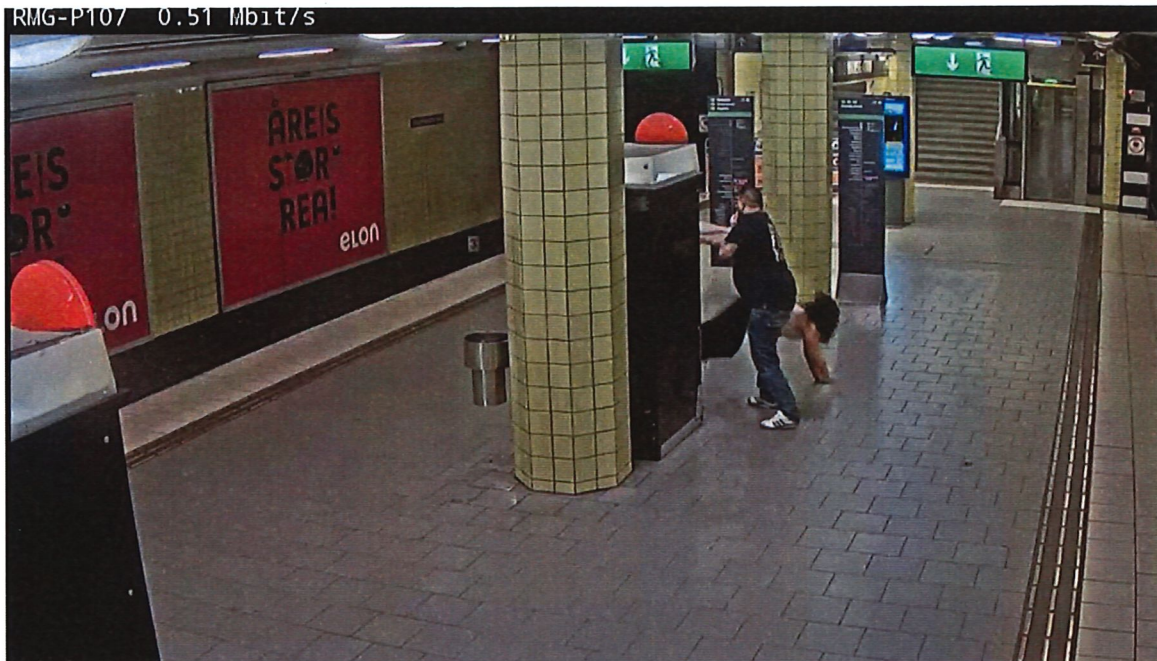
kl. 01:32:06, Målsägande kommer in i biljetthallen.

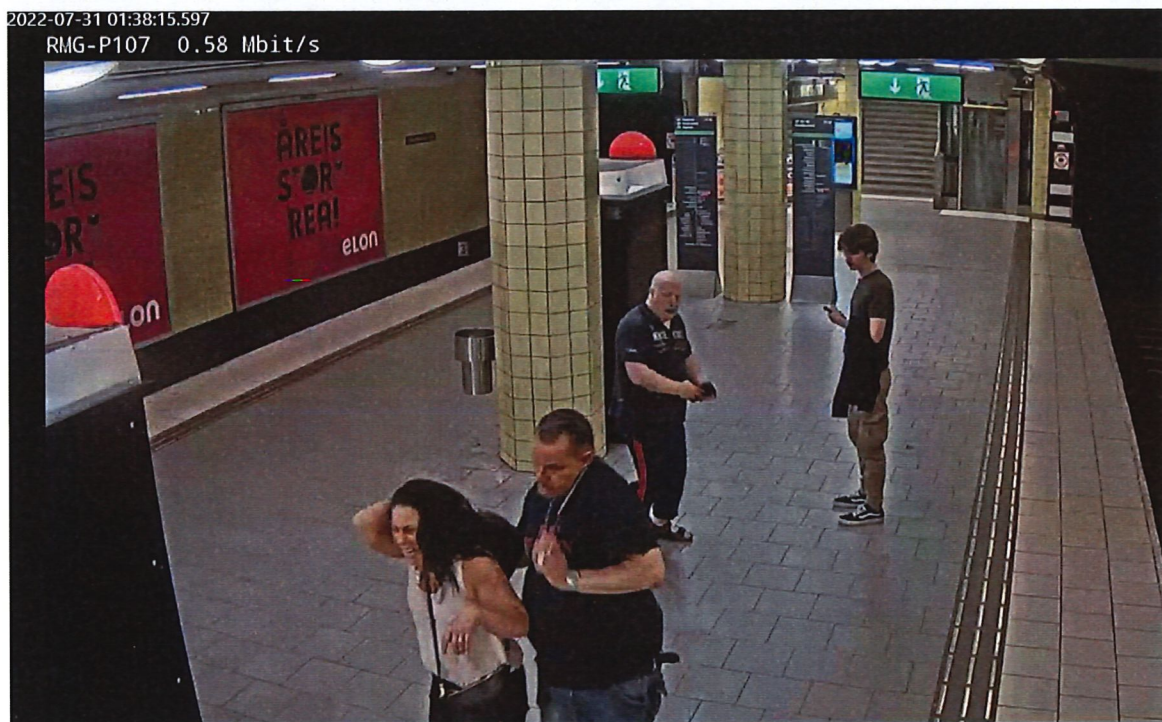
Målsägandes bakhuvud syns i bild samt de personer han var i sällskap med.

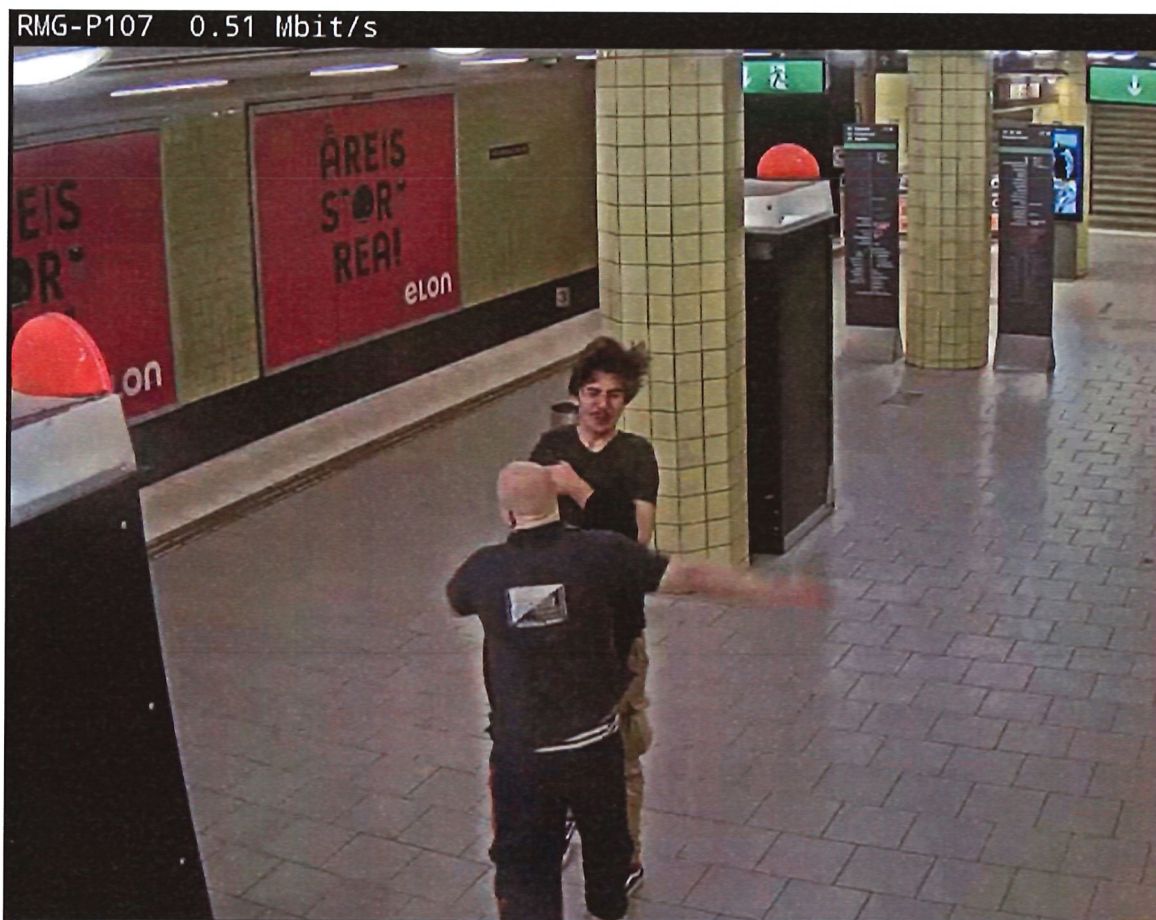
Målsägande syns gå bakom godismaskinen där kvinnan i sällskapet står (syns ej på film)

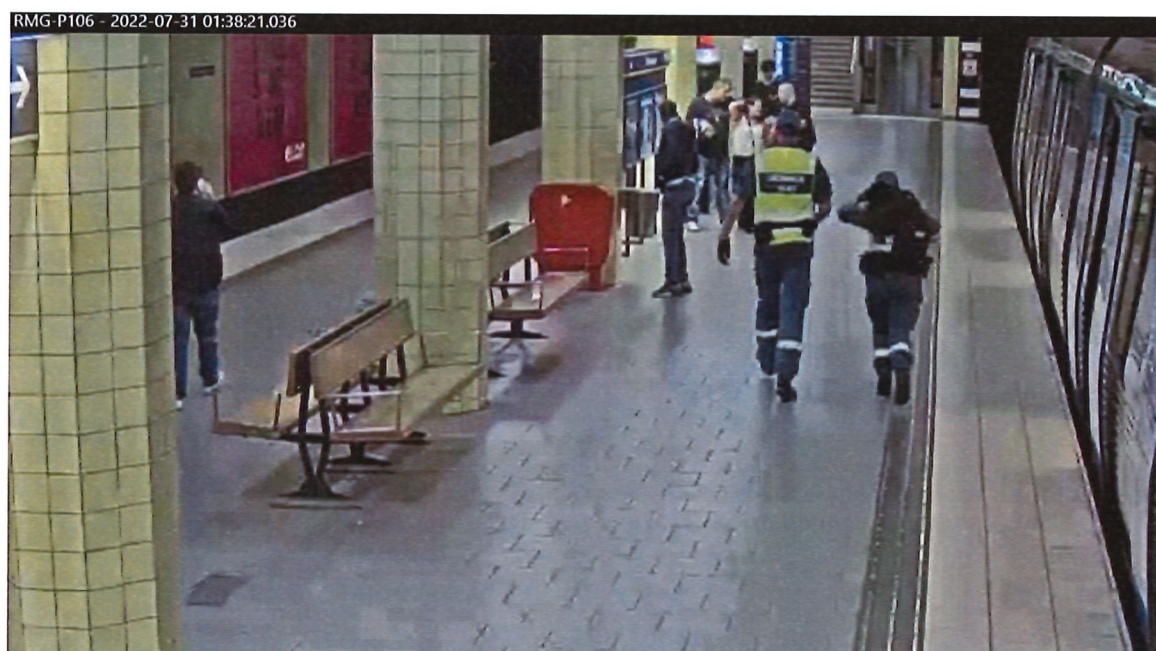
Kl. 01:37:41, Målsägandes armar syns bakom godismaskinen. Kvinnan faller till marken av en hård knuff eller eventuellt slag.

Kl. 01:38:15 Kvinnan och mannen i sällskapet går iväg.

Kl. 01:38:21, Målsägande slår en okänd man oprovocerat i ansiktet.

Kl. 01:38:21 Första ordningsvaktspatrullen anländer precis i samband med att målsägande slagit okänd man

RMG-P106 - 2022-07-31 01:38:31.116

Kl. 01:38:31, Ordningsvakterna drar båda sina batonger och slår målsägande mot hans ben för att få kontroll.

RMG-P106 - 2022-07-31 01:38:33.836

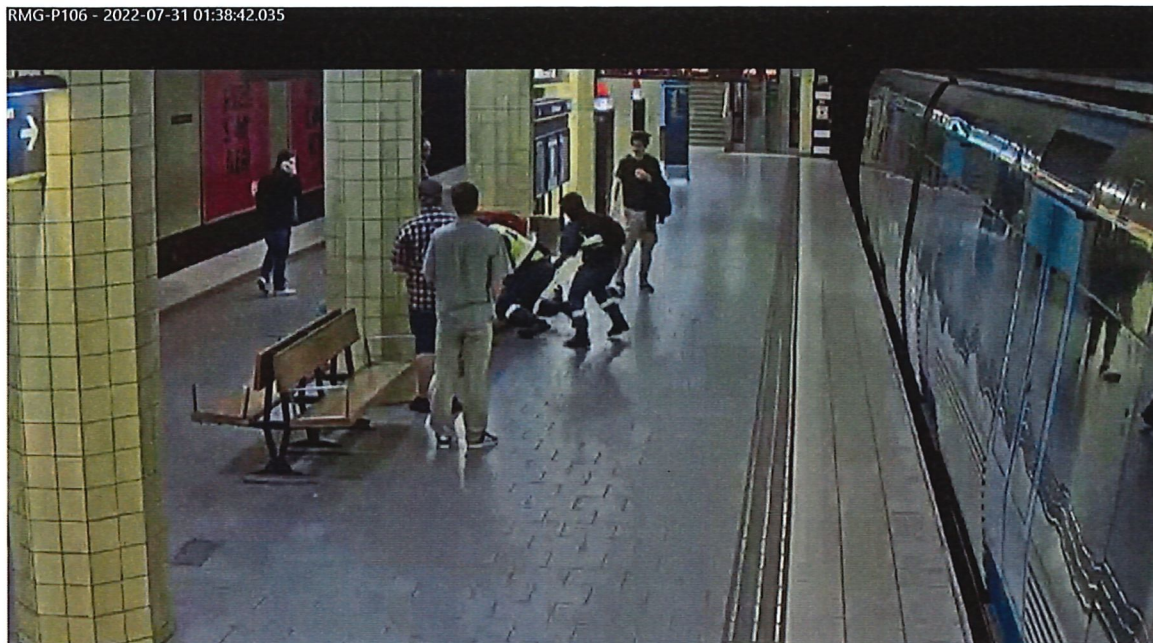
Kl. 01:38:33, målsägande går på ett hotfullt sätt mot den kvinnliga ordningsvakten.

RMG-P106 - 2022-07-31 01:38:40.235

Kl. 01:38:40, Den manliga ordningsvakten tar ett tag runt målsägande hals med sin högra arm och svingar målsägande bakåt så att båda två landar på golvet.

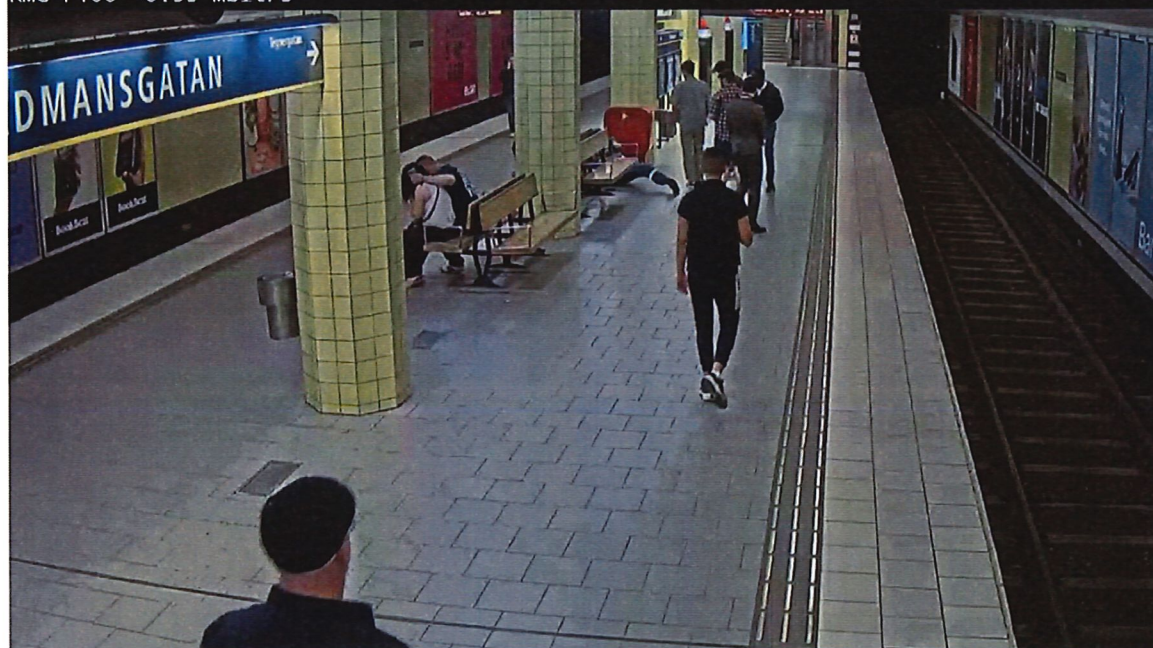
RMG-P106 - 2022-07-31 01:38:42.035

Kl. 01:38:42, fortsättning från förra bilden.

2022-07-31 01:39:09.436

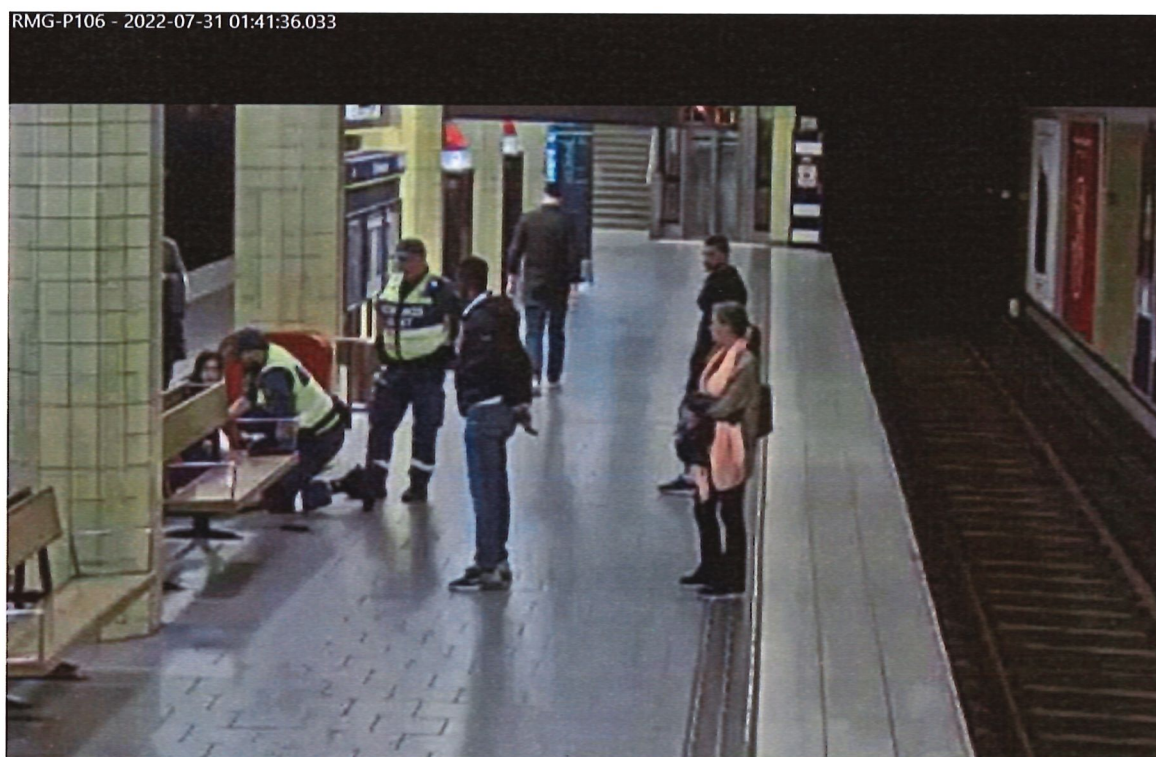
RMG-P106 0.53 Mbit/s

Kl. 01:39:09, Resten av händelseförloppet syns endast ordningsvakternas ben och det ser ut som det är lugnt på platsen och att ordningsvakterna frys läget.

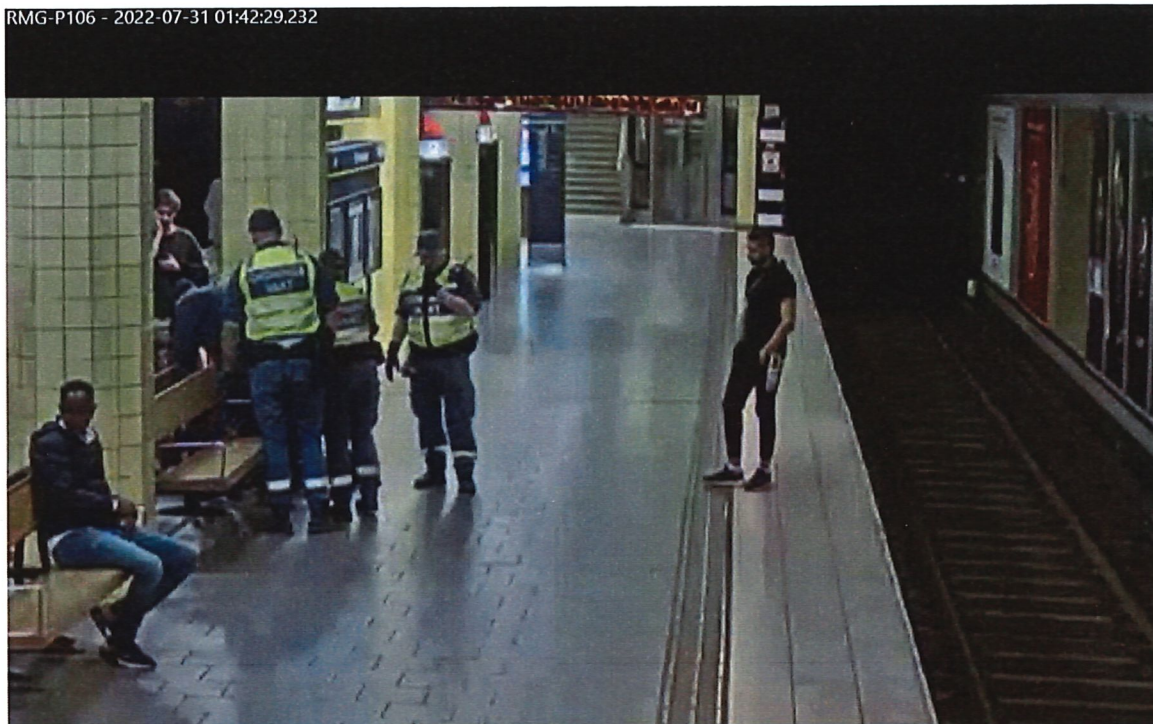

Kl. 01:40:13, den kvinnliga vakten ser ut att belägga målsägande med handfängsel.

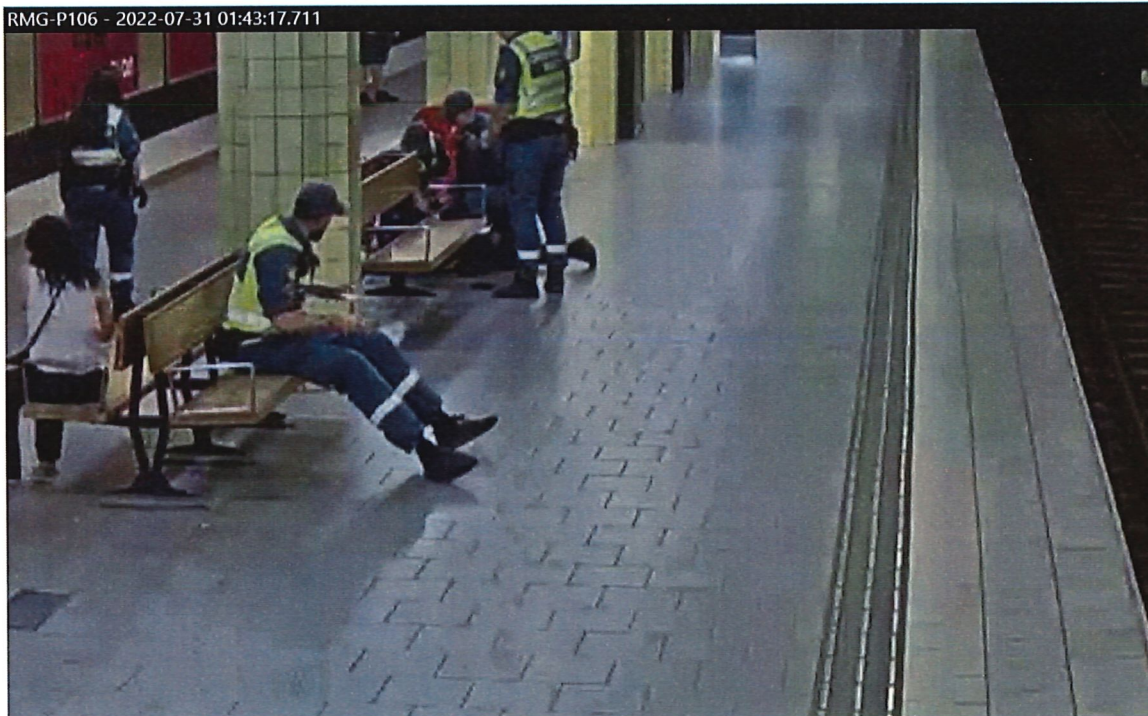
Kl. 01:41:36, en till ordningsvaktspatrull anländer och det ser inte ut som att någon rör eller flyttar målsägande speciellt mycket.

RMG-P106 - 2022-07-31 01:42:29.232

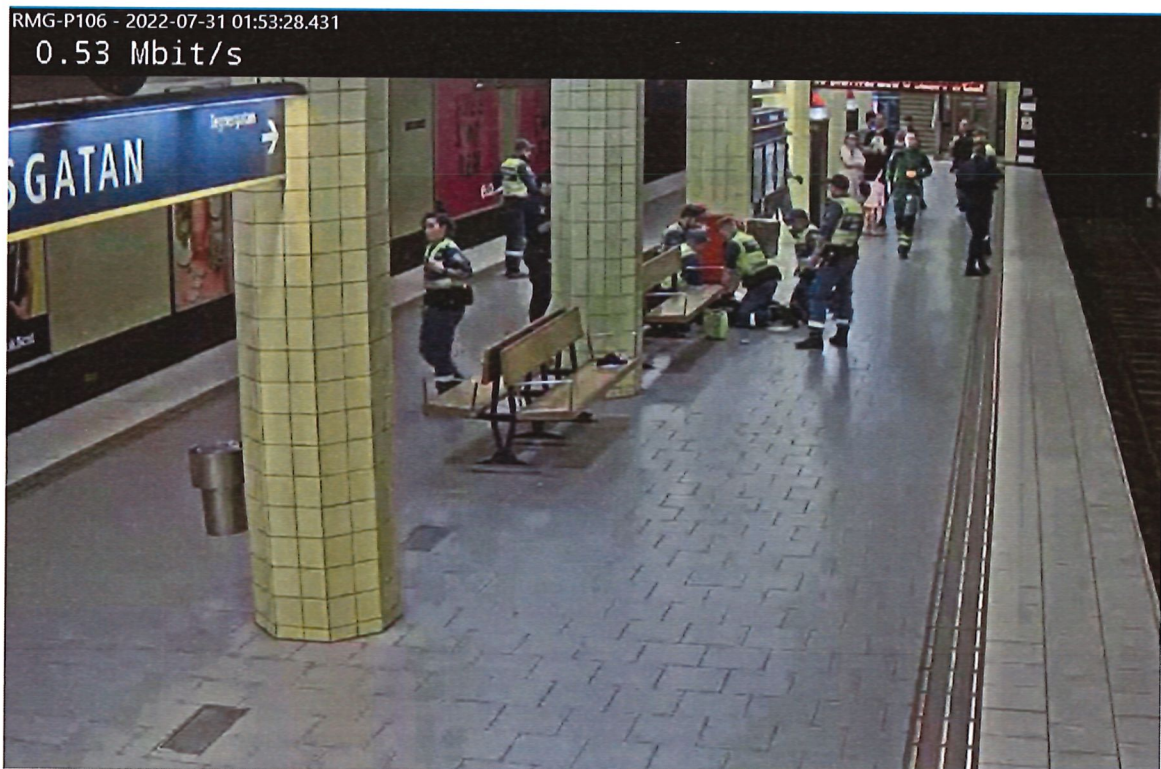

Kl. 01:42:29, En arbetsledare samt två ytterligare ordningsvakter anländer och det ser ut som att arbetsledaren går fram till målsägandes ansikte och kollar/försöker få kontakt.

RMG-P106 - 2022-07-31 01:43:17.711

Kl. 01:43:17, målsägande läggs på rygg och en kvinnlig ordningsvakt påbörjar HLR-liknande rörelser på målsägande.

Kl. 01:53:28, Första ambulanspatrull kommer till platsen och vidtar åtgärder för att hjälpa målsägande.

FILM PM från mobilkamera

45

Signerat av

Signerat datum

Enhet

Region Stockholm, Utredningsjour 1 PO Sthlm City

Diarienumr

5000-K872648-22

Originalhandlingens förvaringsplats

Datum

2022-07-31

Tid

21:11

Involverad personal

Adam Appelgren

Funktion

Uppgiftslämnare

Berättelse

Vittnet Matous Jirout filmar händelsen med sin mobiltelefon på TB Rådmansgatan.

Film inhämtas från vittnets mobiltelefon. Filmen finns arkiverad i Filip.

5000-K872648-22

Upprättad av: Appelgren

Datum: 2022-07-31

FILM-PM

Genomgång av mobilfilm från: Vittne på plats

Säkrad av: Pa Appelgren

Brott: Vållande till annans död: Grovt brott

Filmen har granskats av: Pa Appelgren

Spelare: Windows Media Player

Inhämtad film mellan: Totalt 8 minuter och 39 sekunder uppdelat på två filmer.

Eventuella tidsangivelser i detta PM utgår från tidsangivelserna i filmen.

Sammanfattning av filmen:

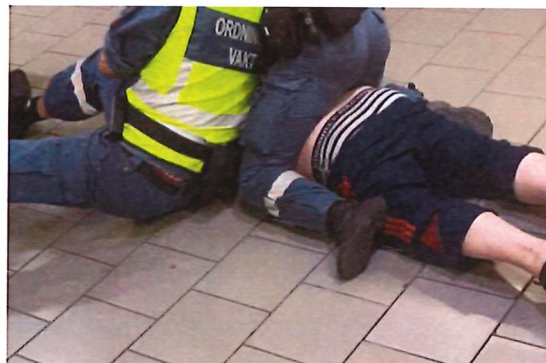
I detta PM kommer jag att benämna målsägande som MÄ och de misstänkta som MT Ilma och MT Alex.

Av vittnets mobilfilm kan man tyda att MT Alex håller någon form av grepp om MÄ hals i minst 1 minut och 10 sekunder. Att MT Ilma flertalet gånger sitter gränsle över målsägandes rygg och använder sin arm, hand och armbåge för att trycka ner MÄ huvud i marken samtidigt som MT Alex håller grepp runt MÄ hals. Det dröjer från 01:17 in i första filmen till 01:10 in i andra filmen innan någon reagerar över MÄ tillstånd.

Utfall bilder:

Första filmen är 2 minuter och 39 sekunder, redovisas nedan:

00:09 - MT Ilma sitter gränsle över MÄ rygg och MT Alex sittandes på sidan med någon form av grepp runt MÄ övre del. Misstänkt rör något på benen.

00:13 - Syns fortsatt hur MT ilma sitter gränsle och MT Alex håller ett grepp runt MÄ övre del. Vid detta tillfället är MÄ till synes helt orörlig.

00:24 - Vittnet byter vinkel och nu ser man hur MT Alex håller någon form av grepp runt MÄ hals med två armar och hur MT ilma trycker ner MÄ huvud med sin armbåge. Vid detta tillfället är MÄ till synes helt orörlig.

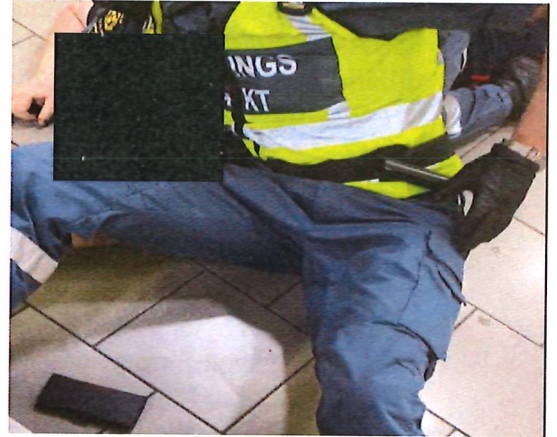
00:28 - Här syns hur MT Alex håller ett grepp om MÄ hals med hjälp av två armar och fortsatt hur MT ilma trycker mot MÄ huvud med sin underarm. Vid detta tillfället är MÄ till synes helt orörlig.

00:34 - MT Alex håller kvar sitt grepp runt MÄ hals, här lägger även MT ilma mer vikt mot MÄ huvud med hjälp av sin handflata och ser ut att lägga sin kroppsvikt för att pressa ner MÄ i marken. MT Alex har kvar sitt grepp. Vid detta tillfället är MÄ till synes helt orörlig.

00:47 - MT Alex har kvar sitt grepp runt MÄ hals. Nu kan man ana en färgskiftning i MÄ hy. Vid detta tillfället är MÄ till synes helt orörlig.

00:57 – 01:04 - MT Alex har kvar sitt grepp runt halsen. MÄ hy har blivit mer blå än tidigare. Vid detta tillfället är MÄ till synes helt orörlig. Nu sitter MT Ilma gränsle över MÄ igen.

01:15 - MT Alex har kvar sitt grepp om MÄ hals. MT Ilma sitter fortsatt gränsle över MÄ. MÄ ligger helt orörlig.

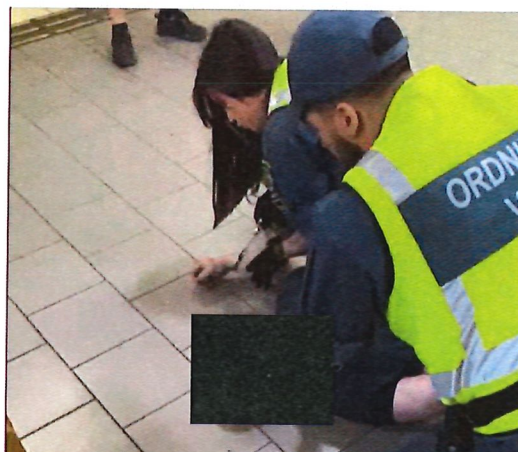
01:17 - MT Alex släpper sitt grepp och MÄ huvud faller helt livlöst mot marken. Blod syns från MÄ ansiktet och på MT Alex arm. MT Ilma sitter fortsatt gränsle över MÄ.

01:22 - MT Ilma kliver av MÄ och MT Alex reser sig upp något för att sedan dra bak MÄ arm på ryggen medans MT Ilma anbringar handfängsel. MÄ ligger helt orörlig och blod kommer från hans ansikte. Han ligger på mage med ansiktet ner i golvet medans de båda MT anbringar handfängsel. MT är något blå/rosa i sin hudton.

01:32 - Fängsel anbringas på misstänkt och MÄ ligger vidare orörlig med huvudet ner i golvet.

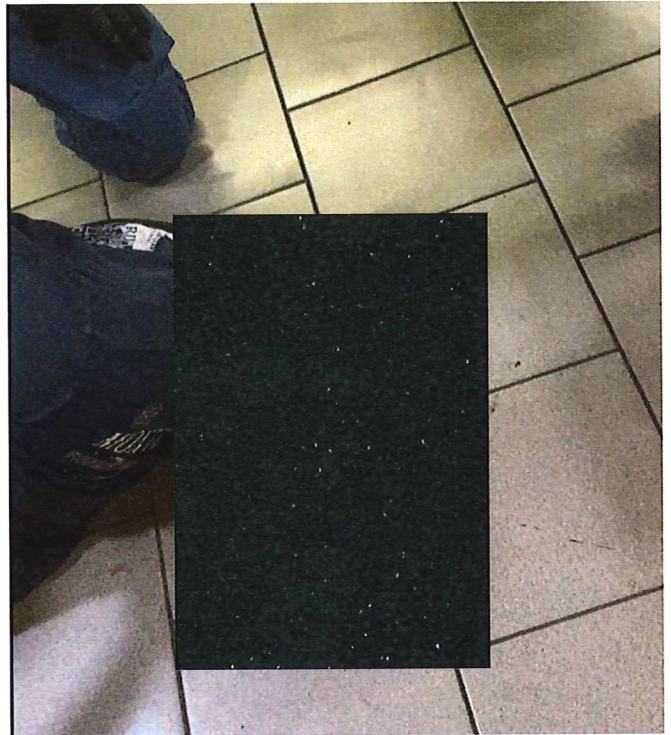

01:53 – 01:58 - MÄ syns åter i filmen och ligger på mage med huvudet ner i golvet. MT Alex ser ut att rycka i honom, oklart syfte. MÄ syns ligga i någon form av stabilt sidoläge, dock fortsatt på buken. Blod kommer från misstänkts ansikte. MT Ilma sitter på MÄ framsida medans MT Alex sitter bakom MÄ rygg. MÄ är helt orörlig. Inga livräddande åtgärder pågår.

Notera färgskiftningen på MÄ hy.

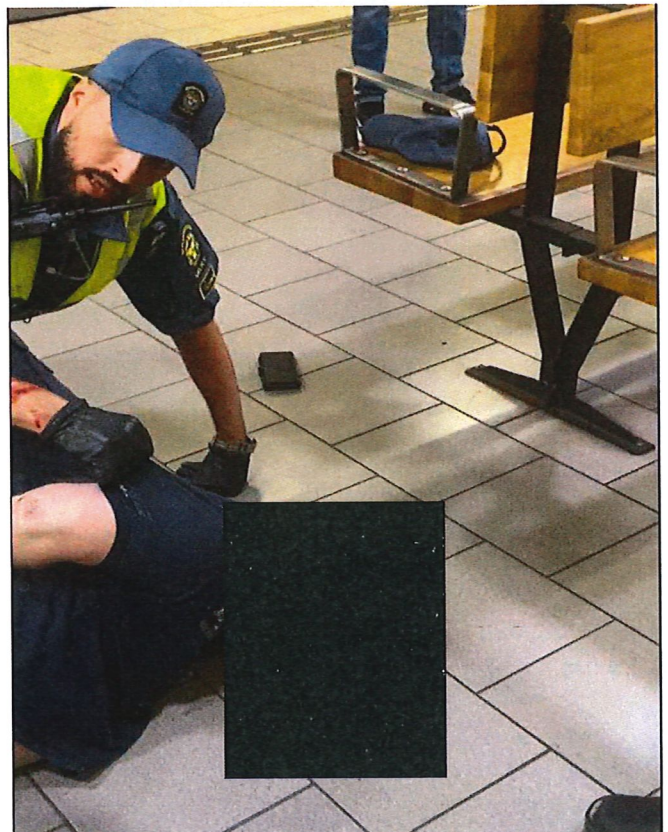

02:08 – 02:14 - MÄ ses åter ligga på mage. De två MT pratar med varandra. MÄ är fortsatt helt orörlig och något blå i huden. Inga livräddande åtgärder pågår. MÄ ses ligga med huvudet i golvet, något på sidan men inte i ett stabilt sidoläge. Inga livräddande åtgärder pågår.

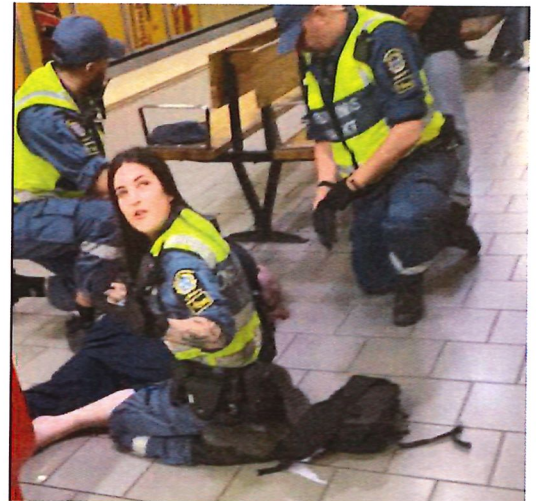
02:34 – 02:37 - MÄ ligger orörlig på golvet, något på sida men mer på mage än i ett stabilt sidoläge. Huvudet/del av pannan i marken. Inga livräddande åtgärder pågår. Vittnet slutar filma.

Innan detta har fler ordningsvakter anslutit.

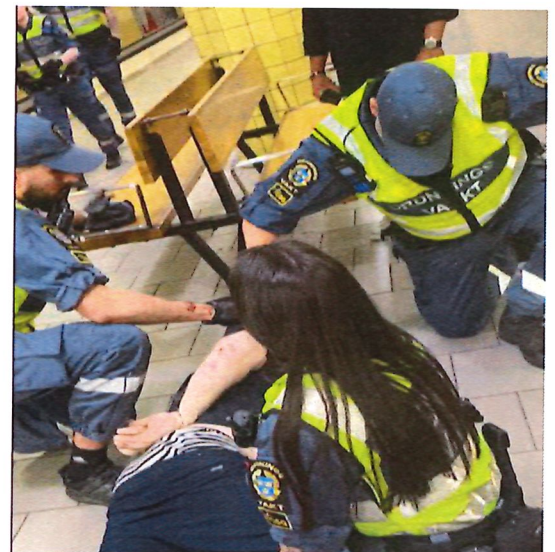

Andra filmen är ca 6 minuter och det är inte helt fastställt hur lång tid efter att vittnet slutat filma första filmen påbörjar denna.

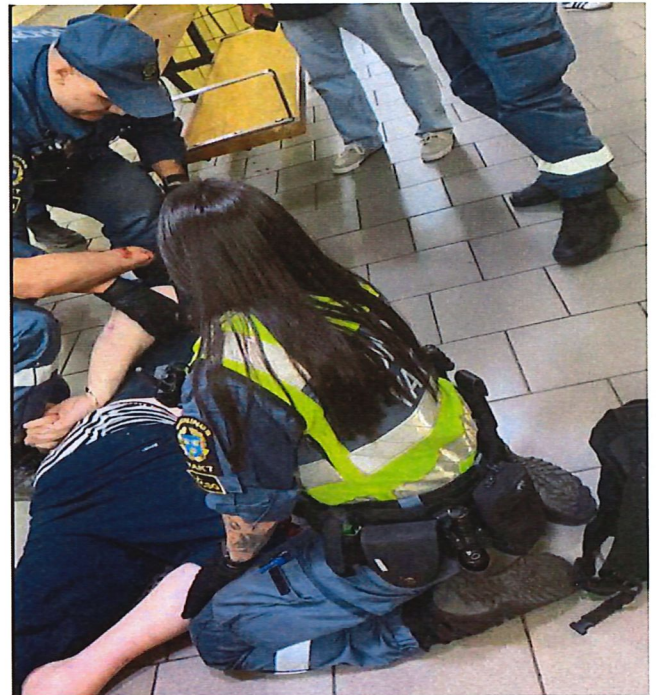
00:30 - MÄ syns ligga orörlig på magen med flera ordningsvakter runt sig. MT Ilma pratar med vittnet som filmar. Inga livräddande åtgärder pågår.

00:47 - MÄ syns ligga helt orörlig på magen, något på sidan. Tre ordningsvakter runt sig. Inga livräddande åtgärder pågår. Fler ordningsvakter ansluter.

00:55 - En manlig ordningsvakt (ej misstänkt för brott) byter av MT Alex från sin position bakom ryggen på MÄ. MÄ ligger fortsatt livlös och inga livräddande åtgärder pågår.

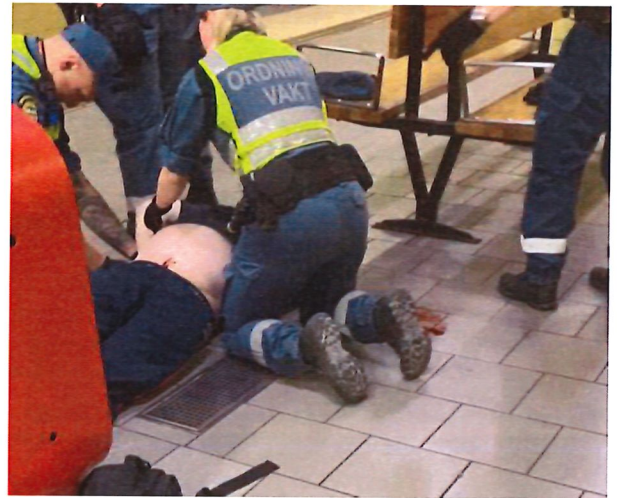
01:03 - En kvinnlig ordningsvakt (ej misstänkt för brott) byter av MT Ilma från hennes position intill magen på misstänkt. En kvinnoröst säger "andas han".

01:18 – 01:40 - Den manliga ordningsvakten syns smärtstimulera MÄ över bröstet. MÄ ligger fortsatt något på sida orörlig. MÄ vänds över på rygg, en manlig röst hörs säga "hörru, är du med". MT helt orörlig och lealös.

01:50 – 05:14 - HLR påbörjas. En ordningsvakt hörs ropa efter hjärtstartare. MÄ ligger på rygg med handfängsel på ryggen medans HLR pågår. Till synes inga reaktioner från MÄ. HLR pågår i flera minuter tills vittnet slutar filma händelsen.

Filmerna i sin helhet finns i FILIP.

I tjänst,
Pa Appelgren

Förhör

Vän till Juha

Signerat av

Signerat datum

Enhet
Region Stockholm, Utredningsjour 4 PO Sthlm City

Diarienumr
5000-K872648-22

Hörd person	Personnummer		
Tärning, Johan			
Den hörde är	ID Styrkt	Sätt	Ställning till misstänkt - målsägande - vittne
Vittne	Ja	Nationellt ID-kort/ Pa H. Widén	
Tolk	Språk		

Anledning till förhör / Misstankar som misstänkt har underrättats om	Underrättad om misstanke
Vållande till annans död (grovt), Fullbordat	
Ytterligare information om anledning till förhör	
Johan informeras om att han hörs upplysningsvis gällande händelsen på Sveavägen och Rådmansgatans tunnelbana i Stockholm den 31 juli 2022.	

Underrättad om rätt till försvarare	Godtar den försvarare som rätten förordnar	Försvarare/ombud önskas	Försvarare/ombud närvarande
-------------------------------------	--	-------------------------	-----------------------------

Förhørsledare	Förhørsdatum	Förhör påbörjat	Förhör avslutat
Hampus Widén	2022-07-31	03:40	04:00
Förhørsplats	Typ av förhör	Förhörsätt	
Vasagatan, Stockholm	RB 23:3	Konceptförhör	
Förhörsvittne	Utskrivet av		
	HW		

Berättelse

Johan berättar att han känner mannen. Han heter Juha. Johan och Juha var i samma sällskap under kvällen. De var på Pub Anchor på Sveavägen.

Johan vet inte riktigt vad som hände till en början. Johan vet inte om Juha blev utslängd från Pub Anchor, men kan tänka sig att det hände. Juha blir speciell när han druckit. Johan pratade med Juha och försökte få honom att åka hem. Johan påminde Juha om att Juhas hund var ensam hemma och att Juha borde åka hem. Johans flickvän Angelica var även med på platsen.

Johan berättar att han aldrig sett Juha våldsam tidigare. Juha blir dock speciell när han dricker. Han blir liksom svår att få kontakt med.

Johan och Juha stod och pratade på Sveavägen medan Johan uppmanade honom att åka hem. Juha gick då emot människor på Sveavägen. Det blev tumult och Johan fick gå emellan. Johan försökte att få bort Juha. Juha bråkade först med ett sällskap och sedan gjorde han samma sak med andra människor. I ett skede pratade Johan med Juha vid en husvägg. Juha utdelade då ett slag på Johans vänstra kind.

Efter slaget tänkte Johan: "Jag skiter i detta". Johan valde därför att, tillsammans med Angelica, gå mot Rådmansgatans tunnelbana. Juha följde dock efter dem ner i biljetthallen. Johan försökte, i biljetthallen, prata med Juha igen. Han sa åt honom att åka hem. Johan och Angelica betalade sedan sig innanför spärren. Johan tänkte att han kunde lämna Juha, men Juha tog sig igenom spärren och följde efter ner på perrongen.

Nere på perrongen slog Juha Angelica så att hon flög framåt ner på golvet. Johan ställde sig emellan Juha och Angelica. Johan hjälpte Angelica upp och gick iväg en bit med henne. Det kom väktare till platsen och Johan såg delar av vad som sedan hände. Vaktarna slog Juha med sina batonger. De slog mot hans ben. Det var en manlig och en kvinnlig väktare. De slog 4-5 slag mot benen. Den manlige väktaren tog ett grepp och Johan hörde att väktaren och Johan hamnade på golvet. Detta hände vid sidan av Johan som satt på en bänk med Angelica. Johan kollade på vad som hände samtidigt som han försökte ta hand om Angelica.

Juha och vaktarna var lite skymda för Johan. Han såg delar av vad som hände. Johan tänkte att vaktarna hade koll på Juha. Johan såg sedan hur det hela övergick till hjärt- och lungräddning.

När de var på marken. Kunde du då se vilket eller vilka grepp som användes av vakterna?

Johan såg att Juha blödde från huvudet. Det var första gången under händelsen som Johan såg att Juha blödde från huvudet.

Johan såg att den manlige väktaren låg på Juha. Johan tror att Juha hade sitt bröst mot marken. Johan är osäker på vilket grepp som användes. Juha låg på magen men Johan såg inte vilket grepp som användes.

Johan märkte sedan hur hjärt- och lungräddning påbörjades. Det kom fler vakter som började mota bort folk i tunnelbanan. De fattade nog inte att Johan och Angelica hade varit inblandade. Någon vakt pratade dock med dem senare och bad dem att stanna kvar. Tåget kom dock och Johan och Angelica beslöt sig för att åka med till T-centralen för att handla något att dricka och så vidare. De tog sedan kontakt med vakter vid T-centralen och berättade att de behövde berätta om händelse.

Uppläst och godkänt efterhand i konceptform.

Förhör

Signerat av

Signerat datum

Enhet

Region Stockholm, Utredningsjour 1 PO Sthlm City

Diarienumr

5000-K872648-22

Hörd person	Personnummer		
Tärning, Johan			
Den hörde är	ID Styrkt	Sätt	Ställning till misstänkt - målsägande - vittne
Vittne	Ja	Dataslagning och kontrollfrågor	
Tolk	Språk		

Ytterligare information om anledning till förhör

Underrättad om misstanke

Hörd upplysningsvis om Händelsen 2022-07-31

Underrättad om rätt till försvarare	Godtar den försvarare som rätten förordnar	Försvarare/ombud önskas	Försvarare/ombud närvarande
-------------------------------------	--	-------------------------	-----------------------------

Förhørsledare	Förhørsdatum	Förhör påbörjat	Förhör avslutat
Ludvig Gårdman	2022-07-31	15:05	15:33
Förhørsplats	Typ av förhör	Förhörssätt	
	RB 23:6	Telefonförhör	
Förhörsvittne	Utskrivet av		
	LG		

Berättelse

Förhørsledarens frågor skrivs i kursiv stil

Vittnesförhör Johan

Berätta vad som hände?

Vi hade vart på anchor på Sveavägen, sen Juha var väl lite onykter, han har haft lite historik med att bli svår att få kontakt med när han dricker. Vi är gamla vänner och sågs bara någon gång per år. Jag försökte få han och åka taxi, men han var svår att få kontakt med. Han hamnade i bråk med nåt sällskap som passerade lite på skoj. Men då tänkte han nog till och blev mer aggressiv. Jag gick emellan och försökte separera dom lite. Sen började han bli aggressiv mot mig och slog till mig en gång. Så jag orkade inte stå och dividera med honom utan gick iväg ner mot tunnelbanan. Jag gick iväg men han följde efter oss i biljetthallen. Jag försökte få honom att åka hem igen i biljetthallen. När vi passerade spärarna följde han efter oss genom spärarna och plankade in på perrongen. Han kom efter mig på perrongen och började göra utfall, då slog han min flickvän, Angelica i bakhuvudet som flög rakt ner i perrongen som i ett dyk. Men hon lyckades nog ta sig emot så hon inte landade bara på huvudet. När jag försökte vårda henne så kom vakterna och slog Juha på benen med batongen. Sen när jag kollar nästa gång så ligger Juha på marken och vakterna över honom. Tänkte att dom hade kontroll på honom. Sen när jag kollar nästa gång har vakterna påbörjat konstgjord andning. Vakterna började fösa bort oss och andra från perrongen. Så vi tog tunnelbanan bort därifrån.

Det var lite lustigt, men när vi kommer fram till T-centralen går vi fram till några väktare och frågar hur det gick för Juha. Då börjar vakterna ta våra personuppgifter och hota med att Johan och Angelica kunde bli anmälda om dom inte anmälde Juha för slaget.

Hur var det övervåld?

Dom rusade på honom direkt med batongerna och skrek på honom. Sen hörde jag en duns i marken när Juha gick i backen och det såg ut som han var nästan livlös när jag lämnade perrongen.

Dom försökte inte prata med honom eller deeskalera situationen, dom gick bara till full attack. Det var liksom inget folk runtom som var i direkt fara. Det jag noterade var att Juha blödde från huvud eller ansiktsregionen, det rann blod i alla fall.

Hur länge var ingripandet?

Ungefär 5 minuter.

Vad gjorde den kvinnliga vakten?

Hon var väl den som först märkte att Juha inte hade någon puls och började göra kompressioner och konstgjord andning. Jag hörde hur hon reagerade och även vänder på Juha för att kunna inleda kompressioner.

Vad gjorde den manliga vakten?

Han låg främst på Juha, han hade väl gjort något grepp eller någonting som fick ner honom. Verkade som att han tyckte att det var fritt fram att slå Juha. När den kvinnliga vakten vänder på Juha för att göra kompressioner verkar han främst vara i chock och inte veta vad han ska göra.

Förhör

Vittnesförhör med Angelica

Signerat av

Signerat datum

Enhet

Region Stockholm, Utredningsjour 4 PO Sthlm City

Diarienumr

5000-K872648-22

Hörd person			Personnummer
Bellange, Angélica			
Den hörde är	ID Styrkt	Sätt	Ställning till misstänkt - målsägande - vittne
Vittne	Ja	Nationellt ID-kort av	Flickvän till Johan Tärning
		Pa.Deniz	
Tolk		Språk	

Anledning till förhör / Misstankar som misstänkt har underrättats om	Underrättad om misstanke
Vållande till annans död (grovt), Fullbordat	
Ytterligare information om anledning till förhör	
Underrättades om att hon förhörs upplysningsvis med anledning av händelsen på tunnelbanestationen Rådmansgatan.	

Underrättad om rätt till försvarare	Godtar den försvarare som rätten förordnar	Försvarare/ombud önskas	Försvarare/ombud närvarande
-------------------------------------	--	-------------------------	-----------------------------

Förhørsledare	Förhørsdatum	Förhör påbörjat	Förhör avslutat
Ünal Deniz	2022-07-31	03:45	04:04
Förhørsplats	Typ av förhör	Förhörssätt	
Vasagatan	RB 23:6	Konceptförhör	
Förhörsvittne	Utskrivet av		

Berättelse

FL – Förhørsledare – Kursiv stil

Angelica var ute på middag tillsammans med sin pojkvän Johan samt ett sällskap av Johans barndomskompisar.

Angelica och hennes pojkvän Johan och barndomsvännen Juha gick sedan till Pub Anchor på Sveavägen där dem var en stund innan dem skulle vidare. Angelica och Johan hade tjuvats lite och kom ut på Sveavägen. Angelica uppgav att Juha betedde sig konstigt och gick emellan henne och Johan och liksom stack in huvudet för att kolla läget. Juha gjorde även utfall mot andra personer som passerade förbi dem på Sveavägen. Juha slog en okänd kille och fick av honom stryk som också la ner Juha på marken. Angelica tyckte det var otäckt så hon gick ner i tunnelbanan Rådmansgatan tillsammans med sin pojkvän Johan. Juha följde med en bit bakom. Johan konfronterade Juha angående hans beteende strax innan spärarna men fick inget svar från Juha som var helt väck. Juha var fortsatt aggressiv och även mot Johan, vilket gjorde att Angelica och Johan fortsatte förbi spärarna och signalerade till spärvakten att det var akut. Angelica och Johan gick sedan ner på perrongen och Angelica ställde sig och tittade in i Selecta-maskinen som stod på perrongen i samband med detta så fick Angelica ett hårt slag mot med knuten näve som träffade henne i bakhuvudet. Johan berättade senare för Angelica att det var med knuten näve. Angelica föll av slaget framåt och fick ont och Johan hjälpte Angelica upp och i samband med detta rullade det in ett tåg på perrongen. När Angelica låg på perrongen hörde hon att ordningsvakter komma springandes och Angelica misstänkte att spärvakten ringt till ordningsvakterna. Angelica såg att

ordningsvakterna drog ut sina batonger och började slå mot Juha och sedan brottade dem ner honom.

FL - Hur agerade ordningsvakterna gentemot Juha?

Det var övervåld.

FL - Kan du beskriva närmare hur ordningsvakterna agerade? Stod dem upp eller hur var dem i förhållande till varandra?

En av ordningsvakterna satt på Juha dem men jag är osäker på om det var kvinnan.

FL - Hörde du någon säga någonting i samband med ingripandet?

Jag hörde att en person sa att ordningsvakterna slog hårt och att han inte andades vilket gjorde att dem gjorde HLR. Juha levde innan.

FL - Vem påbörjade HLR?

Den kvinnliga ordningsvakten.

FL - Vad hände sen?

Det kom nytt tåg in på perrongen som jag och Johan tog eftersom vi var chockade och inte visste vad vi skulle göra.

UPPLÄST OCH GODKÄNT I KONCEPTFORM

Förhör

Signerat av

Signerat datum

Enhet

Region Stockholm, Utredningsjour 1 PO Sthlm City

Diarienumr

5000-K872648-22

Hörd person	Personnummer		
Bellange, Angélica			
Den hörde är	ID Styrkt	Sätt	Ställning till misstänkt - målsägande - vittne
Vittne	Ja	Dataslagning och kontrollfrågor	
Tolk		Språk	

Anledning till förhör / Misstankar som misstänkt har underrättats om	Underrättad om misstanke
Vållande till annans död (grovt), Fullbordat	
Ytterligare information om anledning till förhör	
Hörd upplysningsvis	

Underrättad om rätt till försvarare	Godtar den försvarare som rätten förordnar	Försvarare/ombud önskas	Försvarare/ombud närvarande
-------------------------------------	--	-------------------------	-----------------------------

Förhørsledare	Förhørsdatum	Förhör påbörjat	Förhör avslutat
Ludvig Gårdman	2022-07-31	15:35	15:50
Förhörsp plats	Typ av förhör	Förhörssätt	
	RB 23:6	Telefonförhör	
Förhörsvittne	Utskrivet av		
	LG		

Berättelse

Förhørsledarens frågor skrivs i kursiv stil

Vittnesförhör Angelica

Berätta vad som hände runt tunnelbanan

På vägen ner till tunnelbanan försöker vi få hem Juha då Juha hade en hund hemma. Men eftersom Juha började bli våldsam så lämnade vi honom. Jag går förre och Johan kommer efter mig. Men Juha följer efter Johan och Johan blir lite arg. Jag fokuserade på att ta mig genom spärrarna då jag var rädd. När jag passerar Johan som står och pratar med Juha slår Juha mig hårt i bakhuvudet.

Hur var det övervåld?

Om man har erfarenhet av mänskligheten och vet hur folk som är psykiskt sjuka eller fulla beter sig, då går man inte all in och slår så hårt mot benen med batongerna som dom vakterna gjorde. Jag såg hur dom bara matade med slag och det var en kvinnlig vakt som var otroligt aggressiv mot alla, inte bara Juha utan även mot allmänheten. Jag ser hur en stor manlig väktare sitter på Juha som ligger på mage med bröstkorgen mot perrongen.

Vilket tidsspänn utspelar sig vakterna ingripande ungefär?

ungefär 5 minuter från första smällen till att Juha ligger på baken till syns livlös.

Vad gjorde den kvinnliga vakten?

Osäker, det kommer så många vakter från början. Men hon var i alla fall en av dom två som

var först på plats.

Vad gjorde den manliga vakten?

Jag såg hur han slog slag mot Juha upphöjt i Juhas huvudhöjd.

Förhör

Signerat av

Signerat datum

Enhet

Region Stockholm, Utredningsjour 1 PO Sthlm City

Diariernr

5000-K872648-22

Hörd person	Personnummer		
Wirström, Joakim			
Den hörde är	ID Styrkt	Sätt	Ställning till misstänkt - målsägande - vittne
Vittne	Ja	Kontrollfrågor	
Tolk		Språk	

Anledning till förhör / Misstankar som misstänkt har underrättats om	Underrättad om misstanke
Vållande till annans död (grovt), Fullbordat	
Ytterligare information om anledning till förhör	
Vittnesförhör gällande iakttagelser som ordningsvakt i samband med händelsen på Rådmansgatans tunnelbana..	

Underrättad om rätt till försvarare	Godtar den försvarare som rätten förordnar	Försvarare/ombud önskas	Försvarare/ombud närvarande
-------------------------------------	--	-------------------------	-----------------------------

Förhørsledare	Förhørsdatum	Förhör påbörjat	Förhör avslutat
Adam Appelgren	2022-07-31	12:55	13:20
Förhørsplats	Typ av förhör	Förhörssätt	
Kungsholmsgatan 43	RB 23:6	Telefonförhör	
Förhörsvittne	Utskrivet av		

Berättelse

Förhørsledarens frågor och anteckningar skrivs i kursiv text.

Joakim Wirström jobbade som ordningsvakt följande kväll och anlände som andra patrull. Hörs här nedan om sina iakttagelser.

Berätta fritt om händelsen:

Det som hände var att vår patrull (patrull 1960) får 01:36 om att det är en aggressiv man på Rådmansgatan som misshandlade andra resenärer. Vi hoppar in i bilen och styr ditåt. Våra kollegor i patrull 1330 meddelar att de kommer med tåg till Rådmansgatan och att de kommer att konfrontera honom.

Bara ca 3 minuter efter larmet inkom så sänder patrull 1330 överfallsalarm. Vi är på Odengatan så vi fortsätter framkörningen. Mycket trafik och parkerade bilar så vi parkerar vi norra nedgången trots att vi vet att larmet är på södra. Sen springer vi ner och springer längst plattformen. När vi kommer närmre ser vi att det är en folksamling och när vi kommer fram sitter vår patrull bredvid mannen och man ser hans ben sticka fram.

Vi kommer fram och jag pratar med mina kollegor för att skapa en lägesbil för att veta vad vi ska göra. Ilma berättar att mannen varit helt galet och slått henne i ansiktet. Jag skickar en samtalsbegäran till trygg c för att avstyra dom andra patrullerna eftersom läget är grönt och mannen ligger stilla med fängsel. Medans jag sänder samtalsbegäran så kommer vår arbetsledare och patrullen 1950 springandes. Jag försöker göra tecken till dom att de inte behöver springa och att allt är lugnt på platsen. Samtidigt har min kollega Andreas uppmärksammat att han ligger väldigt stilla och har oregelbunden andning. Han gör en andningskontroll genom att känna på bröstet och hålla sin mobil framför munnen för att se om han andas. Han ser att han inte andas. Han meddelar det högt och tydligt till oss andra, vi försöker få kontakt med mannen men då han inte svarar påbörjar vi HLR. Jag slänger mina bilnycklar till Andreas så han kan springa och hämta hjärtstartare. Samtidigt sänder vår arbetsledare en förtursbegäran med anledning av hjärtstoppet.

Det kommer fler patruller och fler resenärer hela tiden. Jag leder HLR arbetet så vi såg till att vi löste av varandra med kompressioner osv. När akutläkare anländer och de kopplar på Lukas-maskinen upphör vårt livräddande arbete.

När du kommer till platsen, vilket skick är mannen i då?

Han ligger på mage, belagd med fängsel. Min första prioritet är att se hur det är med patrullen. Så jag tänker nog inte mer på det utan det är när min kollega Andreas kontrollerar mannen ca 30 sekunder efter berättar att han inte andas som jag förstår att det övergått från ett våldsamt ingripande till ett sjukvårdsärendet.

La du märke till några skador på mannen i första skedet?

Inte först, men när Andreas vänder på honom ser jag att han är blodig runt munnen. Det kan ha varit så att jag sett att det var blod på plattformen men vet inte om du såg det först eller efter.

Vad sa patrullen till dig?

De sa att han varit helt galen och att han slagit Ilma i ansiktet. Det syntes på patrullen att de fått jobba ganska hårt, de satt på knä bredvid mannen när jag kom fram.

Var det någon ur allmänheten som sa något?

Inte till mig.

Sa patrullen något när HLR påbörjades?

Nej, de som påbörjade HLR är inte patrullen som gjorde ingripandet. Det är 1950 och jag som påbörjar HLR.

I och med att mannen var belagd med fängsel beslutade jag att vi skulle försöka få av mannen fängsel för att få bättre kompressioner. Vi lägger honom på sidan för att en kollega ska kunna ta av fängslens samtidigt som vi gör kompressioner.

Har ni pratat något om händelsen efteråt?

Ja vi samlade ihop alla patruller och hade en debriefing efter att insatsen var avslutad.

Var det något särskilt som sades då?

Nej, vi gick igenom förloppet och hur folk mådde. Jag försökte ta en mer tillbakadragen roll då jag kände att jag varit involverad i händelsen. Min kollega Andreas hjälpte till att hålla i debriefingen.

Vad har du för några tankar nu efteråt?

Det är en fruktansvärd och tragisk händelse. Men efter att jag hört om mannen och att vi åker på ett jobb om våldsam man som blir ett överfallslarm som sedan blir ett sjukvårdsarbete. Min känsla var att han fått en hjärtattack av vad han haft i kroppen, men det är bara en gissning eftersom defibrillatorn inte ville att vi skulle ge stötar. Denna känsla grundar sig i att det gick väldigt fort för honom att få ett hjärtstillestånd.

UPPLÄST OCH GODKÄNT

Förhör

Signerat av

Signerat datum

Enhet

Region Stockholm, Utredningsjour 1 PO Sthlm City

Diarienumr

5000-K872648-22

Hörd person		Personnummer	
Christoffersson, Andréas			
Den hörde är	ID Styrkt	Sätt	Ställning till misstänkt - målsägande - vittne
Vittne	Ja	Kontrollfrågor	
Tolk		Språk	

Anledning till förhör / Misstankar som misstänkt har underrättats om	Underrättad om misstanke
Vållande till annans död (grovt), Fullbordat	
Ytterligare information om anledning till förhör	
Angående iakttagelser som ordningsvakt tidigt på plats.	

Underrättad om rätt till försvarare	Godtar den försvarare som rätten förordnar	Försvarare/ombud önskas	Försvarare/ombud närvarande
-------------------------------------	--	-------------------------	-----------------------------

Förhørsledare	Förhørsdatum	Förhör påbörjat	Förhör avslutat
Adam Appelgren	2022-07-31	13:20	13:40
Förhörspåst	Typ av förhör	Förhörssätt	
Kungsholmsgatan 43	RB 23:6	Telefonförhör	
Förhörsvittne	Utskrivet av		

Berättelse

Förhørsledarens frågor och anteckningar skrivs i kursiv text.

Andreas arbetades som ordningsvakt i patrull 1960 och var andra patrull på plats.

Berätta fritt om händelsen:

Jag och Joakim befann oss på Sankt Eriksplan när vi fick in larm om en aggressiv man som uppträtt hotfullt på Rådmansgatan. Vi hoppar in i vårt fordon och börjar åka mot Rådmansgatan. Vi får höra att en patrull är på plats vid Rådmansgatan. När vi är vid Stadsbiblioteket får vi in att patrullen tryckt rött. Då parkerar vi ca 100 meter från nedgången till tunnelbana. Vi kommer ner på plattformen och jag ser ett par ordningsvaksbyxor sticka ut bakom pelarna. Går fram i rask takt och ser då att mina kollegor har fångslat mannen och har honom i stabilt sidoläge.

Jag ser att han har en blå färg i ansiktet, ser att han gör ett andetag. Jag sätter min mobil mot hans mun för att se om det blir imma från munnen. Men ingen andning finns. Varpå mina kollegor gör en medvetandekontroll. Jag vänder mig om och påbörjar att få bort personer runt. Det kommer fram en engelsktalande man som säger att han blivit slagen. Joakim säger åt mig att hämta en hjärtstartare. En yngre kollega springer ikapp mig och springer för att hämta hjärtstartaren istället. Jag ser att en Rapid-patrull tar den yngre kollegan och går bort mot biljetthallen. Den engelsktalande mannen är kvar i området, sen kommer polis och ambulans. Ambulans kopplar på Lukas. Jag och andra patruller håller undan folk så att kollegor får jobba i ro. Sen lastar dom personen och rullar ut södra biljetthallen. Vi städar och sen begär vi dit städ. Sen åker vi samtliga patruller för debriefing på TC-norra.

Vilket skick var mannen i när du kom fram?

Han rör sig inte, blundar, låg ner. När jag tittar på honom så ser jag att han gör ett andetag och han var blå och lite rosa i ansiktet. Jag försöker lyssna om han andas men konstaterar snabbt att han hade agonal eller ingen andning alls.

Såg du några skador på mannen?

Blod på sidan som han låg ner mot, det såg ut som att blodet kom från munnen eller den sidan som mannen låg ner mot.

När de andra börjar göra medvetandekontroll vänder jag mig om och skapar arbetsutrymme då jag var överflödig vid livräddande åtgärderna.

Var det någon runt om som sa något om händelsen?

Nej, den engelsktalande mannen sa att han blivit misshandlad av mannen men annars var det bara nyfikna människor.

Sa patrullen något till dig?

Nej inte innan, de pratade med Joakim. Efter så hade vi samtal som debriefing om vad som hände. Kvinnliga kollegan hade blivit slagen i ansiktet av mannen osv. Ingenting om ingripandet, mer än att de landad på marken och fått på fängsel. Ev. något om ett batongslag men som inte hade varit verkande.

UPPLÄST OCH GODKÄNT

Förhör

Signerat av

Signerat datum

Enhet

Region Stockholm, Utredningsjour 1 PO Sthlm City

Diarienumr

5000-K872648-22

Hörd person	Personnummer		
Jörnung, Victor			
Den hörde är	ID Styrkt	Sätt	Ställning till misstänkt - målsägande - vittne
Vittne	Ja	Kontrollfrågor	
Tolk	Språk		

Anledning till förhör / Misstankar som misstänkt har underrättats om	Underrättad om misstanke
Vållande till annans död (grovt), Fullbordat	
Ytterligare information om anledning till förhör	
Angående iakttagelser till händelsen.	

Underrättad om rätt till försvarare	Godtar den försvarare som rätten förordnar	Försvarare/ombud önskas	Försvarare/ombud närvarande
-------------------------------------	--	-------------------------	-----------------------------

Förhørsledare	Förhørsdatum	Förhör påbörjat	Förhör avslutat
Adam Appelgren	2022-07-31	14:10	14:21
Förhørsplats	Typ av förhör	Förhörssätt	
Kungsholmsgatan 43	RB 23:6	Telefonförhör	
Förhörsvittne	Utskrivet av		

Berättelse

Förhørsledarens frågor och anteckningar skrivs i kursiv text.

Victor hörs som vittne då han arbetade som ordningsvakt natten för händelsen.

Berätta fritt:

Larm inkommer från trygg c om en man som misshandlar andra resenärer på plattformen Rådmansgatan. Man skickar initialt två bilpatruller men en tredje patrull meddelar att dom är på tåget och har nära dit. Patrullen 1330 trycker överfallslarm och vi tillsammans med andra patruller begär att få åka fram men nekas då polis och andra patruller är på väg fram.

Tre minuter efter överfallslarmet trycker man att man har ett hjärtstopp. Vi kliver på tåget och går av på Rådmansgatan. Där pågår HLR och vi roterar ut dom som håller på med kompressioner. Detta pågår fram tills att ambulans kommit på plats och kopplat på lukas-maskinen.

Sen lastas denna personen och ambulansen lämnar. Därefter är väl vårt ärende slut. I alla fall min inbladning.

Vilket skick är mannen i när du kommer fram?

Blå i ansiktet, andas inte. Defibrillator är påkopplad och den meddelar att den gör analyser men meddelar också att den inte ville ge stötar. Detta tolkar du som att mannen har dystoli. Att det inte finns någon ström i hjärtat.

Såg du några skador på mannen?

Nej

Pratades det om detta något efteråt?

Ganska lite, vi tog det i storforum och får lite kort från patrullen som landade på plats. De berättar att de kommer till platsen och hur de ser att mannen slår två personer. När de försöker avbryta attackerar

han ordningsvakterna istället. De verkar mot mannens ben och arm med batong men får ingen effekt. När man inte får effekt med batongen så blev det någon form av brottning för att försöka kontrollera mannens armar då han slagit dem båda.

UPPLÄST OCH GODKÄNT

Förhör

Signerat av

Signerat datum

Enhet

Region Stockholm, Utredningsjour 1 PO Sthlm City

Diarienumr

5000-K872648-22

Hörd person		Personnummer	
Gottberg, Oscar			
Den hörde är	ID Styrkt	Sätt	Ställning till misstänkt - målsägande - vittne
Vittne	Ja	Kontrollfrågor	
Tolk		Språk	

Anledning till förhör / Misstankar som misstänkt har underrättats om		Underrättad om misstanke	
Vållande till annans död (grovt), Fullbordat			
Ytterligare information om anledning till förhör			
Hörs som vittne gällande iakttagelser som tredje ordningsvaktspatrull på plats.			
Underrättad om rätt till försvarare	Godtar den försvarare som rätten förordnar	Försvarare/ombud önskas	Försvarare/ombud närvarande

Förhørsledare	Förhørsdatum	Förhör påbörjat	Förhör avslutat
Adam Appelgren	2022-07-31	14:35	14:44
Förhörspats	Typ av förhör	Förhörssätt	
Kungsholmsgatan 43	RB 23:6	Telefonförhör	
Förhörsvittne	Utskrivet av		

Berättelse

Förhørsledarens frågor och anteckningar skrivs i kursiv text.

Oscar arbetade i patrull 1950 och var tredje patrull på plats.

Berätta fritt:

Det började med att en patrull fick åka på ett larm om en aggressiv man på Rådmansgatan. Så de skickade dit 1330 först. Ganska direkt när 1330 kom till platsen tryckte de överfallslarm. Vi var där efter ca 1 minut. När vi kommer till platsen ser vi hur mannen ligger på marken och blöder från munnen, han börjar bli blå i ansiktet. Vi lägger honom i sidoläge och försöker få av fängsel. Sen börjar vi med HLR och håller på med det i 6-7 minuter tills polis och ambulans anländer.

Vilket skick var mannen i?

Han blödde från munnen och började bli blå. Han andades inte.

Hur låg han när ni kom dit?

Han låg på rygg och de höll i hans huvud så att fria luftvägar skulle uppstå.

Sa någon till dig?

Nej de var ganska i chock när vi kom till platsen.

Vad hände sen?

Vi hade en kort debriefing på stationen innan vi åkte till T-centralen och pratade om vad som hade hänt.

Sades det något särskilt?

Nej mest hur alla mådde och sånt.

Har det pratats något om händelsen mer än på debriefingen?

Nej

UPPLÄST OCH GODKÄNT

Förhör

Signerat av

Signerat datum

Enhet

Region Stockholm, Utredningsjour 1 PO Sthlm City

Diarienumr

5000-K872648-22

Hörd person		Personnummer	
Lindström, Sanna			
Den hörde är	ID Styrkt	Sätt	Ställning till misstänkt - målsägande - vittne
Vittne	Ja	Kontrollfrågor	
Tolk		Språk	

Anledning till förhör / Misstankar som misstänkt har underrättats om	Underrättad om misstanke		
Vållande till annans död (grovt), Fullbordat			
Ytterligare information om anledning till förhör			
Hörs som vittne gällande iakttagelser som tredje ordningsvaktspatrull på plats.			
Underrättad om rätt till försvarare	Godtar den försvarare som rätten förordnar	Försvarare/ombud önskas	Försvarare/ombud närvarande

Förhørsledare	Förhørsdatum	Förhör påbörjat	Förhör avslutat
Adam Appelgren	2022-07-31	15:02	15:22
Förhörplats	Typ av förhör	Förhörs sätt	
Kungsholmsgatan 43	RB 23:6	Telefonförhör	
Förhörsvittne	Utskrivet av		

Berättelse

Förhørsledarens frågor och anteckningar skrivs i kursiv text.

Sanna hörs som vittne till händelsen då hon jobbade som ordningsvakt och var tredje patrull på plats.

Berätta fritt:

Jag jobbade med Oscar. Vi befinner oss vid tekniska högskolan och har tidigare hört att två patruller (1330 och 1960) är på väg fram till en aggressiv man. Jag hör att Ilma och Alex kommer fram först. Ganska kort därpå trycker de överfallslarm. Vi och Jesse landar 2-3 minuter efter att överfallslarmet tryckts. Jag ser att Joakim viftar stopptecken, att det är lugnt. Vi går sista 20 metrarna. Alex och Ilma står vid killen, vi säger att vi kan kolla killen så kan de gå bort en bit för att andas ut. Vi kommer fram, jag sätter mig bredvid. Han ligger på sidan, jag går runt så jag har hans framsida mot mig. Jag ser att han är blålila i ansiktet, säger det till mina kollegor. Då tittar vi på han i några sekunder och ser att bröstkorgen inte rör sig. Joakim säger påbörja HLR. Vi lägger över honom på rygg, jag påbörjar HLR och vi turas om. Vi håller på i ca 3 minuter sen ska vi försöka ta av fängsel, vi vänder upp han på sidan samtidigt som vi gör HLR. Oskar låser upp hans fängsel så armarna är fria. Sen lägger vi han på rygg och fortsätter.

Någon springer och hämtar en hjärtstartare, jag sätter elektroder på honom medans Ilma fortsätter med HLR och hjärtstartaren säger rör ej patienten. Den säger att det inte finns något att chocka och då fortsätter vi HLR. Vi höll på i ca 4 minuter och under tiden har det anlänt flera patruller så jag tar tag i en kille och säger åt han att fortsätta. Joakim har koll på hans luftvägar. Sen hjälps vi åt att hålla bort folk och ser till att de är i norra änden eller biljetthallen.

Sen kommer ambulansen och polisen medans vi fortsätter att få bort folk. Ambulansen sätter på Lukas-maskinen och tub och allting. Då fokuserar vi på våra kollegor som varit med om händelsen. En av kollegorna tar med Alex upp till massen och Ilma är kvar på plattformen med oss.

När ambulans kommer med bår går jag upp med två killar till biljetthallen och säger åt dom att tömma på folk. Vi stänger biljetthallen. Jag går före båren till den högra uppgången för att stoppa folk och så att de får fri väg. Sen hjälpte vi till så att ambulans och polis kan åka därifrån.

Sen samlas vi och höll debriefing.

Vilket skick var mannen i när du kom på platsen?

Han låg ner i fångsel, på sidan. Efter ca 20 sekunder ser vi att han var blå. Jag tog över en annans persons plats så det var precis i samband med att vi kom till plats som han blev blå. Måste varit sekunder efter han fått hjärtstopp som vi påbörjade HLR.

Var det någon som sa något om händelsen?

De sa att de blivit slagna och att det var fler som också blivit slagna. Det satt någon och grät för att dom blivit slagna. Det var en våldsam händelse, han var stor och våldsam och de tryckte överfall direkt. De gjorde det de kunde för att rädda sig själva och andra resenärer. Patrullen som var först på plats var själva under en kort period, men det var våldsamt så de tryckte överfallslarm.

Var det några synliga skador när du kom fram?

Det var blod i ansiktet, men såg inte var det kom ifrån. Ljust blod och rann inte när jag kom, utan var i ansiktet. Det var en blodfläck på marken, men ingen pöl.

Pratades det något efteråt?

Alla inblandade åkte till en mässlokal där alla fick prata. Från att vi behövde rädda våra kollegor till att vi behövde rädda honom. Alla fick säga hur man mådde osv.

De berättade att de sett mannen slå någon redan när de rullade in med tåget. De tog över någon annans nödvärn direkt. Gick extremt fort.

Har ni pratat om det mer efter debriefingen?

Nej, de flesta slutade efter händelsen och alla gick hem och la sig. Sen vaknade vi av SMS från driftchefen, så det har inte hunnits med.

UPPLÄST OCH GODKÄNT

Polisen

Förhör

73

Signerat av

Signerat datum

Enhet

Region Stockholm, Utredningsjour 1 PO Sthlm City

Diarienumr

5000-K872648-22

Hörd person		Personnummer	
Ossandon Bechini, Jesse-Lee			
Den hörde är	ID Styrkt	Sätt	Ställning till misstänkt - målsägande - vittne
Vittne	Ja	Kontrollfrågor	
Tolk		Språk	

Anledning till förhör / Misstankar som misstänkt har underrättats om	Underrättad om misstanke
Vållande till annans död (grovt), Fullbordat	
Ytterligare information om anledning till förhör	
Hörs som vittne angående sin roll som arbetsledare.	

Underrättad om rätt till försvarare	Godtar den försvarare som rätten förordnar	Försvarare/ombud önskas	Försvarare/ombud närvarande
-------------------------------------	--	-------------------------	-----------------------------

Förhørsledare	Förhørsdatum	Förhör påbörjat	Förhör avslutat
Adam Appelgren	2022-07-31	15:27	15:37
Förhørsplats	Typ av förhör	Förhörssätt	
Kungsholmsgatan 43	RB 23:6	Telefonförhör	
Förhörsvittne	Utskrivet av		

Berättelse

Förhørsledarens frågor och anteckningar skrivs i kursiv text.

Jesse hörs som vittne till händelsen. Han tjänstgjorde som arbetsledare under nattens pass.

Berätta fritt:

Jag befann mig vid Tekniska högskolan tillsammans med en annan patrull, 1950. Det gick ut ett överfallslarm på Rådmansgatan. Jag åker dit tillsammans med 1950, larmet gick ut 01:40 jag var på plats 01:42. Jag ser att de lagt ner en man på marken, när jag springer fram ser jag att han ligger på mage med fängsel. Jag kollar hur ordningsvakterna mår innan jag kollar till mannen. Det var någon som frågade om han andades, då han var blå i ansiktet. Jag lägger honom på sidan, gör smärtstimulering och kollar andning. Sen påbörjas HLR. Sen tar jag ett steg tillbaka så att de andra ordningsvakterna får jobba. Jag gör ett förtursanrop och berättar att vi har ett hjärtstopp och att jag ville ha fler patruller. HLR pågår konstant till att ambulans, räddningstjänst och polis var på plats och tog över.

Vilket skick var mannen i när du kom?

Han blödde från munnen, var blå i ansiktet.

Var det någon som sa något om händelsen?

Direkt där var det HLR, sen berättade dem att han hade utdelat slag mot flera folk och de ingrep som de ska göra för att försöka avvärja mannen. Och i nått skede så kollapsar mannen, oklart om det är när de får ner han på marken.

Har det pratats om det efter?

Ja vi hade en debriefing om händelsen, det var två chefer på plats som var ute och jobbade extra. Vi samtalade med patrullen som var märkbart chockade och man såg att de inte mådde bra.

Har det pratats något om ingripandet?

Nej alltså de förklarade vad de hade sett och att se sett han direkt slog en kvinna. Att de försökte få kontroll på honom. Hörde något om att de slog med batong utan resultat. Någonstans i ingripandet kollapsade mannen, oklart när.

UPPLÄST OCH GODKÄNT

Förhör

Signerat av

Signerat datum

Enhet

Region Stockholm, Utredningsjour 1 PO Sthlm City

Diarienumr

5000-K872648-22

Hörd person		Personnummer	
Reis, Oscar			
Den hörde är	ID Styrkt	Sätt	Ställning till misstänkt - målsägande - vittne
Vittne	Ja	Kontrollfrågor/ PA Willén	Första ambulanssjuksköterskan på platsen
Tolk			Språk

Anledning till förhör / Misstankar som misstänkt har underrättats om	Underrättad om misstanke
Vållande till annans död (grovt), Fullbordat	
Ytterligare information om anledning till förhör	
Iakttagelser på tunnelbanan Rådmansgatan	

Underrättad om rätt till försvarare	Godtar den försvarare som rätten förordnar	Försvare/ombud önskas	Försvare/ombud närvarande
-------------------------------------	--	-----------------------	---------------------------

Förhørsledare	Förhørsdatum	Förhör påbörjat	Förhör avslutat
Matilda Willén	2022-08-01	19:42	20:01
Förhørsplats	Typ av förhör	Förhörsätt	
Telefonförhör	RB 23:6	Telefonförhör	
Förhörsvittne	Utskrivet av	Konceptförhör	

Berättelse**Oscar ombeds att berätta vad han jobbar med,**

Jag heter Oscar och arbetar som specialistsjuksköterska på ambulansen i city. Den aktuella kvällen jobbade jag i 331-9130 om jag inte minns fel.

Berätta om den aktuella kvällen,

Jag arbetade med min kollega Kim, vi hade lämnat sjukhuset för att åka in till citykärnan. Vi hade rullat runt i en minut ungefär och var i höjd med Vasagatan när vi fick in ett larm och misstänkt hjärtstopp på Sveavägen. På vägen dit fick vi skrala uppgifter från SOS, vi fick inte någon specifik plats där hjärtstoppet var. Men tillslut landade vi vid adressen som var Rådmansgatan tunnelbana.

Samtidigt som vi kom till platsen kom även akutläkarbil 9910 och utanför adressen stod även en tom polisbil. Det var egentligen det som vi såg på adressen. Vi kan i detta läget fortfarande inte få någon exakt adress, därför väljer vi att springa ner i tunnelbanan och kolla. Vi möts där av några ordningsvakter som visar oss ner till perrongen. När vi kommer fram till rätt plats är det ett stort antal ordningsvakter och en polispatrull på plats. HLR pågår på mannen och på grund av att ordningsvakterna gör så bra HLR får dem fortsätta att göra kompressioner medan vi löser de andra delarna.

Eftersom att vi landar med akutläkarbilen så väljer dem att intubera patienten direkt, vilket betyder att man lägger ner ett rör i halsen så man kan ta över patientens andning. Detta gjordes av akutläkaren.

Vi fortsätter med HLR på platsen, skulle uppskatta att den pågår i 15-20 minuter innan vi kan avtransportera patienten. Är ganska säker på att vi lämnade platsen 02:15.

Patienten transporteras i vår ambulans till Karolinska sjukhuset i Solna. Strax efter ankommit till sjukhuset avlider mannen i det som vi kallar för larmrummet, där tar emot kritiskt sjuka patienter.

Var det något speciellt som du reagerade på när du kom fram till patienten på perrongen? Nej, egentligen inte. HLR pågick av god kvalitet, därför fick ordningsvakterna fortsätta så att vi kunde fortsätta med våra saker. Det var mycket ordningsvakter på platsen, annars inte så mycket folk. Räddningstjänsten kom, men dem mer eller mindre vände efter någon minut eftersom att det var så mycket folk på platsen.

Var det någonting som du reagerade på när du såg patientens kropp?

Nej, egentligen inte, han visade inga livstecken alls. Utvändigt var det enda vi kunde se att han blödde lite från munnen, men annars inget. Vi testade att suga upp lite blod men det kom bara några droppar, alltså var det inga stora mängder blod i luftvägarna.

Är det något du vill tillägga?

Har ni talat med 9910 än? Dem hade nämligen varit på platsen innan och tagit hand om patienter som hade skadats av mannen som senare avled. Dem hade hört av sig till trygg C. Dem hade bara åkt förbi och blivit in vinkade på gatan. Dem hade då sett denna man gå ner i tunnelbanan. Det är det som jag har fått återberättat för mig av dem efter situationen.

UPPLÄST OCH GODKÄNT

Förhör

Signerat av

Signerat datum

Enhet

Region Stockholm, Utredningsjour 1 PO Sthlm City

Diarienumr

5000-K872648-22

Hörd person		Personnummer
Holtze, Martin		
Den hörde är	ID Styrkt	Ställning till misstänkt - målsägande - vittne
Annan	Nej	
Tolk		Språk

Ytterligare information om anledning till förhör

Underrättad om misstanke

Underrättad om att förhöret avsåg iakttagelser den 31 aug på Sveav och på T-Rådmansg i Sthlm.

Underrättad om rätt till försvarare Godtar den försvarare som rätten förordnar Försvarare/ombud önskas Försvarare/ombud närvarande

Förhørsledare	Förhørsdatum	Förhör påbörjat	Förhör avslutat
Ole Andersson	2022-08-02	14:00	14:25
Förhørsplats	Typ av förhör	Förhörssätt	
	RB 23:6	Telefonförhör	
Förhörsvittne	Utskrivet av		

Berättelse

Holtze, kommer att benämnas H i förhöret uppgav att han tjänstgjorde akutbil 33-99910 såsom sjuksköterska tillsammans med dr Staffan Olhedén.

H uppgav att de befann sig på Sveav i höjd med Rådmansg, de hade stannat vid ett trafikljus. H observerade en man som var involverad i ett bråk med ett antal personer. Under tiden som H observerar bråket kommer det fler personer till platsen. H uppgav att det var någon form av "ståbrottning", såg inga slag eller sparkar.

Under en kort stund blev H:s utsikt mot händelsen skyddad av ett fordon. När H åter tittade mot platsen hade de som bråkade försvunnit. Mannen som var involverad i bråket stod nu mitt i gatan. H observerade hur mannen utdelade ett kraftigt knytnävsslag mot en man, han fick själv mottaga ett liknande slag, slagen var riktade mot huvuden.

Vid detta tillfälle hade H för avsikt att kontakta polis, ändrade sig när han såg mannen gicka ner i T-banan Rådmansgatan, H ringde istället till SL:s Trygghetscentral. H och dennes kollega stod kvar på gatan för att observera huruvida mannen kom upp från T-banan eller ej, vilket han inte gjorde. När de stod på Sveav kom det fram ett antal personer och berättade att de hade blivit misshandlade av en man, samma man som H observerat varit inblandad i bråk.

En person som kom fram omtalade att han blivit biten av mannen, ett ordentligt bett. H berättade att han omedelbart skull bege sig till sjukhus, S:t Görans för att få vård. De personer som H pratade med uppgav att mannen hade varit mer eller mindre galen och slagits med ett antal personer.

När H observerade mannen som bråkat på gatan var aggressiv, verkade påverkad och uppe i varv och saknade en sko.

Efter att ha lämnat råd till de personer som varit utsatt för våld lämnade de platsen och körde till Kungsgatan. När de anlät till Kungsgatan fick de ett larm, hjärtstillestånd på T-station Rådmansg. H tänkte att det mycket väl kunde vara den person som han strax innan observerat vid Rådmansg, det visade sig att det var rätt, det var samma man som låg på perrongen som H observerat slagits strax innan.

När H och dennes kollega kom ner på perrongen pågick det hjärt/lungräddning. Enligt H andades inte mannen, svag/ingen puls.

När ambulansen lämnade platsen följde H och dennes kollega med till KS.

Åter relaterat, ej erinran.

Förhör Vittnesförhör

Signerat av

Signerat datum

Enhet

Region Stockholm, Utredningsjour 1 PO Sthlm City

Diarienumr

5000-K872648-22

Hörd person		Personnummer	
Olheden, Staffan			
Den hörde är	ID Styrkt	Sätt	Ställning till misstänkt - målsägande - vittne
Vittne	Ja	Kontrollfrågor	
Tolk		Språk	

Ytterligare information om anledning till förhör

Underrättad om misstanke

Vittnesförhör med anledning av brottet vållande till annans död.

Underrättad om rätt till försvarare

Godtar den försvarare som rätten förordnar

Försvarare/ombud önskas

Försvarare/ombud närvarande

Förhørsledare	Förhørsdatum	Förhör påbörjat	Förhör avslutat
Sofia Rydén	2022-08-02	15:05	15:14
Förhörspats	Typ av förhör	Förhörssätt	
Telefonförhör, Jouren Norrmalm	RB 23:6	Telefonförhör	
Förhörsvittne	Utskrivet av		

Berättelse

Förhørsledarens frågor skrivs i **fetstil**.

Förhör med Läkare som blev beordrad till platsen med anledning av hjärtstopp.

Berätta fritt om händelsen på tunnelbanan Rådmansgatan.

Vi åker i 3 399910, en akutläkarbil, på Sveavägen. Vi kör inte utryckning. Min Martin ser att det är något typ av bråk på andra sidan gatan. Jag ser egentligen inte vad som händer då det är en bil i vägen, det jag ser är att flera personer rör sig fram och tillbaka.

Vi åker vidare ett kvarter och sen åker tillbaka för att se vad som hänt. Vi ser att en av de som slagits springer ner i tunnelbanan och då kontaktar vid SL trygghetscentral. Vi berättar att vi sett en person som slagits och springa ner i tunnelbanan.

När vi står där så kommer civila personer fram och berättar att det är någon som slagits på trottoaren och vi berättar att vi pratat med SL som ska hantera det.

Ytterligare en grupp kommer fram och en kille visar hur han blivit biten på sin underarm, vi säger att han bör söka sjukvårds på st. Görans sjukhus.

En liten stund senare får vi hjärtstoppslarm på tunnelbanan Rådmansgatan och anländer samtidigt som ambulansen. Får kontakt med polis via RAPS, vi gick ner i tunnelbanan och ner på perrongen.

När vi kommer ner pågår hjärtkompressioner på personen som vi tror är killen som bråkade tidigare på gatan. Vi arbetade på enligt våra rutiner på mannen.

I vilket skick var han i när ni anlände?

Hjärtstillestånd och var livlös.

Hade mannen puls när ni anlände?

Han hade ingen puls när vi anlände.

Vad hände med mannen sen?

Ambulansen tog med honom till Karolinska, Solna.

Hur upplevde du stämningen var på platsen?

Jag och mina kollegor arbetade effektivt och fokuserat, runt omkring var det rörigt.

På vilket sätt var det rörigt?

Det var mycket människor. Tunnelbanetåg rörde på sig och mycket personal.

Fick du någon lägesbild på plats om vad som hade hänt innan ni anlände till platsen?

Jag pratade med en kvinnlig ordningsvakt som var på platsen när mannen blev livlös. Jag frågade om det hade varit ett fall där mannen hade slagit i huvudet i samband med deras ingripande. Enligt henne så hade inget sådant hänt.

Har du något övrigt att tilläga som jag inte frågat?

Jag pratade med poliserna och föreslog för dem att de skulle söka efter en ung man som hade blivit biten i armen på st. Görans sjukhus.

Uppläst och godkänt

Förhör

Signerat av

Signerat datum

Enhet

Region Stockholm, Utredningssektion 2 PO Sthlm City

Diarienumr

5000-K872648-22

Hörd person	Personnummer
Nissas, Kim	
Den hörde är	ID Styrkt
Vittne	Nej
Tolk	Ställning till misstänkt - målsägande - vittne
	Språk

Anledning till förhör / Misstankar som misstänkt har underrättats om	Underrättad om misstanke
Vållande till annans död (grovt), Fullbordat	
Ytterligare information om anledning till förhör	
Ambulanspersonal som var först på plats.	

Underrättad om rätt till försvarare	Godtar den försvarare som rätten förordnar	Försvarare/ombud önskas	Försvarare/ombud närvarande
-------------------------------------	--	-------------------------	-----------------------------

Förhørsledare	Förhørsdatum	Förhör påbörjat	Förhör avslutat
Louise Ekblom	2022-08-25	07:28	
Förhørsplats	Typ av förhör	Förhörssätt	
	RB 23:6	Telefonförhör	
Förhörsvittne	Utskrivet av		
	LE		

Berättelse

Förhöret hålls på telefon. Förhørsledaren frågar är markerade med kursiv text.

Kim Nissas jobbar inom ambulansen och arbetade aktuell dag tillsammans med kollega Oscar.

Kan du berätta för mig om händelsen?

Vi var precis i närheten, bara något kvarter där ifrån, när ett larm om hjärtstopp går ut.

Det vi reagerade på var att man gick ut med en exakt tidpunkt för när man påbörjat HLR.

När larmet gick ut fick vi inte någon exakt position utan bara en ungefärlig plats. Vi åkte till Rådmansgatan och blev ståendes en stund på Sveavägen i väntan på att få en exakt position.

Jag såg att en polisbil stod parkerad vid tunnelbanan och sprang ner där på vinst och förlust medan min kollega väntade i bilen på att få mer information.

Nere i biljetthallen ser jag att en vakt vinkar att jag ska vidare ner på perrongen. Jag ropar till min kollega, Oscar, att han ska komma ner.

På platsen är det många ordningsvakter som hjälps åt att utföra HLR. Då jag lämnade bilen plockade jag med mig min väska med syrgas. Jag uppmanar ordningsvakterna att fortsätta med hjärtkompressioner medan jag sätter igång syrgasen för att kunna ge mannen luft.

Det jag kan se är att mannen blöder från munnen och jag funderar på om jag borde åtgärda det med tanke på att fria luftvägarna. Jag uppskattar inte att det är speciellt mycket blod i mina mått mätt. Jag kan dock inte se om såret är ytligt eller djupt eller exakt var skadan sitter.

Kollegor till oss ansluter och tar över vårdandet. Den bild vi får är att det har skett någon form av ingripande innan mannen får ett hjärtstopp.

Enligt uppgifter från personalen i akutläkarbilen så har dom observerat mannen tidigare när han slagits med människor längs Sveavägen.

Varför han är livlös förstår vi inte riktigt. Mannen är ganska ung vilket inte är så vanligt vid hjärtstopp. Vi har såklart i åtanke och tänker att han är påverkad av något men vi kan inte ta prover med den utrustning vi har.

Vi fortsätter med livräddande åtgärder på perrongen tills vi bestämmer oss för att ta mannen till ambulansen för vidare färd till sjukhuset.

Vi något tillfälle frågar jag en ordningsvakt vad som hänt innan vi kom. Ordningvakten svarar något i stil med att det skedde när mannen låg bojad på marken med händerna bakom ryggen.

Vad är din bedömning av situationen när du kommer till platsen?

Att det är ett hjärtstopp är uppenbart men jag kan inte se några skador på mannen som skulle kunna föranlett ett hjärtstopp. Jag såg lite blod som kom från mannens mun. Men det är väldigt oklart varför mannen drabbats av ett hjärtstopp.

Men brukar det vara yttre skador som leder till ett hjärtstopp?

Oftast så är det ju sjukdom som leder till hjärtstopp men den här mannen var inte gammal och då brukar det vara ovanligt att det är sjukdom som leder till hjärtstoppet.

Hur när vara du honom när du befann dig på perrongen?

Jag kom ner och tog direkt fram min syrgasväska för att han skulle få syre. Han ligger med huvudet ganska nära en bänk. Jag ställer syrgasväskan på bänken och drar fram slangarna till den som är ca 1,5 meter. Jag är ca 1 meter från mannens huvud.

Reagerade du på något särskilt när du kom fram till situationen?

Situationen i sig var udda. Det är ovanligt med att en så pass ung människa drabbas av hjärtstopp. När en ung person drabbas finns det oftast skador som påverkat detta och jag hittade inga skador som kunde kopplas till hjärtstoppet.

Vad var mannens status när du kom till platsen?

Han var inte vid liv och det var därför som vi försökte återuppliva honom. Han hade ordningsvakterna hjärtstartare på sig när vi kom. Efter vi anlant bytte vi ut den till vår hjärtstartare som är lite mer rejäl. Varken den första hjärtstartaren eller vår hjärtstartare påvisade liv. Hjärtat stod still.

Är det något mer du vill tillägga till förhöret?

Nej.

Förhöret är uppläst och godkänt från anteckningar

Polisen

PM

lakttagelser på platsen tidigare under natten

84

Signerad av

Signerad datum

Enhet

Region Stockholm, Utredningsjour 1 PO Sthlm City

Diariernr

5000-K872648-22

Uppgiftslämnare

Willén, Matilda

Datum

2022-08-01

Tid

19:28

Beslag verkställt

Nej

Material för analys

Nej

Mottaget

Mottaget datum

Tid

Sätt på vilket uppgift lämnats

Upprättad av

Matilda Willén

Uppgiften avser

Uppgift

PA Willén fick följande PM mejlat till sig av kollegan Sara Wårhem,

Jag lämnade Pub Anchor ca 01.22 för att gå till t-bana Rådmansgatan och ta tåget mot Gullmarsplan (Hagsätra) 01.34. Jag hade druckit två long drinks och kände mig inte full. Efter ca 15-20 meter, precis innan kiosken eller vad det kan vara på högra sidan av trottoaren, står ett gäng med yngre killar och en tjej i mitten. Jag reagerar för att jag tror att tjejen kan vara utsatt av de killarna men när jag kommer närmare får jag uppfattningen att hon beklagar sig över sin pojkvän.

När jag passerar dem ser jag två killar några meter därifrån på vänster sida av trottoaren varav den ena verkar vara jättefull och jättearg. Den killen uppfattar jag som stor/tjock, när jag går förbi honom så funderar jag en kort sekund på om han kommer att flyga på mig men märker att han är på väg mot tjejen och killgänget. Hans kompis, den andra killen, uppfattar jag som smal och lugn.

Jag ser inte vad som händer men uppfattar att den stora killen flyger på gruppen men får någon form av knuff tillbaka för han ramlar över någon form av uteservering eller liknande men är lika fort uppe på benen.

Jag har stannat för att se vad som händer och den stora killen går tillbaka till den smala killen och även tjejen kommer dit. Någon säger något i stil med du ser vad som händer när du gör så där, jag uppfattar att det är den smala killen som säger det till tjejen. Då är min tanke att det här är någon form av svartsjukedrama och att det inte är första gången.

Situationen verkar lugna ner sig och jag går vidare till tunnelbanan men vid övergångsstället möter jag två unga tjejer och säger i alla fall till dom att de kanske ska gå över på andra sidan Sveavägen vilket de gör. Jag kollar efter polisbilar och även efter ordningsvakter för att uppmärksamma dem om situationen men ser ingen. Jag går sen ner i tunnelbanan och tar tåget 01.34.

När jag kommer hem så messar jag min kompis som är kvar på Pub Anchor (kl. 02.13) och skriver vad jag sett. Jag skrev också att det inte kändes som att det var första gången och att tjejen visste precis vad hon gjorde. Inte för att det ursäktar att han blev totalt vansinnig men...

Hon skriver då att det är en massa blåljus där då.

När jag vaknar ser jag en artikel i Aftonbladet och tänker att jag möjligen kan ha sett upprinnelsen till mannen som dog.

Sara Wårhem
Analytiker, Operativa enheten

Förhör

Vittne Wårhem

Signerat av

Signerat datum

Enhet

Region Stockholm, Utredningsjour 1 PO Sthlm City

Diariennr

5000-K872648-22

Hörd person		Personnummer	
Wårhem, Sara			
Den hörde är	ID Styrkt	Sätt	Ställning till misstänkt - målsägande - vittne
Vittne	Ja	Kontrollfrågor	
Tolk		Språk	

Anledning till förhör / Misstankar som misstänkt har underrättats om	Underrättad om misstanke
Vållande till annans död (grovt), Fullbordat	
Ytterligare information om anledning till förhör	
Hörd gällande omständigheter på plats	

Underrättad om rätt till försvarare	Godtar den försvarare som rätten förordnar	Försvarare/ombud önskas	Försvarare/ombud närvarande
-------------------------------------	--	-------------------------	-----------------------------

Förhørsledare	Förhørsdatum	Förhör påbörjat	Förhör avslutat
Alexander Hjelm	2022-08-02	15:06	15:23
Förhørsplats	Typ av förhör	Förhörssätt	
Telefonförhör	RB 23:6	Telefonförhör	
Förhörsvittne	Utskrivet av		

Berättelse

Förhørsledarens frågor skrivs i fetstil.

Berätta fritt!

Jag var på pub anchor och kollade på ett band, sen skulle jag åka hem och kollade när tunnelbanan gick. Såg att det skulle gå en tunnelbana 01:34. Jag gick ungefär 10–12 min innan för att inte miss det. Sen när man går mot tunnelbana finns det en kiosk som jag tror är grön som ligger på Rådmansgatan och framför den stod det ett killgäng med en tjej i mitten. Killarna i 20 års ålder och tjejen kanske 30. Jag reagerade på att tjejen stod i mitten och tänkte att något var fel. Då saktade jag ner och lyssnade lite och det lät som att hon beklagade över sin pojkvän om att han var jobbig eller något.

När jag gick förbi dom såg jag två killar, den ena som jag uppfattade som smal och den andra som större. Den stora killen är jätteful och jättearg. Han står som att han hoppar upp och ner. Han går sedan mot mitt hål åt min vänster och jag får tanken som att han kommer att hoppa på mig. Men han går förbi och då hör jag något, det lät som att någon skrek eller något och då vände jag mig om och såg att han ramlade in mot huset över ett fik som var stängt och sen reste han sig igen direkt. Då går han till sin smala kompis och tjejen kommer dit också, och då säger någon "nu ser du vad som händer när du gör sådär." Jag uppfattar det som att det var den smala killen som sa det till tjejen. Jag uppfattade det som att den stora killen inte var kapabel till att säga något så lugnt. Sen verkade det lugna ner sig och då gick jag vidare och kommer till övergångsstället. Hela tiden från det att jag gick därifrån och mot tunnelbanan så kollade jag tillbaka och runt mig för att se om jag såg någon polisbil eller några vakter som jag kunde säga till. På vägen till övergångsstället så mötte jag två unga tjejer som jag sa åt att dom inte skulle gå där på grund av det som hade hänt. När jag kom till övergångsstället så stod jag där i kanske 30 sek förrän jag märkte att ingen hade tryckt på knappen för grön

gubbe. När jag sedan gick över övergångsstället så gick det några andra tjejer över åt andra hållet och jag sa även åt dom att inte gå åt det hållet. Sen gick jag ner till tunnelbanan och tänkte inte mer på det förrän jag såg dagen efter vad som hade hänt på aftonbladet. Då gick jag in på polisen.se för att se vilken tid det var som det hände och då såg jag att det var att det var 5 minuter efter att min tunnelbana gick.

Har du sett någon bild på nätet och sett om det är samma kille som du såg den kvällen?

Jag har sett någon bild på nätet och den var inte så bra. Men jag tycker att den liknar honom i kroppsformen och ansiktsform men jag kan inte svära på det. Det liknar honom mer än att det inte liknar honom.

Såg du om han hade några märken eller sår när du såg honom på gatan?

Nej. Han var ju uppe direkt från att han ramlade och det verkade inte som att han skadade sig där.

Uppläst utan invändningar.

Förhör

Signerat av

Signerat datum

Enhet

Region Stockholm, Utredningsjour 1 PO Sthlm City

Diariernr

5000-K872648-22

Hörd person		Personnummer	
Lindberg, Adam			
Den hörde är	ID Styrkt	Sätt	Ställning till misstänkt - målsägande - vittne
Vittne	Ja	Kontrollfrågor	
Tolk		Språk	

Anledning till förhör / Misstankar som misstänkt har underrättats om	Underrättad om misstanke
Vållande till annans död (grovt), Fullbordat	
Ytterligare information om anledning till förhör	
Vittne angående upplysning om vållande till annans död 2022-07-31	

Underrättad om rätt till försvarare	Godtar den försvarare som rätten förordnar	Försvarare/ombud önskas	Försvarare/ombud närvarande
-------------------------------------	--	-------------------------	-----------------------------

Förhørsledare	Förhørsdatum	Förhör påbörjat	Förhör avslutat
Ludvig Gårdman	2022-07-31	16:23	16:40
Förhørsplats	Typ av förhör	Förhörssätt	
	RB 23:6	Telefonförhör	
Förhörsvittne	Utskrivet av		
	LG		

Berättelse

Vad såg du?

Vi kom ner Rådmansgatan tunnelbana. Min ena kompis reflekterade att det var blod på marken, vi ser sen innanför spärren att det står några runt spärren, han utanför spärren ser helt likblek ut. Hela situationen är obehaglig och vi blir lite rädda. När vi gör det så plankar den här mannen utanför spärren bakom oss. Mannen går sedan jämsides oss, vi ser då att han blöder kraftigt ur mun och på lite andra ställen. Jag antar att han har slagits innan han gick ner i tunnelbanan. Vi höll oss lite undan för att inte hamna i bråk. Vi söker kontakt med den ena kvinnan men vi får ingen kontakt med henne. Sen kommer den här likbleka mannen efter henne och försöker få tag i henne. Min ena kompis försöker då ringa polisen men vi va lite paralyserade. Kvinnan skriker då hjälp Johan. Vi söker kontakt med spärrvakt som kan hjälpa. Men då vänder jag mig om och då slår den likbleka mannen den andra kvinnan. Precis då kommer ett tåg till perrongen och två vakter kommer ut. Dom börjar slå mot mannen med batong och sedan slås och lägg ner mannen på perrongen med bröstet ner. Sen ser jag hur många poliser och andra vakter anländer och försökt till att återuppliva mannen påbörjas. Men jag hade svårt att se vilken vakt som gjorde vad. Det känns som att mannen får typ hjärtstillestånd eller något liknande.

Vilken vakt gjorde vad?

Kunde inte riktigt se, vi gick bort en liten bit, kanske 5–10 meter bort för att komma undan lite. Vi hör och ser en duns när mannen ramlar i backen. Men dom slog i princip ner honom. Sen tryckte dom ner honom väldigt hårt.

Vittnets kommentar om hur ordningsvakterna såg ut som var först på plats

En man och en kvinna har jag förr mig lite utländskt påbrå, kanske 190 cm lång. (man). Sen en mindre kvinna. 160 cm lång ungefär (kvinna).

Hur lång tid pågick ingripandet?

Jag tror nog att ingripandet gick ganska fort, inte mer än fem minuter.

Filmade du någonting?

Nej varken jag eller mina vänner filmade.

Dina vänner, vad heter dom?

tina Järnek

Gustaf Asada 070-9660900

Uppläst och godkänt ur konceptanteckningar.

Förhör

Signerat av

Signerat datum

Enhet

Region Stockholm, Utredningsjour 1 PO Sthlm City

Diarlenr

5000-K872648-22

Hörd person		Personnummer	
Jirout, Matous			
Den hörde är	ID Styrkt	Sätt	Ställning till misstänkt - målsägande - vittne
Vittne	Ja	Dataslagning och kontrollfrågor	
Tolk	Språk		
Peter Freund	Tjeckiska		

Anledning till förhör / Misstankar som misstänkt har underrättats om	Underrättad om misstanke
Vållande till annans död (grovt), Fullbordat	
Ytterligare information om anledning till förhör	
Upplyningsvis i brottsutredning 2022-07-31	

Underrättad om rätt till försvarare	Godtar den försvarare som rätten förordnar	Försvarare/ombud önskas	Försvarare/ombud närvarande
-------------------------------------	--	-------------------------	-----------------------------

Förhørsledare	Förhørsdatum	Förhör påbörjat	Förhör avslutat
Ludvig Gårdman	2022-07-31	18:04	18:30
Förhørsplats	Typ av förhör	Förhörssätt	
	RB 23:6	Telefonförhör	
Förhörvittne	Utskrivet av		
	LG		

Berättelse

VittnesförhörFörhørsledarens frågor är skrivna i kursiv stil

Vad såg du?

Jag åkte hem och steg ut på hållplatsen Rådmansgatan. Jag kom ut från tunnelbanan och såg en kvinna som grät, så jag undrade om hon var ok. mannen som var tillsammans med kvinnan sa att allt var bra. Och då vände jag mig om och en man slog mig i ansiktet helt plötsligt, så jag blev förvirrad och gick därifrån men jag såg att vakter närmade sig mannen. Dom hoppade på honom och drog honom ner på marken. Sen väntade jag eftersom vakter sa att jag skulle invänta polisen. Sen förstod jag att han legat på marken helt utan att röra på sig under en längre stund. Och dom började återuppliva honom. Så jag inväntade polisen som så småningom kom. Sen tog en polis mig åt sidan och förhörde mig. Och han har tagit fotografier och video från min telefon. Sen släppte polismannen mig och jag begav mig hem.

Vad gjorde vakterna?

Först skrek dom åt honom att han ska sluta, sen slog dom honom med batong eftersom han försvarade sig. Och dom vätte honom till marken och knäade på honom och den enna försökte gripa och vända på honom. Man tog också halsgrepp på honom. Och när dom insåg att han inte försvarade sig släppte dom tagit om hans hals. Sen när dom upptäckte att han låg kraftlös kontrollerade dom hans puls, sen började dom med återupplivningsförsöken. När dom gjorde sin återupplivning så höll dom på tills polisen kom, när polisen kom slutade jag titta.

Vem försökte återuppliva honom?

Det kommer jag inte exakt ihåg men dom bytte av varandra.

Hur länge skulle du säga att hela den här processen pågick?

Kanske 20 minuter som dom försökte återuppliva.

Hur länge pågick brottningsmatchen?

Kanske 5-6 minuter.

Hade du druckit eller tagit narkotika under kvällen?

Efter jobbet hade jag druckit två öl men jag hade inte tagit någon narkotika.

Någonting mer du vill tillägga?

Just nu kommer jag inte på någonting.

Kan du skicka filmen?

Ja absolut.

Vad gjorde folk runtom på perrongen?

Alla bara stod där och tittade.

Var det någon som försökte ingripa?

Nej det var ingen som gjorde någonting, det var bara jag som hade en tendens att hjälpa till med återupplivningen.

Var det någon med dig som såg eller filma någonting?

Där fanns också kvinnan som blev attackerad av mannen.

Uppläst och godkänt från konceptanteckningar.

Förhör

Signerat av

Signerat datum

Enhet

Region Stockholm, Utredningssektion 2 PO Sthlm City

Diariennr

5000-K872648-22

Hörd person		Personnummer	
Abdulwassie, Semir			
Den hörde är	ID Styrkt	Sätt	Ställning till misstänkt - målsägande - vittne
Vittne	Ja	egna uppgivna trovärdiga uppgifter	
Tolk		Språk	

Anledning till förhör / Misstankar som misstänkt har underrättats om	Underrättad om misstanke
Vållande till annans död (grovt), Fullbordat	
Ytterligare information om anledning till förhör	
Ingripande av ordningsvakter vid Rådmansgatans t-banestation 22-07-31 vid 3-4 tiden på natten.	

Underrättad om rätt till försvarare	Godtar den försvarare som rätten förordnar	Försvarare/ombud önskas	Försvarare/ombud närvarande
-------------------------------------	--	-------------------------	-----------------------------

Förhørsledare	Förhørsdatum	Förhör påbörjat	Förhör avslutat
Annika Lindberg	2022-08-10	14:13	14:30
Förhørsplats	Typ av förhör	Förhörssätt	
Bergsgatan 48	RB 23:6	Telefonförhör	
Förhörsvittne	Utskrivet av		

Berättelse

Semir uppgav att han arbetades som tågförare och att han vid aktuell händelse körde ett tåg söderifrån mot Odenplan för att där vände och åka söderut igen. När han befann sig vid stationen innan Rådmansgatan fick han via radion uppgift om att det befann sig en mycket aggressiv man på perrongen på nästa station som var Rådmansgatan och att han skulle köra tåget försiktigt in på stationen. Han såg i samband med att han klev av tåget då också att två ordningsvakter klev om bord på tåget som han körde.

När han kom in till stationen, Rådmansgatan såg han en mörkhårig kvinna ligga på golvet och en kraftig man som stod inom en meter ifrån henne. Semir körde sakta in på stationen och stannade tåget och klev ur. Han hörde då att den mörkhåriga kvinnan skrek, aj. Han såg att de två ordningsvakterna som åkt med tåget från stationen innan klev av och skyndade fram mot mannen som stod bredvid kvinnan. Semir uppfattade det som att den aggressive mannen inte ville bli fasttagen av vakterna då mannen direkt höjde sina armar och började att "boxas" i luften med sina händer mot ordningsvakterna. Semir såg endast vakterna bakifrån och såg inte om någon av mannens slag träffade dem.

Det var en kvinnlig och en manlig vakt. Han minns att kvinnan hade långt svart hår.

Den aggressive mannen kom in på "det vita spåret" som är området längs perrongen närmast tåget, vilket gör det farligt att köra tåget. Semir klev in och meddelade på radion att han pga det inte kunde köra vidare. Han fick då svar att han skulle stänga dörrarna och köra sakta därifrån och med deras kamerahjälp. Semir såg sedan att den aggressive mannen hade flyttat sig lite ifrån området och han stängde då dörrarna och körde sakta därifrån.

Vid odenplan vände han tåget och körde tillbaka han låg lite efter tidtabellen. Vid Rådmansgatans station såg han att två andra ordningsvakter, en kvinna och en man utförde hjärt och lungräddning på den tidigare aggressive mannen som låg ner. Semir fortsatte sedan att köra mot nästa station.

Semir beskriver mannen som ordningsvakterna ingrep mot som ca 40 år, vit hudfärg, kraftigt byggd med en stor mage. Lite skägg och inte så mycket hår. Han var klädd i svarta shorts och svart t-shirt.

De två ordningsvakterna bar båda keps när de ingrep mot den aggressive mannen som stod vid kvinnan. Semir kan inte beskriva dem närmare då han endast såg dem bakifrån, men kvinnan hade svart långt hår.

Upplöst och erinran eller tillägg.

Förhör

Signerat av

Signerat datum

Enhet

Region Stockholm, Utredningssektion 2 PO Sthlm City

Diariernr

5000-K872648-22

Hörd person		Personnummer
Medic, U0006198		
Den hörde är	ID Styrkt	Ställning till misstänkt - målsägande - vittne
Vittne	Nej	
Tolk		Språk

Anledning till förhör / Misstankar som misstänkt har underrättats om	Underrättad om misstanke
Vållande till annans död (grovt), Fullbordat	
Ytterligare information om anledning till förhör	
Meho arbetar på polismyndigheten, HR/Kompetensenheten, Fort och vidareutbildning, och är ämnesansvarig för ordningsvaktsutbildningen.	

Underrättad om rätt till försvarare	Godtar den försvarare som rätten förordnar	Försvarare/ombud önskas	Försvarare/ombud närvarande
-------------------------------------	--	-------------------------	-----------------------------

Förhørsledare	Förhørsdatum	Förhör påbörjat	Förhör avslutat
Louise Ekblom	2022-08-18	10:50	11:50
Förhörspåst	Typ av förhör	Förhörssätt	
Bergsgatan 48	RB 23:6	Telefonförhör	
Förhörsvittne	Utskrivet av		

Berättelse

Meho arbetar på polismyndigheten, HR/Kompetensenheten, Fort och vidareutbildning, och är ämnesansvarig för ordningsvaktsutbildningen.
Förhöret är en sammanfattning av förhör som hölls på telefon med Meho Medic.
Förhørsledarens frågor och kommentarer är markerade med kursiv text.

Kan du berätta hur proceduren går till när man ska bli ordningsvakt?

Man ansöker om ett förordnande hos polismyndigheten som skickas till polisens rättsavdelning. Rättsavdelningen bedömer personens lämplighet. Personen ska uppfylla vissa krav enligt FAP 670-1. Kraven som står i FAPen är bland annat att man ska vara ostraffad, inte förkomma i polisens register samt att man bedömer en personens psykiska hälsa mm. Detta står tydligt i FAP 670-1. Om personen uppfyller kraven skickar rättsavdelningen vidare ansökan till HR kompetens, där jag är anställd.

Hos oss ska personen uppfylla krav genom fysiska testar så som löpning, "dra docka" mm. Därefter genomgår personen ett svenska-test och en kompetensbaserad intervju. Det är ungefär samma som den när man ansöker till polishögskolan fast en lite mer "light-version". Sammantaget allt detta gör man en bedömning om personen är lämplig att skickas på utbildning till att bli ordningsvakt.

Om personen anses lämplig skickas personen på utbildning. Under utbildningen fortsätter man att bedöma personens lämplighet enligt samma kriterier som står i FAP 670-1.

Hur lång är utbildningen för ordningsvakter och kan du berätta hur den är uppbyggd?

Ordningsvakter genomgår en två veckor, 80 timmar, lång utbildning där dom ska uppfylla bedömningskraven för godkänt. Om man under utbildningens gång finner någon olämplig så kan personen bli avskild från utbildningen.

Hur är utbildningen upplagd?

Utbildningen består av två stora block och sedan mindre delar, den ena stora delen är teori och juridik och den andra är en praktiska del.

Den praktiska delen är fysiska metoder, självskydd. I FAPen står det exakt hur många timmar varje moment har blivit tilldelat i undervisningen. Det står även vad momenten ska innehålla.

Kallar ni det självskydd?

Enligt FAP så heter det självskydd och konflikthantering.

Hur många timmar är det blocket?

Enligt FAPen ska det vara 14 lektionstimmar.

Polisen håller på med ett förändringsarbete gällande utbildningen av ordningsvakter då det nu för tiden ställs allt högre krav på ordningsvakter då dom arbetar i allt fler områden i vårt samhälle. För ett tag sedan fanns inte ordningsvakter i tunnelbanan tex. Behovet av vilken förmåga en ordningsvakt innehar har förändrats i och med deras ökade uppdrag. Utbildningen måste då också förändras och hänga med i detta. Polismyndigheten har kravställt förändring i utbildningen. Utbildningen kommer att förändras framöver eftersom uppdraget blir mer komplicerat. Det kommer förmodligen bli en längre utbildning utifrån ordningsvakternas alltmer komplicerade uppdrag.

Kan du berätta om hur utbildningen gällande självskydd och konflikthantering är upplagd?

Vi över grepp teknik och praktiska övningar i grepp teknik. Vi har också scenarioträning där eleverna får agera praktiskt i en påhittad situation. Vi bedömer där hur eleverna får ihop teknik med grepp och hur dom gör sin bedömning av en situation. Har dom förmågan att agera utifrån dom krav som ställs enligt FAP en.

När ni lär ut grepp, vad utgår ni ifrån för material?

Det är polisens självskyddshandbok samt polisens polkonmaterial. Det är det vi har att förhålla till. Där finns samtliga tekniker som myndigheten lär ut. Eftersom utbildningen för ordningsvakter inte är lika lång som för blivande poliser så har vi plockat ut ett antal grepp-tekniker som är nödvändiga för att med laga stöd kunna frihetsberöva människor.

Lär man ut särskilda grepp eller tekniker som kan användas vid en nödvärnssituation?

Vi pratar om och försöker ge bilder av situationer som till slut kan leda till att man försätts/hamnar i en nödvärnssituation. Vi pratar om förmåga att skapa kontroll i en situation, men vi lär inte ut några specifika grepp som kan användas om man skulle hamna i en nödvärnssituation. Det finns inga sådan grepp i polisens material. Vi lär bara ut våld/grepp som kan användas för att vid laga befogenhet kunna gripa en person som sätter sig till motvärn.

Pratar ni om att man kan hamna i nödvärnssituationer?

Ja, vi tittar och pratar om lagstiftningen kring nödvärn. Vi försöker visa på olika sätt att skapa

kontroll i en viss situation. Vi pratar om att man bara får använda våld som inte är uppenbart oförsvarligt om man skulle hamna i en nödvärnssituation. Vi pratar om att dom kan möta folk med tillhyggen eller kniv, att dom kan möta på hårt motstånd vid ett ingripande. Dom får resonera hur dom skulle agera vid olika typer av sådana situationer. Vi försöker få dom att tänka och resonera kring vad en nödvärnssituation innebär i praktiken. Nödvärn finns även inblandat i de olika scenarion som vi övar med.

Vi pratar taktiska principer så som "reträtt-väg" och att backa ur en situation och invänta hjälp. Vi pratar om situationer där man kanske märker att man inte klarar av situationen, vad gör man då?

Det finns inga rena metoder för nödvärnsteknik i form av grepp och självskydd. Vi lär bara ut grepp som kan användas vid laga befogenhet.

Men pratar ni om att backa ur en situation?

Ja, vi pratar om hur man ska göra bedömningar kring "Om jag har gett mig in i det här och jag märker att jag inte klarar av det, vad gör jag då"

Vi pratar om taktiska principer, att man ska hantera så få riskområden som möjligt mm.

Vi pratar om att om jag som ordningsvakt gör bedömningen att situationen blir för svår för min förmåga, ska jag gå in då eller ska jag avvakta och inkalla förstärkning. Och om jag har gett mig in i en situation och märker att jag inte klarar inte av det, vad händer om jag backar ur den? Finns det andra personer som hamnar i en nödvärnssituation då, finns det andra människor som kan komma till skada? Vi försöker hela tiden att få dom att resonera och tänka kring olika situationer och scenarion.

Vad går ni igenom för juridik kring ingripanden?

Vi går igenom lagstiftningen kring envärs-gripanden, LOB, PL 13§, Ordningsslagen.

Vi går igenom Polislagen 10§, om någon gör motstånd så får ordningsvakter använda det våld som anses försvarligt för att kunna frihetsberöva en person. Våldet ska vara försvarligt utifrån personens situation och personens förmåga. Man måste kunna hantera att göra en helhetsbedömning av situationen, hur mycket kraft använder jag i en viss situation för att det ska vara försvarligt. Detta pratar vi mycket om på utbildningen. Detta testar vi också i våra övningar/scenarier och ser så att varje elev använder sig av rätt mängd våld utifrån olika situationer.

Vi går igenom lagstiftningen kring nödvärn, vilket också ingår i vår praktiska träning i våra scenarier.

Så nödvärnslagstiftningen tittar vi på både teoretiskt och praktiskt.

Lär ni ut några grep som man inte ska använda?

Ja, det gör vi. Vi pratar om "förbjudna tekniker" vilket är grepp vi inte ska använda oss av. Förbjudna tekniker är alla former av stryptag. Stryptag ska vi inte använda. Vi pratar även om att man ska undvika långvarigt tryck över bål. Även detta är en "förbjuden teknik".

Våra grepp som polisen och ordningsvakter ska använda sig av och som vi lär ut, riktar sig mot armar, axlar, höfter och ben. Dessa ställen är okej om man med laga befogenhet ska gripa någon som sätter sig till motvärn. Men övriga kroppen ska man undvika att rikta våld mot. Det är även sagt att ett visst tryck mot huvudet under en kortare stund, för att få kontroll över någon är okej. Det handlar inte om dunkningar utan endast ett tryck på huvudet för att tex. kunna sätta på handfängsel. Detta under en mycket kort period.

Det är såklart att man under en tumultartad brottningsmatch kan hamna runt halsen på någon av misstag men man får absolut inte ta något grepp runt halsen och hålla kvar det.

Vi lär ut att ett långvarigt tryck mot bål pressar ihop personens lungor och att följden av detta kan bli att personen har svårt att få luft.

På utbildningen pratar vi om Thibblins utredning/avhandling kring dödsfall vid ingripanden. Thibblin skriver om vissa riskfaktorer som att tex. långvarig kamp kan leda till syrebrist beroende på vilken position personen är i. Han pratar även om tryck mot bål mm. Han nämner också riskfaktorer så som övervikt, psykisk ohälsa, berusning och att detta sammantaget kan leda till att folk omkommer vid ingripanden.

Vi genomför en övning där eleverna under kontrollerade former får känna på hur det känns att få ett tryck över bål. Vid första tillfället får dom ett tryck över bål utan att dom ansträngt sig innan, pulsen är låg. Därefter får dom ett tryck över bål när dom har en hög puls och är andfådda. Doms ka få känna och resonera hur det känns och att dom även får med sig den minnesbilden ut i sitt arbetsliv.

Får dom läsa avhandlingen?

Nej, det hinner vi inte med, vi hänvisar till den avhandlingen. Det är med i en lektionsplan som ska genomföras.

Som jag förstår det så är det bara i polismyndighetens regi som ordningsvakter utbildas. Men under en period fick även privata företag dispens för att utbilda ordningsvakter, stämmer det?

Ja, under perioden 2015 tom. 2020 fick vissa externa företag dispens för att genomföra utbildningar för ordningsvakter.

Hade dom företagen samma kursplan som polismyndigheten?

Ja, allt står utskrivet i FAPen. Vad som ska ingå i utbildningen är ganska tydligt. Vad jag vet så använde dom sig av samma kursmaterial som står enligt FAP.

Men nu är det bara polismyndigheten som utbildar?

Ja.

Vad händer efter utbildningen? Är man skyldig att gå någon vidareutbildning eller någon repetition?

Enligt FAP så ska det vara fortbildning var tredje år. Och då är det 20 timmar som ingår i den fortbildningen.

Kan du berätta vad man gör under den fortbildningen?

Det är repetition av grundutbildningen. Dom kommer in och sen så är det en avstämning där vi kontrollerar att dom har bibehållen kompetens från grundutbildningen. Vi går igenom förändringar, ny lagstiftning eller annat som förändrats. Tex. när Terror kom till såg vi till att dom som inte genomgått terror-utbildning fick till sig den.

Man bedömer personerna både praktiskt och teoretiskt med ett prov i juridik. Vi går igenom alla fysiska tekniker, självskydd, övar scenarion och ser till att personen har en bibehållen kompetens att förordnas på nytt.

det något forum att som elev ta upp om man känner att man upplevt något som känns fel på sin arbetsplats?

Ja, i början av fortbildningen pratar vi och då kan et hända att ordningsvakter tar upp om det är något särskilt som man vill diskutera.

Vet du hur det fungerar när nya ordningsvakter kommer ut och ska jobba på sina respektive arbetsplatser. Har dom någon handledare då eller förväntas dom att kunna agera som ordningsvakt direkt när dom är färdigutbildade?

Nej, jag kan inte riktigt svara på det. Det ser olika ut hos olika företag. Jag vet att vissa företag har en handledarstruktur. Andra har det inte.
Förhöret är uppläst och godkänt från anteckningar

Självskyddshandbok ordningsvaktsutbildning

Signerat av

Signerat datum

Enhet

Region Stockholm, Utredningssektion 2 PO Sthlm City

Diariennr

5000-K872648-22

Originalhandlingens förvaringsplats

Datum

2022-08-22

Tid

09:19

Involverad personal

Louise Ekblom

Funktion

Uppgiftslämnare

Berättelse

Bifogat dokument är inhämtat av Meho Medic efter förhör.

KKS, självskyddshandbok för instruktörer, ordningsvaktsutbildningen.

Materialet används nationellt på alla ordningsvaktsutbildningar. Materialet delas inte ut till kursdeltagare utan lärs ut av instruktörer. Materialet är valda delar som utgår ifrån polisens polkon-material.

Polisens

ordningsvaktsutbildning

GRUNDUTBILDNING FÖR ORDNINGSVAKTER

SJÄLVSKYDD FÖR ORDNINGSVAKTER

GRUNDLÄGGANDE PRINCIPER

Gällande självskydd för ordningsvakter (Fysiska tekniker och metoder):

Grundläggande principer för fysiska tekniker och metoder.

Principerna finns omnämnda i 8:e kapitlet i Polismyndighetens PolKon-material.

De fysiska teknikerna och metoderna (självskydd) ska förhålla sig till sex principer:

- 1. Skydd***
- 2. Balans***
- 3. Rörelse***
- 4. Bestämndhet***
- 5. Följsamhet***
- 6. Hänsyn***

GRUNDLAGGANDE PRINCIPER

1. Skydd

Innebär att ordningsvakten skyddar sig under ingripandet och är beredd om det skulle komma ett angrepp.

Ordningsvakten är beredd att

- skydda sig innan, under och efter ett angrepp
- skydda andra som blir angripna

2. Balans

Innebär att ordningsvakten strävar efter att ha full kontroll över sin kropp under hela ingripandet samtidigt som man försätter angriparen ur balans. Ordningsvakten håller sin stabila ställning och gör sina rörelser med minsta nödvändiga spänning. Fysiskt innebär det att ha låg tyngdpunkt, hålla lodlinjen, och att utnyttja andningsteknik och rörelse på rätt sätt. Ordningsvakten håller den egna balansen, men ser samtidigt till att få angriparen ur balans, vilket resulterar i att denne får svårt att göra motstånd eller angripa.

3. Rörelse

Innebär att ordningsvakten använder hela sitt rörelsesystem så att nya lägen skapas och utnyttjas vid försvaret eller ingripandet. Med ett bra rörelsemönster underlättas ingripandet. Ordningsvakten förflyttar sig, duckar undan eller använder händer, fötter och kropp i rörelse för att skydda sig. Genom att använda rörelse i försvarstekniken kan man minska risken för att angriparen skadas.

4. Bestämmdhet

Innebär att ordningsvakten med kroppsspråk och markerade rörelser visar beslutsamhet i sitt försvar eller ingripande. Skärpa och beslutsamhet i handling före, under och efter ett angrepp. Genom att uppträda med bestämmdhet både fysiskt och verbalt, kan man förebygga, förhindra och få ett bra avslut på en hot- och våldssituation.

5. Följsamhet

Innebär att ordningsvakten använder sig av den kraft denne möts av, och följer med eller går runt angriparens kraft och riktning. Följsamhet är att med minsta möjliga muskelkraft möta och övervinna en angripares styrka, tyngd, storlek, rörelseenergi, hastighet samt eventuella tekniska kunnande.

6. Hänsyn

Innebär att ordningsvakten använder de fysiska tekniker och/eller metoder som är lämpligast och skonsammast utifrån situationen. Ordningsvakten skall visa omtanke, respekt och aktning för motparten. Särskild hänsyn skall tas till ålder, kön, fysisk eller psykisk status samt miljö. I en situation där ordningsvakten måste använda våld ska åtgärden orsaka minsta möjliga smärta eller skada.

Observera att ibland är syftet med smärtan att uppnå målet. Exempelvis vid vissa greppkopplingar eller för att hantera ett angrepp.

OBS !

Genom hela ingripandet, före, under och efter, tillämpas kontrollbegreppet. Har du kontroll? Ja eller nej. Om nej, vad gör du då?

KAPITEL/REGISTER

1. GRUNDSTÄLLNING

1:1. FÄRDIGSTÄLLNING/GARDSTÄLLNING

2. BLOCKERINGAR

3. AVSTÅND

4. LEDGREPP

5. SÄKER INGÅNG

6. BALANSBRYTNINGAR

7. SKULDERGREPP

8. HANLEDSGREPP

9. NERLÄGGNING FRAMÅT MED ROTATION (ENSAM ORDNINGSVAKT)

9:1 NERLÄGGNING FRAMÅT (TVÅ ORDNINGSVAKTER)

10. NERLÄGGNING BAKÅT MED HUVUDKOPPLING (ENSAM ORDNINGSVAKT)

10:1 NERLÄGGNING BAKÅT (TVÅ ORDNINGSVAKTER)

11. BENLÅS

12. HANDFÄNGSEL

12:1 FORTSÄTTNING PÅ HANDFÄNGSEL

12:2 FÄNGSEL (TVÅ ORDNINGSVAKTER)

12:3 UPPRESNING AV FÄNGSLAD

13. BATONG TEKNISK BESKRIVNING

13:1 UTSLAG

13:2 BATONG SLAGTEKNIK

GRUNDSTÄLLNING

1:0

Grundställning visad framifrån och från sidan.

Grundställning är den position som rutinmässigt intas då du talar med någon, även om hotbilden är låg.

För att hitta en bra grundställning sträva efter att ställa dig axelbrett med kroppen snett vriden bort från motparten. Låt händerna vara framför kroppen i en gynnsam position för att eventuellt kunna agera vid behov ("intervjuposition"). Det är en fördel om du positionerar dina händer högre än dina armbågar.

Tanken med en bra positionering är att du skapar tid till att så snabbt som möjligt kunna agera på ett lämpligt sätt.

(GTF / Grundläggande Taktisk Förklaringsmodell)

!!! Tänk på kroppsspråk och signalvärde !!!

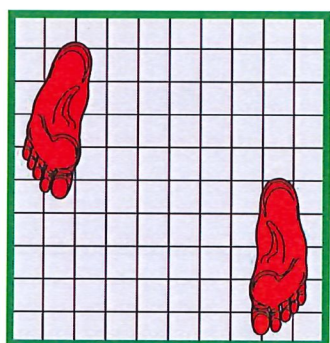
Händerna hålls framför kroppen, gärna högre än motpartens händer.

Nycklar/framgångsfaktorer:

1. Axelbred fotposition
2. Ena foten snett bakom den andra
3. Snett vriden kropp bort från motpart
4. Sträva efter att ha tårna framåt
5. Lätt böjda knän
6. Balans och rak hållning
7. Händerna i gynnsam position

Till dig som utbildare:

Tänk på att "överdriva" dina instruktioner. Det ska klart framgå vad du vill att deltagaren ska ta till sig av dina instruktioner.

Sträva efter att ha både bredd och djup i fotpositionen.

FÄRDIGSTÄLLNING/GARDSTÄLLNING

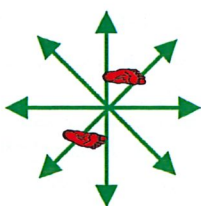
1:1

Färdigställning.

Vid förflyttning framåt flyttas den främre foten först i färdriktningen. Därefter flyttas den bakre foten. Behåll bredd och djup i fotställningen för att bibehålla bra balans.

Färdigställning/gardställning Färdigställning/gardställning innebär en kombination av grundställning och gard. Gard använder du främst för att skydda överkroppen. För att inta en bra gard, sträva efter lätt böjda armar, ca 45 graders vinkel, i riktning mot motparten. Med öppna handflator och tillräckligt fri sikt för att se hela motparten. Sträva att hålla ihop fingrarna. Garden skall vara dynamisk/rörlig.

De öppna handflatorna är en signal som inte inbjuder till aggressivitet. Tänk på kroppsspråk och signalvärde!

Nycklar/framgångsfaktorer:

1. Lätt böjda armar (ca 45°).
2. Öppna handflator, fingrar ihop.
3. "Dynamiska" armar.
4. Fri sikt mot motparten, du ska kunna se händer och fötter på motparten mellan dina händer. (förevisa genom att hålla händerna i höjd med/framför axlarna)

Förflyttning

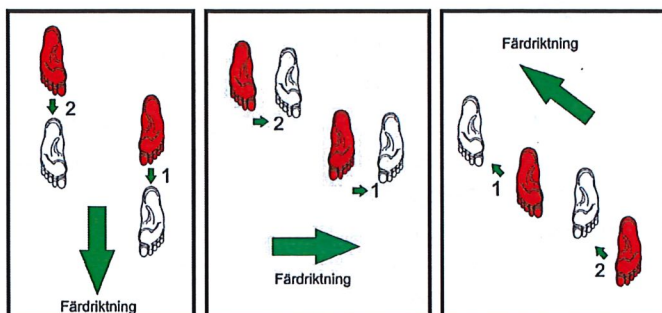
Vid förflyttning flyttar man först foten närmast rörelseriktningen, skjut på med den andra.

Förflyttningen görs med bra balans, lätt böjda knän och alltid en fot i kontakt med underlaget. Undvik att korsa benen.

En förflyttning kan även ske genom rotation. En rotationsförflyttning syftar till att komma ur motpartens attacklinje.

Nycklar/framgångsfaktorer:

1. Stabil ställning (bra balans).
2. Flytta först närmsta foten i "färdriktningen".
3. Därefter den andra foten.
4. Behåll bredd och djup.
5. Alltid en fot i marken.

Exempel på fotförflyttningar.

BLOCKERINGAR

2:0

360-blockering.

1.

Blockering mot krokslag.

2.

Styr undan rakt slag med gard och kroppsrörelse.

3.

4.

Låg sparkblockering.

5.

Huvudblockering.

6.

Dubbel huvudblockering liggande.

7.

"360-blockering"

Gard med möjlighet att blockera i 360 grader. Med blockering menas att man skall kunna röra garden i en cirkulär rörelse för att blockera en attack mot överkropp och huvud.

Svingslag/krokslag blockeras med en kraftig underarmsrörelse som möter svingslaget. Därefter använder man sig av en adekvat åtgärd för situationen. Detta kan vara någon form av motattack.

Eftersom det rör sig om nödvärn kan/skall gärningen/motattacken vara "inte uppenbart oförsvarlig". (BrB 24:1)

Blockering mot raka slag

Raka slag styrs undan med underarmen/handen samtidigt som man förflyttar sig till en ny position.

Nycklar/framgångsfaktorer (krok-/raka slag)

1. Dynamisk gard (ca 45°).
2. Fri sikt mot motparten.
3. Möt sving-/krokslag med en kraftfull blockering, bra balans genom att försöka "luta" sig in mot slaget.
4. Möt raka slag med att försöka förflytta dig till ny position. (Sträva efter att blockera med samma sidas hand, om möjligt, rör dig mot ryggsidan på motparten.) Se bild 4.

Låg sparkblockering

Underlivet kan skyddas genom rotation av höften och genom att vrida in knät för att skydda skrevet.

Nycklar/framgångsfaktorer

1. Rotation av höften
2. Vrid in knät för att skydda skrevet
3. Bibehållen balans
4. Sträva efter att ha båda fötterna i marken.

Huvudblockering

Detta är en stark variant på blockering för att skydda huvudet. Den andra armen ligger kvar som gard eller som en dubbel huvudblockering.

Nycklar/framgångsfaktorer

1. Armen tight mot huvudet
2. Armbågen bör peka mot motparten
3. Fritt synfält med ett öga
4. Sänk hakan mot bröstet.

LEDGREPP

4:0

1. Enkelt ledgrepp.

2. Förstärkt ledgrepp med grepp om armveck.

3. C-grepp med sträckning av handled.

4. Spänn armbågen över bröstet och vinkla tummen ca 45 grader.

Enkelt ledgrepp (bild 1)

Utgå från grundställning. Den inre handen tar ett stabilt grepp om axeln på motparten. Med den yttre handen greppas motpartens handled med C-greppet (bild 3).

Förstärkt ledgrepp (bild 2)

Inre handen greppar motpartens axel. Yttre hand greppar tag strax ovanför armbågen. Dra din egen armbåge så långt ut på motpartens underarm som möjligt, dra/sträck ut armen. Vid svårare motstånd, "lägg in/göm" ditt huvud mot motpartens baksida av axel/överarm. Sänk din tyngdpunkt och "häng" i motpartens arm.

Vid kraftigare motstånd

Lägg in ditt huvud mot motpartens baksida av axel/överarm. Sänk din tyngdpunkt och häng i och håll i motpartens arm.

Förstärkt ledgrepp med klädtag.

Dra din egen armbåge så långt ut på motpartens underarm som möjligt, sträck ut. Släpp axelgreppet och ta ett klädtag i egna kläder. Släpp ledgreppet med yttre hand och greppa egna kläder.

Nycklar/framgångsfaktorer:

1. Fixera motpartens axel/överarm.
2. Fixera motpartens armbåge mot bröstkorg eller bröstplatta. (Spänn armen över bröstet).
3. Stabilt C-grepp med sträckt handled (bilderna 3 & 4). Din handflata mot motpartens handrygg. (Se bild 3).
4. Vinkla handen så att tummen pekar ca 45° neråt (bild 4) (Armen dras ner mot höften)
5. Dra ut armen
6. Stabil ställning och sänkt tyngdpunkt

SÄKER INGÅNG

5:0

V-formation.

Tempoväxling sker när man kommer innanför det säkra avståndet.

Med eget skydd söks axeln på motparten.

Etablera kontroll med lämpligt ledgrepp i detta fall ett förstärkt ledgrepp.

Taktik

Dra uppmärksamheten till "sök-funktionen" (den som för dialogen) samtidigt som "säk-funktionen" placerar sig så optimalt som möjligt, genom exempelvis i V-formation. "V-formationen" (eller "L") är till för att försvåra för motparten att göra ett eventuellt angrepp.

Tempoväxling

Från säkert avstånd till närdistans och "kontroll" av motparten. Med tempoväxling menas att så snabbt som möjligt förflytta sig från det säkra avståndet in till motparten.

Skydd

Innebär att när du ingriper har eget skydd och inte blottar dig. Tänk på att ha en bra gard då du ingriper.

Sök axel

Placera händer vid ingripandet på den minst rörlig delen av motpartens arm. Om du står på vänster sida av motparten ni skall ingripa mot så greppa med vänster hand mot framsidan av motpartens axel, en så kallad "frame" (se bild 3). Med höger hand greppar du tag i överarmen med ett C-grepp.

Därefter eftersträvar man att övergå till någon variant av ledgrepp för att få fysisk kontroll av motparten. Förslagsvis ett förstärkt ledgrepp. Om motparten sedan blir lugn byter man till enkelt ledgrepp. (Nytt beslut, tankeprocess).

Nycklar/framgångsfaktorer:

1. Kommunikation med motpart och kollega
2. Taktik
3. Tempoväxling
4. Skydd
5. Sök axel
6. Etablera kontroll genom förslagsvis förstärkt ledgrepp.

Obs!

Att använda sig av säker ingång, taktik, tempoväxlingar, kommunikation och att etablera kontroll gäller vid alla ingripanden.

BALANSBRYTNINGAR

6:0

Balansbrytning mot knäveck

Balansbrytning mot knäveck och axel

Balans

Balans innebär att ordningsvakten strävar efter att ha full kontroll över sin kropp under hela ingripandet samtidigt som man försätter motparten ur balans.

Ordningsvakten håller sin stabila ställning och gör sina rörelser med minsta nödvändiga spänning.

Ordningsvakten håller den egna balansen, men ser samtidigt till att få motparten ur balans, vilket resulterar i att denne får svårt att göra motstånd eller angripa.

Balansbrytning mot knäveck

Gör en balansbrytning genom ett snabbt tryck med ditt knä i motpartens knäveck.

Balansbrytning mot axel

Med en höftrotation och samtidigt snabbt tryck mot axel framåt- eller bakåtbringas motparten ur balans.

Balansbrytning framifrån

Vid ingång framifrån kan motpartens balans brytas genom "armdrag" eller genom att dra i kläder eller nacke. (Att dra i kläder/nacke skall användas vid ingång framifrån till skuldergrepp).

Nycklar/framgångsfaktorer:

1. Egen bra balans, stabil ställning.
2. Snabbt tryck eller ryck, **dock ej vid huvudkoppling**
3. Kontroll till någon form av grepp. (Exempelvis förstärkt ledgrepp/skuldergrepp).

Balansbrytning med huvudkoppling

Kopplingen innebär en fastlåsning av personens huvud genom att placera bakhuvudet/nacken i ditt armbågsveck så att du får ett ordentligt mothåll. !!! Observera att inget tryck får ske mot halsen !!!

Varianter på godkända huvudkopplingar

Huvudkoppling med hakgrepp

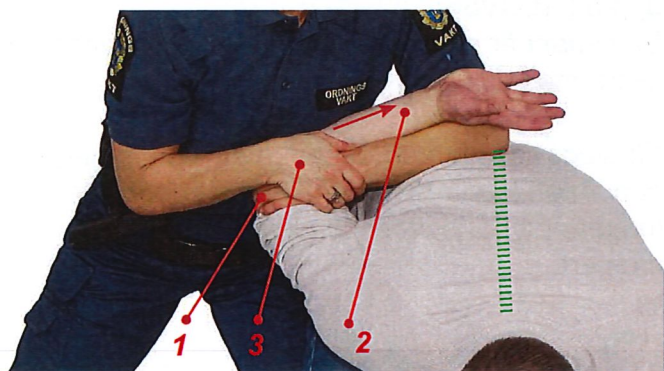
Huvudkoppling med grepp över ögon

SKULDERGREPP

7:0

Skuldergrepp

Skuldergrepp

Greppet är ett starkt kontrollgrepp som kan kopplas i olika positioner, stående eller liggande. Skuldergreppet kan vara en förberedelse till att fängsla motparten och är även användbart vid förflyttning.

Nycklar/framgångsfaktorer:

1. Handen nära armbågen.
2. Sträva efter att dra motpartens underarm/hand över ryggraden och upp mot skuldrorna.
3. Förstärk greppet genom att fatta tag i egen handled.
4. Vinkeln på personens arm bör vara mindre än 90° om det går.*
5. Fixera personen i ett stadigt grepp. (Är du ensam, ta kontroll genom ett diagonalt grepp vid axeln).
6. Hitta balans och kontroll.

*Tänk på att rörligheten varierar mycket från person till person

Nycklar/framgångsfaktorer:

Ingång "Goddag goddag"

1. Balansbrytning knäveck och axel
2. Sågning strax ovanför armbågsleden
3. För upp handen nära ryggen till ett skuldergrepp.

Nycklar/fframgångsfaktorer:

Ingång "Sågen"

1. Sågning strax ovanför armbågsleden
2. För upp handen nära ryggen till ett skuldergrepp

Nycklar/framgångsfaktorer:

Ingång "Veven"

1. Tryck armbågsleden uppåt, ovanför axelhöjd och sedan framåt och ner till att du sträcker ut din arm.
2. För upp handen nära ryggen till ett skuldergrepp.

Lyfter armbågen.

Nycklar/framgångsfaktorer:

Ingång "Framifrån"

1. Balansbrytning genom kläd/nackdrag. (Dra motparten mot och förbi dig).
2. Nedre/ytte hand "söker" armbågen. (Se bild 1).
3. Rör dig mot ryggsidan och koppla ett skuldergrepp

HANDLEDSGREPP

8:0

1. Handledsgrepp med fingrar framåt.

2. Variant med fingrar bakåt.

3. Förstärkt handledsgrepp.

Handledsgrepp

Greppet är användbart för stående fasthållning, uppresning, förstärkning av andra grepp och vid förflyttning av motparten. Greppet kan användas med motpartens fingrar framåt eller bakåt.

En stor fördel med denna teknik är att den kan frigöra ordningsvaktens andra arm.

Tekniken väcker inte heller lika mycket uppmärksamhet eftersom motparten kan gå upprätt. (LOV8§)

En variant är att förstärka med bägge händer och fixera med dina bägge armbågar (bild 3).

Förlagsvis kan man förstärka ett skuldergrepp genom att lägga till ett handledsgrepp. Detta fungera på både stående eller en liggande motpart.

Nycklar/framgångsfaktorer:

1. Fixera motpartens armbåge mot din överkropp/sida så att armen inte glider undan.
2. Placera din hand långt fram på handryggen för att öka brytkraften.

NERLÄGGNING FRAMÅT MED ROTATION**9:0**

1.

2.

3.

4.

5.

Nerläggning ensam ordningsvakt

Bild 1. Utgångsläge ledgrepp. Med en balansbrytning mot knä och axel får man motparten i en framåtlutad position.

Bild 2. Placera din inre underarm under eller över motpartens överarm.

Bild 3-4. Roterar ner motparten med drag och tryck mot överarm. Roterar kring ditt innersta ben.

Bild 5. Dra ner motparten på mage och etablera kontrollgrepp.

Nerläggningen kan göras både genom att du själv följer med ner till marken (bild 5) eller genom att du positionerar om dig (vid bild 3) och trycker med handen mot axeln/armbågen och roterar ned motparten på samma sätt men att du själv förblir stående.

Nycklar/framgångsfaktorer:

1. Balansbrytning mot knäveck och axel
2. Bibehåll trycket över motpartens arm/axel/armbåge hela vägen ner. Att bibehålla trycket mot axeln är otroligt viktigt.
3. Rotation i en nedåtgående spiral

NERLÄGGNING FRAMÅT

9:1

1.

2.

3.

4.

5.

Nerläggning framåt med två ordningsvakter
Utgångsläge är ledgrepp, stabil grundställning.

Balansbrytning med tryck mot knä och därefter axel för att få motparten i framåtlutad position. Bibehåll tryck mot axeln för att behålla motparten kvar i en framåtlutad position. (Se bild 2).

Kommendera motparten till knästående, även nu ska trycket mot axeln/armbågen bibehållas.
(Förstärk med eventuell balansbrytning i knäveck).
(Detta framgår inte i bild 3).

Förflytta er till en position framför motpartens huvud så dennes armar formar ett "V", när ni positionerar er placerar ni samtidigt den inre foten framför motpartens knä för att hindra denne från att kunna "gå" på knäna.

Anpassa balansen med yttre foten så att ni ordningsvakter står mitt mot varandra och har motpartens huvud mellan er.

(Placering av foten framför knät framgår inte av bild 4).

Med bibehållen linje med motpartens huvud mellan er, "dras" denne ner på mage. Håll motpartens armar i "V-formation" och rör er hela tiden framför motpartens huvud tills denne ligger mot underlaget.
Viktigt! Under momentet ska man hålla upp motpartens axlar/överarmar och kommunicera nerläggningen.

Bild 5. Håll tryck mot axel/armbåge mot underlaget.

En optimal lösning vid ett kraftigt motstånd kan vara att koppla dubbelt skuldergrepp och underlätta för kommande fängselpåläggning.

Nycklar/framgångsfaktorer:

1. Balansbrytning, bibehåll trycket mot axeln/armbåge
2. Beordra ner på knä
3. Förflyttning till position framför motpartens huvud så dennes armar formar ett "V", placera samtidigt foten framför motpartens knä
4. Bibehåll tryck och rörelse framåt under hela nerläggningen.
5. Håll upp motparten under axel/överarm vid nerläggningen
6. Kontroll på mage med tryck på axlar och armbågar mot underlaget

NERLÄGGNING BAKÅT MED HUVUDKOPPLING**10:0**

1.

2.

3.

4.

5.

Nerläggning ensam ordningsvakt

Från enkelt eller förstärkt ledgrepp, stabil ställning.

Förflytta dig in bakom motparten. Samtidigt som du utför förflyttningen in bakom motparten tar du tag med den yttre handen vid armvecket, med den inre handen kopplar du valfri huvudkoppling och bryter balansen bakåt sett från motparten.

(Utifrån ordningsvaktens längd till motparten kan man behöva göra en balansbrytning mot knä eller att dra i axeln).

Nerläggningen sker genom att underarmen till handen som håller huvudet trycks ner mot axeln samtidigt som du roterar bakåt i samma riktning och låter motparten landa kontrollerat på sidan.

(Vid nerläggningen krävs att du förflyttar den bortre foten ca 180 grader, på bilderna ser ni hur bortre foten i dessa fall är höger fot på ordningsvakten).

Från detta sidoläge vänds motparten till magläge och kontrollgrepp. (Se olika varianter på bilderna).

Nycklar/framgångsfaktorer:

1. Förflyttning bakom motpart
2. Balansbrytning med godkänd huvudkoppling
3. Roterar motparten bakåt/neråt i en nergående spiral.
4. Förflytta bortre foten ca 180 grader.
5. Håll upp motparten för att minimera skaderisken.

Variant på vändning

1.

2.

3.

4.

NERLÄGGNING BAKÅT

10:1

Bild 1

Bild 2

Nerläggning bakåt med två ordningsvakter
Utgångsläge är ledgrepp och en stabil ställning.

En av ordningsvakterna genomför en balansbrytning mot knäveck samt med en huvudkoppling. Med kontroll dras motparten bakåt till liggande på rygg.

Håll upp motparten under nerläggningen.

Den andre ordningsvakten följer med i nerläggningen och håller upp motparten.

Viktigt! Den inre foten flyttas ca 180 grader bakåt.

Bild 3

Bild 4

När motparten ligger på rygg placerar ordningsvakterna sina innersta knän/översta delen av smalbenet mot axelleden samtidigt som armarna dras uppåt för att kontrollera motparten.

Ordningvakterna täpper till med höft och axlar mot varandra så att motparten inte kan komma upp med sina ben mellan ordningvakterna.

Ordningvakterna förbereder vändning, kommunicera vem som gör vad, vänd antingen med veven eller genom att dra armen uppåt/"lyft" motparten och vänd personen till magläge.

Efter att ordningvakterna kommit överens om vilken vändning som ska användas påbörjas vändning till magläge. (Se bild 6-8).

Viktigt! Om ni vänder motparten genom att "lyfta" armen för att sedan vända motparten till magläge blir det viktigt att samtidigt lägga ner den andra armen mot underlaget simultant.

Den hand/arm som läggs ner mot underlaget måste hållas flexibel vid vändningen.

Bild 5

Bild 6

Det bör inte finnas något tidsglapp mellan sträckta armen och vändningen.

!!!Glöm inte att kommunicera!!!

Bild 7

Bild 8

Nycklar/framgångsfaktorer:

1. Balansbrytning genom godkänd huvudkoppling
2. Kontroll vid nerläggningen, tajta till höft/axel
3. Kommunikation
4. Vid vändning: håll upp/lyft armen alt. använd "veven", lägg ner andra armen mot underlaget, vänd motparten. (Se enamansnerläggning, kapitel 10:0).
5. Synkroniserad vändning

BENLÅS

11:0

Benlås

För att få ytterligare kontroll på motparten kan benlås vara ett bra komplement. Observera att kontroll på överkroppen (fängsel eller dubbelt skuldergrepp) skall alltid ske innan benlås appliceras.

Bild 1

Bild 2

Bild 3

Bild 4

Knä mot knä Häl mot häl
Bild 5

Viktigt!

Om man väljer att göra avsteg från nycklar/ framgångsfaktorer var noga med att förklara varför avstegen görs. Avstegen kan bero på motpartens rörlighet i knän, platsen ni befinner er på eller av någon anledning.

Nycklar/framgångsfaktorer:

1. Sett från motparten så närma ni er ner mot lår och sätter ert knä/underben mot baksidan av motpartens lår.
2. Ta tag i "tådelen" av foten på motparten och lyft.
3. Vik in motpartens underben i det andra benets knäveck. (Se bild 3)
4. Ta tag i "tådelen" av den andra foten på motparten och lyft. (Se bild 4, framgår ej av bilden)
5. Variant 1. Samtidigt som du lyfter foten placerar du ditt knä på utsidan av motpartens knä (knä mot knä), "kliv" med din fot och sätt den häl mot häl med motparten. På detta sätt låser ni motpartens ben. (Se bild 5).
6. Variant 2. Samtidigt som du lyfter foten placerar du ditt knä i utrymmet mellan hans ben och placerar din fot utanför motpartens andra ben, häl mot häl med motparten. På detta sätt låser ni motpartens ben.
7. Det uppvikta benet trycks snett åt vänster (Se bild 5) för att minska styrkan för motparten.

HANDFÄNGSEL

12:0

Bild 1. Handfängsel med kedja och nycklar.

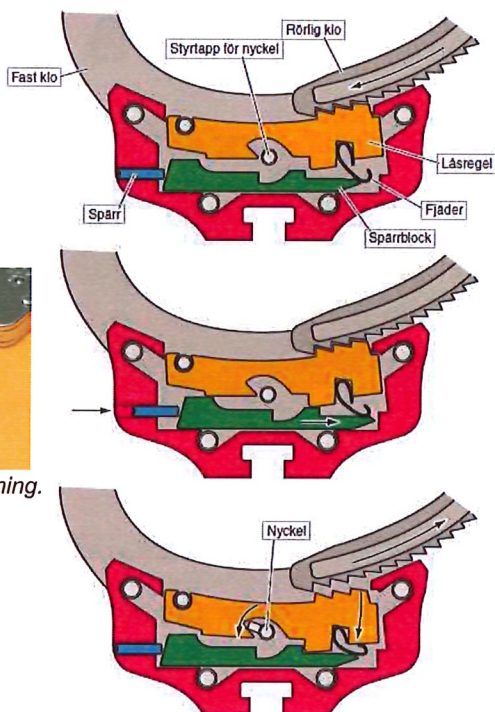

Bild 2. Konstruktion och funktion.

Bild 3. Spärrning.

Bild 4. Handfängselfodral och roterande nyckel.

OBS! Har du tappat dina handfängsel i golvet kan blockeringsspärren ha hamnat i spärrat läge. Ha för vana att kontrollera funktionerna på ditt handfängsel med jämna mellanrum!

Handfängsel

Handfängsel används främst på vålds- eller rymningsbenägna personer. Tveklöst är det så att en våldsam person som belagts med handfängsel får svårt att fortsätta med sitt motstånd. Att använda handfängsel innebär att risken för personskador minskar, både för ordningsvakt och för den som beläggs med sådana. Lagstöd finns i PL10a.

Konstruktion och vård

Format: Två bojar (klovar), med rörliga byglar, som förbinds med en kort kedja. Nyckelhål kan finnas antingen på en eller bägge sidor. Bojans största vidd, då bygelns första tagg hakat i, är 77x50 mm.

Spärrning: Spärrningen sker genom att fängselnyckelns pigg trycks in i spärrningshålet på bojans kant. (Se bild 3). För att lossa spärrningen vrids nyckeln i motsatt håll i förhållande till öppningsläget.

Material: Blankt förkromat stål

Bärande: Handfängsel bärs så att det är enkelt att komma åt dem med bågge händer.

OBS! Bojan har en oval konstruktion vilket motsvarar handledens ovala form. Därför är det viktigt att bojan trycks på i rätt vinkel!

Vård: Torka av handfängslet med en lätt fuktad trasa. Smörj in låsmekanismen med några droppar vapenolja eller högkvalitativt lätt smörjmedel (ex WD40). (Tunga eller feta oljor kan komma att täppa till låsmekanismen och öka risken för att smuts eller annat skräp fastnar). Torka av överflödiga olja.

Desinficering: Rengör handfängslet med alkohol och spola av med varmt vatten.

Bild 5. Grundgrepp med grepp om kedjan med öppningarna framåt och nyckelhålen uppåt. Grundgreppet brukar benämnas som "pistolgrepp" eller "kedjegrupp".

HANDFÄNGSEL

12:1

1. Tryck på lillfingerbojan med rätt vinkel på den närmaste handleden.

2. Tryck därefter på pekfingerbojan med rätt vinkel på den botersta handleden.

3. Kontrollera att bojorna inte sitter åt för hårt. Spärra därefter med baksidan av nyckeln. Känn efter att spärrningen har lyckats.

4. "Änglavingar" är den optimala handpositionen, dels för att det är svårare att samverka mellan händerna men även för att det bli mindre tryck på axlarna som då underlättar för andningen.

Grundmodell av fängsling

Grundgrepp tas runt kedjan, s.k. "kedjegrapp". Kontrollera handen på motparens närmaste arm med "handkantstag". Tryck på lillfingerbojan i rätt vinkel mellan knöl och hand så att bygeln nyper fast. Om inte bygeln nyper kan man hjälpa till med pekfingeret på handen som håller i motparten.

Håll i kedjan och tag tag i motpartens andra hand. Tryck därefter på pekfingerbojan i rätt vinkel så att bygeln nyper fast.

När bägge bojorna är på så justeras dom så att de inte sitter för hårt.

Det skall gå att få in en fingertopp mellan bojan och handleden. (Fastna inte med fingret i bojan - känn bara efter med fingertoppen).

Därefter spärras bojorna så att de inte kan tryckas ihop mer.

Spärrningen sker med piggen på nyckeln. Efter spärrning så kontrolleras bojorna så att de inte går att trycka ihop.

Eftersträva att handryggarna hamnar mot varandra ("änglavingar") eftersom det begränsar gärningsmannens rörlighet men samtidigt underlättar för andningen.

Nycklar/framgångsfaktorer:

1. Kontroll på person
2. Börja med lillfingerbojan
3. Applicera på närmaste handen genom att trycka på distinkt mellan "knöl" och hand
4. Eftersträva "Änglavingar"
5. Därefter appliceras den botersta bojan
6. Efter att handfängslen anbringats regleras hårdheten - fingertopp emellan
7. Spärra
8. Känn efter att spärrningen har lyckats

Avtagning av fängsel

Kontrollera motparten. Börja med att ta bort bojan på den botersta handen. Be motparten att lägga handen på t.ex. huvudet.

Därefter avtages den närmaste bojan med kontroll på armen samtidigt.

FÄNGSEL 2 ORDNINGSVAKTER

12:2

1. **Variant 1.** Applicera lillfingerbojan med rätt vinkel på den närmaste handleden. Kollegan håller koll på omgivningen.

2. Applicera därefter pekfingerbojan med rätt vinkel på den botersta handleden. Kollegan underlättar för fängslingen genom att frilägga handleden.

3. Kontrollera att bojorna inte sitter för hårt. Spärra därefter med baksidan av nyckeln. Känn efter att spärrningen har lyckats.

4. **Variant 2.** Börja med att applicera pekfingerbojan på den motsatta frilagda handleden. Släpp därefter fängslet och låt kollegan applicera bojan på frilagda handleden närmast dig.

Fängsling stående med 2 ordningsvakter

Motparten kontrolleras med dubbelt skuldergrepp. Den ordningsvakt som inte fängslar ansvarar för kontroll av omgivning.

Variant 1

Börja med att applicera lillfingerbojan på motpartens närmaste handled. När bojan sitter på appliceras pekfingerbojan på den motsatta handleden som kollegan har hjälpt till med att frilägga. Därefter sker justering, kontroll och spärrning.

Variant 2

Börja med att applicera pekfingerbojan på den motsatta handleden (som kollegan har frilagt). Släpp därefter bojan, frilägg din egen sida, och låt kollegan applicera bojan.

Nycklar/framgångsfaktorer:

1. Kontroll på person
2. Börja med lillfingerbojan/pekfingerbojan
3. Applicera på närmaste/botersta handen genom att trycka på distinkt mellan "knöl" och hand
4. Eftersträva "Änglavingar"
5. Efter att handfängslen anbringats regleras hårdheten - fingertopp emellan
6. Spärra
7. Känn efter att spärrningen har lyckats

Avtagning av fängsel

Viktigt att motparten är under kontroll vid avtagandet av handfängslet. (En person som har varit våldsam kan bli våldsam igen).

För att göra avtagningen säkrare kan motparten ställas mot en vägg eller läggas ner på mage. Börja med att ta av den botersta bojan först och ta av den närmaste sist.

5. **Liggande fängsling.** Bägge varianterna kan göras med motparten liggande på mage. Bra balans och kontroll på motpartens höft. När fängslingen är klar får inte motparten bli liggande på mage, fosterställning eller sittande är att föredra.

UPPRESNING AV FÄNGSLAD

12:3

Bild 1.

Bild 2.

Bild 3.

Bild 4.

Bild 5.

Bild 6.

Bild 7.

Uppresning av liggande fängslad person

Det finns flera sätt att placera sina händer då man reser upp någon. Vi visar ett på fotona.

En ordningsvakt (bild 1- 7)

- Tag tag i överarm och runt nacke.
- Rulla över på sida samtidigt som motparten sätts upp.
- Be personen dra in en fot mot ljumsken.
- Hjälp motparten att få balansen genom att böja överkroppen över låret på det invikta benet (bild 4).

Två ordningsvakter (bild 8 - 10)

- Tag tag i armålan/överarm och under axeln.
- Lyft samtidigt så att motparten ställer sig på knä.
- Be motparten ställa sig upp.

!!! Glöm inte kommunikationen för att få motparten att hjälpa till !!!

!!! Tänk på ergonomin vid lyft !!!

Bild 8.

Bild 9.

Bild 10.

BATONG Teknisk beskrivning

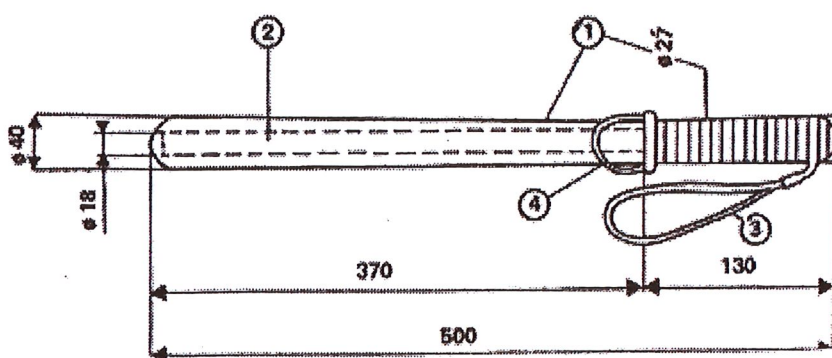
13:0

Enligt bilaga 5 i FAP 670-1 får ordningsvakt bära batonger som uppfyller kraven i avsnitt 1 och 2 och om de genomgått föreskriven utbildning för detta.

1. Teknisk beskrivning av gummibatong för ordningsvakt

Ordningsvakt får när han eller hon tjänstgör endast bära och använda gummibatong med följande egenskaper.

Färg: Svart

1. Gummi – homogent utan blåsor

för handtaget: svart yt- eller genomfärgat naturgummi hårdhetsgrad 70–75 grader IRH

för övrigt: svart naturgummi, hårdhetsgrad ca 60 grader IRH.

2. Stålrör, härdat: SIS 142225, 18 dy X 1 mm.

Stålröret ska vara koncentriskt belagt med gummi på sådant sätt att en jämn tjockleksökning erhålls från handtaget till batongens spets. Vid handtaget ska gummitjockleken vara minst 4 mm (från stålröret) och vid batongens tjockaste del minst 10 mm.

3. Handrem av nylonband.

4. Bärbygel av rostfritt stål 18/8.

5. Uniformsknapp av förgylld metall med horisontellt gående räfflor på konvex matterad botten med upphöjd polerad kant.

BATONG Teknisk beskrivning

13:0

2. Teknisk beskrivning av expanderbar batong för ordningsvakt Ordningsvakt får när han eller hon tjänstgör endast bära och använda expanderbar batong med följande egenskaper.

Batongen ska

- vara tillverkad av **stål**,
- vara **högst 26 tum** i utfällt läge,
- ha **svart** ytbeläggning,
- inte ha en konstruktion som kan orsaka oavsiktliga personskador,
- kunna användas utan att driftstörningar uppstår eller att batongen eller dess ingående delar börjar rosta,
- vara användarvänlig och ha en **greppyta** som är tillverkad i ett **halksäkert material**,
- ha en **greppyta** (gummimaterial eller dylikt) som är **fastsatt** på sådant sätt att det **inte kan glida eller lossna** utan användande av verktyg,
- vara konstruerad på sådant sätt att den håller sig kvar i infällt respektive utfällt läge när så krävs, och
- kunna motstå skador som kan uppstå om batongen tappas från cirka 1 meters höjd vid upprepade tillfällen i hårt underlag.

Ihopfällning av expanderbar batong

Bild 3. Ihopslagning av koniskt låst batong. Intag först stabil ställning på knä. Håll batongen med tre fingrar så att den hänger lodrätt. Därefter slås den diskrent ner mot ett hårt och stumt underlag.

Bild 4. Ihoptryck av mekaniskt låst batong. Tryck in låsningsknappen och tryck ihop batongen. Ibland kan det underlätta att vrida på batongens understa delar.

Ihopfällning av expanderbar batong

Koniskt låsta batonger ihopfälls genom att lodrätt slå batongen mot ett hårt stumt underlag. Stå på ett knä med bra stabilitet och med uppsikt på omgivning. Håll batongen i tre fingrar så att den hänger i lod. Slå därefter ner den med en snärtig rörelse. Observera att det måste vara ett stumt och hårt underlag. Klinkers och trägolv kan få skador.

Mekaniskt låsta batonger trycks ihop genom att trycka på ändknappen. Ibland kan det underlätta att vrida batongen, speciellt om den är ny. **OBS! Mekaniskt låst batong får inte slås ihop mot hård underlag!**

BATONGUTSLAG**13:1**

Bildserie 1. Högt utslag.

Högt utslag

Detta utslag kan användas då man vill exponera batongen en kort stund. Efter exponeringen skall batongen placeras i färdigställning. Utslaget sker rakt uppåt när utrymme medger detta. Börja med överarm - underarm - handled.

Nycklar/framgångsfaktorer:

1. Armbåge rakt upp
2. Underarm
3. Handled
4. Distinkt stopp rakt upp
5. Eventuellt kort exponering
6. Färdigställning om du inte redan intagit/utgått från den positionen

Bildserie 2. Lågt utslag.

Lågt utslag

Detta utslag kan användas i trånga utrymmen. Utslaget är distinkt och avslutas parallellt med benet (nära intill ankeln).

Nycklar/framgångsfaktorer:

1. Distinkt utslag
2. Parallellt med benet
3. Utslaget stannar vid ankeln
4. Färdigställning om du inte redan intagit/utgått från den positionen

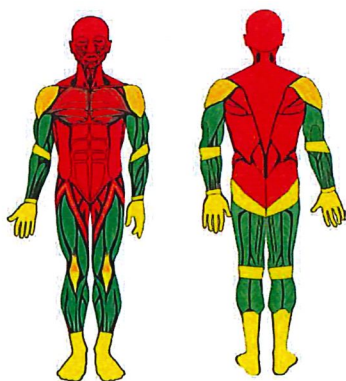
!!!Sträck aldrig ut armbågen till 100%. Stoppa innan ytterläge, annars är det risk för skador!!!

BATONG SLAGTEKNIK**13:2**

Bildserie 1. Forehandslag.

Bildserie 2. Backhandslag. Slaget kan också genomföras genom att man stiger fram med det andra benet.

■ Godkända träffzoner.
■ Ytor att undvika.
■ Förbjudna träffzoner.

Forehandslag

Utgå från färdigställning. Peka med batongändan mot målet. Ladda med höften och låt armen styra slaget. Driv igenom slaget "igenom" träffytan. Försök att få träffen så vinkelrät som möjligt. Återgå med batongen till färdigställning. Ta ut avstånd och gör en verkanskontroll. Garden bör vara dynamisk.

Nycklar/framgångsfaktorer:

1. Färdigställning med batongen på axeln
2. Samla kraft: fot-knä-höft-axel-arm-handled
3. Följsam "batongbana" med så rätvinklig träff mot godkänd träffyta
4. Hög fart på batongslaget och driv genom målet

Backhandslag

Utgå från färdigställning. För batongen över till andra sidan över gardhanden i ca 45 graders vinkel. Kombinera höftrörelse och drag med ryggen för att få ett kraftigt slag. Driv igenom slaget "igenom" träffytan. Återgå med batongen till färdigställning. Ta ut avstånd och gör en verkanskontroll.

Nycklar/framgångsfaktorer:

1. Från backhandsidan med gard, följsamt batongslag med så rätvinklig träff mot godkänd träffyta
2. Hög fart och driv igenom slaget med hjälp av fot-knä-höft-rygg-överarm-underarm-handled
3. Sträva efter att ha lillfingret i slagriktning

Åttan

Åttan är en kombination av forehand- och backhandslag. Kan bl.a. användas för att hålla bort/skapa avstånd till motpart.

Positionering vid slagteknik

Vi utför oftast våra batongsslag med batonghanden bak (se bildserie 1.) men det går givetvis att slå med batonghanden fram (ex. höger hand och höger fot närmast motparten).

Avståndsskapande teknik

Skapa avstånd med batongen genom att placera batongen diagonalt över bröstet. (Se bild till vänster).
 Tips! Placera batongen höft/axel i princip som ett bilbälte.

Inkommen skrivelse
Utbildningsmaterial för ordningsvakter

Signerat av

Signerat datum

Enhet

Region Stockholm, Utredningssektion 2 PO Sthlm City

Diariernr

5000-K872648-22

Originalhandlingens förvaringsplats

Datum

2022-08-17

Tid

14:26

Involverad personal

Louise Ekblom

Funktion

Uppgiftslämnare

Berättelse

Inkommet mail från ämnesansvarig för polisens ordningsvaktsutbildning, Meho Medic
HR/Kompetensenheten

Fort och vidareutbildning, efter begäran om utbildningsmaterial för ordningsvakter under utbildning.

Meho Medic

HR/Kompetensenheten

Fort och vidareutbildning

Telefon: 010-5678158

Polisens

ordningsvaksutbildning

Polisen

JURIDIK FÖR ORDNINGSVAKTER

Uppdaterad: 2022-08-16
Av: Ordningssvaktgruppen

Innehåll

Förord	6
Syfte och mål	7
Juridik för ordningsvakter.....	8
Förkortningar.....	9
Kursbeskrivning av grundkurs till ordningsvakt.....	10
Kursen följer i huvudsak två spår, ett teoretiskt (moment 1-6 i kursbeskrivningen) och ett praktiskt (moment 7-10 i kursbeskrivningen)	10
Det praktiska spåret följer och integreras med de juridiska kunskaperna under utbildningen så att den blivande ordningsvakten kan ingripa rättssäkert och på ett förtroendeingivande sätt.....	10
ORDNINGSSVAKTSUPPDRAGET (s. 12-40)	10
Det teoretiska spåret inleds, efter en uppstart, med genomgång av grunderna för ordningssvaktuppdraget.....	10
ORDNINGSSVAKTENS BEFOGENHETER (s. 41-74)	11
GRUNDLÄGGANDE JURIDIK (s. 75-86)	11
OLIKA BROTT, SPECIALLAGSTIFTNING & AVRAPPORTERING (s. 87-108).....	11
KOMMANDE MATERIAL: Specialutbildningar för ordningsvakter	11
ORDNINGSSVAKTSUPPDRAGET.....	12
LOV, Lag (1980:578) om ordningsvakter.....	12
Allmänna bestämmelser	12
Kvalifikationskrav	13
Förordnande	13
Allmänna åligganden	13
Återkallelse av förordnande.....	13
Överklagande (Rubriken har denna lydelse enl. Lag 2014:401)	14
Tystnadsplikt.....	14
SFS 2019:856 Denna lag träder i kraft d. 1 jan. 2020.....	14
Att tänka på:	14
Att tänka på:	15
Arbetsledning, arbetsmiljö.....	16
Saxat från Arbetsmiljölagen (1977:1160).....	16
Utdrag ur arbetsmiljöförordning (1977:1166)	17
Tillgängliga författningar.....	17

Att tänka på: (Arbetsmiljölagen & förordning)	17
Förordning (1988:842) om ersättning och belöning åt den som hjälper polisen	17
Offentlighets- och sekretesslag (2009:400)	18
OF, Ordningsvaksförordning (1980:589)	21
Förordnande av ordningsvakter m.m.	21
Vissa särskilda åligganden för ordningsvakter	22
Utbildning och utrustning (Rubriken införd g. F 1999:331.)	22
Verkställighetsföreskrifter	23
Avgifter	23
Överklagande	23
Att tänka på: (OF)	23
FAP 670-1, Polismyndighetens föreskrifter och allmänna råd om ordningsvakter.	24
1 kap. Författningsbestämmelser	24
2 kap. Ansökan om förordnande och utbildning till ordningsvakt	24
3 kap. Laglydnads- och lämplighetsprövning	25
Laglydnadsprövning	25
Allmänna råd (Laglydnadsprövning)	25
Lämplighetsprövning	26
Allmänna råd (Lämplighetsprövning)	26
4 kap. Utbildning	27
Grundutbildning	27
Allmänna råd	28
Fortbildning	28
Allmänna råd	28
Särskild utbildning	28
5 kap. Förordnande	29
6 kap. Förordnandeområde	29
Allmänna råd	29
Förordnandeområde enligt 2 a eller 2 b §§ lagen (1980:578) om ordningsvakter	30
Allmänna råd	30
Förordnande enligt 3 § lagen (1980:578) om ordningsvakter (LOV, § 3-område)	30
Allmänna råd	30
7 kap. Ordningsvaks åligganden	31
Uppträdande	31
Sidouppgifter	31

Allmänna råd (Sidouppgifter från föregående sida)	32
Anmodan	32
Allmänna råd	32
Polismans ledning	32
Allmänna råd	32
Befogenheter	33
Avrapportering	33
Allmänna råd	34
8 kap. Tillsyn, avstängning och återkallelse m.m.	34
Allmänna råd	35
9 kap. Uniformering och utrustning m.m.	35
Allmänna råd	36
Särskilda regler om skjutvapen	36
10 kap. Undantag	37
FAP 670-2, Polismyndighetens föreskrifter och allmänna råd om fortbildning av ordningsvakter med anledning av sjukdomen covid-19;	38
Tillämpningsområde.....	38
Fortbildning av ordningsvakter	38
Allmänna råd	39
Fortbildning bör ske tidigast sex månader innan ett förordnande upphör att gälla.	39
ORDNINGSVAKTENS BEFOGENHETER.....	40
Envarsgripande (RB 24 kap.).....	41
Att tänka på:	42
Beslag (Enligt RB 27 kap) & Lag 1958:205	42
Nödvärn	46
Laga Befogenhet.....	46
Nöd	47
Hjälpa annan	48
Excess	48
Schematisk skiss över våldsanvändning.....	49
(”våldstrappan” & ”våldscirkeln”).....	49
Polislagen.....	50
29 §.....	50
.....	50
Polislagen 10 §, Våldsanvändning	51

Att tänka på:	51
Polislagen 10 a §, Fängsel	52
Att tänka på:	52
.....	53
Valda delar ur häkteslagen.....	53
Polislagen 13 §, avvisa, avlägsna & tillfälligt omhänderta	53
Att tänka på:	53
Polislagen 19 §, "kroppsvsitation"	54
Att tänka på:	55
Ordningslag kapitel 1 och 2	56
Att tänka på: (OL kapitel 1 och 2).....	61
Att tänka på: (OL kapitel 1 och 2).....	62
Alkohollag	63
Att tänka på:	64
Att tänka på:	67
Att tänka på:	69
Ordningslag 4 kapitlet	70
Att tänka på:	72
Ordningslag 5 kap. Särskilda bestämmelser vid vissa idrottsarrangemang.....	73
Att tänka på:	74
GRUNDLÄGGANDE JURIDIK	75
Grundlagarna (S.T.Y.R.) Regeringsformen 1 kap	76
RF 2 kap. grundläggande fri- och rättigheter.....	76
Frågeställning	77
Europakonventionen. FN:s konvention om barnets rättigheter	78
Några juridiska principer	79
Straffrätt	80
Objektiva rekvisit	80
Subjektiva rekvisit	81
Fullbordat brott, försök, förberedelse, stämpling. Samt.....	81
gärningsman, medhjälpare, anstiftare.....	81
Schematisk skiss (stämpling, förberedelse, försök, fullbordat).....	82
Förundersökning, förhör, vittnesplikt.....	83
Exempel på brott som kan förekomma i ordningsvaktsmiljöer.....	84
Speciallagar m.m.	87

Narkotikastrafflag (1968:64).....	87
Att tänka på: (Narkotikastrafflag)	88
Att tänka på: (Narkotikastrafflag)	89
Sexuellt ofredande (BrB 6 kap 10 §, 2 st).....	89
Diskrimineringslagen (F.Å.R. inte S.K.E.)	90
”Knivlagen”	91
Lag (1988:254) om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål	91
Att tänka på:	93
Valda delar ur Vapenlagen, vapenförordningen, lag om brandfarliga och explosiva varor	93
Vapenlag (1996:67)	93
Vapenförordning (1996:70).....	95
Lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor	96
Definitioner	97
Krav vid hantering, överföring och import eller export av brandfarliga och explosiva varor	97
AVRAPPORTERING (LOV 7 § & FAP 670-1, 7 kap 7 §)	99
Att tänka på:	99
Några intressanta rättsfall.....	100
Källhänvisning	100

Förord

Ordningsvakter har som yrke en lång tradition. Sedan en lång tid har det således varit möjligt att använda icke-poliser till begränsade polisiära uppgifter. Fram till polisen förstatligande år 1965 fanns det i realiteten knappast någon klar avgränsning mellan den egentliga polisen och de s.k. ordningsmännen. Det var en annan tid och ett annat samhälle. I dag har det genom olika lagstiftningar blivit betydligt klarare vad som gäller för yrkesgruppen ordningsvakter.

En ordningsvakt är förordnad att medverka till att upprätthålla allmän ordning. För att kunna göra detta har en ordningsvakt genom lag försetts med en hel del befogenheter, som i vissa avseenden är att jämföra med en polismans befogenheter. Dessa befogenheter består i att de har rätt att frihetsberöva personer samt att använda våld i vissa situationer.

Våldsanvändningen kan utövas med egna kroppskrafter, men även med

tekniska hjälpmedel såsom batong och/eller handfängsel. En ordningsvakt har även skyldigheter gentemot det allmänna, bl.a. krav på att uppträda hövligt, rapporteringsskyldighet, tystnadsplikt.

Syfte och mål

Syfte: Efter genomförd grundutbildning kunna utföra sitt uppdrag som myndighetsutövande ordningsvakt på ett rättssäkert, effektivt och enhetligt sätt.

Mål: Efter juridikblocket kunna redogöra för relevanta juridiska principer, regler för brukande av våld, regler runt frihetsberövande samt i övrigt ha de juridiska kunskaper så att ni på ett fullgott sätt kan tillämpa de regler som styr en ordningsvakts arbete.

HR/Fort- och vidareutbildning, Ordningsvaktsgruppen
Uppdaterad: 2022-08-16

Juridik för ordningsvakter

- Juridik är läran om rättsreglernas tolkning och tillämpning.
Utbildningsmaterialet är inte uttömmande, utan innehåller valda delar som är relevanta för ordningsvakter.
- Lag (1980:578) om ordningsvakter
- Ordningstvaksförordningen (1980:589)
- FAP 670-1 (Föreskrifter och allmänna råd om ordningsvakter)
- Rättegångsbalken, den s.k. envarsrätten (bl.a. envarsgrípande) samt de allmänna ansvarsfrihetsgrunderna (nöd, nödvärn, laga befogenhet, excess, överta annans rätt).
- Europakonventionen, FN:s barnkonvention och Regeringsformen
- Brottsbalken
- Ordningstlag (1993:1617)
- Lag (1976:511) om omhändertagande av berusade personer m.m.
- Sexuellt ofredande, olaga diskriminering, diskrimineringslagen
- Annan relevant lagstiftning, t.ex. knivlagen, alkohollagen, lag (1958:205) om förverkande av alkoholhaltiga drycker, offentlighets- och sekretesslag, förordning om ersättning och belöning åt den som hjälper polisen.

Förkortningar

- **1958 års lag** – (lag 1958:205) om förverkande av alkoholhaltiga drycker m.m.
- **BrB** – Brottsbalken
- **FAP 670-1** – Polismyndighetens föreskrifter och allmänna råd om ordningsvakter.
- **LOB** – Lag (1976:511) om omhändertagande av berusade personer m.m.
- **LOV** – Lag (1980:578) om ordningsvakter
- **NJA** – Nytt Juridiskt Arkiv (referat från HD)
- **OF** – Ordningsvaktsförordningen (1980:589)
- **OL** – Ordningslag (1993:1617)
- **OV** – Ordningstvakt
- **PL** – Polislag (1984:387)
- **RB** – Rättegångsbalken
- **RF** – Regeringsformen
- **RH** – Hovrättsdom
- **RÅ** – Dom från Regeringsrätten
- **TBL** – Lag (1951:649) om straff för vissa trafikbrott
- **LVU** – Lagen om vård av unga
- **LUL** – Lag med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare
- **LVM** – Lagen om vård av missbrukare
- **LPT** – Lagen om psykiatrisk tvångsvård
- **PM** – Polismyndigheten (tidigare RPS – Rikspolisstyrelsen)
- **RH** – Hovrättsdom
- **RÅ** – Dom från Regeringsrätten
- **NJA** – Nytt Juridiskt Arkiv (referat från HD)
- **FTM** – Fysiska tekniker och metoder (även kallat KKS)
- **KKS** – Kommunikation, konflikthantering och självskydd (idag FTM)

Kursbeskrivning av grundkurs till ordningsvakt.

Kursen följer i huvudsak två spår, ett teoretiskt (moment 1-6 i kursbeskrivningen) och ett praktiskt (moment 7-10 i kursbeskrivningen).

Det praktiska spåret följer och integreras med de juridiska kunskaperna under utbildningen så att den blivande ordningsvakten kan ingripa rättsäkert och på ett företroendeingivande sätt.

Det praktiska spåret är 3-delat, brand, sjukvård och FTM/Expanderbar batong.

FTM inleds med en beskrivning av de konfliktreducerande principerna och fortsätter med de grundläggande grepp teknikerna och avslutas med det taktiska kunskapsområdet.

Sjukvården innehåller en teoretisk genomgång av S-CABCDE och vuxen-HLR och fortsätter med praktiska moment utifrån det teoretiska momentet. Brandutbildningen levereras av ett externt företag.

ORDNINGSVAKTSUPPDRAGET (s. 12-40)

Det teoretiska spåret inleds, efter en uppstart, med genomgång av grunderna för ordningsvaktsuppdraget.

- Lag (1980:578) om ordningsvakter (LOV)
- Lag (1980:589) Ordningsvaktsförordningen (OF)
- FAP 670-1 (FAP 670-2), Föreskrifter och allmänna råd om ordningsvakter.

Frågor som en blivande ordningsvakt kanske ställer sig innan påbörjad kurs: Vem får bli ordningsvakt? Varför finns det ordningsvakter och vad är deras roll? Var får ordningsvakter arbeta? Dessa frågor besvaras bl.a. i ovan lagstiftning.

ORDNINGSVAKTENS BEFOGENHETER (s. 41-74)

B

Vi kommer in på de specifika ordningsvaktsbefogenheter genom t.ex. Rättegångsbalken (**RB**), Polislagen (**PL**), Lag (1976:511) om omhändertagande av berusade personer m.m. (**LOB**) och Ordningsslagen (**OL**) m.m.

Efter genomgången av ordningsvaktsuppdraget så vet den blivande ordningsvakten var han får arbeta och vad som eventuellt förväntas av honom och frågar sig kanske, vad får en ordningsvakt göra? När får/ska en ordningsvakt ingripa? Hur ska en ordningsvakt ingripa? Dessa frågor besvaras i ovan lagstiftning.

GRUNDLÄGGANDE JURIDIK (s. 75-86)

J

Vi ger en grundläggande beskrivning av rättskedjan (från lagar, föreskrifter och förordningar, fram till rekvisit och straffrätt) och samhällets uppbyggnad utifrån ordningsvaktens roll.

Nu vet den blivande ordningsvakten var han får arbeta, vad han får göra och hur han ska ingripa och ställer sig frågan, vad är ett brott? Vad är en grundlag? Vad ska vara uppfyllt för att någon ska begått ett brott? Dessa frågor går vi genom och besvarar under denna del av kursen.

OLIKA BROTT, SPECIALLAGSTIFTNING & AVRAPPORTERING (s. 84-108)

SL

A

Till detta kopplas även speciallagstiftning såsom narkotikalagen, "knivlagen" vapenlagen och andra brott som en ordningsvakt kan mötas av i tjänsten. Spåret avslutas med avrapportering.

(Nu vet den blivande ordningsvakten var han får arbeta, vad han får göra och hur han ska ingripa, vad ett brott är. Nu kopplar vi ihop brott till agerande till avrapportering.

KOMMANDE MATERIAL: Specialutbildningar för ordningsvakter.

I dagsläget räknar vi in LOV 2 a-c §§ och Arenautbildningen som specialutbildningar.

En ordningsvaktsutredning pågår där det finns förslag om att ge ordningsvakter fler befogenheter. Det förslås även en förlängd grundutbildning, utbildningen är inte fastställd gällande utbildningstid och innehåll.

ORDNINGSVAKTSUPPDRAGET

LOV, Lag (1980:578) om ordningsvakter

Allmänna bestämmelser

1 §

I enlighet med vad som föreskrivs i denna lag får den som inte är anställd som polisman förordnas att som ordningsvakt medverka till att upprätthålla allmän ordning.

2 §

Ordningsvakter får förordnas att tjänstgöra vid

1. allmänna sammankomster som avses i 2 kap. 1 § ordningslagen (1993:1617) och cirkusföreställningar,
2. offentliga tillställningar som avses i 2 kap. 3 § ordningslagen,
3. bad- eller campingplatser och lokaler eller platser för idrott, friluftsliv, spel, lek, förströelse eller liknande som allmänheten har tillträde till, eller
4. lokaler eller utrymmen där alkoholdrycker eller alkoholdrycksliknande preparat serveras till allmänheten med tillstånd enligt 8 kap. 2 § alkohollagen (2010:1622). Lag (2019:348).

2 a §

Ordningsvakter får förordnas att tjänstgöra vid säkerhetskontroll i domstolar enligt vad som anges i lagen (1981:1064) om säkerhetskontroll i domstol. Lag (2001:179).

2 b §

Ordningsvakter får förordnas att tjänstgöra vid säkerhetskontroll enligt lagen (2010:294) om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i kommuner och regioner och enligt lagen (2018:1974) om säkerhetskontroll vid Sametingets offentliga sammanträden. Lag (2019:856).

2 c §

Ordningsvakter får förordnas att tjänstgöra vid säkerhetskontroll enligt lagen (2021:77) om säkerhetskontroll på frivårdskontor. Lag (2021:78)

3 §

Om det finns ett särskilt behov och det är av väsentlig betydelse från allmän synpunkt, får ordningsvakter förordnas även i annat fall än som avses i 2–2 c §§. Lag (2021:78).

(Några exempel på § 3-område är: stadskärna, köpcentra, tåg- eller busstationer och sjukhus).

Kvalifikationskrav**4 §**

Endast den får förordnas till ordningsvakt som med hänsyn till laglydnad och övriga omständigheter är lämplig för uppdraget och har fyllt 20 år. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om ordningsvakternas utbildning. Lag (2014:401).

Förordnande**5 §**

En ordningsvakt förordnas av Polismyndigheten. Förordnandet meddelas för viss tid, högst tre år.

I förordnandet ska det anges för vilken verksamhet och inom vilket område det gäller. Meddelas förordnandet med stöd av 3 §, ska det också innehålla uppgift om tjänstgöringsställe. Lag (2014:401).

Allmänna åligganden**6 §**

En ordningsvakt lyder under Polismyndigheten. Han eller hon är skyldig att lyda en order som en polisman meddelar i tjänsten, *om det inte är uppenbart att ordern inte angår tjänstgöringen* som ordningsvakt eller att den strider mot lag eller annan författning. Lag (2014:401).

7 §

En ordningsvakt ska hålla Polismyndigheten underrättad om förhållanden som rör hans eller hennes verksamhet och är av sådan art att de bör komma till myndighetens kännedom. Lag (2014:401).

8 §

För att verkställa en åtgärd får en ordningsvakt inte använda strängare medel än förhållandena kräver. Han bör i första hand söka vinna rättelse genom upplysningar och uppmaningar.

När en ordningsvakt ingriper skall han se till att åtgärden inte väcker onödig uppmärksamhet eller orsakar större olägenhet än som är oundviklig med hänsyn till dess syfte.

Återkallelse av förordnande**9 §**

Uppfyller en ordningsvakt inte längre de villkor som anges i 4 §, får Polismyndigheten återkalla förordnandet. Detsamma gäller när det finns något annat särskilt skäl för återkallelse.

Uppkommer fråga om att återkalla ett förordnande och kan det antas att förordnandet kommer att återkallas, får myndigheten besluta att stänga av ordningsvakten från tjänstgöring för tiden till dess frågan om återkallelse har prövats slutligt. Även i annat fall får beslut om avstängning för visst

tjänstgöringstillfälle meddelas, om ordningsvakten åsidosätter sina skyldigheter som ordningsvakt.

Om myndighetens beslut inte kan avvaktas får en polisman besluta om avstängning. Ett sådant beslut ska skyndsamt anmälas till Polismyndigheten. Har avstängningen inte redan upphört, ska myndigheten omedelbart pröva om den ska bestå. Lag (2014:401).

Överklagande (Rubriken har denna lydelse enl. Lag 2014:401).

10 §

Polismyndighetens beslut i ärenden enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. Lag (2014:401).

Tystnadsplikt

11 §

En ordningsvakt får inte obehörigen röja eller utnyttja vad han eller hon på grund av uppdrag enligt denna lag har fått veta om enskilds personliga förhållanden eller förhållanden av betydelse för rikets säkerhet eller för beivrandet av brott.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Lag (2009:427).

SFS 2019:856 Denna lag träder i kraft d. 1 jan. 2020.

Att tänka på:

1 § Poliser **kan inte** förordnas som ordningsvakt. **En ordningsvakt ska medverka till att upprätthålla allmän ordning.**

2 § Platser där ordningsvakter får förordnas att tjänstgöra är:

- **Allmänna sammankomster** (OL 2 kap. 1 §) och cirkusföreställningar
- **Offentliga tillställningar** (OL 2 kap. 3 §)
- Bad och campingplatser, lokaler för idrott, friluftsliv, spel, lek förströelse eller liknande ställen som allmänheten har tillträde till.
- **Lokaler, utrymmen där alkohol serveras till allmänhet** med tillstånd. (alkohollagen 8 kap. 2 §)

Ex. på allmänna sammankomster: konserter, demonstrationer.

Angående allmänna sammankomster kan man bara villkora ordningsvakter vid konserter.

Ex. på offentliga tillställningar: dans, festivaler.

Att tänka på:

2a § Vid säkerhetskontroll i domstol.

2b § Vid säkerhetskontroll i offentliga sammanträden.

2c § Vid säkerhetskontroll på frivårdskontor. (Lag 2021:78)

För att få förordnande enl. 2a, b & c §§ ska man genomgå en särskild utbildning.

3 § Om det finns ett **särskilt behov** och det **är av väsentlig betydelse från allmän synpunkt**, får ordningsvakter förordnas även i annat fall än som avses i 2–2c §§, t.ex. **tunnelbana, köpcentrum, gågator, stadskärnor, tåg- eller busstationer, tunnelbana och sjukhus**.

4 § Kvalifikationskrav för att få bli ordningsvakt.

5 § En ordningsvakt förordnas av Polismyndigheten.

Förordnandet meddelas för viss tid, högst tre år.

6 § **Polis är förman till ordningsvakter**. Denne är skyldig att lyda en tjänstgörande polismans order, **om den inte strider mot lag eller annan författning** (eller att det uppenbart inte angår tjänstgöringen, t.ex. beordras att hämta pizza).

Se FAP 670-1 allmänna råd under 7 kap. 4 §.

7 § **Allmän rapporteringsplikt**. En ordningsvakt ska hålla polisen underrättad om förhållanden som rör hans verksamhet och är av sådan art att det bör komma till myndighetens kännedom.

Jämför det med den **särskilda rapporteringsplikten i 4 § OF** som handlar om att ordningsvakten ska rapportera om denne får kännedom om brott som hör under allmänt åtal.

8 § **Behovs- och proportionalitetsprincipen**.

9 § **Återkallelse av förordnande**. Kan ske om inte villkoren i 4 § är uppfyllda.

Polis kan även på plats stänga av OV t.ex. OV jobbar berusad, vägrar lyda order.

11 § **Tystnadsplikt**. Obs! brott mot tystnadsplikt, se BrB 20 kap. 3 §.

Arbetsledning, arbetsmiljö

Jfr LOV 6 §

Saxat från Arbetsmiljölagen (1977:1160)

3 kap. 7 d §

Om ett fast driftsställe är gemensamt arbetsställe för flera verksamheter, är den som råder över arbetsstället ansvarig för samordningen av arbetsmiljöfrågor. Om ett fartyg är gemensamt arbetsställe för flera verksamheter är redaren ansvarig för samordningen. Har ett fartyg tagits in på ett varv i Sverige är dock den som svarar för varvsdriften ansvarig för samordningen. Ansvaret för samordning av skyddsåtgärder som föranleds av att ett fartyg är under lastning eller lossning i en svensk hamn åvilar den arbetsgivare som har ansvaret för detta arbete.

Ansvaret för samordningen enligt första stycket kan överlåtas till någon som bedriver verksamhet på arbetsstället eller, i fråga om lastning eller lossning av ett fartyg i svensk hamn, på hamnen eller redaren.

I fråga om annat gemensamt arbetsställe än som avses i första stycket kan de som bedriver verksamhet där komma överens om att en av dem ska vara ansvarig för samordningen. Det gäller inte för arbetsställen för byggnads- eller anläggningsarbete. Lag (2008:934).

3 kap. 7 e §

Den som är ansvarig för samordningen av arbetsmiljöfrågor enligt 7 d § ska se till att

1. arbetet med att förebygga risker för ohälsa och olycksfall samordnas på det gemensamma arbetsstället,
2. arbete tidsplaneras på det sätt som behövs för att förebygga risker för ohälsa och olycksfall till följd av att olika verksamheter pågår på arbetsstället,
3. allmänna skyddsanordningar inrättas och underhålls och allmänna skyddsregler för arbetsstället utfärdas,
4. ansvaret för de speciella skyddsanordningar som kan behövas för ett visst eller vissa arbeten klargörs, och
5. personalutrymmen och sanitära anordningar inrättas på arbetsstället i behövlig omfattning. Lag (2008:934).

Utdrag ur arbetsmiljöförordning (1977:1166)

Tillgängliga författningar

5 §

Arbetsgivaren skall se till att arbetsmiljölagen (1977:1160) och denna förordning finns tillgängliga för arbetstagarna. Detsamma gäller de författningar som har utfärdats med stöd av lagen eller förordningen och som avser arbetsgivarens verksamhet.

Att tänka på: (Arbetsmiljölagen & förordning)

I arbetsmiljölagen kallas ansvaret för att arbetsmiljön blir tillfredsställande för skyddsansvar.

Utmärkande för skyddsansvaret enligt 3 kap. är att de olika rollinnehavarnas ansvar inte utesluter varandra. Tvärtom är det normalt att det i varje situation finns flera ansvarssubjekt – **var och en med sitt ansvar**.

Arbetsgivaren har det mest omfattande ansvaret.

Förordning (1988:842) om ersättning och belöning åt den om hjälper polisen.

Sammanfattning av ovan förordning: §§ 1-9 rör sig om olika former av ersättningar.

1 § (Ersättning)

Om någon ingriper för att hjälpa polis eller ordningsvakt, kan denne få ersättning för skada som uppstår.

Ersättning kan även utgå om någon, innan polis eller ordningsvakt kommer till platsen, i nödvärn eller med laga rätt, påbörjat ett ingripande.

10 § (Belöning)

Den som vid ett ingripande som avses i 1 § har visat särskild rådighet kan belönas av staten. Detsamma gäller den som annars har visat särskild rådighet genom att avvärja fara för liv, hälsa eller värdefull egendom.

11 § (Belöning)

Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen ska, beroende på i vilken myndighets verksamhet frågan har uppkommit, pröva frågan om belöning.

14 § (Utbetalning)

Ersättningen eller belöningen betalas ut av den myndighet som först har beslutat i ärendet. F (2014:1140).

Offentlighets- och sekretesslag (2009:400)

Valda delar.

Obs! Av särskilt intresse för ordningsvakter är 30 kap. 21 § gällande möjligheten att förhindra eller avbryta av viss brottslighet. Se sidan 18 i utbildningshäftet "Juridik för Ordningsvakter".

Förundersökningar m.m.

Avdelning IV (Sekretess till skydd för allmänna intressen)

18 kap. (Sekretess till skydd främst för intresset av att förebygga eller beivra brott).

1 §

Sekretess gäller för uppgift som hänför sig till förundersökning i brottmål eller till angelägenhet som avser användning av tvångsmedel i sådant mål eller i annan verksamhet för att förebygga brott, om det kan antas att syftet med beslutade eller förutsedda åtgärder motverkas eller den framtida verksamheten skadas om uppgiften röjs.

Sekretess gäller, under motsvarande förutsättningar som anges i första stycket, för uppgift som hänför sig till

1. verksamhet som rör utredning i frågor om näringsförbud eller förbud att lämna juridiskt eller ekonomiskt biträde, eller
2. annan verksamhet än sådan som avses i 1 eller i första stycket som syftar till att förebygga, uppdaga, utreda eller beivra brott och som bedrivs av en åklagarmyndighet, Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Skatteverket, Tullverket eller Kustbevakningen.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst fyrtio år.
Lag (2016:1314).

Avdelning V. (Sekretess till skydd för uppgift om enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden).

35 kap. (Sekretess till skydd för enskilds verksamhet som syftar till att förebygga eller beivra brott, m.m.)

1 §

Sekretess gäller för uppgift om en enskilds personliga och ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till honom eller henne lider skada eller men och uppgiften förekommer i

1. utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål,
2. angelägenhet som avser användning av tvångsmedel i brottmål eller i annan verksamhet för att förebygga brott,
3. angelägenhet som avser säkerhetsprovning enligt säkerhetsskyddslagen (2018:585),

4. annan verksamhet som syftar till att förebygga, uppdaga, utreda eller beivra brott eller verkställa uppbröd och som bedrivs av en åklagarmyndighet, Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Skatteverket, Tullverket eller Kustbevakningen,
5. register som förs av Polismyndigheten enligt 5 kap. lagen (2018:1693) om polisens behandling av personuppgifter inom brottsdatalogens område eller som annars behandlas med stöd av de bestämmelserna, eller uppgifter som behandlas av Säkerhetspolisen eller Polismyndigheten med stöd av lagen (2019:1182) om Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter,
6. register som förs enligt lagen (1998:621) om misstankeregister,
7. register som förs av Skatteverket enligt lagen (2018:1696) om Skatteverkets behandling av personuppgifter inom brottsdatalogens område eller som annars behandlas där med stöd av samma lag,
8. särskilt ärenderegister över brottmål som förs av åklagarmyndighet, om uppgiften inte hänför sig till registrering som avses i 5 kap. 1 §, eller
9. register som förs av Tullverket enligt lagen (2018:1694) om Tullverkets behandling av personuppgifter inom brottsdatalogens område eller som annars behandlas där med stöd av samma lag.

Sekretessen enligt första stycket 2 gäller hos domstol i dess rättskipande eller rättsvårdande verksamhet endast om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till honom eller henne lider skada eller men om uppgiften röjs. Vid förhandling om användning av tvångsmedel gäller sekretess för uppgift om vem som är misstänkt endast om det kan antas att fara uppkommer för att den misstänkte eller någon närstående till honom eller henne utsätts för våld eller lider annat allvarligt men om uppgiften röjs.

Första stycket gäller inte om annat följer av 2, 6 eller 7 §. För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år. Lag (2019:1184).

Anmälningar m.m.

2 §

Sekretess gäller i verksamhet som avses i 1 § första stycket för uppgift i en anmälan eller utsaga av en enskild, i förhållande till den som anmälan eller utsagan avser, endast om det kan antas att fara uppkommer för att någon utsätts för våld eller lider annat allvarligt men om uppgiften röjs.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Gällande ordningsvakter och väktare (30 kap. Sekretess till skydd för enskild i verksamhet som avser tillsyn m.m. i fråga om näringslivet).

”Eftersom ordningsvakter inte är anställda av polismyndigheten så omfattas inte uppgifter om ordningsvaktens personliga förhållanden av den personaladministrativa sekretessen i 39 kap. OSL. Det finns dock en särskild bestämmelse för ordningsvakter i 30 kap. 21 § OSL”.
Saxat från Ordningsvakter och väktare samt annan bevakningspersonal.

30 kap. 21 §

Sekretess gäller för uppgift om en enskilts personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne utsätts för våld eller lider annat allvarligt men om uppgiften röjs och uppgiften förekommer i

1. ärende om förordnande av ordningsvakt och i förteckning som förs över tjänstetecken som tilldelats ordningsvakt, eller

2. ärende om godkännande av väktare och i register som förs över väktare.

Utöver vad som följer av första stycket gäller sekretess i ärende, förteckning eller register som avses där för uppgift om en enskilts personnummer, bostadsadress, hemtelefonnummer och för andra jämförbara uppgifter, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.”

Avdelning III (Allmänna bestämmelser om sekretess)

10 kap. (Undantagsbestämmelser)

19 § (Förhindrande eller avbrytande av vissa brott)

Sekretessen enligt 25 kap. 1 §, 2 § andra stycket och 3–5 §§ och 26 kap. 1, 3, 4 och 6 §§ hindrar inte att en uppgift lämnas till Polismyndigheten eller någon annan myndighet som ska ingripa mot brott, om uppgiften behövs för att förhindra ett förestående eller avbryta ett pågående brott som avses i

1. 4 eller 4 a § lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott, (rattfylleri)
2. 13 kap. 2 eller 3 § luftfartslagen (2010:500), (flygfylleri)
3. 30 § lagen (1990:1157) om säkerhet vid tunnelbana och spårväg, ("fylleri" gällande maskindrivet spårfordon på tunnelbana)
4. 20 kap. 4 eller 5 § sjölagen (1994:1009), eller (sjöfylleri)
5. 10 kap. 2 § järnvägslagen (2004:519). Lag (2014:633). ("fylleri" gällande maskindrivet spårfordon på järnväg).

OF, Ordningsvaksförordning (1980:589)

Förordnande av ordningsvakter m.m.

1 §

En ansökan om att bli förordnad till ordningsvakt ska vara skriftlig och innehålla följande uppgifter:

1. Sökandens namn, personnummer och hemortsadress.
2. Den verksamhet som ansökan gäller.
3. Det eller de tjänstgöringsområden eller tjänstgöringsställen som ansökan avser. Om ansökan gäller förordnande med stöd av 3 § lagen (1980:578) om ordningsvakter, ska uppgift om tjänstgöringsställe alltid lämnas.
4. Tidpunkt för genomgången eller planerad utbildning för ordningsvakter och vem som anordnat eller anordnar utbildningen.
5. Vad sökanden i övrigt vill åberopa för att visa att han eller hon uppfyller de kvalifikationskrav som anges i 4 § lagen om ordningsvakter.

Om sökanden är anställd i eller har sökt anställning hos ett auktoriserat bevakningsföretag, ska det framgå av ansökan.

Ansökan ska ges in till Polismyndigheten. Förordning (2014:1132).

2 §

Om den som förordnas till ordningsvakt är anställd i eller har sökt anställning hos ett auktoriserat bevakningsföretag, ska Polismyndigheten sända en kopia av förordnandet till den länsstyrelse som enligt 8 § lagen (1974:191) om bevakningsföretag utövar tillsyn över företaget.

Första stycket gäller också vid beslut om återkallelse av ett förordnande. Förordning (2014:1132).

3 §

Om ett förordnande att vara ordningsvakt återkallas, är ordningsvakten skyldig att omedelbart överlämna beviset om förordnandet till Polismyndigheten eller till en polisman. Detsamma gäller om en ordningsvakt avstängs från tjänstgöring. I det sistnämnda fallet ska ordningsvakten återfå beviset, om avstängningen upphör utan att förordnandet återkallas. F (2014:1132).

Vissa särskilda åligganden för ordningsvakter

4 §

Får en ordningsvakt kännedom om ett brott som hör under allmänt åtal skall han lämna rapport om det till en polisman så snart det kan ske.

5 §

Skadas någon till följd av en ordningsvakts ingripande och är skadan inte obetydlig, skall ordningsvakten, efter att ha sört för att den skadade får den vård som behövs, snarast anmäla det inträffade till en polisman.

Utbildning och utrustning (Rubriken införd g. F 1999:331.)

6 §

Utbildningen för ordningsvakter ska utformas så att eleverna ges de kunskaper och färdigheter som krävs för tjänstgöringen. Utbildningen ska utformas med särskilt beaktande av en ordningsvakts behov av yrkesetiska principer och teoretiska och praktiska kunskaper. Grundutbildningen ska omfatta minst 60 timmar. Polismyndigheten får meddela föreskrifter om utbildningens utformning och genomförande. För dem som gått igenom väktar- eller skyddsvaktsutbildning får Polismyndigheten föreskriva en kortare utbildningstid än vad som anges i första stycket. (Polismyndighet får föreskriva kortare tid än vad som anges)

Utbildning av ordningsvakter får bedrivas av Polismyndigheten eller, om det finns särskilda skäl, av någon som har fått tillstånd av Polismyndigheten. Tillstånd får endast ges till den som har tillräcklig kompetens och lämplig organisation för att kunna genomföra utbildningen på ett sakkunnigt och omdömesgillt sätt. Förordning (2014:1132).

(Här har vi haft några företag som hjälpt till att genomföra grundutbildningar för ordningsvakter under perioden 2015 till 2020).

7 §

Polismyndigheten får återkalla ett tillstånd att bedriva utbildning om förutsättningarna för tillståndet inte längre är uppfyllda eller om det finns andra särskilda skäl. Förordning (2014:1132).

8 §

Polismyndigheten får ta ut en avgift för utbildning av ordningsvakter som genomförs av myndigheten. Myndigheten bestämmer avgiftens storlek och får disponera avgiftsintäkterna. Förordning (2014:1132).

9 §

En ordningsvakt ska bära klädsel eller tjänstetecken som gör att det klart framgår att personen tjänstgör som ordningsvakt, utan att det uppstår risk för förväxling med polisman.

Polismyndigheten får meddela föreskrifter om ordningsvakternas utrustning. Förordning (2014:1132).

Verkställighetsföreskrifter

10 §

Polismyndigheten får meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för verkställighet av lagen (1980:578) om ordningsvakter och denna förordning. Förordning (2014:1132).

Avgifter

11 §

Avgift tas ut för prövning av ansökan enligt 1 §. För ansökningsavgiftens storlek m.m. gäller bestämmelserna i 9–14 §§ avgiftsförordningen (1992:191), varvid avgiftsklass 2 tillämpas. Förordning (1999:331).

Överklagande

12 §

I 40 § förvaltningslagen (2017:900) finns bestämmelser om överklagande till allmän förvaltningsdomstol. Förordning (2018:941).

Att tänka på: (OF)

Ordningsvaktsförordningen handlar om uppgifter till ansökan av förordnande, vissa åligganden för ordningsvakter, utbildning och utrustning, återkallelse av förordnande och avgifter.

Några viktiga paragrafer är:

3 §. Vid avstängning/återkallelse är ordningsvakten skyldig att omedelbart lämna in förordnandet till polismyndigheten. Görs inte detta kan anmälan om olovligt förfogande komma att upprättas.

4 § Särskild rapporteringsplikt. Om en ordningsvakt får kännedom om ett brott som faller under allmänt åtal ska ordningsvakten lämna rapport om det till polisman så snart det kan ske. De flesta brott faller in under allmänt åtal.

5 § Om någon skadas på grund av en ordningsvakts ingripande ska först vård ombesörjas för den skadade, sedan ska händelsen snarast rapporteras till polisen.

FAP 670-1, Polismyndighetens föreskrifter och allmänna råd om ordningsvakter.

Valda delar

1 kap. Författningsbestämmelser

1 §

Bestämmelser om ordningsvakter finns i

- lagen (1980:578) om ordningsvakter, (LOV:en)
- ordningsvaktsförordningen (1980:589), (OF)
- polislagen (1984:387), (PL)ordningslagen (1993:1617), (OL)
- lagen (1981:1064) om säkerhetskontroll i domstol,
- lagen (2010:294) om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i kommuner och landsting,
- offentlighets- och sekretesslagen (2009:400),
- lagen (1976:511) om omhändertagande av berusade personer m.m. (LOB)
- lagen (1958:205) om förverkande av alkoholhaltiga drycker, och
- förordningen (1988:842) om ersättning och belöning åt den som hjälper polisen.

2 §

Vid Polisregion (**PR**) och nationella operativa avdelningen (**NOA**), rättsavdelningen (**RA**) och HR-avdelningen (**HR**) ska det finnas en medarbetare med uppgift att vara ordningsvaktsansvarig.

Vid polisområde (**PO**), rättsenhet och kompetenscentrum ska det finnas en medarbetare med uppgift att vara ordningsvaktssamordnare.

Vid lokalpolisområde (**LPO**) ska det finnas minst en person med uppgift att vara kontaktpolis.

2 kap. Ansökan om förordnande och utbildning till ordningsvakt

1 §

Ansökan om förordnande och utbildning till ordningsvakt ska göras på Polismyndighetens formulär Ansökan till utbildning/förordnande till ordningsvakt.

Formuläret ska finnas på www.polisen.se.

2 §

Vid urvalet av sökanden ska, förutom kraven på laglydnad och lämplighet enligt 3 kap. denna föreskrift, hänsyn endast tas till sakliga grunder såsom den sökandes skicklighet.

3 §

Om en sökande som uppfyller kraven enligt 2 kap. 2 § på grund av konkurrens inte kan beredas en utbildningsplats ska ansökan gälla fortsatt för kommande utbildningstillfällen i ett år från det datum den lämnades in.

3 kap. Laglydnads- och lämplighetsprövning

1 §

Av 4 § lagen (1980:578) om ordningsvakter (LOV) följer att endast den får förordnas till ordningsvakt som fyllt 20 år och med hänsyn till laglydnad och övriga omständigheter är lämplig för uppdraget.

Prövningen enligt 4 § lagen om ordningsvakter ska bl.a. ske genom att uppgifter hämtas in från de register som förs med stöd av lagen (1998:620) om belastningsregister och lagen (1998:621) om misstankeregister. Utöver registerkontroll ska Polismyndigheten i sin bedömning även ta hänsyn till övriga tillgängliga uppgifter för att bedöma den sökandes lämplighet för uppdraget.

Laglydnadsprövning

2 §

Beslut om avslag på en ansökan med anledning av bristande laglydnad ska grunda sig på en lagakraftvunnen dom, ett godkänt strafföreläggande, ett godkänt föreläggande om ordningsbot eller ett beslut om åtalsunderlåtelse enligt 20 kap. rättegångsbalken eller motsvarande bestämmelse i annan författning.

Allmänna råd (Laglydnadsprövning)

Vid bedömningen av laglydnaden bör Polismyndigheten ta hänsyn till brottets straffvärde, omständigheterna vid brottet och den tid som har förflutit från det att brottet begicks.

Polismyndigheten bör som huvudregel ta hänsyn endast till brott som inträffat inom de senaste fem åren. Denna period kan dock såväl förlängas eller förkortas med hänsyn till brottets svårighetsgrad och omständigheterna i det enskilda fallet.

Om en sökande begått brott med fängelse i straffskalan bör Polismyndigheten, med hänsyn till brottets karaktär och omständigheterna

vid brottet, överväga att avslå ansökan. Exempel på brott där huvudregeln är att ansökan avslås är uppsåtliga brott mot liv och hälsa, frihet och frid, tillgreppsbrott, vapen-, narkotika- och dopningsbrott, smuggling, brott mot tystnadsplikt och mutbrott.

En ansökan bör även avslås när det är fråga om flera mindre allvarliga brott eller förseelser som inte medfört svårare påföljd än böter, men som sammantaget tyder på bristande respekt för gällande författningar.

Lämplighetsprövning

3 §

Beslut om avslag på en ansökan med anledning av bristande lämplighet ska grunda sig på

1. skäligen misstanke om brott,
2. omhändertagande enligt lag,
3. att sökanden inte har de kunskaper i svenska språket som krävs enligt 3 kap. 4 §,
4. att sökanden inte har den fysik som krävs enligt 3 kap. 5 §§,
5. att sökanden inte bedömts som lämplig avseende personliga egenskaper och mognad,
6. att sökanden inte genomgått föreskriven utbildning med godkänt resultat, eller
7. någon annan omständighet som har betydelse vid bedömningen av om sökanden kommer att kunna utföra arbetsuppgifterna på ett godtagbart sätt.

Allmänna råd (Lämplighetsprövning)

Ansökan bör avslås med hänvisning till bristande lämplighet om en person är skäligen misstänkt för brott som normalt leder till att ansökan avslås på grund av bristande laglydnad enligt 3 kap. 2 §.

Andra omständigheter som bör leda till att ansökan avslås på grund av bristande lämplighet är att sökanden vid upprepade tillfällen har varit föremål för ingripande med stöd av lagen (1976:511) om omhändertagande av berusade personer m.m. eller 13 § polislagen (1984:387).

En ansökan bör avslås även när det är fråga om sådana upprepade beteenden eller vid enstaka tillfälle av mer allvarligt slag som visserligen inte har föranlett några ingripanden, men som ändå tyder på att personen är olämplig för arbetsuppgiften. Exempel på annan omständighet som kan innebära att sökanden bedöms som olämplig är att personen lider av en psykisk störning, missbrukar narkotika eller andra droger.

Skäl för avslag kan även vara fråga om att Polismyndigheten fått kännedom om uppgifter eller andra omständigheter som tyder på att sökanden inte är lämplig att förordnas som ordningsvakt.

4 §

För att bedömas som lämplig avseende kunskaper i svenska språket ska sökanden i tal och skrift kunna redogöra för juridiska och andra överväganden som föregått ett ingripande.

Det fordras vidare att sökanden har så god kännedom om svenska förhållanden att han eller hon har goda förutsättningar att kunna utföra sitt uppdrag som ordningsvakt på ett rättssäkert och tillfredsställande sätt.

5 §

För att bedömas som lämplig ska den sökande ha sådan fysik som ordningsvaktsarbetet ställer krav på.

Den som provas för första gången bör anses vara lämplig om han eller hon vid prov som anordnats av Polismyndigheten kan

- springa 2 000 meter på högst 12 minuter och
- lyfta och i minst 15 meter dra en docka som väger 77 kg eller motsvarande belastning.

6 §

För att bedömas som lämplig avseende personliga egenskaper och mognad ska sökanden genomgå en intervju i syfte att bedöma om han eller hon kan antas komma att utöva myndighet vid tjänstgöring som ordningsvakt på ett sätt som är förenligt med uppdraget som ordningsvakt.

7 §

Polismyndigheten ska under grundutbildning och fortbildning fortlöpande pröva den sökandes lämplighet för uppdraget såsom omdömesgillhet, språkkunskaper och fysisk förmåga.

4 kap. Utbildning

1 §

Polismyndigheten fastställer årligen i särskilda beslut de avgifter som får tas ut för grundutbildningen och fortbildningen. I utbildningsbilagorna till denna föreskrift utgör en lektionstimme 45 minuter.

Grundutbildning

2 §

Grundutbildning för ordningsvakt ska ha det innehåll som anges i bilaga 1, FAP 670-1.

3 § Om en sökande har genomgått föreskriven väktar- eller skyddsvaktsutbildning med godkänt resultat inom den senaste treårsperioden får de utbildningsmoment som innebär en upprepning av redan inhämtade kunskaper undantas från grundutbildningen för ordningsvakter.

Allmänna råd

Utbildningsmoment bör inte undantas om det riskerar att försämra Polismyndighetens pedagogiska koncept.

Fortbildning

4 §

Ordningsvakt ska genomgå fortbildning för att på nytt kunna förordnas till ordningsvakt.

Polismyndigheten ska anordna fortbildning för ordningsvakter i den utsträckning som behövs för att en ordningsvakt utan verksamhetsuppehåll ska kunna få ett nytt förordnande. Fortbildningen ska omfatta minst 20 lektionstimmar, innehålla en repetition av grundutbildningen och avslutas med ett kunskapsprov.

Allmänna råd

Fortbildning bör ske tidigast sex månader innan ett förordnande upphör att gälla.

Särskild utbildning

5 §

Endast den som inom de tre senaste åren med godkänt resultat har genomgått grundutbildning eller fortbildning för ordningsvakt får ges tillträde till utbildning för säkerhetskontroll enligt bilaga 2, FAP 670-1.

6 §

Endast den som inom de tre senaste åren med godkänt resultat har genomgått grundutbildning eller fortbildning för ordningsvakt får ges tillträde till utbildning i ordningshållning på arena enligt bilaga 3, FAP 670-1.

5 kap. Förordnande

1 §

Endast den får förordnas som ordningsvakt som

- godkänts avseende laglydnad och lämplighet enligt 4 § lagen (1980:578) om ordningsvakter och 3 kap. denna föreskrift, samt med godkänt resultat som inte är äldre än ett år genomgått grundutbildning för ordningsvakt enligt bilaga 1 eller
- genomgått fortbildning enligt 4 kap. 4 § avseende den som på nytt ska förordnas.

Har mer än fem år förflutit sedan en ordningsvakt med godkänt resultat avslutade en grundutbildning eller fortbildning ska en ny grundutbildning genomföras innan ett nytt förordnande får utfärdas. ("fem-års regeln").

2 §

Endast den får förordnas för säkerhetskontroll enligt 2 a och 2 b §§ lagen (1980:578) om ordningsvakter som

- med godkänt resultat inom de tre senaste åren har genomgått grundutbildning eller fortbildning för ordningsvakter och
- med godkänt resultat har genomgått särskild utbildning enligt bilaga 2 (FAP 670-1).

Nu innefattas även § 2 c. (Trädde i kraft 1 mars 2021, se sidan 10 i häftet "JfO").

3 §

Endast den får utföra ordningsvaktsarbete vid idrottsevenemang som av Polismyndigheten bedömts vara av högriskkaraktär som

- är förordnad enligt 2 § lagen (1980:578) om ordningsvakter och
- med godkänt resultat har genomgått särskild utbildning enligt bilaga 3 (FAP 670-1). (Arenautbildning)

6 kap. Förordnandeområde

Förordnandeområde enligt 2 § lagen (1980:578) om ordningsvakter

Allmänna råd

Ett förordnande enligt 2 § lagen (1980:578) om ordningsvakter bör utöver objektet även anses omfatta t.ex. ingångar till lokalen, infarter till området och särskilt upplåtna parkeringsplatser.

Ett sådant förordnandeområde enligt 2 § lagen om ordningsvakter kan även vara flexibelt och utökas om ordningsstörning uppstår i anslutning till området och har en tydlig anknytning till aktiviteterna som bevakas. Som exempel på detta kan nämnas bråk som uppstår mellan restauranggäster på andra sidan gatan utanför restaurangen. Detsamma gäller om det uppstår en ordningsstörning i slutet av en längre kö till objektet.

Om Polismyndigheten med stöd av 2 kap. 16 § ordningslagen (1993:1617) meddelat villkor om att en arrangör är skyldig att anlita ordningsvakter vid marknader eller liknande bör Polismyndigheten vid behov ange områdets avgränsningar i form av en karta.

Förordnandeområde enligt 2 a, 2 b eller 2 c §§ lagen (1980:578) om ordningsvakter

Allmänna råd

2 a §, Omfattningen av ett förordnande enligt 2 a § lagen (1980:578) om ordningsvakter bestäms av domstolens beslut om säkerhetskontroll enligt lagen (1981:1064) om säkerhetskontroll i domstol.

2 b §, Omfattningen av ett förordnande enligt 2 b § lagen om ordningsvakter bestäms av ordförandes i kommuner och landstings beslut om säkerhetskontroll enligt lagen (2010:294) om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i kommuner och landsting.

2 c §, Sedan 1 mars 2021 får ordningsvakter förordnas att tjänstgöra vid säkerhetskontroll enligt lagen (2021:77) om säkerhetskontroll på frivårdskontor. *Lag (2021:78).*

Förordnande enligt 3 § lagen (1980:578) om ordningsvakter (LOV, § 3-område)

Allmänna råd

Innan Polismyndigheten beslutar om ett förordnande med stöd av 3 § lagen (1980:578) om ordningsvakter bör följande frågor besvaras med ja.

- Finns det ett särskilt behov av ordningshållning på platsen? För att ett särskilt behov ska föreligga krävs att platsen är utsatt för ordningsstörningar eller på goda grunder kan antas komma att utsättas för sådana. Som underlag för denna bedömning kan läggas observationer, brottsstatistik, erfarenhet av brottslighet eller andra

ordningsstörningar vid liknande platser, antalet omhändertagna personer, trygghetsmätningar m.m.

- Är det av väsentlig betydelse från allmän synpunkt med ordningshållning på platsen? Polismyndigheten kan här beakta de berättigade krav som allmänheten, kommuner och enskilda har på att allmän ordning upprätthålls.
- Är den ordningshållning som bör utföras på platsen av sådan art att det krävs personal med särskilda befogenheter?
- Är det svårt för polismyndigheten att avdela det antal poliser som krävs för att upprätthålla allmän ordning på platsen utan att det får negativa konsekvenser för utförandet av andra mer prioriterade polisuppgifter?

Innan ett beslut enligt 3 § lagen om ordningsvakter bör hänsyn tas till den övergripande lägesbild som finns vid berört lokalpolisområde (LPO) avseende vilka planer, åtgärder och metoder som tagits fram för att möta bl.a. ordningsstörningar i aktuellt område.

Berört LPO bör därför beredas möjlighet att delta i beredning av ärende som gäller tillstånd enligt 3 § lagen om ordningsvakter inom det egna geografiska ansvarsområdet samt underrättas när tillstånd medgivits. Detta i syfte att säkerställa att användandet av ordningsvakter blir en effektiv resurs i att stödja det arbetet, samt verka för att berörda ordningsvakter kan arbeta i nära samverkan med Polismyndigheten och i enlighet med de metoder som polisen ser som framgångsfaktorer.

7 kap. Ordningsvakts åligganden

Uppträdande

1 §

En ordningsvakt ska i sitt arbete uppträda på ett sätt som inger förtroende och aktning. Han eller hon ska uppträda hövligt, hänsynsfullt och med fasthet samt iaktta självbehärskning och undvika vad som kan uppfattas som utslag av ovänlighet eller småaktighet.

Sidouppgifter

2 §

En ordningsvakt får utföra andra uppgifter än ordningshållning endast om sidouppgiften inte innebär att uppdraget att upprätthålla allmän ordning försummas.

Allmänna råd (Sidouppgifter från föregående sida)

Vad som sägs i 7 kap. 1–2 §§ hindrar inte att en ordningsvakt exempelvis frågar den som avser att besöka en restaurang om han eller hon har legitimation i syfte att kontrollera ålder.

Däremot bör en ordningsvakt med hänsyn till 7 kap. 1–2 §§ inte få servera alkohol eller godtyckligt selektera besökare.

Anmodan**3 §**

Ordningsvakt ska på begäran visa upp sitt bevis om förordnande för envar. Bevis om förordnande behöver inte visas upp om begäran uppenbarligen framställs i trakasserings syfte eller om begäran inte föranleds av ordningsvaktens utförande av bevakningsuppdraget. Identitetshandling och bevis om förordnande ska på begäran visas upp för polis och myndighet som utför tillsyn av tjänstgöringsstället.

Allmänna råd

Ordningsvakt behöver inte ange eller visa sitt personnummer i samband med att förordnandet som ordningsvakt visas upp för allmänheten.

Polismans ledning**4 §**

Av 6 § andra meningen lagen (1980:578) om ordningsvakter följer att en ordningsvakt är skyldig att lyda en order som en polis meddelar i tjänsten.

Allmänna råd

Skyldigheten enligt 6 § lagen om ordningsvakter innebär inte att en ordningsvakt får beordras att utföra ordningshållning på en plats som inte omfattas av hans eller hennes förordnande. Om behov av ordningshållning uppstår utanför förordnandeområdet bör Polismyndigheten på eget initiativ fatta beslut enligt 3 § lagen om ordningsvakter.

5 §

Ordningsvakt ska anmäla tjänstgöring till Polismyndigheten i förväg.

Befogenheter

6 §

Bestämmelser om en ordningsvaks befogenheter att använda tvångsmedel och våld finns i

- 24 kap. 7 § och 27 kap. 4 § rättegångsbalken,
- 24 kap. 1, 2 och 5 §§ brottsbalken,
- 35 § lagen (1964:167) om unga lagöverträdare,
- 2 § tredje stycket 3 lagen (1958:205) om förverkande av alkoholhaltiga drycker,
- 1 och 10 §§ lagen (1976:511) om omhändertagande av berusade personer m.m.,
- 10 § 2 och 4, 10 a, 13, 19 och 29 §§ polislagen (1984:387), och
- 4 kap. 9 § ordningslagen (1993:1617).

Avrapportering

7 §

Vid fullgörande av rapporteringsskyldigheten enligt 7 § lagen (1980:578) om ordningsvakter ska en ordningsvakt skriftligen dokumentera bl.a. när han eller hon har

- gripit med stöd av 24 kap. 7 § rättegångsbalken,
- gripit med stöd av 35 § lagen (1964:167) om unga lagöverträdare,
- avvisat, avlägsnat eller omhändertagit med stöd av 13 § polislagen (1984:387),
- omhändertagit enligt lagen (1976:511) om omhändertagande av berusade personer m.m.,
- avvisat eller avlägsnat enligt 4 kap. 9 § ordningslagen (1993:1617),
- genomfört kroppsvisitation enligt 19 § första stycket 1 polislagen (1984:387),
- genomfört kroppsvisitation enligt lagen (1981:1064) om säkerhetskontroll i domstol,
- genomfört kroppsvisitation enligt lagen (2010:294) om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i kommuner och landsting,
- tagit gods i beslag enligt 27 kap. 4 § rättegångsbalken,
- tagit alkoholhaltiga drycker i beslag enligt 2 § tredje stycket 3 lagen (1958:205) om förverkande av alkoholhaltiga drycker m.m. eller
- använt handfängsel enligt 29 § tredje stycket polislagen (1984:387).

Rapporteringskyldigheten enligt första stycket ska innehålla uppgifter om

- vem som har fattat beslutet om ingripandet,
- grunden för beslutet och tidpunkten när det har fattats,
- vem eller vilka som har deltagit i ingripandet,
- beslagtaget gods, vem eller vilka som ingripandet har riktat sig mot,
- tidpunkten för ingripandet, och
- vad som i övrigt har förekommit vid ingripandet samt,
- andra omständigheter under uppdraget som bör komma till Polismyndighetens kännedom.

Allmänna råd

Rapportering bör fullgöras på formulär Rapport ordningsvakt (PM 692.3 Ver.2017-01-12/3). Avrapportering får även ske på annat webbformulär som Polismyndigheten tillhandahåller via www.polisen.se eller på annat sätt anvisar.

8 § Av 24 kap. 7 § rättegångsbalken, 29 § polislagen (1984:387) och 10 § lagen (1976:511) om omhändertagande av berusade personer m.m. följer att en ordningsvakt som gripit eller omhändertagit en person skyndsamt ska överlämna denne till polisen.

Om en ordningsvakt gripit eller omhändertagit en person och därefter frigivit honom eller henne utan att ha kontaktat Polismyndigheten ska utöver vad som anges i 7 § denna föreskrift även redogöras för vilka överväganden som föregått frigivandet och varför polisen inte kontaktats.

8 kap. Tillsyn, avstängning och återkallelse m.m.

1 §

Polismyndigheten ska löpande pröva en ordningsvakts lämplighet för uppdraget genom inre och yttre tillsyn.

Den inre tillsynen ska ske genom att uppgifter minst en gång per år hämtas in från de register som förs med stöd av lagen (1998:620) om belastningsregister och lagen (1998:621) om misstankeregister. Den inre tillsynen bör även omfatta kontroll av att de rapporter som ordningsvakt enligt 7 kap. 7 § denna föreskrift ska ge in till Polismyndigheten håller tillräckligt hög kvalitet.

Den yttre tillsynen ska bl.a. ske genom besök på de platser i polisregionen där ordningsvakter tjänstgör. Den yttre tillsynen ska främst tillse att ordningsvakts uppträdande, eventuella sidouppdrag, våldsanvändning mm.

är förenligt med vad som föreskrivs av 7 kap. 1–3 §§ samt att uniform och utrustning bärs i enlighet med 9 kap, och bilaga 4 (FAP 670-1).

2 §

Bestämmelser om avstängning och återkallelse av förordnande finns i 9 § lagen (1980:578) om ordningsvakter.

Allmänna råd

Vid fråga om avstängning enligt 9 § lagen (1980:578) om ordningsvakter då ordningsvakt är skäligen misstänkt för sådana brott som exemplifieras i allmänna råd under 3 kap. 2 § denna föreskrift bör, även om en laga kraftvunnen dom inte föreligger, avstängning av ordningsvakt ske med hänvisning till bristande lämplighet.

Återkallelse eller avstängning kan dessutom ske när särskilda skäl finns. Sådana skäl kan vara att ordningsvakten utan giltig anledning vägrat att åta sig uppdrag för Polismyndigheten, vägrat lyda order från polis, på annat sätt uppenbart åsidosatt sina åligganden enligt denna eller andra författningar eller brister i skicklighet.

Särskilt skäl för återkallelse kan också vara att de förutsättningar som föranlett ett beslut om förordnande enligt 3 § lagen om ordningsvakter inte längre föreligger.

9 kap. Uniformering och utrustning m.m.

1 §

En ordningsvakt ska bära den uniform som föreskrivs enligt bilaga 4, FAP 670-1.

2 §

En ordningsvakt ska vara utrustad med handfängsel och batong.

3 §

Handfängsel ska vara av metall av den typ som Polismyndigheterna tilldelar poliser.

Under ledning av och i samverkan med polis får dock ordningsvakt använda andra typer av handfängsel om dessa tilldelats av polisen vid särskilda insatser.

Allmänna råd

Med särskilda insatser avses exempelvis att Polismyndigheten bedömt att en högre risk föreligger vid ett evenemang där ordningsvakter samverkar med polisen.

4 §

En ordningsvakt får endast bära och använda sådan batong som uppfyller kraven i bilaga 5, FAP 670-1.

5 §

Polismyndigheten får fatta ett särskilt beslut att medge en ordningsvakt rätt att under viss tid och för ett specifikt uppdrag använda hund i arbetet om

- det finns särskilda skäl och
- han eller hon med godkänt resultat har genomgått sådan hundförarutbildning som föreskrivs i Polismyndighetens föreskrifter och allmänna råd (PMFS 2017:10) om bevakningsföretag och bevakningspersonal, FAP 573-1 samt att
- hunden och ekipaget har prövats och godkänts i den ordning som anges i nämnda föreskrifter och allmänna råd.

6 §

Polismyndigheten får fatta ett särskilt beslut att medge en ordningsvakt rätt att under viss tid och för ett specifikt uppdrag bära skjutvapen i arbetet om

- det finns synnerliga skäl och
- han eller hon med godkänt resultat har genomgått sådan utbildning i hantering av skjutvapen som anges i Polismyndighetens föreskrifter och allmänna råd (PMFS 2017:10) om bevakningsföretag och bevakningspersonal, FAP 573-1.

Särskilda regler om skjutvapen

7 §

En ordningsvakt får endast bära och använda enhandsvapen som inte är helautomatiskt med en kaliber på högst 9 mm. Ammunitionen ska vara av den typ som polisen får använda i sina tilldelade enhandsvapen.

8 §

Den som tilldelats skjutvapen ska ges regelbundna tillfällen till träning i vapenhantering. Kompetensskjutning ska genomföras årligen och får genomföras i bevakningsföretaget regi eller motsvarande om den leds av en person med behörighet att vara instruktör i utbildningsföretag avseende hantering av skjutvapen för ordningsvakt eller skyddsvakt.

9 §

En ordningsvakt som avlossat skott med avsikt eller våda eller riktat vapnet mot någon person ska omedelbart rapportera detta till Polismyndigheten och i förekommande fall till bevakningsföretagets vapenansvarige eller till föreståndaren. Är ordningsvakten inte anställd av ett bevakningsföretag ska rapporten lämnas till motsvarande funktion hos arbetsgivaren. Den vapenansvarige ska, med eget yttrande över situationen, skyndsamt lämna rapporten vidare till Polismyndigheten. Vid träning eller utbildning i handhavande av skjutvapen ska istället instruktör lämna rapport till Polismyndigheten samt det företag ordningsvakten är anställd hos om det framstår som olämpligt att ordningsvakten ska bära skjutvapen.

10 §

Omständigheterna vid ingripandet, anledningen till att våldsanvändning var nödvändig och skälen till att skjutvapen användes m.m. ska, oavsett annan dokumentation i ärendet, dokumenteras utförligt.

11 §

En ordningsvakt får inte använda andra hjälpmedel avsedda för våldsanvändning än dem som nämns i 2–6 §§.

12 §

Ordningsvakt får bära skyddshjälm efter beslut av Polismyndighet eller när förhållandena så kräver. Hjälmens ska vara blå och av den typ som Polismyndigheten tilldelar poliser.

13 §

Varje Polisregion ska utöva tillsyn av att rätt uniform och utrustning används.

10 kap. Undantag

1 §

Polismyndigheten får, om särskilda skäl finns, efter ansökan medge undantag från bestämmelserna i denna föreskrift.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

1. Denna föreskrift träder ikraft den 1 februari 2018 då Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ordningsvakter (RPSFS 2012:17, FAP 692-1), ska upphöra att gälla.

På Polismyndighetens vägnar
DAN ELIASSON

Lars Sjöberg
(Rättsavdelningen)

FAP 670-2, Polismyndighetens föreskrifter och allmänna råd om fortbildning av ordningsvakter med anledning av sjukdomen covid-19;

Beslutades den 11 december 2020.

Polismyndigheten föreskriver följande med stöd av 6 och 10 §§ ordningsvaktsför-ordningen (1980:589) och beslutar följande allmänna råd.

Tillämpningsområde

1§

Dessa föreskrifter innehåller bestämmelser om fortbildning av ordningsvakter. Bestämmelserna ska med anledning av sjukdomen covid-19 under viss tid komplettera Polismyndighetens föreskrifter och allmänna råd (PMFS 2017:12), FAP 670-1 om ordningsvakter.

Fortbildning av ordningsvakter

2§

I stället för vad som gäller enligt 4 kap. 4 § andra stycket i Polismyndighetens föreskrifter och allmänna råd (PMFS 2017:12), FAP 670-1 om ordningsvakter ska Polismyndigheten senast vid årsskiftet 2021/2022 anordna fortbildning för ordningsvakter.

3§

Utan hinder av 4 kap. 4 § första stycket och 5 kap. 1 § första stycket andra strecksatsen och andra stycket i Polismyndighetens föreskrifter och allmänna råd (PMFS 2017:12), FAP 670-1 om ordningsvakter ska följande gälla.

1. Den som har förordnats som ordningsvakt för tre år och vars förordnande upphör att gälla under perioden 1 januari 2021 till och med 31 december 2023 får förordnas på nytt utan att genomgå fortbildning. Ett sådant förordnande får meddelas för högst ett år i taget och maximalt två gånger.
2. Den som har förordnats som ordningsvakt för ett år och vars förordnande upphör att gälla under perioden 1 januari 2021 till och med 31 december 2021 får förordnas på nytt utan att genomgå fortbildning. Ett sådant förordnande får meddelas för högst ett år och maximalt en gång.

Godkännande avseende kraven på laglydnad och lämplighet som framgår av 4 § lagen (1980:578) om ordningsvakter gäller fortfarande.

Allmänna råd

Fortbildning bör ske tidigast sex månader innan ett förordnande upphör att gälla.

4§

För en person som senast avslutade en grundutbildning eller fortbildning under perioden 1 januari 2016 till och med 31 december 2016 ska, i stället för vad som gäller enligt 5 kap. 1 § andra stycket Polismyndighetens föreskrifter och allmänna råd (PMFS 2017:12), FAP 670-1 om ordningsvakter följande gälla. Har mer än sex år förflutit sedan en ordningsvakt med godkänt resultat avslutade en grundutbildning eller fortbildning ska en ny grundutbildning genomföras innan ett nytt förordnande får utfärdas.

5§

Utan hinder av 4 kap. 4 § första stycket och 5 kap. 2 § första strecksatsen Polismyndighetens föreskrifter och allmänna råd (PMFS 2017:12), FAP 670-1 om ordningsvakter ska följande gälla.

1. Den som har förordnats för säkerhetskontroll enligt 2 a eller 2 b §§ lagen (1980:578) om ordningsvakter för tre år och vars förordnande upphör att gälla under perioden 1 januari 2021 till och med 31 december 2023 får förordnas på nytt utan att genomgå fortbildning. Ett sådant förordnande får meddelas för högst ett år och maximalt två gånger.
2. Den som har förordnats för säkerhetskontroll enligt 2 a eller 2 b §§ lagen (1980:578) om ordningsvakter för ett år och vars förordnande upphör att gälla under perioden 1 januari 2021 till och med 31 december 2021 får förordnas på nytt utan att genomgå fortbildning. Ett sådant förordnande får meddelas för högst ett år och maximalt en gång.

Dessa föreskrifter och allmänna råd träder i kraft den 1 januari 2021 och upphör att gälla den 31 december 2026.

På Polismyndighetens vägnar

ANDERS THORNBERG

Linda Alén
(Rättsavdelningen)

ORDNINGSVAKTENS BEFOGENHETER

Ordningsvaktens rätt att använda våld vid tjänsteutövning.

Polis och ordningsvakter hör till några grupper som både har befogenhet och, i vissa fall, skyldighet att bruka våld. För att sådant våld ska få användas måste det finnas stöd för detta i lag. Som exempel kan nämnas laga befogenhetsvåld i polislagen (PL). Skyldigheten att använda våld kan t.ex. bestå i att en ordningsvakt hjälper polisen med ett ingripande, eller då en ordningsvakt ska ta ifrån en person alkohol enligt 8 § LOB.

Allmänt gäller att våld får användas bara när det behövs, d.v.s. när andra medel är otillräckliga för att ordningsvakten ska kunna utföra den tjänsteuppgift det är fråga om och våldsanvändningen kan väntas leda till det avsedda resultatet.

Vidare får våld överhuvudtaget inte tillgripas om den aktuella tjänsteuppgiften inte har sådan betydelse att det framstår som rimligt att den genomförs med fysiskt tvång. Vid våldsanvändning ska onödigt kraftutveckling undvikas. Slag mot ömtåliga delar av kroppen får som regel anses otillåtna. Vid bedömning i efterhand måste man dock se till situationen som helhet.

Laglydnads- och lämplighetsprövning

Används mer våld än vad som behövdes kan ordningsvakten riskera att åtalas för t.ex. misshandel, tjänstefel. Är man misstänkt för brott eller åtalas och döms för brott, kan ordningsvakten stängas av under utredningens gång samt slutligen få förordnandet återkallat, se LOV 4, 9 §§ samt 5 och 8 kap. FAP 670-1. Polisman kan även vid fara i dröjsmål på plats stänga av en ordningsvakt, t.ex. om ordningsvakten är påverkad eller inte rättar sig efter en order (t.ex. inte åtgärdar brister i uniform vid en tillsyn Polismyndigheten rekommenderar att en lämplig tid för rättelse är 30–60 minuter).

För ordningsvakter finns bestämmelse om våldsanvändning i:

- Rättegångsbalken, 24 kap. 7 § (s.k. envarsgripande).
- Brottsbalken, 24 kap. 1, 2, 4, 5 §§ (nödvarn, laga befogenhet, nöd, överta annans rätt).
- Lag om omhändertagande av berusad person m.m. 1 & 10 §§.
- Polislagen 29 § (som hänvisar vidare till paragraferna 10 punkt 2 och 4, 10 a, 13 samt 19 i PL).
- Ordningsslagen 4 kap. 9 §.

Envarsgripande (RB 24 kap.)

24 kap. 7 §.

"Om det finns skäl att anhålla någon, får en polisman i brådskande fall gripa honom även utan anhållningsbeslut".

2 st. Om den som har begått brott, på vilket fängelse kan följa, påträffas på bar gärning eller flyende fot, får han gripas av envar. Envar får också gripa den som är efterlyst för brott. Den gripne skall skyndsamt överlämnas till närmaste polisman. Lag (1987:1211).

Första stycket avser endast polisman. Andra stycket "säger att" envar får gripa. Envar är var och en i samhället. Detta innebär att även en ordningsvakt omfattas av begreppet envar.

För att kunna gripa någon måste vissa rekvisit vara uppfyllda:

- Det ska vara ett brott med fängelse i straffskalan. De flesta brott har fängelse i straffskalan, några undantag är: förtal, förolämpning och förargelseväckande beteende.(3xF) (Den 1 juli, 2022 fick brotten hemfridsbrott och olaga intrång fängelse i straffskalan).
- Gärningsmannen ska påträffas på bar gärning eller flyende fot. Med bar gärning menas att man ser brottet förövas. Med flyende fot menas att man har en kontinuerlig kontakt med gärningsmannen från brottsplatsen.
Man kan alltså inte envarsgripa en gärningsman t.ex. två dagar senare, om man får syn på denne på gatan. Lämpligast då är att ringa polisen.
- Man har även rätt att envarsgripa den som är efterlyst för brott. Obs att man kan vara efterlyst av flera andra anledningar, t.ex. efterlyst för delgivning, faderskapsmål, avvikit vård. I sådana fall kan man alltså inte envarsgripa.
OBS! Kontrollera därför alltid med polis innan ni griper efterlysta, just för att få reda på rätt efterlysningsanledning samt att efterlysningen fortfarande är aktuell.

Den gripne ska skyndsamt överlämnas till polis.

OBS! Det går inte att överta ett envarsgripande, se mer under Allmänna ansvarsfrihetsgrunder, BrB 24 kap. 5§.

Det är möjligt att envarsgripa någon under 15 år men inte med stöd från RB 24:7 utan med stöd av 35 § LUL. (Lag (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare).

Rekvisiten är:

- Brott på vilket **fängelse kunnat följa**,
- **bar gärning**, (ni ser att personen begår brottet)
- **På flyende fot**, (flyr från brottsplats),

Den gripne ska skyndsamt överlämnas till närmaste polisman

Att tänka på:Vem får **gripa en person**?

- ENVAR och polis.

Vem får **anhålla** en person?

- Åklagare

Vem **häktar** en person?

- Domstol

Beslag (Enligt RB 27 kap)**Vad får tas i beslag?**

RB 27 kap. 1 § 1 st:

"Föremål som skäligen kan antas ha betydelse för utredning om brott eller vara avhänt någon genom brott eller förverkat på grund av brott får tas i beslag". Detsamma gäller föremål som skäligen kan antas ha betydelse för utredning om förverkande av utbyte av brottslig verksamhet enligt 36 kap. 1 b § brottsbalken.

Vad som sägs i detta kapitel om föremål gäller också om skriftlig handling, i den mån inte annat är föreskrivet.

Tvångsmedel enligt detta kapitel får beslutas endast om skälen för åtgärden uppväger det intrång eller men i övrigt som åtgärden innebär för den misstänkte eller för något annat motstående intresse. Lag (2008:376).

När får man ta ett beslag?

RB 27 kap. 4 § 1 st.

"Den som med laga rätt griper eller anhåller en misstänkt eller verkställer häktning, husrannsakan, kroppsvisitation (PL 19 §, 1 st, 1) eller kroppsbesiktning får ta föremål som därvid påträffas i beslag.

Föremål, som i annat fall påträffas, får tas i beslag efter beslut av undersökningsledaren eller åklagaren. Vid fara i dröjsmål, får även utan sådant beslut åtgärden vidtas av polisman, om det inte är fråga om en försändelse som avses i 3 §.

Verkställs beslag av någon annan än undersökningsledaren eller åklagaren och har denne inte beslutat beslaget, skall anmälan skyndsamt göras hos honom, som omedelbart skall pröva om beslaget skall bestå. Lag (1993:1408).

Har ordningsvakten rätt att använda våld vid tagande av beslag?

Av Polislagens 10 § punkt 4 (genom PL 29 §) framgår att ordningsvakt, vid myndighetsutövning, får använda försvarligt våld för att genomföra en kroppsvisitation (PL 19 §, 1 st, 1) eller för att ta ett föremål i beslag.

OBS! Våld får endast användas om man möts av motstånd. För envar gäller laga befogenhet enligt BrB 24 kap. 2 §.

Beslag enligt annan lag.**1958 års lag (lag 1958: 205) om förverkande av alkoholhaltiga drycker m.m.****1 §**

Alkohol eller andra medel som har trafikfarlig påverkan, vilka påträffas hos den som brutit mot 4 eller 4 a § lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott (**rattfylleri**), 30 § lagen (1990:1157) om säkerhet vid tunnelbana och spårväg (**maskindrivet spårfordon på tunnelbana**), 10 kap. 2 § järnvägslagen (2004:519), (**maskindrivet spårfordon på järnväg**), 13 kap. 2 eller 3 § luftfartslagen (2010:500) (**manövrerar ett luftfartyg**) eller 20 kap. 4 eller 5 § sjölagen (1994:1009) (**sjöfylleri**) ska förklarasförverkade, om det inte finns särskilda skäl mot det. Detsamma ska gälla om alkohol eller sådana andra medel som avses i första stycket påträffas hos den som medföljt vid tillfället, om medlen kan antas ha varit avsedda även för den som begått gärningen.

Spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker eller alkoholdrycksliknande preparat enligt alkohollagen (2010:1622) som påträffas hos den som intar eller förvarar sådana drycker eller preparat i strid med villkor enligt 2 kap. 16 § andra stycket första meningen eller med 2 kap. 18 § ordningslagen (1993:1617) eller med lokal ordningsföreskrift ska, oavsett vem dryckerna eller preparaten tillhör, förklaras förverkade, om inte särskilda skäl talar mot det. Detsamma ska gälla alkoholdrycker eller alkoholdrycksliknande preparat som påträffas hos den som intar sådana drycker eller preparat i strid med 4 kap. 4 § ordningslagen eller med 9 kap. 2 § järnvägslagen.

Tredje stycket gäller också i fråga om sådana drycker eller preparat som avses där och som påträffas hos någon som vid tillfället var i sällskap med den som bröt mot bestämmelsen, om det är sannolikt att dryckerna eller preparaten var avsedda även för den senare. Lag (2019:347).

2 §

Vid beslag av egendom som avses i 1 § ska vad som i allmänhet är föreskrivet om beslag i brottmål tillämpas, dock med följande avvikelser:

1. Beslagtagen egendom får bevisligen förstöras om värdet är ringa eller om det annars måste anses försvarligt att förstöra egendomen. I annat fall får egendomen säljas. Spritdrycker, vin, starköl och öl får säljas till den som har rätt att tillverka eller att bedriva partihandel med sådana varor enligt alkohollagen (2010:1622). I fråga om försäljning till partihandlare omfattas även alkoholdrycksliknande preparat om de är skattepliktiga varor enligt lagen (1994:1564) om alkoholskatt. Annan egendom får säljas på det sätt som med hänsyn till egendomen är lämpligt. Intäkter vid försäljning av beslagtagen egendom tillfaller staten.

Beslut om att förstöra eller sälja egendom får fattas av undersökningsledaren eller åklagaren. I de fall som avses i 23 kap. 22 § första stycket rättegångsbalken får ett sådant beslut fattas även av Polismyndigheten eller Kustbevakningen.

Om ett beslag hävs och egendomen är förstörd eller såld enligt denna paragraf, ska ersättning betalas av allmänna medel. Ersättningens storlek ska motsvara egendomens pris vid försäljning till allmänheten eller vad som annars är skäligt. Beslut om ersättning fattas av åklagaren. Den som drabbats av beslaget får begära rättens prövning av beslutet om ersättning. Det ska göras inom en månad från det att han eller hon fick del av beslutet. Ansökan görs vid den domstol som kunnat pröva beslaget. Ersättning betalas ut av länsstyrelsen på begäran av åklagaren.

- 1 a. Om värdet på beslagtagen alkohol är ringa, får en polisman eller en kustbevakningstjänsteman besluta att den bevisligen ska förstöras. Även i dessa fall tillämpas 1 tredje stycket.
2. Om en polisman verkställer beslag och förelägger förverkande av den beslagtagna egendomen i ett föreläggande av ordningsbot, ska anmälan om beslaget göras till Polismyndigheten.
3. I fråga om sådana drycker eller preparat som avses i 1 § tredje stycket och som intas eller förvaras i strid med villkor enligt 2 kap. 16 § andra stycket första meningen eller med 2 kap. 18 § eller med 4 kap. 4 § ordningslagen (1993:1617) eller med 9 kap. 2 § järnvägslagen (2004:519) har den som tjänstgör som ordningsvakt vid en allmän sammankomst eller offentlig tillställning eller inom ett trafikföretags område eller dess färdmedel eller som befattningshavare i säkerhets- eller ordningstjänst vid järnväg samma rätt att ta egendomen i beslag som enligt rättegångsbalken tillkommer en polisman.

En ordningsvakt eller en befattningshavare i säkerhets- eller ordningstjänst vid järnväg som har verkställt beslag ska skyndsamt anmäla detta till Polismyndigheten och överlämna den beslagtagna egendomen. Lag (2019:347).

3 §

Egendom som förklarats förverkad enligt denna lag skall bevisligen förstöras eller säljas enligt 2 §, om detta inte har skett tidigare.

Intäkter vid försäljning av förverkad egendom tillfaller staten.

Lag (2005:286). (SFS 2019:347, lagen trädde i kraft 1 juli 2019).

Att tänka på: (1958 års lag)

Med stöd av 2 §, 3 pt, **får en ordningsvakt** i tjänst **ta** spritdrycker, vin, starköl (över alkoholhalt 3.5%) eller andra jästa alkoholdrycker (t.ex. cider, mjöd, "häxblandningar") **i beslag vid:**

- **Allmän sammankomst eller offentlig tillställning (OL 2 kap. 16 § 2 st, samt 18 §).**
- **Vid allmän sammankomst och offentlig tillställning gäller att dryckerna förtärs eller förvaras i strid med villkor. Att man bryter mot gällande villkor i OL.** (Utifrån omständigheterna gör bedömningen att en överträdelse skett).
- Angående trafikföretagsområde eller dess färdmedel gäller att drycken ska förtäras (och i detta fall gäller det alkoholdryck över 2.25%-, se OL 4 kap. 4 §).

Gemensamt för ovan är att om det är ett sällskap och ovan drycker påträffas hos någon annan i sällskapet, får även dessa drycker tas i beslag om det är sannolikt att dryckerna var avsedda även för den som vid tillfället förtärde.

Obs, tänk taktiskt här, det kanske inte är så taktiskt att ta flera plattor öl från ett större sällskap, om man bara är två ordningsvakter som är på plats.

Verkställt beslag ska skyndsamt anmälas till polis.

Ordningsvakt får INTE förstöra (hålla ut) dryckerna med mindre än att en polisman gett order om det.

1958 års lag ger inte OV rätt att ta alkohol i beslag vid brott mot lokala (AL 1 §, 3st.) ordningsföreskrifter dock kan PL 13 § (avvärja straffbelagd handling) bli aktuellt.

Kan man envarsgripa om någon dricker alkohol enligt ovan?

I båda fallen begår personen ett brott, men det är inte fängelse i straffskalan.

Det går alltså INTE att envarsgripa personen enligt RB 24 kap. 7 §.

Om personen förtär alkohol inom ett trafikområde har ordningsvakt eller polisman rätt att: **uppmäna person att lämna, avvisa eller avlägsna personen** från trafikföretagets område eller färdmedel enligt OL 4 kap. 8 & 9 §§. Den som förvarar eller förtär på en offentlig tillställning (OL 2 kap. 18 §) är **skyldig att på tillsägelse lämna tillställningen.**

Ordningslagen 2 kap.

- En person **dricker** eller **förvarar alkohol** på en offentlig tillställning/ allmän sammankomst (**om förbud råder**).
- **Brott mot OL 2 kap. 18 §.**
- **Straffet** hittar du i OL 2 kap. 29 § och det är **penningböter.**

Ordningslagen 4 kap.

- En person **dricker alkohol på trafikföretagets område/ färdmedel**
- **Brott mot OL 4 kap. 4 §.**
- **Straffet** hittar du i OL 4 kap. 10 § och det är **penningböter.**

Beslag enligt lagen om förverkande av alkoholhaltiga drycker. (1958:205)

Beslaget skall skyndsamt anmälas till Polismyndigheten och överlämnas dit.

Allmänna ansvarsfrihetsgrunder

Nedan paragrafer utgör s.k. allmänna ansvarsfrihetsgrunder, d.v.s. envar har rätt att använda dem och gå fri från brott, om rekvisiten i paragrafen är uppfyllda.

Huvudregeln är att våld kan bemötas med lika våld. Det får inte avse hämnd mot ett tidigare redan avslutat angrepp.

Notera att psykiskt angrepp inte omfattas av nödvärnsrätt – man får aldrig slå någon som retas.

Rätt till nödvärn föreligger i princip inte när två eller flera personer kommit överens om att "göra upp", om inte någon av dem övergår till angrepp som ligger klart utanför ramen för vad som i sammanhanget får anses vara förutsatt p.g.a. samtycke eller social adekvans.

Tillåtligheten för den angripne att göra intrång i tredje mans rättssfär bedöms inom straffrätten enligt reglerna om nöd.

Nödvärn

BrB, 24 kap. 1 §

"En gärning (handlande) som någon begår i nödvärn utgör brott endast om den med hänsyn till angreppets beskaffenhet, det angripnas betydelse och omständigheterna i övrigt är uppenbart oförsvarlig".

Rätt till nödvärn föreligger mot

1. ett påbörjat eller överhängande brottsligt *angrepp på person eller egendom*,
2. den som med våld eller hot om våld eller på annat sätt hindrar *att egendom återtas på bar gärning*,
3. den som olovligen trängt in i eller försöker tränga in i *rum, hus, gård eller fartyg*, eller
4. *den som vägrar att lämna en bostad efter tillsägelse*. Lag (1994:458).
 - Det ska röra sig om ett brottsligt angrepp från en gärningsman.
 - Gärningen (läs våldet) från den som försvarar sig ska vara "ej uppenbart oförsvarligt".
 - Av lagtexten framgår det att det utgör brott endast om *den är uppenbart oförsvarlig*.

Laga Befogenhet

BrB 24 kap 2 §.

Rymmer den som är intagen i kriminalvårdsanstalt eller som är häktad, anhållen eller annars berövad friheten eller sätter han eller hon sig med våld eller hot om våld till motvärn eller gör han eller hon på annat sätt motstånd mot någon som han eller hon står under uppsikt av, när denne ska hålla honom eller henne till ordningen, får det våld användas som med hänsyn till omständigheterna är försvarligt för att rymningen ska hindras eller ordningen upprätthållas. Detsamma ska gälla om någon annan än de som nu har nämnts gör motstånd i ett sådant fall.

Om rätt för polismän och viss annan personal att använda våld finns i övrigt föreskrifter i polislagen (1984:387). Om rätt för kustbevakningstjänstemän att använda våld finns föreskrifter i kustbevakningslagen (2019:32). Lag (2019:34).

Ang. BrB 24 kap. 2§, de rekvisit som är relevanta för en ordningsvakt är:

- "annars berövad friheten".
Avser att någon envarsgräns eller omhändertagen enligt LOB eller PL 13 §.
- Om den frihetsberövade sätter sig med våld eller hotar om våld till motvärn eller på annat sätt gör motstånd mot någon under vars uppsikt han står då denne ska hålla honom till ordningen.
Här menas t.ex. när en ordningsvakt har frihetsberövat och står och håller i den frihetsberövade tills polisen kommer.
- Våldet som får användas ska vara försvarligt. Lagstiftaren har i sista stycket i paragrafen hänvisat polismän samt andra yrkesgrupper (t.ex. ordningsvakt) till polislagens regler om våldsanvändning, då någon ska frihetsberövas gäller istället PL 10 §.

Nöd

BrB 24 kap 4 §.

En gärning som någon, i annat fall än som nämnts tidigare i detta kapitel, begår i nöd utgör brott endast om den med hänsyn till farans beskaffenhet, den skada som åsamkas annan och omständigheterna i övrigt är oförsvarlig.

Nöd föreligger när fara hotar liv, hälsa, egendom eller något annat viktigt av rättsordningen skyddat intresse. Lag (1994:458).

- Till skillnad mot nödvärn (*inte uppenbart oförsvarligt*) räcker det här med att våldsanvändningen är inte oförsvarlig för att man ska gå fri från straffansvar.
- Exempel på nödsituationer: Du måste köra en svårt skadad person till akuten och bryter då mot trafikregler. Du slår sönder en ruta för att komma åt en telefon för att larma brandkåren. Du slår sönder en bilruta på grund av en bebis

Frågor att fundera på:

Är det **nödvärn** eller **nöd** om du tvingas skada eller döda en hund som attackerar dig?

Kan en hund begå brott?

Hjälpa annan

BrB 24 kap 5 §.

Om någon enligt 1–4 §§ detta kapitel, enligt 10 § polislagen (1984:387) eller enligt 2 kap. 4 § eller 6 kap. 2 § kustbevakningslagen (2019:32) har rätt att begå en annars straffbelagd handling, har var och en som hjälper honom eller henne samma rätt. Lag (2019:34).

- *Om någon handlar enligt nödvärn, laga befogenhet, nöd eller handlar enligt PL 10 §, får vem som helst hjälpa personen.* I dessa fall har den hjälpare samma rätt som den han/hon hjälper. Om den först utsatte använder för mycket våld kan den som hjälper till straffas enligt regler om medverkan i BrB 23 kap. Undantag, se nedan 6 § (d.v.s. om inte den medverkande kan finna en ursäkt för att ha tagit i för mycket). *OBS att RB 24 kap. 7 § 2 st. (envarsgripande) inte står med i ovan paragraf.* Detta gör att man *inte* kan överta annans envarsgripande.

Excess

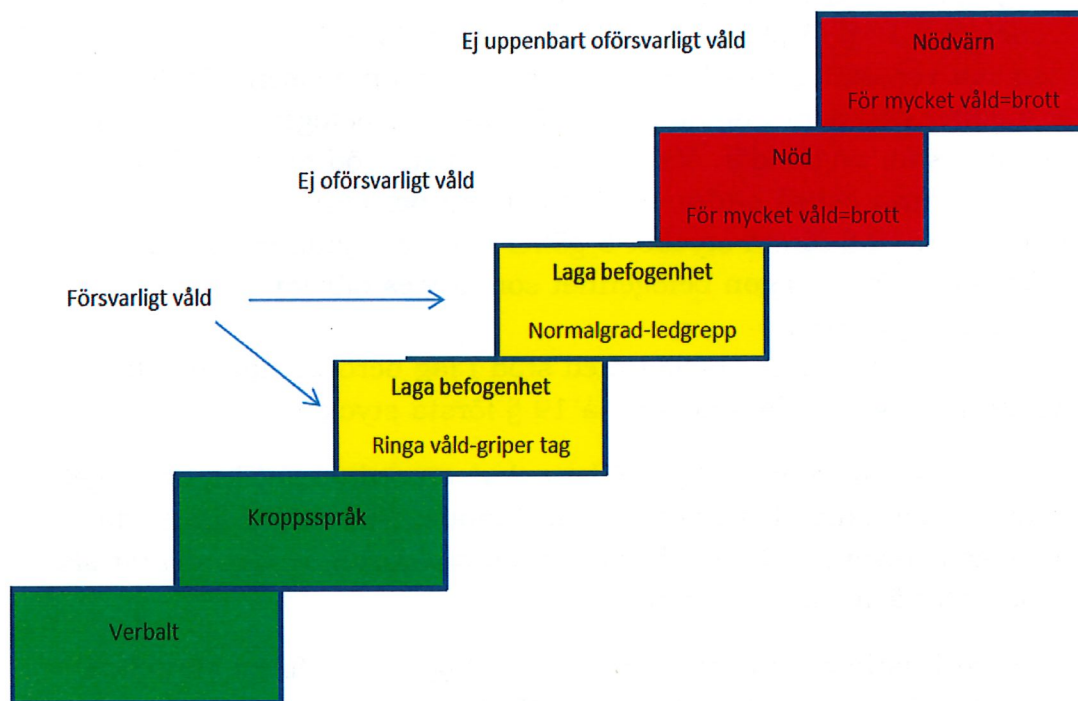
BrB 24 kap 6 §.

Om någon i fall där 1–5 §§ detta kapitel, 10 § polislagen (1984:387) eller 2 kap. 4 § eller 6 kap. 2 § kustbevakningslagen (2019:32) är tillämplig har gjort mer än vad som medges, ska han eller hon ändå vara fri från ansvar om omständigheterna var sådana att han eller hon svårligen kunde besinna sig. Lag (2019:34).

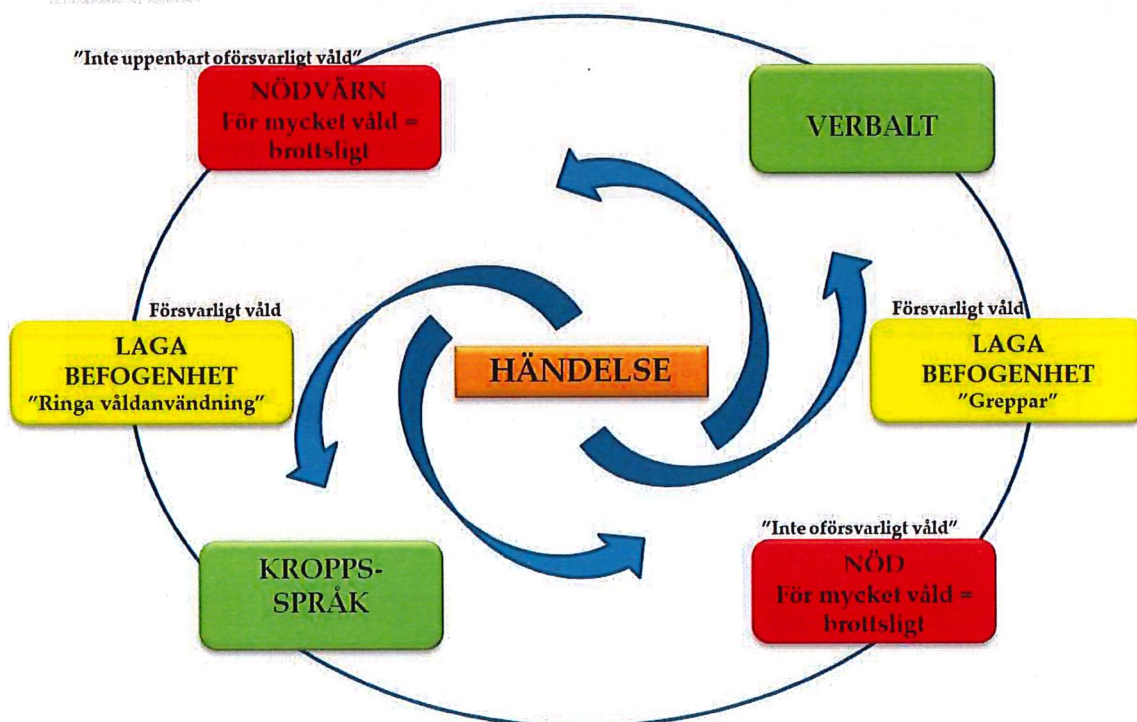
- Här handlar det om situationer då man svårligen kunnat besinna sig (excess), t.ex. att man har tagit i för mycket men det går att finna en ursäkt, om det avser egendom av betydande värden, den angripne är yrvaken och har svårt att tänka på hur denne handlar, den angripne kan räkna med att angriparen har ett vapen m.m.
 NJA 1994 s. 48:
"Efter det att A tillsammans med annan brutit sig in i B:s bil och där tillgripit viss egendom började B förfölja A, slog omkull honom och hotade honom med en dragen dykarkniv. Under tumultet fick A en knivskada i ansiktet. Sedan B tagit ifrån A stulen egendom, tvingades A att med B gå till en telefonkiosk, varifrån polis tillkallades. B höll därvid kniven mot A:s strupe. Vid prövning av åtal mot B för vållande till kroppsskada och olaga hot uppkommer fråga om 1. nödvärnsrätt förelåg trots att B inte visste, att någon egendom tillgripits, förrän han avvisiterade A då denne låg på marken, 2. nödvärnssituationen upphörde när B tagit ifrån A stulen egendom eller först när polisen kom, 3. B:s handlande var uppenbart oförsvarligt, 4. B svårligen kunde besinna sig (nödvärnsexcess). 24 kap 1 och 5 §§ BrB."

B dömdes för olaga hot men inte för vållande till kroppsskada. Det är alltså domstolen som avgör om det föreligger excess eller inte.

Schematisk skiss över våldsanvändning ("våldstrappan" & "våldscirkeln")

"Våldcirkel"

Polislagen

29 §.

Det som föreskrivs i 10 § första stycket 1, 2 och 4 gäller även en sådan vaktpost eller någon annan som vid Försvarmakten tjänstgör för bevakning eller för att upprätthålla ordning.

Bestämmelsen i 10 § första stycket 2 gäller dessutom den som annars med stöd i lag ska verkställa ett frihetsberövande. Bestämmelsen i 10 § första stycket 4 gäller den som i myndighetsutövning har befogenhet att verkställa någon åtgärd som anges där. Vid ingripande med stöd av 10 § första stycket 4 tillämpas också andra stycket samma paragraf.

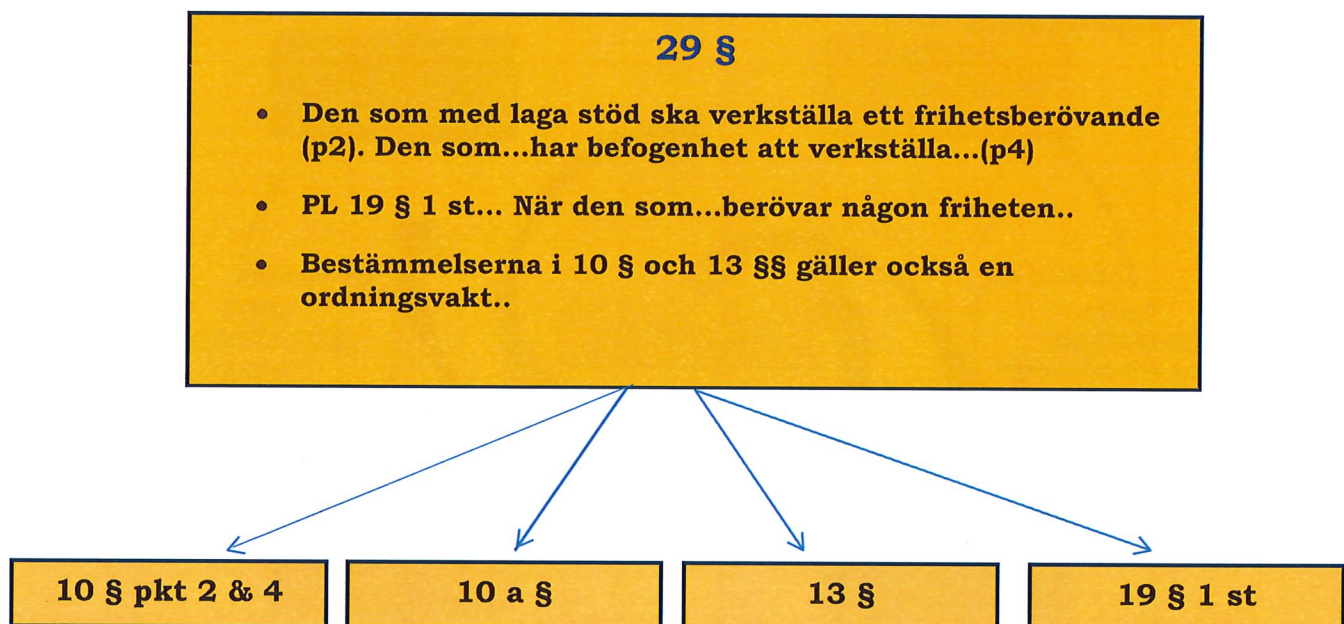
Bestämmelsen i 10 § första stycket 5 gäller även en tjänsteman vid Tullverket som utövar någon befogenhet som anges där för trafiknykterhetskontroll.

När den som avses i första stycket med stöd i lag berövar någon friheten eller avlägsnar någon, tillämpas också 19 § första stycket 1.

Bestämmelserna i 10 a och 13 §§ gäller också en ordningsvakt, om inget annat framgår av hans eller hennes förordnande. Om en ordningsvakt har omhändertagit någon, gäller dock att den omhändertagne skyndsamt ska överlämnas till närmaste polisman.

I fråga om en kustbevakningstjänstemans befogenheter finns särskilda bestämmelser i kustbevakningslagen (2019:32).

Bestämmelserna i 17 a § gäller också när någon är skyldig att under en brottsutredning stanna kvar hos någon annan myndighet än Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen. Lag (2019:37).

Polislagen 10 §, Våldsanvändning

Valda delar av 10 § eftersom det av 29 § framgår att endast 10 § punkt 2 och 4 är tillämpliga för ordningsvakter.

10 §

”En polisman får, i den mån andra medel är otillräckliga och det med hänsyn till omständigheterna är försvarligt, använda våld för att genomföra en tjänsteåtgärd, om”

2. någon som skall häktas, anhållas eller annars med laga stöd berövas friheten försöker undkomma eller polismannen annars möts av motstånd (även passivt motstånd) när han skall verkställa ett sådant frihetsberövande, (Envarsgripande RB 24:7, omhändertagande PL 13 § /LOB).

4. polismannen med laga stöd skall avvisa eller avlägsna någon från ett visst område eller utrymme eller verkställa eller biträda vid kroppsvisitation (PL 19 § 1 stycket 1), kroppsbesiktning eller annan liknande åtgärd, vid beslag eller annat omhändertagande av egendom eller vid sådan husrannsakan som avses i rättegångsbalken.

I fall som avses i första stycket 4 och 6 får våld mot person brukas endast om polismannen eller den som han biträder möts av motstånd. Om rätt att i vissa fall bruka våld finns i övrigt föreskrifter i 24 kap. brottsbalken. Lag (2002:577).

Att tänka på:

- **Våldet ska vara försvarligt**, s.k. laga befogenhetsvåld
- Det som **gäller för ordningsvakter enl. punkt 2 och 4** är:
 - **10 §, 2 pkt:** rätt att använda våld mot någon som med **laga stöd ska berövas friheten**, eller om man **möts av motstånd** då man ska verkställa ett sådant frihetsberövande. Jfr se laga befogenhetsvåld i BrB 24 kap. 2 § då någon är frihetsberövad. (**Vid envarsgripande RB 24:7 & vid omhändertagande PL 13 §/LOB**).
 - **Punkt 4:** Gäller då ordningsvakt vid *myndighetsutövning* ska **avvisa** eller **avlägsna** någon från visst område eller utrymme eller **verkställa eller biträda vid kroppsvisitation** eller **beslag**.
- Eftersom en ordningsvakt inte har rätt att kroppsbesikta någon, gäller alltså inte den befogenheten ordningsvakter.
- **Obs! punkt 4, endast om man möts av motstånd.**

Polislagen 10 a §, Fängsel

10 a §

En polisman som omhändertar eller på annat sätt inskränker någons rörelsefrihet får belägga honom eller henne med fängsel

1. om han eller hon uppträder våldsamt och det är absolut nödvändigt med hänsyn till hans eller hennes egen eller någon annans säkerhet till liv eller hälsa, eller
2. vid förflyttning inom en förvaringslokal och vid transport eller annan vistelse utanför en sådan lokal, om det är nödvändigt av säkerhetsskäl. Lag (2014:588).

Att tänka på:

- Polislagen 10 a §, gäller vid **omhändertagande (PL 13 § eller LOB)** eller annars inskränker någons rörelsefrihet (**alltså även avlägsnande**).
- Fängsel kan ex. **ersätta det våld** en ordningsvakt annars måste använda på en frihetsberövad för att ex. hålla fast händerna på denne.
- En ordningsvakt har i övrigt samma befogenheter att använda fängsel som polisen, se PL 29 §, PL 10 a §.

När kan jag använda handfängsel?

- **Våldsamt uppträdande**
Som följer ordet **uppträder** uppstår rätten att belägga någon med handfängsel med stöd av första punkten först **när ett våldsamt uppträdande har påbörjats, inte innan**. Bedömningen när någon har nått sådan styrka grundas på omständigheter i det enskilda fallet. ("Ordningsvakter och vaktare samt annan bevakningspersonal" 3.3.3.2)
- **Säkerhetsskäl**
Med säkerhetsskäl avses inte bara fall då det finns flyktfara utan även andra situationer då det finns fara för säkerheten, t.ex. då en frihetsberövad uppträder våldsamt. Fängsel får även användas för att förebygga att den frihetsberövade rymmer, dvs. även innan hen har börjat slita sig loss. Bedömningen om det finns flyktfara ska göras i varje enskild situation. ("Ordningsvakter och vaktare samt annan bevakningspersonal" 3.3.3.3)
- **Rekvisit för PL 10 a §:**
 - Omhändertagen enligt PL 13 §, LOB eller vid avlägsnande.
 - det ska vara absolut nödvändigt med hänsyn till den frihetsberövades eller annans säkerhet till liv och hälsa eller nödvändigt av säkerhetsskäl.

Vad gäller vid ett envarsgripande?

Valda delar ur häkteslagen:

1 kap. 2 §

Denna lag gäller den som är

1. häktad, anhållen eller **gripen på grund av misstanke om brott**,
2. häktad av annan anledning än misstanke om brott,
Första stycket, punkten 1, **gäller inte** den som är gripen enligt 35 § lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare. (**LUL 35 §**)

Valda delar ur häkteslagen:**4 kap. 10 §**

En intagen får beläggas med fängsel

1. vid förflyttning inom förvaringslokalen och vid transport eller annan vistelse utanför lokalen, om det är nödvändigt av säkerhetsskäl, eller
2. om han eller hon **uppträder våldsamt** och det är **absolut nödvändigt** med hänsyn till den intagnes egen eller någon annans **säkerhet till liv eller hälsa**.

En läkare ska så snart som möjligt undersöka en intagen som belagts med fängsel enligt första stycket 2.

- Häkteslagens bestämmelser om fängsel kan inte tillämpas på den som omhändertagits med stöd av PL eller LOB förrän han tas i förvar i arrest.
- Vid envarsgripande enligt RB 24:7 hämtas stödet direkt från häkteslagen.

Polislagen 13 §, avvisa, avlägsna & tillfälligt omhänderta.**13 §**

”Om någon genom sitt uppträdande stör den allmänna ordningen eller utgör en omedelbar fara för denna, får en polisman, när det är nödvändigt för att ordningen skall kunna upprätthållas, avvisa eller avlägsna honom från visst område eller utrymme. Detsamma gäller om en sådan åtgärd behövs för att en straffbelagd handling skall kunna avvärjas”.

Är en åtgärd som avses i första stycket otillräcklig för att det avsedda resultatet skall uppnås, får personen tillfälligt omhändertas.

Att tänka på:

- En ordningsvakt ska alltid **börja med uppmaningar och upplysningar**.

(LOV 8 §). Därefter kan man:

1. **Avvisa**, - be någon lämna en plats eller inte släppa in personen.
2. **Avlägsna**, - rent fysiskt ta en person **från en plats**.
3. **Tillfälligt omhänderta**, - ta en person **till en plats**, t.ex. ett vaktrum.

• **Paragrafen ska följas i rätt ordning**, man ska alltså inte direkt gå på ett tillfälligt omhändertagande, utan man bör först försökt nå resultat genom uppmaningar, avvisande eller avlägsnande (jfr LOV 8 §).

• **Endast undantagsvis kan ett direktomhändertagande bli aktuellt**, jfr prop. 1983/84:111 sid. 33, 98, 99.

Polislagen 19 §, "kroppsvisitation"

19 §

"En polisman som med laga stöd griper eller annars omhändertar eller avlägsnar någon får i anslutning till ingripandet kroppsvisitera denne i den utsträckning som är nödvändig"

1. av säkerhetsskäl för att vapen eller andra farliga föremål skall kunna tas om hand, eller
2. för att hans identitet skall kunna fastställas.

19 § (andra stycket)

En polisman får också kroppsvisitera i den utsträckning det behövs för att söka efter

1. vapen eller andra farliga föremål som är ägnade att användas vid brott mot liv eller hälsa, om det med hänsyn till omständigheterna kan antas att ett sådant föremål kan förklaras förverkat enligt 36 kap. 3 § brottsbalken, eller
2. föremål som är ägnade att användas som hjälpmedel vid brott som innefattar skada på egendom, om det finns särskild anledning anta att den som avses med åtgärden bär ett sådant föremål med sig och det med hänsyn till omständigheterna kan antas att föremålet kan förklaras förverkat enligt 36 kap. 3 § brottsbalken. Lag (2003:858).

Att tänka på:

- Av **Polislagen 29 §** följer att en **ordningsvakt endast får använda 19 § 1 stycket, 1 punkten**.
- **Kroppsvisitation enligt Polislagen 19 §** kallas ibland slarvigt för "skyddsvisitation", ordet skyddsvisitation finns inte i lagstiftningen. (inklippt från PL 19 §, 1st, 1pt: av **säkerhetsskäl** för att vapen eller andra farliga föremål skall kunna **tas om hand***).
- Med en kroppsvisitation enligt PL 19 § avses en **ytlig genomkänning utanpå** kroppen. Bär personen en väska med sig, anses det numera vara ok att även leta igenom väskan. (se legaldefinitionen om kroppsvisitation i RB 28 kap. 11 § 3 st.). **Tänk på syftet**, ett alternativ är att ställa bort väskan på ett säkert ställe**.
- **Syftet** är att av säkerhetsskäl leta efter vapen eller andra farliga föremål som en person bär på sig.
- **Farliga föremål**. Farliga föremål kan exempelvis vara skjutvapen, knivar, knogjärn, verktyg, mobiltelefon, även mediciner kan räknas in som ett farligt föremål (JO 2018/2019 s. 42), ett föremål vilken han kan skada sig själv eller någon annan.
- 19 § gäller endast då någon har **gripits, omhändertagits eller ska avlägsnas**.
- En kroppsvisitation på en kvinna ska så långt som det är möjligt, av integritetshänsyn utföras av en kvinnlig personal.
- Tar hand om "farliga" föremål som personen inte ska ha tillgång till vid ett gripande, omhändertagande eller vid ett avlägsnande. Föremålen återlämnas efter tjänsteåtgärden eller överlämnas till polis om de övertar frihetsberövandet. Omhändertagen kan man bl.a. vara enligt PL 13 § och enligt LOB.
- Anträffas t.ex. en kniv kan den tas i beslag eftersom det kan röra sig om brott mot knivlagen. Eftersom det är fängelse i straffskalan kan personen då gripas enligt reglerna om envarsgripande i RB 24 kap. 7 § och kniven kan då beslagtas enligt RB 27 kap. 4 §.
- Tänk på taktik och säkerhet.
- * I beredningen nämns: Någon uttrycklig bestämmelse i polislagen om förfarandet med föremål av aktuellt slag som tagits om hand synes enligt beredningen inte vara erforderlig (nödvändig).
- ** I förarbetena till polislagen (prop. 1983/84:111 s. 120), påpekade beredningen att kroppsvisitation enl. PL 19 § som regel ska begränsas till en summarisk undersökning av den omhändertagnes kläder!

Ordningslag kapitel 1 och 2

Valda delar

1 kap. Inledande bestämmelser

1 §

Denna lag innehåller särskilda föreskrifter om allmänna sammankomster och offentliga tillställningar (2 kap.) samt föreskrifter om allmän ordning och säkerhet i övrigt dels vid sammankomster och tillställningar, på offentliga platser och vid vissa anläggningar och verksamheter (3 kap.), dels i viss kollektiv persontrafik (4 kap.), dels vid vissa idrottsarrangemang (5 kap.).
Lag (2009:101).

2 §

Med offentlig plats enligt denna lag avses

1. allmänna vägar,
2. gator, vägar, torg, parker och andra platser som i detaljplan redovisas som allmän plats och som har upplåtits för sitt ändamål,
3. områden som i detaljplan redovisas som kvartersmark för hamnverksamhet, om de har upplåtits för detta ändamål och är tillgängliga för allmänheten, samt
4. andra landområden och utrymmen inomhus som stadigvarande används för allmän trafik.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, en kommun får föreskriva att anläggningar för lek, idrott, camping eller friluftsliv, badplatser, järnvägsområden, begravningsplatser och andra sådana områden, om de inte omfattas av bestämmelserna i första stycket, skall jämföras med offentliga platser vid tillämpning av 3 kap. och av lokala föreskrifter, under förutsättning att områdena är tillgängliga för allmänheten.

Om ett område eller utrymme som avses i första stycket är tillgängligt för allmänheten endast under vissa tider, är det offentlig plats under dessa. Detsamma gäller områden som omfattas av en föreskrift enligt andra stycket.

2 kap. Allmänna sammankomster och offentliga tillställningar

Definitioner

1 §

Med allmän sammankomst enligt denna lag avses

1. sammankomster som utgör demonstrationer eller som annars hålls för överläggning, opinionsyttring eller upplysning i allmän eller enskild angelägenhet,
2. föreläsningar och föredrag som hålls för undervisning eller för att meddela allmän eller medborgerlig bildning,
3. *sammankomster som hålls för religionsutövning,*
4. *teaterföreställningar, biografföreställningar, konserter och andra sammankomster för att framföra konstnärligt verk, samt*
5. *andra sammankomster vid vilka mötesfriheten utövas.*

För att en sammankomst skall anses som allmän krävs att den anordnas för allmänheten eller att allmänheten har tillträde till den eller att sammankomsten med hänsyn till de villkor som gäller för tillträde till den bör anses jämförbar med en sådan sammankomst.

Bestämmelserna i denna lag om allmänna sammankomster gäller även om det vid en sammankomst förekommer mindre inslag av underhållning eller förströelse av annat slag än framförande av konstnärligt verk.

2 §

Vad som sägs i lagen om allmänna sammankomster gäller även cirkusföreställningar.

3 §

Med offentlig tillställning enligt denna lag avses

1. tävlingar och uppvisningar i sport, idrott och flygning,
2. danstillställningar,
3. tivolinöjen och festtåg,
4. marknader och mässor, samt
5. andra tillställningar som inte är att anse som allmänna sammankomster eller cirkusföreställningar.

För att en tillställning ska anses som offentlig krävs att den anordnas för allmänheten eller att allmänheten har tillträde till den.

En tillställning till vilken tillträdet är begränsat genom krav på inbjudan, medlemskap i en viss förening eller annat villkor är dock att anse som en tillställning som allmänheten har tillträde till, om tillställningen uppenbarligen är en del av en rörelse vars verksamhet uteslutande eller väsentligen består i att anordna tillställningar av detta slag. Detsamma gäller om tillställningen med hänsyn till omfattningen av den krets som äger tillträde, de villkor som gäller för tillträdet eller andra liknande omständigheter är att jämföra med sådan tillställning. Lag (2010:515).

Krav på tillstånd eller anmälan

4 §

Allmänna sammankomster och offentliga tillställningar får inte utan tillstånd anordnas på offentliga platser.

Tillstånd att anordna offentlig tillställning krävs även i annat fall, om det är fråga om offentliga danstillställningar, tivolinöjen, marknader eller liknande nöjestillställningar eller tävlingar eller uppvisningar i motorsport eller flygning. Om det kan ske utan fara för ordning och säkerhet eller för trafiken, får emellertid anordnaren befrias från skyldigheten att söka tillstånd enligt detta stycke för tillställning av visst slag. Ett beslut om befrielse får förenas med villkor.

En allmän sammankomst som avses i 1 § första stycket 4 eller en cirkusföreställning får hållas utan tillstånd, om den med hänsyn till det väntade deltagarantalet, den utvalda platsen och tiden för sammankomsten samt de anordningar som avses förekomma kan antas äga rum utan fara för ordning och säkerhet eller för trafiken. Lag (2010:515).

5 §

Den som avser att inom ett område som redovisas i detaljplan anordna en sådan allmän sammankomst utomhus eller offentlig tillställning som det inte krävs tillstånd för enligt 4 § skall anmäla detta.

Anmälningsskyldighet gäller också för en allmän sammankomst som anordnas inomhus inom ett område som redovisas i detaljplan och för en offentlig tillställning som anordnas utomhus utom detaljplanelagt område, om det på grund av det förväntade antalet deltagare vid sammankomsten eller tillställningen finns risk för att ordningen störs eller säkerheten äventyras vid den eller, som en direkt följd av den, i dess omedelbara omgivning eller för att trafiken störs.

En allmän sammankomst som avses i 1 § första stycket 4 behöver inte anmälas, om den med hänsyn till det förväntade antalet deltagare, den utvalda platsen och tiden för sammankomsten samt de anordningar som avses förekomma kan antas äga rum utan fara för ordning och säkerhet eller

för trafiken. Om det kan ske utan fara för ordning och säkerhet eller för trafiken, får anordnaren befrias från anmälningsskyldigheten i fråga om allmänna sammankomster eller offentliga tillställningar av visst slag. Ett beslut om befrielse får förenas med villkor.

7a §

Den som enligt 4 eller 5 § är skyldig att söka tillstånd eller anmäla en allmän sammankomst som avses i 1 § första stycket 1 får i samband med att en sådan ansökan eller anmälan görs begära att deltagare i sammankomsten ska få tillstånd att helt eller delvis täcka ansiktet. En begäran ska vara skriftlig och ha kommit in till Polismyndigheten inom den tid som anges i 6 §. Lag (2014:590).

Ordningsföreskrifter (Ordningshållningen på tillställningen)

16 §

Den som anordnar en allmän sammankomst eller offentlig tillställning skall svara för att det råder god ordning vid sammankomsten eller tillställningen.

Polismyndigheten får meddela de villkor som behövs för att upprätthålla ordning och säkerhet vid sammankomsten eller tillställningen. Villkoren får innefatta skyldighet för anordnaren att anlita personal. Skyldighet för anordnaren att anlita ordningsvakter enligt lagen (1980:578) om ordningsvakter får åläggas endast i fråga om konserter och offentliga tillställningar. Villkoren får inte medföra att anordnaren belastas med onödiga kostnader eller att möjligheten att hålla sammankomsten eller tillställningen onödigtvis försvåras på något annat sätt.

17 §

Den som inte följer de ordningsregler för en allmän sammankomst eller offentlig tillställning som ska gälla enligt villkor som Polismyndigheten har meddelat med stöd av 16 § andra stycket är skyldig att på tillsägelse lämna sammankomsten eller tillställningen. Lag (2014:590).

18 §

Vid en offentlig tillställning får spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker drickas bara om det sker vid tillåten servering av sådana drycker. Spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker som inte får drickas vid tillställningen får inte heller förvaras i lokalen eller på platsen.

Polismyndigheten får för särskilda fall medge undantag från första stycket.

Den som bryter mot förbudet i första stycket är skyldig att på tillsägelse lämna tillställningen. Lag (2010:1625).

21 §

De personer som Polismyndigheten har utsett att närvara ska ha fritt tillträde till allmänna sammankomster och offentliga tillställningar. Lag (2014:590).

Straffbestämmelser

29 §

Till böter eller fängelse i högst sex månader döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1. i egenskap av anordnare bryter mot kravet på tillstånd eller anmälan i 4 eller 5 § eller mot ett villkor eller ett förbud som har meddelats enligt 4 § andra stycket, 5 § fjärde stycket, 15 §, 16 § andra stycket eller 25 §,
2. lämnar oriktig uppgift om något förhållande som han eller hon enligt tillämpliga föreskrifter är skyldig att upplysa om i en ansökan eller en anmälan eller om sådana omständigheter som Polismyndigheten kan begära uppgift om med stöd av 9 § första stycket,
3. anordnar en allmän sammankomst eller offentlig tillställning i ett tält som saknar föreskrivet godkännande eller bryter mot ett användningsförbud eller mot ett villkor som har meddelats för användandet,
4. anordnar en allmän sammankomst eller offentlig tillställning och då tillåter användning av en tivolianordning som saknar föreskrivet godkännande eller bryter mot ett användningsförbud eller mot ett villkor som har meddelats för användandet,
5. anordnar en offentlig tillställning i strid med 14 §,
6. anordnar en allmän sammankomst eller offentlig tillställning utan tillstånd enligt 19 eller 20 § i fall då sådant tillstånd behövs, eller
7. anordnar eller fortsätter en allmän sammankomst eller offentlig tillställning trots att sammankomsten eller tillställningen har inställts eller upplösts enligt 22 eller 23 §.

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot förbudet i 18 § första stycket mot förtäring eller förvaring av alkoholdrycker döms till penningböter, om inte gärningen är belagd med straff i någon annan författning.

Har flera medverkat till en gärning som avses i första stycket ska 23 kap. 4 och 5 §§ brottsbalken tillämpas. Lag (2014:590)..

32 §

I fråga om beslag och förverkande av spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker hos den som förtär eller förvarar sådana drycker i strid med 18 § eller med villkor enligt 16 § andra stycket första meningen finns bestämmelser i lagen (1958:205) om förverkande av alkoholhaltiga drycker m.m.

En polisman får vid tillträdet till en offentlig tillställning liksom i lokalen eller på platsen för tillställningen företa kroppsvisitation för att söka efter spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker, om Polismyndigheten inte har meddelat sådant undantag som sägs i 18 § andra stycket. Kroppsvisitation får vidtas endast om det finns anledning att anta att den som ska visiteras medför sådana drycker till tillställningen. Detsamma gäller i fråga om en allmän sammankomst, om Polismyndigheten enligt 16 § andra stycket första meningen har meddelat villkor som innebär förbud mot förtäring och förvaring av sådana drycker som sägs i 18 §. Lag (2010:1625).

Att tänka på: (OL kapitel 1 och 2):

- **1 kap. 2 § definierar vad som är offentlig plats.** Begreppet allmän plats har numera ersatts med begreppet offentlig plats, undantaget i t.ex. BrB där begreppet allmän plats fortfarande används.
(Kommentar från Karnov, författare Ulf Berg: Begreppet offentlig plats används i ordningslagen som en sammanfattande beteckning för allmänt tillgängliga trafikområden av skilda slag. Med trafik avses då även gods- och gångtrafik. Uttrycket offentlig plats har en mera inskränkt innebörd än begreppet allmän plats – ett uttryck som förekommer i bl.a. BrB och som där används för att beteckna varje plats, till vilken allmänheten över huvud taget har tillträde).
- **2 kap. 1-3 §§ definierar vad som menas med allmän sammankomst och offentlig tillställning.**
Ex. på allmänna sammankomster är konserter demonstrationer, teatrar.
Ex. på offentliga tillställningar är danser, festtåg, tivoli, tävlingar i sport.
(Kommentar från Karnov, författare Ulf Berg: En offentlig tillställning skiljer sig från en allmän sammankomst med avseende på syftet med evenemanget. Här är det alltså inte fråga om möten eller demonstrationer där den grundlagsfästa mötes- eller demonstrationsfriheten utövas utan om arrangemang av annat slag, till stor del tillställningar av nöjes- eller förströelsekaraktär).
- 2 kap. 4-5 §§. Ovan tillställningar är i princip alltid tillstånds- eller anmälningspliktiga.

Att tänka på: (OL kapitel 1 och 2):

- **2 kap. 16-21 §§ innehåller ordningsföreskrifter.**
- **2 kap. 16 §.** Arrangören ansvarar för att det råder god ordning vid tillställningen eller sammankomsten.
 - Polismyndigheten kan villkora det behov som finns för att hålla ordning på tillställningen eller sammankomsten. Villkoren kan t.ex. innefatta hur många ordningsvakter som ska finnas på plats, eller att det ska finnas staket.
- **2 kap. 17 §.** Den som inte följer meddelade ordningsregler är skyldig att på tillsägelse lämna sammankomsten eller tillställningen. Detta innebär att personal (t.ex. ordningsvakt eller servitris) kan avvisa en gäst med stöd av OL.
(Kommentar från Karnov, författare Ulf Berg:
Andra stycket: Paragrafen innehåller inte några handräckningsregler. En polisman har emellertid enligt 13 § polislagen möjlighet att avvisa eller avlägsna eller till och med omhänderta den som **överträder ordningsreglerna**. SAMMA befogenheter har en ordningsvakt 29 § 3 st. polislagen).
- **2 kap. 18 §.** Vid offentlig tillställning får bara den alkohol som omfattas av serveringstillståndet drickas (sprit, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker). Det finns även ett förvaringsförbud mot egen alkohol. Ang. ordningsvaktens rätt att ta alkohol i beslag- se 1958 års lag (se sid 43).
Polismyndigheten får medge undantag mot 18 §.
Den som bryter mot första stycken 18 § är skyldig att på tillsägelse lämna tillställningen.
(Kommentar från Karnov, författare Ulf Berg:
I fråga om skyldigheten för den som bryter mot ett alkoholförbud att lämna tillställningen hänvisas till kommentaren till 2 kap. 17 § 1 st.).
Straffbestämmelse för brott mot 18 § första stycket är penningböter.
- **2 kap. 21 §.** Tjänstgörande polis har fritt tillträde. Polismyndigheten kan även utse andra, t.ex. "föräldrar på stan", att äga fritt tillträde.
- Polismyndigheten kan inställa och upplösa samt förbjuda allmänna sammankomster och offentliga tillställningar.
- **2 kap. 32 §.** Beslagshänvisning till 1958 års lag om förverkande av alkoholhaltiga drycker. (Detta gäller om de i strid mot 16 § och 18 § i 2 kap.).

Alkohollag

Valda delar

Definition av alkoholdryck (1 kap.)

1 kap. 5 §

Med alkoholdryck avses en dryck med en alkoholhalt som överstiger 2,25 volymprocent. Alkoholdrycker delas i denna lag in i spritdrycker, vin, öl och andra jästa alkoholdrycker.

Dryck som är alkoholfri eller som har en alkoholhalt om högst 2,25 volymprocent benämns lättdryck.”

Åldersgräns, berusningsgrad (3 kap.)

3 kap.7 § (åldersgräns)

Alkoholdrycker och alkoholliknande preparat får inte säljas eller annars lämnas ut till den som inte har fyllt 20 år. Beträffande folköl gäller motsvarande den som inte har fyllt 18 år.

Alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat får serveras till den som har fyllt 18 år. Lag (2019:345).

8 § (ej servera märkbart berusad)

Alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat får inte lämnas ut till den som är märkbart påverkad av alkohol eller andra berusningsmedel.

Alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat får inte lämnas ut om det finns särskild anledning att anta att varan är avsedd att olovligen tillhandahållas någon.

Den som lämnar ut alkoholdrycker eller alkoholdrycksliknande preparat ska förvissa sig om att mottagaren har uppnått den ålder som anges i 7 §”. Lag (2019:345).

Serveringstillstånd (8 kap.)

8 kap. 1 § (serveringstillstånd)

För servering av spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker och av alkoholdrycksliknande preparat krävs tillstånd av den kommun där serveringsstället är beläget.

Serveringstillstånd som avser servering i inrikes trafik på fartyg, luftfartyg eller järnvägståg (trafikservering), meddelas dock av den kommun där det företag som vill bedriva serveringen har sitt säte, eller där den person som vill bedriva serveringen har sin hemvist. Har företaget inte säte inom landet eller personen inte sin hemvist inom landet, meddelas tillstånd av Stockholms kommun.

Detaljhandelsbolaget får trots bestämmelserna i första stycket anordna provning av alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat för allmänheten enligt riktlinjer i avtalet mellan staten och bolaget. Lag (2019:345).”

1 a § (serveringstillstånd krävs inte om:)

Serveringstillstånd krävs inte om serveringen

1. avser ett enskilt tillfälle för i förväg bestämda personer,
2. sker utan vinstintresse och utan annan kostnad för deltagarna än kostnaden för inköp av dryckerna, och
3. äger rum i lokaler där det inte bedrivs yrkesmässig försäljning av alkohol- eller lättdrycker. Lag (2012:205).

1 b §

Serveringstillstånd krävs inte för servering till en boende och besökare till denne på sådana särskilda boenden

1. som avses i 5 kap. 5 § andra och tredje styckena och 7 § tredje stycket socialtjänstlagen (2001:453) och 9 § 9 lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, och
2. vid vilka måltidsservice tillhandahålls.

Den som bedriver alkoholservering enligt första stycket ska utöva särskild kontroll (egenkontroll) över serveringen. För egenkontrollen ska det finnas ett för verksamheten lämpligt program. Lag (2018:1726).

Att tänka på:

Angående begreppet slutet sällskap krävs det i princip att arrangören känner var och en på festen.

Att försöka kringgå tillståndskravet genom att t.ex. sälja biljetter i form av medlemskap, till vem som helst, gör inte att det räknas som slutet sällskap.

Personal, serveringstider

18 § (utsedd serveringsansvarig)

Tillståndshavaren eller av denne utsedd serveringsansvarig person ska ha tillsyn över serveringen och vara närvarande på serveringsstället under hela serveringstiden. Det sista gäller dock inte vid rumsservering. Den som är serveringsansvarig ska ha fyllt 20 år och vara lämplig för uppgiften med hänsyn till sina personliga egenskaper och omständigheterna i övrigt. Tillståndshavaren ska till kommunen anmäla den eller de personer som har utsetts att ansvara för serveringen av alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat.

Endast den som är anställd av tillståndshavaren eller som är inhyrd av ett bemanningsföretag får anlitas som köks- eller serveringspersonal eller för uppgifter som är av betydelse för ordning och nykterhet. Detta gäller dock inte ordningsvakter som förordnats enligt 2 § 4 lagen (1980:578) om ordningsvakter. Restaurangskolor med serveringstillstånd samt, efter överenskommelse med skolan, även andra restauranger med sådant tillstånd får i utbildningssyfte anlita restaurangskolans elever". Lag (2019:345).

19 § (serveringstider)

Kommunen beslutar under vilka tider alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat får serveras. Vid bestämmande av tiden för servering ska särskilt beaktas vad som sägs i 17 §.

Om inte kommunen beslutar annat, får servering av spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker eller av alkoholdrycksliknande preparat inte påbörjas tidigare än klockan 11.00 och inte pågå längre än till klockan 01.00.

Serveringsstället ska vara utrymt senast 30 minuter efter serveringstidens utgång.

Bestämmelserna i första–tredje styckena gäller inte rumsservering på hotell eller minibar i hotellrum enligt 5 §." Lag (2019:345).

24 § (vilken alkohol får intas)

På ett serveringsställe där serveringstillstånd gäller får inte någon inta eller tillåtas inta andra alkoholdrycker eller alkoholdrycksliknande preparat än sådana som har serverats i enlighet med tillståndet. Detta gäller dock inte på hotellrum.

Inte heller får någon inta eller tillåtas inta alkoholdrycker eller alkoholdrycksliknande preparat på ett serveringsställe där alkoholdrycker eller alkoholdrycksliknande preparat inte får serveras eller i en lokal som yrkesmässigt upplåts för anordnande av sammankomster i slutna sällskap

vid vilka mat eller dryck tillhandahålls av innehavaren eller genom dennes försorg och där servering av alkoholdrycker eller alkoholdrycksliknande preparat inte är tillåten.

Alkoholdrycker eller alkoholdrycksliknande preparat som inte får serveras i en lokal som avses i denna paragraf får inte heller förvaras i lokalen eller tillhörande utrymmen.

Förbuden enligt denna paragraf gäller inte i fråga om folköl. Lag (2019:345).

Straffbestämmelser

Valda delar

”Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet säljer eller lämnar ut alkoholdrycker eller alkoholdrycksliknande preparat i strid med 3 kap. 7 eller 8 § till någon som inte har uppnått föreskriven ålder eller som är märkbart påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel, eller vid partihandel underlåter att på sätt som föreskrivs i 4 kap. 3 § förvissa sig om att köparen har rätt att återförsälja eller köpa in varan döms för olovlig hantering av alkohol till böter eller fängelse i högst sex månader.

För olovlig hantering av alkohol döms också den som

1. förvarar alkoholdryck eller alkoholdrycksliknande preparat i strid med 3 kap. 2 § första stycket eller 8 kap. 24 § tredje stycket,
2. tillåter alkoholintag i strid med 8 kap. 24 § första eller andra stycket,
3. säljer folköl i strid med förbud som meddelats enligt 9 kap. 19 §, eller
4. . serverar alkoholdrycker eller alkoholdrycksliknande preparat i strid med förbud som meddelats enligt 9 kap. 20 §.

Till ansvar ska inte dömas den som i strid med 3 kap. 2 § första stycket eller 8 kap. 24 § tredje stycket förvarar alkoholdryck eller alkoholdrycksliknande preparat, om det av omständigheterna framgår att drycken var avsedd eller preparatet var avsett för annat än försäljning eller intag på platsen. Lag (2019:345).”

Att tänka på:

- 3 kap. 8 §. **Alkohol drycker** och alkoholdryckesliknandes preparat **får inte lämnas ut till den som är märkbart påverkad** av alkohol eller andra berusningsmedel.
- Enligt 3 kap. 5 §, andra stycket ska det råda ordning och nykterhet på försäljningsstället. Det innebär att personer som är **märkbart berusade** inte får vara kvar på försäljningsstället. Märkbart berusade personer kan hindras från att komma in eller avvisas eller avlägsna gästen från försäljnings-/serveringsstället med stöd av polislagens 13 §.
- 8 kap. 18 §. Den som har ansvar för tillsynen (ordning/säkerhet) ska vara närvarande på serveringsstället under hela serveringstiden. Se även 8 kap. 20§ (störningar/oordning).
- 8 kap. 19 § 3 st. **Serveringsstället ska vara utrymt senast 30 minuter efter serveringstidens utgång.**
- 8 kap. 24 §. **Endast drycker som serveras på stället får förtäras, d.v.s. ingen medhavd dryck.** (Kommer en gäst t.ex. direkt från en kryssning och har taxfree-alkohol i väskan, då kan gästen civilrättsligt komma överens med krögaren eller ombud att ställa väskan, på eget ansvar, i garderoben).
- 11 kap. 9 §. Relevanta straffbestämmelser för krogmiljö. (Ålder, märkbart påverkad, egen medhavd alkohol).
Obs! Undantaget i 11 kap. 9 § sista stycket, avseende förvaring.

LOB

Valda delar

”10 §

Vad som gäller för en polisman enligt denna lag gäller i tillämpliga delar också för en ordningsvakt, om inte annat framgår av hans förordnande.

Har en ordningsvakt omhändertagit någon, gäller dock att den omhändertagne skyndsamt skall överlämnas till närmaste polisman. Lag (1984:391).

1 §

Den som anträffas så berusad av alkoholdrycker eller annat berusningsmedel att han inte kan ta hand om sig själv eller annars utgör en fara för sig själv eller för någon annan får omhändertas av en polisman.

(Kommentar från Karnov, författare Ulf Berg:

Att utgöra en fara för sig själv genom att exempelvis inte kunna behärska sina kroppsrörelser).

Anträffas någon där han eller någon annan har sin bostad, får han inte omhändertas enligt första stycket. Lag (1984:391).

2 §

Vid omhändertagande skall tillses att åtgärden ej orsakar den omhändertagne större olägenhet än som är oundviklig med hänsyn till åtgärdens syfte eller väcker onödig uppmärksamhet.

3 §

Om det behövs med hänsyn till den omhändertagnes tillstånd, skall han så snart det kan ske undersökas av en läkare. Lag (1984:391).

7 §

Den som är omhändertagen enligt denna lag ska så snart som möjligt underrättas om anledningen till omhändertagandet.

3 st. Den omhändertagne ska frigges så snart det kan ske utan men för honom eller henne själv och det inte längre finns skäl för omhändertagande. Den omhändertagne ska dock alltid frigges senast åtta timmar efter omhändertagandet, om det inte uppenbarligen är förenligt med hans eller hennes eget intresse att han eller hon får stanna kvar en kortare tid därutöver.

8 §

Alkoholdrycker eller andra berusningsmedel, som påträffas hos den omhändertagne, skall tas ifrån honom.

Sådan egendom skall bevisligen förstöras, om inte särskilda skäl talar för att egendomen återställs efter frigivandet. Frågan härom provas av den förman till vilken omhändertagandet skall anmälas.

Första stycket får tillämpas även i fråga om injektionsspruta eller kanyl som kan användas för insprutning i människokroppen. Detsamma gäller andra föremål, som är särskilt ägnade att användas för missbruk av eller annan befattning med narkotika. Lag (1984:391).

9 §

Skall någon gripas enligt 24 kap. rättegångsbalken, får han inte omhändertas eller hållas kvar enligt denna lag.

Finns det skäl att omhänderta någon såväl enligt 13 § andra stycket polislagen (1984:387) som enligt denna lag, skall denna lag tillämpas. Lag (1984:391).

Att tänka på:

- LOB är en **vårdlag**
- LOB gäller inte i bostad. **Obs**, att tält, husvagn, täckt båt/bil kan utgöra tillfällig bostad.
- **1 § Berusningsgraden.** Personen anträffas så berusad att han inte kan ta hand om sig själv ("ur stånd att taga vård om sig själv") eller annars utgör en fara för sig själv eller för någon annan får omhändertas.
Som exempel på annat berusningsmedel kan nämnas thinner, narkotika, gas eller lim.
Formuleringen ("ur stånd att taga vård om sig själv eller utgöra en fara för sig eller annan") menas en höggradig berusning. För att den nivån ska föreligga på ett påtagligt sätt så ska personen sakna förmåga att behärska sina kroppsrörelser. Ordalydelsen ändrades till "inte kan ta hand om sig själv" i början av 80-talet men någon ändring i kravet på berusningsgrad avsågs inte (prop. 1983/84:111 s. 143).
- **2 § Behovs- och proportionalitetsprincip.**
- **3 § Betänk eventuella sjukdomar** såsom diabetes, stroke m.m.
- **7 §** Så snart som möjligt underrätta om anledningen till omhändertagandet.
Enligt 7 § 3 st. kan ordningsvakten om han fått invänta polis så pass länge att omständigheterna kring omhändertagandet ändrat sig (personen har nyktrat till) frige den omhändertagne.
Se även FAP 670-1, 7 kap. 8 § 2st.angående eget beslut om frigivande.
- **8 § Alkohol** eller andra berusningsmedel **ska tas ifrån** den omhändertagne.
- **9 § Gripande har företräde framför LOB.** LOB har företräde framför PL 13 §.
- **10 § Skyndsamt överlämna den omhändertagne** till närmaste polisman.

Ordningslag 4 kapitlet

”1 §.

Bestämmelserna i detta kapitel gäller trafik med tunnelbana och spårväg, taxitrafik, samt sådan yrkesmässig trafik för persontransporter som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1071/2009 av den 21 oktober 2009 om gemensamma regler beträffande de villkor som ska uppfyllas av personer som bedriver yrkesmässig trafik och om upphävande av rådets direktiv 96/26/EG. Lag (2012:214).

2 §

Med trafiktjänsteman förstås förare samt den som annars, på grund av anställning eller uppdrag hos ett trafikföretag som driver sådan trafik som avses i 1 §, har uppgifter som avser ordningen och säkerheten i trafiken. Bestämmelserna i detta kapitel om trafiktjänstemän gäller endast den som genom att bära uniform eller märke eller på något annat sätt tydligt visar att han är trafiktjänsteman. (Kommentar från Karnov, författare Ulf Berg: Med trafiktjänstemän avses förare, konduktörer, spärrvakter, stations- och plattformsvakter och annan personal som har till uppgift att svara för ordning och säkerhet inom trafikföretagets område eller dess verksamhet i övrigt).

Hur ordning och säkerhet upprätthålls

3 §

En trafiktjänsteman får ge trafikanter och andra anvisningar eller tillsägelser som behövs för att ordningen eller säkerheten i trafiken skall upprätthållas.

4 §

Alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat får inte intas inom ett trafikföretags område eller på dess färdmedel. Detta gäller inte i fråga om intag av drycker eller preparat vid tillåten servering och inte heller om trafikföretaget för särskilt fall har medgett intag.

Med alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat förstås sådana drycker och preparat som avses i 1 kap. 5 §* och 10 a §** alkohollagen (2010:1622). Lag (2019:350). Lag (2019:350).

* (Överstiger 2.25 volymprocent)

** (Här avses typiska exempel som alkoholhaltig glass, slush, godis av karaktären alcoshots, alkoholhaltiga produkter som är avsedda att användas vid tillredning av drinkar t. ex. s.k. foam samt drinktilltugg med alkoholinnehåll).

5 §

Utan spårinnehavarens eller trafikföretagets tillstånd får inte någon

1. beträda spårområde för tunnelbana eller sådan del av spårvägs spårområde för vilken det genom stängsel eller skyltar eller på annat liknande sätt klart framgår att allmänheten inte har tillträde,
2. beträda spårfordons utsida,
3. vidröra manöver- och signalanordningar eller liknande anordningar eller på annat sätt hindra trafikens behöriga gång. Lag (2005:68).

6 §

Det är förbjudet att

1. utan tillstånd av trafikföretaget inom dess område eller på dess färdmedel medföra egendom som är av farlig beskaffenhet eller som kan orsaka avsevärd olägenhet, (Kommentar från Karnov, författare Ulf Berg: Med farlig egendom avses bl.a. laddade skjutvapen, explosiva eller brandfarliga varor som lätt kan fås att explodera och föremål med vassa eller utskjutande delar som lätt kan skada medpassagerare. Egendom som kan medföra avsevärd olägenhet kan vara ämnen som genom sin lukt kan varar besvärande för omgivningen och – åtminstone i vissa fall – hundar eller andra djur som kan framkalla allergiska reaktioner hos överkänsliga personer).
2. röka inom ett trafikföretags område som är beläget inomhus eller under jord och på andra färdmedel än som ingår i taxitrafik,
3. förorena eller skräpa ned på färdmedel eller inom trafikföretagets område, eller
4. skaffa sig tillträde till område innanför ingångsspärren till tunnelbana utan att kunna uppvisa giltigt färdbevis.

7 §

Tillträde till ett trafikföretags område eller färdmedel får vägras den som

1. är berusad,
2. medför egendom som avses i 6 § 1, eller
3. annars uppträder på ett sådant sätt att det finns anledning att befara att han kommer att störa ordningen eller äventyra säkerheten i trafiken.

8 §

Den som är berusad eller stör ordningen eller äventyrar säkerheten i trafiken är skyldig att på uppmaning av en trafiktjänsteman lämna trafikföretagets område eller färdmedel. Detsamma gäller den som har brutit mot någon av 4–6 §§ eller som underlåtit att följa en anvisning eller tillsägelse av en trafiktjänsteman enligt 3 §, om överträdelsen eller underlåtelsen har väsentlig betydelse för ordningen eller säkerheten i trafiken.

9 §

Om den som har vägrats tillträde enligt 7 § eller som uppmanats enligt 8 § att lämna trafikföretagets område eller färdmedel inte gör som han blir tillsagd, får en polisman eller ordningsvakt avvisa eller avlägsna honom.

(Kommentar från Karnov, författare Ulf Berg: En trafiktjänsteman har befogenhet att vägra någon tillträde till företagets område och att anmoda någon att avlägsna sig från området eller från ett färdmedel, men han har inte – till skillnad mot vad förhållandet är när det gäller järnvägstrafik – befogenhet att använda sig av några tvångsmedel mot den som vägrar att lyda honom. Trafiktjänstemannen har istället att tillkalla polis eller ordningsvakt som kan avvisa eller – i sista hand – avlägsna honom).

10 §

Den som bryter mot någon av 4--6 §§ döms till penningböter, om gärningen inte är belagd med strängare straff i brottsbalken eller någon annan författning.

11 §

I fråga om beslag och förverkande av alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat hos den som intar sådana drycker eller preparat i strid med 4 § finns bestämmelser i lagen (1958:205) om förverkande av alkohol m.m. Lag (2019:350).

Att tänka på:

- 4 kap. gäller bl.a. tunnelbana samt buss i linjetrafik. **Pendeltåg "går under" Järnvägslagen.** (Järnvägslagen 9 kap. som gäller ordning).
- 2 § En OV är **inte** att anse som en trafiktjänsteman.
- 4 § Alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat får inte intas inom ett trafikföretags område eller på dess färdmedel.
- 9 § Här ges ordningsvakt rätt att avvisa eller avlägsna en person som brutit mot någon av 4-6 §§ eller inte följt anvisningar enligt 3 §. Vid ett avlägsnande blir en s.k. kroppsvisitation jml. PL 19 § 1 st. möjlig att genomföra.
- 10 § Bryter man mot OL kan man dömas till penningböter.
- 11 § I fråga om beslag så finns bestämmelserna i lagen (1958:205) om förverkande av alkohol m.m.

Ordningslag 5 kap. Särskilda bestämmelser vid vissa idrottsarrangemang

1 §

Bestämmelserna i detta kapitel gäller vid idrottsarrangemang som anordnas för allmänheten på en idrottsanläggning. Lag (2009:101).

2 §

Med idrottsanläggning förstås inhägnad plats huvudsakligen avsedd för idrottsutövning. Lag (2009:101).

3 §

Pyrotekniska varor får inte utan tillstånd av Polismyndigheten innehas eller användas på en idrottsanläggning när idrottsarrangemang anordnas där.

Vid Polismyndighetens handläggning av frågor enligt första stycket tillämpas 3 kap. 14 §, 16 § första stycket, 18 § första stycket 1, 3 och 4, 19 § första stycket samt 20, 21, 24, 26 och 28 §§. Lag (2014:590). (Kommentar från Karnov, författare Ulf Berg: Utklipp från kommentaren. Exempel på pyrotekniska varor är nöjesfyrverkerier som raketer och bengaliska eldas och fyrverkeribomber. Det kan också handla om röksignaler, nödraketer, nödbloss, knallskott och lysraketer samt konstgjorda blixtar och andra pyrotekniska sceneffekter, till detta räknas även tomtebloss och isfacklor).

4 §

När idrottsarrangemang anordnas på en idrottsanläggning får inte någon

1. obehörigen beträda spelplanen eller annat motsvarande område som är avsett för idrottsutövningen,
2. kasta in föremål på spelplanen eller annat motsvarande område som är avsett för idrottsutövningen, om inte en sådan åtgärd är befogad med hänsyn till idrottsarrangemangets genomförande, eller
3. på idrottsanläggningen helt eller delvis täcka ansiktet på ett sätt som försvårar identifikationen av personen.

Förbuden i första stycket 1 och 2 gäller även för plats som gränsar till de där avsedda områdena, om det genom stängsel, skyltar eller på annat sätt framgår att allmänheten inte har tillträde dit.

Förbudet i första stycket 3 gäller inte den som täcker ansiktet av religiösa skäl eller den som har skäl att täcka ansiktet i tjänsten eller för idrottsarrangemangets genomförande. Förbudet gäller inte heller om det med hänsyn till väderförhållanden, hälsoskäl eller övriga omständigheter är att anse som befogad att täcka ansiktet. Vid bedömningen av om det är befogad att täcka ansiktet ska risken för hot mot den allmänna ordningen och säkerheten särskilt beaktas. Lag (2017:12).

5 §

Den som uppsåtligen bryter mot 3 § första stycket eller 4 § döms till böter eller fängelse i högst sex månader. I ringa fall ska inte dömas till ansvar.

Ansvar enligt första stycket ska inte dömas ut, om gärningen är belagd med samma eller strängare straff i brottsbalken eller i annan författning. Lag (2009:101).

6 §

Egendom som varit föremål för brott enligt detta kapitel ska förklaras förverkad, om det inte är uppenbart oskäligt. Lag (2009:101).”

Att tänka på:

Om en obehörig springer in på spelplanen kan denne dömas enligt 5 § ovan lag.

Brottet olaga intrång blir **inte** aktuellt i detta fall.

GRUNDLÄGGANDE JURIDIK

Lagar, förordningar, föreskrifter

Sveriges Riksdagen stiftar **lagar**.

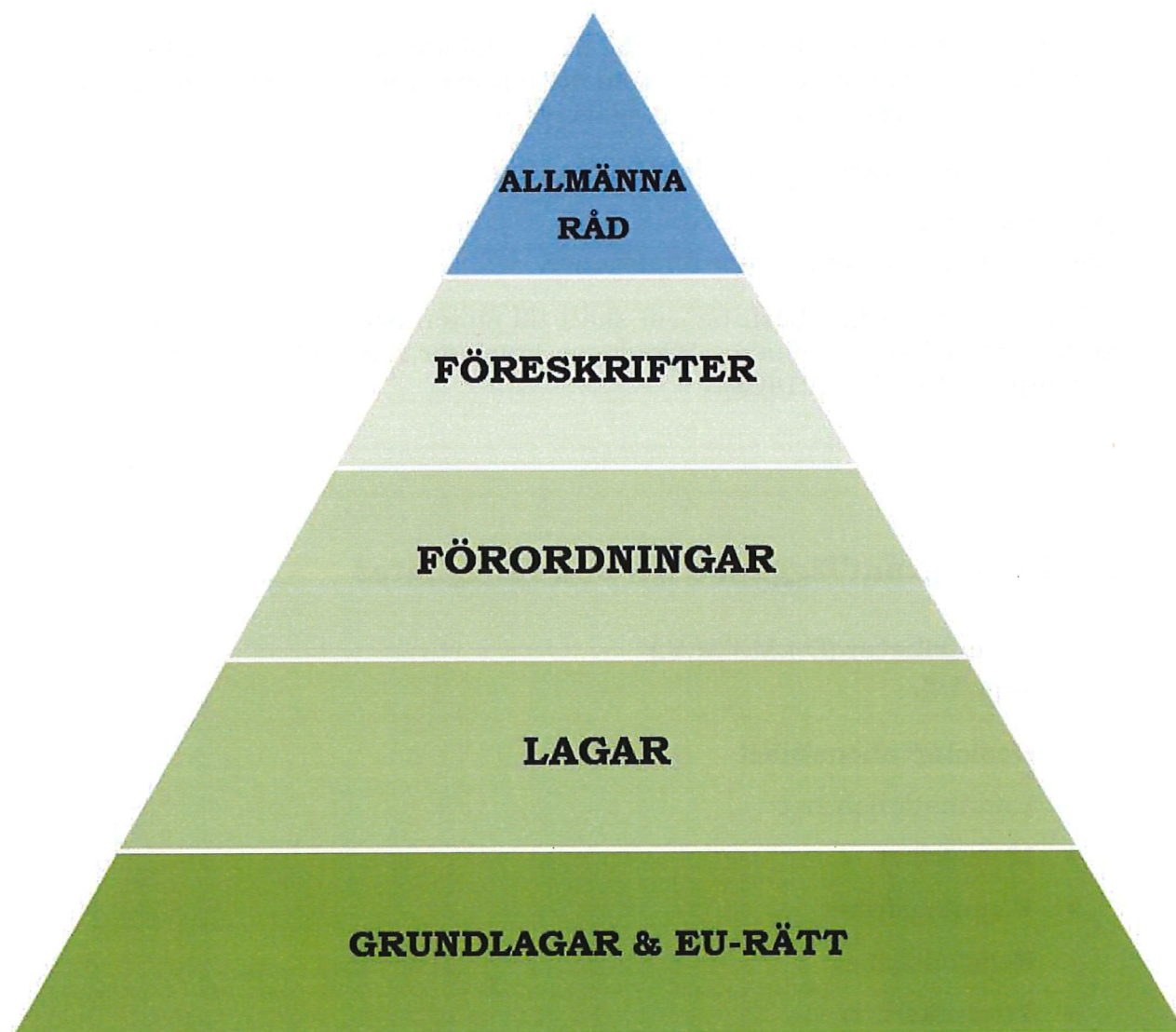
Regeringen utfärdar **förordningar**.

Våra myndigheter utfärdar **föreskrifter**, dessa föreskrifter kan även innehålla **allmänna råd**.

Föreskrift är "**ska-krav**".

Allmänna råd är "**bör-krav**".

FÖRFATTNINGSPYRAMID

Grundlagarna (S.T.Y.R.) Regeringsformen 1 kap.

RF 1 kap 3 § (grundlagar)

- Successionsordningen
- Tryckfrihetsförordningen
- Yttrandefrihetsgrundlagen
- Regeringsformen (Viktigaste grundlagen)
- (EU:s grundlagar)

RF 1 kap. 1 §

All offentlig makt i Sverige utgår från folket.

Den svenska folkstyrelsen bygger på fri åsiktsbildning och på allmän och lika rösträtt. Den förverkligas genom ett representativt och parlamentariskt statsskick och genom kommunal självstyrelse.

Den offentliga makten utövas under lagarna.

RF 1 kap. 4 §

Riksdagen är folkets främsta företrädare.

Riksdagen stiftar lag, beslutar om skatt till staten och bestämmer hur statens medel ska användas. Riksdagen granskar rikets styrelse och förvaltning. Lag (2010:1408).

RF 2 kap. grundläggande fri- och rättigheter

Nationella friheter (D.I.M.F.R.Y.)

RF 2 kap. 1 §.

- Demonstrationsfrihet
- Informationsfrihet
- Mötesfrihet
- Föreningsfrihet
- Religionsfrihet
- Yttrandefrihet

RF 2 kap. 4 §

Dödsstraff får inte förekomma.

RF 2 kap. 5 §

Var och en är skyddad mot kroppsstraff. Ingen får heller utsättas för tortyr eller medicinsk påverkan i syfte att framtvinga eller hindra yttranden.

RF 2 kap. 6 §

Var och en är gentemot det allmänna skyddad mot påtvingat "kroppsligt ingrepp" även i andra fall än som avses i 4 och 5 §§.

Var och en är dessutom skyddad mot kroppsvisitation, husrannsakan och liknande intrång samt mot undersökning av brev eller annan förtrolig försändelse och mot hemlig avlyssning eller upptagning av telefonsamtal eller annat förtroligt meddelande.

Utöver vad som föreskrivs i första stycket är var och en gentemot det allmänna skyddad mot betydande intrång i den personliga integriteten, om det sker utan samtycke och innebär övervakning eller kartläggning av den enskildes personliga förhållanden. Lag (2010:1408).

RF 2 kap. 8 §

Var och en är gentemot det allmänna skyddad mot frihetsberövanden. Den som är svensk medborgare är även i övrigt tillförsäkrad frihet att förflytta sig inom riket och att lämna det. Lag (2010:1408).

Att avvisa eller avlägsna är att anse som att hindra rörelsefriheten. Att bli inlåst en kort stund eller bli omhändertagen är att anse som frihetsberövande.

Ingrepp får göras endast om det finns stöd i lag, t.ex. PL, RB.

Finns det inte något lagstöd får inte heller ingrepp göras!

Frågeställning

Om man nu som person är skyddade mot kränkningar av dessa friheter, hur kommer det sig då att t.ex. polis, ordningsvakt i vissa fall ändå har rätt att inskränka någons frihet?

Europakonventionen. FN:s konvention om barnets rättigheter

Regeringsformen harmoniserar med Europakonventionens fri- och rättigheter.

Sverige har även antagit FN:s konvention (antogs av FN:s generalförsamling 1989) om barnets rättigheter. Barnkonventionen innebär i korthet att barns rättigheter ska respekteras utan åtskillnad av något slag oavsett barnets eller dess föräldrar eller vårdnadshavarens:

Ras, hudfärg, kön, språk, religion, politiska eller annan åskådning, nationella, etniska eller sociala ursprung, egendom, handikapp, börd eller ställning i övrigt.

I juni 2018 fattade riksdagen beslut om att barnkonventionen ska bli lag och lagen började gälla den 1 januari 2020.

Några av barnkonventionens grundläggande principer:

- Barnet ska skyddas mot diskriminering/bestrafning på grund av föräldrars, vårdnadshavares eller familjemedlemmars ställning, verksamhet, uttryckta åsikter eller tro (Art. 2).
- Vid alla åtgärder som rör barn (vidtagna av offentliga eller privata sociala välfärdsinstitutioner, domstolar, administrativa myndigheter eller lagstiftande organ) ska barnets bästa komma i främsta rummet (Art. 3).
- Staten ska till det yttersta säkerställa barnets liv och utveckling (Art 6).
- Barnet ska, i förhållande till ålder och mognad, ha rätt att fritt få uttrycka sina egna åsikter (Art. 12).
- Barnet ska ha rätt till yttrandefrihet (Art. 13).

Några juridiska principer

Legalitetsprincipen

- Ett ingripande ska ske inom lagens ram.
(Det måste finnas **lagstöd** för ett ingripande).

Behovsprincipen

- Vid ett ingripande får endast våld användas om det är **nödvändigt** för att kunna utföra aktuell tjänsteåtgärd. (**Nödvändigt**)

Proportionalitetsprincipen

- Våldsanvändningen måste vara **försvarlig** i förhållande till tjänsteåtgärden. (**Försvarligt**).

Ändamålsprincipen

- Endast använda tvångsmedel för det syfte som anges i lag (**Rätt syfte**).

Allmänna rättsprinciper kan definieras som rättsgrundsatser med funktionen att kodifiera grundläggande värderingar.

De kan också vara av en karaktär som gör dem användbara som utfyllnad och tolkning av rätten. Ett exempel är behovs- och proportionalitetsprincipen, som bl.a. står att läsa i LOV 8 §:

"För att verkställa en åtgärd får en ordningsvakt inte använda strängare medel än förhållandena kräver. Han bör i första hand söka vinna rättelse genom upplysningar och uppmaningar.

När en ordningsvakt ingriper skall han se till att åtgärden inte väcker onödig uppmärksamhet eller orsakar större olägenhet än som är oundviklig med hänsyn till dess syfte".

Principer

"En princip är något som kommer före något annat, utgör grunden för något annat eller styr något annat" Nils Jareborg

Straffrätt

Vad är brott?

- Gärning belagd med straff.
- Straff är böter eller fängelse.
- Straff förekommer både i BrB och inom specialstraffrätten.
- Avtalsbrott är inte ett brott ur en straffrättslig synpunkt. Ett avtalsbrott hör till den civilrättsliga delen.

Vad är rekvisit?

- Varje paragraf består av olika rekvisit, d.v.s. delar som måste vara uppfyllda för att gärningen ska utgöra ett brott.
- Ett brott består av en objektiv sida samt en subjektiv sida.
- De rekvisit som anges i aktuellt brott måste vara uppfyllda för att någon ska kunna dömas för brottet.
- Är man under 15 år kan man inte dömas till påföljd. I stället hamnar ansvaret på sociala myndigheter.

Andra former av brott.

- Ex. avtalsbrott är inte ett brott ur en straffrättslig synpunkt. Ett avtalsbrott hör till den civilrättsliga delen.

Objektiva rekvisit

består av handling, gärningsmoment, effekt.

– **Handling:** En kroppsrörelse, t.ex. en rörelse med hand eller arm, en spark, eller ett tagande eller ett yttrande

– **Gärningsmoment:** De omständigheter av olika slag som enligt brottsbeskrivningen ska föreligga, t.ex. tid, plats, kön, person, objektets egenskaper.

– **Effekt:** Handlingen framkallar ett visst resultat, t.ex. skada på person eller egendom.

Exempel: **Brottet misshandel** (BrB 3 kap. 5 §) ”Den som **tillfogar** en annan person **kroppsskada, sjukdom eller smärta** eller **försätter** honom eller henne **i vanmakt** eller något sådant annat tillstånd, **döms för misshandel** till fängelse i högst två år eller, om brottet är ringa, till böter eller fängelse i högst sex månader”

Förtydligande: ...tillfogar (**handling**) en annan person (**gärningsmoment**) kroppsskada... (**effekt**).

Subjektiva rekvisit

- **Uppsåt:** Man gör något med vilja/avsikt, personen är medveten om följden.
- **Oaktsamhet:** Beskriver att man genom vårdslöshet eller oförsiktigt handlande orsakar något.

För de flesta brott krävs uppsåt, om inte annat anges i lagtexten

Exempel: jämför brottet **mord med brottet framkallande av fara för annan**.

Mord (BrB 3 kap. 1 §) "Den som **berövar** annan livet, döms för mord till fängelse på viss tid, lägst tio och högst arton år, eller på livstid. Som skäl för livstids fängelse ska det särskilt beaktas om gärningen föregåtts av **noggrann planering**, präglats av **särskild förslagenhet**, syftat till att främja eller dölja annan brottslighet, inneburet svårt lidande för offret eller annars varit särskilt hänsynslös. Lag (2019:805)."

Framkallande av fara för annan (BrB 3 kap. 9 §) "Utsätter någon av grov **oaktsamhet** annan för livsfara eller svår kroppsskada eller allvarlig sjukdom, dömes för framkallande av fara för annan till böter eller fängelse i högst två år"

Fullbordat brott, försök, förberedelse, stämpling. Samt gärningsman, medhjälpare, anstiftare

Vilka brott som är straffbara på försök, förberedelse samt stämplingsstadiet framgår i slutparagraferna i varje kapitel i BrB.

T.ex. är stämpling till mord straffbart (3 kap. 11 § För försök eller förberedelse till mord, dråp, barnadråp eller sådan misshandel som ej är ringa, så ock för stämpling till mord, dråp eller grov misshandel eller underlåtenhet att avslöja sådant brott dömes till ansvar enligt vad i 23 kap. stadgas), men inte stämpling till skadegörelse (12 kap. 5 § För försök eller förberedelse till grov skadegörelse och försök till skadegörelse samt för underlåtenhet att avslöja grov skadegörelse, döms till ansvar enligt vad som föreskrivs i 23 kap).

När det gäller brott på försöks-, förberedelse-, stämplingsstadiet utgör det som regel inte brott om gärningsmannen frivilligt tillbakaträder (BrB 23 kap. 3 §).

Med stämpling förstås, att någon i samråd med annan beslutar gärningen eller att någon söker anstifta annan eller åtar eller erbjuder sig att utföra den.

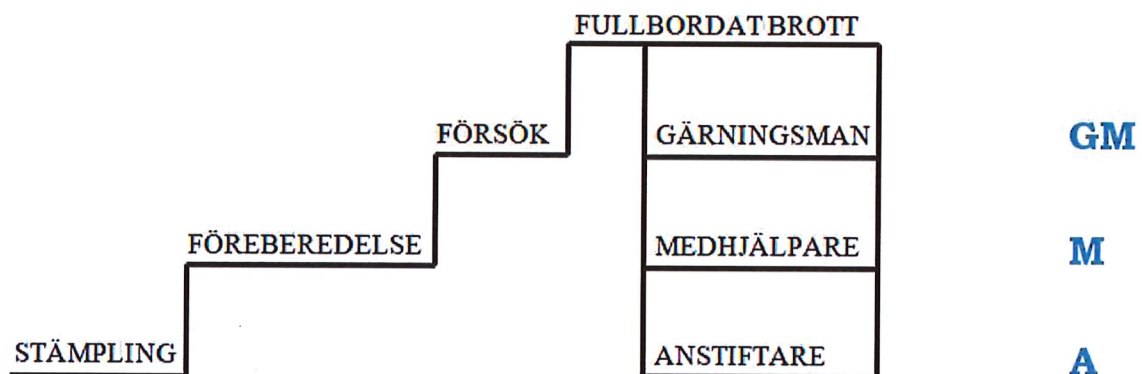
Huvudgärningsman, medhjälpare samt anstiftare kan finnas på alla brott i BrB, men även inom specialstraffrätten (krävs fängelse i straffskalan) t.ex. medhjälp till rattfylleri.

Gärningsman är den/de som självständigt uppfyller samtliga rekvisit i en paragraf.

Medhjälpare är den som genom råd eller dåd har hjälpt till vid brottets utförande (t.ex. håller vakt).

Anstiftare är den som genom psykisk påverkan förmått någon att begå brott.

Schematisk skiss (stämpling, förberedelse, försök, fullbordat)

Ställ er frågan:

Vad är det mesta som hänt?

Placera sen alla på samma trappsteg.

Tänk er att stegen med GM, M, A kan skjutas till aktuellt trappsteg.

Frågeställning: Kan man dömas för anstiftan alternativt för medhjälp till försök till mord?

BrB 3 kap 1 § gällande mord, påföljder står i BrB 3 kap. 11 §: För försök eller förberedelse till mord, dråp, barnadråp eller sådan misshandel som inte är ringa, och för stämpling till mord, dråp, grov misshandel eller synnerligen grov misshandel eller underlåtenhet att avslöja eller förhindra sådant brott döms det till ansvar enligt BrB 23 kap. Lag (2017:332).

BrB 23 kap. 1 § (Om försök, förberedelse, stämpling och medverkan till brott).

Förundersökning, förhör, vittnesplikt

Kort om ovan:

Förundersökning, RB 23 kap.

En förundersökning syftar till att utreda vem som skäligen kan misstänkas för brottet och om tillräckliga skäl föreligger för åtal mot honom (RB 23 kap. 2 §). En förundersökning ska inledas så snart det på grund av angivelse eller av annat skäl finns anledning att anta att ett brott som hör under allmänt åtal förövats (RB 23 kap. 1 §). Det finns dock undantag från detta, t.ex. om brottet uppenbart inte går att utreda.

Förhör

Polisen har rätt att hålla förhör, både innan förundersökning inletts (RB 23 kap. 3 §, 4st.) samt under pågående förundersökning (RB 23 kap. 6 §) där polis kan hålla förhör med envar som kan antas lämna uppgifter som har betydelse för utredningen.

Alla är även skyldiga att medfölja till förhör om en polisman beslutar detta (RB 23 kap. 8 §). Undantag är om man har giltiga orsaker till att inte kunna följa med.

Man kan även riskera att hämtas till förhör (RB 23 kap. 7 §).

Som ordningsvakt har man en skyldighet att låta sig förhöras angående en händelse som skett då ordningsvakten tjänstgjort.

Vittnesplikt RB 36 kap.

Ang. vittnesplikt har var och en plikt att vittna i domstol. Detta gäller alltså även utländska medborgare som vistas i landet. Först måste man dock delges kallelsen till rätten. Norden har ett samarbete ang. delgivning. Av detta följer att man inte kan tvinga hit t.ex. en tysk medborgare. Man vittnar under ed, vilket innebär straffansvar om man inte talar sanning, se brottet mened.

Är man närstående behöver man inte vittna och om man ändå gör det vittnar man i brottmål inte under ed. Även en under 15 år behöver inte vittna.

Med närstående avses enl. RB 36 kap. 3 § *"Den som med part är eller varit gift eller är i rätt upp- eller nedstigande släktskap eller svågerlag eller är syskon eller är i det svågerlag, att den ene är eller varit gift med den andres syskon, eller som på liknande sätt är parten närstående, vare ej skyldig att avlägga vittnesmål. Står någon till parts ställföreträdare i sådant förhållande, som nu sagts, äge han ej på grund därav undandraga sig att vittna"* (Lag 1973:240).

För några yrkesgrupper gäller undantag från vittnesplikten, t.ex. präster (bikt, enskild själavård) och advokater och deras biträden (om något som anförtrotts dem i deras yrkesutövning eller som de i samband därmed erfarit (frågeförbudet), se RB 36 kap. 5 §).

Exempel på brott som kan förekomma i ordningsvaktsmiljöer

- **Bedrägeri** (BrB 9 kap. 1 §). T.ex. någon använder annans kontokort, bluffakturor, får betalt för en vara på Blocket men skickar inte varan.
- **Bedrägeri, ringa brott** (BrB 9 kap. 2 §) Ex. på BrB 9 kap. 2 § 2 st: åker taxi utan att betala, äter på restaurang utan att betala, smiter från hotellräkning (paragrafen har ersatt det tidigare brottet *bedrägligt beteende*). Upp till 1250 kronor räknas som ringa bedrägeri.
- **Brott mot tystnadsplikt** (BrB 20 kap. 3 §). Röja uppgift eller olovligen utnyttja uppgift man är pliktig att hemlighålla enligt lag, författning, förordnade, förbehåll. Jfr LOV 11 §. ("Det som händer i jobbet, stannar på jobbet").
- **Brukande av falsk urkund** (BrB 14 kap. 10 §). T.ex. du använder en falsk id-handling för att komma in på krogen (jfr urkunds förfalskning).
- **Egenmäktigt förfarande** (BrB 8 kap. 8 §). T.ex. parkerar på annans plats, byter olovligen lås.
- **Framkallande av fara för annan** (BrB 3 kap. 9 §). T.ex. med uppsåt skjuter fyrverkerier in i en krogkö.
- **Främjande av flykt** (BrB 17 kap. 12 §). T.ex. hjälper någon som är frihetsberövad att komma loss.
- **Förargelseväckande beteende** (BrB 16 kap. 16 §). Uppsåtligen för oljud på allmän plats eller väcker förargelse hos allmänheten (t.ex. urinerar utanför en krogkö). **Obs! bötesbrott.**
- **Föregivande av allmän ställning** (BrB 17 kap. 15 §). T.ex. obehörigen utövar myndighet genom att utge sig för att vara polis/ordningsvakt. Eller att utge sig för att vara advokat eller läkare.
- **Förgripelse mot tjänsteman** (BrB 17 kap. 2 §). I andra fall än vad som sägs i våld m tjänsteman. T.ex. gör punktering på en ordningsvakts bil, som står parkerad vid hemmet, för att hämnas en tjänsteåtgärd.
- **Förolämpning** (BrB 5 kap. 3 §) Smäda någon genom kränkande tillmäle eller beskyllning. Skillnaden mellan förtal och förolämpning: Förtal är *om* någon, förolämpning är *till* någon. **Obs! båda är bötesbrott.**
- **Förtal** (BrB 5 kap. 1 §). Utpekar någon som brottslig eller klandervärd.
- **Häleri** (BrB 9 kap. 6 §). Handel med stöldgods.
- **Laserpekare**. Brott mot strålskyddslagen (oftast s.k. grön laser). Innehav av pekare kräver numera tillstånd. Fängelse i straffskalan.
- **Missbruk av urkund** (BrB 15 kap. 12 §). T.ex. använder annans id-handling för att komma in på krogen (id-handlingen är här äkta tillskillnad mot *brukande av falsk urkund*, där urkunden är falsk).
- **Misshandel** (BrB 3 kap. 5 §) Med uppsåt orsakar någon kroppsskada, sjukdom, smärta eller försätter någon i vanmakt.
- **Mord** (BrB 3 kap. 1 §). Med uppsåt berövar annan livet.

- **Ofredande** (BrB 4 kap. 7 §). Med uppsåt handgripligen antastar eller annat hänsynslöst beteende. T.ex. knuffar någon och ingen smärta uppstår, spelar hög musik nattetid. **Sexuellt ofredande**, se sid 89.
- **Ohörsamhet mot ordningsmakt** (BrB 16 kap. 3 §). Deltagare i en folksamling (minst 8 personer) som inte lyder, av polis eller ordningsvakt, meddelad ordningshållande befallning, t.ex. i en krogkö.
- **Olaga diskriminering** (BrB 16 kap. 9 §). En näringsidkare, eller någon som handlar i hans vägnar, i sin verksamhet diskriminerar någon på grund av ras, hudfärg, nationella etniska trosbekännelse, sexuell läggning. Gäller även anordnare eller medhjälpare till anordnaren av en offentlig tillställning eller en allmän sammankomst.
- **Olaga frihetsberövande** (BrB 4 kap. 2 §). Uppsåtligen för bort eller spärrar in någon.
- **Olaga hot** (BrB 4 kap. 5 §). Med uppsåt lyfter vapen eller eljest hotar med *brottslig* gärning. Ägnat att framkalla allvarlig fruktan.
- **Olaga intrång** (BrB 4 kap. 6 § 2 st.). Med uppsåt olovligen intränger eller kvarstannar i kontor, fabrik, annan byggnad eller fartyg, på upplagsplats. Ej olaga intrång när någon tränger sig in på krogen, men väl när de tränger sig in i dess kontor, omklädningsrum m.m. (När någon stannar kvar efter stängningsdags) **Obs! Bötesbrott**. Grovt olaga intrång har fängelse i straffskalan.
- **Rattfylleri** (TBL 4§, lag om straff för vissa trafikbrott). Fört ett motordrivet fordon eller spårvagn under påverkan av alkohol eller narkotika. Ang. förare av tunnelbanetåg finns liknande regler i 30 § lag (1990: 1157) om säkerhet vid tunnelbana och spårväg. För pendeltåg och fjärrtåg finns liknande bestämmelser i Järnvägslagen 10 kap. 2 §.
- **Rån** (BrB 8 kap. 5§). Tre typer: stöldfallet, motvärnsfallet, utpressningsfallet. Som en stöld fast med våld eller hot om våld.
- **Skadegörelse** (BrB 12 kap. 1 §). Uppsåtligen förstör, skadar annans egendom. Det ska finnas ett värde på det skadade. Fängelse högst 2 år
- **Ringa skadegörelse** (BrB 12 kap. 2 §). Paragrafen har ersatt det tidigare brottet åverkan.
- **Smitning** (TBL 5 §) Avviker från trafikolycksplats utan att t.ex. underrätta polis.
- **Stöld** (BrB 8 kap. 1 §). Med uppsåt olovligen tager annans egendom.
- **Stöld, ringa brott** (BrB 8 kap. 2 §). Som stöld fast värdet på det tillgripna understiger 1250 kr (Sedan 2019). Kan ändå bedömas som stöld, t.ex. om man preparerat jackor, väskor (paragrafen har ersatt det tidigare brottet *snatteri*).
- **Tillgrepp av fortskaffningsmedel** (BrB 8 kap. 7 §). Gäller motordrivet fordon.
- **Tjänstefel** (BrB 20 kap. 1 §). Åsidosätter vad som gäller för uppgiften vid *myndighetsutövning*. Ringa fall ej straffbart. Böter el. fängelse 2 år. Vid grovt brott, fängelse max 6 år.

- **Upplopp/våldsamt upplopp** (BrB 16 kap. 1, 2 §§). Folksamlingar (lägst 8 st. enligt praxis) i bråk med t.ex. polis.
 - **Våld eller hot mot tjänsteman** (BrB 17 kap. 1 §). Uppsåtligt våld eller hot mot någon som utövar myndighetsutövning (gärningsman döms hårdare vid detta brott än vid misshandel/olaga hot). Ej krav på effekt.
 - **Våldsamt motstånd** (BrB 17 kap. 4 §). Gör *aktivt* motstånd vid ett frihetsberövande eller *aktivt* försöker hindra myndighetsutövning. Obs passivt motstånd ej straffbart.
 - **Vårdslöshet i trafik** (TBL 1 §). T.ex. orsakar en trafikolycka pga. av att vägtrafikanten brustit i omsorg och varsamhet (även cyklister och gående räknas här som trafikanter). Obs dagsböter. Vid grovt brott fängelse upp till 2 år.
 - **Övergripping i rättssak** (BrB 17 kap. 10 §). Med våld eller hot om våld angriper någon för att denne t.ex. gjort en anmälan eller vittnat.
 - **Överträdelse av tillträdesförbud vid idrottsevenemang** (Lag 2005:321)
Enligt denna lag får en person förbjudas att få tillträde till och vistas på inhägnad plats huvudsakligen avsedd för idrottsutövning när idrottsarrangemang anordnas på platsen av en idrottsorganisation (tillträdesförbud). Det gäller även om allmänheten har tillträde till platsen. Det finns fängelse i straffskalan. (Beslut om tillträdesförbud fattas av domstol, beslutet delges berörd person och är inte tillämpligt för personer under 15 år).
 - **Överträdelse av tillträdesförbud till butiker, badanläggningar och bibliotek.** (Lag 2021:34)
Lagen innebär att en person kan förbjudas att få tillträde till att vistas i en butik, en badanläggning eller ett bibliotek, där verksamhet bedrivs som riktar sig till allmänheten (tillträdesförbud). (Det finns fängelse i straffskalan). (Tillträdesförbud får inte avse den som är under 15 år.)
Tillträdesförbud ska gälla för en viss tid, högst ett år. Tillträdesförbudet gäller omedelbart, om inte något annat beslutats. (Tillträdesförbudet kan förlängas)
En person kan få tillträdesförbud, om det på grund av särskilda omständigheter finns risk för att han eller hon kommer att begå brott i butiken, badanläggningen eller bibliotek eller allvarligt trakassera någon som befinner sig där.
- 23 § Personuppgifter som avses i artikel 10 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) får behandlas i den verksamhet som bedrivs i den butik eller badanläggning eller det bibliotek som anges i beslutet om tillträdesförbud om det behövs för att förhindra eller upptäcka överträdelse av tillträdesförbudet. Lag (2022:406).
- 24 § Behandling av personuppgifter med stöd av 23 § får inte ske efter det att tillträdesförbudets giltighetstid löpt ut eller om tillträdesförbudet dessförinnan upphävts. (Polislagen 13 § är tillämplig).

Speciallagar m.m.

Förutom straffsakterna som återfinns i BrB finns det även straffsakter i en hel del annan speciallagstiftning, t.ex. i Narkotikastrafflagen (1968:64), Lag (1988:254) om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål "Knivlagen", Vapenlag (1996:67), Lag (2010:1011) om brandfarliga föremål och explosiva varor m.m. Det finns speciallagstiftning som inte innehåller straffsakter, t.ex. LOB, PL.

Narkotikastrafflag (1968:64)

Valda delar

1 §

Den som olovligen

1. *överlåter narkotika, (*försäljning, byte, gåva m.m.)*
2. *framställer narkotika som är avsedd för missbruk,*
3. *förvärvar narkotika i överlåtelsesyfte, (*för eget bruk räknas ej in).*
4. *anskaffar, bearbetar, förpackar, transporterar, förvarar eller tar annan sådan befattnings med narkotika som inte är avsedd för eget bruk,*
5. *bjuder ut narkotika till försäljning, förvarar eller befordrar vederlag för narkotika, förmedlar kontakter mellan säljare och köpare eller företag någon annan sådan åtgärd, om förfarandet är ägnat att främja narkotikahandel, eller*
6. *innehär, brukar eller tar annan befattnings med narkotika (*All form av olovligt handhavande av narkotika – oavsett om det sker i samband med egen konsumtion eller på annat sätt – är straffbart enligt punkt 6.)*

döms, om gärningen sker uppsåtligt, för narkotikabrott till fängelse i högst tre år.

Bestämmelser om straff för olovlig införsel och utförsel av narkotika och olovlig befattnings i vissa fall med narkotika finns i lagen (2000:1225) om straff för smuggling. Lag (2000:1228).

*(Kommentar från Karnov: Författare Kazimir Åberg).

2 §

Är brott som avses i 1 § första stycket med hänsyn till arten och mängden narkotika samt övriga omständigheter att anse som ringa, döms för ringa narkotikabrott till böter eller fängelse i högst sex månader. Lag (2016:488).

3 §

Är brott som avses i 1 § första stycket att *anse som grovt*, döms för *grovt narkotikabrott till fängelse i lägst två och högst sju år*. Vid bedömningen av om brottet är grovt ska det särskilt beaktas om brottet har utgjort ett led i en verksamhet som bedrivits i större omfattning eller yrkesmässigt, avsett en särskilt stor mängd narkotika eller annars varit av särskilt farlig eller hänsynslös art.

Är brottet att *anse som synnerligen grovt*, döms för *synnerligen grovt narkotikabrott till fängelse i lägst sex och högst tio år*. Vid bedömningen av om brottet är synnerligen grovt ska det särskilt beaktas om brottet har utgjort ett led i en verksamhet som utövats i organiserad form i syfte att i stor omfattning bedriva handel med narkotika, avsett en synnerligen stor mängd narkotika eller annars varit av synnerligen farlig eller hänsynslös art. Lag (2016:488).

Att tänka på: (Narkotikastrafflag):

Det är vanligt förekommande med narkotika i krogmiljöer. Tecken på narkotikapåverkan kan vara att personen uppträder nervöst, talar osammanhängande, ryckigt beteende, rinnande näsa m.m. Vidare *kan* en indikation på pågående narkotikabrott vara att t.ex. en, två eller flera personer drar sig undan på en toalett för att de troligen ska "snorta" narkotika. (Här finns inget konkret, ni tror/misstänker att de ska "snorta" narkotika, alltså inget ingripande. Agera genom att meddela polisen om era iakttagelser). Narkotika kan även injiceras. Särskild uppmärksamhet kring attribut såsom kanyler m.m. vid kroppsvisitation enligt polislagen 19 § 1 st, 1 pkt.

Kan man då envarsgripa någon för bruk (**påverkan av narkotika**)?

Det anses det kräva stor kunskap för att avgöra ifall en person är påverkad eller inte **varpå ett envarsgripande inte blir aktuellt**.

Observera att både alkoholpåverkan och sjukdomsfall kan förväxlas med påverkan av narkotika.

Ses personen "snorta" ett pulver och betar sig därefter påverkad eller om man anträffar narkotika vid en kroppsvisitation enl. PL 19 § 1 st, 1 pkt, då skulle ett envarsgripande kunna bli aktuellt. Enklarest är att tillkalla polis, som då kan pröva ifall personen kan anses som skälig misstänkt.

En person kan även ha rätt att inneha narkotikaklassade preparat genom av läkare utfärdad recept. Vid osäkerhet ska alltid polis tillkallas. Fortsättning på nästa sida.

Att tänka på: (Narkotikastrafflag):

En ordningsvakt har inte rätt att kroppsbesikta eller kroppsvisitera* en person enligt RB:s regler. (**Leta efter narkotika*) Uppstår det behovet ska polis tillkallas, varpå ordningsvaktens iakttagelser/berättelse kan ge polisen grund för att utföra en kroppsbesiktning/visitation enligt RB 28 kap. 12 §/11 §.

Den kroppsvisitation en ordningsvakt har rätt att utföra är en kroppsvisitation enl. PL 19 § 1 st, 1 pkt.

"Normalt" anträffar en ordningsvakt narkotika då de kroppsvisiterar en person enligt polislagen 19 § 1 st, 1 pkt.

Anträffas misstänkt narkotika får det då tas i beslag enligt RB 27 kap. 4§ och misstänkt person kan gripas enligt RB 24 kap. 7 §.

(En stark konkret omständighet som gör att det ni misstänker vara narkotika med stor sannolikhet är narkotika (en påse vitt pulver) som anträffats på personen och ett gripande kan göras. Här vill polisen vara med så tidigt som möjligt då den misstänkte skulle kunna ingå i ett spaningsarbete som påverkas av ert ingripande).

Med **ringa narkotikabrott** avses som regel innehav av en mindre mängd och/eller påverkan av narkotikapreparat (innehav/bruk se 2 § narkotikastrafflagen).

Vad som avses med en mindre mängd beror på vilken typ av preparat. T.ex. krävs det större mängd för hasch än för heroin. På åklagarmyndighetens hemsida (www.aklagare.se) kan ni hitta mer information vad som gäller i dag.

Det finns undantag, t.ex. kan det bedömas som **grovt brott** om en person säljer mindre mängder hasch till skolungdomar (se 3 § NSL).

Vad som är narkotikabrott normalgraden avgörs bl.a. av mängden, se 1 § Narkotikastrafflagen.

Sexuellt ofredande (BrB 6 kap 10 §, 2 st)**10 §**

Den som, i annat fall än som avses förut i detta kapitel, sexuellt berör ett barn under femton år eller förmår barnet att företa eller medverka i någon handling med sexuell innebörd, döms för *sexuellt ofredande* till *böter eller fängelse* i högst två år.

Detsamma gäller den som *blottar sig* för någon annan på ett sätt som är ägnat att väcka obehag eller *annars genom ord eller handlande** ofredar en person på ett sätt som är ägnat att kränka personens sexuella integritet. Lag (2005:90).

(Kommentar från Karnov, författare Mikaela Bexar. Saxat från kommentaren 6 kap. 10 §: Med "handlande" avses t.ex. andra sexuella beröringar och handlingar än sådan som kan anses innefattar i begreppet "sexuell handling". Beträffande sistnämnda begrepp, se kommentaren till 6 kap. 1 § 1 st.).

Diskrimineringslagen (F.Å.R. inte S.K.E.)

Syftet med lagen är att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett:

- **Funktionshinder**
- **Ålder** (uppnådd levnadsålder).
- **Religion eller annan trosuppfattning** (t.ex. kristendom, islam, buddism, ateism). Ej rasism, ej filosofi som ej har samband med religion, t.ex. scientologi).
- **Sexuell läggning** (homo, bi, hetero).
- **Kön** (man/kvinna).
- **Könsöverskridande identitet eller uttryck** (transsexuell, transvestit, saknar kön, tycker man saknar kön).
- **Etnisk tillhörighet** (hudfärg, nationella, etniska ursprung).

Lagen talar om:

- Direkt diskriminering (att någon missgynnas, behandlas sämre p.g.a. ovan punkter)
- Indirekt diskriminering (att någon missgynnas, det kan framstå som neutralt med missgynnar någon i ovan punkter)
- Bristande tillgänglighet (En person med funktionsnedsättning missgynnas genom att åtgärder för tillgängligheten inte vidtagits. DL 1 kap. 4 §, 3 pt.).
- Trakasserier (Kränka någons värdighet gällande ovan punkter).
- Sexuella trakasserier (Av sexuell natur, kränka någons värdighet).
- Instruktioner att diskriminera. (Ord eller instruktioner att diskriminera någon, från ex. krögare).

Lagen handlar generellt sett om diskriminering vid anställning.

I lagen finns det även förbud mot repressalier, t.ex. repressalier från arbetsgivaren mot arbetstagaren för att denne gjort en anmälan eller påtalat problemet.

Diskrimineringsombudsmannen (DO) utövar tillsyn och kan utfärda vite, t.ex. om man ej vidtagit åtgärder för att förbättra.

Vite är ett bestämt bötesbelopp, ej att förväxla med bötesystemet inom straffrätten.

BrB 16 kap. 9 §. (Olaga diskriminering)

9§

En näringsidkare som i sin verksamhet diskriminerar någon *på grund av ras, hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung, trosbekännelse, sexuell läggning eller könsöverskridande identitet* eller uttryck genom att inte gå personen till handa på de villkor som näringsidkaren i sin verksamhet

tillämpar i förhållande till andra, ska dömas för *olaga diskriminering* till böter eller fängelse i högst ett år.

Vad som sägs i första stycket om en näringsidkare tillämpas också på den som är anställd i näringsverksamhet eller annars handlar på en näringsidkares vägnar samt på den som är anställd i allmän tjänst eller har allmänt uppdrag. (ORDNINGSVAKTEN)

För olaga diskriminering döms även anordnare av allmän sammankomst eller offentlig tillställning och medhjälpare till sådan anordnare, om han eller hon diskriminerar någon på grund av ras, hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung, trosbekännelse, sexuell läggning eller könsöverskridande identitet eller uttryck genom att vägra personen tillträde till sammankomsten eller tillställningen på de villkor som gäller för andra. Lag (2018:540).

Vad är det för skillnad mellan diskrimineringslagen och olaga diskriminering?

Diskriminering är förbjudet både straffrättsligt (brottsbalken) och civilrättsligt (diskrimineringslagen).

Förenklat kan man säga att **straffrätt handlar om hur staten, genom straff, förhindrar enskilda personer att göra saker.**

Civilrätten handlar om tvister mellan "privata rättssubjekt", alltså privatpersoner, organisationer och företag.

Om ett företag döms för olaga diskriminering bestämmer domstolen hur företaget ska straffas. Om en arbetsgivare utsätter en person för diskriminering enligt diskrimineringslagen kan privatpersonen stämma arbetsgivaren i domstol och begära skadestånd.

Reglerna om olaga diskriminering och diskrimineringslagen överlappar delvis men har olika syften och får olika konsekvenser för den som diskriminerar.

Om du har blivit diskriminerad kan du kontakta polisen, diskrimineringsombudsmannen eller en antidiskrimineringsbyrå för att få hjälp att reda ut om diskrimineringen är ett brott enligt reglerna om olaga diskriminering eller om det faller under diskrimineringslagen.

"Knivlagen"

Lag (1988:254) om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål:

1 §

Knivar, andra stick- och skärvapen och andra föremål som är ägnade att användas som vapen vid brott mot liv eller hälsa får inte innehas på allmän

plats, inom skolområde där grundskole- eller gymnasieundervisning bedrivs, eller i fordon på allmän plats.

Förbudet i första stycket gäller inte, om föremålet enligt särskilda föreskrifter ingår i utrustning för viss tjänst eller visst uppdrag eller om innehavet annars med hänsyn till föremålets art, innehavarens behov och övriga omständigheter är att anse som befogat. (Ex. poliser, ordningsvakter, hantverkare m.m.).

Stickvapen eller knivar som är konstruerade så att klingan eller bladet snabbt kan fällas eller skjutas ut ur sitt skaft (springstiletter eller springknivar) får inte innehas av personer under 21 år. Lag (2000:148)

2 §

Knogjärn, kaststjärnor eller andra sådana föremål som är särskilt ägnade att användas som vapen vid brott mot liv eller hälsa samt springstiletter eller springknivar får inte överlåtas till personer under 21 år eller saluhållas.” Lag (1990:413)

3 §

I fråga om vapen och andra föremål som vapenlagen (1996:67) är tillämplig på gäller föreskrifterna där i stället för denna lag. Lag (1996:69).

4 §

Den som uppsåtligen bryter mot 1 eller 2 § döms till böter eller fängelse i högst ett år.

Om gärningen har begåtts av oaktsamhet, döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

Om ett brott som avses i första stycket är grovt, döms till fängelse i lägst sex månader och högst två år. Vid bedömningen av om brottet är grovt ska det särskilt beaktas om

1. föremålet har innehafts i ett sammanhang där det kan befaras komma till användning vid brottsligt angrepp på någons liv, hälsa eller trygghet till person,
2. föremålet har varit av särskilt farlig beskaffenhet,
3. innehavet, överlåtelsen eller saluhållandet har avsett flera föremål, eller
4. gärningen på annat sätt har varit av särskilt farlig art.

Om det rör sig om ringa fall utgör gärningen dock inte brott. Lag (2022:608).

5 §

Knivar eller andra föremål som innehafts i strid med 1 § eller som överlåts eller saluhålls i strid med 2 § ska förklaras förverkade, om det inte är uppenbart oskäligt. Lag (2022:608).

Att tänka på:

- **Exempel på andra farliga** föremål kan vara träpinnar, kedja, handske med blyhagel/sand.
- Med allmän plats avses en offentlig plats som kan frekventeras av allmänheten, t.ex. gator, torg, restauranger, teatrar.
- Exempel på undantaget i andra stycket kan vara hantverkaren som är på väg hem från jobbet, jägaren som ska ut och jaga. Obs! att om hantverkaren inte är direkt på hemväg utan har satt sig på en pub i någon timma och sen går hem-då kan hantverkaren riskera att straffas enligt knivlagen.
- Åldersgräns 21 år för att inneha stiletter, springknivar. Dessa plus knogjärn m.m. får inte säljas till någon under 21 år.
- Ordningsvakt kan ta t.ex. en kniv i beslag om kniven anträffas på en frihetsberövad då en kroppsvisitation jml PL 19 § 1 st görs.

Valda delar ur Vapenlagen, vapenförordningen, lag om brandfarliga och explosiva varor**Vapenlag (1996:67)**

1 kap. 1 §

Denna lag gäller skjutvapen och ammunition samt vissa föremål som i lagen jämföras med skjutvapen.

1 kap. 2 §

Med skjutvapen förstås i denna lag vapen med vilka kulor, hagel, harpuner eller andra projektiler **kan skjutas ut med hjälp av** krutladdningar, kolsyreladdningar, komprimerad luft eller andra liknande utskjutningsmedel.

1 kap. 3 §

Vad som sägs om skjutvapen gäller också

- a. anordningar som till verkan och ändamål är jämförbara med skjutvapen,
- b. obrukbara vapen som i brukbart skick skulle räknas som skjutvapen,
- c. start- och signalvapen som laddas med patroner,
- d. armborst,

- e. tårgasanordningar och andra till verkan och ändamål jämförliga anordningar,
- f. slutstycken, ljuddämpare, eldrör, pipor, stommar, lådor, trummor och mantlar till skjutvapen, eller armborststommar med avfyringsanordningar,
- g. anordningar som kan bäras i handen och är avsedda att med elektrisk ström bedöva människor eller tillfoga dem smärta, och
- h. anordningar som gör att skjutvapen kan användas med annan ammunition än de är avsedda för. Lag (2011:467)

1 kap. 4 §

Vad som sägs om skjutvapen gäller inte

- a. salutkanoner som inte kan laddas med gastäta enhetspatroner,
- b. skjutvapen som har tillverkats före år 1890 och som inte är avsedda för gastäta enhetspatroner,
- c. bultpistoler avsedda för byggnadsarbete,
- d. andra arbetsverktyg avsedda för slakt eller för industriellt eller liknande bruk, och
- e. skjutanordningar avsedda för livräddning eller liknande ändamål. Lag (2006:386).

1 kap. 5 §

Med ammunition förstås i denna lag patroner och projektiler till handvapen som lagen tillämpas på samt tändhattar och andra tändmedel till sådana patroner och projektiler. (1 kap. 6 §. Ammunition som räknas som explosiva varor och finns i lag (2010:1012).

Ansvar

9 kap. 1 §

Den som uppsåtligen innehar ett skjutvapen utan att ha rätt till det eller överlåter eller lånar ut ett skjutvapen till någon som inte har rätt att inneha vapnet döms för vapenbrott till fängelse i högst tre år.

Om brottet har begått med oaktsamhet eller om brottet är ringa, döms till böter eller fängelse i högst sex månader. Lag (2017:1139)

9 kap. 1 a §

Om brott som avses i 1 § första stycken är grovt, döms för grovt vapenbrott till fängelse i lägst 2 år och högst fem år. Vid bedömande av om brottet är grovt ska det särskilt beaktas om

1. vapnet har innehafts på allmän plats eller på en annan plats där människor brukar samlas eller har samlats eller i ett fordon på en sådan plats,
2. vapnet har varit av särskilt farlig beskaffenhet,
3. innehavet, överlåtelsen eller utlåningen har avsett flera vapen, eller
4. gärningen annars har varit av särskilt farlig art.

Om brott som avses i 1 § första stycket är synnerligen grovt, döms för synnerligen grovt vapenbrott till fängelse i lägst fyra och högst sex år. Vid bedömningen av om brottet är synnerligen grovt ska det särskilt beaktas om innehavet, överlåtelsen eller utlåningen har avsett ett stort antal vapen¹⁶⁹. F (2017:1139).

Vapenförordning (1996:70)

1 kap 1 §

Med skjutvapen och ammunition förstås i denna förordning sådana skjutvapen och andra föremål samt sådan ammunition som omfattas av bestämmelserna i vapenlagen (1996:67).

2 §

Ett kolsyre-, luft- eller fjädervapen ska anses ha sådan begränsad effekt som avses i 2 kap. 1 § vapenlagen (1996:67) om en projektil från vapnet fyra meter från pipans mynning har en anslagsenergi som är mindre än 10 joule.

Ett helautomatiskt kolsyre-, luft- eller fjädervapen ska anses ha sådan begränsad effekt om en projektil från vapnet fyra meter från pipans mynning har en anslagsenergi som är mindre än 3 joule.

Trots det som föreskrivs i första eller andra stycket ska ett kolsyre-, luft- eller fjädervapen som är avsett för att med färg markera träffar på deltagare i stridsspel (paintballvapen) anses ha sådan begränsad effekt som avses i 2 kap. 1 § vapenlagen, om vapnet är konstruerat för att laddas med färgampuller med en minsta diameter om 16 mm.

Det som föreskrivs i första-tredje styckena ska också gälla för ett vapen med ett annat liknande utskjutningsmedel.

Ett harpunvapen ska anses ha en sådan begränsad effekt som avses i 2 kap. 1 § vapenlagen, om harpunen är avsedd att drivas ut med endast en gummikabel och avståndet mellan vapnets framkant och uttag för harpunens upphakning i vapnets stomme inte är längre än 50 centimeter. F (2014:1361).

Lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor

1 §

Denna lag gäller hantering, överföring, import och export av brandfarliga och explosiva varor och sådana förberedande och efterföljande åtgärder som behövs med hänsyn till brand- och explosionsrisken och till konsekvenserna av en brand eller en explosion.

Lagens syfte är att hindra, förebygga och begränsa olyckor och skador på liv, hälsa, miljö eller egendom som kan uppkomma genom brand eller explosion orsakad av brandfarliga eller explosiva varor. Lagen ska även förebygga obehörigt förfarande med varorna. Lag (2016:379).

2 §

Lagen gäller inte sådan transport av brandfarliga eller explosiva varor som omfattas av lagen (2006:263) om transport av farligt gods. Lagen gäller inte heller transporter av brandfarliga varor som sker som bulklast i fartyg i den mån transporten sker i fartygets fasta tankar. Inte heller gäller lagen när brandfarliga varor används som drivmedel i fartyg eller luftfartyg.

Lagen gäller inte pyrotekniska artiklar som utgör en del av ett fordon och inte heller sådana delar i ett fordons bränslesystem som regleras i annan författning.

3 §

Till brandfarliga varor hänförs i denna lag

1. brandfarliga gaser,
2. brandfarliga vätskor, och
3. brandreaktiva varor.

4 §

Till explosiva varor hänförs i denna lag

1. explosiva ämnen och blandningar,
2. explosiva föremål, och
3. ämnen, blandningar och föremål som inte omfattas av 1 eller 2 men som tillverkas i avsikt att framkalla en verkan genom en explosion eller en pyroteknisk effekt.

Definitioner

5 §

I denna lag avses med

1. hantering: tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, transport, användning, omhändertagande, återvinning, destruktion, saluförande, underhåll, överlåtelse och därmed jämförliga förfaranden.
2. överföring: varje fysisk förflyttning inom Sverige eller till Sverige från land som ingår i europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller land som enligt avtal med Europeiska unionen utgör en del av Europeiska unionens inre marknad för varor. Förflyttning inom en och samma anläggning utgör dock inte överföring.
3. import: införsel till Sverige från annat land än land som ingår i EES eller land som enligt avtal med Europeiska unionen utgör en del av Europeiska unionens inre marknad för varor.
4. export: utförsel från Sverige till annat land än land som ingår i EES eller land som enligt avtal med Europeiska unionen utgör en del av Europeiska unionens inre marknad för varor. Lag (2016:379).

Krav vid hantering, överföring och import eller export av brandfarliga och explosiva varor

Aktsamhetskrav

6 §

Den som hanterar, överför, importerar eller exporterar brandfarliga eller explosiva varor ska vidta de åtgärder och de försiktighetsmått som behövs för att hindra, förebygga och begränsa olyckor och skador på liv, hälsa, miljö eller egendom som kan uppkomma genom brand eller explosion orsakad av varorna och för att förebygga obehörigt förfarande med varorna. Aktsamhetskravet omfattar även den som tillhandahåller en explosiv vara på marknaden utan att hantera varan. Lag (2016:379).

Ansvar

29 §

Den som av oaktsamhet bryter mot 16 § första stycket döms till böter.
Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot 16 § första stycket döms till

1. böter eller fängelse i högst ett år om brottet avser brandfarliga varor, eller
2. böter eller fängelse i högst tre år om brottet avser explosiva varor.
Lag(2017:1138).

29 a §

Om uppsåtligt brott mot 16 § första stycket avser explosiva varor och är att anse som grovt döms till fängelse i lägst två och högst fem år. Vid bedömningen av om brottet är grovt ska det särskilt beaktas om

1. varan har varit av särskilt farlig beskaffenhet,
2. hanteringen, överföringen, importen eller exporten har avsett flera varor eller en stor mängd av en vara, eller
3. gärningen annars har varit av särskilt farlig art.

Om brottet är att anse som synnerligen grovt döms till fängelse i lägst fyra och högst sex år. Vid bedömningen av om brottet är synnerligen grovt ska det särskilt beaktas om hanteringen, överföringen, importen eller exporten har avsett ett stort antal varor eller en särskilt stor mängd av en vara.
Lag (2017:1138).

AVRAPPORTERING (LOV 7 § & FAP 670-1, 7 kap 7 §)

FAP 670-1, 7 kap. 7 §. Ordningsvakten ska skriftligen rapportera bl.a. när han eller hon har

1. **Gripit** med stöd av **RB 27:4, LUL 35§**,
2. **Avvisat, avlägsnat** med stöd av **PL 13§ eller OL 4:9§**.
3. **Omhändertagande** med stöd av **PL 13§ eller LOB**.
4. Genomfört **kroppsvsitation ("skyddsvsitation")** enligt **PL 19§ 1st**, vid **säkerhetskontroll i domstol** eller vid **säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i kommuner och landsting**.
5. Tagit gods i **beslag** enligt **RB 27:4** eller enligt **1958 års lag**.
6. Använt **handfängsel** enligt **PL 10a§**.

Vad är viktigt att få med i rapporten?

- vilket/vilken slags ingripande/**tjänsteåtgärd ni gjort**,
- **vem som fattat beslutet** om ingripandet/tjänsteåtgärden,
- **grunden för beslutet och tidpunkten** när det har fattats,
- vem/**vilka som har deltagit vid** ingripandet/tjänsteåtgärden?
- **beslagtaget gods**,
- **vem/vilka** som ingripandet/tjänsteåtgärden har **riktat sig mot**?
- **tidpunkten för ingripandet**, och (kan bli samma tid som när beslutet togs)
- vad som **i övrigt har förekommit vid** ingripandet/tjänsteåtgärden.
- andra omständigheter under uppdraget som bör komma till Polismyndighetens kännedom.

Varför är rapporteringen så viktig tror ni?

Att tänka på:

Avrapportering styrs av:

- **LOV 7 §**, *En ordningsvakt ska hålla Polismyndigheten underrättad om förhållanden som rör hans eller hennes verksamhet och är av sådan art att det bör komma till myndighetens kännedom.*
- **FAP 670-1 7 kap. 7 §**. Se ovan när och vad rapporten ska innehålla.
- **NOVA**. Under 2022 inledningsvis som ett pilotprojekt.

Några intressanta rättsfall

RH 2004:42. Underlåtenhet för ordningsvakt att rapportera ett fall av misstänkt misshandel, som han fått kännedom om, till polisen i enlighet med bestämmelsen i 4 § OF. Det blev bedömt som ringa tjänstefel, som inte är straffbart.

RH 2003:34. En avvisad person som spottade en ordningsvakt i ansiktet dömdes för förgripelse mot tjänsteman. Målet gällde yrkat skadestånd om 5000 kr. Hovrätten tilldömde ordningsvakten skadestånd.

RH 2001:40. En person som skallade en ordningsvakt dömdes för våld mot tjänsteman. Målet gällde yrkat skadestånd med 6500 kr. Hovrätten tilldömde ordningsvakten 5000 kr i skadestånd.

RÅ 2003 ref. 40. En person som för tre och ett halvt år sedan gjorts sig skyldig till tillgrepp av fortskaffningsmedel och urkundsförfalskning har inte ansett lämplig att förordnas till ordningsvakt.

RÅ 1994 ref.20. En ordningsvakt dömdes för misshandel vid flera olika tillfällen. Detta i beaktande av omständigheterna vid brottens begående och vad som framkommit om den dömdes person inte ansetts vara tillräcklig grund för att återkalla tillstånd att inneha skjutvapen.

Källhänvisning

Rättsdatabas JUNO (www.juno.nj.se)

Ordningsvakter och väktare samt annan bevakningspersonal

www.polisen.se

Konflikthantering/Självskydd: Handbok i ingripande- och självförsvarstekniker för polisen, reviderad 2006

Förhör

Signerat av

Signerat datum

Enhet

Region Stockholm, Utredningssektion 2 PO Sthlm City

Diarienumr

5000-K872648-22

Hörd person		Personnummer
Ribbegårdh, Anders		
Den hörde är	ID Styrkt	Ställning till misstänkt - målsägande - vittne
Vittne	Nej	
Tolk		Språk

Anledning till förhör / Misstankar som misstänkt har underrättats om	Underrättad om misstanke
Vållande till annans död (grovt), Fullbordad	
Ytterligare information om anledning till förhör	
Hörd då han arbetar som utbildare på Väckarskolan AB	

Underrättad om rätt till försvarare	Godtar den försvarare som rätten förordnar	Försvarare/ombud önskas	Försvarare/ombud närvarande
-------------------------------------	--	-------------------------	-----------------------------

Förhørsledare	Förhørsdatum	Förhör påbörjat	Förhör avslutat
Louise Ekblom	2022-08-18	13:14	
Förhørsplats	Typ av förhör	Förhörsätt	
Bergsgatan 48	RB 23:6		
Förhörsvittne	Utskrivet av		
	LE		

Berättelse

Förhöret är en sammanfattning utifrån förhör som sker per telefon med Anders. Förhørsledarens frågor är markerade med kursiv text.

Anders arbetar som utbildare på Väckarskolan AB.

Anders uppger att han har varit förordnad ordningsvakt sedan 2007 och arbetat som utbildare på Väckarskolan AB sedan

Anders står som utbildningschef på Ilmas diplom men uppger att han också deltagit under delar i utbildningen.

Kan du berätta hur det går till när någon kommer för att bli utbildad till ordningsvakt hos er?

Personen söker till utbildningen och sen utbildar vi dom enligt gällande FAP angående utbildning av ordningsvakter.

Nu utbildar vi inte ordningsvakter längre men när vi gjorde det så utbildade vi dom enligt dom särskilda föreskrifter som finns. Utbildningen avslutas med ett teoretiskt prov och ett praktiskt prov som övervakades av representant från polismyndigheten. Representanten från polisen var en så kallad granskare som såg till att dom examinerades enligt gällande föreskrifter.

Vi ledde själva förfarandet av utbildning men den här granskaren som kom från polismyndigheten genomförde själva granskningen av examinationen av varje deltagare.

Kan du berätta hur utbildningen var uppbyggd?

Det finns en FAP på alla moment som skulle genomföras. Det var dom momenten vi genomförde.

Momenten var tex. yrkesetik där vi pratade om begrepp som människosyn och vad man kan råka ut för i arbetet med mera.
Det var juridik i form av lagstiftning kring ingripande mot person, våld vid frihetsberövanden samt lagstiftningen kring avvisa, avlägsna med mera.
Det ingick en del med arbetsledning och arbetsmiljö.
Vi läste lite akutsjukvård.
En del av utbildningen handlade om droger, preparatkännedom och den svenska narkotikapolitiken.
Lagstiftning kring olaga diskriminering och ett större block med konflikthantering och självskydd.
Konflikthantering och självskydd bestod av säkerhetstänkande, ren greppteknik, batong och handfängsel samt medicinska risker kopplat till det.
Den expanderbara batongen var egen del samt problemorienterat ordningsvaksarbete.
Vi hade utbildning i samhällsorientering där vi gick igenom polisens organisation och ordningsvaktens arbete i förhållande till polisen.
Det ingick beslutsträning där vi använde oss av fingerade scenarion, både teoretiska där vi pratade kring olika scenarion och praktiska scenarion där eleven fick agera i en fingerad situation.
Utbildning genomfördes enligt FAPen och vi hade inte lagt till eller tagit bort något utifrån vad som står i den.

Vad utbildade ni enligt för material?

Det var polisens eget material som dom hade skickat oss i samband med att vi och tre andra företag fick dispens att utbilda ordningsvakter.
Vi lade till en del om brand och en del om sjukvård som ej fanns med. I övrigt var det polisens eget material.
Vi använde oss även av den målkatalog som var framtagen för ordningsvaksutbildningen.
I materialet som vi fick från polisen gällande grepp och självskydd fanns det föreskrivet vilka olika tekniker som vi skulle gå igenom, baserat på polisen utbildning gällande konflikthantering och självskydd.
Det finns även ett direkt uttalande från polismyndigheten där man tar upp obligatoriska baskunskaper.
Jag skickar dig vad som står i A-diarienummer, A081.136/2016, där det noggrant står uttryckt vad vi ska lära ut i form av självskydd. Det innefattar obligatoriska baskunskaper i grundutbildning i KKS. Bakgrunden till att den handlingen författades var att det uppkommit ett behov av att likrikta utbildningen för ordningsvakter. Dom som författat det dokumentet är fyra personer från KC2 (KC står kompetenscentrum fhl. anteckning) och KC 4. Se bilaga till förhöret.
Som du ser av materialet så ingår också utbildning i cirkulationskollaps/postitionsasfyxi. Vilket innebär kvävning som är lägesbetingad. När man får ner en person på marken så får man aldrig lägga tryck mot personens rygg. Det ingår i baskunskapen när man utbildas till ordningsvakt. Vi pratar om det på utbildningen och även granskaren från polismyndigheten tittar på detta då det praktiska provet i självskydd genomförs.
I grundutbildning ingår även ett praktiskt moment där man själv som elev får uppleva hur det kan kännas med ett tryck över ryggen. Eleven får arbeta upp en puls och därefter får eleven ett tryck mot ryggen då eleven ligger nedlagd på mage. Trycket varar i 60 sekunder men eleven har möjlighet att avbryta när den vill.
Det är meningen att eleven ska få uppleva själva obehaget och vad som händer med kroppen. Tanken är att eleven ska låta bli att göra så när den kommer ut i arbete.

Utöver att eleven får prova på denna övning, pratar ni om det också under utbildningen?

Vi pratar jättemycket om det. Vi tar upp exempel som Osmo Vallo och ett annat ärende som gäller en kille som heter Donald Lewis. Båda personerna dog av positionsasfyxi.

Vi lägger ner ganska mycket tid på att prata om det och risker som förknippas med det. Och vi lägger tid på hur man istället kan kontrollera en person och vad man kan göra utan att dessa risker uppstår.

Tex. När man bojar någon liggande på mage, där är vi noggranna med att belysa aldrig lägga tryck på rygg.

Vi pratar om det och granskarna från polismyndigheten tar upp det i samband med examinationen. Det är så många tillfällen att jag inte riktigt kan förstå att sådana här händelser, som på Rådmansgatan, händer.

Händer detta så har man skitit i reglerna helt och hållet.

Jag kan se att det finns en sidhänvisning i det dokument du skickat till mig. Se bilaga till förhör. Till vilket material går sidhänvisningen?

Den går till polisens handbok "konflikthantering självskydd, handbok i ingripande och självförsvarsteknik för polisen". Alla vi som utbildade är godkända instruktörer, det är den enda litteraturen som finns.

Pratar ni något om nödvärn under utbildningen?

Ja, vi pratar om juridiken kring nödvärn och vi pratar också om det i samband i självskydd och konflikthantering.

Har ni någon praktisk utbildning i nödvärn?

Vi har ju i samband med teorin diskussion kring nödvärn men också i det praktiska där vi genom fiktiva scenarion vill få fram olika situationer som dels handlar om nödvärn. Vi spenderar ganska rejält med tid i utbildningen av bevakningspersonal kring reflektion av lagstiftningen kring nödvärn respektive polislagens 10e paragraf. Dom får, utifrån olika scenarion, reflektera när det blir en fråga om nödvärn och vad det innebär, när upphör nödvärnssituationen och vilka grunder man baserar nödvärn på.

Pratar ni om hur man gör vid en väldigt våldsam situation och om vilka alternativ man har? Tex. att backa ut från en situation?

Vi pratar om att man som ordningsvakt har en viss ingripandeskyldighet men om man inte kan hantera situationen så måste man avbryta och kalla på förstärkning tills man kan ingripa på ett säkert sätt. Vi pratar mycket om presitelöshet och att man måste våga säga till eller backa ur en situation när man inser att man inte klarar av den. Ju fler vi är på plats desto mindre skaderisk är det för alla inblandade. Och alla elever måste förstå vad ordningsvaktens uppgift är, om dom inte klarar det så måste dom backa ur. Tex. om vi har en beväpnad man så ska ordningsvakten inte ingripa för vi har inte utrustningen för att klara av situationen.

Det vi också har gjort är, som jag sa innan, att ta upp liknande exempel och påvisar att det här är fel, gör inte så här. Tex. som fallet med Donald Lewis, där dom har ihjäl honom, han dör i samband med ingripande. Vi säger, gör inte så vi har andra alternativa lösningar.

När jag såg klippet från det som hände på Rådmansgatan så, av det jag ser, jag har ju bara sett en liten del av händelsen som låg ute på internet, är det ett direkt felaktigt ingripande. Jag ifrågasätter varför dom gjorde som dom gjorde. Det fanns inget skäl att göra ingripandet på det sättet. Det finns det andra sätt som skulle vara bättre mot en sådan person.

För det första får man aldrig ta ett stryptag om en person. Det är inte ett godkänt grepp enligt utbildningen. Det finns ingen teknik som godkänner att man stryper ut en person på det sättet.

Och den andra ordningsvakten sitter ovanpå personen medan den andra personen tar ett stryptag. Möjligtvis hade man kunnat ta ett benlås på personen när han ligger på mage men inte ta stryptag och sitta ovanpå hans rygg. Det är ett olämpligt beteende till fullo. Av vad jag kan se så har ordningsvakterna möjlighet att ta tag i personens armar då han har dom synliga. Varför gör dom inte det istället för att ta ett strypgrepp.

Det andra jag reagerar över är att man inte gör någon ordentlig medvetandekontroll, varken under ingripandets akuta fas eller efter.

När dom väl lägger handfängsel på mannen så gör dom ingen uppföljande medvetandekontroll, man bara ignorerar det. Där måste dom förstå att växla från ingripandevåld till vård.

Även om man skulle vara i en nödvärnssituation eller en putativ nödvärnssituation skulle jag säga att ett sådant strypgrepp inte är okej. I och med att dom är i den position som dom är så kan han aldrig kontrollera hur personen reagerar och då kan man inte kontrollera strypningen på ett säkert sätt.

Jag ser en extrem yrkesstolthet i det jag gör och jag kommer inte utbilda någon att göra så som dom gjorde.

Förhöret är genomläst och godkänt

A081.136/2016 Grundkriterier för KKS-utb.

Signerat av

Signerat datum

Enhet

Region Stockholm, Utredningssektion 2 PO Sthlm City

Diariénr

5000-K872648-22

Originalhandlingens förvaringsplats

Datum

2022-08-24

Tid

13:32

Involverad personal

Louise Ekblom

Funktion

Uppgiftslämnare

Berättelse

Inkommen handling från Anders Ribbegårdh på Väktarskolan AB.

Sidhänvisningen i PM hänvisar till polisens "konflikthantering / Självskydd - handbok i ingripande- och självförsvarsteknik för polisen".

PM

1 (2)

Datum

2016-03-18

Diariennr (åberopas)

A081.136/2016

Polismyndigheten
HR-avdelningen
KC2 och 4

Obligatoriska baskunskaper gällande grundutbildning i konflikthantering, kommunikation och självskydd, KKS.

Bakgrund

Med anledning av Polismyndighetens nya organisation har det uppkommit ett behov av att likrikta utbildningen i KKS för ordningsvakter, sjöfarts- och hamnskyddskontrollanter.

I Polismyndighetens tidigare organisation har respektive myndighet haft skiftande utbildningsförfarandet i konflikthantering, kommunikation och självskydd vid grundutbildning.

I samband med att externa utbildningsföretag getts tillstånd att grundutbilda ordningsvakter har det uppstått ytterligare behov av en likriktning av utbildningen i KKS.

Syfte

Syftet är att utbildningen ska bli enhetlig och likriktad både i myndigheten och hos de externa utbildningsföretagen.

Med anledning av det uppkomna behovet har KC2, ordningsvaktgruppen, tillsammans med KKS-instruktörer från KC4 sammanställt ett antal tekniker och metoder ur Rikspolisstyrelsens handbok i självskydd.

Teknikerna är obligatoriska och ska ingå i grundutbildning av ordningsvakter, sjöfarts- och hamnskyddskontrollanter i konflikthantering, kommunikation och självskydd.

Dokumentet kommer att biläggas utbildningsmaterialet, Juridik för ordningsvakter. Det har beslutats i tillståndet till de externa utbildningsföretagen att de ska använda samma utbildningsmaterial som Polisen vid utbildning av ordningsvakter. Dokumentet är ett nationellt utbildningsmaterial.

Mål

Vid grundutbildningar för ordningsvakter i KKS ska valda tekniker och metoder ingå i grundutbildningen och genomföras med godkänt resultat.

Utöver dessa tekniker och metoder, som är en obligatorisk grundkunskap, förfogar respektive kompetenscentrum och utbildningsföretag över resterande avsatt tid för KKS-utbildningen att valfritt komplettera med tekniker och me-

HR-avdelningen

2016-02-26

toder som är godkända enligt Rikspolisstyrelsens självskyddshandbok, för att uppfylla kravet i konflikthantering och självskydd enligt FAP 692-1.

Obligatoriska baskunskaper

Följande tekniker/metoder finns beskrivna i Rikspolisstyrelsens självskyddshandbok. Vid varje teknik/metod så kommer det att finnas en sidhänvisning.

- Gardställning med förflyttning (sid 38-39)
- Skuldergrepp från enkelt ledgrepp, variant 1 eller 2, samt variant 3 (sid 85-87)
- Nedläggning bakåt, 2 mot 1 (sid 101-102)
- Nedläggning bakåt, 1 mot 1 (sid 103)
- Nedläggning med omvänt skuldergrepp, 1 mot 1 (sid 110)
- Bågspännare (sid 64)
- Expanderbar batong (Polishögskolans instruktörshandledning för utbildning av ordningsvakter samt Rikspolisstyrelsens självskyddshandbok sid 122-123)
 - Grundställning
 - Högt utslag, lågt utslag
 - Forehandslag
 - Träffytor
- Handfängselpåläggning på stående (sid 116-118)
- Kroppsvisitation(sid 50-51)

Utöver dessa tekniker skall det även ingå att utbilda i cirkulationskol-laps/positionasfyxi (sid 60-61), så att deltagarna har goda kunskaper i ämnet.

Medverkande i arbetsgruppen för framtagande av teknikerna har varit självskyddsinstruktörerna Fredrik Lindberg och Kristian Oksman, KC2, region Stockholm samt självskyddsinstruktör Per Sjöbeck, KC4, region Syd och självskyddsinstruktör Sacha Dyner, KC4, Öst.

Materialet har sammanställts av Kompetenscentrum 2.

Utbildningsmaterial

234

Signerat av

Signerat datum

Enhet

Region Stockholm, Utredningssektion 2 PO Sthlm City

Diarienumr

5000-K872648-22

Originalhandlingens förvaringsplats

Datum

2022-08-24

Tid

13:35

Involverad personal

Louise Ekblom

Funktion

Uppgiftslämnare

Berättelse

Utbildningsplan för ordningsvakter, inkommen från Anders Ribbegårdh på Väktarskolan AB.

Bilaga 1 - Grundutbildning för ordningsvakt

106 lektionstimmar (de 10 sista timmarna i Polismyndighetens regi för juridiskt prov samt prövning av KKS)

Ämne	Yrkesetik
Innehåll	– Värderingar och människosyn. – Begreppsdefinitioner, etik och moral.
Mål	Deltagaren ska efter utbildningen ha fått en god yrkesetisk grund att utgå ifrån i sitt ordningsvaksarbete. Deltagaren ska kunna föra en diskussion som visar att han eller hon kan reflektera över de etiska och moraliska aspekterna i ett uppställt dilemma.
Genomförande	Målet ska uppnås genom att i diskussioner och rollspel analysera situationer som bygger på verkliga händelser.
Beräknad tid	7 timmar

Ämne	Juridik
Innehåll	– Europakonventionen och regeringsformen. – Rättegångsbalken. – FN:s konvention om barnets rättigheter. – Brottsbalken och relevant specialstraffrättslig lagstiftning. – Lagen (1980:578) om ordningsvakter. – Ordningsvaksförrordningen (1980:589). – Polislagen (1984:387). – Ordningsslagen (1993:1617). – Lagen (1981:1064) om säkerhetskontroll i domstol. – Lagen (2010:294) om säkerhetskontroll vid offentliga sammanträden i kommuner och landsting. – Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). – Lagen (1976:511) om omhändertagande av berusade personer m.m. – Lagen (1958:205) om förverkande av alkoholhaltiga drycker. – Lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare. – Förrordningen (1988:842) om ersättning och belöning åt den som hjälper polisen. – Polismyndighetens föreskrifter och allmänna råd om ordningsvakter FAP 670-1.

Mål	Deltagaren ska efter genomförd utbildning kunna redogöra för – behovs- och proportionalitetsprinciperna samt – vilka regler som styr ordningsvaktens brukande av våld. Deltagaren ska också kunna redogöra för under vilka omständigheter en ordningsvakt – har rätt att gripa en person och – kan omhänderta en person. Deltagaren ska också – kunna redogöra för vad som särskilt ska beaktas vid ingripande mot barn och unga lagöverträdare och – i övrigt ha sådana juridiska kunskaper att han eller hon på ett fullgott sätt kan tillämpa de regler som styr en ordningsvaks arbete.
Beräknad tid	26 timmar
Ämne	Arbetsledning, arbetsmiljö samt risk- och hotbilsanalys
Innehåll	– Polisens arbetsledning enligt 6 § ordningsvaksförfordningen (1980:589). – Information om relevanta delar av arbetsmiljölagen (1977:1160) med betoning på 3 kap. 7 d och e §§. – Information om polisens arbete med risk och hotbilsanalys.
Mål	Efter genomgången utbildning ska deltagaren ha kunskap om vad polismans ledning innebär både i fråga om arbetsledning och om arbetsgivaransvar samt ansvarsfördelning i arbetsmiljöarbetet vid gemensamma arbetsställen. Kännedom om hur risk och hotbilsanalysen påverkar det gemensamma arbetet.
Genomförande	Målet ska uppnås genom teoretisk undervisning.
Beräknad tid	2 timmar
Ämne	Akutsjukvård
Innehåll	– LABC (livshotande läge, andning, blödning och chock). – Hjärt- och lungräddning.
Mål	Efter genomgången utbildning ska deltagaren kunna ge första hjälpen.
Genomförande	Målet ska uppnås genom teori och praktiska övningar.

Beräknad tid 6 timmar

Ämne **Droger**

Innehåll

- Svensk narkotikapolitik.
- Preparatkännedom.
- Symptom.

Mål Deltagaren ska efter utbildningen ha fått en övergripande kunskap om svensk narkotikapolitik, hur de vanligaste förekommande drogerna ser ut och symptom på påverkan av dessa.

Genomförande Målet ska uppnås genom teoretisk undervisning. De vanligaste narkotikapreparaten eller bilder på dem ska förevisas.

Beräknad tid 2 timmar

Ämne **Olaga diskriminering**

Innehåll

- 16 kap. 9 § brottsbalken m.m.
- Diskrimineringslagen (2008:567).

Mål Deltagaren ska efter utbildningen ha kunskap om

- vad som avses med olaga diskriminering,
- de värderingar som denna lagstiftning och diskrimineringslagen bygger på samt
- kunna redogöra för hur dessa lagar skiljer sig åt.

Genomförande Genom problembaserad inläring, undervisning och diskussioner utifrån rättsfall ska relevanta delar av diskrimineringslagen och brottet olaga diskriminering analyseras.

Beräknad tid 4 timmar

Ämne **Konflikthantering och självskydd**

Innehåll

- Konflikthantering och annan yrkespsykologi.
- Säkerhetstänkande.
- Greppteknik.
- Användande av utrustning bl.a. batong och handfängsel.
- Rollspel.
- Medicinska risker.

Mål

Deltagaren ska efter genomförd utbildning kunna

- redogöra för beskrivningsmodellen konflikttrappan,
- ge praktiska exempel på hur man vid ingripanden kan undvika beteenden som motsvaras av trappans steg 3, 4 och 6,
- redogöra för vad som kännetecknar ett aktivt lyssnande,
- redogöra för minst tre konfliktreducerande strategier,
- genomföra utlärd grepptekniker korrekt, och
- i ett scenario uppvisa ett säkerhetsmässigt beteende genom att tillämpa lämplig placering, avstånd, kommunikation m.m.

Beräknad tid 15 timmar

Ämne Expanderbar batong

Innehåll

- Grundställning.
- Högt och lågt utslag.
- Ihopslag.
- Färdigställning.
- Forehand- och backhandsslag.
- Blockering.
- Skaderisker.

Mål

Deltagaren ska efter utbildningen ha god

- färdighet i att använda expanderbar batong och
- kunskap om vilka skador som batongslag kan orsaka.

Beräknad tid 10 timmar

Ämne Problemorienterat ordningsvaksarbete

Innehåll

- Polisens problemorienterade arbete.
- Social brottsprevention.
- Situationell brottsprevention.

Mål

Deltagaren ska förstå sin roll

- i polisens problemorienterade arbete och
- hur han eller hon kan öka tryggheten och minimera riskerna för brott inom förordnandeområdet.

Genomförande

Målet bör nås genom undervisning och diskussioner om hur man i praktiken kan skapa trygghet genom att förebygga ordningsstörningar och brott.

Beräknad tid 4 timmar

Ämne	Brand
Innehåll	– Brandförlopp. – Släckteknik. – Släckmedel. – Brandsyn.
Mål	Deltagaren ska efter utbildningen ha kunskap om hur bränder kan förebyggas och hur man vidtar primära brandbekämpande åtgärder.
Genomförande	Målet ska uppnås genom teoretisk undervisning och genom att deltagaren praktiskt får öva att släcka en brand samt leda en utrymning av en eldhärjad lokal. Ämnet bör ledas av en representant från kommunens räddningskår.
Beräknad tid	8 timmar
Ämne	Samhällsorientering
Innehåll	– Polisens organisation. – Ordningsvaktens roll och förpliktelser gentemot polisen.
Mål	Deltagaren ska efter utbildningen ha fått en övergripande kunskap om rättsväsendet i allmänhet och om Polisens och ordningsvaktens roll i samhället i synnerhet.
Genomförande	Målet ska nås genom diskussioner och teoretisk undervisning.
Beräknad tid	2 timmar
Ämne	Beslutsträning
Mål	Deltagaren ska efter utbildningen ha förmåga – att analysera verklighetsbaserade händelser – att ta korrekta beslut samt kunna tillämpa kunskaper som omfattas av innehållet i ämnet.
Genomförande	Genom problembaserad inläring skapa förmåga att tolka händelser och genom rollspel samt diskussioner skapa förmåga att tillämpa kunskaper i verklighetsbaserade situationer.
Beräknad tid	10 timmar

Ämne	Skriftligt och praktiskt prov
Genomförande	Genomförs i Polismyndighetens regi. Deltagaren ska för att bli godkänd klara både ett skriftligt juridiskt prov och ett praktiskt prov. Det praktiska provet ska omfatta självskyddsteknik, batongteknik och konflikthantering.
Beräknad tid	10 timmar

Polisens självskyddshanbok

Signerat av

Signerat datum

Enhet

Region Stockholm, Utredningssektion 2 PO Sthlm City

Diariennr

5000-K872648-22

Originalhandlingens förvaringsplats

Datum

2022-08-24

Tid

07:50

Involverad personal

Louise Ekblom

Funktion

Uppgiftslämnare

Berättelse

"Konflikthantering / självskydd, handbok i ingripande- och självförsvarsteknik"

Polishögskolan

Konflikthantering/ Självskydd

Handbok i ingripande- och
självförsvarsteknik för Polisen

Polishögskolan 1998
Reviderad 2006

Utgivare

Polishögskolan
Sörentorp
170 82 Solna
Telefon 08 - 401 90 00

© POLISHÖGSKOLAN

ISBN-10 91-89475-54-2
ISBN 13 978-91-89475-54-0

Upplaga

September 2006: 500 ex

Redigering

RPS Informationsenhet, G Söderberg

Tryck:

NRS Tryckeri, Huskvarna

Förord

Rikspolisstyrelsen har tidigare gett ut följande handböcker i självskydd:

- Polisiär grepp- och batongteknik 1966
- Grepp- och batongteknik 1971
- Självskyddsteknik 1978
- Självskydd 1986

Polisens arbetsmetoder och arbetssätt måste ständigt utvecklas för att svara mot de förändringar som sker i samhället och för att anpassas till nya kunskaper på skilda områden. En grundläggande förutsättning för att nå framgång i förändringsarbetet är att vi har tillgång till bra utbildningsmaterial. Föreliggande handbok om konflikthantering och självskydd är ett nytt sådant material.

Handboken är delresultatet av ett projekt som har bedrivits inom Polishögskolan, och som behandlar olika aspekter på konflikthantering. De övriga delarna i projektet omfattar *etik*, *mental träning* och *kommunikation*.

Boken har utarbetats av Björn Jacobson och Christer Ringblom, Polishögskolan, tillsammans med projektgruppen Ny självskyddshandbok.

Denna handbok skall från och med januari 1998 ligga som grund för utbildning i konflikthantering/självskydd. Den tidigare handboken, Självskydd, från 1986, upphör samtidigt att gälla.

Rikspolisstyrelsen i januari 1998

Olof Egerstedt

Projektet Ny självskyddshandbok

Projektansvarig: Kristina Ambrosiani, Polishögskolan

Samordnare i konflikthanteringsprojektet: Hans-Olof Sandén, Polismyndigheten i Skaraborg

Projektledare: Björn Jacobson, Polishögskolan

Referensgrupp: Ann-Britt Carlsson, Polishögskolan
Thomas Nilsson, Polismyndigheten i Västernorrlands län
Jan-Olov Nolsjö, Polismyndigheten i Stockholms län
Ingemar Nordh, Polismyndigheten i Göteborgs och Bohus län
Christer Ringblom, Polishögskolan
Lena Runströmer, Polismyndigheten i Stockholms län
Lars Steimer, Polismyndigheten i Skåne län

Bidrag: Göte Davidsson, Polismyndigheten i Stockholms län
Stig Gustavsson, Polishögskolan
Magnus Littorin, Polismyndigheten i Stockholms län
Bertil Nordström, Polishögskolan
Inge Paulsson, f.d. Polismyndigheten i Mölndal
Lena Runströmer, Polismyndigheten i Stockholms län
Hans-Olof Sandén, Polismyndigheten i Skaraborg
Ingemar Sköld, förbundsläkare för Svenska Budoförbundet
Marianne Sparrlind, Polishögskolan
Göran Tell, Polismyndigheten i Stockholms län
Johan Wahlberg, Polismyndigheten i Stockholms län

Medicinsk granskning: Rättsmedicinalverket

Juridisk granskning: Ulf Berg, Rikspolisstyrelsen

Språklig bearbetning: Carina Alfredsson, Polishögskolan

Foto: Jan-Olov Nolsjö, Polismyndigheten i Stockholms län

Layout: Görel Söderberg, Rikspolisstyrelsen

Innehåll

Kapitel 1 Inledning.....	9
Bakgrund	9
Utbildningens syfte	9
Boken vänder sig till poliser	9
Utbildningens kvalitet	9
Övningsanvisning	10
Bildprincip	10
Nivåer.....	10
Övningsförråd	11
Omfattning.....	11
Kapitel 2 Polisiär våldsanvändning	12
Våldsanvändningstrappan.....	12
Juridiska och etiska perspektiv.....	13
Sammanfattning	14
En historisk återblick.....	15
Kapitel 3 Instruktörshandledning	16
Råd	16
Konflikthantering	16
Problembaserat lärande (PBL).....	16
Traditionell undervisning	17
Några konkreta råd	17
Automatisering	18
Skapa intresse.....	18
Omfall.....	19
Övningar med olycksfallsrisk.....	19
Övningskläder	19
Greppens användbarhet.....	20
Uppvärmning/Nedtoning	21
Allmän uppvärmning.....	21
Speciell uppvärmning	21
Nedtoning/avslutning av träningspasset.....	21
Rörlighetsträning	22
Mental träning.....	22
Skador	23
Förebyggande åtgärder.....	23
Åtgärder vid skador	24
Bastekniker	26
Basteknikernas innehåll.....	26
Kapitel 4 Allmänt	28
Sjuk person	28
Kontroll av liggande person.....	28
Stabilt sidoläge.....	28
Personlyft.....	30
Släplyft.....	31
Klädlyft	32
Självskyddstaktik	34
Rutiner	34
Före ett uppdrag.....	34
Utrustning	34
Under ett uppdrag.....	35

Självskyddsgrunder	37
<i>Grundställning</i>	37
<i>Gard</i>	38
<i>Vinkelformation</i>	39
<i>Förflyttning, allmänt</i>	39
<i>Förflyttning med vändning</i>	40
<i>Avstånd</i>	41
<i>Varningssignaler</i>	41
<i>Distrahering</i>	43
<i>Känsliga kroppsdelar</i>	44
<i>Balansbrytning</i>	46
<i>Huvudkoppling</i>	47
<i>Losstagning</i>	49
Kroppsvsitation	50
<i>Visitation utförd av två poliser</i>	51
<i>Visitation mot vägg</i>	53
<i>Visitation utförd av en polis</i>	54
Olycksfallsrisker	56
<i>Smärta</i>	56
<i>Halsen</i>	57
<i>Nacken</i>	57
<i>Leder</i>	60
<i>Kvävning/cirkulationskollaps</i>	60
Kapitel 5 Försvar	62
Inledning	62
Angreppsmål	62
Avståndsskapande	63
Förflyttning	66
Försvar mot slag	67
Försvar mot väpnat angrepp	71
Försvar mot fasthållning	73
Kapitel 6 Gripande	77
Inledning	77
Allmänt om gripande	77
<i>Kontroll</i>	77
<i>Transport</i>	78
<i>Ingångar</i>	79
Grep	81
<i>Enkelt ledgrepp</i>	81
<i>Skuldergrepp</i>	84
<i>Handledsgrep</i>	89
<i>Armbågsgrep</i>	91
<i>Armkontroll</i>	93
Nerläggning	95
<i>Nerläggningar med ingång bakifrån</i>	96
<i>Nerläggningar med ingång framifrån</i>	108
<i>Liggande fasthållning</i>	113
Kapitel 7 Teknik/utrustning	116
Handbojor	116
<i>Stående fängsling</i>	116
<i>Stående fängsling, snabbkoppling</i>	118
<i>Liggande fängsling</i>	118

Batong	122
<i>Batonggard</i>	122
<i>Batongslag</i>	123
<i>Batonggrepp</i>	124
<i>Återtagande av batong</i>	126
Tjänstepistol	127
<i>Skyddande av tjänstepistol</i>	127
<i>Återtagande av tjänstepistol</i>	131
<i>Gripande av farlig person</i>	133
<i>Reaktionsövningar</i>	138
Sköld	140
<i>Grundläggande sköldanvändning</i>	140
<i>Gripande av farlig person i trånga utrymmen</i>	142
Fordon	145
<i>Bil</i>	146
<i>Buss</i>	153
Kapitel 8 Övningsförråd	155
Förflyttningar	155
Fallteknik	156
Balansövningar.....	158
Kampövningar.....	159
Reaktionsövningar	163
Split-vision-övningar	164
Pulshöjande övningar med förflyttningar.....	165
Pulshöjande övningar på stället.....	168
Handtekniker	170
Bentekniker	172
Batongövningar	173
Utbildningshjälpmedel	176

Kapitel 1

Inledning

Bakgrund

Sedan den föregående handboken i självskydd utarbetades har det skett förändringar i polisens arbetssätt, i poliskårens sammansättning, och i själva samhället. Detta har medfört att det blivit nödvändigt att skapa ett nytt utbildningsmaterial.

Förutom en allmän förnyelse har särskilt beaktats att en polis skall kunna hantera våldsamma situationer:

- även om han arbetar individuellt
- även om han inte har ett fysiskt övertag

Ytterligare en faktor som har beaktats är att våldsnivån i samhället hela tiden tenderar att öka.

Handboken behandlar ett bredare område inom den polisiära våldsanvändningen än tidigare böcker. Exempelvis lämnas systematiskt anvisningar i hur polisen bör agera i förhållande till motpartens våldsbenägenhet.

Dessutom genomsyras handboken av ett säkerhetstänkande där en analys av olycksfallsriskerna har gjorts; både från polisens sida och från motpartens.

Naturligtvis bygger delar av den nya boken på de tidigare. Grepp och metoder som man erfarenhetsmässigt vet har fungerat bra har behållits, medan andra har strukits eller förändrats. Även tillägg har gjorts.

Utbildningens syfte

Syftet med utbildningen i konflikthantering/självskydd är att poliser:

- skall kunna lösa konflikter utan att använda våld
- skall, om våld ändå visar sig nödvändigt, kunna göra ingripanden som är säkra och hänsynsfulla
- skall uppnå ett effektivt arbetarskydd.

Boken vänder sig till poliser

Greppen och metoderna som finns beskrivna i handboken har den karaktären att utövaren bör ha polismans bakgrund, utbildning och tjänsteställning. Därför skall boken enbart användas inom polisväsendet.

Utbildningens kvalitet

Även om teknikerna och metoderna som finns beskrivna i handboken i grunden är mjuka, kan de vid felaktig användning orsaka personskada. Därför är det ytterst viktigt att utövaren har en gedigen utbildning på greppen.

Dessutom måste kunskaperna och färdigheterna kontinuerligt vidmakthållas genom övning.

För att säkerställa kvalitetskravet skall teknikerna läras ut enbart av en i polisväsendet utbildad instruktör. Materialet är inte avsett för självstudier, utan är ett komplement för personer som genomgått utbildning.

Denna bok och dess metoder har granskats ur etisk, juridisk och medicinsk synvinkel. Därefter har Rikspolisstyrelsen godkänt boken för att användas vid utbildning i konflikthantering/självskydd. Andra utbildningsmetoder har inte blivit underkastade denna prövning och är därför naturligtvis inte godkända. Därför är det viktigt att instruktören följer handboken och dess principer.

Ofta är det en fördel att ha kampsportserfarenhet i samband med utbildning i självskydd. Man måste emellertid ha insikten att de offensiva delarna i vissa kampsporter inte kan användas polisiärt utom i extrema nödsituationer.

Handboken Konflikthantering/Självskydd är att betrakta som en handbok i polisiärt arbetarskydd, omgivet av ett regelverk.

Övningsanvisning

Handboken är främst avsedd att vara ett stöd för instruktören och skall ses som ett utbildningshjälpmedel i självskyddsteknik. Vid övningstillfällena tränas ett fåtal principlösningar. Boken är således inte upplagd så att det för varje enskilt fall som kan tänkas uppstå på fältet finns anvisningar för hur just det fallet skall lösas. En sådan uppläggning skulle medföra ett orimligt stort antal grepp och metoder.

Bildprincip

Flertalet tekniker är så konstruerade att de fungerar såväl för den enskilda polisen som för poliser i patrull. De grepp där det bör vara två poliser som tillsammans gör ett ingripande är i normalfallet fotograferade med två sådana. Där det rent tekniskt räcker med en polis återges greppet följaktligen av en polis. Detta pedagogiska förfaringssätt skall emellertid inte tolkas som att författarna till boken rekommenderar ensamingripanden mot aggressiva personer.

Vissa bildserier visar förlopp i övningssammanhang som avslutas med att polisen med kraftfulla metoder får kontroll över motparten. I ett skarpt läge innebär det naturligtvis att denna instruktion enbart skall följas om det är nödvändigt.

Nivåer

Handboken innehåller många tekniker på olika nivåer i den polisiära våldsanvändningen. Därmed bör varje enskild polis kunna hitta grepp och metoder som är relaterade till hans arbetsuppgifter, fysiska förmåga, intresse m.m.

De fysiska teknikerna är uppdelade i bas- och påbyggnadstekniker.

Bastekniker

Basteknikerna bör samtliga poliser lära sig. Teknikerna är lätta att lära, och de skall kunna fungera tillfredsställande i de flesta situationer. Se avsnittet om bastekniker i kap 3.

Påbyggnadstekniker

De tekniker som inte ingår i basförrådet benämns påbyggnadstekniker. De är inte uppräknade i ett särskilt avsnitt eller markerade i den löpande texten. Lägg även märke till att teknikerna från de två nivåerna ibland går in i varandra så att det kan vara svårt att dra en skarp skiljelinje mellan dem.

Påbyggnadsteknikerna syftar till att förbättra det egna arbetarskyddet samt öka ingripandeförmågan. I denna del finns tekniker anpassade för besvärliga situationer som t.ex. individuella ingripanden. Här finns även grepp som kan tjäna som hjälp för den som inte är så lång, eller tung, eller besitter så stor råstyrka. Dessa faktorer ersätts då till viss del med t.ex. snabbhet, koordination och balansbrytningar, alltså en hög teknisk färdighet.

Avsikten med denna bok är således att flertalet poliser skall tillägna sig gemensamma grundkunskaper, och därefter bör en individuell utveckling ske så att varje polis hittar sina metoder.

Bra greppkunskaper är inte bara ett skydd för den enskilda polisen, utan även för kollegerna och för de personer på vilka greppen tillämpas.

Övningsförråd

För att instruktören skall kunna hålla varierade och stimulerande träningspass finns det ett särskilt kapitel med ett övningsförråd. Dessa övningar är inte direkt kopplade till polisyrket, men kan i vissa situationer vara nyttiga att kunna. Här finns uppvärmningsövningar, övningar i fallteknik, styrke- och konditionsövningar av kampsportskaraktär, koordinationsövningar, split-visionövningar m.m.

Omfattning

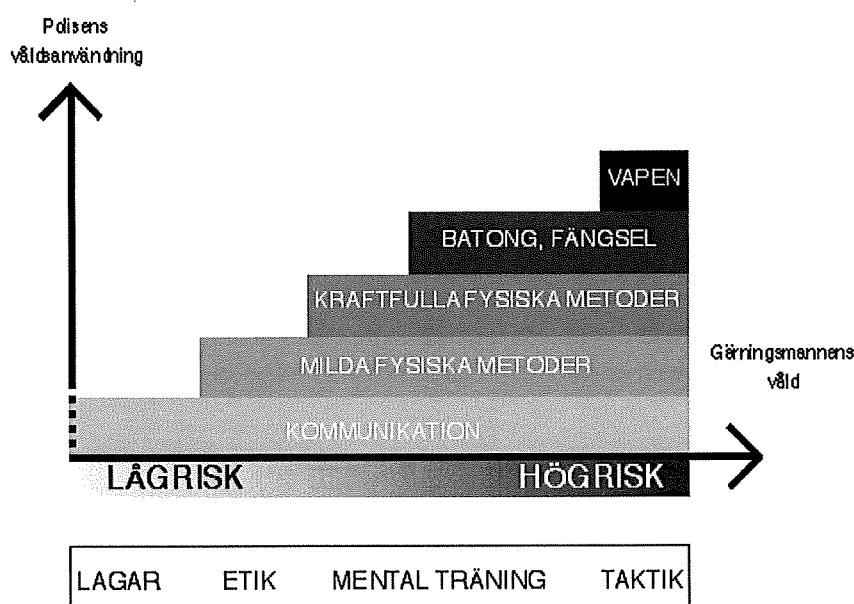
Innehållet i handboken räcker mer än väl för poliser i yttre tjänst. Däremot kan poliser vid vissa enheter med speciella uppgifter behöva utöka och komplettera materialet beroende på sina arbetsuppgifter. För poliser med stadigvarande inre tjänst kan det i stället bli frågan om att välja ut sådant som är relevant för dem.

Kapitel 2

Polisiär våldsanvändning

Våldsanvändningstrappan

Våldsanvändningstrappan beskriver schematiskt i en glidande skala de nivåer polisen kan arbeta efter. Den ena axeln visar motpartens våld och den andra polisens våldsanvändning.

Lagar – Etik – Mental träning – Taktik

Grunden för den polisiära våldsanvändningen består av lagar, etik, mental träning och taktik. Polisen skall ha ett professionellt förhållningssätt till motparten, vilket innebär att han skall ha rättsligt stöd för tjänsteåtgärden och att ingripandet skall präglas av en hög yrkesetik. Polisen skall dessutom vara mentalt förberedd, samt uppträda taktiskt riktigt.

Lågrisk – Högrisk

Polisen måste kontinuerligt bedöma om motparten är att betrakta som ett låg- eller högriskfall.

Lågriskfallen kan normalt betraktas som ofarliga, men det är ändå viktigt att inte sänka vaksamheten eftersom en felaktig bedömning av motpartens våldsbensgenhet kan bli ödesdiger.

Vid de högriskfall som är kända i förväg, är polisen av naturliga skäl både mentalt och taktiskt förberedd. Därigenom ökar möjligheten för ett riktigt agerande.

Kommunikation

Polisen skall vara utbildad i kommunikation, så att han med kroppsspråk och verbala metoder kan påverka motparten oavsett vilket våld denne brukar.

Milda fysiska metoder

Den egentliga våldsanvändningen startar med milda fysiska metoder. Ett exempel på en sådan situation, kan vara när en person skall avlägsnas. Polisen kan då lägga en öppen hand mot hans axel och mjukt trycka honom i önskad riktning.

Kraftfulla fysiska metoder

Det kan vara nödvändigt för polisen att använda kraftfulla fysiska metoder, som t. ex. greppkopplingar, för att genomföra tjänsteåtgärder.

Batong – Fängsel

Högre upp på våldsanvändningstrappan återfinns batong och fängsel, som kan behöva användas t.ex. för att betvinga en våldsam person.

Fängsel kan även användas i förebyggande syfte efter ett särskilt regelverk. Det kan vara en häktad som av säkerhetsskäl skall vara belagd med fängsel vid transport.

Vapen

Som en yttersta utväg, om alla andra möjligheter är otillräckliga, kan vapen användning komma i fråga.

Juridiska och etiska perspektiv

Polislagens 8 §: ”En polisman som har att verkställa en tjänsteuppgift skall under iakttagande av vad som föreskrivs i lag eller annan författning ingripa på ett sätt som är försvarligt med hänsyn till åtgärdens syfte och övriga omständigheter. Måste tvång tillgripas, skall detta ske endast i den form och den utsträckning som behövs för att det avsedda resultatet skall uppnås.

Ett ingripande som begränsar någon av de grundläggande fri- och rättigheterna som avses i 2 kap. regeringsformen får ej grundas enbart på bestämmelserna i första stycket.”

Enligt regeringsformen är varje medborgare skyddad mot kroppsstraff och tortyr samt mot medicinsk påverkan i syfte att framtvinga eller hindra yttranden. Dessa rättigheter är absoluta och får således inte begränsas genom lag. Vidare är varje medborgare gentemot det allmänna skyddad mot frihetsberövande och kroppssituation m.m. Detta skydd får dock begränsas genom lag. Polislagens 10 § utgör ett sådant undantag.

En utgångspunkt för regleringen i polislagen är att polisen bör få använda tvång eller våld i den mån det ingår som ett nödvändigt led i en tjänsteuppgift som det åligger polisen att fullgöra. Vid sådan våldsanvändning skall behovs- och proportionalitetsprinciperna följas. Det innebär att man, under hela händelseförloppet,

aldrig får använda mer våld än vad som är rimligt i förhållande till vad som skall uppnås. Våld får sålunda användas endast när det behövs, dvs. när andra medel är otillräckliga. Det måste dessutom väntas leda till avsett resultat. Vidare får våld över huvud taget inte tillgripas om den aktuella tjänsteuppgiften har så ringa betydelse att det framstår som orimligt att den genomförs med fysiskt tvång.

En förutsättning för att konflikter skall kunna lösas med minsta möjliga våld, är att polisen är utbildad i och kan tillämpa alla de delar som ingår i våldsanvändningstrappan. Denna förmåga bör utvecklas och vidmakthållas genom systematiska övningar där polisen tillägnar sig kunskaper och färdigheter i allt från verbal konflikthanteringsförmåga till vapenanvändning. Det leder till att polisen är mentalt förberedd, och vet att han behärskar alla delar av den tjänstemässiga våldsanvändningen. Han kan tillämpa mental träning och därigenom reglera sin egen stress-/anspänningsnivå. Därmed ökar förutsättningen för att han skall kunna behålla lugnet och tryggheten även i en pressad situation, vilket borde kunna medföra en låg våldsanvändningsnivå.

Denna befogenhet, att i sin yrkesutövning kunna tillämpa våld, medför ett mycket stort ansvar. Varje polis måste reflektera över sitt eget och andra polisers förhållningssätt till våldsanvändning, samt diskutera detta med arbetskamraterna. Dessutom måste chefer och befäl aktivt verka för att det förs en öppen och uppriktig diskussion kring de etiska och juridiska aspekterna på våldsanvändning.

För att man skall kunna ta ställning till sitt eget förhållningssätt till våldsanvändning är det också nyttigt att vid övningar prova på rollen som motpart och då ställa sig frågan: "Hur reagerar jag när jag blir utsatt för våld?" Genom sådana övningar blir det dessutom lättare att sätta sig in i hur motparten reagerar vid ingripanden i skarpa lägen. Denna insikt skapar en ökad konflikthanteringsförmåga.

Det bör avslutningsvis framhållas att det naturligtvis är viktigt att påminna sig själv om legalitetsprincipens krav på att den offentliga makten utövas under lagarna samt allas likhet inför lagen.

Sammanfattning

Polisens agerande vid våldssituationer kan delas upp i följande fyra punkter:

- Polisen bör vara mentalt förberedd på våldssituationer.
- Då en våldssituation inträffar gör polisen en samlad bedömning och fattar beslut om hur han bäst skall lösa arbetsuppgiften.
- Polisen skall situationsanpassat och konsekvent använda sig av minsta möjliga våld. Han skall fortlöpande bedöma situationen och ha beredskap på att öka eller minska våldsnivån beroende på hur händelseförloppet utvecklas.
- Polisen skall slutligen försöka upprätta en normalrelation till personen. Det kan ske genom att polisen talar om anledningen till ingripandet och varför han använt sig av våld. Även motparten skall ges tillfälle att beskriva hur han uppfattade situationen.

En historisk återblick

Följande uppmaning är hämtad ur ”Polismannens jiu-jitsu-lära” som skrevs 1923 av poliskonstapeln Arthur Lidberg vid Göteborgs poliskår.

”En uppmaning.

Polismannens Jiu-Jitsu-Lära

Försök alltid att bibehålla ett lugnt och oförargat uppträdande även om situationen skulle vara något besvärlig, men gör icke några eftergifter i vad som kan anses vara rätt. Då motståndaren blivit besegrad, är det ej lämpligt att åtstrama greppet mer än vad som är nödvändigt för bibehållandet av hans besegrande. Allt framkallande av onödig smärta på en besegrad motståndare kallas hämndlystnad. Nog kan det tyckas, att den, som uppför sig på ett sådant sätt att inget annat än hårdhandskar kan förmå honom till iakttagandet av det som är rätt och ordentligt, har gjort sig förtjänt av en ordentlig upptuktelse, men det vill så gärna bli-

va för mycket av den saken. Det torde framhållas, att harmen över att ej fått tillfredsställa hämndbegäret i ett uppretat sinnestillstånd ej är så svår som ångern över en överilning eller kanske ett brott begånget vid ett sådant tillfälle. Mången har med årslånga lidanden fått försona de handlingar som begåtts efter stundens ingivelse.

En del unga män, som genomgått en kurs i Jiu-Jitsu eller boxning, äro synnerligen förväntansfulla och angelägna efter att något skall inträffa så att de få tillfälle att visa sin färdighet och få praktik, ja, ibland kan man få se sådana, som av detta skäl själva försöka att få ett uppträde till stånd. Detta är endast ett över-skattande av sig själv och ett rus, som så småningom tager lugnare former allt efter som tiden lider.

Rusa därför icke åstad innan ni besinnat eder. Kom ständigt ihåg, att var man har sin överman.”

Kapitel 3

Instruktörshandledning

Råd

Konflikthantering

Det är utomordentligt viktigt att de fysiska teknikerna i självskyddsträningen integreras med andra delar av polisens konflikthantering.

Etik

Lägg in övningar där etiska aspekter på ett naturligt sätt kommer in. Då är det lätt att vid en efterföljande genomgång, tillsammans med deltagarna, utvärdera hur övningarna genomförts. Fundera noga över etiska perspektiv när du planerar träningspassen.

Mental träning

Mental träning går alldeles utmärkt att integrera med greppövningar. Mental förberedelse genomförs med fördel både inför lättare tekniska moment, och vid mer komplicerade scenarion. Den mentala förberedelsen innebär också en mental taktisk genomgång, vilket medför att uppgiften lättare löses.

Kommunikation

Kommunikation – kroppsspråk, samtalsteknik och samtalsmetodik – är grunden för att förhindra att våldsamma situationer uppstår. Emellertid kan naturligtvis sådana situationer uppstå även om poliser besitter god förmåga att kommunicera, och därför bör åtgärder som kan minska en persons aggressivitet läggas in i samband med självskyddsträning. Den som kontinuerligt övar detta kan förvänta sig att det även skall kunna fungera på fältet i pressade lägen.

Polisen skall också, t.ex. i samband med greppkopplingar, tala om för den person som är föremål för ingripandet vad denna förväntas göra – sitta ner, stå upp, gå rakt fram o.s.v. Detta leder till att personen har möjlighet att följa med i rörelserna i stället för att kämpa emot, vilket innebär att risken för skador minskar.

Dessutom måste poliser naturligtvis kommunicera med varandra vid t.ex. ett ingripande, så att det blir tydligt vad varje polis gör, liksom vad han förväntar sig att kollegan skall göra.

Problembaserat lärande (PBL)

I traditionell undervisning lär man ofta ut fragment av verkligheten först, och där efter sätts dessa fragment samman till större delar. Vid undervisning enligt PBL-modellen börjar man i stället med en verklighetsanknuten händelse som sedan delas upp i avgränsade moment.

Grundsynen i PBL är att varje enskild gruppmedlem tar ansvar för sin egen inläring, och har något att tillföra som kan bidra till gruppens utveckling.

Instruktörens uppgift är att presentera ett problem, se till att mål formuleras samt kontrollera att alla avgränsade moment behandlas. Han skall skapa meningsfulla utmaningar, och se till att gruppen når de mål som satts upp. Slutligen skall han medverka till att alla insatser utvärderas. Denna utvärdering skall ske kontinuerligt, och vara den drivande kraften till gruppmedlemmarnas utveckling.

Gruppen kan t.ex. ha önskemål om att utveckla sin färdighet i att gripa en oövnad farlig person. Instruktören gör, tillsammans med gruppen, en inventering av vilka tekniker som skall tränas, och vilken övergripande taktik som skall tillämpas. De undviker detaljer, och tar fram det väsentliga.

Därefter tränar deltagarna enskilda tekniker och/eller kombinationer av tekniker under instruktörens ledning. Sedan tar gruppen upp praktikfall där temat oövnad farlig person övas med olika lösningar. Slutligen görs en utvärdering av deltagarnas insatser. Under de följande veckorna tränar gruppmedlemmarna de tekniker som behöver förbättras. För att förstärka träningseffekten, bör instruktören sedan ta upp samma tema igen.

Traditionell undervisning

Visa – instruera – öva är en metod som går ut på att övningen först visas, därefter instrueras deltagarna och slutligen övar man. Metoden är utmärkt om rent mekaniska färdigheter eftersträvas. Vid enkla fall tar man hela övningen direkt enligt denna modell.

Vid inläring av mer komplicerade tekniska moment används **hel - del - hel-metoden** tillsammans med **visa - instruera - öva-modellen**. Detta innebär att deltagarna först provar på helheten. Därefter övas varje delmoment för sig och slutligen övas helheten.

Då de grundläggande färdigheterna har uppnåtts är målet naturligtvis att utbilda deltagarna efter deras personliga förutsättningar.

Några konkreta råd

- Låt träningspasset innehålla enbart ett fåtal tekniker.
- Utnyttja gruppens kunskaper och färdigheter.
- Var lyhörd! Var beredd att inom handbokens ram ändra passets innehåll.
- Nivåanpassa utbildningen så att samtliga deltagare får utbyte av varje träningspass. Tänk på att boken vänder sig till alltifrån aspiranter till poliser med mångårig erfarenhet.
- Var inte rädd att starta om med grundträning – även om deltagarna anser sig vara duktiga.
- Använd gärna videokamera som hjälp för att förstärka inläringen.

Automatisering

Övningarna måste utföras kontrollerat.

I början blir rörelsen helt naturligt fumlig, men genom övning kan färdigheten ”banas in”, det vill säga läras in så att den blir automatiserad. Då går rörelsen att utföra både snabbare och säkrare och kan väntas fungera även under stressade förhållanden.

Efter det att rörelsen har automatiserats kan man lägga in övningar med ökad svårighetsgrad och med ökat motstånd. Så småningom är det möjligt att arbeta med snabbhet och kraft men ändå kontrollerat.

Träningspartnerns uppgift är att se till att inlärningsituationen blir optimal.

- I början måste figuranten följa med i rörelserna. En erfaren figurant kan till och med styra rörelserna så att inläringen underlättas.
- Om motstånd läggs in för tidigt försvåras inläringen – automatiseringsprocessen störs. Man lockas till att använda kraft i stället för teknik och skaderisken ökas avsevärt.

Automatiseringsträning är helt nödvändig. Att rörelsen fungerat bra vid några tillfällen i rad är långt ifrån någon garanti för att den på sikt behärskas vid skarpa situationer. Grundövningar måste övas om och om igen. Variera träningen så att poliserna löser olika yrkesrelaterade situationer med samma metod.

Automatiseringsgrad

Krav vid:

- **Överfall/slag, spark m.m.**

Polisen skall tillägna sig ett försvar som fungerar mot snabba, överraskande attacker i form av slag, sparkar, vapnat våld m.m. Handbokens tekniker bygger på människans medfödda skyddsreflexer. Därav följer att teknikförrådet enbart bör innehålla ett fåtal enkla försvarsrörelser som regelbundet återkommer i utbildningen.

- **Överfall/frigöring**

Då karaktären av överfallet innebär att polisen skall göra sig fri är betänketiden i bland något längre, och följaktligen kan polisen då ha ett försvar som tar mer tid och är något mer sammansatt. Teknikerna bygger på att polisen först skall kunna skydda sig reflexmässigt för att därefter kunna göra sig fri med tekniker som följer ett enkelt inlärt mönster.

- **Gripande**

Vid planerade ingripanden kan teknikerna vara ännu mer sammansatta, och det bör finnas möjlighet till mental förberedelse. Polisen kan gå igenom taktiken enskilt eller tillsammans med en kollega. Förutsättningarna för ett säkert ingripande ökar därigenom.

Skapa intresse

Ta upp fall från verkligheten, gärna utifrån deltagarnas egna erfarenheter, och diskutera och öva från detta utgångsläge. Försök finna samband mellan greppträningen och den polisiära arbetssituationen. Öva ”verkliga” situationer och se till att man inom arbetslagen är samövad rent grepptekniskt.

Försök även att öva i ”autentiska” miljöer, och inte enbart på självskyddsmattan i träningslokalen.

Gör träningen omväxlande så att du under samma träningspass blandar delar från övningsförrådet med delar från självförsvars- och gripandeavsnitten.

Omfall

Med omfall menas att *om* något annat inträffar som går utanför det troliga händelseförloppet, skall det finnas en i förväg uppgjord plan även för hur detta skall lösas. Man bör således öva scenarion där flera planerade lösningar finns att tillgå, beroende på händelseutvecklingen.

Lägg också upp övningar där något helt oväntat inträffar som inte varit föremål för tidigare planläggning. Förutsättningarna skall ändras radikalt så att poliserna övas i att snabbt tänka om.

Det är väl känt att det i stressade situationer är lätt att drabbas av tunnelseende. Detta innebär inte bara att synfältet minskar, utan även att den mentala sfären krymper. Koncentrationen riktas mot ett enda mål, s.k. målfixering.

Byt rutiner – skapa omfall

Poliser bör således systematiskt övas i att tillägna sig ett vidgat perspektiv så att problemlösningsförmågan ökar även i pressade situationer. Poliser skall ha beredskap för att hotbilden snabbt kan öka – likväl som den kan minska.

Övningar med olycksfallsrisk

Instruktören ansvarar för att de våldsamma inslagen i vissa övningar inte leder till att skaderiskerna ökar okontrollerat. Vid dessa övningar bör figuranten i normalfallet vara införstådd med vad polisen/poliserna skall göra, så att han har möjlighet att skydda sig och inte bli skadad.

Risikfyllda övningar kan genomföras, men först efter noggranna förberedelser. Instruktionen skall ge detaljerade instruktioner till alla medverkande. Figuranterna bör vara särskilt uttagna och övade för sina roller. De kan även förses med skyddsutrustning. Man bör inte avstå helt från denna träning p.g.a. befarade olycksfall eftersom dessa går att förebygga (se avsnittet om utbildningshjälpmedel i övningsförrådet).

Övningskläder

Vid greppövningar är det ibland en fördel om figuranten har kläder som det går att ta tag i. En vanlig T-shirt är inte tillräckligt stabil. Om figuranten i stället har t.ex. en budojacka kan många övningar vinna i värde.

Övningar bör också genomföras där den som agerar polis har uniform, även vintermundering, samt utrustning/tillbehör.

Samtliga grepp och metoder som presenteras i handboken har utprovats med uniform och även då befunnits fungera väl.

Greppens användbarhet

Det sidantal som använts för att beskriva en greppmodell är på intet sätt relaterat till greppets betydelse och inte heller till den övningstid som bör avsättas. Att t.ex. kunna skapa distans med den s.k. bågspännaren, som finns beskriven på ett fåtal sidor, är att anse som något som alla poliser bör kunna reflexmässigt. Därför bör denna teknik ges mycket övningstid medan vissa gripandemodeller, som finns beskrivna på ett stort antal sidor, enbart är intressanta att lära sig för ett begränsat antal poliser.

Uppvärmning/Nedtoning

Allmän uppvärmning

Uppvärmningens syfte är att förbereda kroppen för den aktivitet som träningspasset innebär. Man skall därför börja med att aktivera stora muskelgrupper för att kroppen snabbt skall få en temperaturhöjning och en cirkulationsökning. Detta görs av två orsaker; dels den skadeförebyggande, dels den prestationshöjande.

Den allmänna delen av uppvärmningen kan bestå av varierad, lätt löpning, och tånjningar för att få kroppens muskler och leder varma och elastiska. Lägg också in ett lättare styrkeavsnitt med arm-, mag- och ryggövningar. Avsluta gärna med lätta töjningar.

Man bör hålla på cirka tio minuter med den allmänna uppvärmningen. Då har muskelgenomblödningen ökat och kroppen är förberedd på ett intensivare arbete.

Speciell uppvärmning

Efter den allmänna delen av uppvärmningen bör man speciellt förbereda de kroppsdelar som kommer att bli belastade under den efterföljande självskyddsträningen. Om man t.ex. kommer att öva greppkopplingar mot axlarna, bör dessa värmas upp ordentligt och kanske även töjas. Skall man ha tekniskt komplicerade övningar, kan man lägga in moment med förövningar i den speciella uppvärmningen. Det är då lättare att senare i träningen få samordningen med rörelsen/greppet i dess helhet.

Notera att uppvärmningen även är en del i den mentala uppladdningen – ett sätt att öka koncentrationen inför träningspasset.

Sammanlagt bör den allmänna och den speciella uppvärmningen ta 10-20 minuter. Skapa bra rutiner runt uppvärmningen, och ha gärna ett baskoncept med övningar. Inför också nya övningar ibland så blir uppvärmningen roligare.

Efter uppvärmningen kan du som instruktör ta tillfället i akt och informera om dagens pass. Tänk på att inte prata för länge så deltagarna kyls ner och mister effekten av uppvärmningen.

Nedtoning/avslutning av träningspasset

Alla träningspass bör avslutas med nedvarvning. Ju intensivare ett pass varit, desto viktigare är det att man lägger ner tid på nedtoningen.

En aktiv återhämtning med exempelvis joggning, mjuka rörelser av olika slag samt töjning av aktuella muskler gör att kroppen återhämtar sig snabbare. Det är bästa sättet att transportera bort mjölksyra från musklerna, samt att få ihopdragna muskler att återgå till normalläge. Kontrollera gärna att pulsen har gått ner ordentligt innan du avslutar träningspasset.

Rörlighetsträning

Med rörlighetsträning menas både tånjningar och stretching/töjning.

Huvudsyftet med tånjningar är att de, förutom att bidra till rörlighetsträningen, skall aktivera vävnaderna kring lederna samt öka ledvätskeproduktionen. De utförs så att en kroppsdel från ett normalläge mjukt gungas till ett ytterläge, för att därefter direkt gungas tillbaka.

Syftet med stretching är att bibehålla, eller återfå, normal muskellängd och en bra ledrörlighet. Stretching är även skadeförebyggande. För kort och stram muskulatur ökar risken för muskel- och senbristningar.

När musklerna har arbetat blir de strama och drar ihop sig. Därför kan man efter varje träningspass stretcha för att muskulaturen skall återgå till det normala.

Stretching innebär att man töjer ut muskeln till ett läge där det stramar, och håller kvar där 20-30 sekunder. Därefter vilar man några sekunder och upprepar sedan töjningen. Detta bör man göra 2-3 gånger med samma muskel. Stretching skall kännas i muskeln och inte i lederna.

Den som har en stram muskulatur bör lägga ner ordentligt med tid på rörlighets-träning efter varje pass.

Mental träning

Mental träning bör ingå som en naturlig del av träningspasset. Det kan vara lämpligt att avsluta med den delen.

Ibland kan det vara skönt med enbart en muskulär avslappning till lämplig musik, eller att någon pratar lugnt och styr kroppsdel för kroppsdel som skall slappna av. Om poliser övas i avslappning uppövas även deras förmåga till att hantera sin stressnivå.

Det är också bra att i tankarna gå igenom dagens träningspass, ge sig själv feedback, och då försöka styra tankarna till de moment som gick bra och försöka behålla känslan av dem.

Man kan gå vidare med sin mentala träning genom att utgå från erfarenheter, samt med fantasins hjälp hitta på situationer man kan råka ut för. Utifrån det kan man försöka skapa olika lösningar för både vardagliga och skarpa händelser i tjänsten. Erfarenheten visar att man har lättare att handla rationellt och rätt, om man redan i förväg i ett tankearbete har gått igenom olika situationer som man kan tänkas råka ut för.

Skador

Förebyggande åtgärder

Kontrollera att lokalen är anpassad till den aktivitet som skall utföras. Plocka undan redskap och bollar som inte skall användas. Besiktiga gärna element, stolpar och dylikt i salen. Finns det risk för att någon kan skada sig på dem bör man se över möjligheterna att vaddera in dem.

Om mattor används vid greppträning är det viktigt att se till att det inte finns några glipor mellan mattskarvarna. Det är lätt att snubbla eller fastna med fötterna i dessa, vilket kan innebära både fot- och knäledsskador. Om deltagarna inte har skor avsedda för matträning, kan de träna i strumplästen. Vid övrig träning på golv inomhus bör deltagaren ha en träningssko som är anpassad för det.

Deltagarna skall under träning inte ha klockor eller smycken på sig. Det är lätt att göra sig själv eller andra illa med dem vid kontaktövningar.

Gå noga igenom ”avklappningens” betydelse vid övningar av s.k. smärtsamma grepp. Då figuranten känner att greppet ger effekt skall han ge signal om detta. Det sker vanligtvis genom ljudliga klappar på träningspartnern, den egna kroppen eller på golvet.

Den som övar greppkopplingen skall försiktigt söka sig in i gränsområdet för smärta, och därefter långsamt öka greppets effektivitet samtidigt som han väntar på avklappningssignalen. Då signalen kommer skall greppet *omedelbart* avbrytas.

Det måste finnas tillräckligt med plats runt grupperna som tränar. Organisera därför övningarna så att deltagarna inte riskerar att kollidera med andra. Det innebär bland annat att grupperna måste hålla sig inom sitt tilldelade övningsområde.

Kontrollera också att deltagarna följer dina anvisningar för vad som skall tränas. Om instruktören inte förmår upprätthålla träningsdisciplinen uppstår lätt skador. Deltagarna kan lockas att prova egna greppmetoder, och okontrollerade kamptituationer uppstår.

Anpassa träningen efter deltagarnas kunskap, ålder och kondition samt utifrån grupp sammansättningen.

Det är viktigt att uppmärksamma när träningsdeltagarna blir trötta. Man vet att många skador inträffar i slutet av ett träningspass när deltagarna är som tröttast. Teknikträning bör man lägga i början på passet då koncentrationsförmågan är bäst. De intensivaste momenten bör förläggas till mitten av passet.

Åtgärder vid skador

Om man i det akuta läget behandlar en skada rätt, kan man vinna läkningstid.

Mjukdels- och ledskador

Avbryt

Träningen skall naturligtvis omedelbart avbrytas efter det att en skada uppstått.

Tryck

Lägg så snabbt som möjligt – helst inom 1-2 minuter – på ett tryckförband med hjälp av en elastisk binda. Det begränsar blödningen i det skadade området, och håller tillbaka svullnaden. Tryckförbandet, som dragits hårt, bör lättas efter 20-30 minuter eftersom det kan göra ont. Därefter bör förbandet ånyo dras åt och få sitta 20-30 minuter. Nästa steg i behandlingen är att lägga på ett nytt förband som inte är lika hårt åtdraget. Det får sitta på i 1 - 2 dygn.

Högläge

Minska blodtillströmningen till den skadade kroppsdelens genom att hålla den högt.

Efter 1-2 dygn bör man börja aktivera den skadade kroppsdelens. Man kan behålla stödförbandet på så länge kroppsdelens är svullen. Om man fortfarande har mycket ont vid belastning, samt om svullnaden inte börjar avta efter några dygn, bör man uppsöka läkare.

Kylbehandling

För att lindra smärtan som uppstår vid skadan kan man använda sig av kylbehandling. En kylvåse kan lindas in i den elastiska bindan och läggas på den akuta skadan tillsammans med ett tryck. Ispåsen medverkar till att ytliga blodkärl drar ihop sig, vilket kan medföra en minskad blodtillströmning till skadan, men som tidigare nämnts är dess främsta funktion att dämpa smärtan.

Värmebehandling

Värmebehandling kan sättas in efter två dygn. Då har risken för att en sekundärblödning skall uppstå i skadeområdet upphört. Det kan vara ultraljudsbehandling, eller så kallade värmeskydd.

Bulor och blåmärken

En skada som kan ge upphov till bulor, blåmärken m.m. kan framgångsrikt behandlas genom att man *trycker* mot skadeområdet med en kylvåse.

Sår

Djupa sår måste oftast sys, och detta bör ske inom ett par timmar. Vid en lindrig sårskada kan man dock ofta fortsätta träna. Lägg på plåster och förankra detta med sporttape. Annars finns det stor risk för att plåstret lossnar och att man blodar ner sig själv och träningspartnern.

Näsblod

Vid näsblod bör man stoppa in en bomullstuss i näsborren. Sitt upp och tryck ihop näsvingarna i 5 – 10 minuter.

Tandskador

Tandskador skall alltid undersökas hos tandläkare. Det kan nämligen röra sig om skador som endast syns på röntgen, och som bör behandlas trots att de kanske inte har gett några symptom.

Om hela tanden har lossnat bör den läggas under tungan eller i ett glas mjölk, och tandläkare skall uppsökas inom ett par timmar. Sitter tanden löst, men inte har lossnat, är det viktigt att man inte äter något eller biter ihop. Tandläkare skall uppsökas för fixering. Har endast en del av en tand slagits av är det normalt ingen omedelbar brådska med att söka vård.

Bastekniker

Basteknikerna är ett urval av enkla fysiska tekniker och metoder som varje polis bör kunna. Här följer en uppräkningslista av de utmärkande dragen.

- De är lätta att lära in och komma ihåg.
- De har inbördes likheter och ett inbördes sammanhang.
- De är få.
- De har påbyggnadsmöjligheter. Exempelvis skall en frigöring kunna avslutas med ett kontrollgrepp.
- De skall fungera i så många sammanhang som möjligt.
- De fungerar såväl för den enskilde polisen, som för poliser i patrullform.

Öva regelbundet dina poliser så att de blir helt säkra på basteknikerna.

Därutöver bör varje polis, i samråd med dig, utveckla och träna de grepp som han har behov av och som känns naturliga för honom.

Basteknikernas innehåll

Försvar, kap 5

- Bågspännaren
- Styr undan,

Gripande, kap 6

- Ingångar
- Klykgrepp
- Enkelt ledgrepp (två poliser)
- Förenklat skuldergrepp
- Skuldergrepp (variant 1)
- Björntaget
- Nerläggning framåt
- Liggande fasthållning (variant 1)
- Nerläggning bakåt via sittande

Teknik/utrustning, kap 7

- Handbojor
 - stående fängsling
 - liggande fängsling
 - uppresning av fängslad person (två poliser)
- Batong
 - batonggard
 - batongslag
- Tjänstepistol
 - skyddande av tjänstepistol
 - gripande av farlig person

- Fordon, bil
 - införande av motsträvig person
 - införande av våldsam person
 - införande i bil med hjälp av personlyft

Basteknikerna måste naturligtvis samordnas med andra, icke uppräknade, tekniker. Exempelvis kan och bör bågspännaren utvecklas så att den, förutom att användas till att skapa avstånd, även kan användas vid frigöringar och vid försvar mot spark, slag o.dyl.

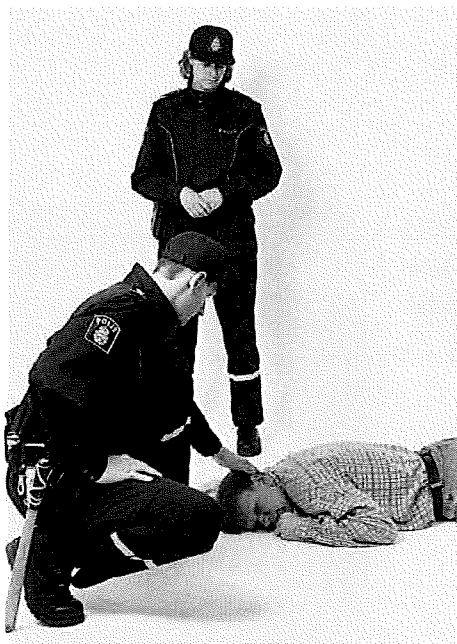
Även mer teoretiska delar som kommunikation, grundställning, visitation, olycksfallsrisker m.m. måste vävas in i basteknikerna i samband med övningar.

Kapitel 4

Allmänt

Sjuk person

Kontroll av liggande person

Poliserna närmar sig från huvudsidan för att kontrollera hälsoläget. Ropa till personen, och skaka honom försiktigt.

Om personen inte reagerar skall man först kontrollera om han andas och har puls. Är så inte fallet skall ambulans larmas och hjärt- lungräddning startas. Andas personen inte bör konstgjord andning sättas in. Andas personen men är medvetslös läggs han i stabilt sidoläge.

Om man misstänker att personen har nackskada efter en olyckshändelse skall extra försiktighet iakttas. Se särskilt utbildningsmaterial i akutsjukvård/katastrofmedicin.

Stabilt sidoläge

Den största faran för en medvetslös person är att det sker en tilltäppning av luftvägarna. Orsaken kan vara att tungan faller bakåt mot svalget, att det blöder från näsa och mun, eller att personen har kräkt. Viktigast är att säkra en fri luftväg. Det görs genom att personen placeras i stabilt sidoläge. Tungan blockerar då inte luftvägarna och eventuella blödningar och kräkningar kan rinna ut ur munnen. Se också till att avlägsna ev. lösa föremål som t.ex. löständer, snus eller tuggummi i munnen.

Alla medvetslösa personer som andas själva skall vändas till ett stabilt sidoläge. De följande bilderna visar hur detta på ett enkelt och effektivt sätt kan ske.

Planera alltid en vändning mot dig. Lägg personens armar som bilden visar.

Ta tag runt personens knä samt runt axeln och dra personen mot dig. Pressa ner det böjda benet, så att personen kommer över på sidan.

Avsluta med att lägga den medvetslöses hand under kinden och böj försiktigt huvudet bakåt. På detta sätt hålls personens luftväg öppen. Övervaka och observera utvecklingen av personens tillstånd.

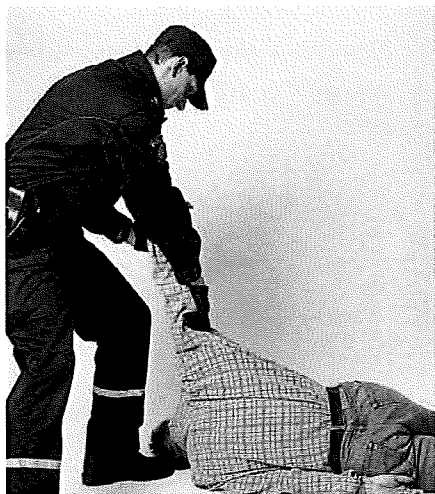
Stabilt sidoläge.

Naturligtvis kan man fortfarande använda sig av den tidigare modellen, s.k. framstupa sidoläge.

Personlyft

I vissa situationer kan polisen behöva flytta en person.

*Vänd personen genom att lyfta i armen.
Se till att personens huvud inte skadas.*

Utgångsläge för personlyft. Se till att personens underarmar låser varandra.

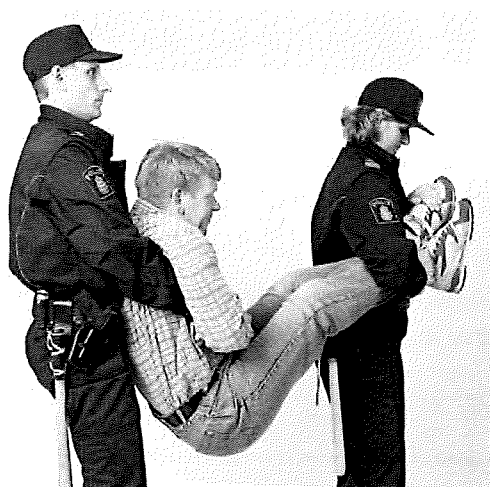

Om du vill säkra personens armar kan du hålla i handlederna med ett diagonaltag.

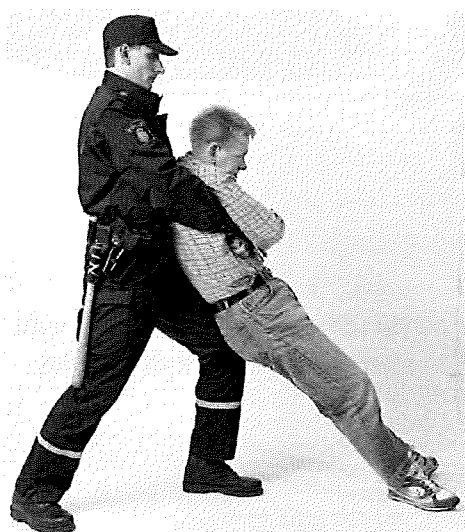
Den ena polisen korsar personens ben. Den andra polisen inleder lyftet.

Förflyttningen av personen sker framlänges.

Släplyft

En ensam polis kan utföra en kortare förflyttning med ett s.k. släplyft.

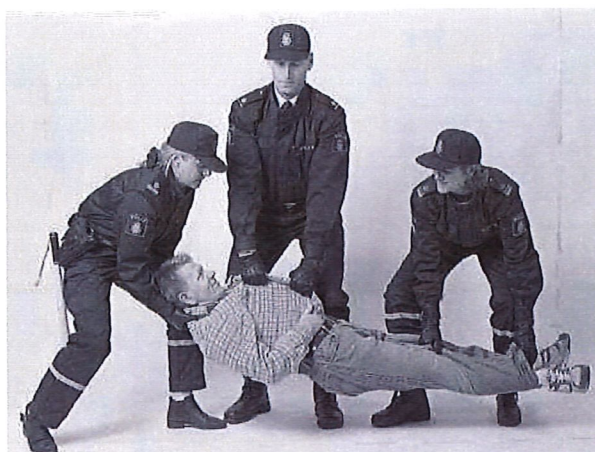
Grundutförandet är detsamma som vid det tidigare beskrivna personlyftet, med den skillnaden att polisen backar och "släpar" personen.

Om polisen måste stanna kan han, för att minska belastningen, låta personen vila mot sitt ena lår.

Klädlyft

En annan modell för lyft är det s.k. klädlyftet. Användningsområdet är att lyfta upp en skadad person – **med minsta möjliga kroppspåverkan** – för att t.ex. kunna lägga personen på en bår.

En polis säkrar huvudet. En rullar ihop skjortan så att han får ett bra tag. En förbereder lyftet av benen med tag i byxorna.

Polisen som säkrar huvudet leder arbetet. Hon kommenterar: "Fatta – säkra – lyft" så att alla lyfter samtidigt. Det är viktigt att lyfta ergonomiskt riktigt, d.v.s. nära den egna kroppen.

Lyftet avslutat.

Klädlyftet kan även genomföras av två poliser, men detta är mindre skonsamt både för poliserna och för den som blir lyft.

Den ena polisen säkrar huvudet med ena handen och tar klädtag med den andra.

Den andra polisen utnyttjar livremmen för lyft, och fattar om byxbenen med den andra handen.

Självskyddstaktik

Om man taktiskt beter sig rätt kan våld ofta undvikas. Om en konfrontation ändå skulle uppstå kan uppgiften ofta lösas säkert och med en låg våldsnivå.

Om det vid ett omhändertagande uppstår en konfliktsituation bör du på polisstationen, eller om möjligt tidigare, lämna över personen till en kollega för att minska risken för att konflikten trappas upp.

Rutiner

Vaksamhet och ett högt säkerhetstänkande är grundläggande faktorer. Även vid sådant som du betraktar som s.k. lågriskfall, skall du gå och stå så att du är förberedd på en överraskande attack. Se även till att ha ryggen fri så att du vid behov kan retirera.

Om du är trängd av flera aggressiva personer måste du naturligtvis även då se till så att du har ryggen fri. Ställ dig så att angrepp bakifrån förhindras.

Var också observant på personers händer. Kontrollera att de inte innehåller vapen, och var extra vaksam om någon försöker gömma händerna. Tänk på att om du ber en person att legitimera sig kan han ta tillfället i akt att i stället ta fram ett vapen. Försök bedöma om personen är våldsbenägen innan han ges tillfälle att söka efter legitimation innanför kläderna.

Följande rekommendationer vänder sig till poliser i patrull, men vissa delar är även tillämpliga för den enskilde polisen. När en ensam polis måste agera, innebär det att säkerhetstänkandet och vaksamheten måste höjas ytterligare. Dessutom är det naturligtvis ytterst viktigt att inte hamna i underläge, eftersom det blir svårt att få hjälp. Tänk på att det mestadels kan vara klokt att avvakta och invänta förstärkning.

Före ett uppdrag

När du åker på ett uppdrag tillsammans med en kollega bör du informera dig om sådant som kan ha betydelse för uppdraget, såväl polisiärt som vad gäller ditt och din kamrats personliga skydd. Du bör om möjligt veta hur det ser ut på den plats dit du är kallad, och om ditt uppdrag rör en känd våldsman.

Gör upp en handlingsplan tillsammans med kollegan så ökar chansen för att ni skall agera taktiskt rätt. Planen bör förutom en genomgång av det troliga händelseförloppet även innefatta en planering för hur en plötsligt uppkommen krissituation skall lösas.

Du skall således göra en mental taktisk genomgång innan uppdraget inleds, och även förbereda dig på omfall.

Utrustning

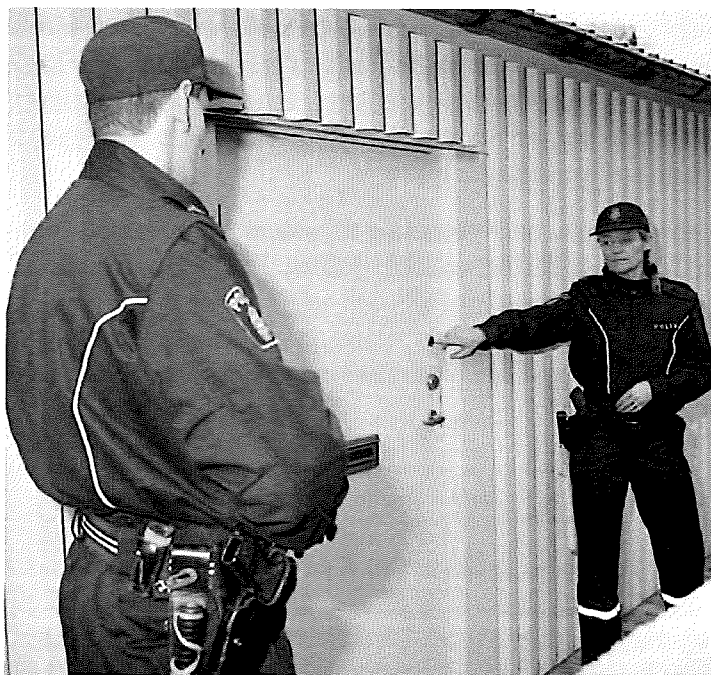
Vid yttre tjänst bör du ha med den utrustning du behöver, t.ex. skjutvapen, handbojor, batong och ficklampa. Se till att din kamrat också har med sig vad som kan behövas. Tänk på att du och din arbetskamrat är varandras skydd. Glöm inte att kontrollera radiosambandet.

Parkera tjänstefordonet så att ni snabbt kan komma iväg. Försök komma så nära platsen som möjligt. Ni kan behöva utrustning som finns i bilen, och ni kan behöva bilen för att transportera en frihetsberövad. Tänk även på att ställa bilen så att det finns gott om utrymme kring den, eftersom det annars kan bli svårt att få in en person som gör motstånd.

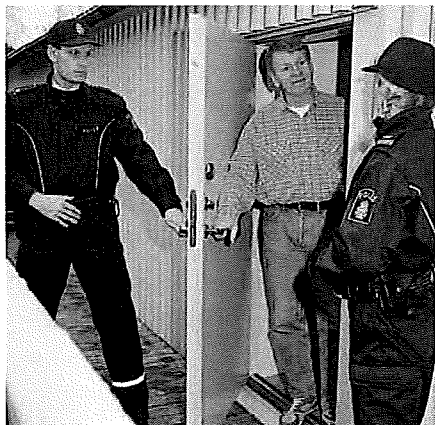
För att underlätta arbetet bör varje polis ha en egen uppsättning bilnycklar.

Under ett uppdrag

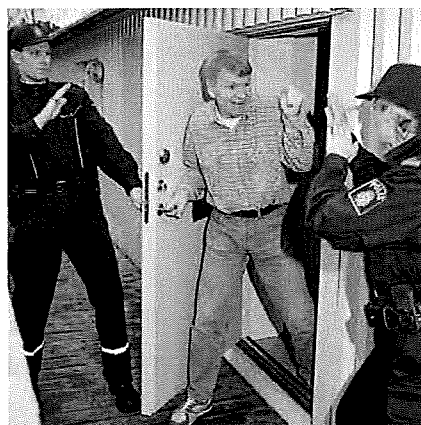
Då ni är på plats och avancerar framåt måste ni observera omgivningen. Fundera över var det finns skydd om detta skulle behövas. Memorera vägen till målet så att ni vid behov snabbt och säkert kan retirera. Tänk även på att det kan vara ljust när ni anländer till platsen, men mörkt när ni skall lämna den. Reflektera också kring sådant som hur eventuella dörrar öppnas – utåt eller inåt, hur låsen ser ut, och om ni riskerar att bli instängda o.s.v. När ni går i trappor skall ni inte gå bredvid eller för nära varandra utan se till att reträttvägen är fri.

Stå vid sidan av dörren och inte mitt framför den när ni knackar eller ringer på. Var beredd med foten eller batongen i fall den som öppnar dörren försöker dra igen den.

Lugn person

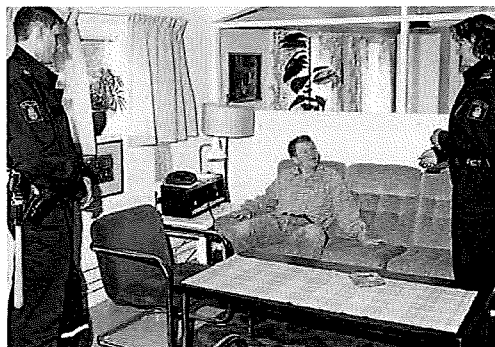
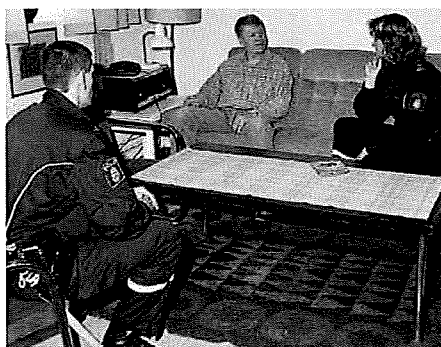

Aggressiv person

Din kollega bör stå så att han kan ta tag i dörrhandtaget. Detta gäller även om dörren går inåt.

Det är viktigt att du och din kollega inte står för nära varandra, eftersom den som talar med personen i dörren kan behöva flytta sig bakåt snabbt. Öppna helt så att ingen kan gömma sig bakom dörren.

Gå lugnt och systematiskt tillväga. Se er noga för då ni går in i lägenheter eller rum. Den av er som går in först bör försöka undvika att skymma sikten för kollegan. Kontrollera rum och utrymmen som ni passerar så att ni är säkra på att inte bli attackerade bakifrån. Gå inte för nära hörn. Du hinner inte reagera om någon lurpassar bakom hörnet.

Om situationen verkar lugn när ni kommer in i ett rum kan ni sätta er ner. Det är inte lämpligt att ni står medan personen sitter eftersom det kan uppfattas som pressande. Om situationen däremot verkar hotfull bör ni stå upp och se till att ha något föremål emellan er och personen, t.ex. ett bord. Var vaksam på föremål som skulle kunna användas som tillhyggen eller som skulle kunna kastas mot er. Vid samtal är det lämpligt att den ena polisen sköter dialogen, medan den andra har det säkerhetsmässiga ansvaret.

Försök få personen att sitta ner eftersom det då är lättare att få kontroll över situationen. Var extra vaksam om personen är orolig och går omkring. Eftersträva att han inte kommer in i köket eftersom det normalt finns farliga föremål där, som t.ex. knivar.

Stå eller sitt närmast dörren eftersom den är er reträttväg, samtidigt som den för personen utgör flyktväg.

Undvik att lämna din kollega ensam, t.ex. i bilen med en frihetsberövad person. Om ni i en lägenhet kommer att befinna er i olika rum skall ni se till att dörrarna mellan rummen står öppna så att ni kan se och höra varandra.

Självskyddsgrunder

Grundställning

Grundställningen är den position som en polis rutinmässigt skall inta då han står och talar med folk, även om hotbilden är att anse som låg. En bra grundställning skall ge skydd mot överfall samt innebära att polisen har ett kroppsspråk som inte leder till aggressivitet från motpartens sida. Kroppsspråket omfattar inte enbart gester, mimik och dylikt, utan även klädsel och utrustning är en del i kommunikationen.

Stå med sidan snett emot personen och ha eventuellt något böjda knän. Ha axelbredd mellan fötterna. Om du står på det sättet har personen liten möjlighet att träffa vitala delar med en spark. Dessutom har du ett bra utgångsläge för förflyttning.

Stå inte för nära personen! Du hinner inte reagera om du blir utsatt för en attack. Stå heller inte för långt ifrån. Personen kommer då sannolikt emot dig eftersom han uppfattar avståndet som konstlat.

Om du har händerna framför kroppen och eventuellt gestikulerar så kan du hålla ett naturligt avstånd till personen även om denna tränger sig på. Dessutom har du händerna klara till skydd.

Ibland kan det vara bra att höja händerna något – med öppna handflator – i en dämpande gest.

Den öppna handflatan är en signal som inte inbjuder till aggressivitet. Den dämpande gesten gör det också möjligt att snabbt komma till gardställning eller in till kroppskontakt.

Gard

Höj händerna så att de skyddar ansiktet.

Främre handen kan användas till att skapa distans eller till att styra undan slag eller sparkar.

Gardställningen i förhållande till grundställningen:

- Böj något mer på knäna.
- Öka fotavståndet något.
- Vrid sidan något mer mot personen.

Undvik att fokusera blicken enbart mot personens ögon. Försök i stället titta mer neutralt över ett större område från nederdelen av ansiktet och över bröstet. Då upptäcker du lättare personens kroppsrörelser vilket innebär att du snabbare kan skydda dig.

Till instruktören

Genomför övningar där poliserna tränas i att upptäcka faror i utkanten av synfältet. Dessa s.k. splitvisionövningar finner du i övningsförrådet.

Vinkelformation

Om två poliser talar med en person bör de försöka ställa sig i vinkel framför personen. Den positionen underlättar ett gripande, och gör det samtidigt svårt för personen att attackera. En annan fördel är att om någon smyger upp bakom ryggen på kollegan så syns det.

Den formation som poliserna intar framför en person benämns på olika sätt. Man kan stå i vinkel, V-formation, triangel eller i L-formation. Det sistnämnda innebär att en av poliserna står lite närmare personen.

Förflyttning, allmänt

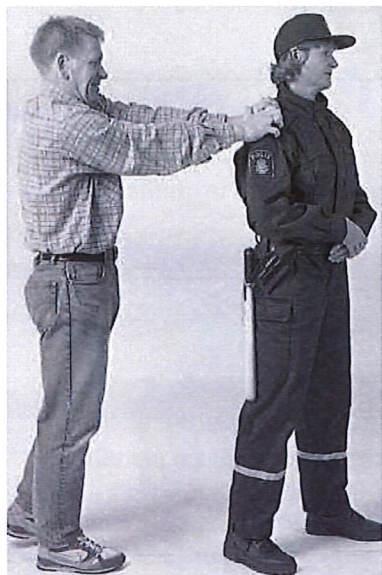
Både vid självförsvar och gripande är det viktigt att förflytta sig med snabbhet och god balans.

Börja med att flytta foten närmast rörelseriktningen. Gå därefter så att du inte behöver korsa fötterna. Om du rör överkroppen innebär detta ofta att du måste flytta efter med fötterna så att du kan bibehålla en god balans.

Förflyttning med vändning

Vid hot bakifrån är det viktigaste att vända sig om, för att kunna se angriparen.

Personen närmar sig.

Polisen tar ett steg bort och vänder sig samtidigt om, för att kunna se angriparen, samt höjer händerna till skydd.

Polisen söker distans.

Det är ofta en fördel om vändning sker med ett s.k. balanssteg där foten redan i steget framåt vrids i rotationsriktningen.

Avstånd

Rent teoretiskt kan man skilja på olika avstånd mellan polis och t.ex. en gärningsman.

Till instruktören

Klargör dessa begrepp för dina poliser så att det inte uppstår begreppsförvirring vid övningar.

Säkerhetsavstånd

Om en person visar aggressiva tendenser bör polisen snabbt söka sig till säkert avstånd. Avståndet bör vara så stort att personen inte kan nå polisen utan förflyttning.

Naturligtvis måste avståndet anpassas till hur allvarligt hotet framstår. Om personen är beväpnad eller i övrigt att anse som farlig behöver säkerhetsavståndet utökas.

Distans

Att stå på distans innebär att avståndet mellan polisen och personen är så stort att de står precis utanför varandras räckvidd. Ofta är begreppet distans synonymt med säkerhetsavstånd.

Halvdistans

Att stå på halvdistans innebär att personen kan nå polisen med kraftfulla slag och sparkar utan förflyttning. Det innebär att det är svårt för polisen att hinna försvara sig.

Således skall polisen undvika att befinna sig på detta avstånd vid konflikter.

Närdistans

Att vara på närdistans innebär att avståndet är så litet att kroppskontakt ofta uppstår.

För att få kontroll på en person är god kroppskontakt ofta viktig. Polisen känner då vilka rörelser personen gör och har därigenom möjlighet att i tid motverka hans avsikter, t.ex. att slita sig loss. Polisen är dock inte helt skyddad, utan skallningar, bett, korta slag samt fotstamp kan förekomma.

Kom ihåg att ett väl tilltaget avstånd är bästa försvar!

Varningssignaler

Erfarenheter visar att om en person vid konfrontation med polis visar något eller några av följande kännetecken innebär detta att han kan vara på väg att bli aggressiv.

- Direkt förlängd ögonkontakt.
- Färgskiftningar i ansiktet.
- Han ”gör sig stor” med huvudet tillbakafört.
- Han står oroligt – flyttar fötterna, rör armarna, spelar med fingrarna o.s.v.
- Snabba, ljudliga andetag.
- Han visar i sin argumentation att det är polisen som är problemet.
- Han talar stötvis.

Om en person visar följande tecken bör polisen inta säkerhetsavstånd, eftersom ett angrepp kan vara omedelbart förestående.

- Knyter och öppnar händerna.
- Läpparna blir till ett streck över tänderna.
- Huvudet böjs framåt.
- Ögonbrynen sänks/rynkas.
- Utgångsställningen ändras från att stå mitt emot till att stå med sidan emot.
- Händerna lyfts.
- Ögonen går mot det område han tänker attackera.
- Tyngdpunkten sänks samtidigt med en häftig inandning. Anfall brukar initieras av en tyngdpunktsförändring.

Övrigt

Om en person tystnar i en argumentation kan det betyda att han mentalt förbereder en attack. Det är svårt att tala om en sak och samtidigt tänka på något annat.

Om en person har stora pupiller är han i normalfallet harmonisk och borde inte bli våldsam. Observera dock att ljusförhållanden och narkotikapåverkan kan medföra pupillförändringar. Stora pupiller kan tyda på påverkan av centralstimulerande medel medan små pupiller kan kopplas till opiater.

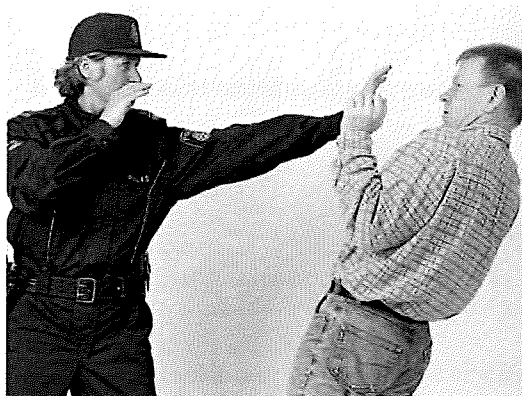
Till instruktören

Du kan uppmana figuranterna att lägga in olika typer av varningssignaler vid överfallsövningar.

Distrahering

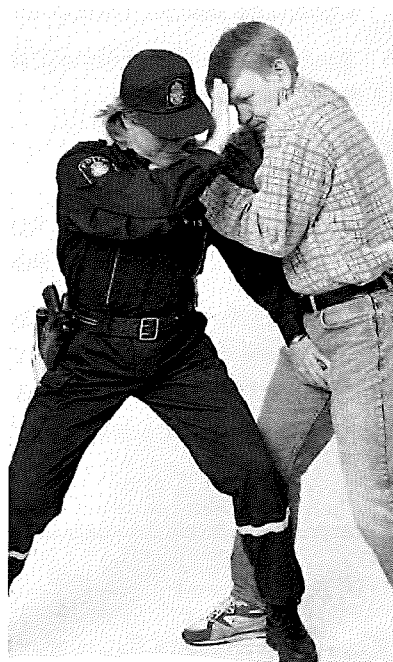
Distrahering är ett utmärkt hjälpmedel för att avleda en gärningsmans uppmärksamhet. Därigenom kan polisen få kontroll över situationen.

Distrahering sker vanligtvis genom fint eller tryck. Naturligtvis kan man även använda andra metoder i avledande syfte såsom rösten, kast av föremål m.m.

En fint sker ofta mot ansiktet utan egentlig kontakt.

Tryck sker mot lämpliga ställen på kroppen. På bilden är polisen angripen och försöker ta sig loss genom distrahering mot skrev och ansikte.

Om polisen är i underläge kanske en distrahering inte utgör ett tillräckligt skydd. Det kan vara nödvändigt att använda sig av kraftigare våld som att dela ut slag, sparkar m.m. Detta förfaringssätt skall **inte** blandas samman med begreppet distrahering.

Till instruktören

När du har övningar av "laga befogenhetskaraktär" där man tränar gripanden är det ofta lämpligt att poängtera distraheringens betydelse. Lägg således inte in slag, sparkar o.dyl. i detta sammanhang.

Känsliga kroppsdelar

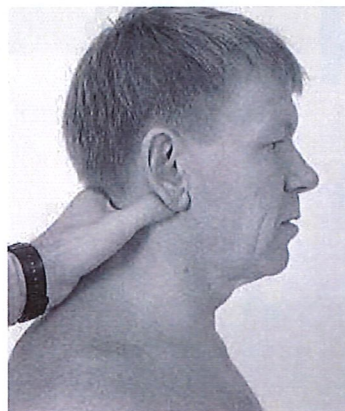
Människokroppen har många känsliga delar. Om polisen har kunskap om dessa känsliga kroppsdelar, och genom träning får reda på vilken effekt som skapas då man distraherar mot dessa, kan ett gripande underlättas. Att trycka mot någon känslig kroppsdel för att t.ex. få en person att släppa taget om något, är en relativt mild form av våld där risken för personskada måste anses vara liten.

Här presenteras ett antal punkter på kroppen där man genom tryck får en smärtreaktion.

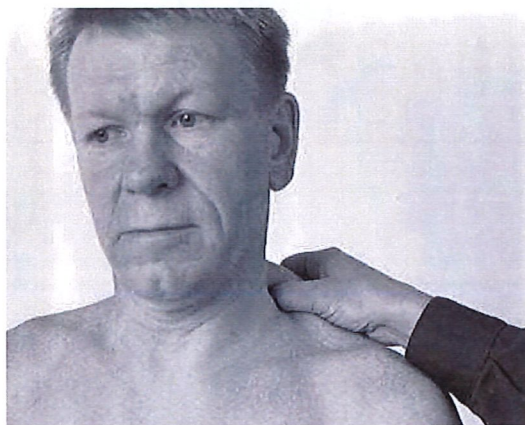
Näsroten

*Tryck snett uppåt vid näsroten.
Beakta bitrisken.*

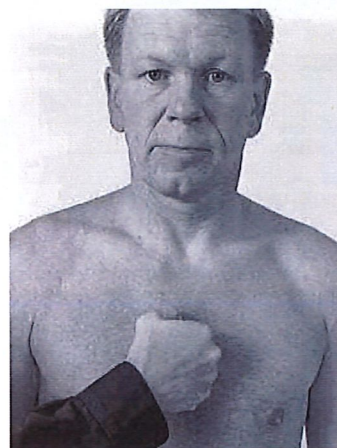
Under örat

Tryck under örat.

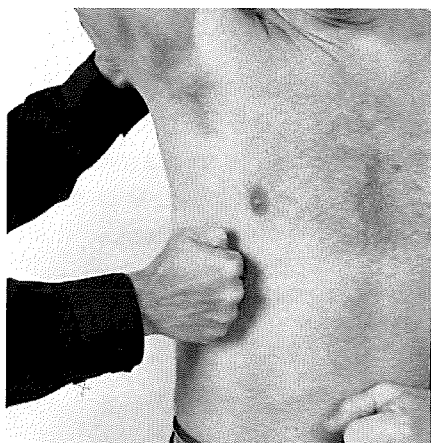
Kappmuskeln

Tryck ihop kappmuskeln.

Bröstbenet

*Tryck eller gnugga mot
bröstbenet med knogarna.*

Revbenen
Gnugga mot revbenen med knogarna.

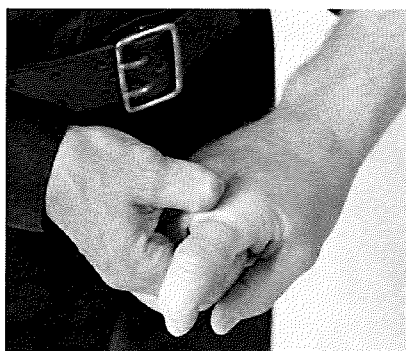
Lårets insida
Tryck ihop muskeln på lårets insida.

Handleden
Tryck mellan senorna i handleden.

Tumvecket
Tryck i tumvecket.

Mellanhanden
Tryck mellan knogarna.

Balansbrytning

Flertalet fasthållningar och greppkopplingar underlättas om polisen samtidigt gör en balansbrytning. Personen får då svårt att sätta sig till motvärn.

Genom att kontrollera personens fotställning kan polisen bryta balansen åt det håll där det inte finns något stöd.

Grundregeln är att inte sätta kraft mot kraft, utan att utnyttja personens rörelseriktning.

Exempel på balansbrytning.

Balansbrytning kan även ske så att personen inte kan återfå balansen genom att flytta fötterna. Personen böjs då i höften. När detta tillämpas är det ofta nödvändigt att göra balansbrytningen mot personens huvud, t.ex. med en huvudkoppling.

Huvudkoppling

Huvudkoppling innebär en fastlåsning av en persons huvud. Greppet tas ofta i samband med balansbrytning bakåt. Det orsakar vanligtvis ingen nämnvärd smärta. Greppet kan vara svårt att koppla om polisen är kortare än den person det kopplas på.

Huvudkoppling med balansbrytning

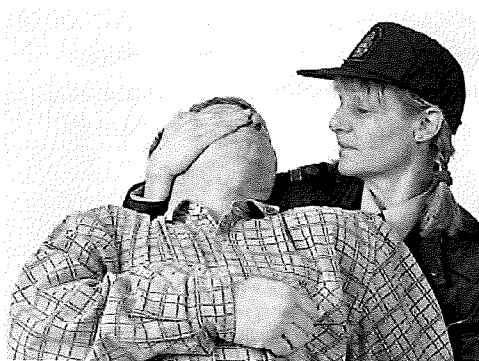
Placera bakhuvudet/nacken i ditt armbågsveck så att du får ett ordentligt mothåll. Personen får då svårt att slita sig loss.

Beakta bitrisken! Håll handen borta från munnen!

Kopplingen kan utföras efter två olika modeller.

Modell 1

Håll handen mot kinden och tryck huvudet mot dig.

Modell 2

Håll med handens baksida under hakan. Se till att andningsvägarna är fria (se avsnittet Olycksfallsrisker).

Införande genom dörr

Personen vägrar passera genom dörren.

Den ena polisen tar huvudkoppling och gör en balansbrytning. Den andra polisen lossar personens hand, och hjälper till med balansbrytningen.

Vänd personen. För honom baklänges genom dörren. Den polis som enbart håller armen går in först.

Losstagning

Vid fasthållning

Den ena polisen tar huvudkoppling och gör en balansbrytning. Den andra polisen lossar handen.

Effektiviteten kan ökas om man trycker på smärtpunkter. I detta exempel trycker den ena polisen under näsan, och den andra mot någon punkt på handen.

Vid särande på personer

Genom huvudkoppling och balansbrytning kan poliser sära på två personer som håller i varandra eller slåss.

Vid kedjekoppling

Kedjan kan brytas genom att man distraherar mot smärtpunkter. I detta fall sker det genom tryck under örsnibben. Bryteffekten förstärks genom att poliserna pressar på med knäna.

Kroppsvisitation

Kroppsvisitation av säkerhetsskäl

Den s.k. skyddsvisitationen utförs vanligtvis på platsen för gripandet i avsikt att söka efter vapen eller andra farliga föremål. Visitationen brukar innebära en yttlig överkänning av personens kläder.

Försök genomföra åtgärden utan att den väcker onödig uppmärksamhet.

Kroppsvisitation vid avvisitering

Denna visitation utförs grundligt på polisstationen innan den gripne placeras i arrest. Det tekniska grundutförandet är detsamma i båda fallen.

Varning!

för stickande och skärande föremål vid visitering. Arbeta med skinn- eller latexhandskar (för engångsbruk). Om du skadar dig – tryck omedelbart ut blod från såret, tvätta dig med tvål och vatten och/ eller våtservett (desinfektion). Kontakta sjukvården.

Hepatit och HIV/AIDS

Sjukdom	Hepatit A	Hepatit B	Hepatit C	HIV/AIDS
Orsak	Virus	Virus	Virus	Virus
Smittväg	Framför allt förorenat vatten.	Vanligen blod. Även via saliv och sädesvätska.	Nästan uteslutande via blod. Risk finns även för sexuell smitta.	Vanligen sexuellt (80%) eller via blodkontakt.
Inkubations-tid	2 - 6 veckor	2 - 6 månader	Ca 2 månader	1 - 3 veckor
Vaccin	Finns	Finns	Finns ej	Finns ej
Övrigt	Efter genomgången sjukdom livslång immunitet.	Efter genomgången sjukdom livslång immunitet. 5 - 10% får kronisk hepatit B.	Stor risk att bli kronisk smittbärare (70%). Risk finns att utveckla levercancer. 90% av injektionsmissbrukande narkomaner är smittade.	Den smittade blir kronisk smittbärare av viruset. Behandlingen inriktas på att försöka hämma virusförökningen med s.k. "bromsmediciner". Detta för att fördröja/förhindra att sjukdomen övergår till AIDS.

Källa: Fritt efter Åbom, P-E (1994), Mikrobiologi - Infektionssjukdomar.

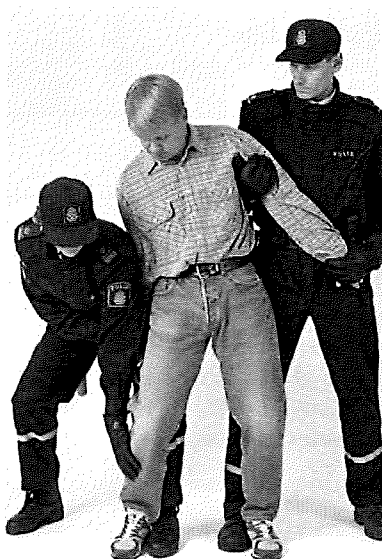
Visitation utförd av två poliser

Utgångspunkten är enkelt ledgrepp.

Arbeta systematiskt! Den ena polisen visiterar sin sida medan den andra behåller enkelt ledgrepp och bevakar. Därefter byter poliserna uppgift.

Börja med att visitera personens händer. Följ sedan armen upp till kroppen. Arbeta dig därefter från huvudet neråt mot fötterna.

Vid visitation i benhöjd trycker den ena polisen den gripnes arm mot dennes kropp. Var vaksam mot sparkar. Då denna polis är klar visiterar den andra polisen sin kroppshalva.

Om poliserna bedömer att den gripne kan bli våldsam, kan han böjas framåt. Den ena polisen gör visitation över den gripnes arm.

Genomför visitationen efter samma modell även om den gripne sitter.

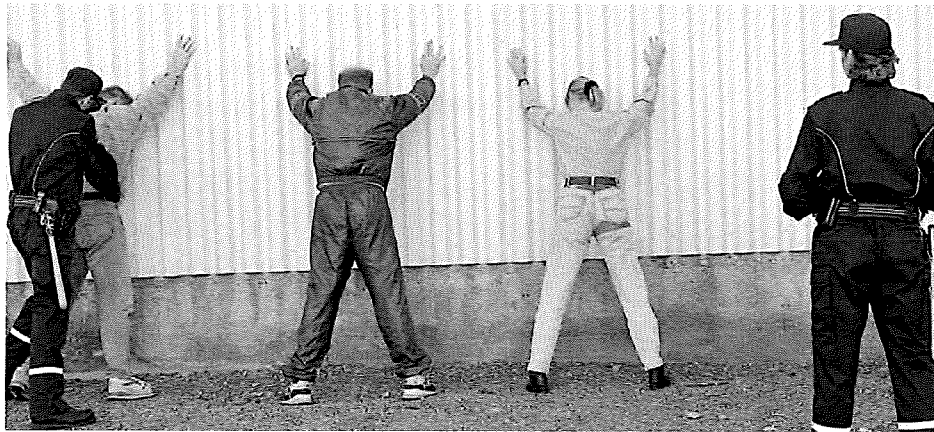
Bilden visar visitation vid lättare motstånd då man har bedömt att handbojor inte behövs. Den ena polisen trycker den gripne mot väggen och säkrar med skuldergrepp. Den andra polisen visiterar.

Personen ligger ner. Den ena polisen håller fast och den andra visiterar. Genom att poliserna är vända åt var sitt håll har de god uppsikt.

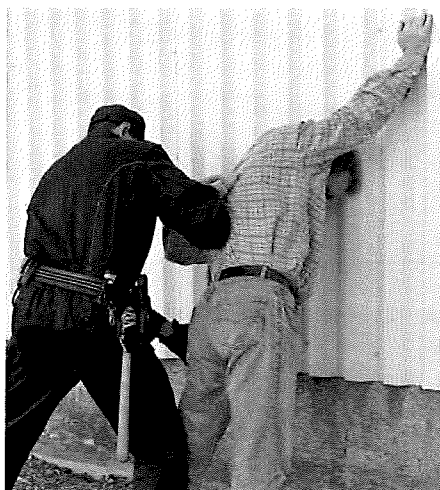
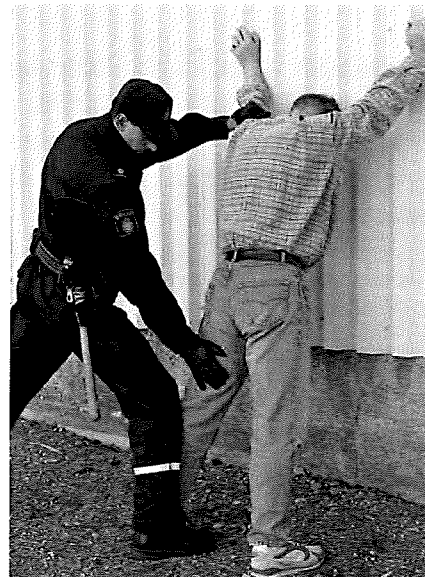
Principerna för visitation är desamma oavsett om personen sitter eller står, och har handbojor eller inte.

Visitation mot vägg

Visitering mot vägg enligt ovanstående exempel kan inte rekommenderas generellt, eftersom det är svårt att få full kontroll på de gripna. Denna modell kan dock vara att föredra om de gripna är förhållandevis lugna och om polisen är i antalsmässigt underläge. Metoden gör det möjligt att hålla uppsikt över flera personer, och deras händer.

Se till att den gripne håller händerna så högt att han får svårt att skjuta ifrån med dem, och att han har fötterna så långt från väggen att han har framvikt. Har du dessutom ett lätt tryck på den gripne i riktning mot väggen minskas ytterligare hans möjligheter att överraskande attackera.

För att öka säkerheten kan polisen ta ner den gripnes närmaste hand och eventuellt koppla skuldergrepp.

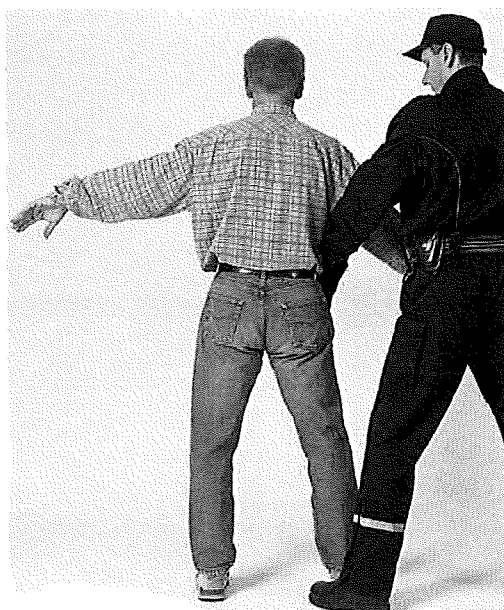
Om samma teknik används mot bil bör den gripne ha händerna platt på biltaket, eftersom han då får svårt att skjuta ifrån med dem.

Om två poliser genomför visitationen är det lätt att få kontroll på den gripnes båda armar.

Visitation utförd av en polis

Vid lågrisksituationer kan det ibland vara lämpligt att be den gripne att själv ta upp föremål ur sina fickor. Detta innebär emellertid inte att polisen skall låta bli att därefter manuellt genomföra en kontroll.

Polisen kan instruera den gripne att stå isär med fötterna och hålla ut armarna. Då är det möjligt att visitera personen från dennes ryggsida utan att hålla i honom.

Om du är osäker på personens pålitlighet kan du hålla om hans handled.

För att minska personens möjlighet att slå mot dig kan du låta honom stå nära en vägg, stolpe eller dylikt.

Tryck vid behov den gripne mot väggen.

Olycksfallsrisker

Vid ingripanden av våldskaraktär, särskilt vid okontrollerade tumultsituationer, finns alltid risk för personskador.

Det är inte möjligt att konstruera effektiva tekniker och metoder i självskydd, vilka samtidigt är helt ofarliga. Olycksfall kommer alltid att kunna uppstå. I vissa situationer är dock risken för olycksfall förhöjd, men om man är medveten om detta borde antalet personskador kunna reduceras till ett absolut minimum.

I detta avsnitt behandlas smärta, grepp mot hals och nacke samt kvävning/cirkulationskollaps.

Till instruktören

Se till så att dina poliser är väl medvetna om innehållet i detta avsnitt. Vid övningar kan poliser komma i farlig närhet av felaktiga tekniker/farliga grepp. Det är din skyldighet att se till att nivån är lämplig. Då minskas olycksrisken både vid övningar och vid skarpa lägen.

Smärta

Smärta är en varningssignal till kroppen. Om en person visar tecken på smärta är det således möjligt att agera så att kroppsskador kan undvikas.

I vissa polisiära grepp är dock personens smärtupplevelse en förutsättning för fungerande fasthållning. Om ett sådant grepp är kopplat fordras inte så stor kraft för att polisen skall få kontroll på personen.

Ibland har personer en låg smärtupplevelse, t.ex. vid:

- fysisk och psykisk stress
- påverkan av vissa droger

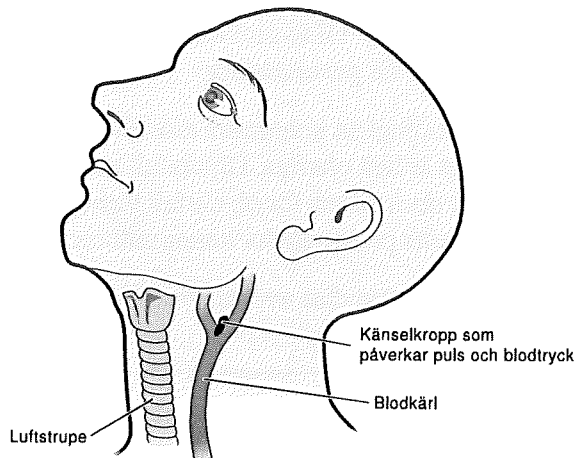
Det innebär att en person med reducerad smärtupplevelse, eller med hög smärtröskel, kanske inte reagerar om en vävnadsskada i en led eller muskel håller på att uppstå.

Vid greppkopplingar får polisen således inte ta i för mycket i sökandet efter en smärteffekt som kanske inte kommer, eller kommer först då en allvarlig skada redan skett. För att få en känsla för hur hårt man kan ta i, är det viktigt att vara väl förtrogen med dessa grepp. Det sker dels genom att polisen är övad på att koppla greppen, dels genom att polisen själv blivit utsatt för greppen i egenskap av figurant.

Halsen

All greppkoppling mot halsen är **helt olämplig**, och dödsfall har inträffat relativt snabbt, vid ganska ringa våld. De stora blodkärlen, nerverna och luftvägen är endast omgivna av mjukdelar och såväl tryck och avsnörning liksom stötar kan leda till en livshotande situation.

Greppkoppling mot halsen kan leda till att blodflödet till och från hjärnan hindras samt att blodtryck och puls påverkas. Dessutom kan andningen hindras.

Felaktigt grepp
Underarmsstrypning

Nacken

Greppkoppling mot nacken med s.k. mothåll är olämpligt.

Felaktigt grepp
Dubbelnelson

Också fasthållning med tryck mot nacken enligt följande modeller är att anse som olämpligt.

Riskabel fasthållning
Tryck med underarmen.

Riskabel fasthållning
Tryck med underbenen.

Balansbrytning med tryck mot nacken

Nacktag

För att få till stånd en effektiv balansbrytning framåt är det ibland nödvändigt att trycka mot nacken. Det görs med öppen hand och personen skall i samband med trycket kunna ge efter med bålen så att böjning sker i höftpartiet. Balansbrytningen får således inte utföras i en låst position där bålen inte kan följa med i tryckriktningen. Jämför med Dubbelnelson på föregående sida. Det innebär att balansbrytningen enbart bör ske då motparten står upp.

Tag i nacken

Om trycket sker högt upp i nacken – mot bakhuvudet – skall det utföras extra försiktigt eftersom stora krafter kan utvecklas.

Tag mot bakhuvudet.

Till instruktören

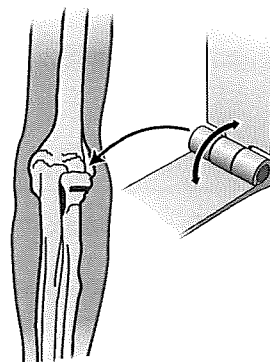
Uppmana dina poliser att alltid försöka hålla ett lågt nacktag för att minska risken för skador.

Det enda fall där ett högt tag rekommenderas är då en motsträvig person skall föras in i bil. Se avsnittet om fordon. Handen placeras mot bakhuvudet/hjässan med syfte att skydda huvudet från stötar mot dörrkarmen.

Leder

Poliser utför ibland greppkopplingar mot leder. För att minska olycksfallsrisken är det viktigt att följa ledens naturliga rörelsemönster. Vissa leder, de s.k. gångjärnslederna, är enbart konstruerade för rörelser i ett plan. Det innebär att när böj- eller sträcktekniker används mot armbåge och knä skall de utföras enbart i detta plan.

Armbåge

Kvävning/cirkulationskollaps

Kvävning/cirkulationskollaps kan inträffa när en person under ett utsträckt tidsförlopp ligger ner, om något eller några av de nedanstående förhållandena råder:

- Personen ligger på mage och är fängslad med händerna på ryggen.
- Personen trycks ner mot underlaget med belastningen på rygg, buk eller bröstorg.
- Personen är så placerad att han inte kan röra sig.

Risken ökar om personen:

- Är påverkad av alkohol eller centralstimulerande medel (amfetamin, kokain) samt vissa psykofarmaka.
- Har varit våldsam, men blivit betvingad rent fysiskt.
- Har övervikt.

Risken minskar om:

- Handfångslade personer tillåts sitta upp – särskilt viktigt vid transporter –eller ligga på sida.
- Polisen undviker att pressa mot personens rygg, buk eller bröstorg efter det att denne upphört med sitt aktiva motstånd.
- Personens hälsoläge kontinuerligt kontrolleras.

Varningssignaler:

- Personens våldsamma motstånd upphör gradvis, men relativt snabbt.
- Gurglande ljud hörs från andningen – detta kan uppfattas som om personen somnat.
- Svårigheter att tala.
- Färgen på ansiktet och läpparna förändras.

Sammanfattning

För att polisen skall kunna göra ett frihetsberövande är det ibland nödvändigt att lägga ner personen och trycka denne mot underlaget.

Tryck mot buk, bröstorg eller rygg får enbart ske under en kortare tidsrymd. Personens hälsotillstånd skall fortlöpande kontrolleras. Han skall så fort som möjligt ges ett friare läge så att andning kan ske obehindrat.

Det är också viktigt att han inte läggs i en ihoppressad position så att han inte kan röra sig under en längre tid, t.ex. vid transport.

Naturligtvis skall eventuella handbojor omedelbart lossas om personen visas tecken på kvävnings/cirkulationskollaps. Se avsnittet om sjuk person.

Till instruktören

Öva dina poliser så att de från en liggande eller knästående position har god förmåga att sätta handbojor på en gärningsman. Då kan hela händelseförloppet – från nerläggningen till dess handbojorna är på – ske snabbt och gärningsmannen kan ges ett friare läge.

Kapitel 5

Försvar

Inledning

Poliser kan i olika sammanhang bli utsatta för attacker.

Den vanligaste formen av angrepp sker i samband med frihetsberövanden där personen delar ut någon s.k. tjuvsmäll för att kunna komma loss och avvika. För att skydda sig mot sådana attacker måste polisen göra säkra ingångar till gripanden och ha effektiva fasthållningar (se gripandeavsnittet).

De allvarligaste, om än ej så vanliga, attackerna genomförs i huvudsyfte att skada polisen. Dessa kan komma i blandade serier i form av slag, sparkar, fasthållningar, skallningar, bitt m.m. I värsta fall använder sig angriparen av tillhyggen eller vapen. För att kunna bemästra sådana attacker bör polisen vara övad i att först kunna skydda sig, för att därefter direkt kunna gripa eller kunna skapa distans för att få andrum till att ta fram batong eller pistol.

Om polisen är i underläge och inte klarar av att skapa avstånd måste han ha ett effektivt försvar på halv- och närdistans. Det innebär att polisen skall kunna skydda sig genom förflyttning och genom handtekniker. Han måste även kunna stoppa en angripare genom motattacker med manuella metoder.

En polis kan bli hårt ansatt och ordentligt träffad. Han måste ha den övning och den mentala inställning som gör att han till varje pris står upp, och fortsätter med ett aktivt försvar.

Till instruktören

De tekniker som är presenterade i självförsvarsavsnittet är av pedagogiska skäl uppdelade var och en för sig, och de bör i inledningsskedet övas separat. Då grunderna behärskas måste man gå över till att öva en mer realistisk form av självförsvar där figuranten attackerar med sparkar, slag och fasthållningar m.m. i sammansatta attacker. Öva även utan att i förväg tala om vilken typ av anfall som kommer.

Angreppsmål

Vissa situationer kräver ett visst våld för att avsett resultat skall uppnås. Ett exempel kan vara att polisen är så pass hårt fasthållen att han inte tar sig loss genom att vrida eller bända. Om det inte räcker med att distrahera mot någon känslig kroppsdel för att underlätta frigöringen kan polisen attackera något angreppsmål. Dessa är valda efter åtkomlighet och den effekt som fås då de attackeras. Skilj alltså mellan distrahering, som innebär fint eller tryck, och attack, d.v.s. ett kraftigare våld, som även kan innefatta slag, spark m.m.

Angreppsmålen är:

Ansikte

Polisen skapar avstånd

Underliv

Polisen gör sig fri

Underben ner till foten

Polisen skyddar sin pistol

Till instruktören

Skapa övningar där attacker mot dessa angreppsmål är naturligt integrerade. Övningarna bör anpassas så att man tar hänsyn till att angreppsmålen skall kunna nås oavsett vilka kläder personen och polisen har på sig.

Avståndsskapande

Den avståndsskapande tekniken bygger på en naturligt avvärjande handling då man blir angripen. Syftet är att den skall ge polisen skydd genom att skapa avstånd vilket innebär att han:

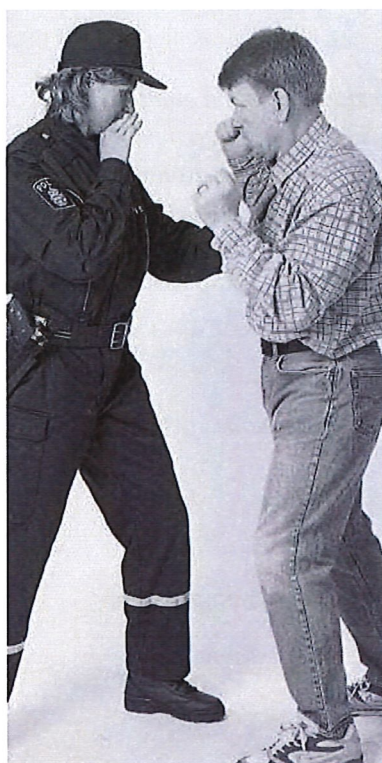
- ges möjlighet att dämpa den upphettade situationen
- hinner förbereda sig om det kommer fler attacker
- ges möjlighet att ta fram batongen eller pistolen.

Till instruktören

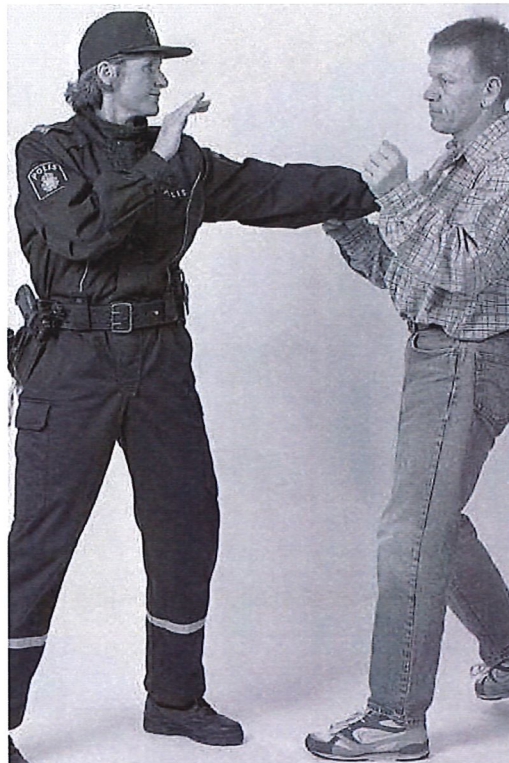
Öva avståndsskapande så att det kommer att likna en reflexmässig reaktion.

Bågspännaren

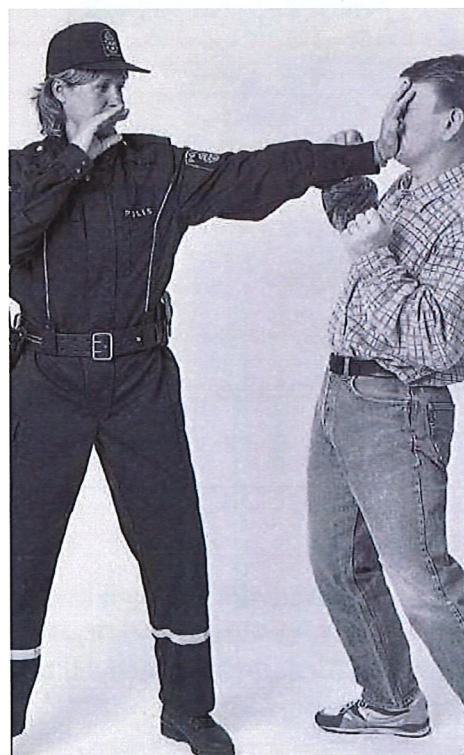
Den främre handen skapar avstånd genom att polisen trycker mot angriparen. Den bakre handen är klar för skydd.

Intag gardställning. Sätt handen i angriparens bröst.

Tryck ifrån med hjälp av höftrotation så att du eller angriparen förflyttas bakåt. Inta säkerhetsavstånd.

Handen kan vid behov sättas i angriparens ansikte, men beakta då bit-risken!

Jämför med "boxarjabben", som utförs i syfte att hålla motståndaren på avstånd.

Till instruktören

Öva dina poliser så att de med ena handen kan hålla en angripare ifrån sig och samtidigt dra batongen med den andra handen. Öva även med pistol.

Liggande avståndsskapande

Se till att hålla fötterna mot angriparen om du hamnar på marken. Då får du ett bra skydd mot attacker.

Ligg på sidan. Stöd på ena underarmen. Skydda kroppen med den andra handen och foten. Foten kan, med stöt eller tryck, hålla angriparen på avstånd.

Res dig därefter så snabbt som möjligt och med uppsikt över angriparen.

Sätt dig upp på sidan. Skydda dig med handen och benet.

Dra det undre benet bakåt till knästående. Res dig och intag gardställning.

Till instruktören

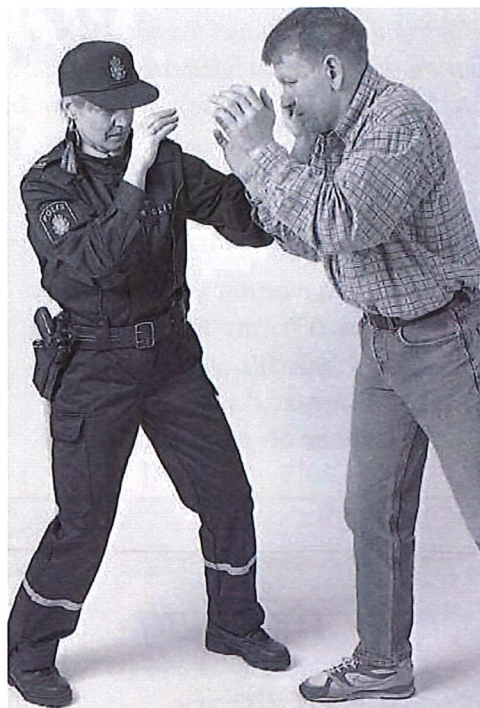
Polisen skall om möjligt undvika att ligga kvar på golvet/marken och där riskera att bli utsatt för attacker. Träna därför fallteknik med snabba uppresningar (se övningsförrådet).

Förflyttning

Sidledsförflyttning

Om personen rusar på kan polisen skydda sig genom att förflytta sig i sidled.

Tryck personen i sidled och förflytta dig själv åt andra hållet.

Polisen kan nu välja mellan att retirera undan eller att göra ett gripande.

Ibland är det en fördel att inte sätta kraft mot kraft. Försök i stället få övertag genom att flytta dig själv samtidigt som du styr angriparen åt sidan.

Motattack

Om polisen inte klarar av att skapa avstånd får han inte stå kvar på halvdistanst och riskera att bli misshandlad. Han kan gå emot angriparen för att sedan agera från närdistans.

Höj främre knät i steget framåt. Då skyddar du ditt skrev. Ha händerna/armarna så att de skyddar ditt ansikte och så att du kan attackera.

Knälyft sker under rörelse framåt eller med framvikt. Undvik att komma i bakvikt med ena foten lyft. Då tappar du lätt balansen och riskerar att ramla omkull.

Försvar mot slag

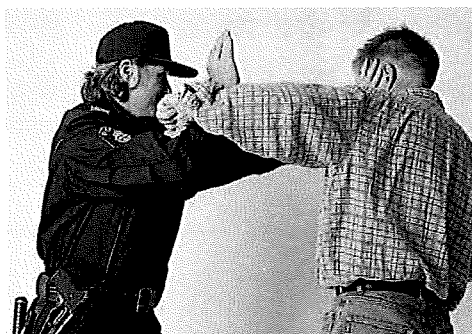
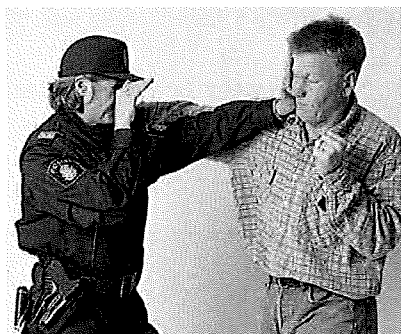
Slag på halvdistanst

Attacker från halvdistanst är ofta kraftfulla. Se därför till att förflytta dig från den positionen så fort som möjligt. Om du inte kommer undan direkt kan du inta förstärkt gard.

Förstärkt gard.

Den förstärkta garden innebär att du skyddar dig med armar, händer och höjda axlar. Hakan skall hållas mot bröstet och mot den främre axeln. Förutom det skydd som skapas för huvudet med denna teknik får det bra stadga, vilket innebär att du tål träffar mot huvudet bättre. Försvarsrörelser skall utföras "snålt" så att du inte blottar dig. Från den förstärkta gardställningen kan du konterattackera med bågspännaren.

Även om angriparen slår mot dig är du tämligen väl skyddad om du utför bågs-
spännaren med hög axel och arm med den främre armen, och har den bakre han-
den vid ditt huvud.

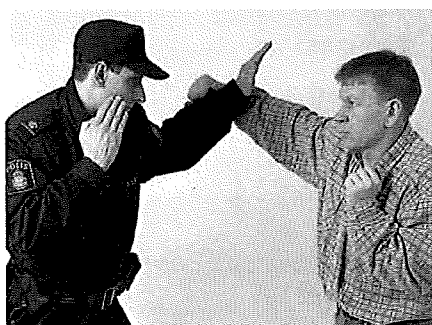
Raka slag

Styr undan slaget.

Med begreppet *styr undan* menas att polisen med handen eller underarmen styr undan en rörelse eller attack riktad mot honom. Attacken kan bestå av t.ex. slag eller sparkar, eller den kan vara utförd med ett tillhygge. Styr undan görs i regel under förflyttning.

Långa krokslag och svingar

Blockera slaget.
slaget. Din underarm möter angri-

Från den förstärkta garden för du
ut armen något så att du blockerar
parens underarm.

Slag på närdistans

På närdistans kan ett angrepp ske mycket snabbt. Slag, knästötar och skallningar kan komma som attack. Då är det viktigt att polisen reagerar reflexmässigt, roterar bort underlivet och skyddar huvudet.

Till instruktören

Öva poliserna till att klara av snabba övergångar från försvar till grepp.

Runda ryggen. Dra upp axlarna och sänk hakan. Blockera slagen så att du skyddar huvudet med en "tät" gard.

Underlivet kan skyddas med rotation av kroppen, och ett lyft av främre benet.

Skapa avstånd med hjälp av bågspännaren, eller ta grepp.

Försvar mot spark

Höga sparkar

Blockera sparken med underarmen. Garden påminner om den förstärkta garden.

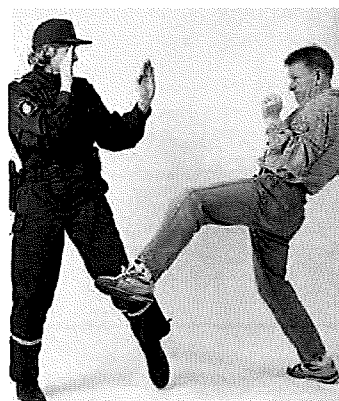
Till instruktören

För att kunna öva detta på ett bra sätt måste man ha tillgång till figuranter som kan sparka högt. Om sådana inte finns tillgängliga kan grundtekniken även övas genom att figuranten slår.

Låga sparkar

Skydda dig genom kroppsrotation och ett litet benlyft.

Kroppsrotationen innebär också att om sparken skulle riktas mot skrevet är du tämligen väl skyddad.

Vid angrepp mot skrev/mage kan du även skydda dig med händer och underarmar. Flytta dig och blockera eller styr undan sparken. Utför helst försvaret med knuten hand. Om du väljer att ha öppen hand bör fingrarna vara riktade uppåt för att minska riskerna för fingerskador. Undvik att skydda dig mot låga attacker med händerna eftersom du då kan lockas att börja dig framåt och därigenom blotta ansiktet.

OBS! Denna försvarsteknik kan inte rekommenderas generellt eftersom frakturer kan uppstå på armar och händer vid försvar mot hårda sparkar.

Försvar mot väpnat angrepp

Flytta dig till säkerhetsavstånd. Om detta inte är möjligt, försök att styra undan angreppet och gör en förflyttning i sidled eller djupled. Ta fram batongen eller dra pistolen. Försök få något föremål mellan dig och angriparen, som då inte kan göra en direktattack.

Försvar mot kniv

Polisen styr undan knivhandsen och förflyttar sig till säkert avstånd.

Till instruktören

Det är viktigt att polisen är väl uppövad i förmågan att snabbt dra batong och pistol, och kunna handskas med dem, eftersom det är utomordentligt svårt att avvärja en beväpnad angripare med endast manuella metoder. Sådana metoder finns inte heller i denna handbok. Däremot finns det i Övningsförrådet (kap 8) tekniker som kan vara nyttiga att kunna i vissa nödvärnssituationer.

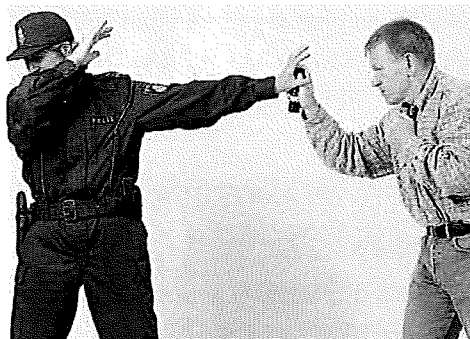
Försvar mot tårgas- och pepparspray

Poliser kan bli angripna med tårgas- eller pepparspray, vilket medför syn- och andningssvårigheter. Det är viktigt att veta att genom mental förberedelse, vaktsamhet och rätt agerande kan effekten av ett sådant angrepp minskas.

Tårgas- och pepparspray finns förpackade i lätt hanterbara sprayburkar och är ämnen som är kraftigt hud- och slemhinneirriterande. En dusch mot ansiktet innebär svår ögonsveda med tårproduktion och en krampaktig sammandragning av musklerna kring ögat. Huden i ansiktet hettar. Kramp i struphuvudet och i luft-

rören med ökad sekretion skapar en kvävningsskänsla. Symtomen orsakar en desorientering och kraftig nedsättning av prestationsförmågan. Reaktionen avklingar efter 15-30 minuter.

Sätt upp en hand, ett klädesplagg eller dylikt mot sprayburken. Vänd bort ansiktet, skapa distans och kalla på hjälp.

Om ansiktet sprayats kan man direkt försöka torka bort det som hamnat i pannan, så att det inte rinner ner i ögonen.

Den som hjälper den drabbade polisen skall prata lugnande, för att motverka panikkänslan som kan uppstå, och se till att få honom till en skyddad plats. Han skall sätta på handskar och inleda saneringen genast.

Sanering av tårgas- och pepparspray

Ögonen sköljs med ögonsköljvätska, koksaltlösning eller vatten. Badda med uppsugande material, t.ex. pappershanddukar. Tvätta sprayade kroppsdelar med tvål och vatten. Undvik att gnugga. Frisk luft hjälper till att dämpa smärtan och få bort obehagen snabbare, speciellt om det blåser ute. Lägg sprayade klädesplagg i en plastpåse för att tvättas.

Försvar mot fasthållning

Om en polis blir fasthållen skall han först se till att skydda sig för att därefter ta sig loss.

Då polisen gjort sig fri kan han antingen söka distans – med avståndsskapande teknik – eller, om han är fysiskt och tekniskt överlägsen, koppla grepp på angriparen för att få kontroll på denne.

Principer för själva frigöringen:

- **Balans**

Skapa bra balans genom att sänka tyngdpunkten (böj benen), samt öka understödsytan (öka avståndet mellan fötterna).

- **Attackera**

Attackera, vid behov, känsliga kroppsdelar hos angriparen. Detta kommer att medföra att han släpper taget eller får en mindre effektiv fasthållning. Använd dig av principerna för **bågspännaren** om du vill ta dig loss genom att skapa distans.

- **Vrid och bänd**

Gör dig fri genom att vrida och bända samtidigt som du hela tiden attackerar angreppsmål.

Till instruktören

Skapa övningar där figuranten angriper i serier. Då polisen kommit loss ur en fasthållning skall figuranten direkt ta ett nytt tag och göra en annan fasthållning.

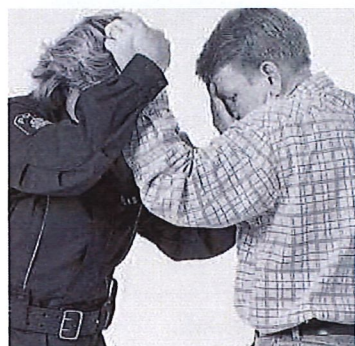
Det är inte möjligt att här rent tekniskt i detalj beskriva samtliga frigöringar, eftersom det finns mycket stort antal fasthållningar. Antalet enskilda tekniker som varje polis i sådana fall skulle behöva lära sig blir då orimligt stort. Därför finns enbart principerna beskrivna. Dessa exemplifieras med fem stycken frigöringar.

Tag i handleden

Vrid loss handleden samtidigt som du retirerar. Tekniken är användbar även om angriparen har tag ända upp mot axeln.

Hårtag

Tryck fast handen mot ditt huvud.

Attackera ansiktet så att angriparen släpper. Ta distans eller ta grepp.

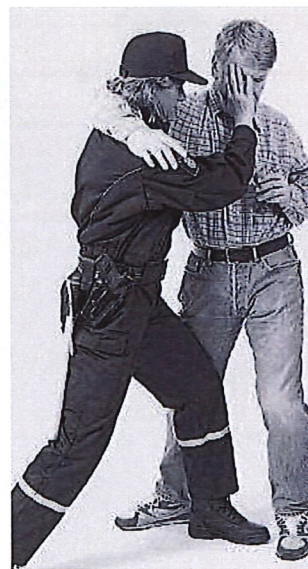
Armstrypning

Dra ner angriparens arm så att du kan få luft. Backa samtidigt in i balans.

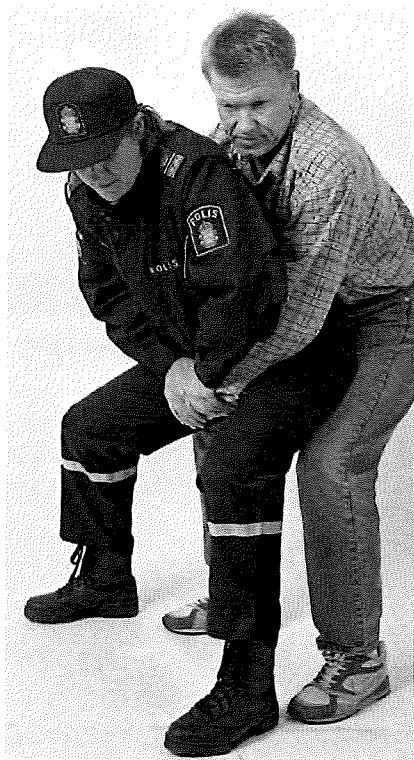

För ut stjärten så att angriparen inte kan återta greppet. Attackera . angreppsmål

Rotera runt och fortsätt attackera angreppsmål. Ta distans eller ta grepp.

Livtag bakifrån

Backa in i balans. För ut stjärten så att angriparen inte kan lyfta dig.

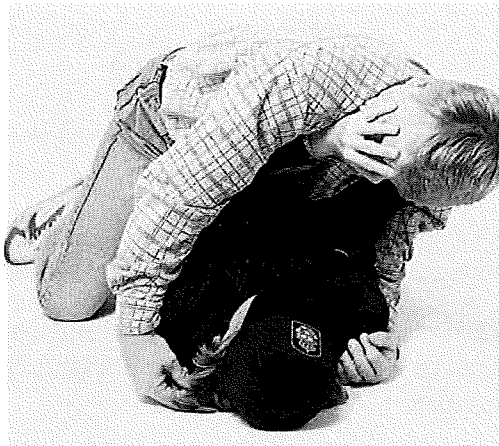
Attackera angreppsmål.

Fortsätt att attackera angreppsmål och rotera runt. Ta distans eller ta grepp.

Liggande på

Attackera angreppsmål och vrid dig loss. Ta distans eller ta grepp.

Kapitel 6

Gripande

Inledning

Gripande har i detta utbildningsmaterial inte den juridiska betydelse som anges i rättegångsbalken. Med gripande avses i stället en rent fysisk handling.

Om polisen inte lyckas att med verbala metoder genomföra ett frihetsberövande, skall han kunna använda sig av effektiva fysiska tekniker. Gripandeavsnittet behandlar:

- Transport
- Ingång till gripande
- Fasthållning och grepp
- Nerläggning

Gripandetekniken syftar till att ge varje polis bästa möjliga skydd i samband med ingripanden, samt ge den som blir utsatt för handlingen minsta möjliga obehag.

Allmänt om gripande

Kontroll

För att lyckas med en greppkoppling till fysisk kontroll av en person, brukar det vara nödvändigt för polisen att använda sig av **balansbrytning, tyngd, låsning och smärta**.

Polisens förmåga och personens agerande avgör de enskilda delarnas betydelse.

Balansbrytning

Balansbrytning görs stående. Om personen har dålig balans, får han svårt att sätta sig till motvärn.

Tryck

Polisen kan utnyttja sin kroppstyngd. Detta sker vanligtvis genom att polisen pressar på vid nerläggningar, vid liggande fasthållningar eller mot en vägg (se avsnittet Olycksfallsrisker, kvävning).

Låsning

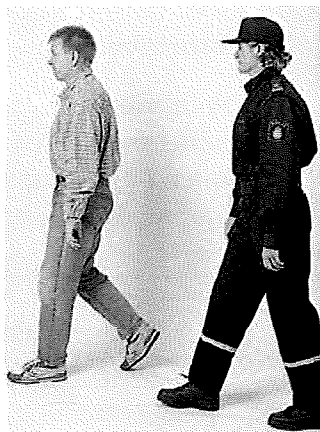
Polisen kan låsa någon eller några av personens kroppsdelar så att denne inte kan röra dem, t.ex. en arm. Ofta utnyttjar man kroppens hävstångsförhållanden genom att söka sig till ett läge där personens styrka är reducerad.

Smärta

Vissa grepp ger en smärtupplevelse, vilket medför att personen inte kan fortsätta med sitt motstånd.

Transport

Gå snett bakom personen som du bevakar, och håll dig på armlängds avstånd. Du är då tämligen skyddad men har ändå möjlighet att nå personen.

Till instruktören

Öva situationer där den bevakade personen attackerar polisen och därefter försöker avvika.

*Tryck personen i önskad riktning.
Vid lågrisksituationer kan detta vara tillräckligt.*

Om det finns behov och möjlighet kan du hålla i personens kläder.

Personens kläder måste vara så stabila att det går att ta ordentligt tag i dem utan att de slits sönder.

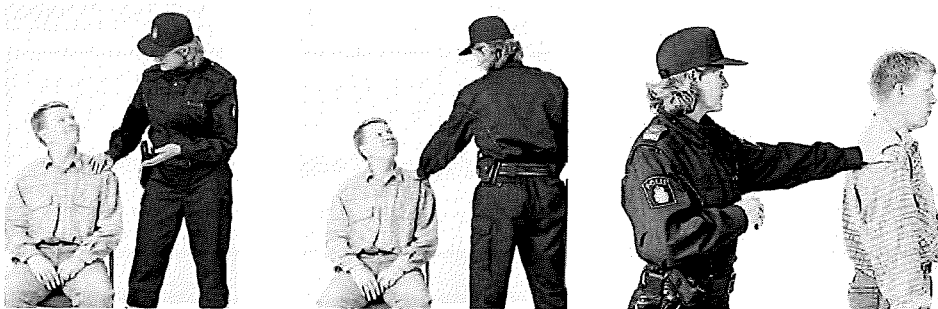
Ingångar

All erfarenhet visar att vid ingångar från distans till kroppskontakt och sekunderna därefter, innan kontroll av personen har uppnåtts, uppstår relativt ofta skador på polis. Personen kan dela ut slag, sparkar m.m. i samband med att han försöker slita sig loss.

Till instruktören

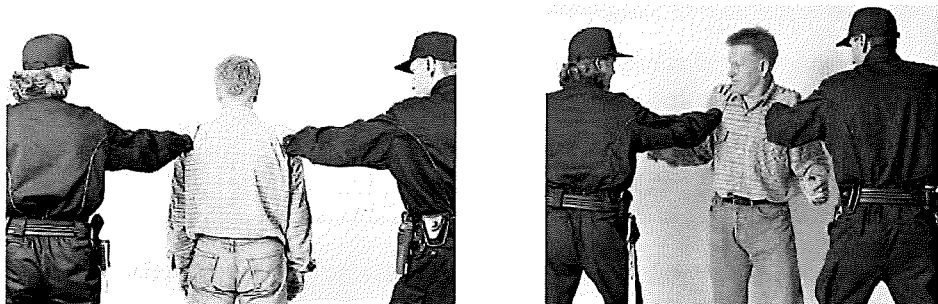
Försök inpränta detta förhållande hos dina poliser så att en ökad vaksamhet med automatik uppstår vid gripanden. Ge vid övningar figuranten i uppdrag att markera olika former av våld mot polis i samband med att han försöker slita sig loss.

Ingripande från distans till kroppskontakt

- Stå med sidan mot personen.
- Sök kontakt med personens axel med din närmaste hand.
- Ha handen öppen. Denna axelkontakt är en lugn och mjuk signal, och den inbjuder således inte till aggressivitet.
- Förfaringssättet är likadant oavsett om polisen närmar sig från sidan, bakifrån eller framifrån.

Personen visar aggressiva tendenser

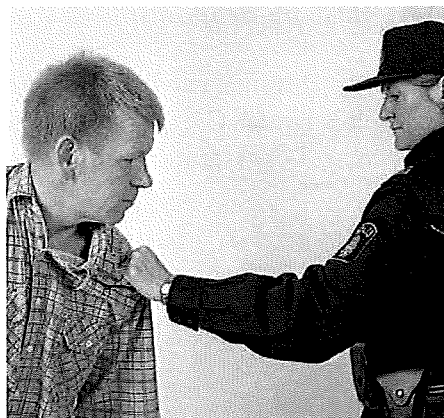

Principen för ingångar är likadan även om personen visar aggressiva tendenser. Försök om möjligt att göra ingången från sidan eller bakifrån. Om polisen startar från detta läge kan han vid behov trycka personen ifrån sig, eller söka närdis-tans för ett gripande.

Arbeta efter samma modell också när personen sitter eller ligger ner.

I samband med ingångar vid besvärliga lägen kan en balansbrytning ofta vara nödvändig.

Ett ordentligt tag i kläderna kan underlätta ingången.

Annars kan ett tag i överarmen, nära armhålan, vara att föredra.

Grepp

Enkelt ledgrepp

Om det är nödvändigt att hålla i en person är det vanligt att polisen använder sig av enkelt ledgrepp. Greppet används både vid stillastående fasthållning och vid förflyttning. Det orsakar i normalfallet ingen nämnvärd smärta.

Ingång snett framifrån till enkelt ledgrepp

Ingång genom axeltag.

Sök dig till personens ryggsida.

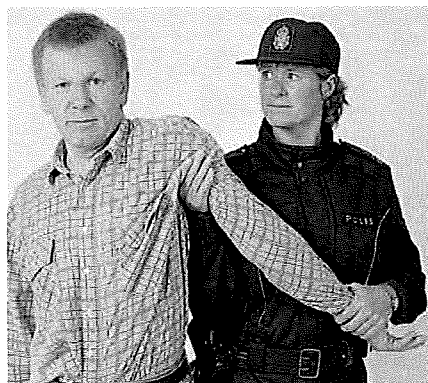
Ta ett enkelt ledgrepp. Håll personen något ifrån dig om du gör ett ensamingripande. Då är du tämligen skyddad. Försök att få personens armbåge att vara sträckt. Håll om handleden. Gå och stå så att personen får svårt att sparka eller stampa mot dig.

Klykgrepp

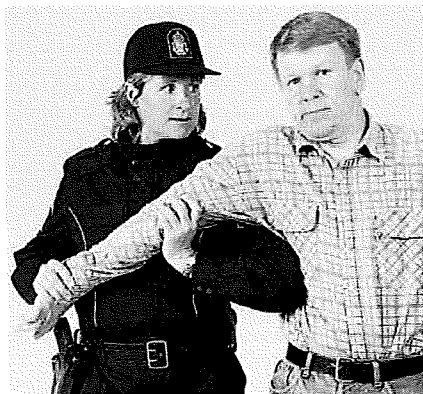

Om du håller på detta sätt kan du vid behov trycka personen ifrån dig.

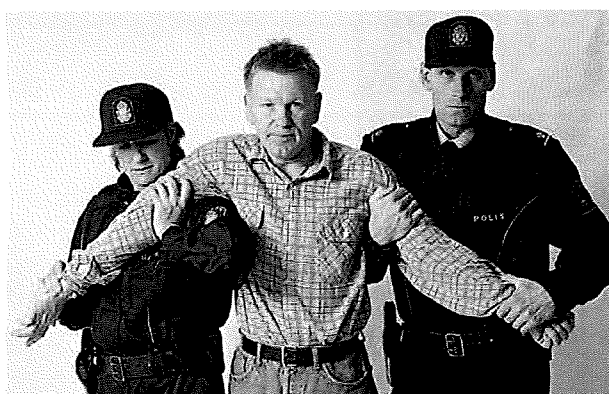
Du kan också vrida om armen och pressa upp personen.

Klykgreppet kan förändras så att det fungerar för en ensam polis även om han möts av motstånd.

1. Sätt klykan något ovanför armbågen.
2. Vrid om handleden.
3. För ut armbågen så att personen inte kan rotera emot dig.

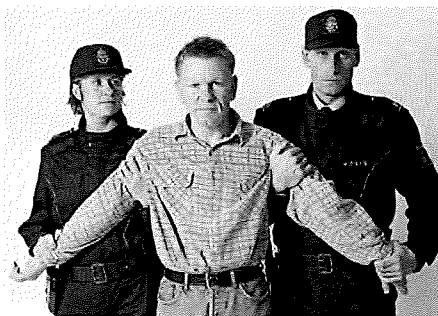
Greppet kan utvecklas så att det passar för en kort polis, vars uppgift är att assistera en kollega som har ett stadigt tag i personens andra arm.

För in axeln i personens armhåla.

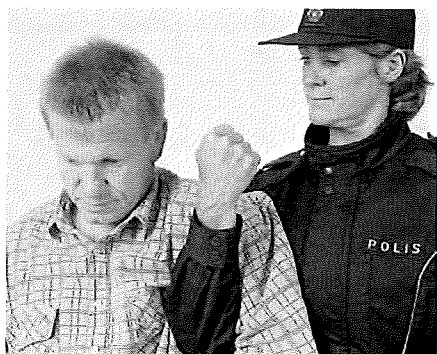
Denna greppkoppling innebär att du får en stor brytkraft mot personens armbåge. Var försiktig så att skador inte uppstår!

Enkelt ledgrepp (två poliser)

Det är viktigt att båda poliserna har så stadigt tag i armarna så att personen inte kan frigöra ena armen, och slå mot den polis som behållit sitt tag.

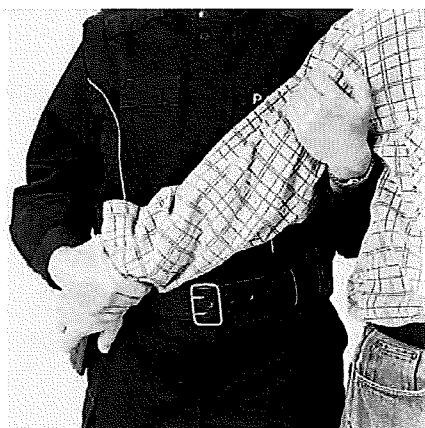
Håll personens axel emot dig så att du får god kroppskontakt.

Du kan även låsa med armbågsvecket. En fördel är att det då är ganska lätt att hålla upp personen.

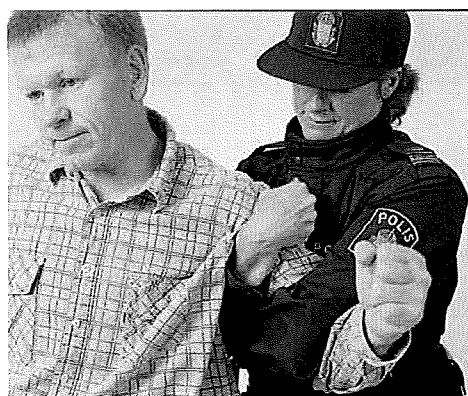
Om du har ett fysiskt övertag kan detta grepp vara lämpligt. Se till att personens armbåge är sträckt.

Om du håller personens hand på detta sätt blir denne något svagare, men kan å andra sidan försöka ta tag i dig eller din utrustning.

Vid besvärliga situationer då en person rycker eller sliter så att poliserna riskerar att tappa taget kan det vara en fördel att bara hålla i överarmen.

Skuldergrepp

Om ett tag i armen inte är tillräckligt utan kraftigare våld måste tillgripas bör polisen koppla ett stadigt grepp. Ett sådant grepp kan vara att föra upp personens arm på ryggen; skuldergrepp. Greppet kan kopplas på en stående person, en person upptryckt mot en vägg eller en person som ligger på mage. Dessutom är greppet lämpligt vid förflyttning av en person. Greppet låser armen och orsakar smärta i skulderleden.

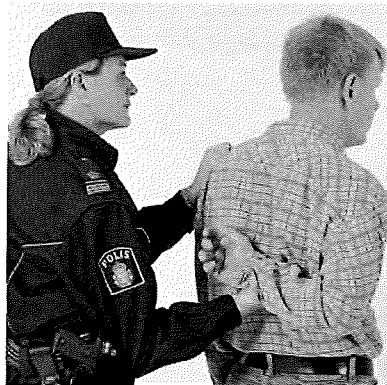
Var försiktig så att du inte tar i för hårt! Det finns en viss skaderisk!

Till instruktören

Om en polis måste sätta handbojor på en besvärlig person är ofta förutsättningen för att lyckas att polisen har kontroll på personen genom ett skuldergrepp. Öva därför kopplingen av skuldergrepp från olika positioner, och med olika tekniker, så att färdigheten är väl uppövad.

Förenklat skuldergrepp

Greppet förutsätter att polisen är starkare än personen. Utgångsläget är enkelt ledgrepp.

Vrid om och vinkla upp armen. Håll ett stadigt tag i personens axel så att han får svårt att slita sig.

Skuldergrepp, variant 1

Utgångsläget är ett enkelt ledgrepp med god kroppskontakt.

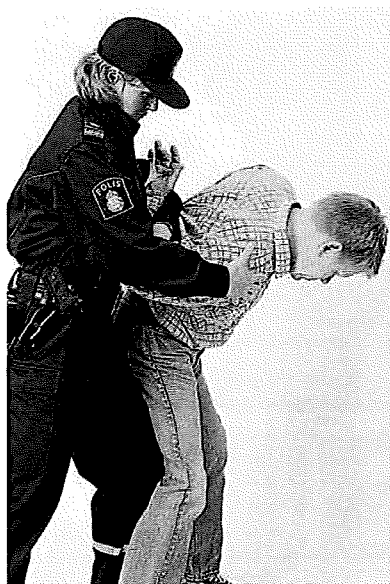
Dra i armen och rotera in din axel mot personens skuldra. Balansbryt genom att pressa på framåt med bröst och axel.

Placera handen på överarmen nära armbågen. Påbörja uppvinklingen av armen.

Vinkla upp armen på personens rygg så att handleden låses i ditt armbågsveck. Fatta kring överarmen, nära armbågen.

Res upp personen antingen genom tag i axel eller kläder, eller med huvudkoppling. Var försiktig så att du inte blir skallad då personen är upprest.

Om två poliser har tagit skuldergrepp kan de hålla personen i ett framåtböjt läge och även förflytta honom i den positionen.

Skuldergrepp, variant 2

Personen har rak arm, och utgångsläget är ett enkelt ledgrepp.

Lägg din hand/underarm över personens överarm och tryck framåt/neråt.

Fullfölj balansbrytningen.

Fortsätt enligt den tidigare beskrivna principen.

Skuldergrepp, variant 3

Personen har böjd arm.

Placera handen på armbågen, balansbryt och vinkla därefter upp armen. Fortsätt enligt den tidigare beskrivna principen.

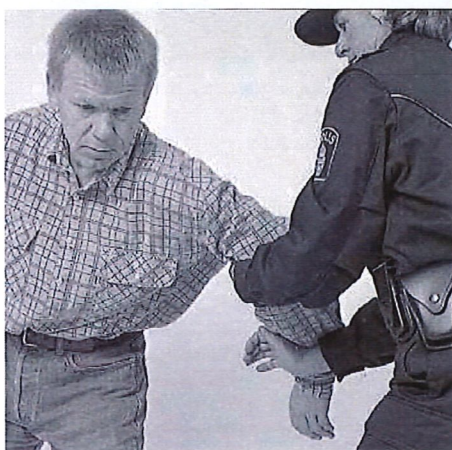

Skuldergrepp, ingång framifrån

Balansbryt genom ett kraftigt tag i överarmen.

Till instruktören

Denna ingång skapar möjligheter att även koppla andra grepp.

För in armen och sätt handen på armbågen.

Avsluta enligt tidigare beskrivna tekniker.

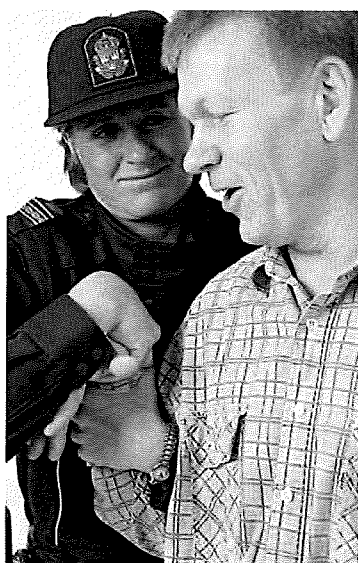
Handledsgrepp

Greppet är användbart för stående fasthållning, uppresning från sittande och vid förflyttning av en person. Greppet orsakar smärta i handleden. Utgångsläget är enkelt ledgrepp.

Traditionellt handledsgrepp

Fixera personens arm mot din överkropp så att armen inte glider undan då brytningen mot handleden startar.

Greppkopplingen underlättas om personen själv initierar en böjning i armbågsleden.

Du kan förstärka brytkraften genom att pressa med underarmen.

Om det är svårt att böja handleden kan du först bryta bakåt och sedan snabbt framåt.

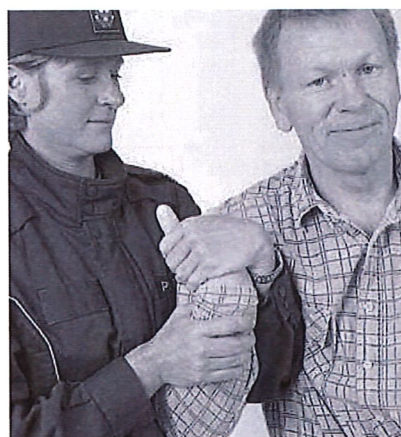

Brytningen kan även göras med båda händerna.

Gåshalsen

Om polisen roterar personens hand emot sig får han en annan typ av handledsgrepp – gåshalsen.

Gåshalsen är ett bra ensamgrepp, och ofta kan man ha kontroll på en person med enbart en hand.

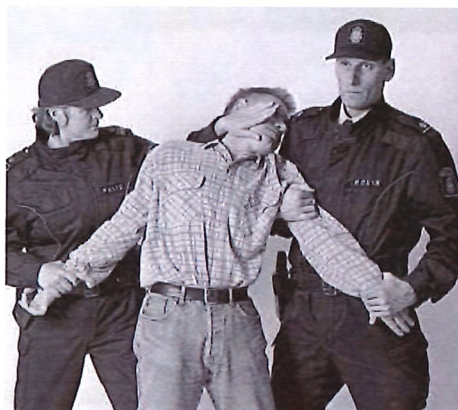
Risken med många ensamgrepp är att personen har en fri hand som han kan slå eller göra sig fri med. Om du kan få personen att placera sin fria hand så att du ser den, t.ex. på huvudet, kan du lättare motverka det nämnda agerandet.

Armbåggsgrepp

Greppet passar för poliser som är långa och kraftiga. Det passar för uppresning från sittande och för en kortare förflyttning. Greppet orsakar smärta vid armbågsleden.

Armbåggsgrepp, utgångsläge bakifrån

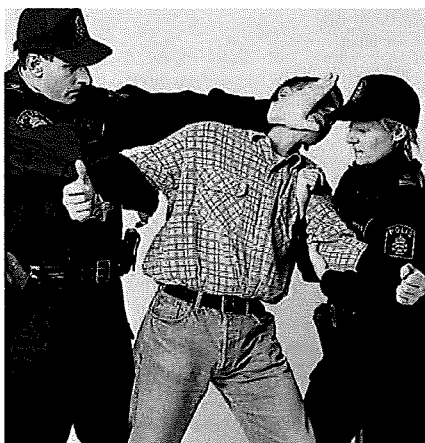
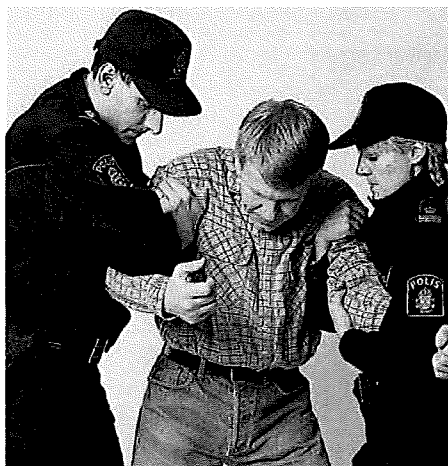
Distrahera mot ansiktet med öppen hand.

För in din ena hand ovanför armbågen och håll fast. Vrid med andra handen personens handled och tryck armen framåt/neråt.

Armbågsgrepp, utgångsläge framifrån

Två poliser håller i en person i en tumultsituation.

Distrahering

Poliserna har kontroll över personen.

Armkontroll

Björntaget

Om du har närkontakt och är ensam med en person som blivit aggressiv kan en temporär lösning vara att låsa båda armarna genom omfamning så att han inte kan slå emot dig. Greppet förutsätter att du är starkare än personen.

För att få ökad kontroll på personen kan du nu koppla grepp eller dra honom rakt bakåt ner till sittande.

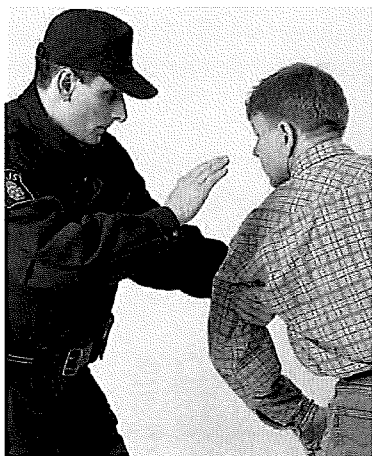

Om du springer i kapp en person som flyr kan du försöka stoppa honom genom kläddrag. Därefter kan det vara lämpligt att låsa armarna.

Var extra noga med att kontrollera att personen inte har något vapen i händerna!

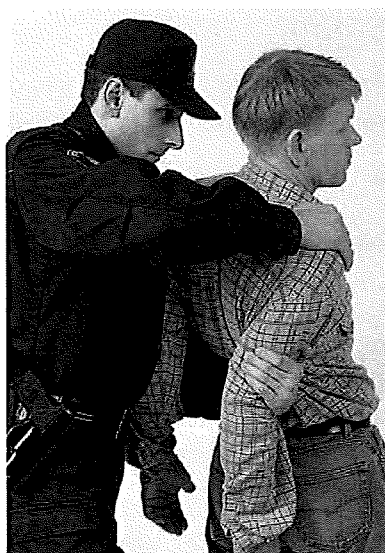
Dubbelt armlås

Greppet bygger på att polisen låser armarna i ett läge där personen inte förmår slita sig loss. Greppet orsakar ingen nämnvärd smärta. Det är ett bra ensamgrepp, men det förutsätter att polisen vid kopplingen av greppet är starkare än personen.

Ingång genom tag i den närmaste armen.

Ta tag i andra armen.

Lås båda armarna. Balansbryt med huvudkoppling. Från detta läge kan polisen förflytta personen en kortare sträcka baklänges eller göra en nerdragning till sittande. Tänk på att stå så att personen inte kan nå ditt underliv.

Nerläggning

Om en person är så våldsam att det inte går att få kontroll över honom i stående kan polisen lägga ner honom på marken. Strävan skall då vara att få ner honom på mage.

Nerläggningarna måste göras kontrollerat så att figuranten inte skadas vid övningar och naturligtvis även så att frihetsberövade inte gör sig illa. Poliserna skall göra slutfasen av nerläggningen försiktigt, vilket innebär att de i normalfallet inte skall pressa på ända ner emot marken.

En nerläggning föregås alltid av en **balansbrytning**. Den kan i vissa fall ingå som en naturlig del, där övergången mellan balansbrytning och nerläggning inte är märkbar. I andra fall görs ett kort **stopp** i övergången.

Grundutförandet vid nerläggningen är vanligtvis detsamma oavsett om en eller två poliser utför tekniken.

Stopp

Vid vissa nerläggningar är det möjligt att lägga in kontrollerade stopp i tekniken. De kan utnyttjas till att ge poliserna möjlighet att:

- Lugna ner den frihetsberövade.
- Kontrollera omgivningen. Det kan t.ex. leda till att nerläggningen fullföljs endast om den kan utföras på ett säkert avstånd från eventuella sympatisörer till den frihetsberövade.
- Inbördes komma överens om fortsättningen av nerläggningen.

Stoppen innebär ofta att resten av tekniken kan genomföras på ett säkrare sätt än annars.

En förutsättning för att kunna göra detta stopp är ett fysiskt övertag. Det innebär vanligtvis att det fordras två poliser, som tillsammans gör nerläggningen.

Till instruktören

Öva nerläggningar med både en och två poliser. Lägga också in övningar där figuranten har en rörelse åt ett håll, och där polisen har i uppgift att utnyttja denna rörelse i nerläggningen.

Öva lugnt och metodiskt! Se till att poliserna är i god balans då de genomför nerläggningarna. Då kan de bromsa upp fallet och även aktivt hålla emot i slutet av nerläggningen. Om man alltid övar metodiskt och efter samma mönster ökar chansen att mönstret följs också vid en okontrollerad tumultsituation i ett skarpt läge.

Nerläggningar med ingång bakifrån

Utgångspunkten är enkelt ledgrepp.

Nerläggning framåt

Gör en kraftig balansbrytning, så att personen böjs i höften, och utnyttja hävstångseffekten i armen. Ta samtidigt ett steg framåt. Jämför likheterna med balansbrytningen som görs i samband med skuldergrepp.

Sätt handen på personens överarm, nära hans armbåge, så att det sker en låsning av armen. I detta läge är det möjligt att göra ett stopp.

Gå snett framåt.

Tryck på neråt, med väl avvägd kraft, så att personen läggs ner på mage.

Liggande fasthållning, variant 1

Lägg vid behov kroppstyngd på personen och ta skuldergrepp. (Se avsnittet Olycksfallsrisker, kvävning).

Liggande fasthållning, variant 2

Tryck på med underbenen och koppla grepp. Ha uppsikt över omgivningen.

Nerläggning framåt, variant

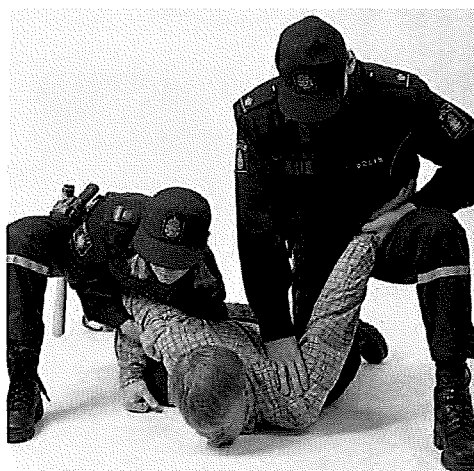
Om personen har dragit åt sig ena armen så att hävstångseffekten inte kan utnyttjas där, är det ändå möjligt att göra nerläggningen.

Håll i armen och tryck din axel mot personens skuldra.

Rotera in axeln och pressa på.

Avsluta enligt tidigare beskriven teknik.

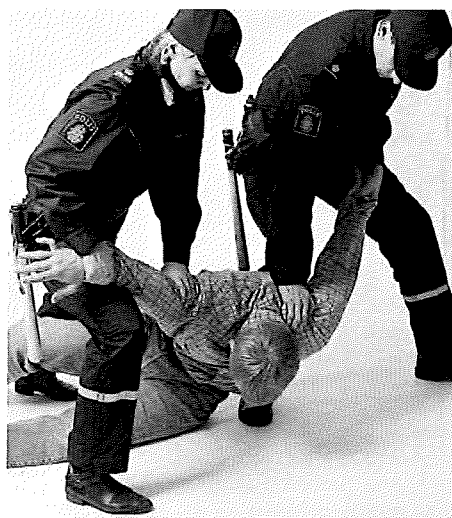
Nerläggning via sittande

Nerläggningen via sittande inleds på samma sätt som nerläggning framåt.

Balansbrytning. Personen strävar bakåt.

Backa och sätt ner personen. Håll ner honom genom att trycka på axeln. Nu är det möjligt att göra ett stopp.

Rotera ner personen på mage och avsluta med lämpligt grepp.

Nerläggning bakåt via sittande

Gör en kraftig balansbrytning bakåt. Ställ fötterna så att personen inte kan återfå balansen genom att gå bakåt. Tryck på ordentligt med benet i knävecket, så att personen knälar.

Om du tagit en huvudkoppling och fått en effektiv balansbrytning är det svårt att samtidigt trycka på i personens knäveck, eftersom du då riskerar att tappa balansen.

Sätt ner personen.

Håll personen framåt genom tryck på skuldran.

Fortsätt enligt tidigare beskriven teknik.

Nerläggning bakåt

Om personen spänner sig i höften vid balansbrytningen kan det vara svårt att få honom att sätta sig ner. Han kan komma ner på rygg.

*I detta läge kan han sparka. För att motverka effekten av sparkarna kan polisen vända sig runt och trycka på axeln med knät. Nu är det möjligt att göra ett **stopp**.*

Vändning

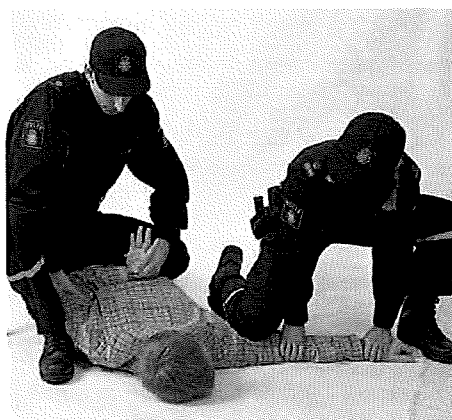

För personens arm rakt fram medan kollegan behåller kontrollen.

Kollegan vänder runt personen.

Avsluta med lämpligt grepp.

Till instruktören

För att poliserna skall lyckas med stoppet och vändningen måste de vara väl samövade.

Nerläggning bakåt (en polis)

Då en polis gör nerläggningen är det möjligt att snabbare rotera över personen till liggande på mage.

Balansbrytning med hjälp av huvudkoppling.

Ta ett steg bakåt och påbörja rotationen av personen.

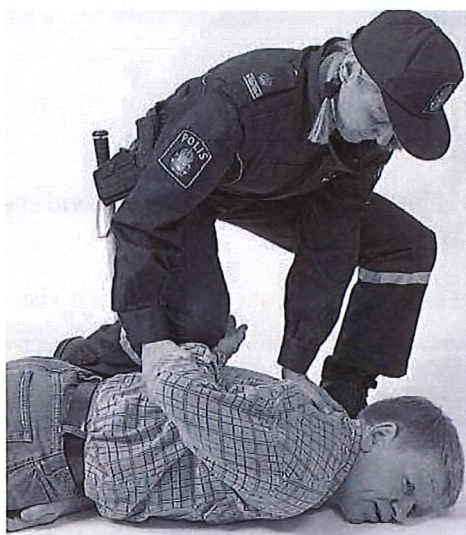
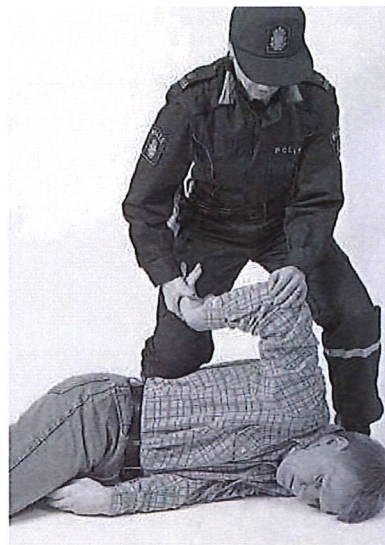
Håll emot i fallet! Lagg ner personen på sidan.

Nerläggningen kan avslutas med någon av följande varianter.

Variant 1

Rotera runt personen med knä och händer så att han kommer på mage. Påbörja skuldergrepp.

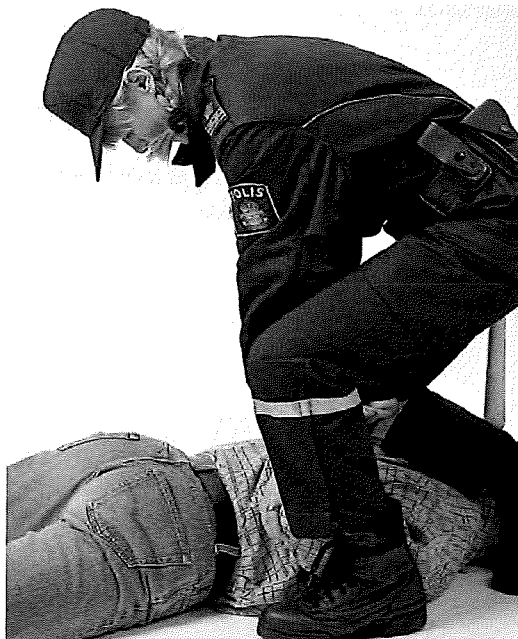
Avsluta med skuldergrepp och underbenstryck.

Variant 2

Påbörja skuldergrepp. Lägg personen på magen och gå runt på huvudsidan.

Avsluta med skuldergrepp och underbenstryck.

Nerläggning med armbågsböjning

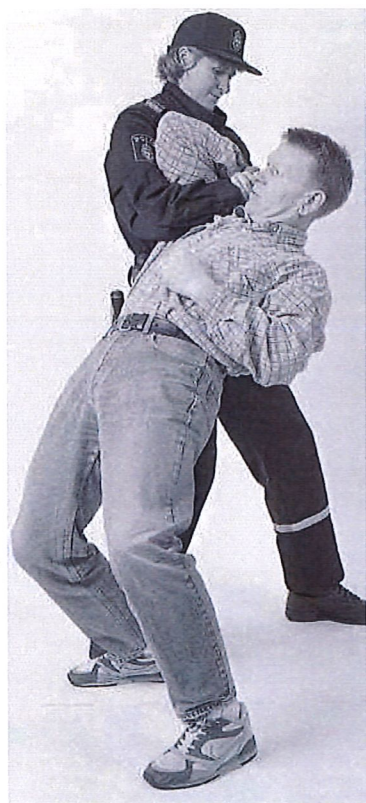
Om den frihetsberövade böjer armen med hög armbåge och strävar bakåt vid enkelt ledgrepp skapas ett bra utgångsläge för nerläggningen.

Tekniken fungerar bra även om polisen är kortare än personen, men fordrar viss teknisk färdighet.

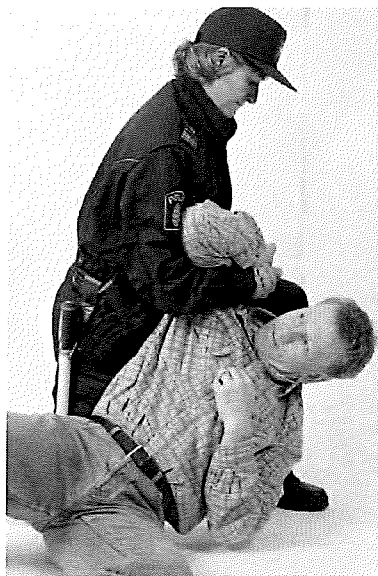
Personen drar åt sig armen. Böj hans handled och för handen mot hans axel.

Vänd dig mot personen och placera din arm under hans överarm. Lägga din andra arm på hans handrygg och tryck.

Rotera runt och bryt personens balans bakåt genom att pressa upp hans överarm.

Lägg ner personen. Avsluta med lämpligt grepp.

Nerläggningar med ingång framifrån

Teknikerna kan användas av en polis som kommit i ett ensamläge med en person.

Det är lättast att göra en nerläggning med ett utgångsläge bakifrån. Dessutom är polisen då avsevärt mer skyddad.

Nerläggning med benfällning

Nerläggningen kan göras då polisen befinner sig nära personen. Tekniken kräver koordination och viss styrka.

Utgångsläget är att du står mitt emot personen med kroppskontakt. Förflytta dig i sidled.

Sätt handen under personens haka och håll emot med den andra handen. Bryt hans balans så att han har hela vikten på det ben som skall fällas. Obs! Se till så att du inte själv kommer i bakvikt.

Kroka in benet och sätt foten mellan personens fötter. Lägg ner personen genom att trycka på hakan.

Håll upp personen. Avsluta med lämplig teknik.

Naturligtvis är det möjligt att utföra nerläggningen utan att använda sig av benfällning, men då fordras det att avsevärt mycket större kraft används i balansbrytningen.

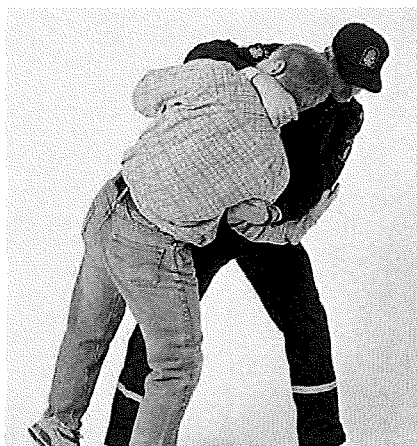
Vid denna typ av nerläggningar måste du hålla emot ordentligt så att personen inte slår bakhuvudet i underlaget.

Nerläggning med rotation

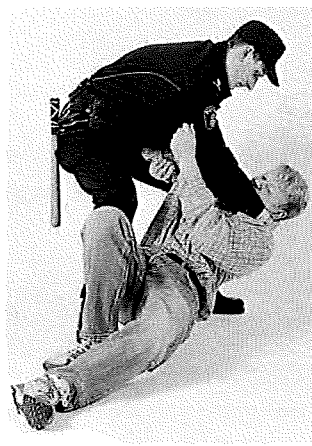
Nerläggningen kan göras då polisen befinner sig nära personen och han pressar på framåt.

Utgångsläget är att du står framför personen. Försök få nacktag eller ett annat högt tag.

Flytta dig bakåt med rotation. Håll i stadigt så att personen följer med i rotationen.

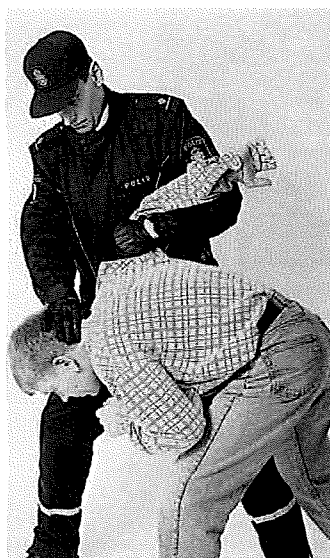
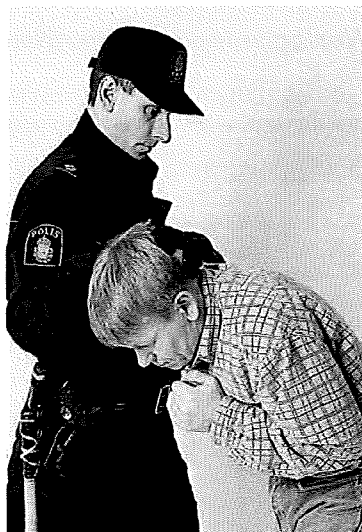
Lägg ner personen kontrollerat. Avsluta med lämplig teknik.

Nerläggning med omvänt skuldergrepp

Nerläggningen kan göras då polisen befinner sig nära personen.

Tekniken är komplicerad och kräver viss styrka.

Utgångsläget är att du står framför personen. Placera handen på hans nacke, trä den andra handen under hans arm och ta tag i överarmen vid armbågen.

Flytta dig i sidled och dra personens arm mot din kropp. Bryt hans balans genom att trycka handen mot nacken framåt-neråt. Lyft samtidigt hans arm och förflytta dig bakåt.

Flytta din hand från nacken till ryggen och tryck ner personen på mage.

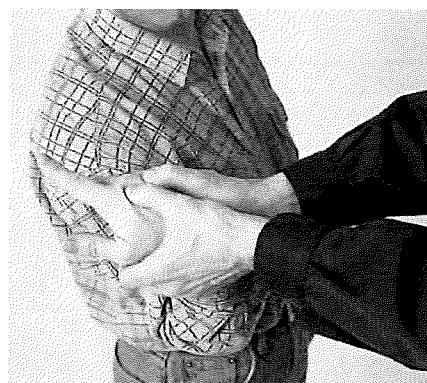

Till instruktören

Vid komplicerade tekniker måste du styra graden av figurantens motstånd. Det innebär att när tekniken är ny och okänd skall figuranten vara mycket följsam, men ju mer färdighet utövaren uppnår, desto mer motstånd skall figuranten bjuda. Slutligen kan gripande- och självförsvarssituationer tränas, där dessa tekniker ingår som en naturlig del.

Nerläggning med handledsvridning

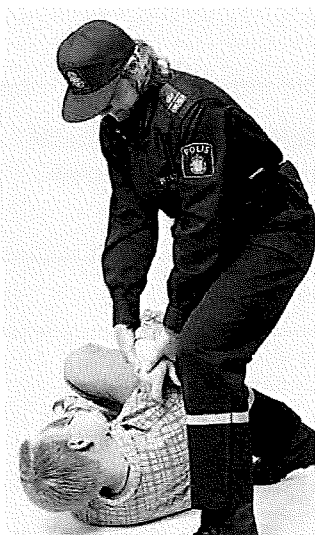
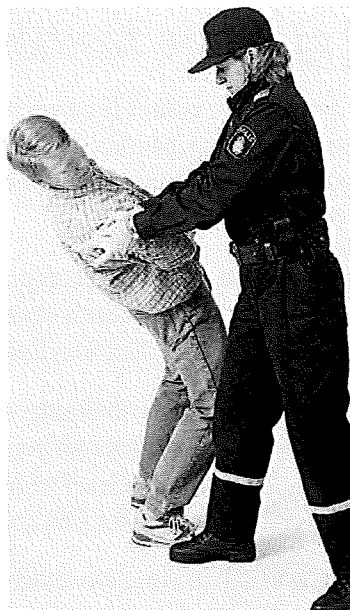
Nerläggningen kan göras om polisen har fått tag i personens ena hand. Utgångsläget kan uppstå då polisen gjort sig fri från någon fasthållning, t.ex. i kläderna. Nerläggningen bygger på balansbrytning tillsammans med smärta i handleden.

Böj personens arm och handled.

Tekniken får enbart utföras i en rörelse mot personen så att armbågen böjs naturligt, se avsnittet Olycksfallsrisker.

Gå framåt och bryt personens balans genom att böja och vrida handen snett bakåt. Säg åt honom att sätta eller lägga sig ner.

Fullfölj balansbrytningen tills personen ligger ner. Avsluta med lämplig teknik.

Till instruktören

Polisen bör vid greppkopplingar säga till personen vad denne skall göra. Det kan vara lämpligt att extra poängtera detta vid övning av denna nerläggning.

Liggande fasthållning

I föregående avsnitt finns exempel på en rad nerläggningar och vändningar där personen läggs på mage. Den positionen gör att polisen blir väl skyddad mot slag, sparkar, spott m.m. Dessutom blir det lättare att lägga handbojor på personen.

Ibland är det nödvändigt att polisen även efter nerläggningen trycker personen mot marken för att minska hans möjlighet att rulla runt och komma upp igen. (Se avsnittet Olycksfallsrisker, kvävning).

Den effektivaste fasthållningen uppnås om polisen använder sig av hela sin kroppstygnd och ligger på personen samtidigt som han har kopplat skuldergrepp. En nackdel med en sådan teknik är att polisen, eftersom han ligger, är relativt oskyddad mot attacker från andra personer.

Om polisen däremot använder sig av underbenstryck får han i stället en mer upp-rest position och kommer inte i ett lika utsatt läge. Dessutom får han bättre uppsikt över omgivningen.

Underbenstrycket måste läggas så att belastningen kommer från en stor del av underbenet och trycket därmed fördelar sig jämnt mot understödsytan. Trycket får inte ske mot nacke eller hals!

Låsning av huvud

I vissa situationer kan det vara nödvändigt att låsa en persons huvud för att skydda det eller för att få kontroll på honom. Låsningen görs med öppen hand mot sidan av huvudet så att den andra sidan pressas mot underlaget.

Vrid inte personens huvud med våld till detta läge! Han skall själv ha lagt huvudet på sidan.

Benlås

Om det är svårt att få kontroll över personens armar kan polisen ta ett benlås. Detta kan bli nödvändigt om den frihetsberövade är så stark att det inte räcker med att två poliser kopplar armarna. En annan orsak kan vara att utrymmet är så beskaffat att polisen inte kommer åt armarna.

En fördel med tekniken är att när benlåset är kopplat, så har polisen en sådan position att han har möjlighet till snabb reträtt. Tekniken kan till exempel användas när en frihetsberövad gör motstånd när han blir inlagd i cellen. Den polis som utför benlåset lämnar cellen sist. Då får personen svårt att hinna resa sig och fortsätta med sitt motstånd innan celldörren är stängd. Lagg personen med benen riktade mot dörren!

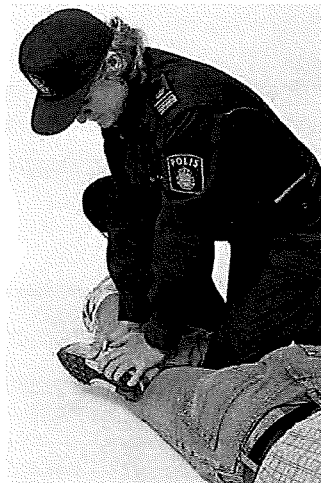
Greppet orsakar smärta i knäleden.

Belastningen bör vara kontrollerad, så att skador undviks.

De följande bilderna visar enbart den polis som tar benlåset.

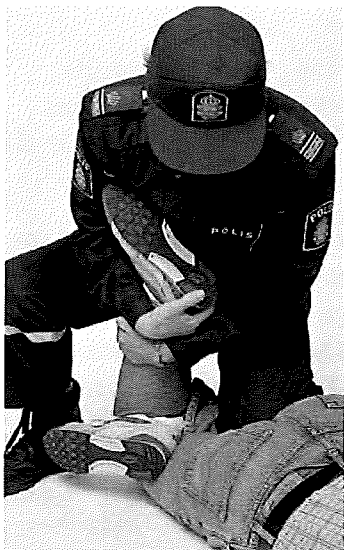

Se till att du är skyddad när du närmar dig personen så att han får svårt att sparka mot dig. Håll ner personens ben mot underlaget med händer och underben.

Böj personens ben och lägg vristen i andra benets knäveck. Håll ner benet med underbenet eller handen, för att förhindra att personen roterar ur benlåset.

Om man trycker på böjsidan av en led vill den böjas reflexmässigt. Detta kan utnyttjas när benlåset skall kopplas genom att man inleder genom att trycka till i knävecket.

Böj personens ben mot hans stjärt och tryck på med kroppen så att han inte kan räta ut benet.

För att ytterligare förstärka greppet kan polisen flytta fram sin fot. Det medför också att polisen kan släppa taget med händerna.

Kapitel 7

Teknik/utrustning

Handbojor

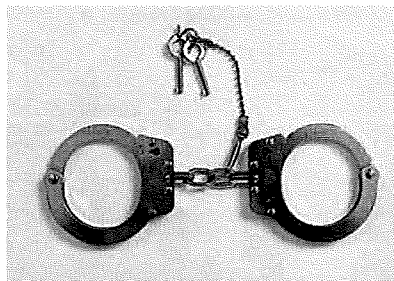
Handbojor används främst på vålds- eller rymningsbenägna personer. Tveklöst är det så att en våldsam person som belagts med handbojor får svårt att fortsätta med sitt motstånd. Att använda handbojor innebär att risken för personskador minskar, både för polis och för den som beläggs med sådana.

Konstruktion

Format: Två klovar, med rörliga byglar, som förbinds med en kort kedja. På bojan finns nyckelhål och sidohål för spärrning. Bojans största vidd, då bygelns första tagg hakat i, är 77x50 mm.

Färg: Förkromad.

Material: Stål.

Till instruktören

Öva poliserna i att snabbt ta fram och sätta på handbojorna i olika situationer, med varierat motstånd och skilda ljusförhållanden. Träna med både vänster och höger hand, och ibland även med handskar.

Stående fängsling

Personen i exemplet är samarbetsvillig.

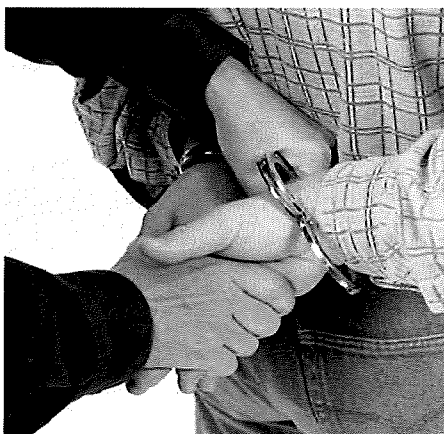
Stå bakom personen. Se till att han håller ut händerna från kroppen med händerna öppna och handflatorna bakåt. På så sätt har du god uppsikt över händerna och kan kontrollera att den frihetsberövade inte håller i något föremål.

Ta tag i handbojorna över kedjan med den rörliga bygeln på bojan riktad ifrån dig.

Med den andra handen tar du tag över personens fingrar.

Vinkla upp personens arm på ryggen och tryck på bojan över handleden.

Byt fattning. Vinkla upp den andra armen med fingertag och tryck på den andra bojan.

Håll full kontroll och var vaksam under fängselhanteringen.

Var inte främmande för att byta grepp i handbojorna för att undvika korstag.

Kontrollera att handbojorna inte sitter för hårt. Tryck därefter in spärrstiften så att klovarna inte kan klämmas ihop och ge skador.

Stående fängsling, snabbkoppling

Om personen är samarbetsvillig kan polisen instruera honom att hålla händerna bakom kroppen med handryggarna mot varandra.

Ta tag om fingrarna och dra händerna bakåt - neråt så att handlovarna inte är i kontakt med personens kropp. Tryck på handbojorna utan att släppa taget om kedjan.

Liggande fängsling

Metoden är densamma som vid stående. Om den frihetsberövade är våldsam, kan det krävas att polisen trycker ner personen och eventuellt tar grepp samtidigt som han lägger på handbojorna. Lättast är det om en kollega hjälper till och håller fast personen. (Se avsnittet Olycksfallsrisker).

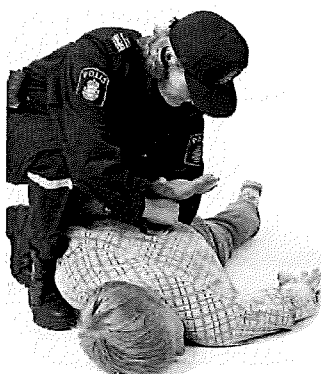
Olika exempel på liggande fängsling

Vid underbenspå-
läggning får hals el-
ler nacke icke
belastas.

Från huvudändan.

Från sidan med skuldergrepp.

*Från sidan med för-
enklad skuldergrepp.*

*Med ingång från hu-
vudsidan.*

Uppresning av fängslad person (en polis)

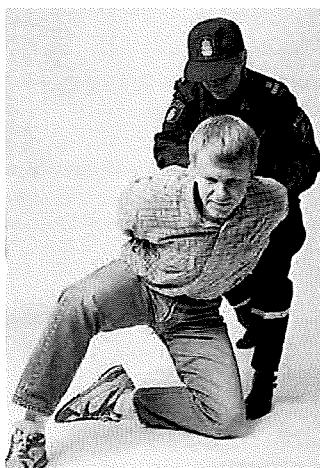

Fatta om överarmen och ta huvudkoppling.

Vänd runt personen till sittande.

Om personen kommer runt på rygg och inte till sittande, kan han sparka.

Säg åt personen att böja ena benet och resa sig upp. Tryck personen framåt så att han får belastningen över det böjda benet.

Kommenderingsorden kan vara:

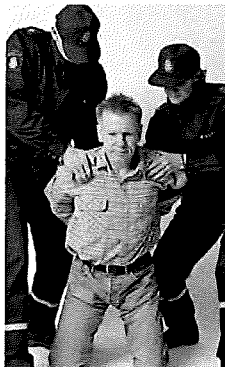
- Sätt dig upp!
- Böj på benet!
- Res dig upp över det böjda benet!

Uppresning av fängslad person (två poliser)

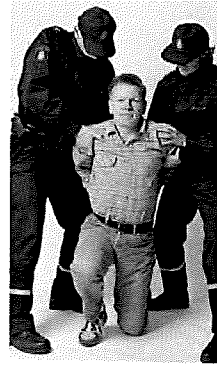
Denna teknik kan lämpa sig väl om den frihetsberövade har svårt att resa sig, eller inte vill göra det. Undvik att lyfta i armarna eller i handbojorna, då detta kan skada axlarna!

Fatta runt arm och axel.

Lyft samtidigt upp till knästående.

Personen reser sig.

Batong

Till polismannens beväpning hör batongen. Den skall ses som ett hjälpmedel och fungera som skydd och förstärkning. Rätt använd skall batongen göra minsta möjliga kroppsskada med största möjliga effekt. Batongen används i syfte att avvärja ett angrepp eller att genomföra en tjänsteåtgärd.

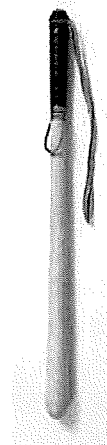
Konstruktion

Format: 500 mm lång. Koncentrisk. Batongen väger 6 hg.

Färg: Vit med svart handtag.

Material: Gummibeklätt stålrör. Handrem av nylon.

Bärbygel av rostfritt stål.

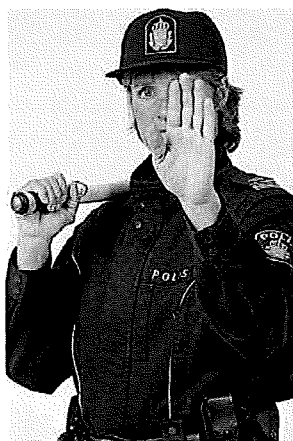

Till instruktören

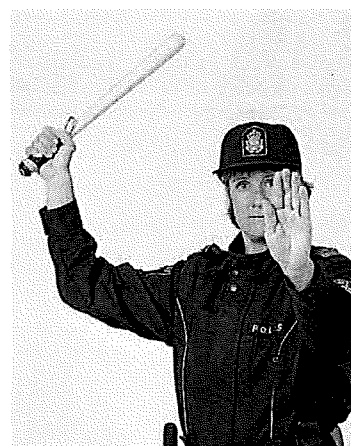
Lägg upp övningar där deltagarna övas i att från ett trångt läge under förflyttning få fram batongen med en hand. Öva även med handskar!

Batonggard

Batonggarden skall vara en skyddad ställning varifrån man snabbt skall kunna utdela slag.

Gardställningen skall få en person att stanna upp. Polisen gör stopptecken och har batongen på axeln i utgångsläge för slag.

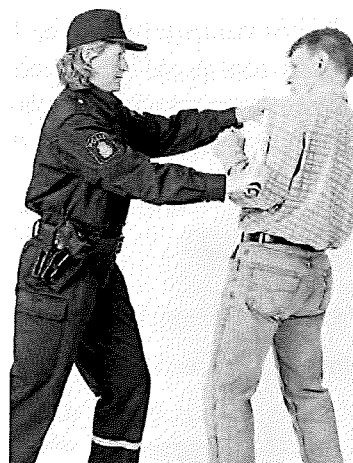

För att ytterligare markera att batongen är framtagen, höjs den upp från axeln och görs på så sätt mer synlig.

Batongen kan användas som ett skydd.

Polisen tar tag med den fria handen i toppen av batongen, och håller ner armbågarna så att de skyddar kroppen.

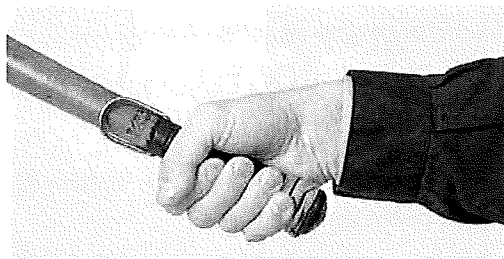
Nu kan polisen trycka på med batongen.

Batongslag

Batongslag skall utdelas med väl avvägd kraft mot någon av kroppens större muskelgrupper. Det innebär i normalfallet att polisen skall sikta mot personens överarmar och lår, och samtidigt se till att han inte träffar någon skelettdel.

Slag utdelas antingen som forehand- eller backhandslag. Flytta fötterna vid behov så att ett bra utgångsläge för slag skapas.

Ett snärtigt slag fås genom att handleden sträcks och att fingrarna kniper åt.

Håll högre upp på batongen om du upplever att den känns obalanserad.

Batonggrepp

Dessa grepp kan användas då polisen inte har möjlighet att hänga tillbaka batongen i dess fäste, eller om han vill ha kvar batongen i handen för att snabbt kunna använda den. Koppla batonggreppen försiktigt eftersom de kan orsaka stor smärta.

Armbågslås med batong

Ta tag i personens handled och lägg batongen i hans armveck. Böj armen ytterligare och tryck ner batongen i armvecket.

Skuldergrepp med batong

Denna teknik kan vara lämplig att använda i samband med “gripande av farlig person” (se avsnittet Tjänstepistol).

Greppet kan även utföras i stående, men då behövs det ytterligare en polis som säkrar personens andra arm.

Placera batongen på personens överarm.

Ta tag i handleden samt vinkla upp underarmen och lägg den på batongen.

Sätt benet vid överarmen, nära armbågen, så att armen blir låst på ryggen. Tryck ner batongen i armvecket.

Återtagande av batong

Om en person har fått tag i batongen och inte släpper taget, kan polisen försöka vrida loss den.

Vrid loss

Ta ett kraftigt tag om båda ändarna på batongen.

I detta läge är du oskyddad mot slag och sparkar.

Vrid loss batongen och förflytta dig bakåt. Attackera personens angreppspunkter vid behov.

Vrid loss innebär att man tar tag i batongens ytterändar. Genom att utnyttja hävstångseffekten kan man vrida loss den. Lättast är att vrida mot personens tummar. Denna teknik kan även användas i andra sammanhang då det gäller att få en person att släppa något föremål.

Tjänstepistol

Självskyddsövningar i samband med vapenhantering skall bedrivas antingen med pistolattrapp, eller med tjänstepistol försedd med s.k. pipsäkring.

Attrappen skall ha en sådan färg att det helt klart framgår att den inte är ett riktigt vapen. Bestämmelser för hur övningar med pipsäkring skall bedrivas finns att tillgå i tjänstevapenhandboken.

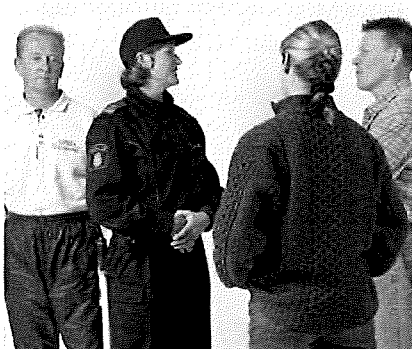
Skyddande av tjänstepistol

Det förekommer – om än inte så ofta – att poliser blir utsatta för att någon försöker ta pistolen. För att minska den risken bör polisen försöka ha vapensidan vänd från en eventuell angripare. Om en polis dessutom behärskar de följande teknikerna minskar risken ytterligare för att han skall bli fräntagen sin pistol.

Till instruktören

Om övningarna bedrivs med tjänstepistol bör deltagarna ha handskar på sig för att skydda händerna från rivskador.

Armplacering

När en polis befinner sig i folksamlingar kan det vara lämpligt att hålla armen så att den kommer i kontakt med pistolen. Polisen känner då om någon vidrör den.

Här ligger underarmen i kontakt med vapnet.

I detta fall låter polisen sin arm hänga naturligt ner, vilket gör att underarmen kommer i kontakt med vapnet.

Misstänker polisen att någon skall försöka ta pistolen kan han sätta handen mot kolven, eller hålla ihop hölsterknäppningen.

Styr undan angrepp

Hot bakifrån

Polisen känner att någon vidrör vapnet.

Polisen styr undan personens hand/arm under förflyttning.

Därefter roterar polisen undan vapensidan bort från hotet och tar distans.

Hot framifrån

Om någon försöker ta vapnet framifrån styr polisen undan personens hand/arm och roterar vid behov kroppen så att vapensidan kommer bort från hotet.

Åtgärder när någon tar tag i pistolen

Om någon försöker tillgripa vapnet, kan polisen vara tvungen att använda sig av kraftigt våld för att avvärja försöket.

Rotera bort

Polisen känner att någon tar tag i vapnet. Hon trycker ner det i hölstret, och ställer sig i bra balans.

Polisen försvarar sig mot tillgrepps-försök genom att trycka ner pistolen i hölstret med en eller två händer och sedan behålla minst en hand på kolven. Om personen håller om kolven trycker polisen mot hans hand.

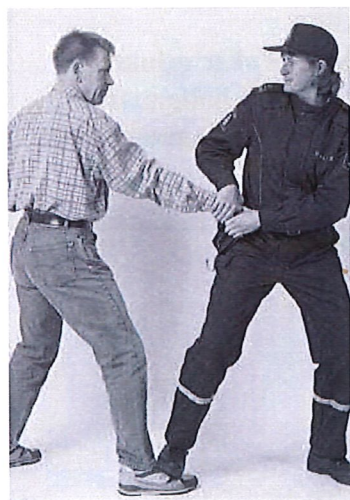
Polisen förflyttar sig med en roterande rörelse så att hennes vapensida kommer bort från angriparen.

Om personen inte släpper taget om pistolen kan polisen attackera mot något angreppsmål, t.ex. ansiktet.

Följ med i dragriktningen

Om personen tar tag om polisens pistol och drar den emot sig bör polisen trycka ner vapnet samt följa med i dragriktningen.

När polisen har god balans, vidtas lämplig åtgärd, attack mot personens fot t.ex.

Tumultsituation

Polisen trycker ner vapnet och gör sig fri, t.ex. med knästöt mot underlivet.

Återtagande av tjänstepistol

Polisen kan bli fråntagen sitt vapen i tumultsituationer, men det kan vara möjligt att återta vapnet om personen är kvar på halv- eller närdistans. Polisen skall då ta tag i vapnet, och om personen drar det åt sig följa med i dragriktningen för att få ett bra utgångsläge inför återtagandet.

Även om vapnet är oladdat kan en mantelrörelse ske under tumultet och ett skott gå av. Därför skall polisen alltid sträva efter att hålla pipan i en ofarlig riktning.

Polisen skall även försöka förhindra mantelrörelsen, så att en patron inte kan matas in i patronläget, genom att hålla över manteln med ett fast grepp, helst med båda händerna.

Till instruktören

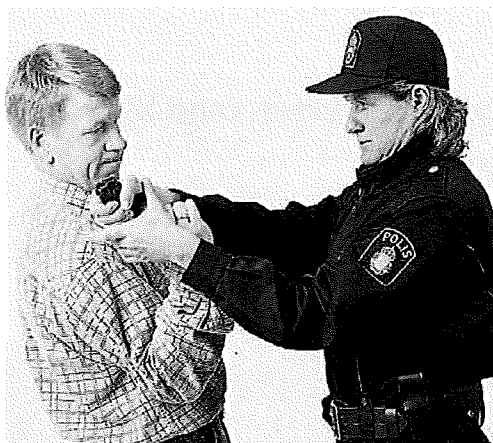
Se till att övningarna i återtagande av tjänstepistol sker mjukt och försiktigt. Poängtera för figuranten att han inte skall hålla avtryckarfingret så att det fastnar i varbygeln eller trycks fast mot vapnet då återtagandet sker.

Pressa loss

Polisen följer först med i dragriktningen och tar tag med båda händerna över manteln för att därefter pressa vapnet neråt tills personen släpper taget.

Rotera loss

Polisen tar tag i vapnet, följer med i dragriktningen och roterar loss vapnet.

Vrid loss

Polisen sätter ena handen över hanen.

Polisen vrider loss vapnet. Om man håller i vardera änden av vapnet förstärks vridkraften.

Personen har släppt.

Gripande av farlig person

Förberedelse

Två poliser har hamnat i en situation där det är nödvändigt att ingripa mot en farlig person. Poliserna gör tillsammans, om tid finns, en taktisk genomgång. Den innefattar bl.a. att de kontrollerar omgivningen för att konstatera om vapen användning över huvud taget är möjlig.

Poliserna intar höjd beredskap. Det innebär att vapnet dras ur hölstret, mantelrörelse görs, hanen slackas, avtryckarfingret läggs längs stommen och vapnet riktas i säker riktning. Pistolen skall vara osäkrad.

Poliserna gör sig också mentalt beredda på att använda vapnen om det skulle visa sig vara nödvändigt.

Poliserna bör ha dragit vapnen innan de kommer för nära personen. Säkerhetsavståndet bör vara **minst** 10-15 meter.

Exempel på agerande då en farlig person med kniv skall gripas

I samband med att poliserna konfronterar personen är det nödvändigt att de identifierar sig – om det inte uppenbarligen är helt onödigt – med ett högt och tydligt rop: **Polis!**

Poliserna har intagit V-formation och riktar vapnen mot personen.

Kommandon:

Stanna! eller

Stå still!

Släpp kniven!

Om personen attackerar är det inte säkert att attackerna omedelbart upphör efter det att verkanseld avgivits. Därför skall säkerhetsavståndet vara väl tilltaget även om poliserna har vapnen riktade mot personen.

Personen har stannat och släppt kniven framför sig. Poliserna återgår till höjd beredskap. Personen kan nu beordras att förflytta sig åt lämpligt håll.

Kommandon:

Sträck ut armarna! eller

Sträck upp armarna!

Backa!

Ligg ner – på mage!

Om det behövs beordras personen att visa handflatorna.

Personen ligger på mage.

Kommando:

Se på mig!

Den kommenderande polisen har ögonkontakt med personen. Denne ser därmed inte den andra polisen som senare gör gripandet.

Åt vilket håll personen skall ligga, och åt vilket håll han skall titta, är situationsbundet. Om polisen är ensam kan det vara en fördel om personen ligger med fötterna mot polisen och har ansiktet åt andra hållet så att polisen kan närma sig från ryggsidan.

Om det av säkerhetsskäl är olämpligt för poliserna att avancera framåt kan personen beordras att krypa mot dem.

Den ena polisen hölstrar och har med sig batongen som skydd då han går fram mot personen. Den andra polisen har ögonkontakt med personen och fortsätter bevakningen. Vapnet är fortfarande i höjd beredskap och hålls i säker riktning.

Den ena polisen kopplar skuldergrepp med batongen. Den andra hölstrar, tar fram handbojorna och fängslar personen, som därefter skyddsvisiteras.

Att tänka på

Det är en fördel om endast en av poliserna ger kommandona och drar personens uppmärksamhet till sig.

Kommandona måste vara enkla, höga och tydliga. Den som försöker tillämpa en detaljerad ordermall i ett högstressläge riskerar att denna inte kommer att fungera. Det är viktigt att använda hela kroppsspråket inklusive ett övertygande tonläge så att personen inser situationens allvar.

Iakttag kontinuerligt personens händer.

Se till att ni inte kommer i varandras skottsektorer i samband med gripandet.

Hölstra innan ni kommer i fysisk kontakt med personen. Att komma i handgemäng med ett vapen i handen utan att kunna använda det är en utomordentligt besvärlig situation.

Om en ensam polis måste ingripa mot en farlig person är det viktigt att ha ett väl tilltaget säkerhetsavstånd och att om möjligt kunna avvakta tills förstärkning anländer.

I högstressituationer är det lätt hänt att man enbart koncentrerar sig på den person som ingripandet är riktat mot. Vidga perspektivet! Utomstående kan komma in i skottsektorn. Hot kan även uppkomma från annat håll än från den redan uppmärksammade personen.

Ordermall

- **Polis**
- **Stanna** eller
- **Stå still**
- **Släpp vapnet**
- **Ut med armarna – visa händerna**
- **Ligg ner – på mage**
- **Se på mig**

Mallen kan tjäna som modell då övningar genomförs, men naturligtvis måste kommandona, både vid övningar och i verkligheten, anpassas till situationen.

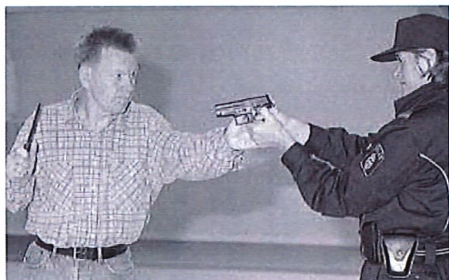
Reaktionsövningar

Säkerhetsavstånd, övning 1

Till instruktören

Lägg in övningar där polisen får kontrollera hur långt säkerhetsavstånd han måste ha för att personen inte skall kunna nå vapnet.

Polisen har vapnet riktat mot angriparen.

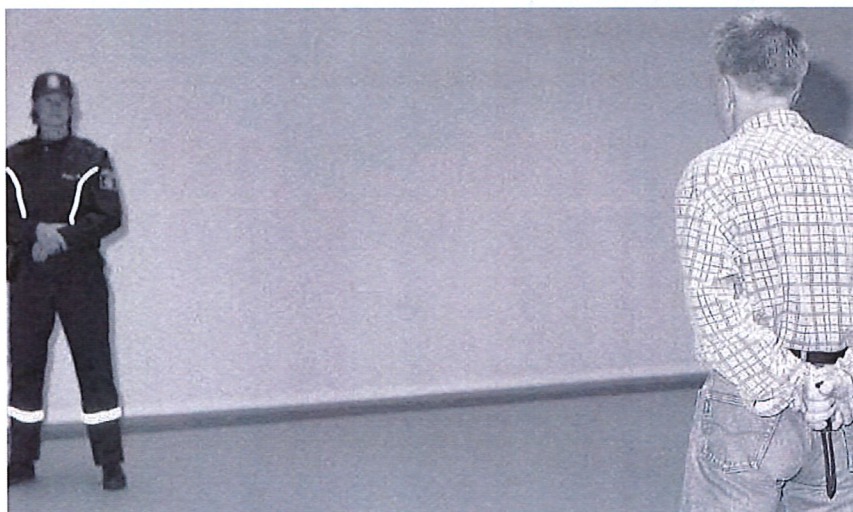

Personen sträcker sig mot polisens pistol.

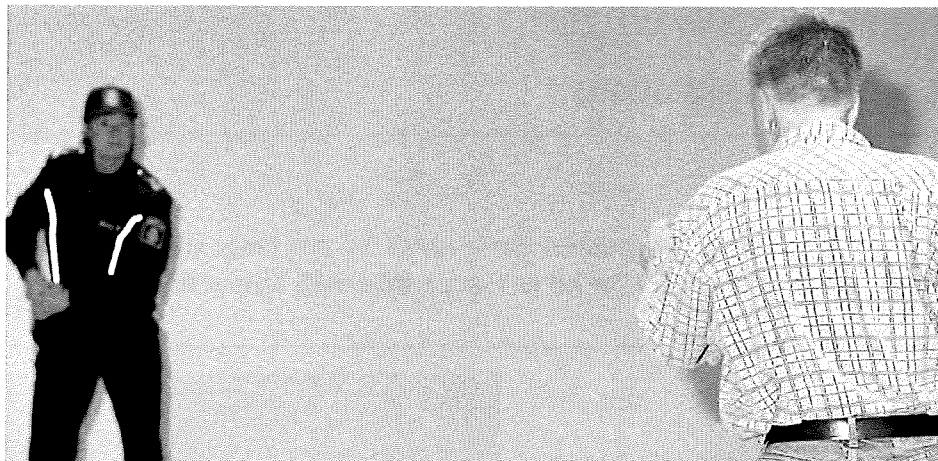
Säkerhetsavstånd, övning 2

Till instruktören

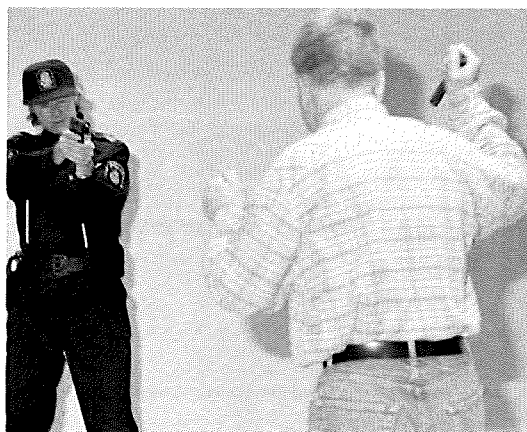
Låt varje enskild polis prova ut vilket säkerhetsavstånd han behöver för att kunna göra ett kontrollerat nödvärnsdrag.

Polisen har hölstrat vapen och figuranten är klar för attack.

Figuranten anfaller med kniv och polisen gör ett nödvärnsdrag.

Polisen riktar vapnet mot figuranten.

Att tänka på för polisen:

- Ge de polisiära kommandona.
- Fokusera mot kornet så att detta syns helt skarpt.
- Sidledsförflytta vid behov. Om personen rusar mot polisen och kommer nära så bör polisen göra en sidförflyttning. Personen måste då byta riktning i attacken, vilket gör att polisen lättare kan hålla distans.
- Skydda vapnet med den fria handen vid kort avstånd.

Sköld

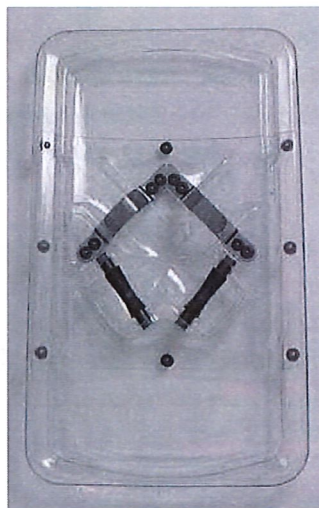
Skölden är konstruerad så att den kan ta upp stötar på bästa sätt. Den är genomskinlig, och kan användas av såväl vänster- som högerhänt polis. Huvudsyftet med skölden är att den skall skydda mot angrepp i form av slag, sparkar och tillhyggen, och mot föremål som kastas. Ibland används skölden även för att underlätta gripanden. **Obs! Skölden är inte skottsäker!**

Konstruktion

Format: 935 mm x 565 mm. Skölden väger 3 kg.

Färg: Glasklar med svarta handtag.

Material: Polykarbonat, gummiklädda handtag.

Grundläggande sköldanvändning

Skyddsställning

Kryp ihop bakom skölden. Se till att huvudet och så mycket som möjligt av benen skyddas. Håll den fria handen så att mothåll skapas.

Batong i utgångsläge för slag.

Till instruktören

Vid sköldövningar när man tränar med figurant bör alla inblandade ha heltäckande klädsel, inkluderande handskar och hjälm. Skälet till detta är att man kan skära sig på sköldens kanter eller få skölden i ansiktet.

Ibland kan det vara en fördel att hålla skölden med båda händerna, eftersom du då kan styra den bättre. Håll armarna något böjda så känns stötarna mindre.

Denna fattning har dock även nackdelar. Om du får ett slag högst uppe på skölden kan denna vika sig mot ditt ansikte, och om slaget tar på sköldens nederdel kan den vika sig mot låret.

Se till att personen inte får tag i sköldens kanter. Han kan då lätt tillskansa sig en fördel genom att vrida och bända skölden.

Om du vinklar upp skölden kan personen inte nå dess överkant.

Att göra ett gripande på öppen plats är svårt när du har sköld. Vid stora polisinsatser är det nog bäst om särskilda patruller utan sköldar avdelas för detta ändamål.

Gripande av farlig person i trånga utrymmen

Den patrull som skall utföra insatsen skall ha haft tid att planera denna, samt vara väl samövad. Dessutom skall de enskilda individerna ha ordentliga kroppskafter.

Utgångsläge. Avståndet till personen är 3-4 meter. En polis håller skölden. De två andra befinner sig snett bakom, och i kontakt med, polisen som håller skölden.

Patrullen avancerar tätt ihop och pressar på framåt.

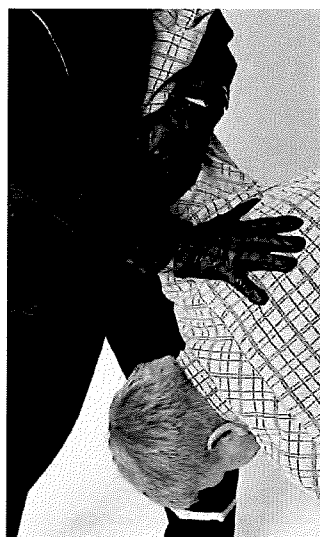

Så fort personen är upptryckt mot väggen säkrar de två flankerande poliserna varsin arm och placerar fötterna så att personen inte kan sparka.

Då personen är säkrad lägger polisen ifrån sig skölden. Därefter tar han tag runt personens nacke och gör en balansbrytning framåt. De flankerande poliserna kopplar omvänt skuldergrepp.

Detaljbild på omvänt skuldergrepp.

Poliserna stannar upp i detta läge och försöker få personen att sansa sig. Om detta inte lyckas pressas han ner mot golvet. De flankerande poliserna tar ett steg bakåt och trycker neråt. Polisen vid huvudet hjälper först till, genom att trycka mot skuldrorna. Därefter tar han tag i kläderna eller under personens axel för att kunna bromsa upp fallet i slutet av nerläggningen så att den sker helt kontrollerat.

Personen är säkrad mot golvet.

Fordon

Efter ett frihetsberövande sker vanligtvis transport i ett tjänstefordon.

Erfarenheten visar att vid förändringar i händelseförloppet, som t.ex. när den frihetsberövade skall sätta sig i eller stiga ur fordonet, kan han sätta sig till motvärn eller slita sig loss. Därför är det viktigt att vara extra vaksam vid dessa förändringar.

Placera personen så långt som möjligt från föraren. Han skall ha händerna väl synliga, gärna placerade på låren, eftersom det har hänt att frihetsberövade trots noggrann skyddsvisitation haft vapen på sig. Dessutom blir det då svårt att gömma undan bevismaterial.

Under transporten måste den frihetsberövade hållas under god uppsikt. Fordonets begränsade utrymmen, som medför att det inte går att inta säkerhetsavstånd, innebär att extra stora krav ställs på den bevakande polisens förmåga. Han måste ha tillräckliga kroppskrafter och sådan beredskap att han kan skydda både sig själv och föraren.

Man bör alltid sträva efter att den frihetsberövade skall ha säkerhetsbälte på sig. Dels skyddar detta vid en eventuell trafikolycka, dels minskar det personens möjlighet att attackera poliserna.

Polisen skall naturligtvis informera den frihetsberövade om skälet till att denne grips och tas med till polisstationen.

Polisen bör även informera om de rutiner som finns i samband med transporten:

- Varför visitation görs och hur den går till.
- Var och hur personen skall sitta i fordonet.

Då man är framme informerar polisen om vad som nu kommer att hända.

Om informationen ges lugnt och sakligt och personen får klart för sig att åtgärderna inte riktas mot honom personligen utan utförs rutinmässigt efter ett fastställt regelverk kan det bidra till en lugn händelseutveckling.

Bil

Förbered bilen innan ni sätter in en frihetsberövad så att passagerarsätet är framfört och ryggstödet uppfällt. Det blir då lättare att få in en motsträvig person i bilen. Då personen stiger in skall vänster bakdörr vara spärriad, så att det inte finns möjlighet att smita ut genom den. Insättningen sker genom höger bakdörr och personen placeras i högra delen av baksätet.

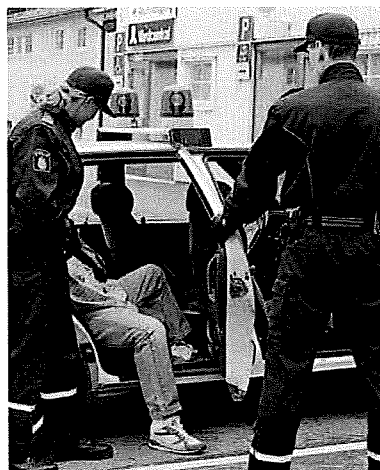
I samband med transporten skall dörren på personens sida vara spärriad så att han inte kan öppna den själv. Polisens dörr bör emellertid vara ospärriad så att han kan komma ut.

Införande av lugn person

Ha alltid det avstånd som krävs för att kunna göra ett snabbt ingripande om personen blir våldsam.

Stå i V-formation vid införandet. Då kan ni göra ett samtidigt ingripande om personen försöker rymma eller sätta sig till motvärn.

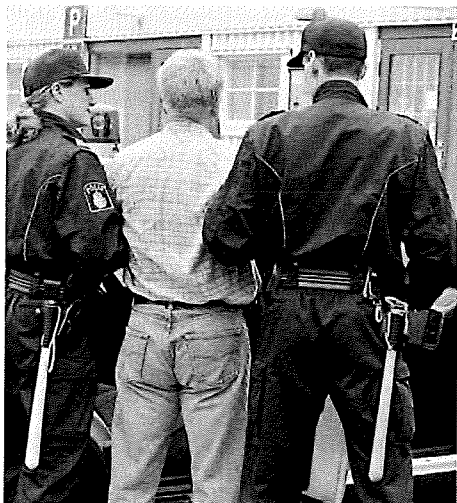

Be personen sätta sig, ta på sig säkerhetsbältet och ha händerna väl synliga.

Se till att personen inte ges tillfälle att låsa in sig i bilen.

Införande av motsträvig person

Personens motstånd består i att spjärna emot något.

Håll personen i ett enkelt ledgrepp.

En ene polisen lägger handen mot personens hjässa/bakhuvud för att skydda huvudet vid instigandet i bilen. Vid behov trycker hon försiktigt så att personen böjer sig. Därefter hjälps poliserna åt med att få in personen i bilen.

Behåll greppet tills kollegan satt sig i baksätet.

Instigning och transport

Var försiktig när du stiger in i bilen.

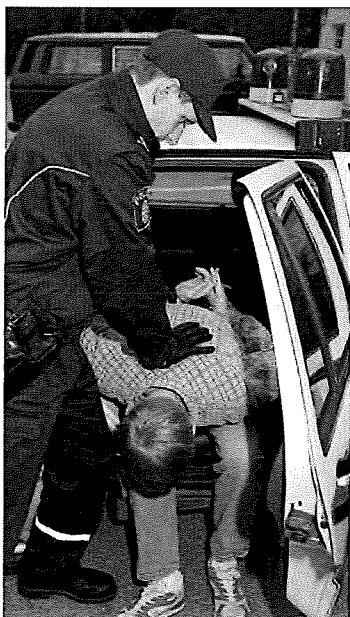
Var vaksam under färden, och håll armen vid behov som bilderna visar. Håll uppsyn över personens händer.

Införande av våldsamt person

Utgångspunkten är en person som är så våldsamt att han belagts med handbojor. Se till att ha god kontroll över personens ben, för att undvika sparkar och stamp vid insättandet i bilen. När personen skall tas ut ur bilen kan tekniken, vid behov, användas i omvänd ordning.

En av er kopplar omvänt skuldergrepp. Den andra balansbryter genom tryck mot nacken och lyft i personens arm. Backa personen mot dörröppningen på bilen.

Sätt personen i baksätet med fötterna utanför bilen. En av er går in och sätter sig i baksätet medan kollegan säkrar personen. Han lyfter fortfarande i armen, men har flyttat trycket från nacken till ryggen.

Rotera tillsammans personen upp till sittande och ta om möjligt på honom säkerhetsbältet. Skjut tillbaka framsätet och fäll ryggstödet så att han får mindre rörelseutrymme.

Tryck personen in mot hörnet.

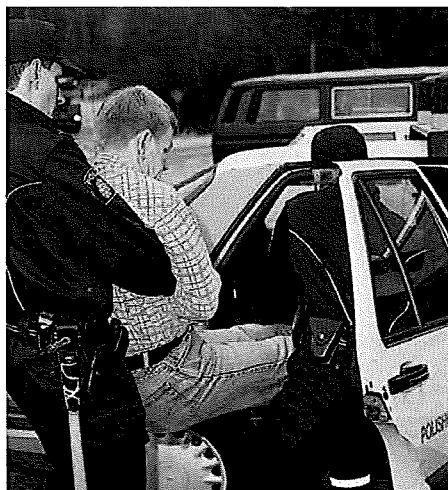
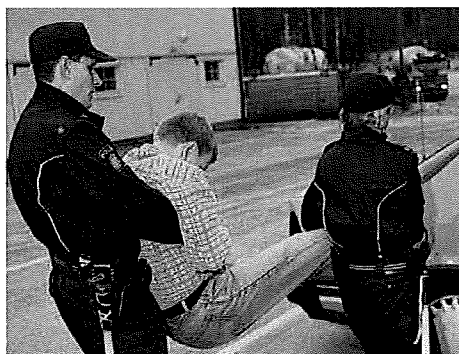

Ta stöd med foten för att få bättre kraft.

Införande i bil med hjälp av personlyft

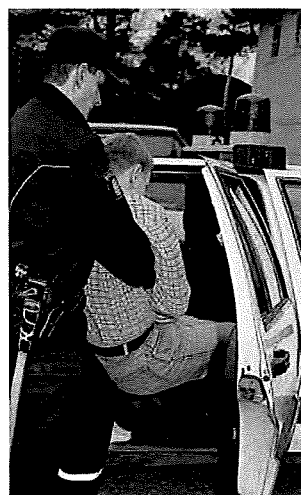
Denna teknik är lämplig om den omhändertagna/frihetsberövade inte kan, eller passivt vägrar, sätta sig i bilen.

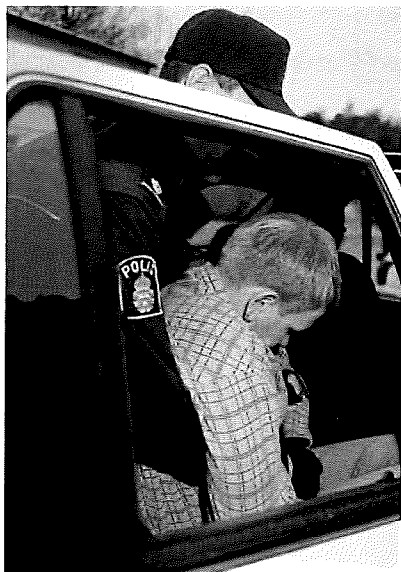
Håll personens ben på vänster höft.

Sätt ner fötterna på bilgolvet.

Stå med vänster fot fram. Låt personen vila mot knät medan kollegan går in och sätter sig.

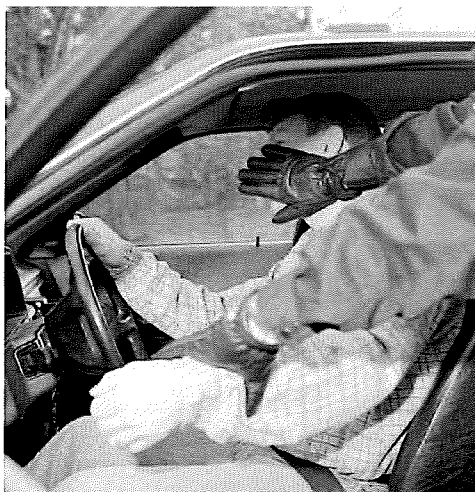

*Låt personen glida längs låret ner i sätet.
Därefter hjälps båda poliserna åt att få personen på plats i upprätt läge.*

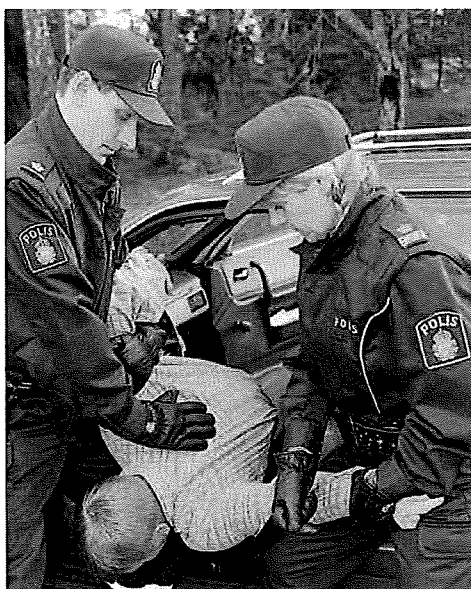
Uttagande av bilförare

Polisen har närmat sig bakifrån på förarsidan. Utgångsläget är att polisen befinner sig vid dörrstolpen, dörren är öppen och motorn är avstängd.

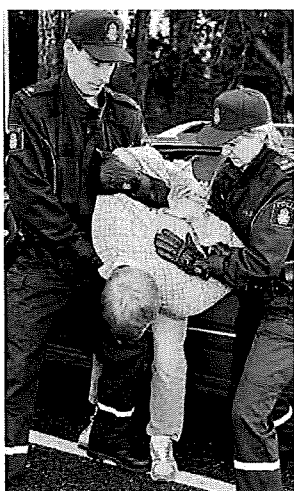
Distrahera mot lämplig kroppsdel, ta loss den närmaste handen från ratten och dra föraren utåt.

Balansbryt framåt.

Kollegan bistår och tar grepp. Ta av bilbältet.

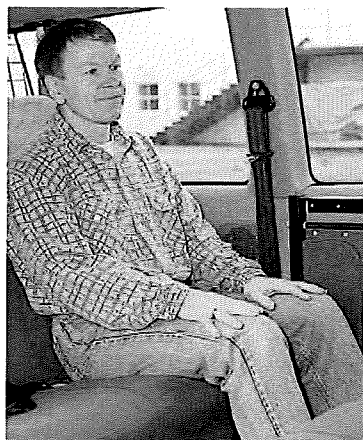
Ta ut bilföraren och res upp honom.

Lägg ner vid behov.

Buss

Placering av lugn person

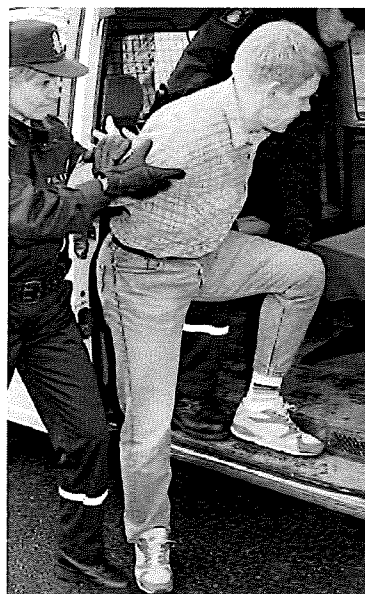

Vid busstransport skall den frihetsberövade sitta längst bak, och i normalfallet placeras han i den vänstra delen av baksätet. Där är hans rörelseutrymme mest begränsat, och eftersom han på så sätt kommer långt från baksätesdörren är möjligheterna att avvika små. Se till att han sätter på sig säkerhetsbältet innan avfärd.

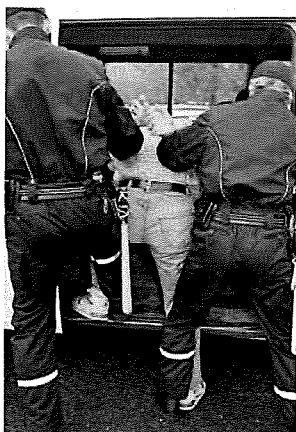
Införande av motsträvig person

En av er går in först i bussen. Håll i den frihetsberövades arm, och se till att hans fot lyfts/kommer in i bussen. Kollegan assisterar från utsidan.

Grundtekniken är likadan även om personen inte har handbojor på sig.

Införande av våldsam person

Ta skuldergrepp och pressa framåt. Se till att personen kan kliva in.

Placering av våldsam person

Tryck personen mot något av hörnen i baksätet.

Kapitel 8

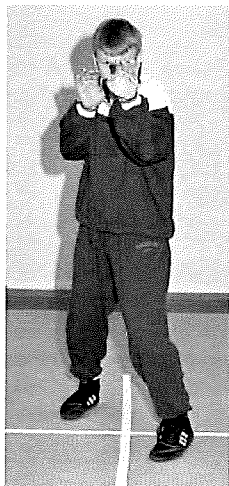
Övningsförråd

Detta kapitel innehåller övningar som ger möjlighet för instruktören att skapa ett variationsrikt träningspass. Övningarna är inte direkt yrkesanknutna men kan i vissa fall vara nyttiga att kunna även tjänstemässigt.

Förflyttningar

Flytta foten närmast rörelseriktningen först. Tryck ifrån med den andra foten.

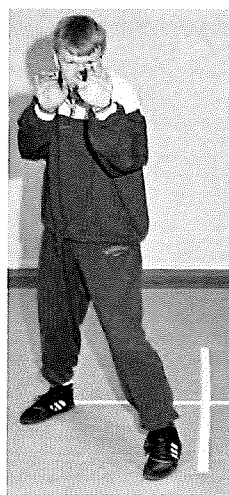
Utgångspunkt

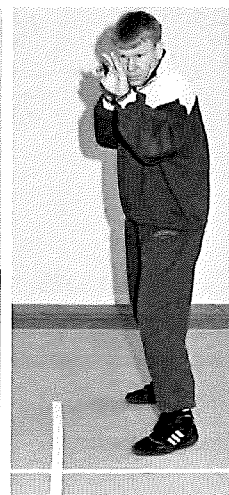
Snett framåt vänster

Snett framåt höger

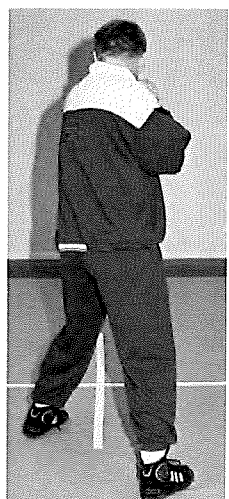
Snett bakåt vänster

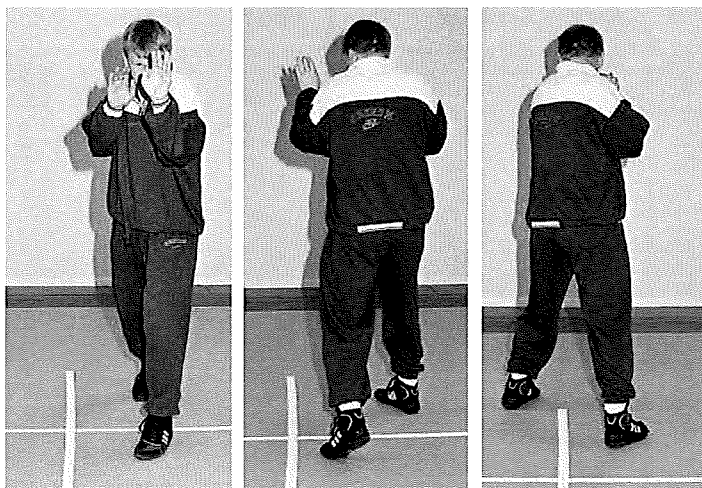
Snett bakåt höger

Rotation med förflyttning från tänkt angrepp

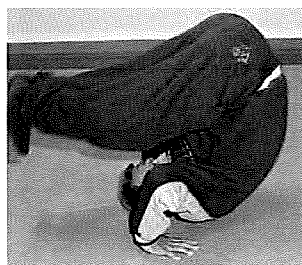

Rotation med förflyttning mot tänkt angrepp-----

Fallteknik

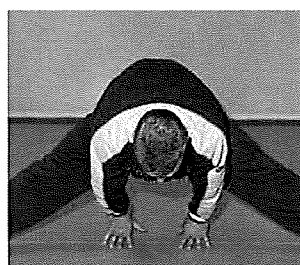
Kullerbytta

Långkullerbytta

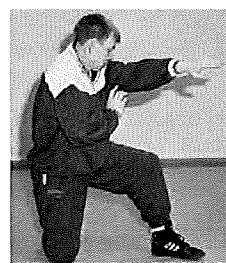
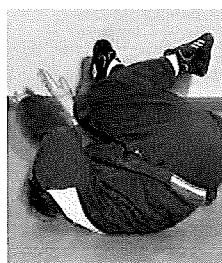
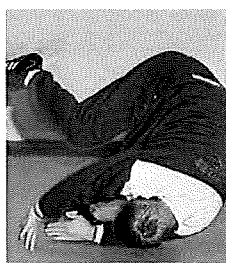
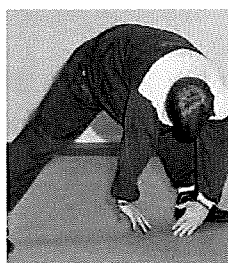
Grenkullerbytta

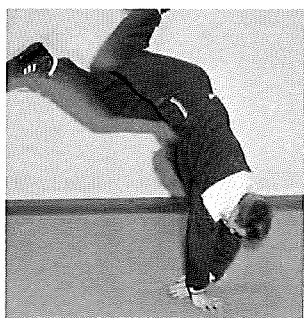
Kullerbytta över axel -----

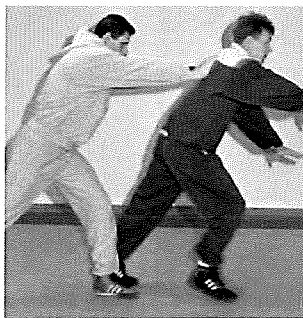
Rullfall framåt -----

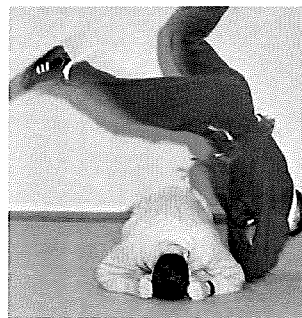
Rullfall framåt med extra svårighetsgrad

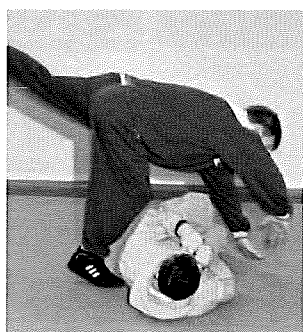
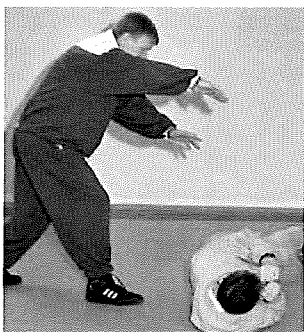
Knuff till rullfall

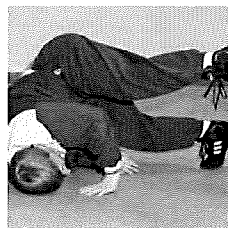
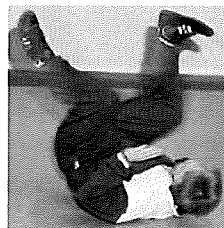
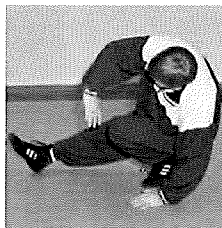
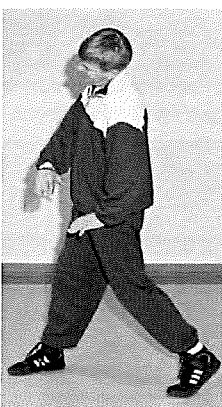
Fall över hinder

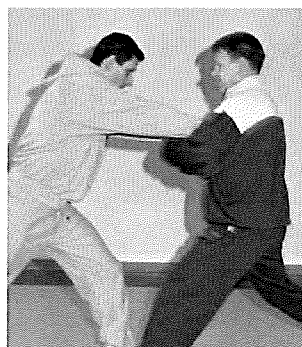
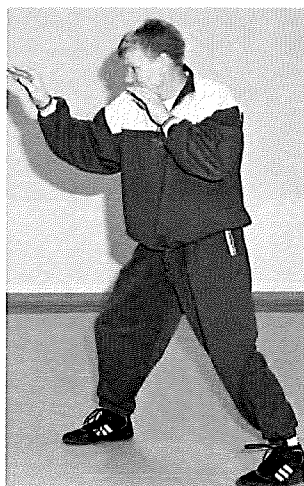
Fall över rörligt hinder-----

Rullfall bakåt -----

-----Knuff till rullfall

Fall framåt med dämpning. Kamraten håller upp. -----

Fall bakåt med dämpning. Kamraten håller upp.

Balansövningar

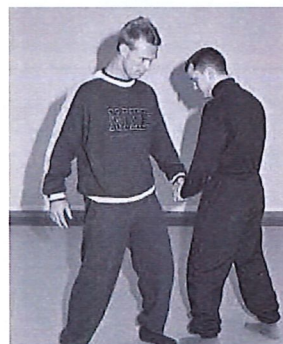
Stark ställning

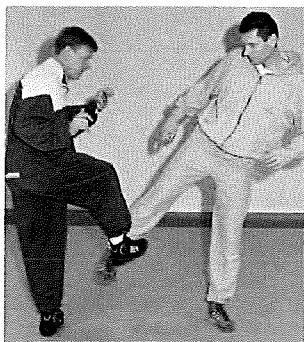
Handtryckning

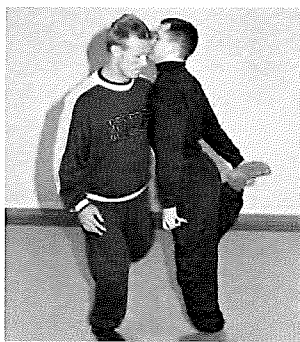
Håll balansen

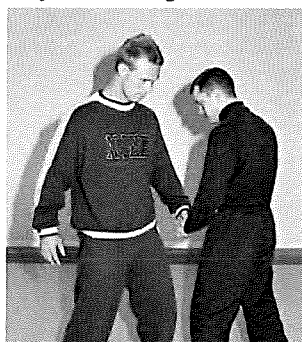
Hanka ben

Halta tokar

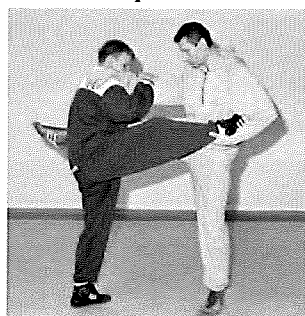
Pajasbrottning

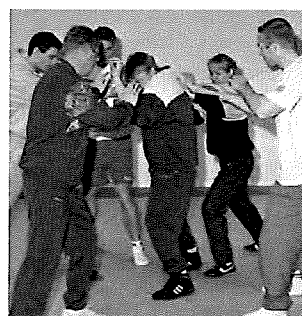
Peta ruta

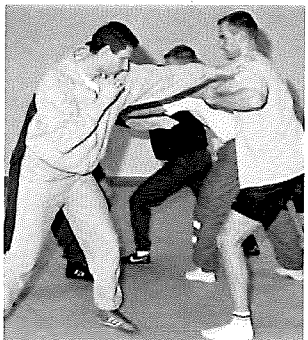
Enbenskamp

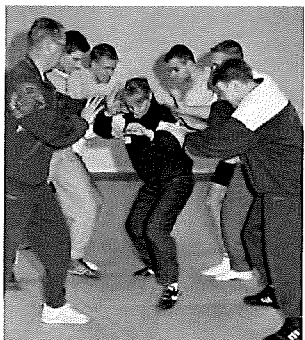
Stark ställning i centrum

Knuffa kamraterna framför och vid sidan av dig.

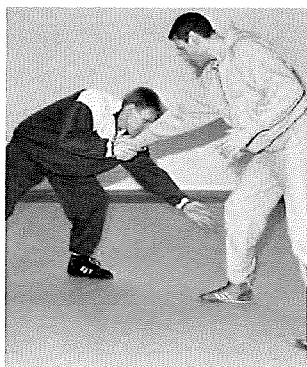

Gatlopp

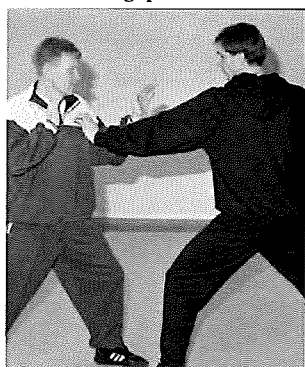

Kampövningar

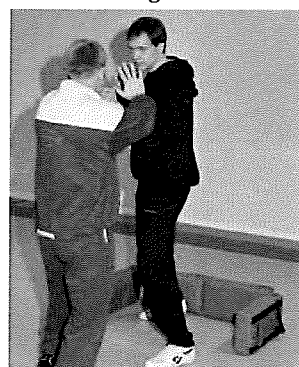
Kulla vad

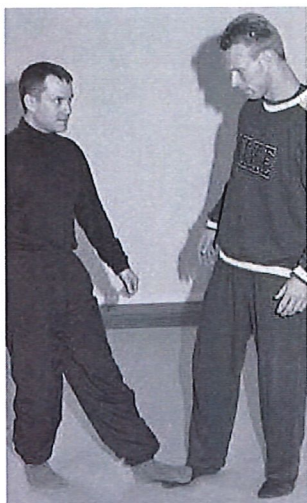
Undvik bågspännaren

Förskansning

Fotkull

Benkrok

Handledskamp

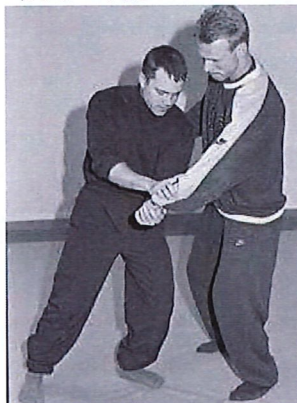
Trä arm 1

Trä arm 2

Upp på rygg

Få upp på höft

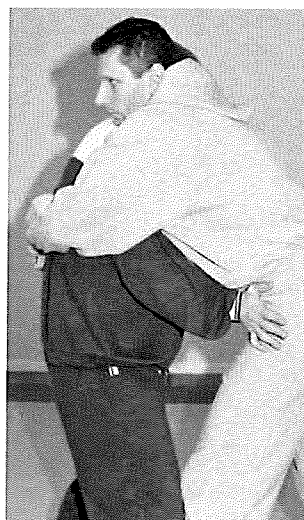
Få in ett lyft i krysstag

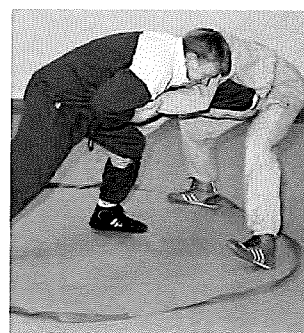
Engelsk brottnings

Ta sig loss från ett livtag-----

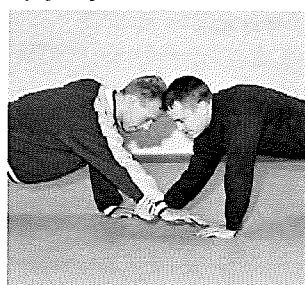
Sumo

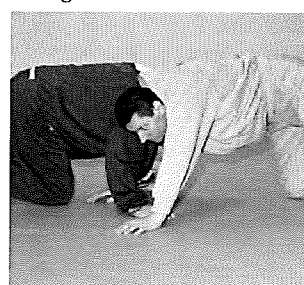
Kämpande ring

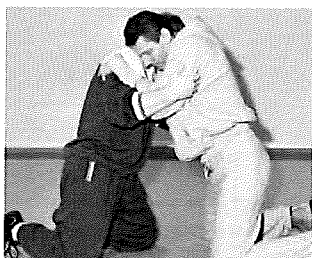
Fyrfotajakt

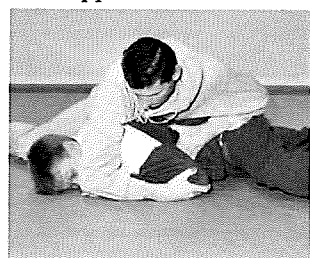
Stångas

Knäbrottning

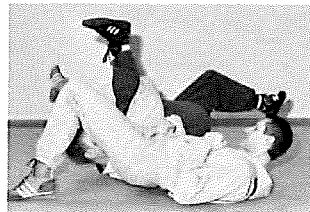
Kom upp i stående-----

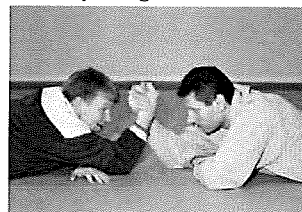
Vänd kamrat på rygg

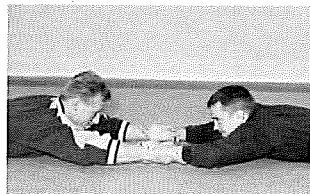
Rövkrok

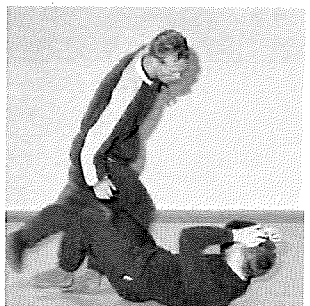
Armbrytning

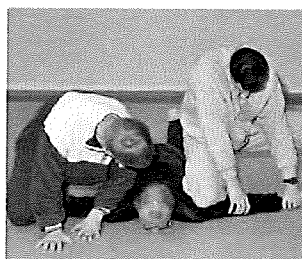
Draget

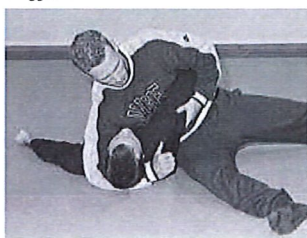
Komma runt ben

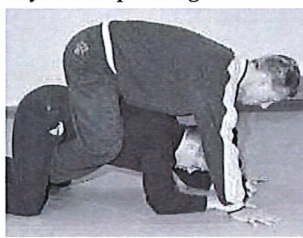
Frimärket

Soffan

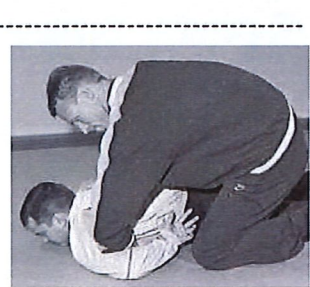
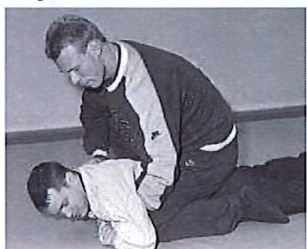
Tryck ner på mage

Vändning

Ta fram armen-----

Bröstfasthållning

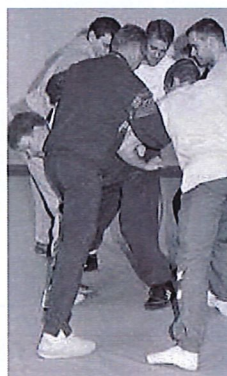
Frimärket

Frimärket

Abborrleken

Dragkamp

Dragkamp i fyrmänning

Mattrugby

Kämpande ring 2

Dragkamp i linje

Treband

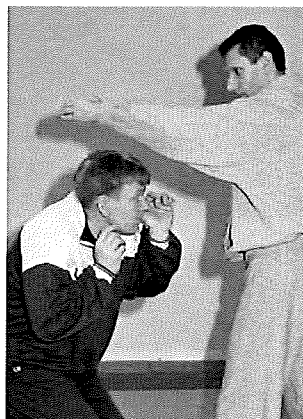

Herre på täppan

Reaktionsövningar

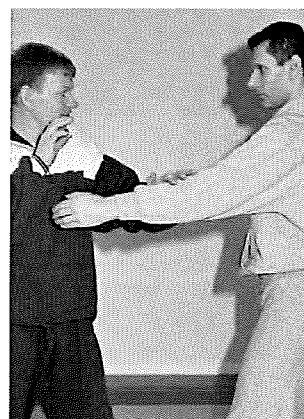
Duckning/Undanglidning

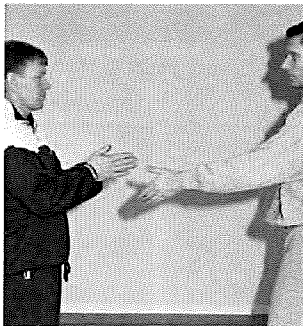
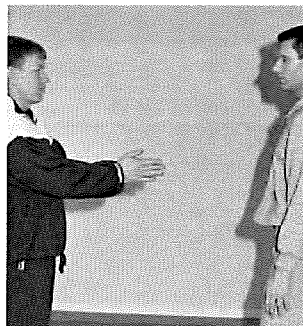
Blunda. Kamraten nuddar valfri kroppsdel.-----

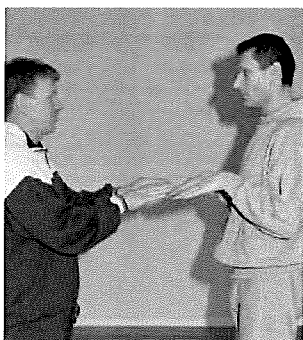
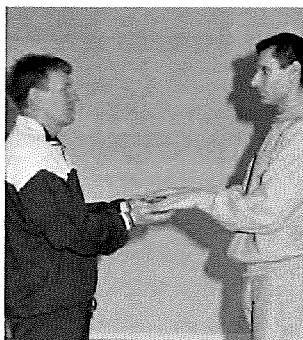
Titta upp och utför lämpligt försvar.

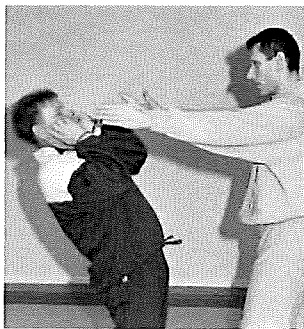
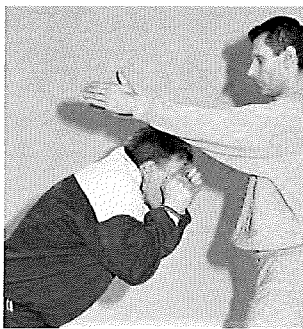
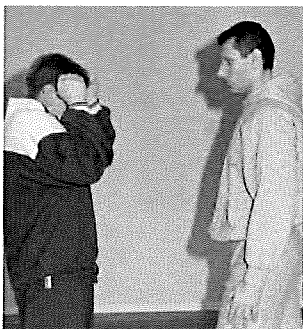
Slå på hand -----

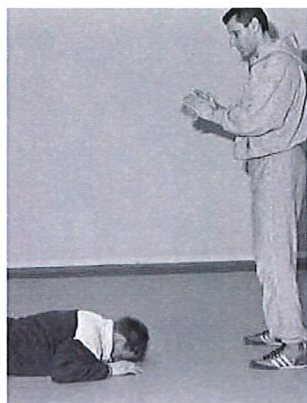
Flipsas -----

Nappa horn -----

På klapp – upp och försvara dig -----

Split-vision-övningar

Se även reaktionsövningar m.m.

Propellern -----

Blockering

Blockering

Blockering

Blockering

Blockering

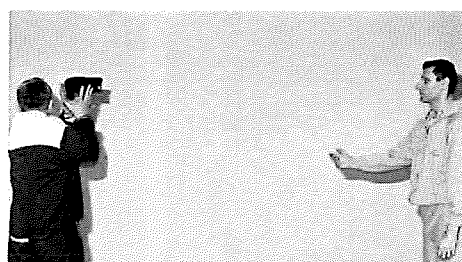
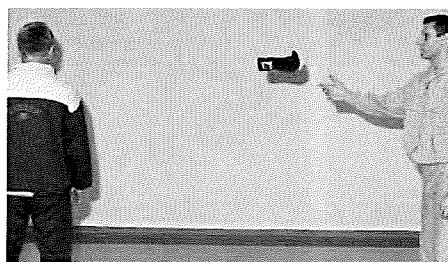
Blockering

Fiskstim

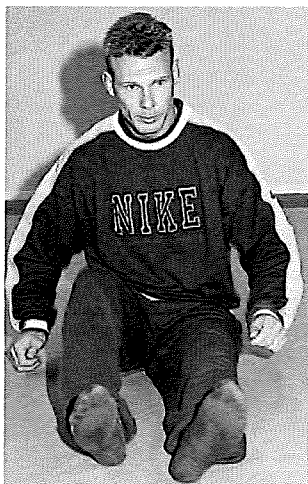

Fånga handsken -----

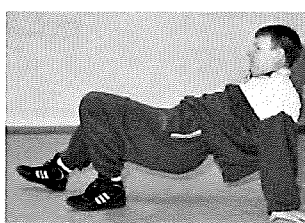

Pulshöjande övningar med förflyttningar

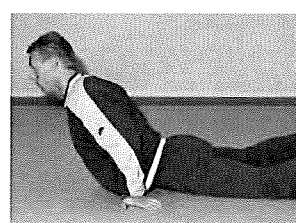
Rumprace

Kräftgång

Sälen

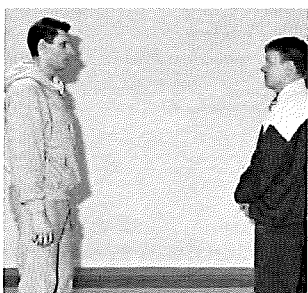
Fjädern

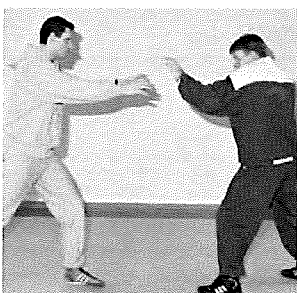
Isdubbar

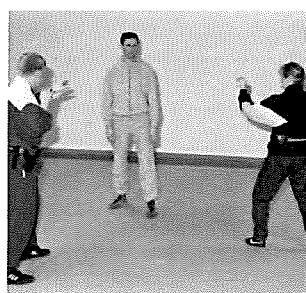
Utfall

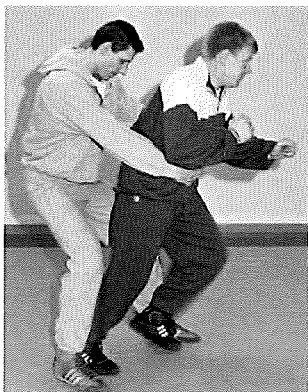
Håll avstånd

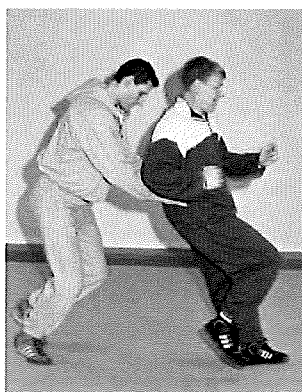
Behåll triangeln

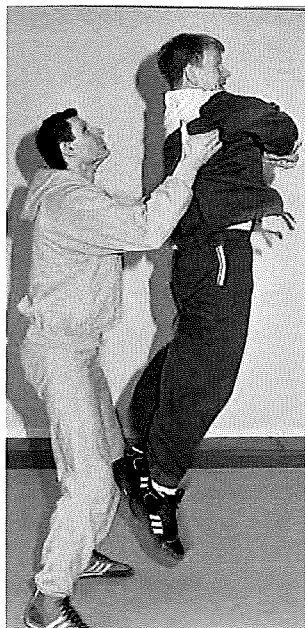
*Loket och vagnen.
Bromsa.*

*Loket och vagnen. Skjut
på.*

*Loket och vagnen.
Lyft.*

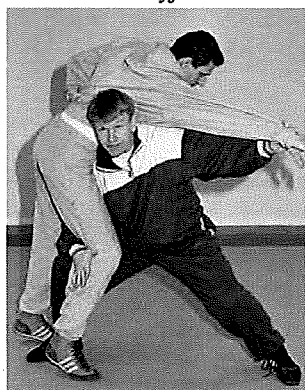
*Loket och vagnen.
Tryck ner.*

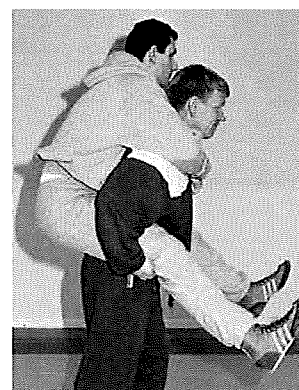
*Förflyttning i ett
grundgrepp*

Brandmannalyftet.....

Ritt

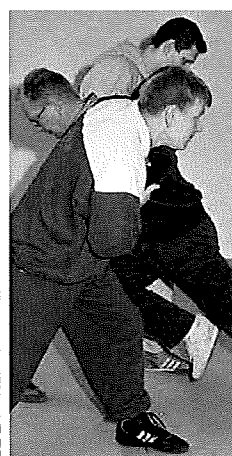
Björntagsrace

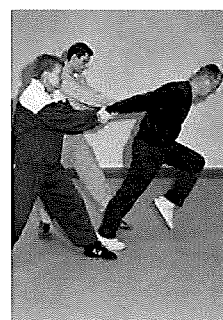
Kungsstol

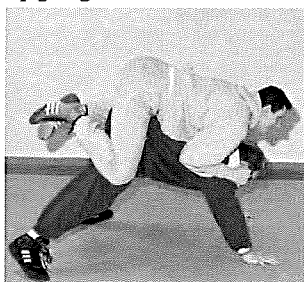
Dubbelt mothåll

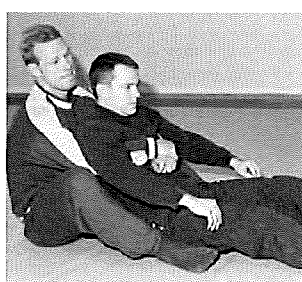
Dubbelbroms

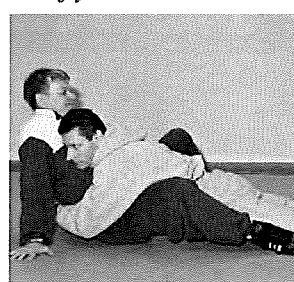
Apgång

Draman

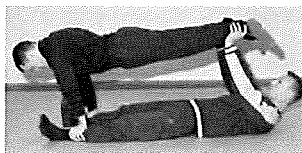
Mattflykt

Kippen

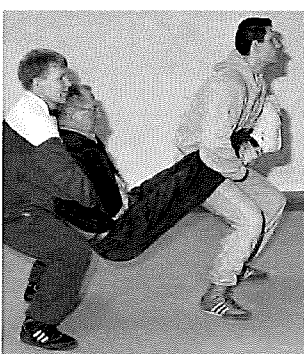
Armböj

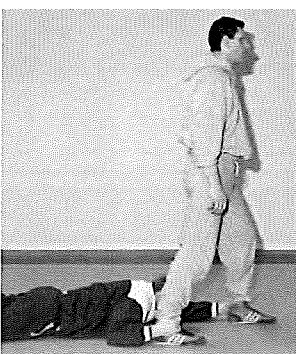
Mangeln

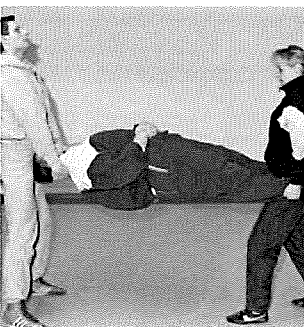
Personlyftsrace

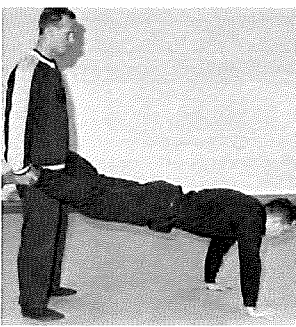
Isdubbar 2

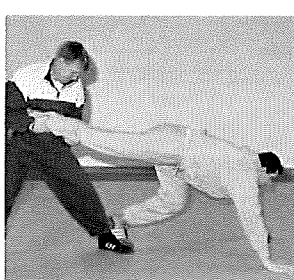
Bära stock

Skottkärra

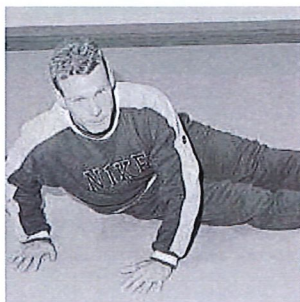

Skottkärra med motstånd

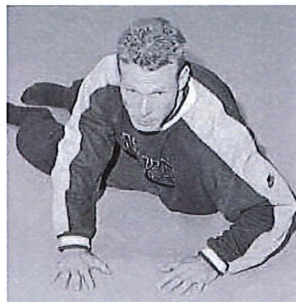

Pulshöjande övningar på stället

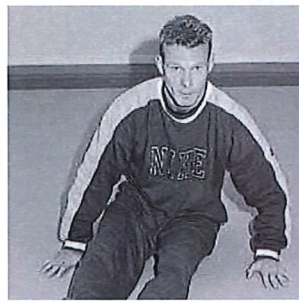
Break-dance -----

Handsken är kastad

Knä i händer

Knäböj 1

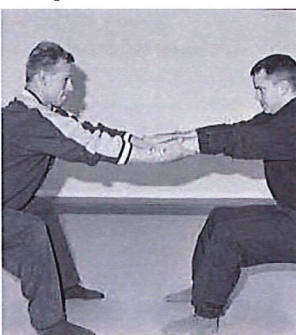
Knäböj 2

Pumpen

Upp på axlarna

Apan och trädet

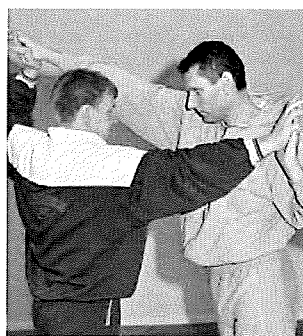
Väga salt

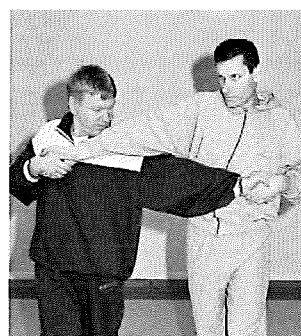
Stående armböjningar

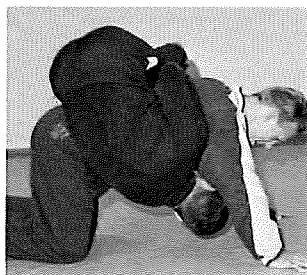
Axelrotation

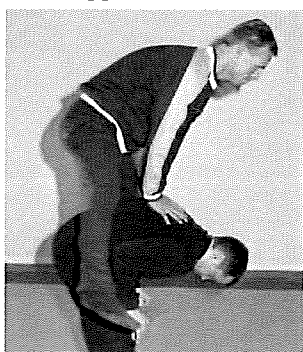
Höftrotation

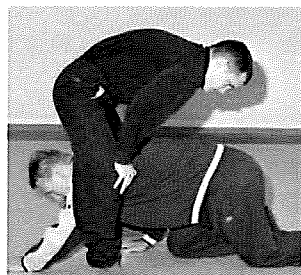
Mullvaden

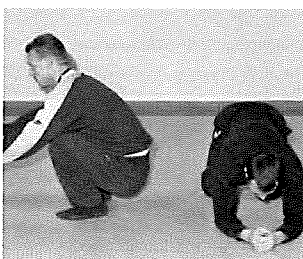
Bockhopp över -----

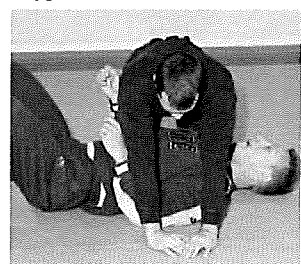
Kryp under

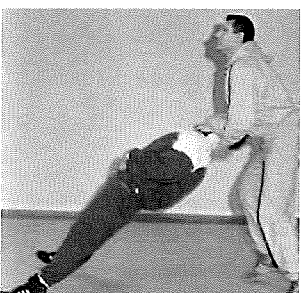
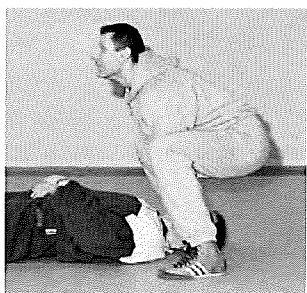
Jämfota hopp över -----

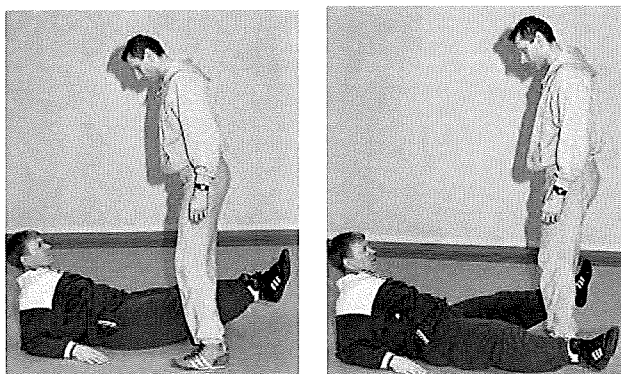
Kryp under

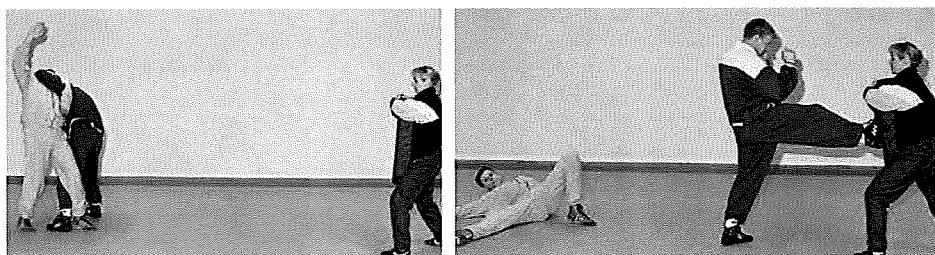
Resa stock -----

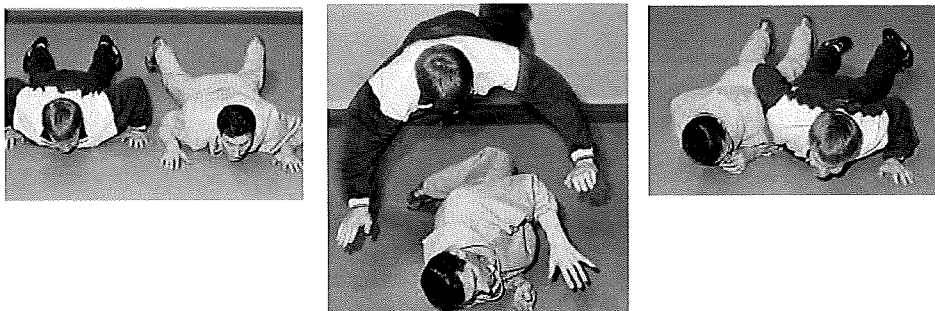
Saxhopp -----

Förflyttning mellan två. Utför olika tekniker. -----

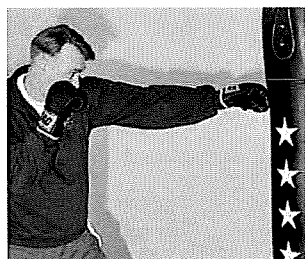
Rulla timmerstock -----

Handtekniker

Säck

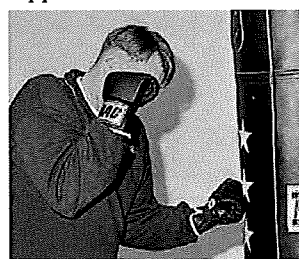
Rakt slag

Krokslag

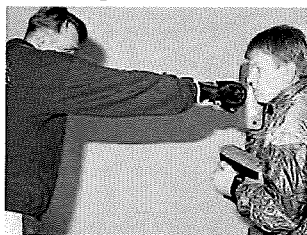

Uppercut

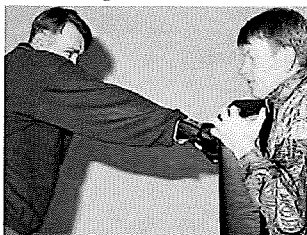

Mitts

Rakt slag

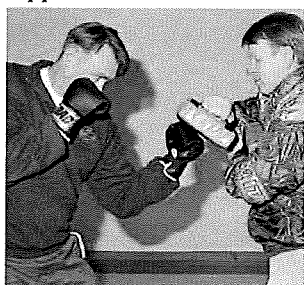
Rakt slag

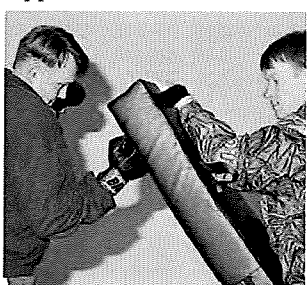
Krokslag

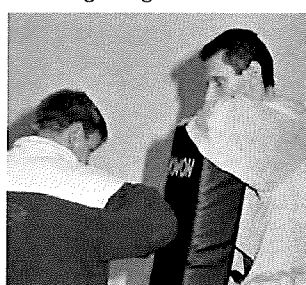
Uppercut

Uppercut

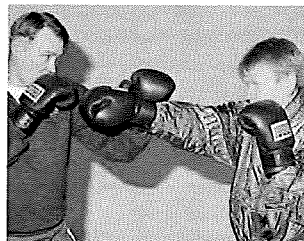

Armbågsstag

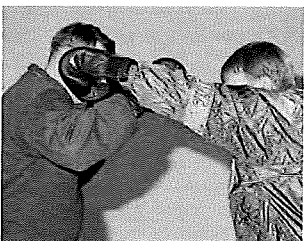

Övriga handtekniker

Handblockering

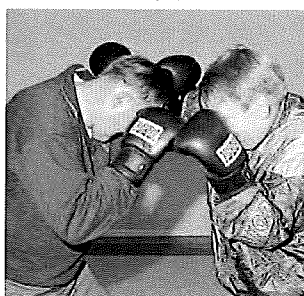
Styrning

Blockering halvdistan

Blockering infight

Blockering infight

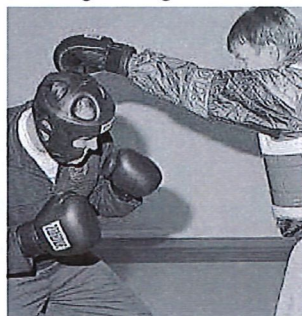

Kombinationer

Rullning

Undanglidning -----slag

Bentekniker

Säck

Stoppspark

Snärtspark

Rundspark

Mitts

Stoppspark

Rundspark

Knästö

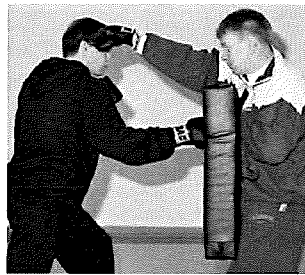
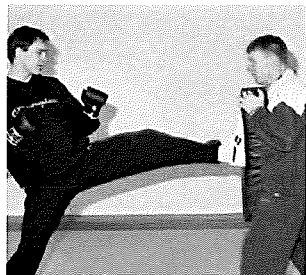

Snärtspark

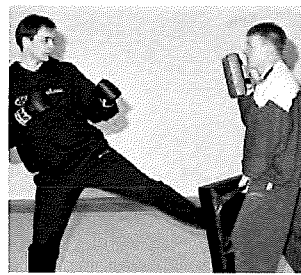

Kombinationer

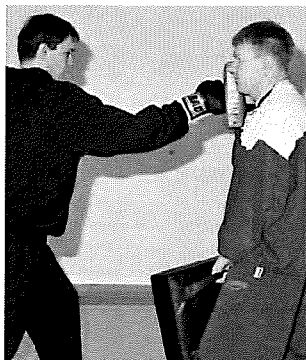
Stoppspark ----- Undanglidning - Slag

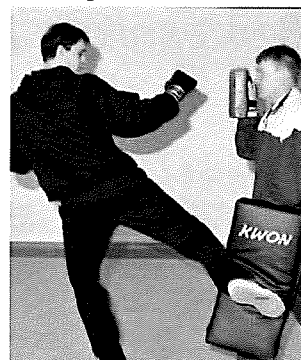
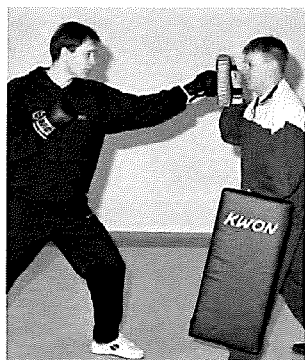
Snärtspark -----

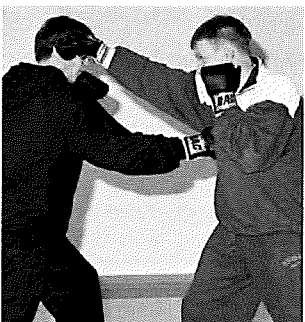
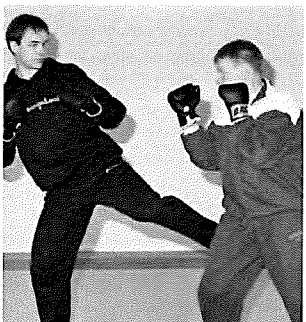
--- Slag

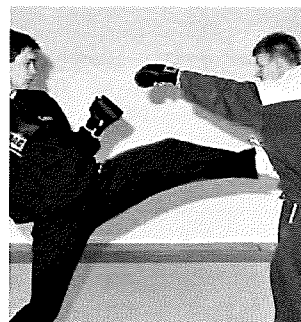
Jabb ----- Rundspark

Rundspark ----- Slag

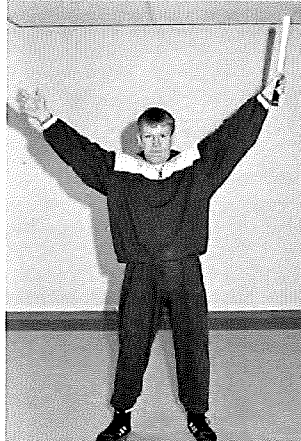
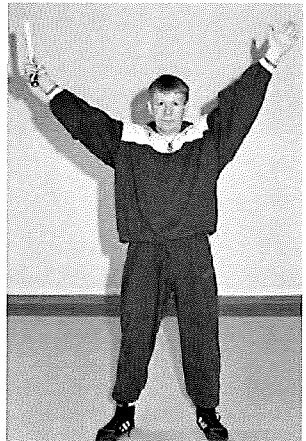

Kontring stoppspark

Batongövningar

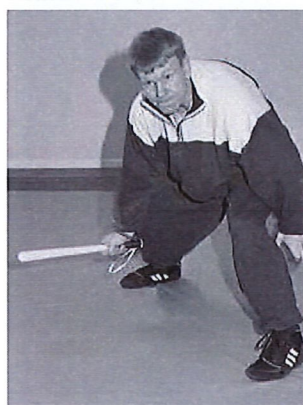
Byt hand ovanför huvudet. -----

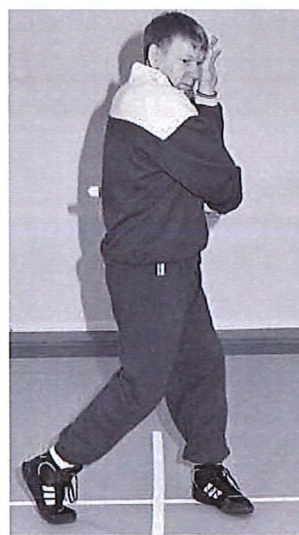
Byt hand runt kroppen. -----

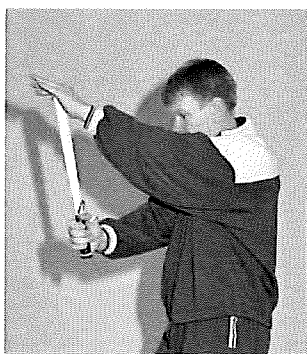
Åttan -----

Flytande slag -----

Blockering

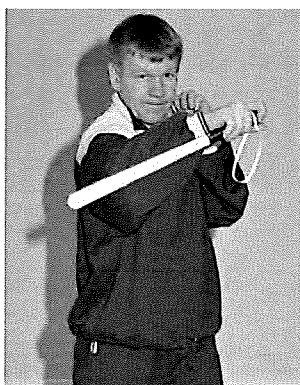
Blockering

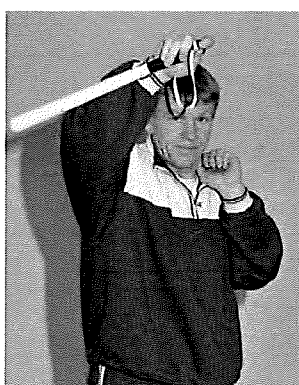
Blockering

Blockering

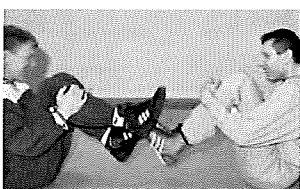
Blockering

Batongkamp

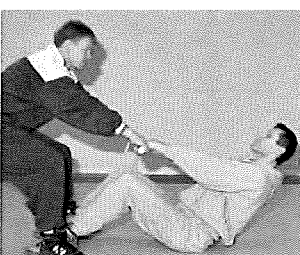
Påta gylta

Batongrodd -----

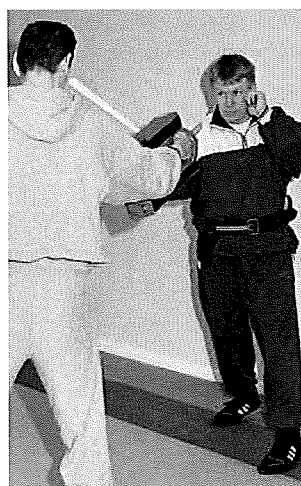
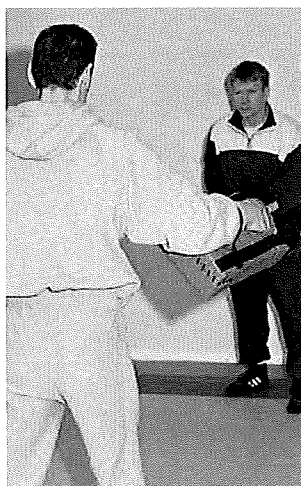
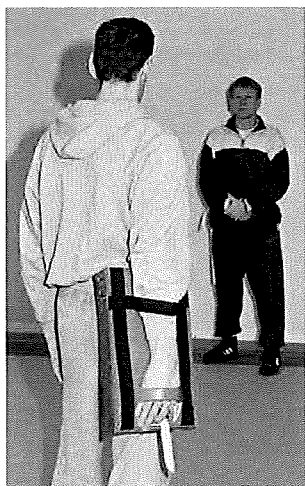
Batongrodd upp till stående

Batongduell -----

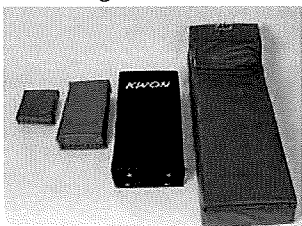

Reaktionsövning -----

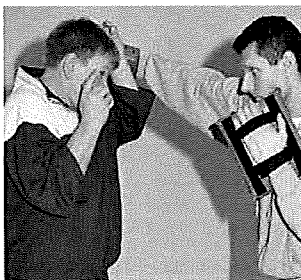

Utbildningshjälpmedel

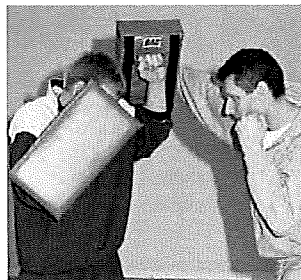
Putar. Medium, large och extra large mitts.

Putor

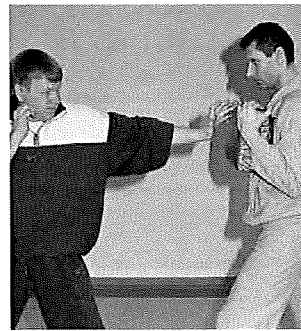
Mitts medium

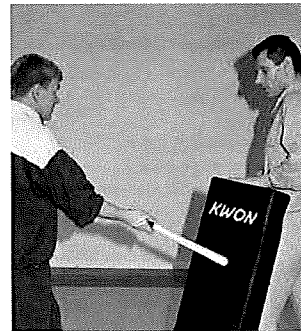
Bågspännaren mot

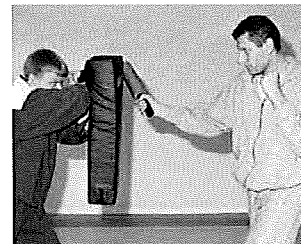
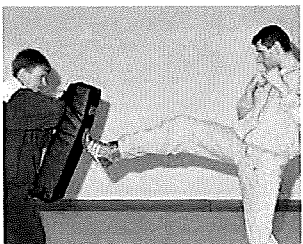
Mitts

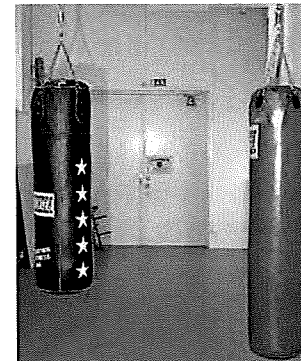
Mitts large

Mitts large -----

*Säckar:
120 cm och 180 cm*

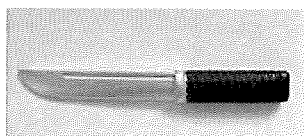

Säckövning

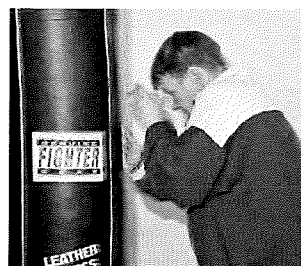
Bågspännaren----- Motattack -----Sidledsförflyttning

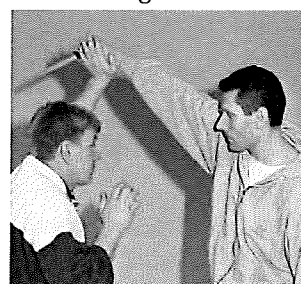
Gummikniv

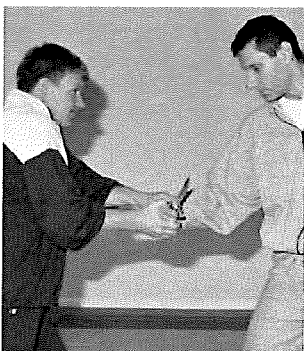
Knivövning

Knivövning

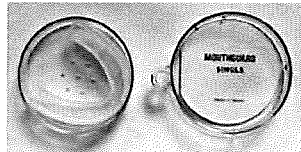
Knivövning

Skyddsdräkt

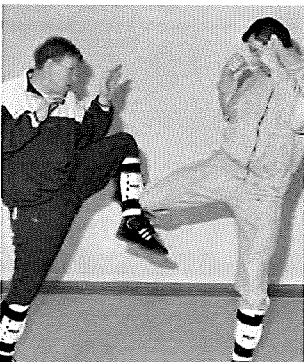
Tandskydd

Fot-, underbens- och underarmsskydd

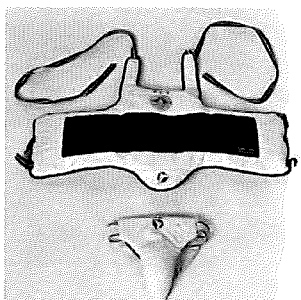
Benblockering

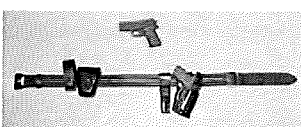
Judo- och Sambojacka

Suspensoar, kampväst

Bälte med Redgun

Redman-, box- och escrimahjälm

12 oz box-, säck- och combathandskar

Polishögskolan

170 82 Solna

Konflikthantering & självskydd – Handbok i ingripande- och självförsvarsteknik

Alex -ordningsvaktsförordnande

Signerat av

Signerat datum

Enhet

Region Stockholm, Utredningssektion 2 PO Sthlm City

Diariennr

5000-K872648-22

Originalhandlingens förvaringsplats

Datum

2022-08-22

Tid

09:54

Involverade personer

Personnummer/Orgnr

Roll

Nordin, Alex

Berörd person

Involverad personal

Funktion

Louise Ekblom

Uppgiftslämnare

Berättelse

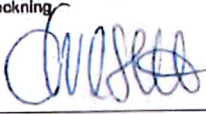
Alex Nordin gick grundkursen 2022-05-06 (internt) Han fick förordnande A202.380/2022 för perioden 2022-05-12—2025-05-07.

Han blev avstängd 1/8

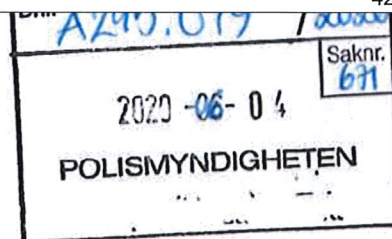
FÖRORDNANDE
för ordningsvakt

Sida 2 (2)

Diarienummer
A202.380/2022

Personnummer 10 [REDACTED]	Efternamn Nordin	Titelnamn A iex	
Diarienummer A202.380/2022	Förordnandets giltighetstid 2022-05-12 2025-05-07		
Förordnanden enligt LOV 2 § LOV	Förordnanden enligt 3 § LOV på platser eller inom områden som bestäms av myndigheten		
Förordnandet gäller inom tjänstgöringsområde			
Särskild utrustning / utbildning	Datum 2022-05-12	Ort Stockholm	
	Myndighetens namnteckning 		
Ordningsevaktens namnteckning	Namnförtydligande Gina Gondek, region Stockholm		

Som ordningsvakt lyder du under polismyndigheten i den region där du tjänstgör. Du är skyldig att i ditt arbete lyda en order som en polisman meddelar i tjänsten om det inte är uppenbart att den inte angår tjänstgöringen som ordningsvakt eller att den strider mot lag eller annan författning. Du ska i ditt arbete uppträda på ett sätt som inger förtroende och aktning. Förordnandet ska visas upp på begäran av envar. Du ska visa både förordnande och legitimation på begäran av polis och tillsynsmyndighet. Utrustning såsom skjutvapen och hund får endast användas om det står inskrivet i förordnandet.

Polisen

ANSÖKAN

Sida 1 (2)

Datum
4/6-2020

Diarienummer

- ☒ Ansökan om förordnande som ordningsvakt enligt lagen (1980:578) om ordningsvakter (LOV)
(OBS! Ansökan skall alltid göras av den som avser att bli förordnad)

Till polismyndigheten

- ☐ Ansökan om ordningsvaktsutbildning

Uppgifter beträffande sökanden

Personnummer 19	Efternamn Alihegovic	Samtliga förnamn Ilma	Titelsnamn Ilma
Adress		Postnummer	Ort
Telefon 07	Telefon (Mobil) 07	E-postadress ilma	
Arbetsgivare			Telefon arbets
Anställd/Sökt anställning i auktoriserad bevakningsföretag ☒ Ja ☐ Nej		Om "Ja" ange vilket CSG	
Genomgått grundutbildning ☐ Hos Polismyndigheten ☒ Hos extern utbildare, utbildningsbevis bifogas		Genomgått utbildning för ☒ Handfångelse ☐ Tjänstevapen	
Genomgått fortbildning ☐ Ja ☒ Nej		Om "Ja" ange när och var	
Genomgått funktionsutbildning med arenabevakning ☐ Ja ☒ Nej		Om "Ja" ange när och var	
Genomgått funktionsutbildning för säkerhetskontroll i domstol ☐ Ja ☒ Nej		Om "Ja" ange när och var	
Referenser (uppgi två personer som kan bestyrka lämpligheten) endast vid ansökan om grundutbildning			
Namn		Namn	
Telefon dagtid	Telefon kvällstid	Telefon dagtid	Telefon kvällstid

Uppgifter beträffande verksamhet m.m.

Verksamhet för vilken förordnande söks ☒ 2 § LOV ☐ 2a § LOV ☐ 2b § LOV ☒ 3 § LOV		Önskad utrustning ☒ Batong ☒ Handfångelse ☐ Tjänstevapen	
Tjänstgöringsområde och tjänstgöringställe om ansökan avser förordnande enligt 2a, 2b och eller 3 §§ LOV			
Avser ansökan verksamhet hos vissa arbetsgivare/anordnare ☐ Ja ☐ Nej			
Om "Ja" ange dennes namn			Telefon (även riktnummer)
Adress		Postnummer	Ort

Polismyndighetens beslut

Ordningsevaktens tjänstgöringsområde och medgiven utrustning framgår av förordnandet			
Beslut ☒ Bifall ☐ Avslag			
Förordnande enligt ☒ 2 § LOV ☐ 2a § LOV ☐ 2b § LOV ☒ 3 § LOV			
☐ Avslag enligt bilaga			
Datum 20-07-08	Ort Stockholm	Förordnandemyndighets namnteckning	
Namn förordnande Sasanne Berglund		Namn myndighetens noteringar Befall, nr	

Polisen**FÖRORDNANDE**
För ordningsvakt

Sida 1 (2)

Datum
2020-07-08Diarienummer
A295.079/2020Polismyndigheten
Förvaltningsrätt 5 Sthlm RA
Susanne Berglund

Personnummer 199 [REDACTED]	Eftemamn Alibegovic	Tilltalsnamn Ilma
Diarienummer A295.079/2020	Förordnandets giltighetstid 2020-07-08 2023-07-07	
Förordnanden enligt LOV 2 § LOV	Förordnanden enligt 3 § LOV på platser eller inom områden som bestäms av myndigheten	
Förordnandet gäller inom tjänstgöringsområde		
Särskild utrustning / utbildning	Datum 2020-07-08	Ort Stockholm
	Myndighetens namnteckning	
Ordningsvaktens namnteckning	Namnförtydligande Susanne Berglund, Region Stockholm	

Ordningsvakt ska, i enlighet med 7 kap. 3 § första stycket FAP 692-1, visa upp sitt bevis för ordnande på begäran av envar. Både förordnande och legitimations ska på begäran visas upp för polis och tillsynsmyndighet. En ordningsvakt lyder under polismyndigheten i det distrikt där han tjänstgör. Han är skyldig att i sitt arbete lyda en order som en polisman meddelar i tjänsten om det inte är uppenbart att den inte angår tjänstgöringen som ordningsvakt eller att den strider mot lag eller annan författning.

Myndighetens ant. En ordningsvakt ska i sitt arbete bl.a. tillämpa lagen (1980:578) om ordningsvakter, ordningsvaktsförordningen (1980:589) och Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ordningsvakter (RPSFS 2012:17, FAP 692-1). Som framgår av 9 kap.4-5 §§ FAP 692-1 får en ordningsvakt använda hund och även bära skjutvapen i arbetet endast om detta har skrivits in i förordnandet.

ORDNINGSVAKT

A295.079/2020

Förordnandets giltighetstid
2020-07-08 — 2023-07-07**Polismyndigheten****Ilma Alibegovic**

199 [REDACTED]

2 § LOV

3 § LOV på platser eller inom områden som bestäms av myndigheten

Myndighetens underskrift

Susanne Berglund, Region Stockholm

**Eget intygande av sökande som genomgått ordningsvaksutbildning
anordnad av utbildningsföretaget Väckarskolan AB**

Ilma Alibegovic

För- och efternamn

1998

Personnummer

Adress

Postadress

ilmaali

E-post

Mobilnummer

Mantalsskriven i län

☒ Jag intygar att jag inte har dömts eller bötfällts för något brott inom den senaste femårsperioden.

☐ Jag intygar att jag har dömts /bötfällts för brott inom senaste femårsperioden. Jag är medveten om att jag därmed riskerar att inte uppfylla laglydnadskravet för att bli förordnad som ordningsvakt efter avslutad ordningsvaksutbildning.

☒ Jag är medveten om att jag behöver genomgå och godkännas på polismyndighetens lämplighetstest innan polismyndigheten fattar beslut i min ansökan om förordnande.

☒ Jag är medveten om att avgiften för ansökan om förordnande (870 kr) inte betalas tillbaka om ansökan skulle avslås.

16-2020

Ort och datum

Ilma Alibegovic

Namnteckning

UTBILDNINGSBEVIS

Ilma Alibegovic

9 [REDACTED]

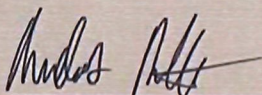
Har med godkänt resultat genomgått Väckarskolan AB:s grundutbildning för ordningsvakt. Utbildningen har omfattat nedan ämnesområden och uppfyller de krav som ställs av Polismyndighetens föreskrifter. Har utöver detta, med godkänt resultat även genomfört fysiska tester enligt Polismyndighetens föreskrift.

Ämnesområden

- Yrkesetik, 7 timmar
- Juridik, 26 timmar
- Arbetsledning, arbetsmiljö samt risk och hotbildsanalys, 2 timmar
- Akutsjukvård, 6 timmar
- Droger, 2 timmar
- Olaga diskriminering, 4 timmar
- Konflikthantering och självskydd, 15 timmar
- Expanderbar batong, 10 timmar
- Problemorienterat ordningsvaksarbete, 4 timmar
- Brand, 8 timmar
- Samhällsorientering, 2 timmar
- Beslutsträning, 10 timmar
- Skriftligt och praktiskt prov, 10 timmar.

Totalt 106 timmar

Stockholm 2020-05-18

Anders Ribbegårdh
Verksamhetschef

VÄKTARSKOLAN

ANSÖKAN

Sida 1 (2)

Datum
4/6-2020

Diarienummer

☒ Ansökan om förordnande som ordningsvakt enligt lagen (1980:578) om ordningsvakter (LOV)
(OBS! Ansökan skall alltid göras av den som avser att bli förordnad)

Till polismyndigheten

☐ Ansökan om ordningsvaksutbildning

Uppgifter beträffande sökanden

Personnummer 1990	Efternamn Alibegovic	Samtliga förnamn Ilma	Triftalsnamn Ilma
Adress [Redacted]		Ort [Redacted]	
Telefon 07 [Redacted]	Telefon (Mobil) 07 [Redacted]	E-postadress ilmaal [Redacted]	
Arbetsgivare			Telefon arbete
Anställd/Sökt anställning i auktoriserad bevakningsföretag ☒ Ja ☐ Nej		Om "Ja" ange vilket CSG	
Genomgått grundutbildning ☐ Hos Polismyndigheten ☒ Hos extern utbildare, utbildningsbevis bifogas		Genomgått utbildning för ☒ Handfångsel ☐ Tjänstevapen	
Genomgått fortbildning ☐ Ja ☒ Nej		Om "Ja" ange när och var	
Genomgått funktionsutbildning med arenabevakning ☐ Ja ☒ Nej		Om "Ja" ange när och var	
Genomgått funktionsutbildning för säkerhetskontroll i domstol ☐ Ja ☒ Nej		Om "Ja" ange när och var	
Referenser (uppgi två personer som kan bestyrka lämpligheten) endast vid ansökan om grundutbildning			
Namn		Namn	
Telefon dagtid	Telefon kvällstid	Telefon dagtid	Telefon kvällstid

Uppgifter beträffande verksamhet m.m.

Verksamhet för vilken förordnande söks ☒ 2 § LOV ☐ 2a § LOV ☐ 2b § LOV ☒ 3 § LOV		Önskad utrustning ☒ Batong ☒ Handfångsel ☐ Tjänstevapen	
Tjänstgöringsområde och tjänstgöringsställe om ansökan avser förordnande enligt 2a, 2b och eller 3 §§ LOV			
Avser ansökan verksamhet hos viss arbetsgivare/anordnare ☐ Ja ☐ Nej			
Om "Ja" ange dennes namn			Telefon (även riktnummer)
Adress		Postnummer	Ort

Polismyndighetens beslut

Ordningsevaktens tjänstgöringsområde och medgiven utrustning framgår av förordnandet		Plats för myndighetstämpel
Beslut Avser tiden ☐ Bifall		
Förordnande enligt ☐ 2 § LOV ☐ 2a § LOV ☐ 2b § LOV ☐ 3 § LOV		Polismyndighetens noteringar ☐ Betalt, kr
☐ Avslag enligt bilaga		
Datum	Ort	
Namnförtydligande		Förordnandemyndighets namnteckning

Svara Svara alla Vidarebefordra

ET

Edina Taric Zunic <Edina.TaricZunic@capio.se>

Sofia Rydén

Sv: [Extern] Kontakt ambulans

Meddelandet skickades med Hög prioritet.

Hej!

Här kommer journalanteckning som ni efterfrågat:

Anteckningar historik		
Tidpunkt	Registrerad av	Anteckningar
2022-07-31 03:02	Staffan Olheden (SE2321000016-1215), 339-9910	S: Hjärtstopp B: Okänd A: Mann som slagits och fört allmän oräda på T-banestation. Ordningsvakter tillkallas och försöker omhänderta mannen. Två ordningsvakter får ner honom på marken och i följande handgemäng blir han livlös. HLR startas och hjälp tillkallas. Amb och 9910 ansluter samtidigt. - Asystoli, vida ljusstela pupiller. - Venöst läkstat > 20 - Intuberas ua. En del blod i munnen - CVK via v subklavia sin ua - Pga läkstat ges 100 ml Tribonat - LUCAS kopplas - POCUS kan ej utesluta pneumothorax och mot bakgrund av möjligt thoraxtrauma vid omhändertagandet avlästrings bilateralt med ARS-nålar. - Adrenalin enl A-HLR-algoritmen. R: Intransport med fortsatt HLR, defibrillering x 1 vid ankomst akutrummet.

Doktor Staffan Olheden tel: 070-726 10 80. Om han inte svarar försök ringa senare. Han är på jobbet (sjukhus) i dag.

Ang Martin Holze tel. nr återkommer jag, han svarar inte men jag sms-at att han kontakter dig.

Med vänliga hälsningar

Edina Zunic Taric
Administratör

Capio Läkarbilar
Svärdvägen 23
182 33 Danderyd
070-421 41 73
010-330 49 98

Capio

Karolinska Universitetssjukhuset 11003180V03
Anna Steckséngsgatan 33, Solna
C4:27 Intensivakut
171 76 Stockholm
tel: 08-123 740 93 fax:

JOURNALBLADUtskr.id: IHA D96627 T1802
Sida 1 av 119 75 [REDACTED]
Hynninen Juha Antero**KOPIA**

[REDACTED] Bromma

Tel:

2022-07-31 02:27 Mattias Sandström, Läk S Intensivakuten (osignerad)**DAGANTECKNING****Anteckning**

HLR avbryts kl 2.27 och patienten konstateras död av undertecknad.
Lucas, saturationsklämma och blodtrycksmanschett kopplas bort i
övrigt rör vi inte kroppen inför rättsmedicinsk undersökning.
Dödsbevis skickat.

----- slut utskrift -----

Karolinska Universitetssjukhuset
Anna Stecksénsngatan 33, Solna
C4:27 Intensivakut
171 76 Stockholm
tel: 08-123 740 93 fax:

I1003180V03

JOURNALBLADUtskr.id: IHA D96627 T5018
Sida 1 av 219 75 [REDACTED]
Hynninen Juha Antero
[REDACTED]**KOPIA**

[REDACTED] Bromma

Tel:

2022-07-31 02:19 Wessam El Ghoul, Läk S Intensivakuten (osignerad)**AKUTJOURNAL****Allmänna uppgifter**

Medicine kandidat Wessam El Ghoul.

Anamnes

Kontaktersak

Hjärtstopp.

Aktuella besvär

Patient ska ha tät sig aggressivt utomhus och attackerat förbipasserande. Vaktare konfronterar honom och det blir slagsmål. De lyckas få honom under kontroll genom att ha sin kroppsvikt på honom liggande på marken. Han ska då plötsligt ha blivit helt slapp och dem identifierat ett hjärtstopp. Vid ambulans ankomst fortsatt hjärtstopp. Primärt utom asystoli .

Intuberas och då noteras en hel del blod i munhålan. Möjligtvis från traumatisk skada mot tänderna.

Får även 2 torastomi nålar bilateralt i fall det skulle kunnat utvecklats pneumothorax i samman med slagsmål.

Inne på 6 doser adrenalin och precis innan ankomst till akutmottagningen får han en första deffbar rytm och därför defilerats.

Status

A: Intuberad.

B: Lungor auskulteras översiktligt utan anmärkning liksidigt.

C: Första rytmen kontroll asystoli.

D: Max vida dilaterade pupiller som inte reagerar på ljus.

Utredning

Klin.Kem.lab.

Lab på blodgas laktat 30 och pH 6,4 och kalium 6,8.

Bedömning

Avbryter HRL på patienten har asystoli 45 min efter hjärtstopp med delsorlat blodgas.

Möjligt trog intox och hypoxi i samman med ingripande av vaktare som lett till hjärtischemi.

Vidare till Rättsmedicin. Dödsintyg utfärdas.

Diagnos enl ICD-10

I469 Hjärtstillestånd, ospecificerat

Karolinska Universitetssjukhuset
Anna Steckséngsgatan 33, Solna
C4:27 Intensivakut
171 76 Stockholm
tel: 08-123 740 93 fax:

11003180V03

JOURNALBLADUtskr.id: IHA D96627 T5018
Sida 2 av 2

19 75

KOPIA**Hynninen Juha Antero**

Bromma

Tel:

----- slut utskrift -----

RÄTTSMEDICINALVERKETPREL. BESKED
2022-08-02Dnr A22-0865
Ert nr 5000-K872648-22Polisen region Stockholm
Utrjoursektion PO Sthlm City
106 75 STOCKHOLM

Rättsmedicinsk obduktion utfördes 2022-08-02 efter beslut av Polisen region Stockholm, Utrjoursektion PO Sthlm City.

Preliminärt obduktionsbesked med tvåläkarförfarande

Innehållet i detta besked är preliminärt och kan komma att ändras i det slutliga utlåtandet.

Med stöd av vad som har framkommit av de tillgängliga handlingarna och vid obduktionen av den döda kroppen efter **Hynninen, Juha Antero, 19750501-1754**, lämnar jag följande preliminära besked:

Påvisade skador

En blödning i huvudsvålen på övre/vänstra sidan av hjässan.

Smärre blåmärken runt vänstra ögat.

En sårskada på vänstra örsnibben.

Blödningar i halsmuskulaturen och fraktur på högra övre sköldbröskhornet.

Blåmärken på högra överarmens insida och underarmens böjsida.

Hudavskrapningar runt vänstra armbågen.

Blåmärken på vänstra handleden och fraktur på nedre delen av strålbenet.

Hudavskrapningar på nedre/vänstra sidan av ryggen.

Blödningar i ryggmuskulaturen.

Tre strimformade hudavskrapningar på högra lårets baksida och en på vänstra lårets baksida.

Hudavskrapningar runt vänstra knät.

Blåmärken runt bägge fotlederna.

RÄTTSMEDICINALVERKET

PREL. BESKED

Dnr A22-0865

Ert nr 5000-K872648-22

Lösa framtänder i överkäken, troligen efter intubering.

Revbensfrakturer, troligen efter hjärtlungräddning.

Skadornas uppkomstsätt

Blödningarna i halsmuskulaturen och frakturen på sköldbroskhornet företer ett utseende som talar starkt för att de har uppkommit till följd av trubbigt våld, t ex hårt grepp/struhtag.

Blåmärkena på högra armen företer ett utseende som talar starkt för att de har uppkommit till följd av trubbigt våld, t ex hårt grepp.

De strimformade blåmärkena på lårens baksidor företer ett utseende som talar starkt för att de har uppkommit till följd av trubbigt våld, t ex slag med hårt, smalt/avlångt föremål.

De övriga skadorna företer ett utseende som företer ett utseende som talar för att de har uppkommit till följd av trubbigt våld av ospecifik karaktär t ex slag, fall eller stöt mot hård yta.

Skadornas ålder

Samtliga skador företer ett utseende som talar starkt för att de har uppkommit i nära anslutning till dödsfallet.

Påvisade sjukliga förändringar

Lindrig åderförkalkning.

Leverförfettning.

Pågående kompletterande undersökningar

Rättskemisk och mikroskopisk undersökning pågår.

Dödsorsak

Fynden och omständigheterna talar i nuläget för att Juha Antero Hynninen har avlidit till följd av kvävning genom en kombination av struhtag och bukläge med tryck mot ryggen.

RÄTTSMEDICINALVERKET

PREL. BESKED

Dnr A22-0865

Ert nr 5000-K872648-22

Dödssätt

Fynden och omständigheterna talar starkt för att döden har orsakats av annan person.

Gravsättning/kremering

Ur rättsmedicinsk synpunkt finns inte några hinder för gravsättning eller kremering.

Stockholm 2022-08-02

Vidimeras:

Brita Zilg
ÖverläkarePetra Råsten-Almqvist
Överläkare

RÄTTSMEDICINALVERKETRAPPORT
2022-09-05Dnr A22-0865
Ert nr 5000-K872648-22Polisen region Stockholm
Utrjoursektion PO Sthlm City
106 75 STOCKHOLM**Rättsmedicinsk obduktion med tvåläkarförfarande****Formalia**

2022-08-02 utfördes efter beslut av Polismyndigheten, Utrjoursektion PO Sthlm City, rättsmedicinsk obduktion av

19750501-1754**Hynninen, Juha Antero**

JOHAN TILLANDERS VÄG 17 LGH 1101

168 52 BROMMA

Personuppgifterna på beslutet överensstämmer med uppgifterna på identitetsbandet som är fäst vid kroppen.

Undersökningen utfördes vid Rättsmedicinska enheten i Stockholm av överläkare Brita Zilg med biträde av rättsmedicinska assistenten Daniel Blixt. Undersökningsfynden uppvisades för överläkare Petra Råsten-Almqvist.

Utredningsunderlag

Datum	Beskrivning
2022-07-31	Begäran om dödsfallsundersökning
2022-08-01	Komplettering till begäran om dödsfallsundersökning
2022-08-03	Komplettering till begäran om dödsfallsundersökning angående USB-sticka
2022-08-03	Film (USB)
2022-08-19	Rapport från rättskemisk undersökning
2022-08-29	Vårdregisterutdrag/GVR
2022-08-30	Rapport från rättskemisk undersökning

Innehållsförteckning

Bakgrundsinformation
Undersökningsprotokoll
Mikroskopisk undersökning
Utlåtande
Rapport från rättskemisk undersökning Bilaga 1
Fotodokumentation Bilaga 2

Bakgrundsinformation

I de inkomna polishandlingarna framgår att Juha Antero Hynninen har avlidit natten mot den 31 juli 2022. Hynninen ska ha befunnit sig på en tunnelbanestation och betett sig aggressivt. Två ordningsvakter ska ha ingripit och blivit attackerade av Hynninen. Ordningsvakterna ska ha fredat sig med batong och fått ner honom på golvet.

På en film som ett vittne har tagit ses att Hynninen ligger i bukläge på marken. En av ordningsvakterna sitter gränsle på nedre delen av hans rygg och en annan håller armbågsgrepp runt Hynninens hals samtidigt som halsen/huvudet dras bakåt. Vid ett tillfälle trycker vaken som sitter på Hynninen till hans huvud framåt. Efter cirka 1,5 minuter ses ordningsvakterna resa sig upp och sätta handfängsel på Hynninens handleder med händerna bakom ryggen, medan han fortfarande ligger i bukläge. Hynninen är då till synes livlös. Vid ca 1:50 min ses Hynninen ligga i sidoläge. Filmen slutar vid 2:36 min.

Film nummer två, tagen av samma vittne, börjar med att Hynninen ligger i sidoläge. Vid 1:38 min vänds han till ryggläge, fortfarande med handfängsel bakom ryggen, och en nytilkommen vakt påbörjar hjärtkompressioner.

Skiktröntgenundersökning

Skiktröntgenundersökningen utfördes på den rättsmedicinska enheten i Stockholm 2022-08-01. Vid granskning utförd av undertecknad sågs lindrig förekomst av diffust utbredd gas uppkommen efter döden. På nedre delen av vänstra strålbenets sågs en fraktur. I övrigt sågs inga större skelettskador, inget främmande material eller onaturliga gasansamlingar.

Undersökningsprotokoll

Yttre undersökning

Allmänt

1. Kroppen är överviktig, med BMI 33. Längd 175 cm, vikt 101 kg.
2. Runt vänstra fotleden ses ett identitetsband märkt "19750501-1754 Juha Antero Hynninen". Runt högra handleden ses två identitetsband märkta "750501-1754 Hynninen Juha Antero".

Tecken på sjukvård

3. I munhålan ses en andningstub som är fastsatt med spännen runt bakhuvudet.

4. Runt vänstra överarmen ses en blodtrycksmanschett.
5. På bröstet kvarsitter plattor efter defibrillering. Mellan bröstvårtorna ses märken efter hjärt-/lungräddningsmaskin.
6. På vänstra axelns framsida ses en kärlinfart.
7. På högra underbenet ses en beninfart.

Förändringar efter döden

8. På kroppens baksida ses ordinära likfläckar med bleka understödsytor. Måttlig likstelhet känns i de större lederna. Det ses inga tecken på förruttnelse.

Huvudet

9. Huvudet är rakat. På skallens hårbevuxna del ses inga skador.
10. Det högra ytterörat är oskadat. På vänstra örsnibben ses en v-formad, med spetsen framåt pekande, cirka 1 cm lång sårskada (**bild 3**). I hörselgångarna ses inget främmande innehåll.
11. På vänstra övre ögonlocket ses två cirka 0,2 cm stora, välavgränsade, rödlila hudmissfärgningar. (**Bild 2**)
12. Nedanför vänstra ögats yttre vrå ses en tvärgående, cirka 1 x 0,4 cm stor, välavgränsad, rödlila hudmissfärgning. (**Bild 2**)
13. Precis nedanför vänstra ögats mellersta del ses en 0,2 cm stor, välavgränsad, rödlila hudmissfärgning. (**Bild 2**)
14. Ögongloberna är oskadade. Bindhinnorna är bleka och utan blödningar. Pupillerna är normal- och likstora.
15. Näsbenen känns stabila. I näsöppningarna ses inget främmande innehåll.
16. På övre delen av näsroten/mot vänstra sidan, ses en väsentligen rundad, cirka 1 cm stor, rödaktig hudmissfärgning. (**Bild 2**)
17. Det läppröda är oskadat. På läpparnas och munhålans synliga slemhinnor ses inga skador. I munhålan ses en liten mängd blodigt innehåll. Tänderna är välskötta och oskadade. Framtänderna i överkäken känns lösa, inga blödningar ses i tandköttet eller munslemhinnan.

Halsen

18. På halsen och i nacken ses inga skador.

Högra armen och handen

19. Armen företer ordinär rörlighet.
20. På övre delen av överarmens fram-/insida ses 3-4 cirka 0,5-1 cm stora, rundade, rödbruna hudmissfärgningar. **(Bild 4)**
21. På nedre delen av överarmens insida och underarmens böjsida ses ett cirka 23 x 8 cm stort område med spridda, rödlila/grönblå hudmissfärgningar av olika storlek. **(Bild 5)**
22. På handen ses inga skador.
23. Naglarna är kortklippta och oskadade.

Vänstra armen och handen

24. Runt armbågen ses ett cirka 7 x 7 cm stort område med spridda, rödlilaaktiga hudmissfärgningar med inslag av hudavskrap. **(Bild 6)**
25. På nedre delen av underarmens sträck-/lillfingersida ses ett längsgående, cirka 9 x 5 cm stort område med diffust avgränsade, rödbrunaktiga hudmissfärgningar och en del hudavskrap. **(Bild 7)**
26. Handleden är felställd och på röntgen ses en fraktur.
27. På handryggen, över pekfingrets grundled ses en längsgående, cirka 3 x 2 cm stor, diffust avgränsad, rödbrunaktig hudmissfärgning.
28. Naglarna är kortklippta och oskadade.
29. I övrigt ses inga skador på vänstra armen.

Bålen

30. På bröstet, mittemellan bröstvårtorna, ses rödorangeaktiga märken efter hjärt-/lungräddningsmaskin.
31. På nedre/vänstra sidan av buken, strax ovanför höften, ses en tvärgående, cirka 4 x 2 cm stor, svagt blåaktig hudmissfärgning. I områdets yttre del ses en längsgående, strimformad, cirka 2 x 0,2 cm stor hudavskrapning. **(Bild 11)**

32. På nedre delen av ryggen, mot vänstra sidan, ses ett cirka 15 cm stort område med snedgående, mestadels strimformade hudavskrapningar.
33. I övrigt ses inga skador på bålens fram- eller baksida.

Högra benet och foten

34. Benet företer ordinär rörlighet.
35. På övre delen av lårets baksida ses ett längsgående, cirka 14 x 12 cm stort område med spridda, ljusblå-lila hudmissfärgningar. I områdets övre del ses en snett nedåt/mot höger förlöpande, cirka 9 x 1 cm stor, rödaktig, spräcklig hudmissfärgning med en central uppklarning. **(Bild 8, 9)**
36. Cirka 5 cm nedanför denna ses en snett nedåt/mot höger förlöpande, strimformad, cirka 12 x 1 cm stor, rödaktig, spräcklig hudmissfärgning/avskrapning med en central avblekning. **(Bild 8, 9)**
37. Strax nedanför denna ses en tvärgående, strimformad, cirka 8 x 0,8 cm stor, rödspräcklig hudmissfärgning/hudavskrapning med en central uppklarning. **(Bild 8, 9)**
38. På fotryggens insida ses en del spridda, oregelbundet formade, upp till cirka 2 cm stora, ljusblå hudmissfärgningar.
39. På stortåns grundled ses en från höger till vänster förlöpande, cirka 1,5 x 0,5 cm stor hudavskrapning.
40. På höger fotsulan ses brunsvartaktig besudling.

Vänstra benet och foten

41. På mellersta delen av lårets baksida ses en tvärgående, cirka 12 x 4 cm stor, blållilaaktig hudmissfärgning. Tvärs över denna ses en väsentligen tvärgående, cirka 12 x 1 cm stor, strimformad, rödspräcklig hudmissfärgningen med en central uppklarning. **(Bild 8, 10)**
42. Strax ovanför knäleden ses en väsentligen rundad, cirka 1,5 cm stor, rödaktig hudavskrapning.
43. Strax nedanför knäleden ses en tvärgående, cirka 1,5 x 1 cm stor, rödaktig hudavskrapning.
44. På knäts utsida ses en rundad, cirka 3 cm stor, svagt blå hudmissfärgning.

45. På nedre delen av underbenets insida ses en väsentligen rundad, 3 cm stor, blåaktig hudmissfärgning. I dess mitt ses en del smärre hudavskrapningar.

De yttre könsdelarna och sätesregionen

46. På de yttre könsdelarna, sätet och i ändtarmsområdet ses inga skador.

Inre undersökning

Huvudet

47. I huvudsvålen på hjässans övre/vänstra sida ses en framåt-/bakåtförlöpande, cirka 4 x 3 cm stor, mörkröd blödning. **(Bild 12)**
48. Skalltaket har normal tjocklek. I skalltaket och skallbasen ses inga skelettskador.
49. Hjärnhinnorna är ordinärt glatta och glänsande. I anslutning till hjärnhinnorna ses inga blödningar.
50. Hjärnan har normal storlek, form och konsistens. Vindlingarna och fårorna har normal bredd. Snittytorna inom storhjärnan, lillhjärnan och hjärnstammen är utan skador och sjukliga förändringar. Gränsen mellan den gråa och vita substansen är överallt skarp. Kammarrummen har normal vidd och innehåller ordinär vätska.
51. Artärerna på hjärnans undersida är normalvida utan vägginlagringar.

Halsorganen

52. Vid halsdissektion ses färsk blödning i nedre delen av vänstra nickmuskeln och i övre delen av muskulaturen strax ovanför sköldbrösket, framför allt på högra sidan. **(Bild 14, 15, 16, 17)**
53. Tungans slemhinna och muskulatur har normalt utseende och är utan skador.
54. I svalget ses inget främmande innehåll. Tungbenet är oskadad.
55. På struphuvudet ses en fraktur i högra övre sköldbröskhornet med färsk blödning runtomkring. **(Bild 18)**
56. Sköldkörteln är normalstor med ordinära snittytor.
57. I de inledande delarna av halsartärerna ses inga inlagringar eller förträngningar.

Bröstorganen

58. Matstrupen har ordinärt ljus slemhinna och innehåller inget främmande material.
59. I lungsäckarna ses ingen ökad mängd vätska och lungsäcksbladen är normalt glatta och glänsande.
60. Lungytorna är glatta och glänsande. Lungorna har en normal konsistens och elasticitet med mörkröd färg. Lungorna är kraftigt blodstockade. Från snittytorna kan blodig vätska frampressas. Inga tumörmisstänkta förändringar ses eller känns.
61. Luftstrupen och dess grövre förgreningar har ordinärt ljus slemhinna. Luftvägarna innehåller inget främmande material.
62. Lungportarnas lymfknotor är inte förstörade.
63. I lungartärerna ses inga blodproppar eller vägginlagringar.
64. Hjärtsäcken är glatt, glänsande och innehåller en normal mängd vätska.
65. Hjärtat har normal storlek och form. Hjärtats ytterhinna är glatt och glänsande. Kranskärlen förlöper på ordinärt sätt och i dessa ses mjuka, gula inlagringar men inga förträngningar. Hjärtat har normal innerhinna samt normala klaffar och sensträngar. Det ovala hålet är stängt. Hjärtmuskulaturen har ordinär färg och är fast och elastisk med ordinär teckning. Kamrarnas väggar är normaltjocka och den vänstra kammaren är symmetrisk.
66. I aortas bröstdel och i de större avgångarna ses inga inlagringar och de har normal vidd.

Bukorganen

67. Mellangärdet och bukhålan har normalt utseende. Bukhålan innehåller ingen ökad mängd vätska. Bukhinnan är glatt och glänsande.
68. I aortas bukdel och i de större avgångarna ses inga inlagringar och kärlen har normal vidd.
69. I den nedre hålvenen och portådern ses inga blodproppar.
70. Mjälten är normalstor med oskadad kapsel och har normal färg. Snittytorna är ordinära.

71. Levern är något förstorad med något rundad främre kant och har en rödorange färg. Ytan är slät. Vävnaden har normal teckning men en stum konsistens och är utan tumörmisstänkta förändringar. På kniven ses fettbeläggning.
72. Gallblåsan innehåller en måttlig mängd gulgrön galla. I gallblåsan ses inga stenar och gallflödet är fritt. Gallblåseväggen har normal tjocklek.
73. I magsäcken ses cirka 1 dl halvsmläta matrester. I slemhinnorna i magsäcken och tolvfingertarmen ses inga sår eller ärr.
74. Tarmarna och tarmkäxet har normalt utseende utan skador och sjukliga förändringar. Ställvis görs insnitt i tarmarna och här ses normalt innehåll. Blindtarmens maskformiga bihang återfinns.
75. Bukspottkörteln är normalstor, har normal konsistens och är utan tumörmisstänkta förändringar.
76. Binjurarna är normalstora, har ordinär färg och är utan tumörmisstänkta förändringar.
77. Njurarnas fettkapslar är normaltjocka. Bindvävskapslarna avlägsnas lätt. Njurarna är normalstora med släta ytor, ordinär färg och med en fast, elastisk konsistens. I vävnaden ses tydligt tecknade njurpyramider med skarp avgränsning mot normalhög bark. Njurbäcken och de inledande delarna av urinledarna är normalvida med oretade slemhinnor och de innehåller inga njurstenar.

Bäckenorganen

78. I urinblåsan ses cirka 50 ml ljusgul urin. Slemhinnan är ordinärt ljus.
79. Prostatan är normalstor och har ordinära snittytor.
80. Ändtarmen har normal slemhinna och normalt innehåll.

Övriga skelettdelar

81. På bröstkorgens framsida ses frakturer i revben 1-6 både på högra och vänstra sidan med färsk blodning runt omkring. Mitt på bröstbenet ses en tvärgående fraktur. Kotpelaren och bäckenet är oskadade.
82. I nedre delen av vänstra strålbenet ses en fraktur och rikligt med blodningar i muskulaturen runt omkring.

Underhudspreparation

83. Vid underhudspreparation av ryggmuskulaturen ses en cirka 8 x 5 cm stor blödning på vänstra axelns baksida, en cirka 3 cm stor blödning på vänstra axelns baksida mot mittlinjen, en cirka 5 cm stor blödning på bröstkorgens högra sida och spridda blödningar i ryggmuskulaturens nedre del.

Längd och vikter

Kroppslängd	175 cm
Kroppsvikt	101 kg
Hjärna	1501 g
Hjärta	470 g
Lunga V	658 g
Lunga H	924 g
Lever	2648 g
Njurar	364 g
Mjälte	160 g

Fotografering

Fynden har dokumenterats av undertecknad.

Tillvarataget biologiskt material

För rättskemisk analys har tillvaratagits lårblod, urin, ögonvätska. Proverna har skickats till Rättskemiska laboratorieenheten i Linköping.

För mikroskopisk undersökning har tillvaratagits vävnadsprover från hjärna, hjärta, lungor, lever, njurar.

Identitetsmärkningen av proverna överensstämmer med märkningen av kroppen.

RÄTTSMEDICINALVERKET

RAPPORT

Dnr A22-0865

Ert nr 5000-K872648-22

Rättskemisk undersökning

Substans	Resultat	Material
Aceton	Ej påvisat	Lårblod
Isopropanol	Ej påvisat	Lårblod
Metanol	Ej påvisat	Lårblod
Aceton	Ej påvisat	Urin
Isopropanol	Ej påvisat	Urin
Metanol	Ej påvisat	Urin
Metylendioxiamfetamin (MDA)	Ej påvisat	Lårblod
Metylendioximetylamfetamin (MDMA)	Ej påvisat	Lårblod
Metamfetamin	Ej påvisat	Lårblod
Etylfenidat	Ej påvisat	Lårblod
Metylfenidat	Ej påvisat	Lårblod
Beta-hydroxi-butytrat (BHB)	Ej påvisat	Lårblod
Barbiturater och salicylsyra	Ej påvisat	Lårblod
Nya psykoaktiva substanser (NPS)	Ej påvisat	Lårblod
Cannabis	Ej påvisat	Urin
Opiater	Ej påvisat	Urin
Bensodiazepiner	Ej påvisat	Urin
Kokainmetaboliter	Ej påvisat	Urin
Buprenorfin	Ej påvisat	Urin
Glukos	0.52 mmol/L	Ögonvätska
Etanol	0.41 ‰	Lårblod
Etanol	1.12 ‰	Urin
Etanol	0.56 ‰	Ögonvätska
Amfetamin	0.36 µg/g	Lårblod
Ritalinsyra	0.054 µg/g	Lårblod
Glukos	0.52 mmol/L	Ögonvätska

Rättsmedicinska enheten i Stockholm

Box 1284, 171 25 Solna

Telefon vx: 010-483 48 00 · Fax: 010-483 48 38

E-post: rmst@rmv.se · www.rmv.se

Ackred. nr. 1378
Kontroll
ISO IEC 17020 (A)

10(15)

Mikroskopisk undersökning

Hjärna (*HTX, en bit från pannlob, HSP70*)

- ordinär vävnad utan blödning eller inflammation
- ingen positiv infärgning för HSP70

Hjärta (*vänster kammars fram-, bak- och skiljevägg samt höger kammare, HTX, PTAH*)

- väl bevarad och ordinärt anordnad vävnad
- ordinära hjärtmuskelfibrer
- ingen interstitiell bindvävstillväxt
- lindrig förekomst av bindväv och fett kring kärlen
- ingen åderförkalkning
- ingen infarktbild eller inflammation

Lungor (*fyra bitar från höger och vänster lunga, HTX*)

- väl bevarad och ordinärt anordnad vävnad
- akut blodstockning och ställvis blödningar i lungvnanaden
- ingen akut inflammation

Lever (*en bit, HTX*)

- väl bevarad och ordinärt anordnad vävnad
- stordroppiga, optiskt tomma hålrum såsom vid måttlig-kraftig förfettning
- ingen bindvävsökning, inflammation eller blödning

Njurar (*en bit från varje njure, HTX*)

- väl bevarad och ordinärt anordnad vävnad
- sedvanlig nedbrytning av proximala tubuli
- någon enstaka skleroserad glomeruli
- ingen blödning eller inflammation

PAD – sammanfattning och översättning av de mikroskopiska fynden:
Väsentligen ordinära fynd.

Rättsmedicinsk obduktion utfördes 2022-08-02 efter beslut av Polisen region Stockholm, Utrjoursektion PO Sthlm City.

Bakgrundsinformation

I de inkomna polishandlingarna framgår att Juha Antero Hynninen har avlidit natten mot den 31 juli 2022. Hynninen ska ha befunnit sig på en tunnelbanestation och betett sig aggressivt. Två ordningsvakter ska ha ingripit och blivit attackerade av Hynninen. Ordningsvakterna ska ha fredat sig med batong och fått ner honom på golvet.

På en film som ett vittne har tagit ses att Hynninen ligger i bukläge på marken. En av ordningsvakterna sitter gränsle på nedre delen av hans rygg och en annan håller armbågsgrepp runt Hynninens hals samtidigt som halsen/huvudet dras bakåt. Vid ett tillfälle trycker vaken som sitter på Hynninen till hans huvud framåt. Efter cirka 1,5 minuter ses ordningsvakterna resa sig upp och sätta handfängsel på Hynninens handleder med händerna bakom ryggen, medan han fortfarande ligger i bukläge. Hynninen är då till synes livlös. Vid ca 1:50 min ses Hynninen ligga i sidoläge. Filmen slutar vid 2:36 min.

Film nummer två, tagen av samma vittne, börjar med att Hynninen ligger i sidoläge. Vid 1:38 min vänds han till ryggläge, fortfarande med handfängsel bakom ryggen, och en nytilkommen vakt påbörjar hjärtkompressioner.

Med stöd av vad som har framkommit vid undersökningen av den döda kroppen efter **Hynninen, Juha Antero, 19750501-1754**, samt av utredningsunderlaget avger jag följande

Utlåtande

Påvisade skador

- En blödning i huvudsvålen på övre/vänstra sidan av hjässan. (47)
- Smärre blåmärken runt vänstra ögat. (11, 12, 13)
- Ett blåmärke på näsroten. (16)
- En sårskada på vänstra örsnibben. (10)
- Blödningar i halsmuskulaturen och fraktur på högra övre sköldbröskhornet. (52)

- Blåmärken på högra överarmens insida och underarmens böjsida. (20, 21)
- Hudavskrapningar runt vänstra armbågen. (24)
- Blåmärken på vänstra handleden och fraktur på nedre delen av strålbenet. (25, 26, 82)
- Hudavskrapningar på nedre/vänstra sidan av ryggen. (31, 32)
- Blödningar i ryggmuskulaturen. (83)
- Tre strimformade blåmärken på högra lårets baksida och en på vänstra lårets baksida. (35, 36, 37, 41)
- Hudavskrapningar runt vänstra knät. (42, 43)
- Blåmärken på högra foten och vänstra underbenet. (38, 39, 45)
- Lösa framtänder i överkäken, troligen efter intubering. (17)
- Revbensfrakturer, troligen efter hjärtlungräddning. (81)

Påvisade sjukliga förändringar

- Leverförfettning. (71)
- Fetma (BMI 33)

Rättskemisk undersökning

- Etanol 0,41 ‰ i lårblod, 0,56 ‰ i ögonvätska och 1,12 ‰ i urin
- Amfetamin 0,36 µg/g i lårblod (illegalt centralstimulerande ämne)
- Ritalinsyra 0,054 µg/g i lårblod (nedbrytningsprodukt till metylfenidat, som är ett läkemedel vid ADHD)
- Glukos 0,52 mmol/L i ögonvätska

Den rättskemiska undersökningen visade att Hynninen intagit en måttlig mängd drickalkohol i anslutning till dödsfallet.

Halterna av amfetamin och ritalinsyra var ordinära.

Övriga alkoholer, sömngivande, lugnande eller smärtstillande läkemedel eller andra narkotiska preparat har ej påvisats.

Den i ögonvätska uppmätta glukoshalten är ett normalt postmortalt värde.

Skadornas uppkomstsätt ¹

Blödningarna i halsmuskulaturen och frakturen på sköldbröskhornet företer ett utseende som talar starkt för att de har uppkommit till följd av trubbigt våld, t ex hårt grepp/struhtag.

Blåmärkena på högra armen företer ett utseende som talar starkt för att de har uppkommit till följd av trubbigt våld, t ex hårt grepp.

De strimformade blåmärkena på lårens baksidor företer ett utseende som talar starkt för att de har uppkommit till följd av trubbigt våld, t ex slag med hårt, smalt/avlångt föremål, t ex batong.

De övriga skadorna företer ett utseende som företer ett utseende som talar för att de har uppkommit till följd av trubbigt våld av ospecifik karaktär t ex slag, fall eller stöt mot hård yta.

Skadornas ålder

Samtliga skador företer ett utseende som talar starkt för att de har uppkommit i nära anslutning till dödsfallet.

Dödstidpunkt ¹

De inkomna handlingarna och undersökningsfynden visar att Juha Hynninen, avled den 31 juli 2022.

Dödsorsak ¹

Fynden och omständigheterna talar starkt för att Juha Antero Hynninen har avlidit till följd av kvävning genom en kombination av struhtag och bukläge med tryck mot ryggen.

Dödssätt ¹

Fynden och omständigheterna talar starkt för att döden har orsakats av annan person.

Övriga frågeställningar

Går det att utläsa vilken tid målsägande avled?

Den första filmen visar att Hynninen möjligen rörde på benen i början av filmen men låg helt stilla i slutet av filmen. Detta kan tala för att han blev medvetslös under denna tid. Exakt när han avled går inte att svara på. Vid åtstramande våld mot halsen kan man bli medvetslös efter cirka tio sekunder eftersom hjärnan inte får någon blodtillförsel och därmed drabbas av syrebrist. Ju längre denna syrebrist pågår, desto större blir risken för hjärnskador och till slut död.

Stockholm 2022-09-01

Vidimeras:

Brita Zilg
Överläkare

Petra Råsten-Almqvist
Överläkare

¹ Skalsteg

- visar: Fynden/resultaten är typiska och alternativ är uteslutna.
- talar starkt för: Fynden/resultaten har karakteristika som är typiska. Sannolikheten för alternativ är mycket liten.
- talar för: Fynden/resultaten har karakteristika som är vanliga. Alternativ är möjliga men mindre troliga.
- kan tala för/talar möjligen för: Fynden/resultaten har karakteristika som kan förekomma. Alternativ är näst intill lika troliga.
- talar varken för eller emot/ tillåter ingen slutsats om: Fynden/resultaten har inga eller ospecifika karakteristika.
- kan tala emot/talar möjligen emot: Fynden/resultaten har karakteristika som kan förekomma. Alternativ är dock något mer troliga.
- talar emot: Fynden/resultaten har karakteristika som är ovanliga. Alternativ är mer troliga.
- talar starkt emot: Fynden/resultaten har karakteristika som är atypiska. Sannolikheten för alternativ är mycket stor.
- utesluter: Fynden/resultaten är atypiska och utesluter detta alternativ.
- förenligt med:
Angående uppkomstsätt: Skadan kan ha uppkommit på det angivna sättet, men kan även ha uppkommit på andra sätt.

RÄTTSMEDICINALVERKETKOMPLETTERING
2022-09-26Dnr A22-0865
Ert nr 5000-K872648-22Polisen region Stockholm
Utrjoursektion PO Sthlm City
106 75 STOCKHOLM

Komplettering - rättsmedicinsk obduktion

2022-07-31 inkom begäran om komplettering från Polismyndigheten, Utrjoursektion PO Sthlm City avseende tidigare utförd rättsmedicinsk dödsfallsutredning av **19750501-1754, Hynninen, Juha Antero** med diarienummer A22-0865.

Kompletterande frågeställning

Vilken betydelse har blodet i lungorna haft, har det bidragit till dödsfallet och i så fall hur?

Svar på kompletterande frågeställning

Vid obduktion sågs makroskopiskt ”mörkröda, kraftigt blodstockade lungor” och mikroskopiskt ”akut blodstockning och ställvis blödningar i lungvävnaden”. Bägge dessa fynd är ospecifika och kan ses vid en mängd olika typer av dödsfall.

Stockholm 2022-09-26

Brita Zilg
Överläkare

Rättsmedicinalverket
Rättsmedicinska enheten
Stockholm

Fnr: A22-0865

Bild 1

Bild 2

Rättsmedicinalverket
Rättsmedicinska enheten
Stockholm

Fnr: A22-0865

Bild 3

Bild 4

Rättsmedicinalverket
Rättsmedicinska enheten
Stockholm

Fnr: A22-0865

Bild 5

Bild 6

Rättsmedicinalverket
Rättsmedicinska enheten
Stockholm

Fnr: A22-0865

Bild 7

Bild 8

Rättsmedicinalverket
Rättsmedicinska enheten
Stockholm

Fnr: A22-0865

Bild 9

Bild 10

Rättsmedicinalverket
Rättsmedicinska enheten
Stockholm

Fnr: A22-0865

Bild 11

Bild 12

Rättsmedicinalverket
Rättsmedicinska enheten
Stockholm

Fnr: A22-0865

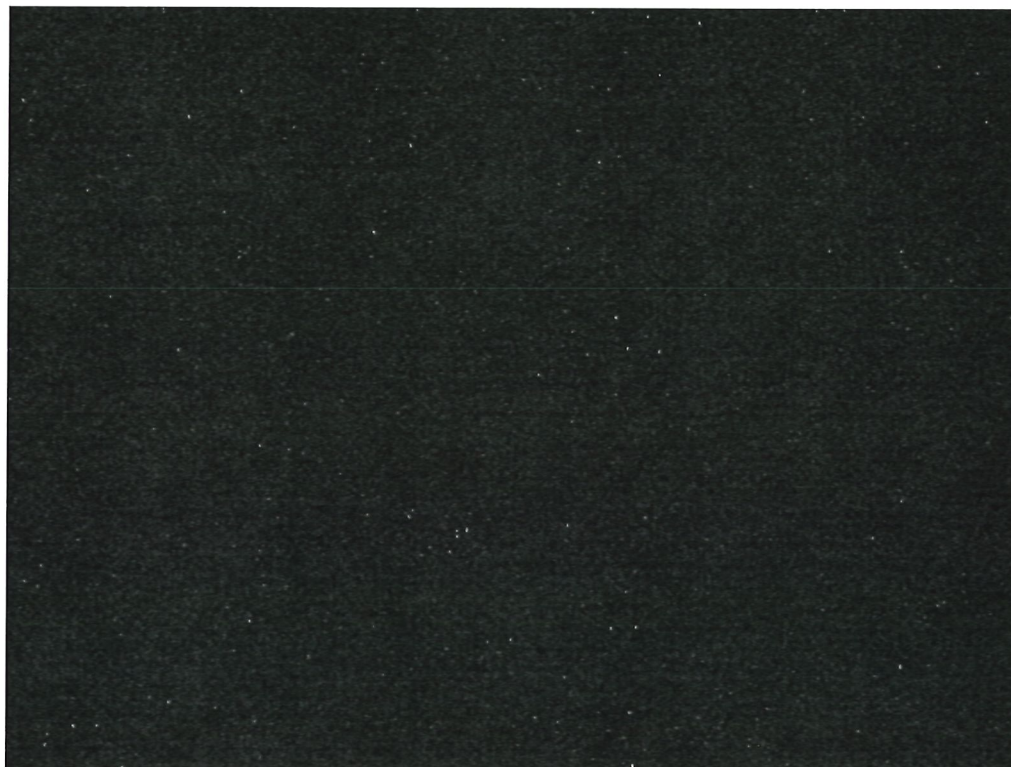

Bild 13

Bild 14

Rättshälsmyndigheten
Rättshälsmedicinska enheten
Stockholm

Fnr: A22-0865

Bild 15

Bild 16

Rättsmedicinalverket
Rättsmedicinska enheten
Stockholm

Fnr: A22-0865

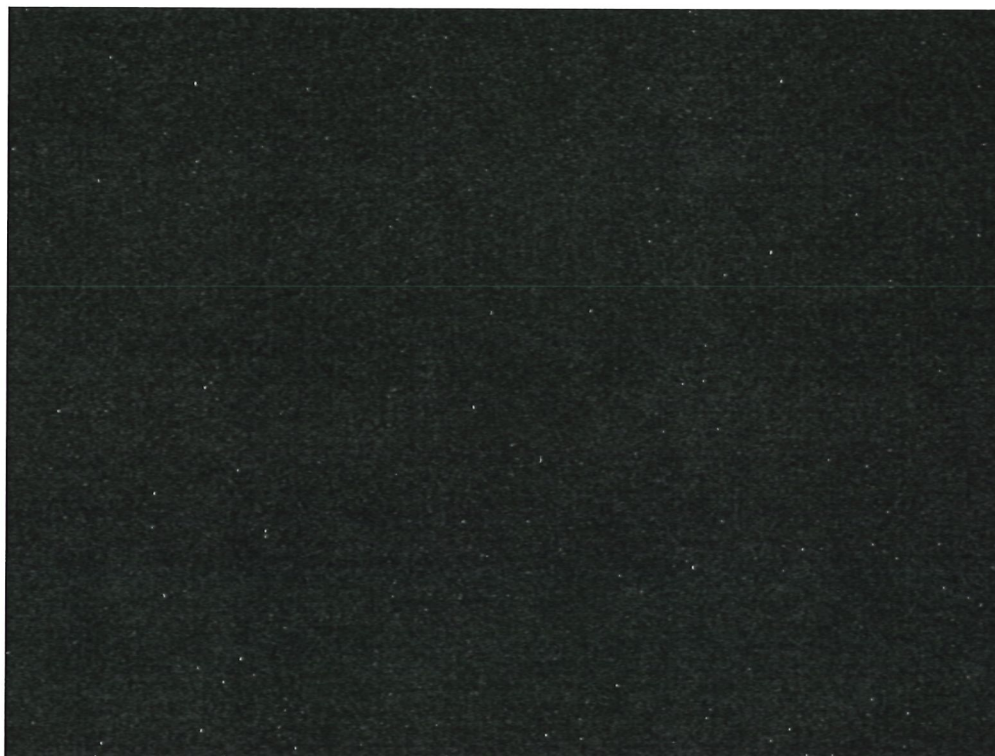

Bild 17

Bild 18

Rättsmedicinalverket
Rättsmedicinska enheten
Stockholm

Fnr: A22-0865

Bild 19

RÄTTSMEDICINALVERKET

RAPPORT

2022-08-19

Dnr: K2022-O03624

Ert nr: A22-0865

Uppdraget inkom: 2022-08-02

Ärendet registrerades: 2022-08-05

RMV, Rättsmedicinska enheten i Stockholm

Brita Zilg

Box 1284

171 25 SOLNA

Rättskemisk undersökning - Slutsvar

Ärendeuppgifter

Personnummer	Namn	Kod eller referensnummer
19750501-1754	Hynninen, Juha Antero	Ej angivet

Inkommet provmaterial

Material	ProvID	Ankomstdatum	Provtagningsdatum	Provtagningsstid
Lårblod	XCN110A	2022-08-05	2022-08-02	10:25
Lårblod	XCN110B	2022-08-05	2022-08-02	10:25
Urin	XCN110C	2022-08-05	2022-08-02	10:25
Urin	XCN110D	2022-08-05	2022-08-02	10:25
Ögonvätska	XCN110E	2022-08-05	2022-08-02	10:25

Analysresultat

Substans	Resultat	Material	ProvID	Metod	
Etanol	0.41 ‰	Lårblod	XCN110A	H011-O	A
Metanol	Ej påvisat	Lårblod	XCN110A	H011-O	A
Aceton	Ej påvisat	Lårblod	XCN110A	H011-O	A
Isopropanol	Ej påvisat	Lårblod	XCN110A	H011-O	A
Etanol	1.12 ‰	Urin	XCN110C	H011-O	A
Metanol	Ej påvisat	Urin	XCN110C	H011-O	A
Aceton	Ej påvisat	Urin	XCN110C	H011-O	A
Isopropanol	Ej påvisat	Urin	XCN110C	H011-O	A

A: Substanser som ingår i ackreditering.

Analysresultat

Substans	Resultat	Material	ProvID	Metod	
Barbiturater och salicylsyra	Ej påvisat	Lårblod	XCN110B	T002	
Amfetamin	0.36 µg/g	Lårblod	XCN110B	L011	

Denna rapport bör endast återges i sin helhet.

Rättsmedicinalverket - Rättskemi Linköping
 Artillerigatan 12, 587 58 Linköping
 Telefon vx: 010-483 41 00 - Fax: 010-483 41 99
 E-post: rkali@rmv.se - www.rmv.se

Ackred. nr. 1378
 Provning
 ISO/IEC 17025

RÄTTSMEDICINALVERKET

RAPPORT
2022-08-19Dnr: K2022-O03624
Ert nr: A22-0865

Substans	Resultat	Material	ProvID	Metod	
Metamfetamin	Ej påvisat	Lårblod	XCN110B	L011	
Metylendioximetilamfetamin (MDMA)	Ej påvisat	Lårblod	XCN110B	L011	
Metylendioxiamfetamin (MDA)	Ej påvisat	Lårblod	XCN110B	L011	
Metylfenidat	Ej påvisat	Lårblod	XCN110B	L047	
Ritalinsyra	0.054 µg/g	Lårblod	XCN110B	L047	
Etylfenidat	Ej påvisat	Lårblod	XCN110B	L047	
Beta-hydroxi-butytrat (BHB)	Ej påvisat	Lårblod	XCN110B	L061-O	
Nya psykoaktiva substanser (NPS)	Ej påvisat	Lårblod	XCN110B	T008	
Cannabis	Ej påvisat	Urin	XCN110C	I032	A
Opiater	Ej påvisat	Urin	XCN110C	I034	A
Bensodiazepiner	Ej påvisat	Urin	XCN110C	I035	A
Kokainmetaboliter	Ej påvisat	Urin	XCN110C	I036	A
Buprenorfin	Ej påvisat	Urin	XCN110C	I037	A
Glukos	0.52 mmol/L	Ögonvätska	XCN110E	I048	

A: Substanser som ingår i ackreditering.

Screening av läkemedel och droger i blod är utförd med LC-QTOF-teknik (metod T001).

Information om substanser

Amfetamin är klassad som narkotika (LVFS 2011:10, förteckning II).

Ritalinsyra är inte klassad som narkotika i Sverige. Ritalinsyra bildas i kroppen efter intag av metylfenidat eller etylfenidat. Metylfenidat är klassad som narkotika (LVFS 2011:10, förteckning II). Etylfenidat är klassad som narkotika (LVFS 2012:23, förteckning I).

I tjänsten

I tjänsten

Eva Ericsson, Kemist

Gunilla Thelander, Kemist

Denna rapport bör endast återges i sin helhet.

Rättsmedicinalverket - Rättskemi Linköping
Artillerigatan 12, 587 58 Linköping
Telefon vx: 010-483 41 00 - Fax: 010-483 41 99
E-post: rkali@rmv.se - www.rmv.se

RÄTTSMEDICINALVERKETRAPPORT
2022-08-19Dnr: K2022-O03624
Ert nr: A22-0865

Substanser som ingår i ackrediteringen markeras med ett A vid metodkoden. För information om våra metoder hänvisar vi till analyslistan på vår hemsida www.rmv.se och för information om läkemedel i Sverige se, www.FASS.se.

Resultaten gäller för prov såsom de har mottagits av laboratoriet.

Denna rapport bör endast återges i sin helhet.

Rättsmedicinalverket - Rättskemi Linköping
Artillerigatan 12, 587 58 Linköping
Telefon vx: 010-483 41 00 - Fax: 010-483 41 99
E-post: rkali@rmv.se - www.rmv.se

RÄTTSMEDICINALVERKET

RAPPORT
2022-08-30Dnr: K2022-O03624
Ert nr: A22-0865Uppdraget inkom: 2022-08-02
Ärendet registrerades: 2022-08-05RMV, Rättsmedicinska enheten i Stockholm
Brita Zilg
Box 1284
171 25 SOLNA

Rättskemisk undersökning - Slutsvar 2

Ärendeuppgifter

Personnummer	Namn	Kod eller referensnummer
19750501-1754	Hynninen, Juha Antero	Ej angivet

Inkommet provmaterial

Material	ProvID	Ankomstdatum	Provtagningsdatum	Provtagningsstid
Lårblod	XCN110A	2022-08-05	2022-08-02	10:25
Lårblod	XCN110B	2022-08-05	2022-08-02	10:25
Urin	XCN110C	2022-08-05	2022-08-02	10:25
Urin	XCN110D	2022-08-05	2022-08-02	10:25
Ögonvätska	XCN110E	2022-08-05	2022-08-02	10:25

Analysresultat

Substans	Resultat	Material	ProvID	Metod	
Etanol	0.41 ‰	Lårblod	XCN110A	H011-O	A
Metanol	Ej påvisat	Lårblod	XCN110A	H011-O	A
Aceton	Ej påvisat	Lårblod	XCN110A	H011-O	A
Isopropanol	Ej påvisat	Lårblod	XCN110A	H011-O	A
Etanol	1.12 ‰	Urin	XCN110C	H011-O	A
Metanol	Ej påvisat	Urin	XCN110C	H011-O	A
Aceton	Ej påvisat	Urin	XCN110C	H011-O	A
Isopropanol	Ej påvisat	Urin	XCN110C	H011-O	A
Etanol	0.56 ‰	Ögonvätska	XCN110E	H011-O	A
Metanol	Ej påvisat	Ögonvätska	XCN110E	H011-O	A
Aceton	Ej påvisat	Ögonvätska	XCN110E	H011-O	A
Isopropanol	Ej påvisat	Ögonvätska	XCN110E	H011-O	A

A: Substanser som ingår i ackreditering.

Denna rapport bör endast återges i sin helhet.

Rättsmedicinalverket - Rättskemi Linköping
Artillerigatan 12, 587 58 Linköping
Telefon vx: 010-483 41 00 - Fax: 010-483 41 99
E-post: rkali@rmv.se - www.rmv.se

RÄTTSMEDICINALVERKET

RAPPORT
2022-08-30Dnr: K2022-O03624
Ert nr: A22-0865

Analysresultat

Substans	Resultat	Material	ProvID	Metod	
Barbiturater och salicylsyra	Ej påvisat	Lårblod	XCN110B	T002	
Amfetamin	0.36 µg/g	Lårblod	XCN110B	L011	
Metamfetamin	Ej påvisat	Lårblod	XCN110B	L011	
Metylendioximetylamfetamin (MDMA)	Ej påvisat	Lårblod	XCN110B	L011	
Metylendioxiamfetamin (MDA)	Ej påvisat	Lårblod	XCN110B	L011	
Metylfenidat	Ej påvisat	Lårblod	XCN110B	L047	
Ritalinsyra	0.054 µg/g	Lårblod	XCN110B	L047	
Etylfenidat	Ej påvisat	Lårblod	XCN110B	L047	
Beta-hydroxi-butytrat (BHB)	Ej påvisat	Lårblod	XCN110B	L061-O	
Nya psykoaktiva substanser (NPS)	Ej påvisat	Lårblod	XCN110B	T008	
Cannabis	Ej påvisat	Urin	XCN110C	I032	A
Opiater	Ej påvisat	Urin	XCN110C	I034	A
Bensodiazepiner	Ej påvisat	Urin	XCN110C	I035	A
Kokainmetaboliter	Ej påvisat	Urin	XCN110C	I036	A
Buprenorfin	Ej påvisat	Urin	XCN110C	I037	A
Glukos	0.52 mmol/L	Ögonvätska	XCN110E	I048	

A: Substanser som ingår i ackreditering.

Screening av läkemedel och droger i blod är utförd med LC-QTOF-teknik (metod T001).

Information om substanser

Amfetamin är klassad som narkotika (LVFS 2011:10, förteckning II).

Ritalinsyra är inte klassad som narkotika i Sverige. Ritalinsyra bildas i kroppen efter intag av metylfenidat eller etylfenidat. Metylfenidat är klassad som narkotika (LVFS 2011:10, förteckning II). Etylfenidat är klassad som narkotika (LVFS 2012:23, förteckning I).

I tjänsten

I tjänsten

Carina Oscarsson, Biomedicinsk analytiker

Eva Ericsson, Kemist

Denna rapport bör endast återges i sin helhet.

Rättsmedicinalverket - Rättskemi Linköping
Artillerigatan 12, 587 58 Linköping
Telefon vx: 010-483 41 00 - Fax: 010-483 41 99
E-post: rkali@rmv.se - www.rmv.se

RÄTTSMEDICINALVERKETRAPPORT
2022-08-30Dnr: K2022-O03624
Ert nr: A22-0865

Substanser som ingår i ackrediteringen markeras med ett A vid metodkoden. För information om våra metoder hänvisar vi till analyslistan på vår hemsida www.rmv.se och för information om läkemedel i Sverige se, www.FASS.se.

Resultaten gäller för prov såsom de har mottagits av laboratoriet.

Denna rapport bör endast återges i sin helhet.

Rättsmedicinalverket - Rättskemi Linköping
Artillerigatan 12, 587 58 Linköping
Telefon vx: 010-483 41 00 - Fax: 010-483 41 99
E-post: rkali@rmv.se - www.rmv.se

Polisen

470

Förhör

24:8 förhör med misstänkt Alibegovic

Signerat av

Signerat datum

Enhet

Region Stockholm, Utredningsjour 1 PO Sthlm City

Diariennr

5000-K872648-22

Hörd person

Alibegovic, Ilma

Personnummer

19980706-0661

Den hörde är

Misstänkt

ID Styrkt

Ja

Sätt

Passbild i RES av Maher

Mkadmi

Ställning till misstänkt - målsägande - vittne

Tolk

Språk

Anledning till förhör / Misstankar som misstänkt har underrättats om

Vållande till annans död (grovt), Fullbordat, Gärningsman

Underrättad om misstanke

2022-07-31

Ytterligare information om anledning till förhör

Ilma Alibegovic och Alex Nordin är misstänkta för VÅLLANDE TILL ANNANS DÖD:GROVT BROTT. Alibegovic har tillsammans och i samförstånd med Nordin av oaktsamhet orsakat annans död genom att Alibegovic har hållit sin hand/armbåge över målsägarens huvud när målsägaren har legat stilla samtidigt som Nordin har hållit strygrepp med hjälp av sin högerarm om målsägarens hals alltså när denna legat stilla. Efter greppet har släppts har målsägaren legat helt stilla samt synligt blod på armen till Nordin och blod på golvet i t-banan men ingen åtgärd har skett förrän några minuter senare. Gärningen är att anse som grov då det innefattat ett medvetet risktagande av allvarligt slag då det varit åtgärder mot målsägandens huvud. Detta skedde den 2022-07-31 vid tunnelbanan Rådmansgatan.

Underrättad om rätt till försvarare

Ja

Godtar den försvarare som rätten förordnar

Försvarare/ombud önskas

Önskar försvarare Nils

Bergqvist.

Försvarare/ombud närvarande

Förhørsledare

Louise Olander

Förhørsdatum

2022-07-31

Förhör påbörjat

13:27

Förhör avslutat

13:30

Förhørsplats

Arresten Norrmalm

Typ av förhör

RB 24:8

Förhörssätt

Konceptförhör

Förhörsvittne

Utskrivet av

Berättelse

Förhørsledarens frågor och anteckningar skrivs i **FET** stil.

Alibegovic delgavs misstanken som ovan.

Alibegovic informerades om sina rättigheter enligt FUK12§.

-Rätt till försvarare och under vissa förutsättningar få offentlig försvarare förordnad.

-Inte behöva yttra dig över misstanken och inte heller i övrigt behöva medverka till utredningen av din egen skuld.

-Få information av förändringar av brottsmisstanken samt ta del av utredningsmaterial.

-Informeras om att staten betalar kostnaden för en offentlig försvarare men om du döms för ett brott kan du bli skyldig att betala tillbaka hela eller delar av kostnaden.

Alibegovic förstod vad hon är misstänkt för.

Alibegovic önskar försvarare närvarande vid förhör.

Förhöret avbryts.

Förhör

Signerat av

Signerat datum

Enhet

Region Stockholm, Utredningsjour 1 PO Sthlm City

Diarienumr

5000-K872648-22

Hörd person

Alibegovic, Ilma

Personnummer

19980706-0661

Den hörde är

Misstänkt

ID Styrkt

Ja

Sätt

Passbild i RES, kontrollerat

Ställning till misstänkt - målsägande - vittne

av Pa. Karlsson

Information om att förenklad delgivning kan komma att användas av polis, åklagare och tingsrätt är överlämnad vid ett personligt sammanträffande

2022-08-01 Patric Karlsson

Tolk

Språk

Anledning till förhör / Misstankar som misstänkt har underrättats om

Vållande till annans död (grovt), Fullbordat, Gärningsman

Underrättad om misstanke

2022-07-31

Ytterligare information om anledning till förhör

Ilma Alibegovic och Alex Nordin är misstänkta för GROVT VÅLLANDE TILL ANNANS DÖD alternativt VÅLLANDE TILL ANNANS DÖD genom att tillsammans och i samförstånd tagit stryppgrepp på målsäganden och legat på dennes överkropp vilket ledde till att målsäganden avled. Detta skedde i samband med ett ingripande mot målsäganden. Gärningen begick den 2022-08-01, mellan kl. 01:20-01:45.

Underrättad om rätt till försvarare

Godtar den försvarare som rätten förordnar

Försvarare/ombud önskas

Försvarare Peter Nilsson

Försvarare/ombud närvarande

Ja

närvarar vid förhör.

Förhørsledare

Patric Karlsson

Förhørsdatum

2022-08-01

Förhör påbörjat

13:32

Förhör avslutat

14:44

Förhørsplats

Arresten Norrmalm

Typ av förhör

RB 23:6

Förhörssätt

Konceptförhör

Förhörsvittne

Utskrivet av

Berättelse

*Förhørsledarens frågor och kommentarer skrivs i kursiv stil.**Ilma underrättas om de misstankar som riktas mot henne**Ilma underrättas om sina rättigheter enligt FUK 12.**Ilma FÖRSTÅR sina rättigheter och de misstankar som riktas mot henne.**Ilma FÖRNEKAR brott.**Ilma ombedes att berätta fritt om händelsen:**Kan du fritt berätta om händelsen?*

Jag och kollegan rullar in med tåget på Rådmansgatan. Medans tåget saknar ner så ser vi en kvinna som håller sig om huvudet på plattformen. Då förstår vi att det handlar om minst en

skadad person. Vi kliver av tåget på perrongen och se att det närmar oss människor som skriker. Vi ser en man som svingar med knutna nävar mot personer, med nävar och armbågar mot alla som försöker att stoppa honom.

Sen springer vi fram till honom och skriker "avbryt", det gör han inte och siktar in sig på mig. Jag drar då batongen och slår mot hans armar och ben. Vid nåt tillfälle så kommer han så nära mig att han slår mig med knuten näve på vänster ansiktshalva. Kollegan tar då tag i hans egna arm och försöker förhindra honom att komma närmare mig. Han har fortfarande siktet inställt på mig och försöker med hela kroppen att komma närmare mig. Vid det här laget inser vi att batongerna inte har någon effekt och kollegan kastar sin batong. Han beslutar sedan för att göra en nedläggning på mannen.

Han får ner honom en bit och jag slänger iväg min batong. Jag sätter mig sen på gärningspersonens rumpa för att få ner honom resten av vägen ner. Vid det här laget så har kollegan sin arm runt hans hals och försöker att strypa ut honom för att få kontroll över situationen.

När vi märker att han inte gör motstånd länge så släpper vi strypgreppet, och då fängslar vi honom för vi tänker att om han vaknar till så kommer vi ha problem igen. Eftersom att han väger väldigt mycket och var påverkad, så vi beslutar att fängsla honom för våran och hans egen säkerhet. När fängsel är på så placerar vi honom i stabilt sidoläge. I samband med det här så anländer en till patrull.

Dem frågar oss hur det är och vi försöker att fänga andan, vi var utmattade. En av kollegorna frågar oss om mannens andning, sen tar han fram sin mobil och satte den under personens näsa. Då märker han att telefonen inte blir immig. Då skriker någon vid det här laget att vi ska starta kompressioner. HLR påbörjas och dem skriker, min driftchef skriker att vi ska gå och hämta defibrillator. Jag springer upp till ena biljetthallen och sen springer jag tillbaka till plattformen. Då är det fler kollegor på plats. Vi sätter padsen på hans överkroppen, maskinen säger att ingen chock rekommenderas och att vi ska genomföra kompressioner. Så vi gjorde det till ambulans anlande.

Hur länge har du jobbat som ordningsvakt och på CSG?

Tre och ett halv - fyra år på CSG. Som ordningsvakt har jag jobbat sen 2020.

Vad jobbade du innan med på CSG?

Jag var egendomsväktare.

Vad har du för roll på jobbet?

Jag är ordningsvakt på heltid i tunnelbanan.

Har ni jobbat tillsammans tidigare?

Nej. Det var första passet tillsammans.

Vad har du jobbat med innan detta jobb?

Jag jobbade lite som säljare i Dalarna, annars så har jag pluggat. Ingenting som liknar det här jobbet.

Tränar ni kampsport på fritiden? Annan träning?

Nej. Jag gymmar bara.

Vad har du för självskyddsutbildning?

Den vanliga, den som man får som ordningsvakt. KKS. Den är två hela dagar tror jag. OM

ens det.

Vem är det som utbildar den?

Jag gick via väktarskolan.

När gick du den utbildningen?

Det året jag blev ordningsvakt i maj, 2020 tror jag.

Vilka grepp får ni lära er på utbildningen?

Det är typ bara transportgrepp vi lär oss på den utbildningen, sen lär vi oss hur man ska slå med en batong och vart man ska slå.

Erfarenhet av liknande händelser likt denna händelse?

Nej jag har aldrig varit med om något sånt här.

Har du varit i slagsmål tidigare?

Ja, jag har varit i slagsmål och gjort nedläggningar. Men jag har aldrig varit med om att en kollega eller själv gjort strypgrepp.

I din och kollegans patrull, vem är förman?

Det finns ingen förman. Jag var däremot hans mentor.

Vad är en mentor?

Jag visar honom vilken uppgång som är vilken, vart det finns avräkningsrum och hur man skriver rapporter.

Vem bestämmer vad ni ska göra vid ett ingripande?

Det gör båda, båda är lika mycket ordningsvakt.

Vad gjorde mannen när ni kom ner på plattformen?

Han svingar, han försöker slåss med dem andra där. Han försöker slå alla han kommer åt.

Hur slår han?

Han går runt och vevar med armarna, han armbågar folk också. Sen har vi den där kvinnan som ligger och skriker, hon säger att han har slagit henne i huvudet hårt.

Hur reagerar andra på perrongen när han gör så?

Jag får uppfattningen att andra försöker att stoppa honom men backar när de ser oss då de räknar med att vi ska ta hand om ärendet.

Hinner ni utbyta några ord mellan er innan ingripandet?

Nej.

Hur var mannens sinnesstämning?

Han var rabiatt. Han var arg, förbannat, rabiatt. Han var aggressiv.

Vad ger dig den uppfattningen?

Att han går runt och slår allt och alla. Hans kroppsspråk.

Hur gick ingripandet till?

Kollegan bestämmer sig för att kasta batongen och göra en nedläggning på honom.

Vad hände mellan att ni ser mannen slåss och att kollegan gör en nedläggning på honom?

Vi skriker avbryt, vi springer mot honom och drar batonger. Jag slår med den och träffar hans

armar och ben.

Vilket grepp använde din kollega på mannen för att få ner honom på marken?
Det såg jag inte, det gick så fort.

Vad kände du när ni ingrep mot mannen?
Det var läskigt.

På vilket sätt?
Jag var rädd för honom, han var galen.

Hur var han galen?
Hans kroppsspråk och att han slog folk han inte kände.

Hur många slag slog du med batongen?
Det vet jag inte, fem-sex kanske.

Vart träffade du?
Hans armar och ben.

Fick batongslagen någon verkan?
Nej.

Upplevde du att ni hade kontroll på mannen?
Till en början, nej. Det var vid nedläggningen till marken som vi började att få kontroll på mannen.

Hur hamnade ni på marken?
Kollegan gör ju nedläggning, jag ansluter när jag ser att han inte ligger helt nere.

Vad gjorde du när ni är på marken? Beskriv i detalj.
Jag sitter på hans rumpa, jag lutar mig fram för att kolla på honom. Under tiden så trycker jag på överfallslarm på min radio och pratar med TryggC. Jag säger att vi har gjort en nedläggning på mannen och att vi behöver fler patruller på platsen.

Upplever du kontroll över mannen?
Han var ju nedlagd, så på det sättet ja. Men det kunde ju spåra vilken sekund som helst.

Säger mannen något när han ligger på marken?
Han har inte sagt ett ord, inte när han stod upp eller när han låg ner på marken.

Gör han något ljud?
Nej.

Gjorde han nåt ljud när han stod upp?
Jag vet inte, han kanske skrek. Det var isånnafall bara det.

Kunde du se mannen när ni låg på marken?
Jag kunde se en del av hans ansikte då, ja.

Vilken av ansiktet såg du?
Näsan, ena ögat och halva munnen.

Hur var mannens ansiktsuttryck då?

Neutralt.

Vad är neutralt för dig?

Jag vet faktiskt inte.

Vad gjorde mannen när ni låg på marken?

Till en början så spände han sig fortfarande. Sen när han slutade spänna sig så släppte kollegan greppet.

Du sa att du kunde se hans ansikte, kunde du se hans ansikte under hela tiden ni låg på marken?

Ja. Jag kunde se det men jag tittade inte hela tiden eftersom jag var i radio med TryggC

Hur spänner han sig?

Han spänner händerna och armarna som jag främst lägger märket till.

Ändras mannens motstånd mot er under tiden ni ligger på marken?

Ja. När motståndet avtar så släpper kollegan greppet.

Hur är hans andning när ni håller i mannen?

Det la jag inte märket till, jag såg att när han låg i stabilt sidoläge att hans mage åkte ut och in. Att han andades.

Kan erat agerande ha påverkat mannens andning?

Ja man tar ju strypgrepp, så blir det väl så.

Säkerställde du att mannen andades när han låg på marken och ni höll i honom?

Jag tyckte mig se att mannen andades, annars hade vi påbörjat kompressioner sekunder vi såg att han inte andades.

Det här strypgreppet, hur tas det?

Ja men en arm runt någons hals, sen håller man.

Är du eller kollegan som håller det?

Kollegan.

Vad gör du under tiden?

Jag är i samtal med TryggC, jag sitter kvar och är i samtalet.

Håller du i mannen på något sätt?

Nej.

Var sitter du på mannen?

Jag sitter på rumpan eller alldeles ovanför den, på svanken. Någonstans där.

Har du någon uppfattning hur hårt din kollegas grepp var?

Nej tyvärr.

Vems beslut är det att fängsla mannen?

Det var mitt.

Visade mannen några livstecken när du fattade beslut om att fängsla honom?

Han var medvetslös, tuppatt av efter att kollegan hade strypt ut honom.

När upptäckte ni att han var medvetslös?

När han slutade göra motstånd.

Förstod jag dig rätt att kollegan släppte så fort han slutade göra motstånd?

Ja.

Hur länge låg ni på marken innan kollegan släpper greppet?

Det vet jag inte, jag har ingen tidsuppfattning vid det där laget.

Reagerade mannen när ni valde att fängsla honom?

Nej.

Brukar ni fängsla medvetslösa personer?

Vi brukar fängsla dem som vi anser att dem är en fara för oss eller sig själva.

Hur samarbetar du och kollegan på marken och hanterade mannen? Uttbyttes några ord?

Jag tror att kollegan frågade om han andades och sa att jag skulle kontrollera om han andades. Jag kontrollerade och det gjorde han.

På vilket sätt såg du att han andades?

Jag såg det på magen.

Det här stryptaget, är det en teknik som lärs ut till ordningsvakter?

Nej inte utbildningen men det brukar användas när man hanterar människor som är svåra att hantera.

Syftet med stryptaget är ju att sänka andningen, var det någon som höll koll på att han fick luft?

Syftet var att han skulle bli lugn och jag kollade på hans mage och såg att han andades.

Vem fattade beslut om att påbörja HLR?

Det var andra patrullen. Jag tror att det var min driftchef.

Från att ni visste att han var medvetslös till att kollegorna kom, vad gjorde ni då?

Han blir medvetslös, vi sätter fängsel och när det är klart så sätter vi honom i stabilt sidoläge. Sen ser vi kollegorna komma mot oss.

Hur många gånger kollar du andningen?

Jag vet inte, jag tyckte att han andades hela tiden och att jag hade koll. Jag vet inte när han slutade andas, det var kollegorna som kom till platsen som uppmärksammade det.

Såg du några förändringar i mannens hudton?

Nej inte vad jag la märket till i alla fall.

Förutom att sitta på mannen och att prata med TryggC, gjorde du något med mannen under tiden?

Inte vad jag vet.

Vart var dina fötter och händer?

Fötter var längst sidorna och händerna vet jag inte vart dem var.

På film så syns det att du hade din hand på mannen huvud medans kollegan höll greppet, vad är din kommentar till det?

Då var det nog för att kolla status på mannen, jag vet att jag inte la någon vikt på hans huvud.

Hundra procent.

Hur kan du vara hundra procent säker?

Jag lutade mig fram för att kolla till mannen, varför ska jag använda den typen av våld när kollegan har strypgrepp på honom?

När kollegan höll strypgreppet, vart hade han sin kroppsvikt?

Att han låg jämte mannen, han hade sin kropp brevid mannen.

Vart hade du din kroppsvikt?

Jag hade den på hans rumpa, eller mina knän, jag höll upp mig med knäna.

Uppmärksammade du någon skada på mannen?

Nej, han hade lite blod i munnen.

Upplevde du mannen som påverkad?

Ja.

Vet du hur det här blodet uppstod?

Jag vet inte, jag vet inte om det var innan vi var där eller om det var under tiden vi var där.

När ser du blodet?

Jag lägger märke till blodet vid något av batongslagen. Vid något tillfälle så öppnar han munnen och jag ser blod.

Träffar något batongslag han vid munnen?

Inte något av mina, jag vet inte om kollegans gjorde det. Jag tittade inte.

Varför då?

Han hade så stirriga ögon, uppspärrade stirriga ögon.

Har du något övrigt du vill tillägga förhöret som jag inte har frågat?

Jag tror inte det, du fick ner det mesta.

Uppläst och godkänt

Förhör

Signerat av

Signerat datum

Enhet

Region Stockholm, Grova brott 6 PO Sthlm City

Diariernr

5000-K872648-22

Hörd person

Alibegovic, Ilma

Personnummer

19980706-0661

Den hörde är

Misstänkt

ID Styrkt

Ja

Sätt

Genom passbild i RES

Ställning till misstänkt - målsägande - vittne

Information om att förenklad delgivning kan komma att användas av polis, åklagare och tingsrätt är överlämnad vid ett personligt sammanträffande
2022-11-02 Louise Ekblom

Tolk

Språk

Anledning till förhör / Misstankar som misstänkt har underrättats om

Vållande till annans död (grovt), Fullbordat, Gärningsman

Underrättad om misstanke

2022-07-31

Ytterligare information om anledning till förhör

Ilma Alibegovic och Alex Nordin är misstänkta för GROVT VÅLLANDE TILL ANNANS DÖD genom att tillsammans och i samförstånd tagit stryppgrepp på målsäganden och legat på dennes överkropp vilket ledde till att målsäganden avled. Detta skedde i samband med ett ingripande mot målsäganden på Tunnelbanan Rådmansgatan, Stockholm den 31 juli 2022 mellan kl 01:20 och 01:45.

Underrättad om rätt till försvarare

Godtar den försvarare som rätten förordnar

Försvarare/ombud önskas

Peter Nilsson

Försvarare/ombud närvarande

Ja

Förhørsledare

Louise Ekblom

Förhørsdatum

2022-11-02

Förhör påbörjat

13:35

Förhör avslutat

14:21

Förhørsplats

Norra Agnegatan 33

Typ av förhör

RB 23:6

Förhörssätt

Videobandsförhör

Förhörsvittne

Utskrivet av

LE

Involverad personal

Kickis Åhré Älgamo

Funktion

Biträdande förhørsledare

Berättelse

Förhöret är utskrivet efter genomlysning av videoupptagning. Förhöret är nästintill ordagrant utskrivet.

Förhørsledarens frågor och kommentarer är markerade med kursiv text.

Förhørsledare är Louise Fridlund. Biträdande förhørsledare är Kickis Åhré Älgamo.

Försvarare Peter Nilsson är närvarande under förhöret.

Du har jobbat i typ fyra år som ordningsvakt?

Nej knappt två år.

Jag tyckte i förra förhöret att det stod fyra år?

Nej, det var att jag hade jobbat som väktare i två år innan jag blev ordningsvakt.

Och som ordningsvakt, har du jobbat på samma ställe hela tiden?

Ja.

Och din arbetsgivare är?

CSG.

Så där har du jobbat i två år?

Ja.

Har du jobbat i tunnelbanan hela tiden?

Ja.

Hur ser utbildningen ut för att bli ordningsvakt?

Två veckors utbildning och sedan gör man ett slutprov och får man ett visst antal rätt så får man jobba som ordningsvakt så fort man får hem sitt förordnande.

Går man någon extra utbildning för att jobba i tunnelbanan? Under Alex förhör sa han att det krävdes någon extra utbildning.

Jo det är en sådan här... jag vet inte om jag blandar ihop det med väktarutbildningarna, jag har gått så många utbildningar. Jag har gått spårutbildningen för väktare i och med att jag jobbade på spåret som väktare. Jo, men man gick en extra utbildningsdag hos SL. Så gick dom igenom hur tågen är uppbyggda, olika tunnelbanestationer och vem man ringer till när det händer saker på olika ställen. En extra dag via SL så man vet hur SL fungerar.

Vi kan gå tillbaka till händelsen, jag vill att du berättar hur det gick till när anropet kom.

Vi var på tunnelbanan, lämnade Hötorget när vi fick in på radion att det är en man som är aggressiv vid Rådmansgatan. Jag svarade att vi kan ta det och att vi är där om 15 sek. Jag sa till radion att vi kan ta det så vi fick jobbet.

Vi kliver av på plattformen och ser en man som står över en kvinna och matar henne med knytnävslag.

Han är väldigt aggressiv. Vi närmar oss situationen. Jag skriker "avbryt"
Han kommer mot oss.

Jag ser att han på väg mot oss försöker veva runt och slår alla som står i hans väg

Jag Tror att han slår några resenärer på väg fram till oss.

Vid ett tillfälle kommer han så pass nära mig att han boxar mig i ansiktet.

Och det är då Alex... just det, vi slår honom med batong också. När han kommer tillräckligt nära slår vi honom med batongerna. Jag vet att jag slår mot hans låår några gånger och vid något tillfälle kanske jag träffar hans arm också

Men vid ett tillfälle lyckas han komma så pass nära mig att han slår mig i ansiktet. Och det är vid det här laget som Alex kommer fram och försöker typ hålla hans arm eller hand från att

komma nära mig igen. Men han lyckas ta sig loss och går emot mig med knuten hand och typ vevar mot mig. Det kändes som att han var inställd på att attackera mig. Jag vet inte riktigt hur det går till men Alex tar tag i honom och lägger ned honom och då ser jag att han försöker sprattla med benen och med kroppen och försöker lyfta sig upp med Alex på honom. Det är därför jag sätter mig på hans rumpa eller svank.

Det är tumult, vi trycker på överfall det är många personer som går fram och försöker ge oss våra kepsar och batonger och säger; han har slagit mig, han har slagit mig. Och han gör lite motstånd till en början. Man ser att han rör på sig och så. Och när vi ser att han inte gör motstånd längre så släpper vi det här greppet, eller Alex släpper greppet. Och så beslutar jag om att belägga honom med fängsel. Alex till mig att vi sätter honom i sidoläge. Jag tycker det är en bra ide och då gör vi så. Och när vi gör det så ser vi kollegorna gå emot oss och då börjar dom, jag vet inte, om dom kollar status på honom eller vad dom gör. Men dom upplever att det är lugnt och det händer inte så mycket mer förr än dom andra kollegorna kommer fram. Någon av dom uppfattar då att den här personen inte andas och när jag hör att han inte andas så springer jag och hämtar defibrillatorn i biljetthallen och vi påbörjar HLR och vi byter av varandra med att göra HLR. Det är så jag minns det.

När ni är på väg pratar ni ihop er något när ni är på väg till platsen?

Nej, vi visste knappt vad det rörde. Vi visste att det gällde en aggressiv man som...nej, det finns inte så mycket att säga. Vi får väl gå fram och kika läget och så får vi ta ett beslut där och då.

Brukar ni aldrig pratat ihop er, om du utgår från dig själv, brukar ni aldrig prata ihop er om hur ni ska agera i situationer?

Jo, men det är när vi får ett jobb med framförhållning. Inte om det är en "sovande" då pratar vi inte ihop oss men om det är ett jobb; tex. Nu har vi tio fotbollshuliganer, jag vill att ni rullar fram södra biljetthallen. Då tänker man, om det är tio personer, hur gör vi då? ska vi avvakta, ska vi kolla läget. Alltså, då pratar vi ihop oss. Men då har vi också tid att prata ihop oss. För då har vi också en framkörningstid på flera minuter så då hinner vi prata ihop oss. Men i det är fallet var det att vi var framme inom tio till femton sekunder så vi hann inte säga någonting.

Framkörningstid? Jobbar du i bil också?

Ja, det är bilpatruller ibland också.

Så ni som jobbar i tunnelbanan kan jobba både i bil och till fots?

Ja precis, vi har bilpatruller och fotpatruller.

Så du uppfattar att ni inte hann prata ihop er?

Nej.

Då tänker jag, ni rullar in och ser den här mannen. När ni kliver av. Vad tänker du då?

Alltså, jag tror aldrig... jag har varit med om många brottningsmatcher och sett många aggressiva personer och jag har sett personer som är påtända men jag har aldrig upplevt en sådan rädsla som jag gjorde nu och jag vet inte varför. Alltså, han var riktigt obehaglig och han var sjukt aggressiv och när jag såg att han stod över den där kvinnan och matade henne

med smällar då förstod jag att det var riktigt illa, och speciellt sen när han började röra sig och slå alla runt om sig. Det var nog det som fick mig att inse att vi kommer nog typ dö.

Men om du känner så, finns det något alternativ till hur ni kan agera då? om du känner dig så pass rädd som du gjorde där? Tänkte du att det fann något alternativ på hur ni skulle hantera det här?

Nej, det var redan försent. Jag hade redan skrikit avbryt och då började han ju gå mot oss. Jag kan ju inte bara springa därifrån och låta honom slå andra människor. Det hade jag inte haft samvete nog att göra.

För när du kliver av så ser du att han står över en kvinna, hur står han då om du kommer ihåg det?

Hon ligger ner och typ håller runt sitt huvud och han står och matar smällar mot henne.

Och hur långt ifrån är du då?

Vi är några meter ifrån. Vi kliver kanske av i mitten av plattformen och det är händer precis när man kommer ned från biljetthallen.

Jag vet inte hur många meter det rör sig om

Skriker du avbryt direkt när du kommer av tåget?

Nej, jag kommer lite närmare först och sen skriker jag avbryt och då fäster han blicken på oss och börjar röra sig närmare oss.

Och hur långt ifrån är han då?

Han börjar komma närmare oss och då lyckas han komma närmare och närmare. Och när han står kanske 1,5 meter ifrån oss så börjar jag slå med batongen på hans ben.

Jag siktar på armar och ben.

Så du upplever inte att det fanns utrymme att handla på något annat sätt?

Nej, inte i den situationen.

Och hur är han i sin sinnesstämning? Hur betar han sig?

Jag skulle kalla det för galen. Han är rabiatt, han är aggressiv, han är arg, obehaglig.

Är det några andra patruller som är på väg?

Vi hade en annan patrull som skulle ta ärendet men dom hade en längre framkörningstid för dom körde bil. och det var då vi sopade upp och sa att vi kunde ta det eftersom vi var framme snart. Då åkte vi fram och då fick vi ta det initiala där. Sen dök den andra patrullen upp när vi hade lagt honom i sidoläge. så dom skulle varit där från första början men dom kom ju lite senare

Jag bara tänker, är det meningen att...förväntas ni alltid ingripa eller pratar ni på er arbetsplats att det finns alternativa lösningar på hur man kan agera. Förstår du vad jag menar?

Ja, jag förstår. Så som jag har uppfattat det så förväntas vi agera när dom skickar oss på jobb. Bortsett från när trygg-c säger att vi inte ska agera. Och då är det endast skjutningar det gäller. När det är vapen inblandat så brukar dom säga "jag vill inte att ni agerar" och sätt er i spexen och invänta polis.

Vad är spexen?

Alltså, hos spärrvakten. Då vill dom att vi låser in oss där med spärrvakten och att ingen rör sig. Tills att polis är på plats. Det är bara när det gäller vapen. Men vi förväntas ju agera mot påtända och aggressiva och huliganer och allt. Sen kanske inte i hur stor utsträckning som helst. Är det tjugo huliganer mot två ordningsvakter kan dom nog också säga att vi ska avvakta fler patruller men annars förväntas vi faktiskt att agera, det är min uppfattning i varje fall.

Trygg-C, är det där ni får era jobb ifrån?

Ja

Är dom era arbetsledare?

Nej, vi har en arbetsledare per block det är dom som fördelar arbetet när dom väl kommer på plats. "gör si, gör så, hämta det här, jag vill att ni avvaktar, jag vill att ni stannar trafiken, ni ska forsla ut folk härifrån" och sådana saker. Trygg-C ger oss jobb för det är dom som får i jobben via telefon eller så ser dom något själva i kamerorna och så skickar dom oss på jobbet.

Hur upplever du perrongen, är det lite folk eller mycket folk? Kan du beskriva hur det är på perrongen?

Perrongen är till att börja med väldigt smal det är en av dom smalaste perrongerna vi har. Den blir smalare i kanterna och det var ju i kanterna som dom stod det var där allting började, det var precis där dom stod, nedanför biljetthallen. Och det var ju inkommande tåg hela tiden från både norr- och södergående. Dom stoppade inte tågtrafiken och det fattar jag nu i efterhand inte, varför dom inte stoppade tågtrafiken för det var ju tumult på plattform och sen kanske det var 7-10 personer runt omkring, det var personer som försökte hjälpa den här kvinnan och sen var det andra personer runt omkring och sen var det andra människor på plattformen.

Vem beslutar om att stänga av tågtrafiken?

Det är Trygg-C som ringer trafikledningen och säger att ni vill jag att ni stoppar tågtrafiken.

Brukar det göras?

Jag det brukar göras när det är tumult på plattform. För om någon av oss hamnar på spåret så är det ju kört på en gång. Det kommer ju in trafik med några minuters mellanrum och hamnar man på strömskenan så är det kört på en gång. Och med sådant tumult som det var så skulle tågtrafiken definitivt stängts av

För det rullad ut folk hela tiden, från tunnelbanan, så det blev bara ännu mer kaos på det sättet också.

Han går emot er och du säger att du får ett slag som träffar dig hur slår han dig?

Knuten näve på vänster kind.

Vad händer sen?

Det är då Alex försöker hålla fast honom så att han inte ska komma nära mig igen. Men det är då den här mannen, han har ändå blicken fastspänd på mig och han försöker attackera mig trots att Alex försöker hålla bort honom och Alex är betydligt närmare honom än vad jag är. Så kändes det ändå som han hade sitt fokus riktat mot mig. Och det är då någon gång som Alex släpper ifrån sig batongen och gör en nedläggning på honom. Försöker lägga ned honom

Kan du beskriva hur Alex och den här mannen hamnar när han lägger ned honom?

Jag minns inte riktigt hur nedläggningen gick till men när jag tittar mot honom så ser jag att Alex ligger med kroppen. Om det här är den här personen så lägger sig Alex så här (Ilma visar med sina händer, med sin ena hand ovanför den andra handen. Att Alex lägger sig över mannen. fhls. anteckning) och försöker lyfta sig upp med Alex på honom och det är därför jag sätter mig på honom, på hans svank eller rumpa.

Paus i förhöret för toalettbesök kl. 13:54 till 13:59.

Du säger att du satte dig på hans rygg/rumpa/ländrygg för du säger att mannen gör motstånd. Kan du beskriva hur mannen gör motstånd?

Han sprattlar och försöker resa sig upp med min kollega ovanpå honom, eller vad man ska säga.

Hur är Alex då? du säger att han ligger på honom?

Han håller väl om honom, jag vet inte riktigt.

Men vi kan se av filmen att Alex håller runt mannens nacke och hals har du sett filmen själv?

Ja

Mannen gör motstånd genom att sprattla och att han försöker resa sig upp säger du. Hur upplever du det när du sitter på hans rumpa rygg?

Till en början känner jag att han spänner sig. Sen blir det lugnare men jag ser ändå att han spänner sig, inte med benen men med armarna, huvudet och händerna liksom.

Biträdande förhørsledare: Innan ni hamnar i det här läget där du sitter på hans rygg, kommunicerar du och Alex någonting?

Nej

Biträdande förhørsledare: Ingenting?

Nej. Saker bara händer.

Biträdande förhørsledare: Ja, jag förstår ju att det går väldigt fort. Är det så att Alex försöker att kommunicera med dig?

Nej.

Biträdande förhørsledare: Har du någon uppfattning om det?

Nej

Biträdande förhørsledare: Det är inte så att du svarar på Alex fråga?

Vilken fråga?

Biträdande förhørsledare: Nej jag bara undrar om du svarar någonting?

Innan nedläggningen?

Biträdande förhørsledare: Nej innan du sätter dig på hans rygg?

Nej

Biträdande förhørsledare: Kommuniserar ni något sinsemellan när du sitter på ryggen?

Ja minns att jag pratar med resenärer som kommer fram och frågar oss och lämnar våra saker samtidigt som jag försöker prata med trygg-C. jag vet inte om Alex försöker att kommunicera med mig men jag tror inte att jag uppmärksammar så mycket. Jag minns att han vid ett tillfälle frågade mig om han fortfarande andas och då säger jag ja, han andas. Det är det jag minns av kommunikation som vi hade.

Biträdande förhørsledare: I vilket läge var det som han ställer den frågan?

Det var mot slutet tror jag.

Jag förstår att det är svårt men har du någon tidsuppfattning i det här men minns du hur länge mannen gör motstånd?

Nej det är svårt att säga. Det gick jättefort. Jag trodde bara att vi var nere med honom, att nedläggningen var i 15–20 sekunder max men när jag tittar på filmen så ser jag att det är betydligt längre tid. Men för mig känns det som att det går jättesnabbt. Man hinner knappt tänka eller reagera, det går jättesnabbt.

Vad tänker du när du sitter på hans rygg/rumpa. Tänker du något då?

Nej jag hinner inte tänka någonting. Jag tänker mest på omgivningen. När folk kommer fram och filmar och ger oss våra saker

Pratar du något i radion under det här?

Jag tror att jag gör det men jag minns inte.

Men du säger i förra förhöret att ni larmar. I vilket skede är det?

Ja, jag tror att jag trycker överfall strax innan jag sätter mig på hans rygg/rumpa/ländrygg eller vad man ska säga. Så trycker jag överfall och då så behöver jag inte prata för jag kopplas direkt till en operatör. Så jag behöver inte hålla in något för att prata utan det sänds automatiskt.

Men säger du något?

Jag tror inte jag säger något direkt till radion jag minns inte det. Jag vet inte, jag kommer inte

ihåg vad jag säger eller om jag pratar eller vad jag gör.

Av förra förhöret verkar du ändå medveten om att Alex håller ett strypgrepp på den här mannen?

Ja, jo, han håller ned honom med en arm runt hans nacke.

Kan du se, har du någon uppfattning hur hårt han håller?

Nej, jag har ingen uppfattningen om han löst eller hårt om han hela tiden håller samma tryck eller om han släpper. Jag har ingen aning.

Ni pratar inget om det eller?

Nej, inte alls.

Jag tänker, vi har ju pratat lite med utbildningsansvariga. Dels på den utbildningen som du gick på. För du gick på väktarskolan?

Ja, i handen.

Och då pratar man om förbjudna tekniker, är det något du känner till? Nu var det ju ett tag sedan du gick.

Ja, det var länge sedan jag gick nu. Det enda jag minns är att vi pratade om vikten när man har flås och sen får tyngd över sig hör uppe (Ilma pekar på området mellan skulderbladen fhls. anteckning). Det är det jag vet. Jag minns att vi sprang några varv och sen lade man sig ner och tre personer lade sig ovanpå en här upp (Ilma pekar på området mellan skulderbladen fhls. anteckning). För att få tryck. Det är vad jag minns av det. I och med den här övningen så blev det ännu mer tydligt.

För jag fick uppgifter om att förbjudna tekniker är grepp mot hals och tryck mot rygg. Att det är tekniker som man inte får använda.

Nej det minns jag inte att dom sagt. Jag minns inte att dom sagt "det här får du inte göra och det här får du inte göra". För dom har också sagt att när man sätts ut i verkliga situationer så är allt inte så lätt att följa som det kanske verkar på papper. För på utbildningen när vi slår med batong så lägger sig ju figuranten ner när dom tycker att vi har träffat hårt och rätt. Det gör ju inte den här killen. Vi slår ju många gånger men det få ingen som helst effekt. Deras tekniker har ju ingen som helst nytta i verkliga livet och då måste man ju göra på andra sätt. Jag vet inte vad vi skulle ha gjort. Jag hade önskat att polisen var där istället och gjort något annat för vi hade ju bara batongen och har vi inte den så måste vi använda nedläggningstekniker för att få ner honom

Men när man trycker på överfall, tillkallas polis automatiskt?

Jag tror att polisen blev tillkallad innan vi fick jobbet men att dom inte hade resurser att sicka fram. För det var ambulansen som ringde in. Och polisen fick det men dom hade inge resurser och då fick trygg-C in det och då fick vi ta jobbet.

Men du har hört att tryck mot rygg att ni inte ska göra det?

Det var därför jag satte mig på hanns rumpa och höll upp mig med mina knän, för att jag vet att man inte ska vara uppe och trycka

Så du tänkte ändå någon sådan tanke när du satt där?

Nej inte där och då men i efterhand har jag tänkt "vad bra, att jag inte sitter där jag inte ska sitta". När jag tittar på videon, tänker jag så.

Upplevde du att det behövdes att du satt på hans rygg?

Ja, han försökte ju få upp kollegan med sig själv på ryggen. Så jag satte mig där för att få kontroll, för att få ned honom

I förra förhöret fick du frågan om ert agerande kan ha påverkat mannens andning. Och du svarar "ja, man tar ju strypgrepp så då blir det väl så". Där kändes det som att du var högst medveten om att er våldsanvändning påverkade mannens andning. Var du medveten om det?

Alltså efter situationen så hann man ju tänka, men i situationen, jag vet inte hur jag ska förklara, men vi bara agerade. Och när vi såg liksom, jag vet inte. Vi lade ju ned honom så det var ju bra och då fortsatte vi ju med det tills det var helt lugnt. Det här funkade ju, det var nog så vi tänkte. Eller i allafal jag.

Så säger du i förra förhöret att du märkte, för du får frågan om mannen visade några livstecken, och då säger du, han var medvetslös, tuppatt av efter att kollega strypt honom.

Ja, alltså jag upplevde honom som att han var medvetslös. Eller sov eller vad man ska säga. Men jag såg att han fortfarande andades.

Och hur såg du att han andades? Vad gjorde du för bedömning?

För att han hade tröjan halvt upp och man såg hans mage och då såg jag att magen rörde dig upp och ner.

Du tittade på hans mage och den rörde sig upp och ner?

Ja.

Men jag bara tänker så här, när du märker att den här mannen är medvetslös, vad tänker du då?

Jag tänker att vi belägger honom med fängsel för sekunden han kvicknar till kan vi få en till brottningsmatch och hålla på igen så jag belägger honom med för vår och hans egen säkerhet och sen säger Alex, vi lägger honom i sidoläge och jag håller med om det för det är det vi får lära oss på utbildningen.

Är det en normal situation för dig att en människa tuppar av?

Nej, det har jag aldrig varit med om.

Nej och det är där jag tänker, blir du inte orolig då? vad tänker du är anledningen till att han har tuppatt av, förstår du vad jag menar? För mig skulle det inte vara normalt att en människa bara tappat medvetandet, vad tänker du kring det?

Vi har ju haft många som somnar till och så vaknar dom upp efter en stund. Vi har ju också påträffat många medvetslösa, sjukdomsfall och så. Dom brukar ju kvickna till ganska fort. Så

det var väl exakt det jag tänkte, att det tar väl någon minut och sen kommer han ju att kvickna till igen.

Men du kände inte att du behövde kontakta sjukvård?

Dom var redan tillkallade tror jag. Nej, det vet jag inte förresten. Det var nog vår arbetsledare som tillkallade sjukvård när han kom fram till platsen. Jag tänkte inte på att vi skulle behöva tillkalla sjukvård. Jag tänkte att han kvicknar till.

I ditt förra förhör säger du "stryptag/halsgrepp brukar användas när man hanterar människor som är svåra att hantera"?

Ja, jag har hört från kollegor att det brukar göras men jag har aldrig själv använt det. Nu har jag varit med om det men innan har jag aldrig varit med om det.

Vilka kollegor är det du pratar om då?

Både väktare och ordningsvakter.

Vad har du för reflektioner kring det?

Nu i efterhand skulle jag ju aldrig göra något liknande. Och skulle jag vara med om en situation där en kollega skulle göra det så skulle jag säga "släpp" oavsett hur aggressiv personen är. För jag skulle inte vilja vara med om en liknande situation igen.

Vad tänkte du när Alex höll det här greppet om den här mannen?

Nej, det gick så fort så man hann knappt tänka.

Har du några frågor Kickis?

Det enda jag tänker är, för jag har ju sett övervakningsfilmen, när Alex håller det här greppet runt hans hals och du sitter på hans svank. Och jag tror att det är momenten innan ni lägger honom i sidoläge. Har du någon uppfattning om vad som sker eller vad du gör under den perioden?

Nej. Jag tror att Alex minns mycket mer detaljerat än vad jag gör. Jag har så här; det här hände sen är det en lucka och sen händer det här och sen är det en lucka.

För vi har fått rättsläkarens utlåtande. Där rättsläkaren har gjort en bedömning angående dödsorsak. Dom har ju undersökt hela kroppen och han har ju dels väldigt många skador från batongslagen och så men sen har han en fraktur på sköldbroskhornet och det sitter på struphuvudet. Men rättsläkaren har skrivit så här; fynden och omständigheterna talar starkt för att Juha har avlidit till följd av kvävning genom kombination stryptag och bukläge med tryck mot ryggen. Vill du kommentera det på något sätt?

Jag tycker det är fruktansvärt tråkigt bara.

Det var det som rättsläkaren kom fram till.

I övrigt så har jag inte fler frågor. Har advokaten någon fråga?

Nej.

Har du Ilma något du vill säga som du tycker är viktigt ur ditt perspektiv?

Nej.

Förhöret avslutas.

Förhör

24:8 förhör med misstänkt Nordin

Signerat av

Signerat datum

Enhet

Region Stockholm, Utredningsjour 1 PO Sthlm City

Diarienum

5000-K872648-22

Hörd person

Nordin, Alex

Personnummer

19920430-2658

Den hörde är

Misstänkt

ID Styrkt

Ja

Sätt

Svenskt körkort av Maher

Ställning till misstänkt - målsägande - vittne

Mkadmi

Tolk

Språk

Anledning till förhör / Misstankar som misstänkt har underrättats om

Vållande till annans död (grovt), Fullbordat, Gärningsman

Underrättad om misstanke

2022-07-31

Ytterligare information om anledning till förhör

Ilma Alibegovic och Alex Nordin är misstänkta för VÅLLANDE TILL ANNANS DÖD: GROVT BROTT. Alibegovic har tillsammans och i samförstånd med Nordin av oaktsamhet orsakat annans död genom att Alibegovic har hållit sin hand/armbåge över målsägarens huvud när målsägaren har legat stilla samtidigt som Nordin har hållit stryppgrepp med hjälp av sin högerarm om målsägarens hals alltså när denna legat stilla. Efter greppet har släppts har målsägaren legat helt stilla samt synligt blod på armen till Nordin och blod på golvet i t-banan men ingen åtgärd har skett förrän några minuter senare. Gärningen är att anse som grov då det innefattat ett medvetet risktagande av allvarligt slag då det varit åtgärder mot målsägandens huvud. Detta skedde den 2022-07-31 vid tunnelbanan Rådmansgatan.

Underrättad om rätt till försvarare

Ja

Godtar den försvarare som rätten förordnar

Försvarare/ombud önskas

Önskar en försvarare som heter Mats, men kunde inte uppge efternamn eller byrå på försvararen.

Försvarare/ombud närvarande

Förhørsledare

Louise Olander

Förhørsdatum

2022-07-31

Förhör påbörjat

13:45

Förhör avslutat

13:49

Förhørsplats

Arresten Norrmalm

Typ av förhör

RB 24:8

Förhörsätt

Konceptförhör

Förhörsvittne

Utskrivet av

Berättelse

Förhørsledarens frågor och anteckningar skrivs i **FET** stil.

Nordin delgavs misstanken som ovan.

Nordin informerades om sina rättigheter enligt FUK12§.

-Rätt till försvarare och under vissa förutsättningar få offentlig försvarare förordnad.

-Inte behöva yttra dig över misstanken och inte heller i övrigt behöva medverka till utredningen av din egen skuld.

-Få information av förändringar av brottsmisstanken samt ta del av utredningsmaterial.

-Informeras om att staten betalar kostnaden för en offentlig försvarare men om du döms för ett brott kan du bli skyldig att betala tillbaka hela eller delar av kostnaden.

Nordin förstod vad han är misstänkt för.

Nordin önskar försvarare närvarande vid förhör.

Förhöret avbryts.

Förhör

Misstankeförhör

Signerat av

Signerat datum

Enhet

Region Stockholm, Utredningsjour 1 PO Sthlm City

Diarienum

5000-K872648-22

Hörd person

Nordin, Alex

Personnummer

19920430-2658

Den hörde är

Misstänkt

ID Styrkt

Ja

Sätt

ID kontrollerad av Pa

Ställning till misstänkt - målsägande - vittne

Mkadmi, svensk körkort

Information om att förenklad delgivning kan komma att användas av polis, åklagare och tingsrätt är överlämnad vid ett personligt sammanträffande

2022-08-01 Sofia Rydén

Tolk

Språk

Anledning till förhör / Misstankar som misstänkt har underrättats om

Vållande till annans död (grovt), Fullbordat, Gärningsman

Underrättad om misstanke

2022-07-31

Ytterligare information om anledning till förhör

Ilma Alibegovic och Alex Nordin är misstänkta för GROVT VÅLLANDE TILL ANNANS DÖD genom att tillsammans och i samförstånd tagit strypgrepp på målsäganden och legat på dennes överkropp vilket ledde till att målsäganden avled. Detta skedde i samband med ett ingripande mot målsäganden på Tunnelbanan Rådmansgatan, Stockholm den 31 juli 2022 mellan kl 01:20 och 01:45.

Underrättad om rätt till försvarare

Ja

Godtar den försvarare som rätten förordnar

Försvare/ombud önskas

Försvare Henrik Hoffman

Försvare/ombud närvarande

Ja

Förhørsledare

Sofia Rydén

Förhørsdatum

2022-08-01

Förhör påbörjat

10:03

Förhör avslutat

11:30

Förhørsplats

Häktet Kronoberg

Typ av förhör

RB 23:6

Förhörssätt

Förhörsvittne

Utskrivet av

Berättelse

Närvarande på förhöret finns förhørsledare Pa Rydén och biträdande förhørsledare Pa Karlsson, samt försvarare och misstänkt.

Förhørsledarens frågor skrivs i **fetstil**.

Misstänkt delges misstanke enligt ovan.

Förstår du misstanken?

Ja.

Misstänkt informeras om sina rättigheter enligt FUK 12.

Misstänkt **FÖRNEKAR** brottet grovt vållande till annans död

Berätta om händelsen från tunnelbanan, så detaljerat du kan.

Var på väg till Odenplan och Trygg C gick ut med att något hände med en man på Rådmansgatan som attackerade folk. Jag sa att Ilma skulle fråga om vi kan vara behjälpliga.

Trygg C säger att en man har slagit en kvinna på tunnelbanan och vi är nästan där. Vi går ut och ser en stor man som var påverkad, han var läskig och stor, han slog folk random. Han hade tidigare bitit på folk. Även ambulans hade tryckt på larm.

Det blev suddigt så jag minns inte riktigt men jag såg hur han slog folk, jag knuffade bort honom, slog honom med flera batongslag, det gjorde ingen effekt. Jag höll i han, och tillslut släppte jag batongen och tog han bakifrån. Jag fick en massa blod på min arm och jag tror att det kom från hans näsa, han var blodig innan. Han var ingen talande man utan han skrek bara som en zombie, han måste tagit allt som går att ta.

Jag låg sedan på marken med honom, han gjorde motstånd. Jag bad folk hämta mina saker, väntade lite, efter en liten stund släppte jag lite, men jag släppte inte helt. Jag frågade kollegan om han andades och hon sa att han andades, när han inte gjorde motstånd så släppte jag.

Hur länge har du jobbat som ordningsvakt och på CSG?

Sen i Maj.

Har ni jobbat tillsammans tidigare?

Första passet tillsammans. Hon var min mentor, man ska mentorskap i 6 månader.

Vad har du jobbat med likande innan detta jobb?

Nej inte ordningsvakt.

Tränar du kampsport eller liknande träning på fritiden?

Nej, Karate när jag var liten, senast jag körde var 14 år den.

Tränar du något annat?

Basket.

Vad har du för självskyddsutbildning?

Polisens.

Hur lång är den?

Nån dag.

Vad fick ni lära er på den utbildningen?

Nerläggningar, men det är annorlunda, de gör inte motstånd på utbildningen. Det är självskydd utan motstånd.

Vilka grepp får ni lära er på utbildningen?

Handgrepp, led grepp, förstärkt ledgrepp.

När gick du den utbildningen?

Början av maj.

Detta greppet du utförde, är det något du lärt dig under utbildningen?

Nej.

Vem är förman i patrullen?

Ilma är äldst i tjänst.

Vem bestämmer vad ni ska göra under ett ingripande?

Vi hjälps åt lika mycket.

Hon är din mentor sa du, vad innebär det?

Att jag får jobba i tunnelbanan om jag jobbar med någon som har jobbat minst 8 månader i tunnelbanan.

Har du erfarenhet av händelser likt denna händelse?

Nej.

Har du brottats vid något tidigare?

Ja men inte som det här.

Vad har varit skillnaden?

Det gick inte att prata med han. Han måste ha gått på många saker samtidigt. Det är inte normalt att slå randoms. Han gick runt och skrek och han pratade inte, det var som en skräckfilm.

Hur kände du under ingripandet?

Jag var skiträdd, han var skitläskig, han var kraftig.

Upplevde du att du hade kontroll på situationen?

Nej, jag slog med batong men ingenting hände. Slår man en vanlig person med batong får de ont. Jag slog hårt också.

När upplevde du att ni fick kontroll över mannen?

När jag tog tag i han, jag kände att antingen låter vi han fortsätta eller så sätter vi stopp. Jag kände att jag fick kontroll när jag varit på han efter ett tag, när jag höll i han kände jag att om han går upp nu är vi fucked.

Hur lång tid ungefär efter du varit på han ni fick kontroll?

Han gjorde motstånd och försökte ta mina händer.

När ni slog mannen med batong, vad fick ni för effekt?

Ingen effekt.

Vart träffade du med batongen?

Jag slog på armar och ben, jag såg att jag träffade, jag slog hårt men ingenting hände.

Hur många slag slog du?

Några.

Hur försöker du få kontroll på mannen?

Slängde eller tappade batongen, tror jag slängde den, jag tänkte att jag ska ta ner han istället, det var en nu eller aldrig grej.

Hur menar du med "nu eller aldrig grej"?

Antingen låter man honom fortsätta slå och knuffa folk, de kan puttas ner på spåret. Jag tänkte att jag ska ta min chans att hoppa på honom, jag visste att andra patruller var på väg så någon behövde hålla fast honom. Jag kom inte till jobbet för att döda någon.

Hur la ni ner mannen? Beskriv i detalj.

Jag kommer inte ihåg exakt, jag höll min vikt på honom, jag gick på honom men vet inte vilket håll han var riktad mot, mot mig eller kollegan.

Berätta om vad som hände när ni kom till marken.

Jag höll i honom och han försökte komma loss, jag vet inte hur jag satt men jag satt på han ett tag för jag har ömma knän idag. Jag sa till folk att de skulle hjälpa till och hämta min batong.

Säger mannen något när han ligger på marken?

Han har aldrig pratat han har bara grymtat och skrikit, det var inte en människa man kunde prata med. Han kunde inte prata. Han var inte talbar, en arg stor man.

Hur låg mannen på marken?

Han låg på mage tror jag.

Hur satt du på marken?

Ett ben utsträckt tror jag men jag satt inte på honom.

Hur gör han motstånd på marken?

Han försökte ta sig loss.

På vilket sätt försökte han ta sig loss?

Jag kommer inte ihåg exakt, han försökte röra sig och ta bort mina händer från hans ansikte. Jag tänkte att om jag släpper nu är jag fucked, jag kommer åka på smäll. Om han skulle släppas skulle han börja slå folk.

Hur mycket kraft använde du för att få kontroll?

Jag vägrade släppa taget om mig arm, jag låste den armen i den andra armen, men inte så mycket kraft.

Beskriv hur du höll?

Jag antar ansiktet men jag minns inte, jag hade blod på armen så jag antar att mitt grepp var vid hans ansikte.

Vad får du för reaktion när du håller greppet på mannen?

I början var det att han försökte slita sig ur och försökte slå mig. Jag minns inte exakt vad han gjorde, jag var låst med mitt grepp och hade tunnelseende. Men jag kommer ihåg att han gjorde motstånd.

Försäkrade du dig om att mannen var vid medvetande i samband men ingripandet?

Nej jag frågade kollegan om han andades.

Vad fick du för svar?

Att han gör det, jag höll inte i lika hårt när jag kände att han slutade röra på sig, jag lättade lite när han inte gjorde motstånd.

Höll du kvar greppet trots att han slutade göra motstånd?

Ja men jag lättade.

Vad tänker du när han slutar göra motstånd?

Vi har haft fall när folk tuppat av, jag tänkte att han sov kanske, hade tuppat av.

Hur är hans andning under tiden du håller mannen på marken?

Inget jag satt och kollade på.

Kontrollerade du någon gång under ingripandet på marken om han andades?

Nej.

När frågade du kollegan om mannen andades?

Efter att han slutat göra motstånd.

Frågade du en eller flera gånger?

Kommer inte ihåg. Tror mer än en gång, jag tror jag frågade de andra kollegorna när de kommit.

Vet du hur din kollega kontrollerade andningen?

Nej. När de andra kollegorna kommit bad jag dem ta över, sen fick jag höra att de skulle göra HLR, så jag sprang och hämtade en hjärtstartare. Det var en kaosdag.

Fanns det orsak till att det var en kaosdag?

Nej

Var det något som hänt innan jobbet?

Nej jag menade hela den situationen som var på tunnelbanan, jag har aldrig varit i en sån situation. Allt detta hade inte hänt om vi inte tryckt på radion att vi kunde åka dit. Men vi valde att inte blunda utan att hjälpa.

Vad är det som gör att du beslutar att släppa greppet och sätta på handfängsel?

Jag vet inte, kollegan sa att vi lägger fängsel. Det kändes Onödigt att hålla hans huvud.

Hur uppfattar du mannen när du släpper greppet?

Ingenting.

Kontrollerade du andning när du släppte greppet?

Nej, jag tänkte att vår säkerhet kommer först. Så jag la fram hans arm så kollegan kunde lägga fängsel. Jag hade tjocka läderhandskar så jag kunde inte känna hans andning, det var en chock också, jag skakade.

Vad gjorde din kollega under ingripandet?

Hon slog, hon hade batongen utfälld, jag hade mycket tunnelseende så jag vet inte vad hon gjorde, jag var helt upptagen med mannen.

Vad gjorde hon när ni var på marken?

Jag vet inte, jag tror hon satt bakom mig på honom, hon var inte bredvid mig så jag vet inte.

Hur länge höll du det greppet på mannen när han låg på marken?

Jag har ingen tidsuppfattning

Minns du på ett ungefär?

Efter ingripandet hör jag att en annan patrull var där på 40 sek och en annan var där på en minut, jag kan inte ge dig någon tid. Jag har noll tidsuppfattning över hela förloppet.

Vad var mannens tillstånd när du släppte greppet?

Jag tror medvetslös. Han rörde inte på sig.

När upptäckte att han var medvetslös?

Jag vet inte. När jag släppte rörde han inte på sig. Så då förstod jag att han var medvetslös.

Vad gjorde du när du upptäckte att mannen var medvetslös?

När jag släppte kände jag att han inte gjorde motstånd och upptäckte att han var medvetslös, han gjorde inget motstånd. Efter att vi lade handfängsel så drog jag upp han, han ska inte ligga på mage med handfängsel.

Hur såg mannen ut då?

Jag kollade inte på honom, jag kollade på kollegorna. Jag ville att dom skulle ta över.

Du sa att du hade blod på armen, när upptäckte du det?

När kollegorna kom och sa att jag skulle torka av mig.

Såg du vart blodet kom ifrån?

Tror det var från innan vårt ingripande.

Varifrån blödde han?

Näsan eller munnen, någonstans i ansiktet.

När du och kollegan ligger på marken med mannen, hur samarbetar ni?

Hon hade klickat på överfallslarm men jag visste inte ens det, hur samarbetar man då? Det var första gången vi jobbade tillsammans.

Vad hade mannen för färg i ansiktet när du släppte greppet?

Jag vet inte, efter att jag hoppat på honom så såg jag inte ansiktet.

Höll du koll på mannens mående medans du höll grepp?

Nej.

Du håller greppet, sen slutar han göra motstånd, gör han något livstecken efter det?

Nej.

Kan ditt grepp ha påverkat mannens andning?

Nej jag tror inte. Han låg på mage också, kan vara tryck, sen var han påverkad.

Så ditt grepp du höll med armarna försvårade inte hans andning?

Nej, jag tror inte det. Jag kan inte se mina händer, men de var inte vid halsen, de var någonstans vid munnen.

Du säger att dina armar inte var vid hans hals, minns du vart dina armar var?

Minns inte. Jag var i chock.

Du säger att du inte minns, hur vet du då med säkerhet att händerna inte var vid halsen?

Jag vet inte, jag kan inte svara.

Enligt din uppfattning, vad var orsaken till mannens död?

Du kan inte ta min uppfattning, jag vet inte. Jag mådde dåligt efter händelsen.

Du sa att mannen var läskig, kan du gå in på detalj hur han var läskig?

Jag tänkte på Quasimodo när jag såg honom. Han var stor, han vägde mycket mer än mig och jag är lång. Han skrek och slog folk på random, jag tänkte att vi skulle försöka prata men det gick inte att prata med honom

Gör han motstånd när ni initierar ingripandet?

Han gör motstånd hela tiden tills jag tar ner honom, det är som att han inte kände någon smärta, han gick i högvarv.

Vad gör han under tiden ni slår?

Jag vet inte. Men det finns i kamerorna, jag kommer inte ihåg. Jag tror kollegan fick ett slag från han.

Fick kollegan ett eller flera slag?

Ett slag tror jag, efter ingripandet så var det många patruller och alla pratade. Jag borde varit här efter händelse för jag har hört så mycket och det har blivit mindfuck.

Något annat du vill säga, som du tycker att jag glömt att fråga om?

Nej.

Försvarens frågor nedan, skrivs i *kursivt*.

Du berättade för mig att ni ser mannen som slår folk random, du sa att han gick mot er när han såg er, berätta om det.

Vi går ut ur tåget och jag slänger min dricka. Mannen går runt och slår flera, sedan går han mot mig och jag knuffar honom mot norrgående riktning för att avvärja attacken. Mannen var oförutsägbart.

Hur anfaller han dig?

Han kommer mot mig, det är svårt att förklara. Han var skitläskig.

Du upplevde att ni blev attackerade och att han gick mot er och attackerade, upplevde du det så?

Ja.

När mannen går mot dig vad tror du hans syfte är?
Jag tror att han ska attackera mig.

UPPLÄST, UTAN ERINRAN

Förhör

Misstankeförhör

Signerat av

Signerat datum

Enhet

Region Stockholm, Utredningsjour 1 PO Sthlm City

Diariennr

5000-K872648-22

Hörd person

Nordin, Alex

Personnummer

19920430-2658

Den hörde är

Misstänkt

ID Styrkt

Ja

Sätt

Id kontrollerad av Pa

Mkadmi, Svensk körkort

Ställning till misstänkt - målsägande - vittne

Tolk

Språk

Anledning till förhör / Misstankar som misstänkt har underrättats om

Vållande till annans död (grovt), Fullbordat, Gärningsman

Underrättad om misstanke

2022-07-31

Ytterligare information om anledning till förhör

Ilma Alibegovic och Alex Nordin är misstänkta för GROVT VÅLLANDE TILL ANNANS DÖD genom att tillsammans och i samförstånd tagit stryppgrepp på målsäganden och legat på dennes överkropp vilket ledde till att målsäganden avled. Detta skedde i samband med ett ingripande mot målsäganden på Tunnelbanan Rådmansgatan, Stockholm den 31 juli 2022 mellan kl 01:20 och 01:45.

Underrättad om rätt till försvarare

Ja

Godtar den försvarare som rätten förordnar

Försvarare/ombud önskas

Försvarare Henrik Hoffman

Försvarare/ombud närvarande

Ja

Förhørsledare

Sofia Rydén

Förhørsdatum

2022-08-02

Förhör påbörjat

10:04

Förhör avslutat

11:09

Förhørsplats

Häktet Kronoberg

Typ av förhör

RB 23:6

Förhörssätt

Förhörsvittne

Utskrivet av

Berättelse

Förhørsledarens frågor skrivs i **fetstil**.

Misstänkt delges misstanke enligt ovan

Förstår du misstanken?

Ja

Misstänkt underrättas om sina rättigheter enligt FUK 12.

Förhöret har spelats in och finns i FILIP, nedan finns en sammanfattning av förhöret i skriftlig form.

I tidigare förhör har du uppgett uppgifter som inte riktigt stämmer överens med videon. Vi kommer kolla hela videon först så får du sedan berätta videon och vad du ser?

(Förhørsledaren sätter på videon som visas två gånger då videon hackar på grund av dålig uppkoppling).

Skrikande kvinna finns förfarande i bakgrunden, jag tror jag hade min hand på ansiktet men jag tror den är lägre när.

Vad menar du med längre?

Ja närmare halsen.

Hur hårt höll du?

Stadigt.

Minns du hur länge?

Nej

Skiftar du grepp eller har du samma?

Jag har samma men jag lättar till.

Du sa att du hade minnesluckor igår, nu när du sett videon, har du fortfarande samma?

Vet inte hur jag hamnade här.

Kommer du ihåg hur du höll här? (vid 00:13 i videon).

Nej.

Du har foten mot ramen till bänken, hur kommer det sig att du tog spjärn mot bänken?

Ingen speciell anledning, jag hade inget grepp med skorna, det inte arbetsskor.

Hur kommer det sig?

Jag letar efter min storlek.

I videon här, vad håller du för grepp? (vid 00:24)

Jag ser att det är vi halsområdet.

Minns du det?

Nej

Minns du hur du hade dina händer? Var de låsta i varandra? (vid 00:24 i videon).

Ja.

Hur länge du hade dom låsta?

Minns att jag släppte efter en stund, det kommer i videon.

Från dess att han var lugn, hur länge höll du kvar greppet?

Jag vet inte.

Visar stillbild från videon, 00:50, där man ser en hand under mannens haka, är det din hand?

Det är min hand

Hur hårt höll du här?

Jag höll inte så hårt.

Minns du några skiftningar i mannens hudfärg?

Nej jag minns inte, men jag ser i videon, han har vita armar. Han är röd i ansiktet.

Varför släppte du ena handen? (00:50 i videon)

Tror jag skulle ta min batong, han gjorde inte så mycket motstånd.

Kände du att han gjorde något motstånd?

Jag kommer inte ihåg, jag tror inte han gjorde motstånd.

Hur kommer det att du höll kvar trots att han inte gjorde motstånd?

Jag vet inte varför handen var kvar, den skulle av.

Kommer du ihåg hur hårt du höll?

Nej jag höll inte så hårt men han typ ligger på greppet.

Kommer du ihåg varför du tog tillbaka greppet 00:57?

Nej jag tror det är mer för säkerheten. Jag höll inte så hårt.

Du frågade din kollega om han andades, varför ställde du den frågan?

Jag ställde den bara.

Inte för att det hade hänt något?

Jag tror jag såg skiftningen på hans huvud, jag tror det var därför jag frågade om han andades.

När du såg färgskiftningen, skulle du göra något då eller var tänkte du?

Släppa lite och sen få honom.

Märkte du då att han inte andades?

Nej.

Minns du tillfället när du släppte greppet från mannen?

Nej.

Gjorde han motstånd när du släppte?

Nej.

Hur tänkte du när du släppte? Vad gjorde du?

Jag vet att jag tog upp armen och la handfängsel.

Anledning till handfängsel?

Varför vi la handfängsel, förmodligen för om han skulle vakna igen. Och var rädd för att inte mannen skulle ge sig på oss igen.

När du släppte, gjorde han några livstecken?

Nej.

Varför ni la honom i stabilt sidoläge?

Jag kände att något kändes fel.

Varför stabilt sidoläge?

Jag vet inte kanske för att andas bättre. Jag såg att han skiftade färg, så jag la han i stabilt sidoläge.

Blev hudtonen bättre eller sämre i samband med stabilt sidoläge?

Vet inte

Blodvite på golvet? Varför blod? Vet du?

Måste varit hans ansikte.

Vem frågade du om han andades?

Kollegan.

Minns du varför du frågade? Var du orolig för andningen?

Jag sa ju att det var att hans hudton skiftade.

Kontrollerade du om han andades?

Nej.

Var det ett medvetet grepp att du tog runt halsen?

Nej.

Framkommit uppgifter som säger att det var ett medvetet grepp att strypa ut honom, kommentar?

Det var inte mitt syfte.

Vad var syfte med att ta runt halsen?

När jag fällde honom så hade jag ett grepp, och det greppet släppte jag aldrig.

Hade du samma grepp hela tiden och det är halsgrepp?

Jag tar tag i han och ramlar, jag vet inte hur jag började med greppet, jag minns inte om det var halsgrepp. Från det att vi föll så hade jag samma grepp, från att vi låg ner.

Vad var syftet med greppet?

Hålla fast han. Det var mitt syfte. När jag tog det greppet var jag rädd att skada mig.

Under en period kan man inte utläsa att ni påbörjar några livräddande åtgärder, trots att mannen är medvetslös. Hur kommer det sig?

Jag vet inte.

Har du något svar på varför du höll kvar ungefär 1 min trots att mannen var medvetslös?

Jag vet inte varför jag höll, jag var rädd och i chock.

Advokatens frågor:

Igår sa du att du lärt dig något om säkerheten först. Vad menade du med det?

Min och min kollegas säkerhet kommer först, det var därför vi agerade som vi gjorde.

UPPLÄST, UTAN ERINRAN

Förhör

Signerat av

Signerat datum

Enhet

Region Stockholm, Grova brott 6 PO Sthlm City

Diariennr

5000-K872648-22

Hörd person			Personnummer
Nordin, Alex			19920430-2658
Den hörde är	ID Styrkt	Sätt	Ställning till misstänkt - målsägande - vittne
Misstänkt	Ja	från övrig utredning	
Information om att förenklad delgivning kan komma att användas av polis, åklagare och tingsrätt är överlämnad vid ett personligt sammanträffande			
2022-10-20 Louise Ekblom			
Tolk		Språk	

Anledning till förhör / Misstankar som misstänkt har underrättats om	Underrättad om misstanke
Vållande till annans död (grovt), Fullbordat, Gärningsman	2022-07-31
Ytterligare information om anledning till förhör	
Ilma Alibegovic och Alex Nordin är misstänkta för GROVT VÅLLANDE TILL ANNANS DÖD genom att tillsammans och i samförstånd tagit stryppgrepp på målsäganden och legat på dennes överkropp vilket ledde till att målsäganden avled. Detta skedde i samband med ett ingripande mot målsäganden på Tunnelbanan Rådmansgatan, Stockholm den 31 juli 2022 mellan kl 01:20 och 01:45	

Underrättad om rätt till försvarare	Godtar den försvarare som rätten förordnar	Försvarare/ombud önskas	Försvarare/ombud närvarande
Ja		Henrik Hoffman	Ja

Förhørsledare	Förhørsdatum	Förhör påbörjat	Förhör avslutat
Louise Ekblom	2022-10-20	13:35	14:42
Förhørsplats	Typ av förhör	Förhörssätt	
Norra Agnegatan 33	RB 23:6	Videobandsförhör	
Förhörsvittne	Utskrivet av		
	LE		

Involverad personal	Funktion
Kickis Åhré Älgamo	Biträdande förhørsledare

Berättelse

Förhöret är utskrivet efter genomlysning av videoupptagning. Förhöret är nästintill ordagrant utskrivet.

Förhørsledarens frågor och kommentarer är markerade med kursiv text.

Förhørsledare är Louise Fridlund. Biträdande förhørsledare är Kickis Åhré Älgamo.

Försvarare Henrik Hoffman är närvarande under förhöret.

Hur länge hade du jobbat som ordningsvakt?

Några månader, tre månader kanske. Jag gjorde utbildningen på Gotland.

Är du provanställd eller är du fast anställd?

Jag var provanställd men jag hade fast jobb i juni, juli och augusti sen skulle det gå över till behov igen.

Så du var fast under juni, juli och augusti?

Ja, men jag kommer inte ihåg när händelsen hände.

Det var den 31 juli.

Ja, för jag jobbade inte i augusti. Jag tror att jag började arbeta i slutet av maj.

Var började du arbeta då?

Jag började på trafikverket. Jag hade inte min SL-behörighet då. I slutet av maj började jag arbeta på centralstationen.

Som ordningsvakt på centralstationen?

Ja, jag började där typ 20 maj, tror jag.

Så du började där den 20 maj?

Ungefär. I slutet av maj.

När fick du din tunnelbanebehörighet?

I juni.

Vet du vilket datum ungefär?

Nej, jag och datum är inte kompisar.

Vet du om det var i början av juni eller i slutet av juni?

Nej, någonstans i början. Det är tre dagars utbildning.

Okej, och detta är för att få patrullera i tunnelbanan? Har jag förstått rätt då?

Ja, exakt.

Vad gör man på utbildningen?

Du lär dig. Hur tunnelbanan och spåren heter. Vagnsnummer, radiokommunikation. Sådana saker.

Men inget självskydd och sådant?

Nej, inte självskydd. Det är mer södra änden, norra änden och så.

Så det är fokuserat på tekniska saker i tunnelbanan?

Mm. Nej förresten, du påminde mig. Det fanns självskydd. För vi hade två interna dagar och den tredje dagen SL. En dag hade vi bara prat. Den andra dagen hade vi självskydd med olika scenarier och tredje dagen var vi på SL:s huvudkontor och dom pratade och sedan gjorde man ett prov online.

Du säger att ni hade självskydd med olika scenarier?

Dom säger ett scenario. Jag fick tex. "Du kommer in och du ser en man som slår en tjej".

Var har man den här utbildningen med olika scenarier? Är det i en vanlig lokal?

Det är ingen utbildning det är mer att alla som var där ska få scenarier och sen ska man få kritik.

Tränar man fysiskt på det eller gör man det på papper?

Nej, man gör det fysiskt.

Dom här fysiska övningarna, var utförs dom?

I lokalen.

När du säger lokalen, är det typ platser som man har riggat upp eller är det en vanlig kontorslokal?

En vanlig kontorslokal.

Är det för CSG som du har jobbat hela tiden?

Ja.

Om vi går till själva händelsen. Kan du berätta lite om det här anropet som ni får? Hur går det ut? Var befinner ni er och lite så.

Vilken är stationen innan Rådmansgatan?

Hötorget.

Jag tror vi var vid Hötorget. Och sen var vi inne i tunnelbanan som åkte norrut vi hade åkt från T-centralen. Jag hör på radion att dom pratar mycket Rådmansgatan, dom upprepar hela tiden Rådmansgatan men dom pratar med en annan patrull. Jag frågar Ilma vad som händer och säger till henne om hon kan fråga på radion om vi kan vara behjälpliga, det var bara en fråga. Det var inte någon som ropade på oss men eftersom vi var nära så tyckte jag att vi kunde fråga om vi kunde vara behjälpliga.

Hon ropar upp oss och säger att vi kan vara behjälpliga. Vi visste fortfarande inte vad det handlade om. Operatören svarar att vi gärna få hjälpa till och berättar att det handlar om en man som misshandlar en kvinna. Han säger att mannen är över henne nu. Jag tänkte "what the fuck". Vi rullar in på perrongen och ser mannen och en kvinna som vi fått beskrivna av operatören. Vi kliver av och jag hade min pet-flaska i handen för jag trodde inte att det skulle bli så stort som det blev. Sen ser jag honom jag tror han går mot vårt håll några steg och sedan vänder på sig och slår någon kille. Jag vet inte om det var då jag slängde min flaska i papperskorgen. Jag går mot mannen. Jag tror att mannen slår en annan man. Jag går emot mannen och han måttar ett slag mot mig men jag duckade och jag lyckas knuffa bort honom. Jag knuffar honom i riktning mot Ilma. Ilma slog honom med sin batong. Jag tar också fram min batong och slår honom med den. Ingenting hände. Jag kommer inte ihåg hur många slag jag slog men jag slog många slag. Jag kommer inte ihåg om jag slängde batongen eller om jag tappade batongen. Sen höll jag honom runt nacken och ramlade med honom. Vi var med honom där nere, jag var helt, jag vet inte var jag var då. Men när jag höll i honom så frågade

jag om han andades, jag fick svar att han andades. Sen tror jag att vi ser en patrull komma. Vi lägger honom i handfängsel och jag håller honom i stabilt sidoläge tills andra patrullen kommer.

När ni svarar på det här anropet, pratar ni ihop er med varandra, du och Ilma? Säger ni något till varandra?

Nej.

Ni förbereder er inte mentalt?

Nej.

Brukar ni gör det?

Det är mitt första pass med henne.

Brukar ni prata ihop er innan ett ingripande, oavsett vem du åker med?

Alltså hur kan det gå? Om du har tex. en LOB, dom kan säga att någon sitter och skriker någonstans. Man går dit som patrull och den som börjar prata med personen tar det. Den andra i patrullen arbetar runt kollegan. Om kollegan tar den ena handen så tar du den andra.

Men när du arbetar med andra personer än Ilma, har ni pratat ihop er innan ett ingripande då?

Nej, det har skett naturligt men jag har inte haft ett sådant ingripande som det här.

Vad menar du med ett sådant här ingripande?

Ett så här aggressivt ingripande

Har det varit lugna ingripanden innan?

Ja, eller om det inte har varit lugnt så kanske det har varit någon som har varit liten. Personen som vi ska ingripa mot har varit mindre. Lätt att ha kontroll över. Jag vet inte om man kan se i videon, jag hade ju min pet-flaska. Jag skulle inte ha hållå i min pet-flaska om jag visste att det skulle vara värsta kaoset.

Så, om jag förstår dig rätt, hade ni varken någon plan eller någon alternativ plan?

Nej.

Vad tänkte du, vad kände du i dig när ni rullar in på plattformen där?

När vi fick jobbet?

Jag tänker mer, när du såg mannen?

Ingenting i början. Jag trodde det var ett vanligt "två har bråkat". Jag kände inte så mycket. Men när jag såg det första slaget så började hela min kropp att skaka.

Berätta om det första slaget, vad är det som händer då?

Det första slaget jag ser, när han slår mannen, mannen som var bakom kvinnan. Han hade en så stor hand. Jag ser hans knytnäve. När hans slag träffar mannens huvud och jag ser mannens huvud och jag tänkte "fuck". Jag hör kvinnan gråta, det var skräckfilm. Det var då jag tänkte vad är det som händer. Det var då reality kicks in. Men när jag klev av tunnelbanan så hade jag inte i huvudet att det skulle bli ett sådant jobb.

Du säger att du skakar när du ser det första slaget, är det för att du blev rädd?

Ja, om du såg det skulle du förstå.

Vad tänker du då?

Att vi måste stoppa honom på något sätt, känner jag. Allt händer inom loppet av några sekunder. Han går till en annan man och slår honom också. Det första jag tänker är att det här är en psykopat. Jag tänkte att det var, det har hänt att vi har haft folk som har blivit utsläppta från psyket. Jag tänkte att det var ett sådant fall. Jag tänkte när han sprang emot mig. Jag knuffade bort honom. Jag vet inte hur jag lyckades men jag lyckades.

Så du kommer ut och du ser att han slår en man. Sedan ser du att han slår en annan man?

Ja.

Och sen så kommer han mot dig?

Ja. Och det roliga är, han pratar inte, han skriker bara, killen skriker bara. Tänk dig en stor man, han var inte liten, i spårrområde och han springer mot mig, vad ska jag känna. Det var läskigt.

När du säger stor man, nu ser vi hur lång du är. Hur lång är du?

2.03 meter.

Och du betecknar den här mannen som stor?

Kraftfull kanske är mer rätt, kraftigare.

Och du säger att han springer emot dig?

Springer och springer, han gick snabbt. Sedan ger han mig ett slag.

Gav han dig ett slag?

Ja, men jag fick inget slag.

Var riktar han slaget?

Typ här. (Alex visar med händerna mot sin överkropp fhls. anteckning)

Jag vet bara att han riktade ett slag mot mig och sen tog jag honom och så hamnade han hos Ilma på något sätt. Efter det ser jag bara att Ilma slår honom med batong. Efter det tar även jag ut min batong.

Så du lyckas föra honom mot Ilma?

Ja, men det var inte meningen att föra honom mot Ilma.

Nej, men han hamnar mot Ilma. Vad gör Ilma då?

Jag vet inte. Nästa jag ser är att hon slår honom med batong. Jag vet inte när överfall klickades.

Vad händer när Ilma slår honom med batong?

Inget händer.

Slår hon många slag?

Ja, hon slår några slag.

Sen slår du honom. Vet du hur många slag du själv slår?

Nej. Jag försökte mitt bästa att slå honom bara över benen och armen. Jag ville inte slå honom i huvudet.

Vad känner du när du slår honom vad tänker du kommer du ihåg det?

Nej.

Hur ser perrongen ut när ni befinner er där? Är det mycket folk eller lite folk?

Det är knäpptyst bara en gråtande/skrikande kvinna hörs. I övrigt är det knäpptyst. Fattar du hur skrämmande det var.

Tänker du att det finns något annat sätt att hantera den här situationen än att konfrontera den här mannen?

Hur menar du?

Att man tänker att det finns alternativ till hur man hanterar situationen?

Då? Jag tror inte jag satt och tänkte på något. Jag tänkte bara att jag måste hålla fast honom. Han var för läskig, för aggressiv. Han ville typ..., det var något moment där det kändes som han ville döda Ilma. Han var helt locked på henne. Han kollade på henne så det kändes som han ville åt henne.

Och varför kände du så?

Det var så, jag kände inte. Han var helt.... Kolla, han hade inte koll på omgivningen. Det han såg, gick han på och nu såg han på Ilma. Det var när jag var bredvid

Gick han på Ilma på något sätt?

Alltså hon sa, efter ingripandet, sa hon att han slog henne. När jag knuffade bort honom mot henne. Jag vet inte hur han hamnade där. Jag har suddiga minnen. Det finns luckor, skitsmå luckor som. Men jag knuffade honom. När vi slog honom, ingen reaktion han var helt, han försökte komma åt Ilma. Det var då jag bestämde mig. Jag ville fälla honom.

Vad bestämde du dig för

Jag tog honom runt nacken.

Var det andra patruller som var på väg?

Det var en annan patrull som fick jobbet.

Men när ni sa att ni var på väg, fortsatte den andra patrullen mot er eller fick dom ett annat jobb?

Nej jag tror dom var på väg. Ja, dom var på väg

Fanns det någon tanke att ni kunde avvakta till att den andra patrullen kom till platsen. Tänkte du någon sådan tanke?

Nu i efterhand ja, men då, nej för att jag tänkte att folk kommer snart. Jag tänkte att kollegor eller polis skulle komma snart. Jag tänkte vi är mitt i stan.

Pratar ni om sånt på ditt jobb, Kan man förväntas ingripa i alla situationer som ordningsvakt?

Du ska göra något. Jag vet inte om vi kanske inte behövde ingripa men om vi inte ingrep vad skulle hänt då, ska jag leva med att något ska hända medan jag sitter och väntar på folk? Det var inte så att han slog en och sen var det klart. Att vi kunde avvakta, kanske följa efter honom. Han slog allt han såg. Det var det.

Du sa att han var låst på Ilma och i det läget, när han var låst på Ilma. Vad tänker du ska hända i det läget? Vad var dina tankar om vad det var som var på väg att hända?

Jag tänkte bara skydda min kollega. Jag såg hur hårt han slog, han ville slå henne, om hon fick ett sådant slag jag vet inte om det skulle sluta bra.

Så din farhåga var att det inte skulle sluta bra. Och då menar du Ilma?

Ja.

Pratar ni något på er arbetsplats om vad som förväntas av er. Från din arbetsledning, förväntas ni ingripa i alla situationer. Eller är det okej att invänta kollegor eller tillkalla polis. Pratar ni om sådant, hur ni ska agera i olika situationer?

Jag vet inte hur jag ska svara på den frågan

Det är ett svårt jobb ni har och ni är oftast bara två och två?

Jag har hört på radion att en patrull tillkallar en annan patrull men då har det inte varit en pågående misshandel.

Vad händer när ni trycker på överfallslarmet?

Det är för mycket luckor för jag fattar ingenting om jag ska vara helt ärlig. I Efterhand har jag fattat att ambulans har larmat det här. Men jag fattar inte till vem som ambulans har larmat till. Vi klickar på överfall.

Är det Ilma som klickar på överfall?

Ja, jag klickar inte på något. För när jag håller honom har min snäcka ramlat ut. Det dröjde tills att folk kom. Det jag vill veta. Jag vill veta vad som hände.

Du tog honom runt nacken vad händer då?

Han ramlar, vi ramlar

Minns du hur han hamnade när ni ramlar?

Han hamnade på mage

Och hur hamnade du?

Jag fattar ingenting för efter ingripandet så hade jag blåmärken på mina knän. Men jag hamnade sittande bredvid honom.

Berätta hur du håller i honom då?

Jag håller så här (misstänkt visar med sina händer att han håller runt målsägandes hals/nacke. fhls. anteckning).

Så du håller runt hans hals eller?

I efterhand såg jag att det var hans hals.

Vad trodde du att du höll om? Eller vad tänkte du då?

Jag tänkte inte så mycket det var mer bara att hålla honom runt huvudet och hålla fast honom runt huvudet och försöka få ner honom. Det var min tanke.

Varför ska du hålla runt huvudet? För du tror att du håller honom runt huvudet eller?

Runt halsområdet håller jag.

Runt halsen kan vi säga då eller?

Ja

Vet du vad Ilma gör under den här tiden?

Nej. Jag vet att hon kom efter. Jag kommer ihåg att batongen gjorde noll effekt.

Hur höll du ditt grepp när du höll runt hans hals?

Jag höll så. (misstänkt visar att han håller fast sin vänstra hand över sin högra hand fhls. anteckning)

Vad gör mannen då?

Han var nära på att lyfta mig. Men han gjorde motstånd.

Beskriv det?

Jag kommer inte ihåg exakt men jag om ni har kameror så kan ni se. När jag håller honom där nere så håller han på att gå upp. Han kunde tagit upp mig.

Han kunde tagit upp dig?

Han höll på att gå upp. Han höll på att göra motstånd.

Höll du hårt runt mannen hals?

Jag tar ett grepp och låter det vara. jag höll i samma grepp som jag tog från början.

Hur länge gör mannen motstånd?

Jag vet inte hur länge men han höll på ett litet tag att göra motstånd men jag vet inte hur länge

Är det bara att han försöker ställa sig upp eller gör han motstånd på något annat sätt?

Nej. Jag vet inte hur jag ska beskriva det. Jag kommer inte ihåg exakt.

Vad tänker du där och då? kommer du ihåg det?

Jag kände att jag inte hade kontroll över honom

Hur då?

Jag höll på typ, jag vet inte... kan vi ta en liten paus.

Paus i förhör.

Förhöret återupptas kl. 14.22.

Om vi fortsätter med det här greppet som du håller runt hans huvud/hals. Var har du lärt dig ett sådant grepp?

Ingenstans

Har du använt dig av ett sådant grepp tidigare någon gång?

Nej.

Vet du vad som händer när man tar ett grepp runt halsen?

Jag fattar inte riktigt din fråga.

Hade du ngt syfte med att ta just runt halsen?

Nej, min plan eller jag hade ingen plan men tanken var att ta ned honom.

Pratar ni något om halsgrepp eller grepp runt halsen när ni utbildas till ordningsvakter?

Ja

Vad sägs då?

Att man inte ska göra det. Men samtidigt säger dom att man ska slå batongen mot huvudet.

I vilka situationer då?

I nödvärn. Då ska man slå batong mot huvudet, vilket jag inte gjorde.

Det var en till grej som jag ville säga. När du kör självskydd, personen står still. På utbildningen så står personen still. Inte en sådan här stor man som är så här aggressiv.

Jag förstår att situationen var tumultartad. Men om man under utbildningen säger att man inte får ta halsgrepp, tänker du någonting kring det när du ligger där och håller mannen?

Nej, Jag tänkte mer på att, efter att vi var klara att lägga honom i stabilt sidoläge.

Dom säger inte att man ska ta halsgrepp dom säger typ "var inte som andra ordningsvakter som gör så"

Okej.

Sen lärde man sig typ om ryggens triangel där man inte ska sätta sig på personen. För andningen. Man ska inte sitta på en persons rygg.

Vad menar du med när dom säger att man inte ska vara som andra ordningsvakter. Vad menar man då?

Jag vet inte, du får fråga dom.

Hur uppfattar du budskapet?

Jag var där i tio dagar. Jag var inte den bästa i klassen.

För din kollega Ilma säger o sitt förhör att stryptag halsgrepp brukar användas när man hanterar människor som är svåra att hantera. Är det ngt som du har hört?

Nej aldrig

Har du hört att det sägs så?

Bland andra ordningsvakter?

Ja.

Nej, det har jag inte

Du har ju inte jobbat så länge men du kanske ändå har...

Nej

Jag har ju pratat med utbildningsansvarig för ordningsvaktsutbildningen han säger att ni pratar om förbjudna tekniker på utbildningen där bland annat grepp mot hals och tryck mot rygg.

Exakt det kommer jag ihåg. Tryck mot rygg

Men grepp mot hals. Har du hört det?

Dom visar oss en teknik för att ta ned personer.

Vad är det för teknik?

Man tar varsin sida och sen vänder man personen om tar ett grepp vid näsan och så böjer man personen bakåt. Men då ska man vara två personer och en figurant. Eller kanske två personer som har jobbat med varandra länge som vet hur man ska agera.

Men grepp mot hals har du hört under utbildningen att man inte får göra det?

Jag vet att man inte får göra det.

Då måste jag ändå ställa frågan, varför gör du det?

Jag vet inte hur mycket jag tänkte under den paniken.

Av filmen kan man se att du fortsätter hålla grepp runt halsen trots att mannen inte gör motstånd?

Ja, dom sa det sist, i någon minut.

Kan du berätta om det?

Han hade gjort motstånd innan på marken. Jag satt inte och tänkte att jag stryper honom, jag satt inte och tänkte så. Jag var i halvchock när jag höll i honom. Jag frågade om han andas, jag ville bara hålla i honom tills, jag tänker mer, tills nästa patrull kommer eller tills någon patrull kommer.

Du säger i ditt tidigare förhör att det har hänt att folk har tuppatt av när ni ingriper mot dom. Vad har hänt då?

Att dom tuppar av?

Ja.

Vi hade en...Jag vet inte vad han hade gjort för vi kom som andra patrull. När vi kom så låg på mage med handfängsel. Så satt han och höll på och skrek saker. Polisen var där tidigare och hjälpte oss. När man hade benlås på honom så tuppade han av och blev tyst och sedan vaknade han och började skrika.

Du säger i tidigare förhör att när du släpper ditt grepp så uppfattar du att mannen så uppfattar du att han är medvetslös?

Jag tänkte att han hade tuppatt av för nu rörde han inte på sig.

Vad var anledningen till att han hade tuppatt av tänker du?

Nu när situationen blev lugnare så. Från att han sprang och skrek och försökte ta upp mig så nu gör han inte så mycket. Vi lägger handfängsel.

Vad tror du är anledningen till att han har tuppatt av?

Jag vet inte.

Känner du ngn oro när du tänker att mannen har tuppatt av?

Hur menar du oro?

Att du bli orolig för mannen?

Jag fattar inte riktigt

Om Kickis (biträdande förhørsledare) helt plötsligt skulle bli medvetslös här att hon skulle ramla och jag skulle märka att hon var medvetslös. Så skulle ju jag känna "vad hände, lever hon?" jag skulle bli orolig att det skulle hända henne något.

Jag fattar. Jag kommer ihåg att jag frågade om mannens andning sen frågade jag igen och då la vi handfängsel på honom, jag kommer inte ihåg exakt. Men jag kommer ihåg att jag la honom i stabilt sidoläge.

Du frågar Ilma om han andas?

Ja

Får du något svar?

Jag tror första två får jag att han andas. Jag tror jag frågar två eller tre gånger.

Vem får du det svaret av?

Ilma

Varför sätter ni handfängsel på honom om han är medvetslös?

Jag trodde att han hade bara tuppatt av. Så jag tänkte om han vaknar igen. Jag blev skittrött under ingripandet. Jag tänkte ingen har kommit än så jag tänkte om han håller på nu igen så kommer det att bli kaos igen. Det var en skräckfilm.

Jag förstår att det är jobbiga frågor men det är frågor som jag måste ställa.

Tänker ni, eller tänker du på att kontakta sjukvård när ni märker att mannen är medvetslös?

Nej, för jag tänkte det händer mycket kommunikation för vi har klickat överfall och polisen vet om ärendet och ambulansen vet om ärendet. Jag kände att allt tog lång tid och jag satt inte och tänkte mitt i allt. Jag hade inte mina klaraste tankar och en kvinna som gråter/skriker hela tiden.

När ni klickar överfall går det automatisk till polisen också då?

Jag har för mig att det går till trygg-c och sen ska trygg-c sköta det. Jag vet inte hur dom jobbar, om dom alltid kontaktar polisen.

Vi har fått tillbaka obduktionsprotokollet från rättsläkare och dom har gjort bedömningen att Juha har dött av syrebrist, jag kan läsa vad det står. Han har ju då en fraktur på struphuvudet i högre övre sköldbroskhornet. Det är brosk som sitter vid struphuvudet.

Rättsläkaren skriver så här; Fynden och omständigheterna talar starkt för att Juha har avlidit till följd av kvävning genom en kombination av stryptag och bukläge med tryck mot ryggen. Det är vad läkaren har kommit fram till.

Vad tänker du om det Alex?

(Alex svarar med tystnad fhls. anteckning)

Advokat: Vad hade han i kroppen?

Han hade etanol 1,2 promille i sin urin och sen hade han amfetamin.

Jag tänker att vi ska avsluta förhöret om inte Henrik har några frågor.

Förhöret slut.

Ersättningsanspråk

Signerat av

Signerat datum

Enhet

Region Stockholm, Grova brott 6 PO Sthlm City

Diariennr

5000-K872648-22

Person som yrkar ersättning	Personnummer/Orgnr	Roll
Hynninen, Kaija Orvokki		Målsägande
Övertagare av anspråk		
Brott som föranlett yrkandet		Datum
Vållande till annans död (grovt), Fullbordat		2022-12-01
Övriga	Personnummer/Orgnr	Roll
Hynninen, Kaija Orvokki		Uppgiftslämnare
Företrädare för målsäganden		
Målsägandebiträde Jonas Granfelt		
Talan önskas förd av åklagare		
Nej		
Ersättningsyrkande i kronor		

Preciserat yrkande

Ersättningsanspråk finns och kommer att preciseras till en eventuell huvudförhandling.

Protokoll över frihetsberövande

518

Signerat av
Sara Svanström
Signerat datum
2022-07-31

Enhet
Region Stockholm, Utredningsjour 1 PO Sthlm City

Diarienummer
5000-K872648-22

Aktuell status	
Anhållande hävt	
Person som tvångsmedlet avser	Alibegovic, Ilma, 19980706-0661
ID-kontroll	
Kontroll sätt	Kontrollerat av
Svenskt körkort	Törngren, Anton

Grunduppgifter för tvångsmedlet

Inledande frihetsberövande		
Anhållande i sin frånvaro		
Datum och tid för beslut	Beslutsfattare	
2022-07-31 08:35	Engman, Tomas	
Brott	0392 - Vållande till annans död, grovt brott	
Plats för verkställan	Verkställt av	Datum och tid för verkställighet
Lägenhet 1502 , Bredängs allé 20 , Skärholmen	Svanström, Sara Törngren, Anton	2022-07-31 10:15
Envarsgripande Gripen av	Införd av	Införd datum och tid
	Svanström, Sara Törngren, Anton	2022-07-31 11:35
Övriga närvarande vid åtgärden	Övriga uppgifter om verkställigheten	

Förvaringsplats

Uppgifter om hävning

Datum och tid för beslut	Beslutsfattare
2022-08-02 13:31	Eriksson, Lucas
Datum och tid för verkställighet	Verkställare
2022-08-02 14:24	Rydén, Sofia
Övriga uppgifter om verkställigheten	

Beslut		
Typ	Datum och tid	Beslutsfattare
Anhållande i sin frånvaro	2022-07-31 08:35	Engman, Tomas
Typ	Datum och tid	Beslutsfattare
Anhållandet kvarstår	2022-07-31 14:13	Engman, Tomas
Typ	Datum och tid	Beslutsfattare
Häva	2022-08-02 13:31	Eriksson, Lucas

Åtgärder		
Typ	Datum och tid	Utfört av
24:8 förhör genomfört	2022-07-31 13:27	Olander, Louise

Protokoll över frihetsberövande

Signerat av
Magnus Lind
Signerat datum
2022-07-31

Enhet
Region Stockholm, Utredningsjour 1 PO Sthlm City

Diarienummer
5000-K872648-22

Aktuell status	Anhållande hävt	
Person som tvångsmedlet avser	OBS! Skyddade personuppgifter Nordin, Alex, 19920430-2658	
ID-kontroll		
Kontroll sätt	Kontrollerat av	
Svenskt körkort	Lind, Magnus	

Grunduppgifter för tvångsmedlet

Inledande frihetsberövande		
Anhållande i sin frånvaro		
Datum och tid för beslut	Beslutsfattare	
2022-07-31 08:36	Engman, Tomas	
Brott		
0392 - Vållande till annans död, grovt brott		
Plats för verkställan	Verkställt av	Datum och tid för verkställighet
	Roos, Lovisa	2022-07-31 12:06
	Freidenfelt, Johan	
Envarsgripande	Gripen av	Införd datum och tid
	Införd av	2022-07-31 13:05
	Strand, Anton	
	Lind, Magnus	
Övriga närvarande vid åtgärden		Övriga uppgifter om verkställigheten

Förvaringsplats

Uppgifter om hävning

Datum och tid för beslut	Beslutsfattare
2022-08-02 13:31	Eriksson, Lucas
Datum och tid för verkställighet	Verkställare
2022-08-02 14:09	Rydén, Sofia
	Hjelm, Alexander
Övriga uppgifter om verkställigheten	

Protokoll över frihetsberövande

520

Signerat av
Magnus Lind
Signerat datum
2022-07-31

Enhet
Region Stockholm, Utredningsjour 1 PO Sthlm City

Diarienummer
5000-K872648-22

Beslut		
Typ	Datum och tid	Beslutsfattare
Anhållande i sin frånvaro	2022-07-31 08:36	Engman, Tomas
Typ	Datum och tid	Beslutsfattare
Anhållandet kvarstår	2022-07-31 14:14	Engman, Tomas
Typ	Datum och tid	Beslutsfattare
Häva	2022-08-02 13:31	Eriksson, Lucas
Åtgärder		
Typ	Datum och tid	Utfört av
24:8 förhör genomfört	2022-07-31 13:45	Olander, Louise

Beslut om husrannsakan

Signerat av

Signerat datum

Diarienummer

Enhet

Region Stockholm, Utredningsjour 1 PO Sthlm City

5000-K872648-22

Aktuell status

Beslutad

Misstänkt person

Alibegovic, Ilma

Grunduppgifter för tvångsmedlet

Datum och tid för beslut

2022-07-31 08:59

Beslutsfattare

Engman, Tomas

Plats för verkställan

LGH 1502 , Bredängs allé 20 ,
Skärholmen

Verkställt av

Datum och tid för verkställighet

Husrannsakan sker hos misstänkt

Ja

Personen hos vilken husrannsakan gjordes var närvarande

Ändamål med åtgärden

• Eftersökande av person

Brott

0392 - Vållande till annans död, grovt brott

Omfattning/direktiv

Eftersöka person, dennes mobiltelefon samt annat av intresse för pågående utredning. Huser mellan kl.
06:00 - 21:00.

Övriga närvarande vid åtgärden

Övriga uppgifter om verkställighet

Beslag

Nej

Åtgärder

Beslut

Typ

Husrannsakan

Datum och tid

2022-07-31 08:59

Beslutsfattare

Engman, Tomas

522

Signerat av

Beslut om husrannsakan

Signerat datum

Enhet

Region Stockholm, Utredningsjour 1 PO Sthlm City

Diarienummer

5000-K872648-22

Aktuell status

Beslutad

Misstänkt person

OBS! Skyddade personuppgifter

Nordin, Alex

Grunduppgifter för tvångsmedlet

Datum och tid för beslut

2022-07-31 10:16

Beslutsfattare

Engman, Tomas

Plats för verkställan

Verkställt av

Datum och tid för verkställighet

Husrannsakan sker hos misstänkt

Personen hos vilken husrannsakan gjordes var närvarande

Nej

Ändamål med åtgärden

Brott

• Eftersökande av person

0392 - Vållande till annans död, grovt brott

Omfattning/direktiv

Eftersöka person samt föremål med hänvisning till pågående ärende. Mobiltelefon.

Övriga närvarande vid åtgärden

Övriga uppgifter om verkställighet

Beslag

Nej

Åtgärder

Beslut

Typ

Husrannsakan

Datum och tid

2022-07-31 10:16

Beslutsfattare

Engman, Tomas

Protokoll över
kroppsbesiktning
Topsning

Signerat av
Patric Karlsson
Signerat datum
2022-08-01

Enhet
Region Stockholm, Utredningsjour 1 PO Sthlm City

Diarienummer
5000-K872648-22

Aktuell status Verkställd	
Person som tvångsmedlet avser OBS! Skyddade personuppgifter Nordin, Alex, 19920430-2658	
ID-kontroll Kontrollsätt	Kontrollerat av

Grunduppgifter för tvångsmedlet

Datum och tid för beslut 2022-07-31 21:44	Beslutsfattare Laubert, Marie	
Plats för verkställan Polisen Norrmalm, Po- lisen Norrmalm, Kungs- holmsgatan 43, Stockholm	Verkställt av Rydén, Sofia	Datum och tid för verkställighet 2022-08-01 07:55
Brott 0392 - Vållande till annans död, grovt brott		
Ändamål med åtgärden • Salivprov för registrering i DNA- eller utred- ningsregistret (RB 28:12 a)	Beslutade direktiv • Saliv	
Verkställighet av direktiv • Saliv	Verkställt Ja	Motivering
Införd datum och tid	Kroppsbesiktning avslutad datum och tid 2022-08-01 07:55	
Övriga närvarande vid åtgärden	Övriga uppgifter om verkställigheten	

Beslut		
Typ Kroppsbesiktning	Datum och tid 2022-07-31 21:44	Beslutsfattare Laubert, Marie

Åtgärder

Beslag
Nej

Protokoll över kroppsbesiktning Topsning

524

Signerat av
Patric Karlsson
Signerat datum
2022-08-01

Enhet
Region Stockholm, Utredningsjour 1 PO Sthlm City

Diarienummer
5000-K872648-22

Historik					
Datum	Registrerat av	Beslutsfattare	Beslutsdatum	Händelse	Förändring
2022-07-31 21:55	Adam Appel- gren	Marie Laubert	2022-07-31	Beslut om kroppsbe- siktning	Beslut fattat av Marie Laubert och av- ser 199204302658 Alex Nordin.
2022-08-01 08:43	Patric Karlsson			Beslut signerat	Signerat
2022-08-01 08:43	Patric Karlsson			Verkställd	Verkställd av Sofia Rydén den 2022- 08-01 07:55.

Protokoll över
kroppsbesiktning
Topsning

Signerat av
Patric Karlsson
Signerat datum
2022-08-01

Enhet
Region Stockholm, Utredningsjour 1 PO Sthlm City

Diarienummer
5000-K872648-22

Aktuell status Verkställd
Person som tvångsmedlet avser Alibegovic, Ilma, 19980706-0661
ID-kontroll Kontroll sätt Kontrollerat av

Grunduppgifter för tvångsmedlet

Datum och tid för beslut 2022-07-31 21:44	Beslutsfattare Laubert, Marie	
Plats för verkställan Polisen Norrmalm, Po- lisen Norrmalm, Kungs- holmsgatan 43, Stockholm	Verkställt av Rydén, Sofia	Datum och tid för verkställighet 2022-08-01 08:25
Brott 0392 - Vållande till annans död, grovt brott		
Ändamål med åtgärden • Salivprov för registrering i DNA- eller utred- ningsregistret (RB 28:12 a)	Beslutade direktiv • Saliv	
Verkställighet av direktiv • Saliv	Verkställt Ja	Motivering
Införd datum och tid	Kroppsbesiktning avslutad datum och tid 2022-08-01 08:25	
Övriga närvarande vid åtgärden	Övriga uppgifter om verkställigheten	

Beslut		
Typ Kroppsbesiktning	Datum och tid 2022-07-31 21:44	Beslutsfattare Laubert, Marie

Åtgärder

Beslag
Nej

Protokoll över kroppsbesiktning Topsning

526

Signerat av
Patric Karlsson
Signerat datum
2022-08-01

Enhet
Region Stockholm, Utredningsjour 1 PO Sthlm City

Diarienummer
5000-K872648-22

Historik					
Datum	Registrerat av	Beslutsfattare	Beslutsdatum	Händelse	Förändring
2022-07-31 21:55	Louise Olander	Marie Laubert	2022-07-31	Beslut om kroppsbesiktning	Beslut fattat av Marie Laubert och avser 199807060661 Ilma Alibegovic.
2022-08-01 08:50	Patric Karlsson			Beslut signerat	Signerat
2022-08-01 08:50	Patric Karlsson			Verkställd	Verkställd av Sofia Rydén den 2022-08-01 08:25.

Protokoll över
kroppsbesiktning
Daktning

Signerat av
Patric Karlsson
Signerat datum
2022-08-01

Enhet
Region Stockholm, Utredningsjour 1 PO Sthlm City

Diarienummer
5000-K872648-22

Aktuell status Verkställd	
Person som tvångsmedlet avser OBS! Skyddade personuppgifter Nordin, Alex, 19920430-2658	
ID-kontroll Kontroll sätt Körkort	Kontrollerat av Mkadmi, Maher

Grunduppgifter för tvångsmedlet

Datum och tid för beslut 2022-07-31 21:44	Beslutsfattare Laubert, Marie	
Plats för verkställan Polisen Norrmalm, Po- lisen Norrmalm, Kungs- holmsgatan 43, Stockholm	Verkställt av Karlsson, Patric Rydén, Sofia	Datum och tid för verkställighet 2022-08-01 08:00
Brott 0392 - Vållande till annans död, grovt brott		
Ändamål med åtgärden • Utröna omständigheter som kan ha betydelse för utredning om brott	Beslutade direktiv • Övrigt	
Verkställighet av direktiv • Övrigt	Verkställt Ja	Motivering
Införd datum och tid	Kroppsbesiktning avslutad datum och tid 2022-08-01 08:25	
Övriga närvarande vid åtgärden	Övriga uppgifter om verkställigheten	

Beslut		
Typ Kroppsbesiktning	Datum och tid 2022-07-31 21:44	Beslutsfattare Laubert, Marie

Åtgärder

Beslag
Nej

Protokoll över kroppsbesiktning Daktning

528

Signerat av
Patric Karlsson
Signerat datum
2022-08-01

Enhet
Region Stockholm, Utredningsjour 1 PO Sthlm City

Diarienummer
5000-K872648-22

Historik					
Datum	Registrerat av	Beslutsfattare	Beslutsdatum	Händelse	Förändring
2022-07-31 21:56	Adam Appel- gren	Marie Laubert	2022-07-31	Beslut om kroppsbe- siktning	Beslut fattat av Marie Laubert och av- ser 199204302658 Alex Nordin.
2022-08-01 09:41	Patric Karlsson			Beslut signerat	Signerat
2022-08-01 09:41	Patric Karlsson			Verkställd	Verkställd av Patric Karlsson och So- fia Rydén den 2022-08-01 08:00.

Protokoll över
kroppsbesiktning
Daktning

Signerat av
Patric Karlsson
Signerat datum
2022-08-01

Enhet
Region Stockholm, Utredningsjour 1 PO Sthlm City

Diarienummer
5000-K872648-22

Aktuell status	
Verkställd	
Person som tvångsmedlet avser Alibegovic, Ilma, 19980706-0661	
ID-kontroll	
Kontroll sätt	Kontrollerat av
Passbild i RES	Rydén, Sofia

Grunduppgifter för tvångsmedlet

Datum och tid för beslut	Beslutsfattare	
2022-07-31 21:44	Laubert, Marie	
Plats för verkställan	Verkställt av	Datum och tid för verkställighet
Polisen Norrmalm , Po- lisen Norrmalm, Kungs- holmsgatan 43 , Stockholm	Karlsson, Patric Rydén, Sofia	2022-08-01 07:30
Brott		
0392 - Vållande till annans död, grovt brott		
Ändamål med åtgärden	Beslutade direktiv	
Utröna omständigheter som kan ha betydelse för utredning om brott	Övrigt	
Verkställighet av direktiv	Verkställt	Motivering
Övrigt	Ja	
Införd datum och tid	Kroppsbesiktning avslutad datum och tid	
	2022-08-01 07:55	
Övriga närvarande vid åtgärden	Övriga uppgifter om verkställigheten	

Beslut		
Typ	Datum och tid	Beslutsfattare
Kroppsbesiktning	2022-07-31 21:44	Laubert, Marie

Åtgärder

Beslag
Nej

Protokoll över kroppsbesiktning Daktning

530

Signerat av
Patric Karlsson
Signerat datum
2022-08-01

Enhet
Region Stockholm, Utredningsjour 1 PO Sthlm City

Diarienummer
5000-K872648-22

Historik					
Datum	Registrerat av	Beslutsfattare	Beslutsdatum	Händelse	Förändring
2022-07-31 21:57	Louise Olander	Marie Laubert	2022-07-31	Beslut om kroppsbe- siktning	Beslut fattat av Marie Laubert och av- ser 199807060661 Ilma Alibegovic.
2022-08-01 09:43	Patric Karlsson			Beslut signerat	Signerat
2022-08-01 09:43	Patric Karlsson			Verkställd	Verkställd av Patric Karlsson och So- fia Rydén den 2022-08-01 07:30.

Polisen

531

Bilaga - Skäligen misstänkt

Enhet

Region Stockholm, Grova brott 6 PO Sthlm City

Diariennr

5000-K872648-22

Skäligen misstänkt person		Personnr
Alibegovic, Ilma		19980706-0661
Identifierad	Kontrollsjätt	Kommentar
Ja	Dataslagning	Passbild i RES samt OV

Misstankeuppgift

Rubricering

Vållande till annans död, grovt brott

Händelse inträffad

2022-07-31 01:20 - 2022-07-31 01:45

Brottskod(Misstanke)

Brottsplatsadress

Tb Rådmansgatan Södra, Sveavägen 80 A

Områdeskod

21D0100801120220

Brottsmisstankenr

POD50-BM2022-1501141368-7F

Diariennr

5000-K872648-22

Status

FU/Utredning pågår

Brottskod

0392

Brottsbeskrivning

Vållande till annans död, grovt brott

Information om att förenklad delgivning kan komma att användas av polis, åklagare och tingsrätt är överlämnad vid ett personligt sammanträffande
2022-11-02

Information om att tillgänglighetsdelgivning kan komma att användas av polis, åklagare och tingsrätt är överlämnad vid ett personligt sammanträffande

Underrättelse om misstanke

2022-07-31

Informerad om möjlighet till strafflindring (FUK 12c)

Ja

Beslutsdatum misstankebeslut

2022-07-31

Beslutsfattare misstankebeslut

Laubert, Marie

Personalia och dagsbottsuppgift

Utskriftsdatum
2023-02-07

Namn Alibegovic, Ilma		Personnummer 19980706-0661	
Tilltalsnamn	Kallas för	Öknamn	Kön Kvinna
Födelseförsamling	Födelselän	Födelseort utland Wuppertal	
Medborgarskap Sverige Tyskland	Hemvistland	Telefonnr 0761914413: Mobiltelefon	
Postadress Bredängs Allé 20 LGH 1502 127 32 Skärholmen			
Folkbokföringsort Skärholmen			
Föräldrars/Vårdnadshavares namn och adress (beträffande den som inte fyllt 20 år)			
Utbildning			
Yrke / Titel			
Arbetsgivare		Telefonnr	
Anställning (nuvarande och tidigare)			
Arbetsförhet och hälsotillstånd			
Kompletterande uppgifter			
Uppgiven inkomst 500000	Bidrag 0	Hemmavarande barn under 18 år 0	
Försörjningsplikt 0		Skulder 0	
Förmögenhet 0			
Kontroll utförd			
Taxerad inkomst 505100		Taxeringsår 2022	
Taxeringskontroll utförd av Pa. Karlsson		Datum 2022-08-01	

Bilaga - Skäligen misstänkt

* * * Skyddad personuppgift * * *

Enhet

Region Stockholm, Grova brott 6 PO Sthlm City

Diariennr

5000-K872648-22

Skäligen misstänkt person

Nordin, Alex

Personnr

19920430-2658

Identifierad

Ja

Kontrollsätt

Körkort (svenskt)

Kommentar

Misstankeuppgift

Rubricering

Vållande till annans död, grovt brott

Händelse inträffad

2022-07-31 01:20 - 2022-07-31 01:45

Brottskod(Misstanke)

Brottsplatsadress

Tb Rådmansgatan Södra, Sveavägen 80 A

Områdeskod

21D0100801120220

Brottsmisstankenr

POD50-BM2022-1501140927-7K

Diariennr

5000-K872648-22

Status

FU/Utreddning pågår

Brottskod

0392

Brottsbeskrivning

Vållande till annans död, grovt brott

Information om att förenklad delgivning kan komma att användas av polis, åklagare och tingsrätt är överlämnad vid ett personligt sammanträffande
2022-10-20

Information om att tillgänglighetsdelgivning kan komma att användas av polis, åklagare och tingsrätt är överlämnad vid ett personligt sammanträffande

Underrättelse om misstanke

2022-07-31

Informerad om möjlighet till strafflindring (FUK 12c)

Beslutsdatum misstankebeslut

2022-07-31

Beslutsfattare misstankebeslut

Laubert, Marie

Polisen

Personalia och dagsbottsuppgift

* * * Skyddad personuppgift * * *

534

Utskriftsdatum
2023-02-07

Namn Nordin, Alex		Personnummer 19920430-2658
Tilltalsnamn	Kallas för	Öknamn Kön
Födelseförsamling	Födelselän	Födelseort utland
Tidigare efternamn		
Medborgarskap	Hemvistland	Telefonnr
Postadress		
Folkbokföringsort		
Föräldrars/Vårdnadshavares namn och adress (beträffande den som inte fyllt 20 år)		
Utbildning		
Yrke / Titel		
Arbetsgivare	Telefonnr	
Anställning (nuvarande och tidigare)		
Arbetsförhet och hälsotillstånd		
Kompletterande uppgifter		
Uppgiven inkomst 540000	Bidrag 0	Hemmavarande barn under 18 år 0
Försörjningsplikt	Skulder 0	
Förmögenhet 0		
Kontroll utförd		
Taxerad inkomst	Taxeringsår	
Taxeringskontroll utförd av Saknas taxeringsuppgifter	Datum - -	

Underrättelse/Delgivning jml RB 23:18a

Enhet

Region Stockholm, Grova brott 6 PO Sthlm City

Ärende

Diarienumr

5000-K872648-22

Underrättad av

Ekblom, Louise

Gärning

Grovt vållande till annans död, 2022-07-31. Rådmansgatans tunnelbanestation.

Berörd person

Personnr

19920430-2658

Efternamn

Nordin

Förnamn

Alex

Underrättelsesätt

Muntlig underrättelse

Delgiven info. om ev. förenklad delgivning

2022-10-20

Datum för muntlig underrättelse

2022-12-01

Yttrande senast (rådrum)

2022-12-20

Notering

Per telefon. FUP skickad till advokatbyrå.

Resultat av slutunderrättelse

Ingen erinran

Information gällande erinran

Försvare

Namn

Hoffman, Henrik

Underrättelsesätt

Muntlig underrättelse

Datum för muntlig underrättelse

2022-12-01

Yttrande senast (rådrum)

2022-12-20

Notering

Per telefon. FUP skickad till advokatbyrå.

Resultat av slutunderrättelse

Ingen erinran

Information gällande erinran

Polisen

Underrättelse/Delgivning jml RB 23:18a

Enhet

Region Stockholm, Grova brott 6 PO Sthlm City

Ärende

Diariennr

5000-K872648-22

Underrättad av

Ekblom, Louise

Gärning

Grovt vållande till annans död, 2022-07-31. Rådmansgatans tunnelbanestation.

Berörd person

Personnr

19980706-0661

Efternamn

Alibegovic

Förnamn

Ilma

Underrättelsesätt

Muntlig underrättelse

Delgiven info. om ev. förenklad delgivning

2022-11-02

Datum för muntlig underrättelse

2022-12-01

Yttrande senast (rådrum)

2022-12-20

Notering

Per telefon. FUP skickad till advokatbyrå

Resultat av slutunderrättelse

Ingen erinran

Information gällande erinran

Försvare

Namn

Nilsson, Peter

Underrättelsesätt

Muntlig underrättelse

Datum för muntlig underrättelse

2022-12-01

Yttrande senast (rådrum)

2022-12-20

Notering

Per telefon. FUP skickad till advokatbyrå

Resultat av slutunderrättelse

Ingen erinran

Information gällande erinran